Protos. NICODIM MĂNDIȚĂ

OGLINDA DUHOVNICEASCĂ

Despre educație, ascultarea de părinți, căsătorie, ucidere, calendar, desfrânare, distracții

vol. 3

Editura AGAPIS 1997

Consultant: ✝ **CALINIC** - Episcopul Argeşului

Redactor responsabil: *Pr. Nicolae Tănase*

Editura **AGAPIS**
Str. Menţiunii nr. 7
Cod. poştal 72457
Sector 2 - *Bucureşti*

Tipografia
Concordia S.R.L.
Şos. Pantelimon nr. 226
Sector 2 - *Bucureşti*

ISBN 973 - 97746 - 0 - 1

Să ne uităm în oglindă!

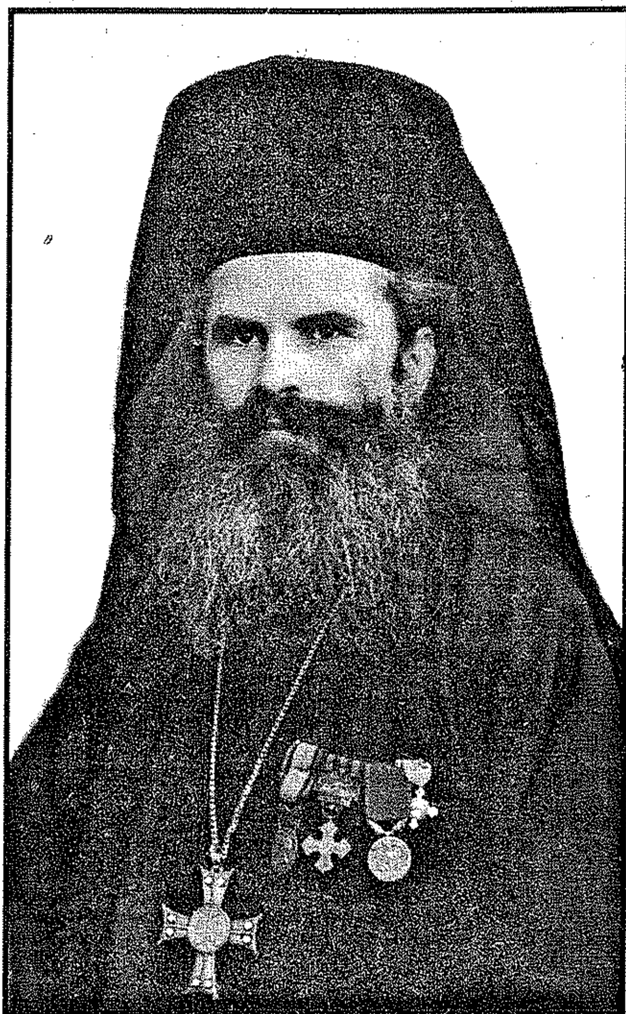
Ce fel de oglindă? În oglinda sufletului nostru, așa cum ne îndeamnă cu stăruință Părintele Nicodim Mândiță, această mare trâmbiță a neamului nostru monahal, în cartea sa numită: OGLINDA DUHOVNICEASCĂ!

A ne cunoaște pe noi înșine, a ne vedea inima și sufletul cu toată grija, este cea dintâi îndatorire a noastră aici pe pământ.

A fi curați, a trăi frumos, a stărui în rugăciune, a ne spovedi păcatele, a înceta de a le mai săvârși, a depune efort și voință tare, a spune NU ispitelelor de toate felurile, iată o bucurie a împlinirii!

A citi cărți bune, a îndemna și pe alți: vecini, prieteni, casnicii noștri, înseamnă o bucurie a comuniunii în Hristos! Sfințenia se câștigă cu durere și osteneală. Ajută-ne Doamne!

† Calinic, episcopul Argeșului

Mulţumind din tot sufletul şi cugetul nostru purtării de grijă a Dumnezeirii, dăm drumul în largul lumii şi acestei lucrări edificatoare, folositoare, luminătoare şi mântuitoare sufletelor silitoare (Mt. 11, 12; Apc. 2; 3; 7; 22, 14), rugând pe Atotputernicul Dumnezeu să o înzestreze cu puteri Divine, spre a lucra cu succes la desţelenirea ogorului Său, la curăţirea sufletelor de felurite păcate şi la credincioşia şi vieţuirea noastră a tuturor după Dreptarul Ortodoxiei Creştine.

"Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl şi Împărtăşirea Sfântului Duh să fie cu noi cu toţi, fraţilor. Amin" (2 Cor. 13, 14).

Cel mai mic între Iereii-Monahi
Nicodim Măndiţă
Protosinghel

PORUNCA a V-a

CINSTEŞTE PE TATĂL TĂU ŞI PE MAMA TA CA SĂ-ŢI FIE ŢIE BINE...

vanghelia Divină şi toate Epistolele din Dumnezeiasca Scriptură a N. Testament ne arată clar că Mântuitorul şi Sf. Apostoli, reîntregesc şi reîmputernicesc în Biserica Creştină, porunca a V-a a Decalogului, zicând: "Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta, ca să-ţi fie ţie bine şi să trăieşti ani mulţi pe pământ" (Mt. 19, 19; 15; 7, 9-11; Mt. 10, 10; Efs. 6, 1-9; Evr. 12, 5-14; comp. Ieş. 20, 12; Lev. 19, 3; 2 Lege 5, 16; etc).

La această poruncă greşesc copiii care nu cinstesc pe părinţii lor cu acestea patru: cu cinste, cu dragoste, cu ascultare şi cu mulţumire, precum şi ei trebuie să ia de la părinţi alte patru: hrană, ajutor, învăţătură şi pildă bună; cei care nu cinstesc pe duhovniceştii lor părinţi: pe Arhierei, pe Preoţi, pe învăţători, pe cei care s-au făcut lor stareţi prin cinul călugăresc, slugile care nu cinstesc pe stăpâni, cei supuşi pe împăraţii şi domnii lor şi în scurt, câţi li s-au făcut bine şi nu cinstesc pe făcătorii lor de bine. La această poruncă încă greşesc cei care au însurat sau au făcut călugări pe copiii lor cu de-a sila, sau i-au pus pe altă treaptă fără de voia lor sau nu i-au trimis la Sf. Biserică, sau nu s-au îngrijit de ei să aibă calităţi bune, ori nu i-au pedepsit când au greşit, sau nu i-au învăţat carte, sau vreun meşteşug. Aşijderea şi copiii care nu îngrijesc de părinţi la bătrâneţile lor, sau nu i-au îngrijit în boala lor, sau fără de voia părinţilor s-au făgăduit să se însoare. Greşeşte încă şi bărbatul de nu va îngriji de femeia sa sufleteşte şi trupeşte, sau a ocărât-o peste trebuinţă ori a pedepsit-o fără de dreptate. Aşijderea şi femeia de n-a ascultat pe bărbatul său. La aceasta încă greşesc şi toţi stăpânii şi cei mai mari, care nu poartă grijă de slugile şi supuşii lor, sufleteşte şi trupeşte ("Carte f.folositoare de suflet", pg. 20-21; Mărt. Ort. p. III într. 51-52).

1. Ca părinţi de copii, n-am iubit nici îngrijit deopotrivă de fiii noştri?

"Părinţii care nu-şi iubesc pe copiii lor întocmai, ci pe unul îl blesteamă şi pe altul îl binecuvintează; pe unul iubesc şi pe altul urăsc şi averea n-o împart deopotrivă, aceia ca nişte ucigători de fii să nu se împărtăşească cu Sfintele Taine, ci încă să se afurisească, adică să se lepede de la Sf. Biserică până ce se vor îndrepta" (Înv. p. can. din Evhologhiu 1834; pg. 30-31). "Iar părinţii cei ce nu-şi vor iubi feciorii lor într-un chip şi să-i certe, ci pe unul vor iubi, iar pe altul vor urî, sau strânsoarea lor nu va împărţi feciorilor într-un chip, Anatema părinţi ca aceia. De va fi de multe ori unul din feciori viclean şi rău, să-l învețe pe dânsul tatăl său şi mama sa. Iar de nu-i va asculta pe dânşii, acea răutate însuşi acei feciori să o poarte, ci să li se împartă averea tot într-un chip" (Prav. Bis. Gov. gl. 65; Prav Mare Bis. gl. 283; vezi şi pilda fiului risipitor Lc. 16). "Cine nu va îngriji de feciorii lui să-i certe, pe aceia ce i-au născut şi frica lui Dumnezeu nu i-a învăţat pe dânşii, ca să umble pe calea cea adevărată creştinească, ci se vor lăsa şi se vor înstrăina întru toate căile cele întoarse, în curvie, în furţişag, în răpire, în jocuri, în plesnete şi în toate nedreptăţile, Anatema nişte părinţi ca aceştia, ce nu-şi ceartă nici îşi învaţă feciorii lor frica lui Dumnezeu, că înfricoşat Judeţ vor să ia; şi focul cel netrecut vor să moştenească, împreună cu feciorii lor pe cei ce-i născură şi rău pe dânşii îi crescură" (Prav. Bis. Gov. gl. 64).

"Dacă cineva şi-ar părăsi pe fiii săi şi nu i-ar hrăni şi cât despre sineşi nu i-ar creşte întru cuviincioasa cinstire de Dumnezeu, ci, cu pricinuire de nevoinţă, nu s-ar îngriji, Anatema fie" (Can. 15 Gangra).

Părinţi ucigaşi de fii. Un ţăran îşi împărţi averea în mod nedrept între cei doi copii ai săi. Faptul acesta a nemulţumit atât de mult pe fiul cel mai mare, încât luă un revolver şi-l descărcă asupra fratelui său. Atunci părăsi casa spre a se duce, şi se duse să-l ucidă şi pe tatăl său. Dar, ajungând la casa tatălui său, poliţia grăbi să-l aresteze. Fratricidul se închise în casă şi descărcă câteva focuri asupra prigonitorilor săi, până când lovit de glonţul unui jandarm, căzu mort la pământ (O mie pilde o.c. 721). Nedreptatea făcută de părinţi a adus moartea sufletească şi trupească a fiilor şi le-a pustiit casele. Iată pentru ce pravila nu dă voie a se împărtăşi părinţii, care îşi nedreptăţesc fii şi fiicele, nici chiar pe patul morţii.

2. Am împiedicat pe fiii mei de a merge la călugărie şi după ce s-au dus le-am oprit partea de moştenire?

"Oricare din părinţi, văzând că feciorul său, (sau fiica), vrea să se călugărească îl va lipsi de partea moştenirii lui, să se afurisească" (Înv. p. can. din Evhol. ed. 1834, pg. 30-31). Nimeni din părinţi să nu îndrăznească aşa să oprească feciorii lor care vor să se facă călugări, sau de vor şi merge la Mănăstiri să

nu îndrăznească să-i scoată de acolo, sau dacă s-au făcut călugări să-i facă fără de moşie şi fără de parte din ce are; iar de vor vrea să facă aceasta, atunci să se afurisească şi din Biserica lui Hristos să se izgonească, până se vor pocăi de vor da partea lor, adică a feciorilor" (Prav. Matei Basarab gl. 133).

Tată, asigură-mi viaţa. Un tânăr se hotărî să intre în Mănăstire. Tatăl său, om bogat, făcu tot posibul să-l abată de la această hotărâre a sa. "Tată - îi zise fiul său - voi părăsi Mănăstirea şi mă voi reîntoarce în lume dacă vei căuta să nimiceşti răul obicei din ţinutul nostru".

"Îţi promit fiul meu - zise tatăl - dar spune-mi care este răul obicei, care domneşte în ţinutul nostru?" "Ca atât tinerii, cât şi bătrânii să nu mai moară", fu răspunsul tânărului. La un astfel de răspuns nu se aşteptase bătrânul. El cugetă apoi asupra cuvintelor fiului său şi îl lăsă în Sf. Mănăstire, bucurându-se că acesta cugetă la moarte cu atâta abnegaţie, lucru ce dânsul nu-l făcuse niciodată. Câţi dintre noi nu am lucra altfel în viaţa aceasta dacă ne-am ocupa cu gândul morţii (1000 pilde o.c.).

3. Ca părinte trupesc, n-am purtat grijă de mântuirea fiilor şi fiicelor mele?

Datoria fiecărui părinte trupesc ori spiritual, este a se îngriji pururea de buna educare, luminare şi mântuirea fiilor lor. Cei care neglijează această datorie sfântă păcătuiesc groaznic şi îşi primejduiesc sufletele lor, vremelnic şi veşnic. Părinţii care nu învaţă şi nu mustră pe copiii lor când apucă cu îndărătnicie pe căi rele, vor pătimi osândă grea.

Toleranţa este trecerea cu vederea faţă de neputinţele fireşti, sau de păcatele aproapelui.

a) Noi suntem datori a trece cu vederea anumite slăbiciuni ale aproapelui, atunci când ele sunt făcute din neputinţă fizică sau morală: "Milă voiesc iar nu jertfă" (Mt. 9, 13).

b) Toleranţa este rea atunci când îngăduinţa faţă de slăbiciunea aproapelui duce la păcat, aşa cum a făcut Preotul Eli (1 Sam. 2, 22-36). În cazul acesta ea este un mare păcat fiindcă şi Preotul Eli care a îngăduit, prin tăcere, fiilor săi ca să continue în fărădelegile lor, a fost pedepsit cu moarte năprasnică şi pierzare sufletească!

c) "Cel ce cunoaşte păcatele fiecăruia dintre cele ce s-au vorbit mai sus (care fac curvie, furtişaguri, etc.), şi nu le va mărturisi (Episcopului sau Duhovnicului), se va pedepsi şi el cu acelaşi timp cu care se pedepseşte, cel ce a făcut păcatul însuşi, şi el va fi în pocăinţă" (Sf. Vasile 71; 74; 89).

d) "Dacă vreo călugăriţă ştiind pe altele că preacurvesc, sau că au omorât pruncii şi nearătând proestoasei, are aceiaşi canonisire ca şi aceea care a înfăptuit răul" (După can. 71 al Marelui Vasile; Prav. Bis. Ier. N. Sachelarie).

Marele Preot Eli şi fii săi. Odinioară israeliţii au avut un mare preot anume Eli, care i-a condus 40 de ani (sec. XII în. Hs.). Acesta avea doi fii foarte răi, pe care n-a ştiut sau a neglijat a-i creşte în temerea şi dragostea de Dumnezeu. Văzând adeseori vorbele şi apucăturile lor rele, el le zicea cu blândeţe: "Nu faceţi fiii mei, nu mai faceţi aşa, că nu bine aud eu de voi". Blândeţea lui Eli n-a putut să îndrepte apucăturile cele rele ale fiilor săi; ci ei mergeau tot din rău în mai rău. Dumnezeu, după ce îl preveseşte pe Eli despre nelegiurile fiilor, îi pedepseşte cu moartea într-o luptă cu filistenii. Eli auzind despre moartea fiilor săi şi luarea chivotului Sfânt, a căzut jos de pe scaun şi a murit de mâhnire. Iată, aici vedem că Eli este omorâtorul copiilor săi, pentru că nedându-le creştere bună şi lăsându-i în voia lor, i-a îmbrâncit prin aceasta în groaznica pedeapsă a lui Dumnezeu. Deci, pentru această crimă de omorâtor al fiilor săi, îl pedepseşte şi pe el cu moartea năpraznică şi cumplită (1 Împ. 2, 12-36; 3; 4). Marele Prooroc şi conducător al poporului israelit, Samuil, care cu multă vrednicie a condus poporul până la bătrâneţe, a fost dat la o parte de la conducere din cauza nelegiuirilor fiilor săi (2 Împ. 7-12). David este lovit fugărit şi primejduit de moarte de către fiul său Avesalom, pe care-l răsfăţase pentru frumuseţea, puterea şi talentele lui aparente. Necreşterea lui după voia lui Dumnezeu şi lăsarea în voia lui, a prăpăstuit pe tată în groaznice primejdii şi pe fiul său în moarte înfiorătoare (2 Împ. 13, 18).

Părinţii copiilor din Vetil. Proorocul Elisei suindu-se odată din Ierihon la Vetil, i-au ieşit înainte o mulţime mare de copii din cetate. Aceia apropiindu-se de el, au început a-l batjocori, zicând: "Sus chelule, sus! Hai pleşuvule, hai!" Marele Prooroc la vederea acelei îndrăzneli plină de obrăznicie şi neruşinare, s-a tulburat asupra acelor copii răi şi i-a blestemat în Numele Domnului. Atunci, au ieşit doi urşi din pădure şi au sfâşiat 42 de copii din acea mulţime, poate pe cei mai obraznici dintr-înşii (4 Împ. 2, 23-24). Iată că părinţii care nu-şi cresc copiii în învăţătura, temerea şi dragostea Domnului, devin proprii ucigaşi ai copiilor lor, prăbuşindu-se împreună cu dânşii, sub felurite forme, în iadul vremelnic şi veşnic (Vezi pe larg "Părăsiţi calea pierzării" de autor).

E rău de d-ta tată. Un tată sfătuia pe fiul său să se ferească de minciună, căci - zicea el - "minciuna e respingătoare; ea jigneşte pe Dumnezeu, Care e însuşi Adevărul". Totuşi, această povaţă frumoasă şi creştinească a tatălui, în loc să folosească, mai mult a stricat; şi iată cum: După puţin timp fiul întrebă pe tatăl său: "Tată, Dumnezeu vede toate?" Tatăl răspunse: "Desigur, Dumnezeu vede tot". Atunci fiul zise: "Atunci e rău de d-ta, tată, căci desigur că te va fi văzut Duminica trecută când ai venit tu acasă beat". Vedeţi ce efect are exemplul rău al părinţilor. El nimiceşte toate învăţăturile bune, ne leagă mâinile în creşterea copiilor, făcându-i totodată pe aceştia să urmeze exemplele rele ale părinţilor.

Eu merg pe urmele d-tale tată. Un om cupris de patima beţiei mergea într-o zi de iarnă pe furiş la cârciumă, peste grădinile înzăpezite. Când îşi întoarse capul, zări la spate pe băieţelul său cel mai mic, care abia se vedea din zăpadă. "Du-te îndărăt băiete", îi zise tatăl, ai să te îneci în zăpadă". "Tată", răspunse băiatul, "eu merg doar pe urmele d-tale". Cuvintele acestea atinseră ca un vârf de cuţit pe omul pătimaş, care se întoarse acasă şi n-a intrat mai mult în crâşmă (O mie pilde 263, 265).

Grija de suflete. Câţi oameni nu au îndeletniciri de aşa fel, încât îţi vine să crezi că-şi pierd vremea şi-şi bat joc de viaţă. Într-o zi, un Preot ieşi spre marginea oraşului, plimbându-se, întru cât era un timp frumos. În drumul său plăcut, dete şi peste gropile cu gunoi. Mare-i fu mirarea când zări un om răscolind în dreapta şi în stânga mormanele de gunoaie, cu uitătura grăbită şi iscoditoare, ca şi când ar fi căutat un lucru pierdut.

- Ce să caute el cu atâta lăcomie? zise Preotul - orice ar fi pierdut şi oricât de preţios ar fi lucrul pierdut, tot nu este aşa de preţios ca viaţa lui, pe care şi-o primejduieşte cu aerul stricat, cu necurăţenia şi cu lepădăturile acelea din gunoi! Ce om nechibzuit! Am să merg să-l întreb ce e cu el şi să-l sfătuiesc să fugă în grabă; numai de m-ar asculta, nefericitul!" Zis şi făcut! Se apropie cu teamă să nu se îmbolnăvească şi după ce văzu că aduna de toate şi vâra în sac, îi zise:

- Ce faci acolo, creştine al lui Dumnezeu, ce tot aduni şi bagi în sacul acela par-că fără fund?

- Sărut mâna, Părinte! Adun şi eu ce au lepădat alţii: cioburi de sticlă, petice de hârtie, oase, cutii goale de sardele şi de conserve, ace, lemne şi alte lucruri, socotite de alţii fără de preţ.

- Ei, şi te-ai apucat şi dumneata acum să aduni potcoave de la cai morţi, căci doar, spune-mi, te rog, la ce-ţi folosesc toate acestea?

- Iartă-mă, tată Părinte, dar să crezi că-mi folosesc la ce n-ai fi gândit: cu cioburile de sticlă mă duc şi le vând la fabirca de sticlărie, unde prin focul cuptorului se topesc şi se întrebuinţează din nou la fabricarea sticlei. Cu peticele de hârtie mă duc iar de le vând la fabrica de hârtie, unde sunt întrebuinţate la facerea hârtiei. Cu oasele mă duc şi le vând la fabrica de zahăr, unde sunt întrebuinţate la distilarea zahărului. Cu cutiile de conserve mă duc şi le vând tinichigiilor, care fac din ele alte cutii noi, bune pentru anul viitor. Acele şi lemnele îmi trebuiesc mie, căci doar sunt om sărac precum mă vedeţi.

Mirat de răspunsul priceput al sărmanului om, Preotul plecă îndată, zicând: "Am înţeles!" Iată ce-şi zise el în gând: "Doamne! Doamne! Ce lecţie plină de înţelepciune creştină dă acest om, nu numai nouă Preoţilor dar tuturor învăţătorilor şi purtătorilor de grijă ai neamului nostru!

Câți dintre cei buni și luminați s-au gândit vreodată că din oamenii răi, din lepădăturile societății omenești, se pot face niște cetățeni buni și vrednici, tocmai așa cum un nefericit de gunoier face lucruri de preț din cioburile și peticele gunoaielor. Oricât de rău va fi un om, tot trebuie să aibă și el ceva bun în ființa lui. Cine dintre noi se gândește să îngrijească și să-i sporească această zestre bună a sufletului său și să facă din el un om bun la ceva în viață? Nimeni! Atunci de ce oare ne mai mirăm noi că drojdia societății, tabăra celor împotmoliți pe drumurile rătăcitoare, crește din zi în zi, din clipă în clipă!

Să luăm lecție de la gunoierul nefericit, care-și pune viața în pericol numai ca să facă lucruri de preț din ceea ce alții aruncaseră fără socoteală și fără milă și să ne primejduim și noi viața, când e vorba să întoarcem și să câștigăm sufletele altora de la pieire, căci zice Sf. Ap. Iacob: "Fraților, de se va rătăci cineva dintre voi de la adevăr, și-l va întoarce cineva pe el, să știe că cela ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui, va mântui suflet de moarte și va acoperi mulțime de păcate" (Pr. M. C. Ionescu B. E. R.)

4. Nu mi-am crescut fiii și fiicele mele în învățătura și-n frica Domnului?

"Cine-și va învăța feciorii lui cei trupești după dragostea lor, cuvinte spurcate, și-i va învăța să bârfească și niște cuvinte ca acestea vor lua de la dânșii, iar nu-i vor învăța pe dânșii din tinerețe să facă cinste părinților, și fratelui-său celui mare și surorii sale, niște părinți ca aceia să fie anatema" (Prav. M. Basarab Govora glava 65). Neglijența creșterii copiilor în spiritul creștinătății, se răzbună groaznic asupra părinților.

"Părinților, nu amărâți pe copiii voștri, ca să nu se deznădăjduiască" scrie Sf. Ap. Pavel. El nu zice: *"Iubiți-vă copiii"*, căci la aceasta îi îndeamnă vrând-nevrând însăși natura și ar fi de prisos să fie îndemnați la aceasta. Deci, zice: "Nu amărâți pe copiii voștri", ca atâția alții care își dezmoștenesc copiii, îi alungă și-i tratează cu asprime, nu ca pe liberi; ci ca pe robi... Apoi arată cum să se deprindă copiii cu ascultarea. Și precum a zis, că bărbatului se cade să țină pe soția lui în ascultare, prin dragoste, care toate le poate, tot așa continuă și aici: *"...Creșteți-i în ascultare și în supunere față de Domnul"*. Părinților! Vreți dar să aveți copii ascultători? Creșteți-i în supunere și ascultare față de Domnul. Nu socotiți deci nefolositor, ci arătați-le chiar să citească ei Dumnezeiasca Scriptură, căci acolo vor vedea și auzi această poruncă: *"Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta..."*. Este în interesul vostru să faceți aceasta. Deci, nu mai ziceți: "Asta este treaba popilor! Doar n-o să-mi fac copilul popă, nici copila nu mi-oi face-o preoteasă!"

Desigur, că nu e numai decât nevoie ca să-ți faci copilul Preot, sau copila preoteasă dar un bun creștin și o bună creștină trebuie să-i faci. Nu numai Preoții; ci și laicii sunt datori să cunoască învățăturile Dumnezeieștilor Scripturi

şi în special pe cele despre creşterea copiilor, căci mare este neştiinţa la această vârstă şi ea se sporeşte prin citirea literaturii profane. Acolo citesc copiii că aceia pe care păgânii îi admirau ca eroi, erau sclavii patimilor şi se temeau de moarte... Copiii voştri trebuie să cunoască Dumnezeiasca Scriptură, spre a le servi ca antidot împotriva literaturii profane. N-ar fi oare nechibzuinţă să ne trimitem copiii la şcoală şi să cheltuim oricât pentru învăţătura lor, dar să nu-i creştem în ascultare şi supunere faţă de Domnul?!" Dacă n-o facem, noi suntem cei dintâi care suferim consecinţele, văzându-i cum cresc obraznici, nedisciplinaţi, neascultători şi răi. Să fugim dar de aceasta şi să ne creştem copiii aşa cum ne îndeamnă Sf. Apostol (Sf. Ioan Hrisostom Omilia 21 la Ep. c. efeseni).

Aşa dar, toţi care aveţi copii, înclinaţi viaţa lor după voia lui Dumnezeu, ca să puteţi avea folos de ei. Vreţi să aveţi copii buni? Deprindeţi-i de mici a face fapte bune. Vă plac bărbaţii cinstiţi şi vrednici? Creşteţi-vă copiii de mici, în cinste şi-n vrednicie. Vă trebuie sprijin la bătrâneţe? Deprindeţi-i de mici cu bunele învăţături pentru aceasta. Dacă învăţătura din casa părintească e bună, viaţa copilului va fi bună; iar dacă învăţătura şi pilda părinţilor e rea, scandalizatoare şi viaţa copiilor lor de bună seamă că va fi şubredă.

Cum sunt copiii tăi aşa buni? Un ţăran de omenie avea cinci copii, care toţi, erau cu purtări frumoase şi erau iubiţi, din această pricină, de tot satul. Un vecin al acestui ţăran, îl întrebă într-o zi: "Cum ai făcut dumneata de ai copii aşa de buni?" Gospodarul îi răspunse: "Foarte uşor: pe cel dintâi l-am învăţat eu să se supună sfaturilor mele; cel de al doilea a învăţat de la cel dintâi, al treilea de la cei doi dinainte şi aşa mai încolo, până la cel din urmă. Iar eu, sfârşi gospodarul, am învăţat aşa de la tata".

Răspunderea părinţilor. Un păstor de oi a fost prins şi băgat la închisoare. El se ştia nevinovat. Ajuns în faţa judecătorului, el declară că în cauza lui trebuie să fie vreo eroare la mijloc, ori că el este victima vreunei calomnii. "Ori cum mă gândesc, eu n-am făcut nici un rău. Dimineaţa împleteam coşuri de nuiele; iar după amiază cântam din fluier şi când osteneam mă odihneam la umbra salciei". Cu toată apărarea păstorului că nu se ştie vinovat cu nimic, judecătorul îl condamnă la închisoare, arătând-i că pe când el fluiera, ori cânta din fluier, ori cânta cântece lumeşti, ori dormea, oile lui sărind peste garduri intrau în grădini, făcând pagube în semănături, în flori şi legume şi rodeau viţele de vie. Apoi continuă: "Turma ta nu o putem pedepsi fiind fără de minte. A ta era datoria de a o supraveghea, de a o feri de rău, de a o păzi să nu strice gardurile şi să nu facă stricăciuni în grădinile oamenilor şi de a o îndruma spre bine, folosindu-te la aceasta şi de toiagul tău păstoresc. Deci, pentru că nu ţi-ai făcut datoria, acum trebuie să mergi la închisoare, ca să te cuminţeşti şi tu şi alţii pe viitor".

Păstori sunt şi părinţii copiilor lor. Ei trebuie să-i crească cu cuvântul şi cu

exemplul în bunele moravuri şi să-i ferească de rele. Părinţii care, asemenea păstorului din pildă, neglijează creşterea fiilor lor, nesupraveghindu-i, neoprindu-i de la rele şi lăsându-i a face ce vor ei, ba unii dându-le chiar ei ocazia să facă rele, păgubindu-se pe ei înşişi, ba şi pe aproapele lor, aceia sunt adevăraţii vinovaţi înaintea Judecăţii lui Dumnezeu şi a oamenilor.

Satana, fiul diavolului din iadul casei. Un învăţător se întâlni odată pe un drum cu un copil, ce nu ieşise încă printre oameni şi la şcoală. "Al cui eşti tu, măi copile?" îl întrebă învăţătorul. "Al dracului" răspunse copilul. Învăţătorul rămase uimit de acest răspuns şi îl întrebă mai departe: "Cum te cheamă pe tine, copile?" "Satana" a răspuns copilul. "Da de unde vii tu?" l-a întrebat mirat învăţătorul. "Din iad" i-a răspuns copilul. Învăţătorul cercetă mai departe de urmele acestui răspuns fioros, după care a aflat următoarele lămuriri: Mama copilului se certa foarte des cu tatăl său care era beţiv şi îi zicea adeseori: "Ce-i drace? iar ai venit beat pe capul meu?" La aceasta, tatăl copilului răspundea cu înjurături şi ameninţări. În această vreme, copilul fugea plângând, în braţele mamei sale, dar ea îl alunga zicându-i: "Fugi satano, nu mă mai necăji şi tu, că destul de necăjită-s eu de când trăiesc în acest iad de casă...". Din acestea a auzit copilul şi a învăţat că pe tatăl lui îl cheamă "dracu", iar pe el "satana" şi cu toţi trăiesc în "iad".

Iată şi din această istorioară se poate vedea ce groaznice urmări are pentru copil creşterea cea rea, cu vorbe putrede, înjurături, drăcuieli şi alte blestemăţii, ce le vede şi aude în casa părintească" (Ist. M. Pr. I. Trifa).

Dreptatea lui Vlad Ţepeş. Un hoţ, în ziua tragerii în ţeapă, a cerut să-i aducă pe mama sa, ca să-şi ia ultimul adio în momentul cel mai de pe urmă. Vlad Tepeş, căruia îi plăcea să ia parte la aşa ceva, era de faţă. Cu mâinile legate, sub ţeapa sub care urma să fie tras, hoţul îi spuse mamei sale să-şi apropie urechea de gura lui. Dânsa, crezând că-i va spune ceva, a făcut aşa. Mare le-a fost mirarea tuturor când au văzut că hoţul a apucat urechea mamei sale cu dinţii săi şi nu i-a dat drumul până ce nu i-a rupt-o şi a rămas cu ea în gură. Întrebat de Vodă de ce a făcut aşa, a răspuns că fiindu-i mâinile legate, n-a putut să o omoare de tot, ca să nu mai aducă în starea lui şi pe fratele cel mai mic, deprinzându-l şi îndemnându-l la hoţie ca şi pe el, cum şi pe sora lui mai mare a dus-o la desfrânare, tolerându-i a schimba bărbaţii şi a nu o deprinde cu munca şi dojenirile primului bărbat. Atunci Vodă a pus în libertate pe tânăr şi în ţeapa pregătită pentru el, a tras pe mama lui (Pr. G. D. Cernica; vezi şi Bibl. Ort. Nr. 75 pg. 1392-1399 ş.a. de autor).

5. Nu i-am învăţat rugăciunile pe care trebuie să le ştie orice creştin: Împărate Ceresc... Sfinte Dumnezeule... Prea sfânta Treime... Tatăl nostru... Crezul... Psalmul 50 de Pocăinţă, Poruncile Dumnezeieşti, Poruncile Bisericii, fericirile, faptele milosteniei sufleteşti şi trupeşti, păcatele de

moarte, păcatele împotriva Sf. Duh şi cele strigătoare la cer, şi alte învăţături şi rugăciuni folositoare de suflet?

"Părinţi nu urgisiţi pe fiii voştri întru mânie; ci îi creşteţi pe ei întru învăţătura şi certarea Domnului (Efs. 6, 4). "Şi cuvintele acestea câte poruncesc Eu astăzi ţie, să fie în inima ta şi în sufletul tău. Şi le spune fiilor tăi şi le grăieşte lor, când şezi acasă când mergi pe cale şi când te culci şi când te scoli. Şi le leagă pe ele să fie semn pe mâna ta şi să fie neclătite înaintea ochilor tăi. Şi le veţi scrie pe pragurile caselor voastre şi ale uşilor voastre" (2 Lege 6, 6-9; 4, 9; 11, 19; Mt. 19, 13-15; comp. Prov. S. 22, 24; Ps. 40, 9; Ier. 9, 4; Miheea 7, 5; Is. Sirah 37, 2).

Creştere rea. Un copil fiind prins cu minciuna de tatăl său, acesta vrând să-l îndrepte, îl dojenea sfătuindu-l: "Bagă de seamă să nu te mai prind vreodată că mai spui minciuni, că-ţi rup urechile. Vezi că minciuna e un păcat mare. Diavolul e tatăl minciunii. Cei ce grăiesc, fac şi poartă minciunile, sunt scoşi afară din Împărăţia lui Dumnezeu. Fereşte-te ca de foc de a mai spune minciuni. Dragul tatii, de acum înainte totdeauna să spui numai adevărul, că aşa e plăcut înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor. După câteva ceasuri, după aceea, cineva bate la poartă strigând: "Bade Ioane, acasă eşti?" Tatăl atunci îi zise copilului, pe care-l tot dăscălise a nu mai spune minciuni: "Copile, ieşi afară că vine Ghiţă al Floarei să-mi ceară căruţa... Spune-i că nu sunt acasă...". Iată cum se strică copiii din cauza părinţilor.

În curtea unei case nişte părinţi făceau haz de copilul lor mai mic, care înjura de cele Sfinte şi drăcuia. Acei falşi creştini, vedeau în drăcuielile şi-n înjurăturile copilului, un semn de bărbăţie, voinicie, vitejie. Dascălul satului trecând pe acolo, vrând să trezească pe părinţi din somnolenţa nepăsării lor în creşterea copilului, le-a zis: "Frumos mai ştie copilul dumneavoastră a drăcui şi a înjura! Dar de rugat ştie el a se ruga? Ce rugăciuni l-aţi învăţat?" Părinţii întunecaţi au răspuns: "Nu l-am învăţat a se rugă, că pentru rugăciuni e prea mic!" Ce părinţi ticăloşi şi blestemaţi! Copilul lor era, pentru ei, mare pentru drăcuieli şi înjurături; iar pentru rugăciuni prea mititel!!!

Heruvim ori Serafim? Copilul sfetnicului învăţat, luminător al poporului său, fusese educat de mic copilaş a se ruga lui Dumnezeu, cu multă credincioşie în Duh şi adevăr. Odată între altele, el întrebă pe tatăl său: "Dragă tată, ce înseamnă numele de "Heruvim şi Serafim", despre care auzim în Sfânta Biserică şi se scrie în Sfânta Scriptură?" Tatăl său îi răspunse cu multă dragoste: "Dragul tatei! "Heruvim" este nume evreiesc, care în limba noastră înseamnă: "cunoştinţă"; iar "serafim" care-i tot nume evreiesc, în limba noastră înseamnă: "Văpaie, flacără". Heruvimii deci sunt o minunată ceată de Îngeri cu câte patru aripi şi ochi mulţi, distinşi prin multele lor cunoştinţe (Fac. 3, 24; Ieş. 25, 18-22; Iez. 1-10; 28, 11-16; Ps. 79, 2; 4 Împ. 19, 15); iar Serafimii sunt o altă prea minunată ceată de Îngeri, cu câte şase aripi, dinstinşi şi pentru dragostea lor învăpăiată către

Dumnezeu, care pururea îl laudă, zicând: "Sfânt! Sfânt! Sfânt! Domnul Dumnezeu Atotţiitorul, Cel ce era, Cel ce este, şi Cel ce vine..." (Is. 6; Apc. 4, 8).

Copilul ascultând cu toată atenţia cuvintele tatălui său, a zis: "Dragă tată, dacă e astfel, apoi eu când voi muri, doresc să mă fac un Serafim, căci vreau mai mult a iubi pe Dumnezeu decât a şti multe".

"Dragostea Sfântă e mai mare decât toate" (1 Cor. 13).

6. Nu i-am învăţat cu cuvântul şi cu pilda să se spovedească şi să se împărtăşească cu vrednicie cu Sfintele Taine? Nu i-am învăţat să se ferească a se întovărăşi cu creştinii falşi şi răi şi să se păzească de prieteşuguri lumeşti, păgubitoare mântuirii sufletului lor?

Părinţii care păcătuiesc astfel cad în grea pedeapsă Dumnezeiască. "...Iată, Eu voi face un lucru în Israil - a zis Domnul către Samuil - încât tot cel ce va auzi, îi vor ţiui amândouă urechile. În ziua aceea voi ridica asupra lui Eli toate câte am grăit asupra casei lui, le voi începe şi voi săvârşi ce i-am spus lui, că voi izbândi asupra casei lui până în veac, pentru nedreptăţile fiilor lui, căci a ştiut că fiii lui defaimă pe Dumnezeu şi nu i-a certat pe ei. Pentru aceasta M-am jurat casei lui Eli, că nu se va ierta nedreptatea casei lui Eli nici prin tămâiere, nici prin jertfe, până în veac" (1 Împ. 3, 11-14; Jud. 17, 3; Mt. 14, 8; Mc. 6, 24; vezi şi "Părăsiţi calea pierzării", vol. XII şi XIII, de autor).

Regele a însoţit pe Preotul cu Sf. Taine. Carol al II-lea, regele Spaniei, plimbându-se odată cu mare alai pe străzile Madridului, a văzut un Preot mergând grăbit la un bolnav muribund, cu Dumnezeiasca Cuminecătură. Atunci îndată se dete jos din trăsură şi pofti pe Preot cu Sfintele Taine a se sui şi a sta în ea; iar el cu capul descoperit, l-a urmat pe jos. Bolnavul la care mergea Preotul să-l cuminece, era un biet grădinar sărac. Ajunşi la coliba sărăcăcioasă şi plină de mizerie a grădinarului, regele l-a ajutat pe Preot a coborî din trăsura sa regală, apoi a îngenuncheat cu adâncă pietate până ce preotul a trecut cu Dumnezeieştile Taine. Apoi a mers cu Preotul la curtea grădinarului, i-a deschis poarta şi uşa colibei şi cu multă evlavie a asistat la cuminecarea bolnavului. După terminarea Tainei Sfinte şi a rugăciunilor rânduite, regele a îmbărbătat pe bolnav cu cuvinte calde pline de mângâieri şi pe familia lui, asigurându-le viitorul cu ajutoare băneşti. Această faptă bună a regelui s-a răspândit ca fulgerul în oraş şi prin ţara lui. Poporul din întreaga împărăţie a alergat să-l vadă pe evlaviosul rege, a cărui pildă a lăsat urme adânci în sufletele locuitorilor (350 pilde 68-a). Vedeţi? Precum acest rege a însufleţit pe supuşii săi faţă de Sf. Spovedanie şi Dumnezeiasca Cuminecătură şi a se întovărăşi cu aleşii lui Dumnezeu, aşa trebuie să facă şi părinţii cu copiii şi cu toţi ai casei lor.

Alegeţi-vă prietenii. Mai-nainte de a-ţi pune prietenii tăi la încercare, să nu te încrezi în ei, că te amăgeşti, ba chiar te şi primejduieşti. La mesele pline de

bucate şi băuturi îţi găseşti mai mulţi prieteni decât în necazuri, în ruşine şi pe pragul puşcăriei. Odinioară un om avea trei prieteni, la doi din ei ţinea mai mult; iar pe al treilea adeseori îl cam da uitării. Într-o zi omul acela fu chemat înaintea judecăţii. Pricina era aşa de complicată şi rea, că îl ameninţa o grea osândă. Văzându-se la aman, se gândi şi la cei trei prieteni ai săi, şi-i rugă să-i vină în ajutor în acele grele încercări.

Primul prieten îi răspunse la chemare, zicând: "Tot ceea ce-ţi pot face eu, e să-ţi dau nişte haine frumoase cu care vei putea să te înfăţişezi înaintea judecăţii ce te aşteaptă". Al doilea prieten compătimindu-l îi zise: "Eu te voi însoţi la drum până acolo". Şi a mers cu el până la uşa tribunalului.

Al treilea prieten, în care se încrezuse mai puţin, apropiindu-se de el cu toată dragostea, îl asigură de adevărata sa prietenie, plină de devotament, încurajându-l: "Eu te voi însoţi în această pricină ce te îngrozeşte cu felurite decăderi şi primejduiri, voi intra cu tine la judecată în tribunal, îţi voi lua apărarea şi te voi salva". Zis şi făcut. Ajungând înaintea judecătorului a vorbit aşa de bine şi convingător, că acuzatul fu lăsat liber.

Povestirea aceasta e grăitoare pentru fiecare din noi, în viaţa pământească şi în ziua morţii. Primul prieten, pe care-l iubim mai mult, e banul, averea, care ne va da la capătul vieţii doar câteva haine, noi ori vechi, cu care să ne îngroape. Iată tot ce va putea face acest prieten, pe care-l iubim şi ţinem aşa de mult la el. Celălalt prieten la care am ţinut şi ţinem, e lumea. Rudele, prietenii, vecinii şi cunoscuţii vor urma sicriul cu corpul nostru neînsufleţit până la mormânt. Şi atâta tot. Prietenul al treilea, prieten adevărat, bun, sincer, credincios pururea, care ne va însoţi şi va stărui în orice vreme şi în orice loc cu toată bunăvoinţa de a ne mântui şi ferici totdeauna, ştiţi cine este? Este dulcele nostru Mântuitor, Iisus Hristos, Dumnezeu-Cuvântul. Să ne apropiem de El şi să-L iubim cu toată inima. El este unicul nostru Prieten adevărat şi devotat mântuirii noastre, care ne poate scăpa din toată strâmtorarea, primejdia şi pierzarea vremelnică şi veşnică.

7. N-am certat copiii, nici nu i-am pedepsit pentru faptele lor rele şi mai ales pentru furtişaguri şi desfrânări? Nu i-am oprit a pleca seara şi a umbla noaptea vagabonzi prin sat?

"Cel ce iubeşte pe fiul său, îl bate, ca mai pe urmă să se bucure de el. Cel ce ceartă pe fiul său, folos va avea de el şi între cei cunoscuţi se va lăuda pentru el. Cel ce învaţă pe fiul său, întărâtă pe vrăjmaşi şi înaintea prietenilor se va bucura pentru el. Murit-a tatăl lui, şi ca şi cum n-ar fi murit, pentru că asemenea lui şi-a lăsat după sine. În viaţa sa a văzut şi s-a bucurat şi la moartea sa nu s-a întristat. Asupra vrăjmaşilor a lăsat izbânditor şi prietenilor răsplătitor de har. Cel ce este blând cu fiul său, va lega rănile lui şi de toată strigarea se

vor tulbura cele dinăuntru ale lui. Calul neînvăţat se face nesilnic şi fiul slobod se face obraznic. Hrăneşte pe fiul tău şi te va înfricoşa; joacă-te cu el şi te va întrista. Nu râde cu el, ca împreună cu el să te doară şi mai pe urmă să ţi se sterpezească dinţii. Nu-i da lui volnicie la tinereţe şi nu trece cu vederea greşelile lui. Pleacă grumazul lui la tinereţe şi frânge coastele lui (năravurile, pornirile, părţile şi apucăturile rele şi patimile josnice) până este prunc, ca nu cumva învârtoşându-se să nu te asculte. Ceartă pe fiul tău, şi-l fă să lucreze, ca să nu se poticnească întru ruşine" (Is. Sir. 30, 1-13). *"Cel ce cruţă varga, urăşte pe fiul său, iar cel ce-l iubeşte, îl ceartă de timpuriu"* (Prov. S. 13, 24; 29, 15).

Cum vede un copil pe tatăl său? La vârsta de 8-12 ani, copilul crede că tatăl lui este cel mai tare şi cuminte om din lume şi poate face ce vrea. La 18 ani, copilul începe a-şi zice: tatăl meu e puţin rămas în urmă faţă de lumea de azi... lumea a dat înainte, dar tatăl meu a cam rămas în urmă. La 25 de ani, copilul îşi zice: vai, ce rămas în urmă este tatăl meu... cum a rămas cu totul în urmă de mersul lumii. La 35 de ani, copilul începe a-şi zice: şi totuşi, tatăl meu nu e aşa rămas în urmă cum credeam eu... el ştie a judeca lucrurile foarte cu minte... încep să mă mir de înţelepciunea lui. La 40 de ani: Tatăl meu e cu adevărat un om foarte cuminte şi înţelept (Pr. I. Trifa).

Doctoreşte-ţi copiii. O doamnă întâlni în stradă pe Preotul oraşului, căruia i se plânse, zicând: "Cucernice Părinte, nu ştii ce poate fi cauza că copiii mei nu mă ascultă deloc. În zadar i-am mustrat, adeseori i-am rugat, le-am promis haine noi, le dau tot ce doresc şi totuşi nu voiesc să fie ascultători". Bunul Preot conduse pe femeie până la un mesteacăn (copac), acolo îşi luă pălăria de pe cap, făcu un compliment adânc şi zise: "Priviţi stimată doamnă, acesta este arborele minune, căruia astăzi, durere, i se dă prea puţină atenţie. Ia te rog din crăcile lui câteva nuiele şi de câte ori copiii dumitale se încăpăţânează şi nu se supun, aplică-le câteva lovituri cu o oarecare energie, însă fără mânie şi fără multe vorbe... Acest mijloc, indispensabil la orice casă, a dat mai totdeauna roade bune". Doamna ascultă şi făcu întocmai după sfatul Preotului şi copiii săi se îndreptară.

Mama şi-a nefericit copilul. O calfă de pantofar, ajunse un criminal întemniţat. În istoria vieţii pe care şi-a scris-o, el acuză pe mama sa de toate nefericirile ce-l ajunse... Aceasta, pe când calfa era copil, în loc de a-l pedepsi pentru micile greşeli sau păcate, îl lăuda şi râdea, admirându-i voinicia. Când ajunse calfă se întoarse la mama sa. Odată lucrând la o recoltă de cartofi se certară şi mama lui ridică mâna ca să-l bată. Calfa însă arătă mamei sale un stejar din apropiere, spunându-i să-l îndoaie. "Nu-l pot îndoi", zise mama. Atunci el continuă: "Un stejar se poate îndoi numai câtă vreme el este tânăr şi fraged, asemenea şi dumneata pe mine, să mă fi tras de păr pe când eram copil, căci acum e prea târziu".

Răsplata nelegiuiţilor. Un negustor bogat din China, fiind gata de plecare într-o călătorie lungă, îşi tocmi un învăţător pentru cei doi fii ai săi, dintre care cel mai mare n-avea decât 9 ani. Până când să plece tatăl lor în călătorie, copiii căpătaseră o frumoasă creştere în familie, şi oricine le-ar fi prezis un viitor strălucit. Abia plecă tatăl, că, cel tocmit ca învăţător al copiilor, folosindu-se peste măsură de autoritatea ce i se încredinţase, deveni pentru ai casei un stăpân răutăcios. Îndepărtă de aici pe servitorii cinstiţi, care puteau să-l învinovăţească de ceea ce făcea şi care ţineau să nu se risipească averea stăpânului lor.

De pe unde se găsea, negustorul primi curând ştiri despre cele ce se întâmplă în casa lui; dar nu voi să creadă nimic, pentru că avea suflet bun. Nu-şi putea închipui nicidecum că s-ar putea întâmpla aşa ceva. Nu fu nimic atâta; dar acest învăţător ticălos, nu putu să dea celor doi copii - elevii săi - învăţături şi exemple frumoase, fiindcă nici el n-avea calităţi şi nici nu se putea înfăţişa elevilor ca exemplu bun. Şi astfel ajunseră copiii destul de răutăcioşi, risipitori, îngâmfaţi, cu înclinări spre pungăşie şi necunoscători de învăţătură.

După cinci ani de călătorie, se înapoie negustorul; dar era prea târziu! Fără a pedepsi, într-altfel, şarpele ce-l încălzise la sân, îl scoase din serviciu. Ticălosul învăţător, însă, avu obrăznicia de a chema în judecată pe negustor, pentru că nu i-a plătit ce i-a promis când l-a tocmit în slujbă. În prezenţa mandarinului - judecătorul chinezesc - negustorul răspunse: "Bucuros l-aş plăti, dacă nefericitul acesta mi-ar fi crescut copiii aşa cum nădăjduiam eu: iată-i, cercetaţi-i şi daţi-vă părerea!" Într-adevăr, după o mică cercetare, prin întrebări puse copiilor, mandarinul se convinse de starea acestora şi dădu hotărârea următoare: "Condamnăm pe acest învăţător la moarte, ca ucigaş al elevilor săi şi pe tatăl său la o amendă de treizeci lire de aur, nu pentru că a ales învăţător rău, căci poţi să te înşeli în astfel de alegeri, ci pentru că a avut slăbiciunea de a-l ţine timp mult. Trebuie ca orice om - adăugă judecătorul - să aibă tăria de a îndrepta răul de la început, mai ales când mulţi îi cer să facă acest lucru (Trad. de Pr. N. Şerbănescu).

Părinţilor, purtaţi grijă de copiii voştrii. Părinţii creştini sunt datori a se îngriji mai mult decât eterodocşii aşi împlini cu îmbelşugare datoriile lor în creşterea corporală şi civilă, morală şi religioasă a copiilor lor. Cei care nu-şi împlinesc aceste datorii sunt nişte părinţi decăzuţi, care croiesc o soartă grea copiilor lor: "Dacă cineva - zice Scriptura Sfântă - nu poartă grijă de ai săi şi mai vârtos de ai casei sale, de credinţă s-a lepădat şi este decât cel necredincios mai rău" (1 Tim. 5, 8). Aşadar, părinţii au imperioasa datorie către copiii lor; de a-i iubi înţelepţeşte şi creştineşte, a conlucra la păstrarea sănătăţii lor spirituale şi trupeşti, a-i hrăni duhovniceşte şi trupeşte, a le da o meserie bună cu care să se poată hrăni cinstit şi creştineşte (Fac. 2, 15; 3, 19), şi a-i aşeza într-o cinstită

treaptă socială. Părinţii sunt datori a-şi da copiii la şcoală şi a-i învăţa Dumnezeieştile Scripturi şi cărţile Sfinţilor Părinţi mai mult decât alte cărţi, a purta grijă să dispreţuiască slava lumească care a pierdut sumedenii de oameni, a-i îndruma bine şi creştineşte, ştiind că cei ce nu-i cresc aşa, după plăcerea lui Dumnezeu, se vor pedepsi (Vezi pentru aceasta şi tâlc. Teofilact la Ep. c. cols. 3, 20-21; Efs. 6, 4; 1 Tim. 2, 15; 5, 4; Evr. 11, 8 cu notele lor; Prol. 5 şi 8 iunie; 26 iulie).

Privitor la educaţia copiilor, iată ce zic americanii: "...Învaţă pe un copil numai abecedarul şi aritmetica; clădeşte-i o inima şi-un suflet moral creştinesc, pune-i o Biblie la subsioară şi dă-i drumul în lume, fără teamă că se va prăpădi; greutatea traiului şi experienţa vietăţii, oţelesc astfel pe copii, pe cei care vor deveni cetăţeni respectaţi în societate".

Cât despre muncă, americanul are un crez, o lege, care ar suna aşa: "Fă chiar acum ce ai de făcut! Fă-l cât poţi mai bine! După ce ai terminat, apucă-te îndată de alt lucru. În tot ce faci, să te conduci de un principiu şi să lucrezi după un sistem". Aşa fiind, nu ne vom mira, dacă un Lincoln, din tăietor de lemn, a ajuns preşedintele Statelor Unite.

Într-o ţară destul de materialistă, într-o ţară în care trupul e supus la trudnice încercări, sufletul îşi cere mângâierea sa, pe Iisus Hristos. Pe Acesta nimeni nu-L poate da, decât Biserica Creştină (D.O. X - 29-30).

Învăţătura bună. Într-o vară un sat avu o recoltă foarte bogată, iar satele vecine erau bântuite de secetă. Oamenii din satul prim, mâncau pâinea albă şi îşi făceau rachiu din bucate, iar oamenii din satele bântuite de secetă trăiau în cea mai neagră mizerie. În satul cu belşug trăia un moşneag bătrân, foarte de omenie, care nu odată căutase să-i aducă pe consătenii săi la sentimentele de milă către cei nefericiţi. Oamenii însă şi mai ales flăcăii, îi răspundeau: "Ce? Nu e frumos ce facem? Dar cum ai făcut dumneata când erai tânăr? Îţi mai aduci aminte? A fost frumos ce ai făcut?" "Da, îmi aduc bine aminte, le răspundea moşneagul. Am trăit rău şi am făcut rău. Voi însă să nu trăiţi cum am trăit eu! Luaţi de la mine exemplu, cât de rău e să trăieşti în mocirlă. Ţi se face greaţă de tine însuţi". Astfel a scos moşneagul din viaţa sa păcătoasă, o învăţătură bună pentru consătenii săi (O mie pilde 439).

8. M-am ruşinat a-mi împlini datoria mea de Păstor sufletesc?

Ruşinarea aceasta izvorăşte din felurite temeri (frică) de oameni. Sf. Scriptură ne arată că cei ce se îngreunează cu "frica de oameni" care-s fricoşi, cad în osânda vremelnică şi veşnică. "Iar celor fricoşi şi necredincioşi, păcătoşi, spurcaţi, ucigaşi, curvari, fermecători, închinători de idoli şi tuturor celor mincinoşi, celor care iubesc şi fac minciuna, partea lor în iazărul cel ce arde cu foc şi cu piatră pucioasă; care este moartea cea de a doua" (Apc. 21, 8; 22, 15). Vezi în care cete de păcătoşi arată Sf. Scriptură că se aşează pe sine

fricoşii, care se tem a-şi face datoria lor pentru mântuirea sufletelor încredinţate, ba chiar şi pentru altele care se prăpădesc? Pentru mântuirea sufletelor deci avem imperioasa datorie de a lepăda frica de o parte şi a lucra cu zel şi bună chibzuială până la sacrificiu.

"Ia aminte la cele ce-ţi aduce vremea şi te fereşte de tot ceea ce este rău şi pentru credinţa sufletului tău să nu te ruşinezi. Căci este ruşine care aduce păcat şi este ruşine care aduce slavă şi Har. Să nu te uiţi la faţa nimănui, când e vorba de paguba sufletului tău şi să nu-ţi fie ruşine, când te afli în faţa primejdiei căderii tale... Nu opri cuvântul când poţi să mântuieşti pe fratele tău şi să nu-ţi ascunzi înţelepciunea ta spre slava deşartă, fiindcă înţelepciunea se cunoaşte din cuvânt şi învăţătura din ceea ce rosteşte gura... Nu grăi împotriva adevărului, ci te ruşinează pentru neînvăţătura ta. Să nu-ţi fie ruşine pentru a-ţi mărturisi păcatele şi să nu te împotriveşti năvălniciei rautăţilor... Luptă-te până la moarte pentru adevăr şi Domnul Dumnezeu Se va lupta pentru tine" (Is. Sirah 4, 20-30).

"De aceea, pe orişicine Mă va mărturisi înaintea oamenilor, îl voi mărturisi şi Eu înaintea tatălui Meu, Care este în ceruri; dar cine se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, mă voi lepăda şi Eu de el înaintea Tatălui Meu, care este în ceruri" (Mt. 10, 32-33; Apost. 62; Prav. Bis. Ier. N. Sachelarie).

9. Ca părinte am fost prea aspru faţă de copiii mei?

Cruzimea părinţilor faţă de fiii lor e un păcat greu. Pedepsirea copiilor trebuie făcută cu multă prudenţă, pentru a-i folosi; iar nu pentru a-i distruge. Mulţi părinţi păcătuiesc groaznic, batându-şi copiii prosteşte, până îi schilodesc, îi prostesc ori îi ucid. Creştinilor, orice pedepsire a copiilor voştri să o faceţi cu o dreaptă şi luminată judecată, în aşa fel, ca să-i edificaţi şi statornic să-i fericiţi; iar nu să-i torturaţi şi nenorociţi.

Pentru împăcarea legii, tatăl şi-a scos un ochi şi fiul un ochi. Zalevcuvs împăratul Locrilor, între celelalte legi a făcut şi aceasta cum că unui preadesfrânat să i se scoată amândoi ochii. Foarte dreaptă lege, să piardă lumina ochilor, care este lucrul cel mai scump al vieţii, cel ce se atinge de cinstea altuia, care este lucrul cel mai scump al lumii. Cel întâi care a călcat legea aceasta şi s-a prins în preadesfrânare, a fost însuşi fiul său şi hotărăşte dreptul împărat să i se dea pedeapsa cuviincioasă. Se roagă toţi boierii, se roagă tot poporul la împăratul pentru ca să fie milostiv către fiul său, diadohul şi moştenitorul împărăţiei lui. Dar el stă nemişcat în socotinţa sa, şi vrea mai bine să păzească legea sa, decât pe fiul său; dar precum mijlocirile şi rugăciunile îl strâmtorau foarte, a început a se domoli şi a asculta nu numai dreptatea lui ci şi părinteasca dragoste. Dreptatea (zicea cugetând întru sine) cere să orbesc pe fiul meu, căci este călcător legii mele, dragostea cea părintească, cere să iert pe fiul meu,

căci este rodul inimii mele. De voi trece eu cu vederea dreptatea mea şi nu-l voi pedepsi după cum se cade, sunt judecător strâmb, de voi trece cu vederea iarăşi dragostea părintească, şi-l voi pedepsi precum se cade, sunt tată nemilostiv. Ah, soartă! Şi dacă eu eram să fiu tată, pentru ce m-ai făcut judecător? Ah fire! Şi dacă eu eram să fiu judecător, pentru ce m-ai făcut tată? Dar cum? Mă îndoiesc? Eu sunt drept judecător, dreptatea este oarbă şi nu se uită în faţa celui vinovat. Dar iarăşi, ce hotărăsc? Eu sunt tată iubitor de fiu şi dragostea este asemenea oarbă şi nu se uită la vina celui vinovat. Sunt împărat, când vreau pot să pedepsesc; dar ca împărat, când vreau pot să şi iert. Şi să nu păzesc o lege pe care eu am făcut-o? Şi să nu păzesc pe un fiu pe care eu l-am născut? Ce să fac eu ticălosul? Şi judecător şi tată! Este oare vreun mijloc, ca să păzesc şi legea mea, să păzesc şi pe fiul meu? Aşa: aici trebuie să se scoată doi ochi, să iasă unul din ochii mei, să iasă şi altul al fiului meu; să dea el unul, căci este vinovat, să dau eu celălat căci sunt tată. Cu aceasta voi îndestula dreptatea mea şi dragostea mea. Cu aceasta voi păzi legea mea şi pe fiul meu; cu aceasta mă voi arăta şi judecător drept şi tată iubitor de fiu".

Aşa s-a făcut ascultător. Aici trebuie doi ochi însă, despre o parte pentru ca să se plinească legea şi să se pedepsească vina, despre cealaltă, pentru ca să păzească judecătorul-tată dragostea sa, vinovatul fiu lumina sa, s-a aflat această potrivire de mijloc să dea un ochi tatăl şi altul fiul. Aceasta este pildă aleasă între toate istoriile, a unei nemărginite şi dreptăţi împărăteşti şi smerenii părinteşti; însă este o pildă omenească, care nu ajunge să se alăture cu ceea ce a făcut un Dumnezeu drept şi îndurător (Ep. Ilie Miniat "Didahiile", o.c. pg. 78-93).

Această dragoste sfântă cu desăvârşit sacrificiu a arătat-o Dumnezeu omenirii zidită de El, după prăbuşirea ei în păcat, în pierzare şi-n iad. "Aşa de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât şi pe Unul Născut, Fiul Său, Hristos Dumnezeu-Cuvântul, L-a dat să Se jertfească, ca tot cel ce crede într-Însul să nu piară; ci să aibă viaţă veşnică" (Ioan 3, 16).

O astfel de dragoste sunt datori a arăta şi părinţii trupeşti şi mai ales cei sufleteşti, pentru fiii şi fiicele lor, care le sunt daţi de Dumnezeu. Ei trebuie să facă tot ce le stă în putinţă spre creşterea lor în Domnul Hristos, edificarea, luminarea, mântuirea şi fericirea lor vremelnică şi veşnică.

Educaţia rea. Un tată prea sever închise pentru câteva ore pe fiul său într-o pivniţă părăsită, pentru o greşeală neînsemnată. Copilul începu să ţipe, strigând ca din gura şarpelui: "Pentru Dumnezeu, lăsaţi-mă afară căci mă mănâncă". Ai casei auzindu-l s-au înspăimântat şi rugară pe tatăl să-i dea drumul. Acesta, crezând că fiul său se preface, răspunse râzând: "Lăsaţi-l, ca altădată să nu mai greşească". Strigătele de durere ale copilului se auziră încet, tot mai încet, până ce dispărură apoi cu totul. După două ceasuri se coborî în pivniţă cu o lumânare, ca să-şi libereze fiul. Cu spaimă văzu însă că în pivniţă mişunau mii

şi mii de şobolani, iar fiul său zăcea în mijlocul pivniţei, cu trupul pe jumătate mâncat de aceste hidoase animale.

Tatăl a fost dat judecăţii pentru stricteţea sa prea mare, cu urmări atât de tragice şi şi-a primit pedeapsa bine meritată (o mie pilde o.c. pg. 109).

10. Am povăţuit pe copiii mei ori slugile, să meargă cu vitele prin ogoarele, semănăturile ori ierburile de cosit ale oamenilor, ori anume i-am trimis?

Părinţii răi îşi lasă copiii să crească în voia lor, ajungând cu timpul răi ca şi ei: "Cum este mama, aşa este şi fata" (Ez. 16, 44). Exemple: Cain (Fac. 4; 6, 1-7;) Ham (Fac. 9, 21-25); Manase (4 Împ. 21); Sedechia (4 Împ. 25; 2 Paral. 36, 11-20; Ier. 34, 2-7; 39; 52)... Prin furturi, jurăminte false şi felurite pagube făcute aproapelui lor, aceşti părinţi şi cu fiii lor îşi atrag asupra lor cumplită pedeapsă Dumnezeiască (Zah. 5, 1-4).

Pentru un singur măr. Mulţi părinţi au îndrăzneala să se jeluiască că nu ştiu ce să mai facă cu copiii lor, de răi ce sunt. Unii fură, ajung tâlhari, alţii săvârşesc crime de tineri, sau umblă ca derbedeii noaptea prin sat după fel de fel de potlogării, sau hoinăresc prin lume; iar fetele părăsesc sălaşul părintesc şi ajung de ocara tuturor.

Bine, dar aceşti copii au fost mici odată, s-au trezit în casa părintească. Ce-au păzit părinţii lor atunci, de nu i-au ţinut din scurt şi nu i-au pedepsit atunci când era de nevoie şi mai ales când pedeapsa era cu rod? Vorba veche zice: "Mlădiţa de tânără trebuie îndreptată, căci dacă se îngroaşă e prea târziu". Mi se pare mie că cei mai mulţi părinţi şi-au uitat datoria lor faţă de copii. Îi lasă de capul lor de mici, fac fel de fel de prostii în faţa lor, vorbesc toate fleacurile în faţa copiilor şi astfel prin nechibzuinţa şi nepăsarea lor, de multe ori îşi nefericesc copilaşii. Întâmplarea de faţă va face o lumină deplină pentru toţi în chestiunea aceasta.

Nu de mult, într-o ţară, se ivise un bandit foarte fioros. Satele, pe unde hoinărea el, erau băgate în groază. Bieţii oameni băteau mătănii şi se rugau lui Dumnezeu ca să-i scape odată de furia acelui bandit. În fiecare zi se auzea despre isprăvile lui. Ba case prădate de toată munculiţa cea amară, ba întâlniri la drumul mare, unde fura totul de prin căruţe şi schingiuia pe acei care i se împotriveau. Nu era săptămână să nu lipsească caii sau boii cuiva din cutare sat, care nu se mai găseau, sau să nu se audă că, cutare a fost ucis cu cuţitul sau cu puşca de fiorosul bandit. Se făcuseră potere numeroase ca să-l prindă, dar degeaba... Se şoptea c-ar avea gazde, care-i dădeau de veste sau îl doseau. Autorităţile erau deznădăjduite.

Într-o bună dimineaţă, însă, s-a răspândit vestea că l-au prins şi a fost adevărat. Ce de mai bogdaproste erau pe capul bieţilor oameni, ce de mătănii de mulţumire făceau către Dumnezeu! În sfârşit, l-au dus la judecată. Judecăto-

rii, având în vedere atâtea crime făptuite, atâtea furturi mari şi mici, atâtea schingiuiri făcute celor nevinovaţi, l-au condamnat la moarte pe eşafod. Toată lumea s-a bucurat când a auzit de această condamnare. Nimănui nu i-a părut rău, Doamne fereşte. Eşafodul era aşezat într-o piaţă mare a unui oraş. Ziua tăierii capului banditului a fost anunţată încât a venit în oraş multă lume. La orele 12 din zi, a început să tragă clopotul de la locul chinului. Piaţa era tixită de sute şi mii de oameni care voiau să vadă aievea cum moare banditul, căci la mulţi li se părea că n-are să mai moară cândva.

Deodată apăru banditul legat în lanţuri. Lumea s-a înfiorat. Semăna cu o fiară sălbatică. Părul era zbârlit pe cap, barba roşie încâlcită, ochii bulbucaţi şi roşii. Stătea strâmb şi cu privirile înspre pământ. "Ucideţi-l, ucideţi-l mai degrabă, să nu scape", striga mulţimea către jandarmi.

Călăul voi să-l plece cu gâtul pe eşafod, când deodată banditul căzu în genunchi în faţa lumii şi privind mulţimea într-un chip rugător, zise: "Lăsaţi-mă şi pe mine, acum înainte de a muri, să vă spun două cuvinte".

Lumea se revoltă, dar fu liniştită şi îi dădu voie să vorbească. El începu:

"Oameni buni, iată vă spun, că eu astăzi mor numai din cauza unui singur măr". "Cum? începu să urle mulţimea, tu care ai ucis, ai furat, ai schingiuit, vii în faţa lumii şi minţi că pentru un singur măr, mori acum? La moarte, la moarte mai degrabă!"

"Oameni buni, lăsaţi-mă să vă spun povestea tristă a vieţii mele. Am fost şi eu acum 50 de ani un mic copilaş cu păr bălai. Aveam mamă şi tată. Eram nevinovat atunci şi curat ca zăpada ce cade întâi pe pământ. Dar am furat odată un măr, l-am adus acasă, l-am dat mamei, şi ea ... nu m-a bătut, ci l-a mâncat cu tata. A doua zi, iar am adus un măr şi părinţii mei nu m-au dojenit deloc, ci mi-au spus să mai aduc. A treia zi iar, a patra zi am adus un sac cu mere, a cincea zi am adus o găină, peste câtva timp alta, apoi un miel, apoi nişte haine. Părinţii le-au dosit pe toate. Pe urmă, după ce am devenit mare, am venit beat acasă, am împuşcat pe un flăcău la horă, părinţii mei au dat bani şi m-au scos. Pe urmă, am furat boi, cai, am prădat case, i-am bătut pe ei de multe ori. Au vrut ei să mă mai oprească, dar era prea târziu... Ei au murit îndureraţi, iar eu am rămas singur... pierdut şi am luat calea, nefericita cale, a haiduciei. De atunci am devenit un animal fioros pentru lume. O! Ce copil nevinovat am fost... ce frumuşel eram... cum am furat un măr... cum m-a nefericit acel măr, prin ticăloşia părinţilor mei.

Da... s-o ştiţi cu toţii... pentru un măr, mor eu astăzi". Lumea a început să plângă, unii chiar în hohote, iar banditul sculându-se, a privit cerul cu mâinile ridicate, a lăsat să-i curgă din ochi lacrimi în două cu sânge, s-a plecat cu capul pe eşafod şi dând semn călăului, i-a zis: "Taie, călăule, căci numai de moarte mai sunt eu bun".

O lovitură se auzi. O mişcare generală se văzu în mulţimea înduioşată. Capul sări de-o parte, pe când trupul se zvârcolea în lanţuri. Pe marginile eşafodului curgea, cu spume în două, sângele aceluia care mărturisise că moare din cauza părinţilor lui. Voi, care sunteţi părinţi de copii, luaţi aminte la întâmplarea aceasta şi gândiţi-vă dacă nu sunteţi vinovaţi şi voi de creşterea rea a copiilor voştri (Vezi pe larg în "Dragostea de Sine", pg. 1388-1407 de autor).

11. Am purtat ură pe tată şi pe mamă ?

"Fiul rău blestеamă pe tatăl său şi pe mama sa nu o binecuvintează" (Prov. S. 30, 12-14; 15, 5-21; Iez. 22, 7). Exemple: Avesalom (2 Împ. 15, 18), Adrameleh şi Sarsar (4 Împ. 19, 37). De asemenea şi Mântuitorul prezice aceasta, zicând: "Se vor scula fiii asupra părinţilor şi îi vor omorî pe dânşii. Şi veţi fi urâţi (voi Apostolii şi părinţii spirituali) de toţi pentru Numele Meu" (Mt. 10, 21-22; comp. 2 Tim. 3, 1-9-13; 1 Tim. 4, 1-2). Abel şi Sit, şi-au iubit pe părinţii lor, Adam şi Eva şi s-au fericit; iar Cain, care i-a urât, s-a prăbuşit în pierzare vremelnică şi veşnică. Sim şi Iafet iubind cu multă cinste pe tatăl lor Noe, au dobândit binecuvântare din neam în neam; iar Ham nesocotindu-l cu batjocură s-a prăbuşit în blestem greu. Fiii lui Eli şi lui Samuil nesocotind sfaturile părinţilor lor s-au prăbuşit în pierzare. De asemenea Isav fiul lui Iacob, Avesalom fiul lui David ş.a. Iuda Iscarioteanul nesocotindu-şi Dascălul său l-a vândut pe bani, agonisindu-şi spânzurătoarea, moartea vremelnică şi veşnică. Poporul israelit şi-a persecutat, torturat şi ucis pe Mesia Mântuitorul, agonisindu-şi pierderea patriei şi prăbuşirea în pierzarea vremelnică şi veşnică.

12. N-am ascultat pe părinţi când mi-au dat învăţături bune, folositoare de suflet? Nu i-am ascultat când mi-au poruncit să umblu în căi bune?

"Fiilor, ascultaţi de părinţii voştri (trupeşti şi sufleteşti) ca să deveniţi fericiţi. Cel ce ascultă şi cinsteşte pe părinţii săi, acela se izbăveşte de păcatele lui şi îşi adună vistierii de bunătăţi şi va trăi ani mulţi. Fiii înţelepţi, care au frica şi iubirea de Dumnezeu întru înşii, aceia ascultă şi cinstesc pe părinţii lor, ştiind că, rugăciunea şi blagoslovenia tatălui şi ale mamei, întăresc casele fiilor înţelepţi; iar blestemul lor dezrădăcinează şi temeliile" (vezi Prav. Mare bis. gl. 283 şi can. 56 Ap.; Ieş. 20, 12; Mt. 15, 4-6). Exemple: Cain (Fac. 4); Isav (Fac. 26, 34-35; 28, 1-8; 36, 1-8); Copiii lui Eli (1 Împ. 2, 12-17-22-25; 27-36; 3; 4); copiii lui Samuil (1 Împ. 8, 2-5; Vezi şi "Părăsiţi calea Pierzării" de autor).

Dumnezeu a promis copiilor ascultători şi cinstitori de părinţi, după voia Lui, fericirea statornică, eternă începând de aici de pe pământ. Dumnezeiasca Scriptură şi Sf. Tradiţie ne pun înainte o mulţime de exemple frumoase. Aşa a iubit, a ascultat şi cinstit Sit pe părinţii săi, Adam şi Eva, şi s-a numit Dumnezeu şi urmaşii săi, fiii lui Dumnezeu (Fac. 4, 25-26; 6, 2; vezi şi în "Hronograf"). Sim

şi Iafet pe tatăl lor Noe şi au dobândit binecuvântarea cu înzestrarea Preoţiei şi Împărăţiei; Isaac şi Iacob pe părinţii lor şi au primit binecuvântarea a deveni strămoşii Mesiei; Iosif pe părinţii săi şi a devenit stăpân peste ţara Egiptului, unde a primit, a cinstit, a ajutat şi înmormântat cu mare îngrijire, plângere şi rugăciuni pe Iacob, tatăl său. De asemenea tânărul Tobie pentru a asculta şi a ajutora pe tatăl său Tobit, bătrân, slab şi orb, a călătorit în mari depărtări, trecând prin grele primejduiri, redându-i lumina ochilor orbiţi şi îmbunătăţirea materială, pentru a trăi mai omeneşte. Iosif a fost înălţat cu cea mai înaltă mărire în Egipt de Dumnezeu; iar pe Tobie l-a înzestrat cu sănătate, viaţă lungă, avere şi copii buni şi ascultători (Fac. 37, 39-50; şi cartea lui Tobie).

Ascultarea şi neascultarea. Îngerii ascultători de Dumnezeu au rămas în cer; iar cei care s-au făcut neascultători au căzut din cer. Adam şi Eva cât timp au ascultat porunca lui Dumnezeu au fost fericiţi; iar după ce au nesocotit porunca Divină, cedând amăgirii şarpelui-diavol, s-au prăbuşit în nefericire, primejduiri şi moarte. Mântuitorul prin desăvârşita ascultare de Dumnezeu-Tatăl a readus viaţa lumii care-i urmează Lui (Fac. 2; 3; Rom. 5). Sf. Apostoli când au pescuit după voia lor, toată noaptea s-au ostenit zadarnic, iar atunci când au aruncat mreaja după Cuvântul Mântuitorului, au prins mulţime mare de peşti (Lc. 5, 4-10).

Sf. Ioan trimise odată pe un ucenic al său, Gallus, la un râu să pescuiască, pentru a avea cu toţii de mâncare. Gallus se duse, însă la un alt râu, unde nu putu pescui nimic toată ziua. Seara se întoarse cu traista goală. Sf. Ioan îl mustră, că nu-l ascultase şi nu i-a împlinit porunca ce i-a dat cu promptitudine. Gallus îşi dădu seama că neascultarea lui e cauza şi că Sf. Ioan cu ucenicii săi trebuie să rabde de foame o zi întreagă... A doua zi când îl trimise iar, ascultă şi prinse o mulţime de peşti. De aici Gallus învăţă cât de stricăcioasă este neascultarea şi ce minunate binecuvântări poate aduce ascultarea (Beda, cartea a III-a).

Pieirea copilului neascultător. Ştefan era fiul unei văduve, care locuia aproape de o moară, aşezată pe o gârlă. Ferestrele casei lor răspundeau spre această gârlă din care nişte zăgazuri abăteau prisosul apei peste câmpii, de unde se despărţea în pârâiaşe; iar apa din acele zăgazuri, intra într-un iaz şi învârtea roata cea mare a morii. Această roată, - lată de 60 centimetri, înaltă de 3 metri, cu lopeţi în care apa izbea cu putere pe dedesubt - se învârtea necontenit; apoi prin ajutorul fusului ei lung şi gros, ce pătrundea înăuntrul morii, punea în mişcare cele două pietre de măcinat. Se înţelege de la sine că aici curgerea gârlei era foarte iute şi că, cu cât se apropia de roată, cu atât era mai repede, fiindcă se grămădea multă apă în iaz şi cu zgomot asurzitor ieşea departe, dincolo de scoc, prefăcută în valuri de spumă.

Ştefan era băiat cu inimă bună, dar cam nebunatic. Când se afla lângă mama sa, nu-i aducea nici o nemulţumire, dar, îndată ce o pierdea din vedere,

n-avea frică de dânsa şi puţin îi păsa de mustrările ei. Asemenea, când era în clasă, nu învăţa mai nimic şi ajunsese de unsprezece ani, fără să ştie decât să silabisească şi să facă câteva litere. Apoi, de câte ori nu se afla la şcoală, se ducea să se joace cu copiii zvăpăiaţi, cu care mama sa îl oprise de a se mai aduna. Ca să-l ferească şi mai mult de asemenea jocuri, biata văduvă îşi impuse o sarcină foarte grea. În toate zilele îl ducea singură până la uşa şcolii şi, la ora când se termina cursurile mergea iarăşi de-l aducea acasă. Joia după prânz, când nu se ţinea şcoală, ar fi vrut din toată inima să-l aibă lângă dânsa. Ştefan însă se întrista, plângea şi făgăduia că se va purta ca un înger, dacă-l va lăsa să iasă din casă. În cele din urmă ea îi dădu voie să petreacă şi singur joia; dar cu condiţia să nu se apropie de iaz şi mai cu seamă să nu se atingă de o luntre mică ce era legată la ţărm. Ştefan îi făgădui şi în două rânduri nu-şi călcă cuvântul. Se jucă şi petrecu numai cu copiii înţelepţi şi bine crescuţi, fără să se apropie de gârlă. În joia a treia însă, pe când mama sa se dusese la târg pentru nevoile casei, Ştefan crezu că se poate juca şi pe marginea apei.

Mama sa, după ce-şi terminase târguielile şi pornise la drum, cunoscând apucăturile lui Ştefan, era chinuită de o mare nelinişte şi îndată ce se întoarse către casă, îşi aruncă ochii spre iazul gârlei. Când... ce să vadă acolo? Un copil într-o luntre, căsnindu-se să plutească singur pe apă. "Ce fel de părinţi sunt şi aceia, îşi zise ea, care lasă pe copil să se deda la o petrecere atât de primejdioasă?" Rămase însă înmărmurită, când i se păru că acel copil era chiar Ştefan al ei, căruia în atâtea rânduri îi spusese să nu se apropie de apă, Ştefan, care niciodată nu mânuise o lopată! Şi tocmai el era, nesocotitul! El dezlegase lanţul luntrei. Apoi necunoscând primejdia şi închipuindu-şi că o să poată duce luntrea, se lăsă în voia apei. Ceva mai mult: vesel că putea pluti pe valuri, cânta cât îi lua gura, nevăzând vâltoarea ce avea să-l înghită şi nemaiauzind zgomotul roţii şi al valurilor ce se spărgeau în iaz.

La această vedere, nefericita mamă se repezi spre el şi scoase un ţipăt asurzitor, atât de înfiorător, încât, cu tot uruitul dinăuntrul morii, lucrătorii îl auziră şi îndată ieşiră afară. Dar ce puteau ei face ca să vină în ajutorul copilului neascultător? Cu toate acestea, Ştefan cânta mereu, apropiindu-se din ce în ce de locul nenorocirii. Când însă auzi şi el ţipătul mamei sale, când văzu că lucrătorii înspăimântaţi abia o puteau ţine să nu se repeadă în valuri după dânsul, atunci înţelese primejdia ce-l ameninţă. Se uită cu spaimă la înfiorătoarea roată, întinse braţele, înălţă mâinile către cer şi astfel pieri victimă a neascultării sale (I. M. Râureanu, noi ist. o.c.).

13. Am iubit pe părinţi mai mult decât pe Dumnezeu?

"Cel ce iubeşte pe tată sau pe mamă mai mult decât pe Mine, nu este Mie vrednic" (Mt. 10, 37; Lc. 14, 26; 2 Lege 13, 6; 33, 9; Apc. 12, 11).

Sf. Perpetua a iubit pe Dumnezeu mai mult decât pe părinţii, soţul şi fiul ei. Ce cere de la noi iubirea desăvârşită, ca să merite acest nume? Înainte de toate să iubim pe Dumnezeu. O pildă măreaţă ne dă Sf. Perpetua. Ea trăia în căsătorie fericită şi tocmai era mama unui copil, când fu pârâtă la guvernatorul păgân din Cartagena că ar fi creştină. Pe vremea aceea însă, aceasta era o crimă vrednică de moarte. Pentru aceasta, păgânul dădu poruncă să fie aruncată numaidecât în închisoare. Atunci se duse la ea bătrânul ei tată, care era păgân, şi o rugă chiar şi în genunchi, să nu-i facă lui şi familiei ruşinea de a se declara creştină. Perpetua ştia bine ce era ea datoare, ca fiică tatălui ei, şi ca creştină Mântuitorului ei. De aceea declară tatălui ei, cu respect şi după cuviinţă, dar hotărâtă: "Christiana sum" sunt creştină tată şi Dumnezeul nostru Hristos, zice: "Cine iubeşte pe tată mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine". El plecă nemângâiat şi aduse pe mamă. Amândoi întrebuinţară toate mijloacele pe care le pot întrebuinţa un tată şi o mamă, pentru a zdruncina hotărârea în copilul lor: rugăciuni, făgăduieli, lacrimi, apel la iubirea de tată şi de mamă, care i s-au arătat din copilărie, la cinstea familiei, la durerea şi mâhnirea pe care le-ar produce-o osândirea ei la moarte. Dar Perpetua rămase statornică şi repeta: "Sunt creştină, iubiţi părinţi, şi Mântuitorul nostru spune: "Cine iubeşte pe tată sau pe mamă mai mult decât pe Mine, nu e vrednic de Mine!"

Ei bine, dânşii s-au dus şi s-au întors a treia oară cu cea mai grea ispită pentru Perpetua: i-au adus copilaşul ei, în vârstă numai de câteva luni, i l-au pus la inimă şi apoi au început a asalta (a căuta să învingă) inima ei de mamă, ca să nu se arate atât de crudă şi să-şi părăsească copilul, care n-ar putea trăi fără ea şi că ar trebui să moară. Aceasta era o grea încercare, pe care Perpetua o avea de trecut, dar pe care ea a biruit-o. Cu toată iubirea de mamă a strâns în braţe copilul ei gingaş şi fără ajutor, apoi plină de curaj şi cu tărie, l-a dat înapoi părinţilor ei şi a spus pentru a treia oară: "Sunt creştină, iubiţi părinţi, şi Dumnezeul şi Mântuitorul meu spune: "Cine iubeşte pe tată sau pe mamă, pe fiu sau pe fiică mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine". Ce asalt greu era însă acesta asupra unei inimi creştineşti! Ceea ce mai cu seamă o îndurera, era că bătrânul ei tată, pe când o ruga în genunchi să se lepede de creştinism, a fost lovit de un paznic cu un băţ peste cap, de i-a dat sângele. Dar Perpetua rămase tare. Ea ştia că Acela Căreia ea, odată cu viaţa ei, Îi jertfise toate, îi va răsplăti însutit. Deci iubirea ei către Dumnezeu a biruit iubirea către copil, către părinţi, către întreaga familie şi către toate bunurile pământeşti. Aceasta este iubirea către Dumnezeu mai presus de orice (Arhim. I Scriban, Teol. Morală; V. Sf. 1 Febr. vezi şi vieţile multor Sfinţi şi Cuvioşi, care au iubit până la sacrificiu, mai mult pe Dumnezeu decât cele din lume: în Sfintele Scripturi, Vieţile Sfinţilor; Proloage; Pateric; Ist. Bis. etc.).

14. N-am ascultat pe părinții mei când mi-au poruncit să nu umblu în căi rele și de pierzare sufletească, să nu plec noaptea de acasă la clăci, jocuri, dezmăț și destrăbălări și să nu mă însoțesc cu cei nelegiuiți?

"Neascultarea lucrează păcatul; iar păcatul aduce moarte" (Fac. 3; Rom. 5, 12-21; 6-9; 1, 30; 2 Tim. 3, 2; Prov. S. 1, 8-33; 15, 5-21; Iez. 20, 7-14).

Răsplata copiilor ascultători. Alexandru și Ecaterina făceau tot ce le sta în putință ca să fie pe plac părinților. Într-o zi lucrând în grădină, tatăl lor le zise: "Ar mai trebui un pom în colțul acela și o să găsesc eu unul". În preziua numelui tatălui lor, copiii, din micile lor economii ce făcuseră, cumpărară un puiet de măr și seara se duseseră pe ascuns în grădină ca să-l sădească unde li se arătase. "Ce bucurie o să aibă tata, ziceau ei între ei, când va veni mâine în grădină și va vedea merișorul!" Ecaterina ținea pomul, iar Alexandru săpa din răsputeri, când deodată auziră sunând ceva în fundul groapii. Băiatul spărsese cu sapa un vas de pământ și amândoi rămaseră uimiți, când văzură la lumina lunii că în vas erau numai bani de aur și de argint. "O comoară!" strigară copiii plini de bucurie și îndată alergară să spună părinților despre bucuria ce dăduse peste ei. "Dragii mei copii, zise tatăl, comoara ce ați descoperit o datorați iubirii voastre către părinți. Dumnezeu răsplătește neîncetat pe fiii supuși, ascultători și credincioși. Fiți dar și de aici înainte buni și înțelepți, căci darul vostru va fi și mai mare. Veți da peste comori cu mult mai prețioase decât aurul și argintul".

Pe acel ce pe părinți iubește, și Dumnezeu îl ocrotește (I.M. Răureanu N. Ist.).

15. N-am cinstit pe părinții mei cu cuvântul și cu fapta?

"Cu toată inima cinstește pe tatăl tău și de durerile maicii tale să nu uiți. Adu-ți aminte că prin ei te-ai născut și ce vei răsplăti lor pentru aceasta precum ei ție?" (Is. Sir. 7,29-30). Exemple: Domnul Hristos fiind chiar și răstignit pe Cruce a purtat grijă de Maica Sa, dând-o în îngrijirea ucenicului Său, Ioan Evanghelistul (Ioan 19, 26-27). Pentru a fi răsplătiți cu bine de Preasfântul Dumnezeu, trebuie ca și noi să urmăm pilda Mântuitorului și a fiilor supuși părinților lor. D.p.: Sim și Iafet (Fac. 9, 23-27); Iacob (Fac. 28, 7); Iuda (Fac. 44, 18-31-34); Iosif (Fac. 45, 9-13; 46, 29-30; 47, 12-31); Raav (Is. Navi 2; 6, 23); Fiica lui Ieftaie (Jud. 11, 29-40); Samuil (1 Împ. 3); Proor. David (1 Împ. 17, 20; 27,3-4); Solomon (3 Împ. 2, 17-20); Fiii lui Ionadab (Ier. 35, 5-8); Domnul Hristos (Lc. 2, 40-52); Ucenicul Timotei (1 Tim. 3, 15). "Fiilor, ascultați pe părinții voștri întru toate, că aceasta este bine plăcută întru Domnul" (Cols. 3, 20). "Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, aceasta este cea dintâi poruncă întru făgăduință ca să-ți fie ție bine și să trăiești ani mulți pe pământ" (Efs. 6, 2-3). "Cinstește pe tatăl ca să-ți vină binecuvântarea în toate zilele vieții tale și ale urmașilor tăi. Binecuvântarea tatălui întărește casele fiilor; iar blestemul mamei dezrădăcinează temeliile" (Is. Sir. 3, 1-9).

"Dacă cineva dintre fiii părinților, mai cu seamă ai credincioșilor, s-ar în-

depărta şi n-ar da cuvenitul respect părinţilor săi, scuzându-se cu cinstirea de Dumnezeu, să fie anatema" (Can. 16 Gangra).

"Cel ce cinsteşte pe tatăl său şi pe mama sa, acela va trăi ani mulţi. Cui îi este frică de Dumnezeu, acela cinsteşte pe tatăl său şi pe mama sa, pentru că ruga şi blagoslovenia tatălui şi a mamei întăreşte casa feciorilor; iar blestemul lor dezrădăcinează temeliile. Fie-ţi milă de tatăl tău şi de mama ta la bătrâneţile lor, ca să te izbăveşti de tot răul... Că blestemat este omul care va urgisi şi urgiseşte pe tatăl său şi pe mama sa" (P.M.B.gl.283; P.B. Ier. N. Sachelarie).

Cinsteşte-ţi părinţii şi-ţi creşte bine copiii. Fericitul Ieronim zice: "O picătură de apă, care se află pe ceva lucios, fuge încotro o vei duce cu degetul. Tot aşa este şi cu copilul pe care îl poţi îndrepta într-o parte sau alta şi a-l duce unde voieşti". Voim să ducem pe copiii noştri spre fericire, n-avem decât să le arătăm calea către Mântuitorul, Care îi cheamă zicându-ne: "Lăsaţi copiii să vină la Mine" căci "Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa".

O familie avea în grija sa pe un moşneag bătrân care din cauza bătrâneţilor nu mai putea duce nici mâncarea la gură, ci o risipea pe faţa de masă. Tatăl văzând aceasta se scârbea adesea de felul cum mânca bătrânul. Într-o zi, venind din piaţă aduse cu sine un blid de lemn în care puse mâncare pentru bătrân şi îl aşeză într-un colţ al casei. Vă închipuiţi ce întristare trebuie să fi avut bătrânul, când se văzu gonit de la masa copiilor săi. Acea familie avea şi un copilaş de 5-6 ani. Copilul văzuse fapta tatălui său şi el socoti că aşa e bine şi frumos, de aceea a doua zi luă o bucată de lemn şi un cuţit şi începu să cioplească. Văzându-l tatăl, îl întrebă ce face? Copilul îi răspunse, că ciopleşte şi el un blid ca să-l aibă pentru bătrâneţile lui şi să-i dea mâncare din el. Tatăl s-a ruşinat şi a adus din nou pe bătrân la masa lor. De aceea, când vezi un bătrân, dacă poţi ajută-l şi copilul tău va face la fel. Mergi regulat la Sf. Biserică şi copilul tău devenind mare, te va urma. Porţi cinstea semenilor tăi, şi copilul tău o va purta şi astfel ai făcut din el o fiinţă iubită de Dumnezeu şi de oameni. "Învaţă pe copilul tău calea pe care are să umble şi după ce va îmbătrâni nu se va depărta de la ea" (Prol. Sol. 22, 6; după o mie pilde pg. 67).

16. I-am blestemat, suduit, îngânat ori batjocorit, zicându-le beţivi, nebuni, strigoi, curvari ori moşnegi (în batjocură) părinţilor mei?

Acesta este un păcat greu care se răzbună cumplit asupra celor ce-l fac, deci fiecare din creştini să-l lepede cu desăvârşire din obişnuinţa sa. În dragostea Preoţească de a izbăvi pe toţi creştinii vicioşi de păcatul acesta, îi sfătuiesc, împreună cu înţeleptul Isus Sirah, pentru a se dezbrăca de blestem şi a se îmbrăca cu binecuvântarea, zicând astfel: "Fiilor, ascultaţi-mă pe mine, tatăl, şi vă purtaţi aşa ca să vă mântuiţi, căci Domnul a înălţat pe tată peste fii şi a întărit judecata mamei peste copii. Cel ce cinsteşte pe tată, se va curăţi

de păcat. Şi asemenea celui ce strânge comori, aşa este cel ce cinsteşte pe mama sa. Cel ce cinsteşte pe tatăl său, veseli-se-va de fii şi în ziua rugăciunii sale va fi auzit. Cel ce măreşte pe tată se va îndelunga în zile şi cel ce ascultă de Domnul va odihni pe mama sa. Cel ce se teme de Domnul cinsti-va pe tatăl său şi ca stăpânilor va sluji celor ce l-au născut. Cu fapta şi cu cuvântul cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta, ca să-ţi vină binecuvântare de la dânşii, că binecuvântarea tatălui întăreşte casele fiilor; iar blestemul mamei le dărâmă până în temelie. Nu căuta mărire în necinstea tatălui tău, că aceia nu-ţi este mărire, că mărirea omului este din cinstea tatălui său şi ocară fiilor este mama necinstită.

Fiule, spijineşte pe tatăl tău la bătrâneţe şi nu-l mâhni în viaţa lui. Chiar de i se va împuţina mintea lui, ai îndurare şi nu-l dispreţui când tu eşti în putere; pentru că milostenia arătată tatălui nu va fi uitată şi în pofida păcatelor se va zidi casa ta. În ziua necazului tău aduce-şi-va aminte Domnul de tine, şi ca gheaţa când e senin (cu soare călduros) aşa se vor topi păcatele tale. Ca un hulitor este cel ce părăseşte pe tată şi bestemat de Domnul este cel ce mânie pe mama sa. Cu toată inima cinsteşte pe tatăl tău şi de durerile maicii tale să nu uiţi. Adu-ţi aminte că prin ei te-ai născut şi ce vei răsplăti lor precum ei ţie? Fiilor şi fiicelor, ascultaţi pe părinţii voştri în toate, că aceasta este bine plăcută întru Domnul... Nu vă necinstiţi părinţii, spre a nu vă prăbuşi în groaznice blestemuri, pentru că: Cel ce blesteamă sau batjocoreşte pe tatăl său şi pe mama sa, (îşi) stinge lumina (din sfeşnicul său) în mijlocul întunericului... Ochiul care îşi bate joc (batjocoreşte) pe părintele său şi nu ia în seamă ascultarea (ce e dator) maicii sale, să-l scoată corbii care sălăşluiesc lângă un curs de apă; iar puii de vultur să-i mănânce" (Is. Sirah 3, 1-16; 7, 28-29; Cols. 3, 20; P. Sol. 20, 20; 30, 11).

"Cei ce necinstesc părinţii cad sub anatema" (Can. 16 Sin. Gangra). "Cel ce va blestema pe tatăl său şi pe mama sa... şi care îi va bate, cu moarte să moară" (Ieş. 21, 15-17; Lev. 20, 9; 2 Lege 27, 16; Prov. Sol. 20, 20; Mt. 15, 4; Mc. 7, 10).

17. Am dorit părinţilor mei: boală, necazuri, tulburări şi moarte?

"Fiule, sprijineşte pe tatăl tău la bătrâneţe şi nu-l mâhni pe el în viaţa lui. Şi de-şi va pierde mintea îngăduieşte-l şi nu-l necinsti pe dânsul în puterea ta. Pentru că milostenia tatălui nu va fi uitată şi în locul păcatelor se va zidi casa ta. În ziua necazului tău aduce-şi-va aminte de tine - Dumnezeu, pentru binecuvântările şi rugăciunile făcute de părinţi pentru pacea şi odihna ce ai dat-o bătrâneţilor, slăbiciunilor şi nerăbdării lor - şi ca gheaţa când este senin, aşa se vor topi păcatele tale. Ca un hulitor este cel ce părăseşte pe tatăl şi blestemat de Dumnezeu este cel ce mânie pe mama sa" (Is. Sir. 3, 12-16). Ham, prin batjocura făcută părintelui său Noe, căzut în beţie şi dezgolit, s-a îmbrăcat în haina blestemului, împreună cu toată sămânţa lui; iar fraţii lui: Sim şi Iafet,

acoperind cu cuviință goliciunea tatălui lor, s-au îmbrăcat în haina luminoasă a Arhieriei și stăpânirii împărătești, prin blagoslovenia tatălui lor (Fac. 9, 18-27; "Hronograf" pg. 177-180).

Țara fără bătrâni. Poftele omenești sunt vechi cât și omenirea... Când începe a-ți înfiera mustața nu știi ce i-ai face să dea mai iute. Când ai ce să prinzi cu cimbistra de pe sub nas, te crezi mi-te om întreg. După ce fulgii de la bărbie i-ai făcut groși și aspri ca rogozul, tot răzându-i cu briciul, apoi nici una nici două, te bizui să zici celor mai bătrâni: "Sculați-vă de acolo, că mi-a venit mie rândul să stau... Nu vedeți că am mustăți și barba mi-o rad?"

Păi, se zice că într-o țară - numele ei nu-l mai spun că nu e nevoie pentru "înșiră-te mărgărite" al poveștii - s-a hotărât tinerimea să-și ucidă toți bătrânii! Că ce? Au nu sunt ei - cei tineri - cu mustăți și cu barbă? Ce nevoie mai au ei să tot scoată căciula la mai bătrâni și să lase pe aceștia să ducă treburile țării? Ce? Tot cei bătrâni să fie marii slujbași ai țării? Adică de ce numai niște ghiuji să aibă toate onorurile și toate bunătățile țării și nu tinerii?

Jos cu ghiujii! Jos cu sclerozații! Jos cu ramoliții! La țară tânără, oameni tineri! Și într-o noapte s-au apucat voinicii de tineri de au ucis pe toți cei bătrâni... Numai un fiu mai cu suflet n-a cutezat să ucidă pe tatăl său, ci s-a mărginit a-l ascunde într-o peșteră, unde nimeni nu-l putea găsi și unde iubirea de fiu îi ducea toate cele de care avea nevoie.

Chemat-au atunci Vodă al țării în divanuri și în toate slujbele, numai din rândurile tinere. Atunci din toate bărbile marilor divaniști, n-ai fi putut lega barem o bidinea... cu care să înălbești de Paști vatra casei. Din toate mustățile boierilor judecători, nu alegeai nici pentru o pereche de mustăți ungurești...

Dar iată, că țara aceea a tineretului, era vecină cu neamuri dușmane, care ca uliul pândeau de mult să pună gheara pe ea. Cum să înceapă acum cearta? Că de, chiar când zgândărești o gâlceavă din senin, tot se cade să creadă lumea că d-ta ești cu dreptatea. Povestea lui "Târâie-Brâu" nu este de ieri de alaltăieri... Păi, ci-că așa chitiră dușmanii neamului din țara tineretului: "Să cerem noi înapoi de la acea țară, funia ce strămoșii noștri o împrumutară strămoșilor tineretului... De nu ne-or da-o - și nu ne-o pot da - apoi luăm țara amanet (zălog) și amanet al nostru va rămâne până să găsească ei funia...". Dar ce funie voiau vicleniii de vecini? - Funia împrumutată de la strămoșii noștri, era din fire de nisip împletită...

- Ei, vreo mare treabă n-o fi asta, răspunse ministrul de externe fără barbă, citind hârtia vicleanului ministru de externe al statului vecin. O să-ți dăm funia".

Și pe dată chemă pe toți fabricanții de frânghii și le porunci să facă până în trei zile un stânjen de funie din boabe de nisip. Dă în sus, dă în jos... frământă nisipul... întinde-l... Aș, funia nu iese nici cât adevăr iese prin gura mincinosului.

Atunci vecinul viclean neprimind funia, ameninţă cu război...

"Vai ce ne facem noi?" se întrebau slujbaşii mari ai statului tineretului... "Ce ne facem? Suntem pierduţi!" Dar iată că într-o zi, fiul cel bun merge la peşteră să ducă schimburi albe şi noi tatălui său. Şi-l vede bătrânul gânduros şi amărât. "Ce ai, fiule iubit?" "Ce să am? Ia, stăm rău, că uite aşa, uite pe dincolo...". Şi-i povesti cererea vecinului duşman.

- Păi, de atâta vă speriaţi voi copii? zise bătrânul. Răspundeţi la cartea duşmanului, iată aşa: "Moşii şi strămoşii noştri, când au împrumutat (că de împrumutat nici vorbă, au împrumutat) funia ce ne-o cereţi acum îndărăt, au zis strămoşilor voştri: "tăiaţi din funie un căpeţel, să fie probă, să nu ne cereţi mai apoi alt fel de funie decât ceea ce ne împrumutaţi. Apoi bine, daţi-ne căpeţelul de funie de probă, ca după el să vă facem funia întreagă...".

După sfatul bătrânului făcu ocârmuirea tinerimii şi vecinul strigă: "Tot mai au un bătrân să-i sfătuiască... Să amânăm urmărirea planului nostru, până n-or mai avea nici un bătrân, altfel nu biruim!"

Şi iată de unde s-a născut vorba veche, că dacă un sat nu are un bătrân, să şi-l cumpere, de vrea să fie scăpat! ("Pagini alese" V. Ureche).

18. I-am părăsit şi nu i-am îngrijit la necazul, durerile, bolile, slăbiciunile şi bătrâneţile lor? Nu i-am ajutat în slăbiciunile şi bolile lor, nici măcar cu cuvinte mângâietoare, nici cu cele trebuincioase întreţinerii lor trupeşti şi sufleteşti, nici cu rugăciuni sau cu alte binefaceri de care au avut lipsă?

Copiii care nu îngrijesc pe părinţii lor care i-au născut şi crescut, cad sub anatema şi în prăpastia vremelnică şi veşnică a necredincioşilor. "Pentru ce voi călcaţi porunca lui Dumnezeu - zice Mântuitorul - pentru aşezământul vostru? Că Dumnezeu a grăit zicând: Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta; şi: Cel ce va grăi de rău pe tatăl sau pe mama sa, cu moarte să moară. Iar voi ziceţi: Cel ce ar zice tatălui său, sau mamei sale: dar (Bisericii) este aceia cu care te-ai folosit de la mine? Şi să nu cinstească pe tatăl sau pe mama sa. Şi aţi stricat porunca lui Dumnezeu, pentru aşezământul vostru" (Mt. 15, 3-6; Mc 7, 1-13).

Davire. Davire, fiul unui ţăran din Franţa, se ridică prin credinţa şi vitejia sa până la rangul de căpitan. Odată îl vizită tatăl său, tocmai când era o paradă mare la ziua regelui. Davire prezentă pe tatăl său colonelului regimentului. Ofiţerii ceilalţi se uitau la ţăran cu mirare şi cu un fel de zâmbet batjocoritor pe buze. Dar colonelul făcu îndată raport regelui Ludovic al XIV-lea, care chemă imediat pe căpitan la curte: "Mă bucur, zise regele, că văd înaintea mea un bărbat vrednic al ţării mele. De astăzi încolo leafa dumitale va fi de 4000 de franci, ca să poţi ajuta mai bine pe părinţii dumitale". Zicând acestea, regele îl îmbrăţişă înaintea întregului personal al Curţii şi numele lui Davire era acum trâmbiţat şi lăudat pretutindeni ca al unuia dintre cei mai vrednici fii ai Franţei.

Toma More. Unul dintre bărbaţii cei mai vrednici ai Engliterei a fost desigur cancelarul Toma More sau Morus, a doua persoană după rege, un bărbat iubit şi preţuit de poporul Engliterei pentru strălucirile lui talente şi mai ales pentru virtuţile cu care era împodobit nobilul său caracter. Dar dintre toate virtuţile lui, cea mai frumoasă era iubirea înfocată şi veneraţiunea nemărginită ce o arăta el la tot prilejul către părinţii săi. Mama-i murise de timpuriu; mai era în viaţă numai tatăl său, un bătrân de 80 de ani. Pentru el trăia acum More. Nedezlipit era de dânsul, oricând afacerile oficiale ale statului îi permiteau puţin timp de repaus. Niciodată nu se ducea la cancelaria sa, fără a săruta mai întâi mâna tatălui său şi a-i cere binecuvântarea lui. Iar când se afla la o adunare, sau la o petrecere cu dânsul, îi da lui totdeauna locul din frunte.

Mitropolitul Iacob Stamati. Mulţi oameni după ce ajung la o poziţie mai însemnată, încep a se ruşina de starea de jos a părinţilor lor; le e ruşine să meargă alături cu ei, se fac că nu cunosc pe părinţii lor îmbrăcaţi în haine ţărăneşti. Cu totul altminteri a fost Mitropolitul Moldovei, Iacob Stamati. El s-a născut la anul 1748 din părinţi români, foarte săraci, din Ardeal, şi din starea cea mai de jos adică din porcari. De această stare de jos a părinţilor săi, Mitropolitul Iacob nu se ruşina, ci adeseori mulţumea lui Dumnezeu în fiinţa de faţă a boierilor, că s-a născut din poporul de jos, ca să fie cu atât mai umilit şi mai mare făcător de bine al poporului. Despre Mitropolitul Iacob se istoriseşte următoarea întâmplare interesantă: Odată, a doua zi de Paşti, era prânz mare la Mitropolitul Iacob. Cei mai importanţi boieri din Iaşi erau la dânsul la masă. Era pe la mijlocul prânzului. Deodată intră un servitor în sală şi vesteşte pe Mitropolit, că în curtea Mitropoliei este o femeie din Ardeal, care doreşte să vorbească cu P. Sfinţia Sa. "Să vină să o văd, zise Mitropolitul, curios de a vedea pe cineva din locul naşterii sale. Îndată intră o femeie bătrână, îmbrăcată ţărăneşte, cu văl alb pe cap, cu zeghe neagră, cu fotă şi încălţată cu opinci. Mitropolitul cunoscând într-însa pe mama sa, se sculă de la masă, o sărută, o luă de mână şi o puse în locul său în fruntea mesei, zicând: "Aici este locul dumitale! Dumneata eşti astăzi oaspetele meu cel mai de frunte". Şi întorcându-se către oaspeţii uimiţi le zise: "Da, boierilor, în fruntea mesei, în locul meu, trebuie să şadă cea care mi-a dat viaţa şi a sădit în sufletul meu, de când eram copil mic, frica de Dumnezeu. Dânsa este mama mea şi mama mea este tot ce eu am mai scump pe pământ; iar cât pentru înfăţişarea ei ţărănească, să ştiţi că îmbrăcămintea ce-o vedeţi pe dânsa, este podoaba şi fala sufletului meu".

Copilul milos şi mama sa. Un Preot din oraşul Lille chemă la sine pe trei copii ai unui parohian al său, om foarte sărac, spre a le da nişte haine de pomană. Era un ger mare şi bieţii copii erau îngheţaţi de frig. Bunul Părinte le zise să se apropie de cuptor, să se încălzească, apoi le dete la fiecare câte o bucată de pâine, puţină brânză şi câte o bucăţică de carne. Cei mai mărişori îşi mâncară

porția cu multă poftă, al treilea însă, se uită la partea sa cu un fel de mulțumire deplină, dar fără a gusta din ea. "Ce e băiete, zise Părintele uimit, tu nu mănânci?" "Nu", răspunse băiatul, vreau să-mi duc partea mea acasă, să o dau mamei, care e bolnavă". "Mănâncă, mănâncă și tu, voi îngriji eu și pentru mama ta". "Nu, nu pot mânca, vreau să duc pâinea și carnea și brânza acasă; mama e bolnavă". și zicând acestea, ochii copilului se umplură de lacrimi. "Mama ta, micuțule, își va căpăta și ea partea sa; mănâncă, nu mai fi îngrijorat; mănâncă, că ți-o fi foame". "Da, mi-i foame; însă mama e bolnavă". "Ei bine, aici e pâinea, brânza și carnea pe care o vei duce mamei tale; acum mănâncă ce ți-am dat ție". Copilul se apucă și mănâncă, dar numai pâinea goală, zicând: "Brânza și carnea o păstrez pentru mama".

Honoria. În 4 Iulie 1811 a fost un foc mare în satul francez Pontoise lângă orașul Noyon. Într-o mică casă de lemn se afla greu bolnav în pat un bătrân de 73 ani, slab și orb, anume Gohard. Bieții oameni, familiari ai bătrânului, uitară în graba, în spaima și zăpăceala lor, a-l scoate afară. Honoria, fiica lui de 18 ani, aducându-și aminte, că nu-l văzuse pe tatăl ei ieșind afară, prinse curaj, intră pe o fereastră, spărgând-o cu mâinile, astfel că se sângeră foarte. Răzbind până la patul, unde bolea bătrânul său tată, îl apucă pe la mijlocul trupului, îl târî după sine, și-l scoase prin flăcări și fum tot pe fereastra pe unde intrase, cu totul nevătămat, spre mirarea tuturor celor de față. Obosită cu totul pentru opintirile sale cele mari (pentru că tatăl său era mare de trup, ea însă delicată și mică de statură) și cuprinsă de bucurie că văzu pe tatăl său scăpat de la moartea sigură, căzu leșinată. După ce-și veni în simțiri, îmbrățișă pe tatăl său și zise: "Cât de fericită sunt, tată, că te văd cu viață. La casă nici nu mă gândesc; prefacă-o flăcările în cenușă!" Și zicând acestea, sărmana fată nici nu băgă de seamă cum îi curgea șiroi sângele din răni și că rămăsese goală, arzându-i focul hainele sale. Atât de mult uitase ea de sine, gândindu-se numai la mântuirea iubitului său tată.

Loubet. Președintele Republicii franceze, Emil Loubet este un om împodobit cu cele mai frumoase virtuți patriotice și umanitare. Mărgăritarul acestor virtuți însă e fără îndoială iubirea și devotamentul lui pentru părinți, cum rar se găsește între muritori. Bătrâna mamă a lui Loubet este în vârstă de 85 ani și trăiește retrasă în satul Marssone, unde s-a născut președintele. Când Loubet era ministru și mai târziu președinte al senatului, părăsea de multe ori Parisul și venea la Marsonne, la mama sa, care-și vede și acum de modesta ei gospodărie.

Când în anul trecut Loubet vizită pe mama sa fără de veste, o află făcând aluat pentru pâine. "Bine ai venit, Emile! ajută-mi să bag pâinea în cuptor!" "Cu plăcere mamă", răspunse Loubet și dezbrăcându-și redingota, se apucă să coacă pâinea. Altă dată - pe atunci Loubet era ministru al lucrărilor publice - veni la Marsonne, unde trăia încă tatăl său. Deoarece nu-l găsi pe acesta acasă,

îl căută pe câmp, unde bătrânul era cu plugul. Notabilităţile din Marsonne căutau prin oraş pe ministrul Loubet, pe când acesta plecase la câmp. Ajungând acolo, Loubet, după ce îmbrăţişă pe tatăl său, îşi dezbrăcă redingota şi cu toată opunerea tatălui său, apucă de coarnele plugului. "Lasă-mă, tată, zise Loubet cu blândeţe. Odihneşte-te puţin. Acum e rândul fiului ca să muncească". Zicând acestea, Loubet se apucă de arat şi trase câteva brazde. Loubet încă cu mulţi ani mai-nainte, cercase să înduplece pe mama sa să vină la Paris, dar bătrâna nu voi să-şi părăsească mica ei gospodărie de la Marssone. Când citeşti asemenea lucruri, ţi se pare că ai înaintea ochilor vremurile dintâi ale republicii romane.

Sergentul suferă pentru apărarea tatălui său. Un tată şi un fiu se aflau amândoi în aceeaşi companie, tata ca soldat de rând şi fiul ca sergent. Fiind odată regimentul întreg scos la exerciţiu, generalul când comandă "foc" observă o greşeală mare la compania numită. El merse iute acolo drept la sergent şi întrebă necăjit, cine a comis o greşeală atât de mare? Sergentul tăcea. "Dar nu ştii a vorbi?" îl întrebă generalul, "îţi voi deschide eu gura", şi îndată porunci să i se dea douăzeci de beţe. În momentul acesta se luptă un soldat cu sine şi era tocmai să iasă din rând să vină spre general, dar sergentul îi făcu semn să rămână la locul lui. După ce sergentul îşi luă pedeapsa, îl întrebă generalul: "Acum vei şti ca altădată să vorbeşti când vei fi întrebat?" Desigur, răspunse sergentul şi acum aş fi ştiut a răspunde, dacă vinovatul n-ar fi fost tatăl meu, care niciodată n-a fost pedepsit". Generalul se uită lung la sergent, apoi dete pinteni calului şi se duse fără a zice vreun cuvânt; dar a doua zi îl chemă pe sergent la sine, îl făcu ofiţer şi-i spuse că bătrânul său tată va fi lăsat acasă chiar astăzi, cu pensia îndoită.

Adelina Mortier. În oraşul Reims din Franţa trăia odată un negustor, anume Mortier, un om drept şi onest, pe care toţi îl iubeau şi-l onorau. Întâmplându-se odată să dea faliment mai mulţi negustori din Paris, cu care el era în relaţii comerciale, aceştia îl traseră şi pe bietul Mortier în nenorocire, astfel, că dintr-o dată se pomeni cu o datorie însemnată. Repede călători sărmanul om la Paris ca să se împace cu creditorii săi, arătându-le nevinovăţia sa, şi fiind cunoscut ca negustor cinstit, toţi îl compătimiră şi-i prelungiră termenul de plată. Numai unul şi încă tocmai acela căruia îi datora mai mult, nu se îndupleca la aceasta, ci pretindea fără amânare restituirea datoriei, pe care Mortier neputând-o plăti, fu dat în judecată şi aruncat în închisoare.

Ştirea aceasta lovi pe nefericita familie a lui Mortier ca un fulger. Mama şi copii începură a plânge şi a se văicări. Toată casa era în disperare. Atunci Adelina, fiica cea mai mare, se hotărî repede la o faptă nobilă: să scape pe tatăl său din nefericire şi era gata a-şi da chiar şi viaţa pentru dânsul. Deci rugându-se lui Dumnezeu cu lacrimi ca să o întărească, se pregăti de drum şi sub cuvânt că duce tatălui său albituri în închisoare, plecă la Paris, luându-şi

puţini bănişori, ce şi-i păstrase de mai mulţi ani. Ajungând la Paris, se duse la creditor şi arătându-i că tatăl său suferă fără vină, numai din cauza altora, îl rugă cu tot focul inimii sale nobile pentru liberarea lui. Creditorul, care tocmai atunci suferise şi el, prin căderea unui alt negustor, pagube însemnate şi se jurase că nu va mai avea milă de nimeni, o ascultă în tăcere. De la un timp o năpădiră lacrimile, de nu mai putea vorbi şi suspinând scoase giuvaierele şi banii săi şi le puse pe masă înaintea lui. "Primeşte, domnule, acestea zise ea, ca o parte din datoria tatălui meu. Şi apoi te mai rog, domnule, încă pentru ceva. Dumneata desigur că ai trebuinţă de o servitoare în casa d-tale; primeşte-mă pe mine. Plata ce ar fi să mi-o dai mie, socoteşte-o în datoria tatălui meu. Voi lucra ziua şi noaptea, până când voi putea. Nici un lucru nu-mi va fi greu, nici prea înjositor. Voi face orice fără împotrivire şi fără întârziere. Voi înainta binele d-tale unde voi putea - numai liberează pe bunul meu tată, ca să nu sufere mama şi fraţii mei, ca să nu ne strice ruşinea, numele cel bun şi ca micii mei frăţiori să aibă purtător de grijă. Eu voi sta garantă aici pentru tatăl meu".

Cuvintele, lacrimile şi umilinţa ei, pătrunseră pe negustor până la inimă. Cu forţa-şi reţinuse el până aici lacrimile sale; acum însă nu le mai putu opri.

"Tatăl dumitale", zise el, "e un om binecuvântat de Dumnezeu, căci dumneata eşti o scumpă comoară pentru dânsul; dar sunt convins că e şi un om onest şi peste tot un om vrednic, căci numai un astfel de tată poate creşte astfel de copii, cum eşti dumneata. Mulţumesc lui Dumnezeu că te-a adus la mine, ca pe un înger, care să vindece inima mea de asprimea ce mi-o cauzase un om de nimica, care mă înşelase cu sume însemnate. Mergi în pace, tatăl dumitale este liberat; dar te rog întoarce-te cu dânsul pe la mine".

Îndată scrise la tribunal şi Mortier fu liberat. Bucuria Adelinei, când văzu pe tatăl său, nu se poate scrie cu condeiul; dar mai mare fu mirarea lui Mortier, când văzu pe fiica sa la închisoare, vestindu-i liberarea. Întorcându-se pe la creditor, acesta prelungi termenul de plată şi-l rugă pe Mortier să-i lase pe Adelina să-i fie în viitor fiica sa; Mortier se învoi şi plin de bucurie plecă cu mare grabă la Reims, să ducă mângâiere cerească familiei sale.

Fiica Părintelui Marin. Părintele Marin petrecuse odată până noaptea târziu cu cititul. De odată i se păru că aude un sunet tainic ca de clopot. Era ora 12 şi jumătate noaptea. Ascultă nerăbdător cu încordare mai departe. Acelaşi sunet îl auzi în mai multe rânduri. Deschise fereastra. Aerul era liniştit. Nici un vântuleţ nu adia, care ar fi putut mişca clopotul din turnul Bisericii. Fără frică cum era, se-mbrăcă, îşi luă bastonul şi cheile şi în puterea nopţii plecă la Biserică. Deschide uşa şi intră înăuntru. I se păru ca şi cum ar auzi un zgomot. Strigă cu glas puternic: "Cine e aici?" Nici un răspuns. Mai strigă încă o dată. Nici de această dată nici un răspuns. În sfârşit, Părintele strigă a treia oară: "În puterea ce o am ca Preot, poruncesc, ca de e cineva aici, să vină înaintea mea".

Atunci simţi că se apropie oarecine spre dânsul. Era o fetiţă mică, care îngenunche tremurând înaintea Preotului şi el o recunoscu îndată. Era fiica unei femei sărace şi bolnavă. Preotul o ridică şi-i vorbi cu blândeţe: "Cum veniși tu aici la ceasul acesta? Ce-ai făcut în turnul Bisericii?" Copila tremura şi câtva timp nu găsi nici un cuvânt. În fine îi arătă Preotului în mână puţină rugină, ce o răsese de pe clopot. "Ieri seara, adăugă ea, a fost la noi un om şi a zis, că cel mai bun leac pentru mama este: să i se dea o băutură amestecată cu rugină rasă în miezul nopţii de pe clopotul cel mare al Bisericii. Cum am auzit aceasta, am venit îndată la Biserică şi m-am suit în turn, unde am stat ascunsă până la miezul nopţii. Atunci am început a rade cu cuţitul rugină de pe clopot".

Părintele luă pe micuţa fetiţă în braţe şi o sărută. Rugina însă o aruncă încolo, zicând: "Asta, draga mea, nu-i poate ajuta nimic mamei tale. Dar vino cu mine să ne rugăm amândoi pentru mama ta". Şi zicând acestea, luă pe fetiţă de mână, se duse cu ea la Sf. Altar, îngenuncheară amândoi şi se rugară pentru sănătatea mamei bolnave. Apoi o conduse acasă la mama sa. Bunul Dumnezeu ascultă rugăciunea lor. Mama fetiţei se făcu sănătoasă şi cea mai dulce mângâiere a ei era iubirea scumpei sale fetiţe (C. M. Popeea o. c.).

Ce poate face un copil bun? Un copil văzând pilda copiilor vecini, care mergeau des şi se împărtăşeau la Sfânta Biserică, făcea şi el asemenea. Împărtăşirea deasă cu Trupul şi Sângele Domnului, l-a luminat atât de mult, încât a început să se întristeze, că părinţii lui lipseau de la Biserică şi nu se împărtăşeau. Ce făcu micul copil? Întâi a rugat pe părinţii săi să meargă la Sfânta Biserică, dar părinţii nu-l ascultară. Atunci copilul se duse la Sf. Biserică de două ori pe săptămână, ca să se roage şi pentru dânşii. Mama lui observă că pleacă des de acasă şi l-a urmărit, să vadă unde merge. Mare i-a fost mirarea văzând că el merge la Sf. Biserică. Odată îl urmări până la Sfântul locaş şi îl aşteptă să iasă. Copilul ieşea cu lacrimi pe obraz, iar mama sa văzându-l, l-a întrebat, de ce iese plângând de la Biserică. Copilul răspunse, îmbrăţişând pe iubita lui mamă: "De câte ori merg la Sf. Biserică, vărs lacrimi, că nici dumneata, mamă, nici tata, nu veniţi la Sf. Biserică să vă împărtăşiţi şi astfel rog pe Dumnezeu să vă lumineze cât mai curând". Urmarea a fost, că părinţii lui începură a cerceta Sf. Biserică, a-şi mărturisi păcatele la Duhovnic şi a se împărtăşi cu Trupul şi Sângele Domnului (350 pilde o.c. pg. 72-73).

Copila îndreaptă pe mama ei. Cu toate că Sf. Biserică creştină porunceşte credincioşilor ei să postească şi cu toate că şi doctorii ne sfătuiesc şi ne îndeamnă la postire, întrucât mâncărurile de post sunt mult mai uşoare şi mai sănătoase decât cele de dulce, totuşi, foarte puţini creştini îşi mai aduc aminte că trebuie să postească. Unii dintre creştini deşi nu postesc, caută totuşi, ca în faţa celorlalţi să se arate ca postitori şi se feresc ca de moarte să-i vadă cineva mâncând de dulce în zilele de post.

Iată o întâmplare, care ne lămureşte de ajuns în această privinţă: Lenuţa era o fată cuminte şi foarte credincioasă. Singura nelinişte a sufletului ei era că în familia sa nu se postea. Mama sa, deşi era o bună creştină, dar, dintr-o rea obişnuinţă îşi aducea prea rar aminte de post; şi totuşi, îi era ruşine de lume s-o ştie că nu posteşte. Într-o vineri ea trimise pe Lenuţa la băcănie să cumpere brânză. Lenuţa se pregăti îndată să aducă la îndeplinire ordinul maicii sale; dar nu se putut stăpâni şi îi zise: "Mamă dragă, să nu uiţi te rog, că astăzi este vineri şi o să mă vadă toată lumea pe stradă că vin acasă cu brânză, tocmai în zi de post!" "Draga mea copilă, ia broboada mea cea mare şi cu ea vei acoperi pachetul cu brânză". Nepricepând de ajuns gândul mamei, biata copilă, zise: "Ei! Şi cum, mamă dragă, sub broboadă oare nu e tot vineri şi brânza nu rămâne tot brânză?!" Încurcată şi ruşinată de întrebarea înţeleaptă a copilei, biata mamă se înfricoşă, renunţă la brânză, posti ziua întreagă şi se hotărî ca în viitor să nu mai înşele pe muritori şi să nu mai mintă pe Dumnezeu.

Ce premenire lăuntrică nu ne aduce postul! Câtă odihnă nu prilejuiesc mâncărurile de post stomacului nostru, istovit de munca obositoare cerută din parte-i de către mâncărurile grase ale dulcelui?! Ce slobozire şi pornire a gândurilor noastre către Dumnezeu ne aduce postul! Cât de sprinten şi vesel este omul care posteşte, faţă de omul posomorât şi îngreuiat de mâncăruri grase?! Postul este singurul mijloc de a ne curăţi sângele şi de a ne prelungi mult viaţa aceasta pământească. Postul este singura gimnastică, care ne pune în stare a ne lupta cu noi înşine şi a stăpâni toate poftele cărnii noastre. Doamne! Ce pregătit este omul deprins cu postul, să se abţină în caz de boală, după ordinul doctorului, de la anumite mâncăruri şi băuturi! Ce greu le vine însă în asemenea cazuri, celor care nu postesc?! Cu toate acestea, noi nu postim, sau postim de ochii lumii. "Şi când postiţi, nu fiţi ca făţarnicii, trişti, că îşi smolesc feţele lor, ca să se arate oamenilor că postesc!" (Pr. M. Ionescu B. E. R.).

Copiii buni îşi ajută părinţii. Când tata şi mama noastră încep să îmbătrânească şi când nu-şi mai pot întâmpina singuri nevoile, avem ca o sfântă datorie de a lucra pentru dânşii, de a-i nutri, de a-i îmbrăca, de a le înlesni tot ce le poate face viaţa mai plăcută. O asemenea datorie ne este impusă de recunoştinţa ce trebuie să le-o păstrăm: legile ne-o prescriu şi însăşi natura o şopteşte inimii noastre. E limpede că cei ce ne-au dat fiinţa sunt în drept să ne ceară să facem tot ce stă în putinţa noastră, ca să le prelungim viaţa.

Asemenea este limpede că cei ce ne-au îngrijit, hrănit şi crescut, la o etate când nu puteam face nimic pentru noi, caută să fie şi ei îngrijiţi, nutriţi şi ajutaţi de noi, atunci când starea lor şi a noastră s-a schimbat când noi am devenit tari şi ei neputincioşi. Împlinindu-ne cu inimă curată această datorie, să nu aşteptăm laude de la cineva, căci purtăm o sarcină de care nu ne putem apăra,

plătim o firească datorie. Iar cine n-o plătește este nu numai un om fără inimă, ca o fiară lipsită de orice simțăminte, dar trece și drept un datornic de rea credință. Aceasta se înțelege și mai bine din răspunsul nimerit al unui sătean de omenie, dat unui bătrân judecător, care îl întrebă ce face cu banii câștigați prin munca lui de toate zilele: "Îi fac în trei părți, zise săteanul. Cu una îmi plătesc datoriile, pe a doua o întrebuințez la cheltuielile mele și ale soției; iar pe a treia o împrumut cu dobândă". "Adică cum?" îl mai întrebă judecătorul. "Iată cum: Întâia parte e pentru susținerea părinților, care acum sunt înaintați în vârstă. Cu aceasta nu-mi plătesc oare o datorie sfântă? Iar a treia parte îmi ajunge ca să-mi cresc copiii și acesta e împrumutul cu mare dobândă, despre care vorbii". Mare îi fu mirarea auzind de la un om simplu un asemenea răspuns, plin de înțelepciune și de simțăminte lăudabile.

Un fiu bun și recunoscător privește împlinirea acestei datorii ca o adevărată fericire, fiindcă nimic nu e mai dulce, decât a îngriji și a face tot ce-i stă în putință pentru părinți. Mult e plăcut a le da din produsul muncii tale și a revărsa peste ultimele lor zile îndestularea și fericirea! E o nespusă mulțumire să poată cineva zice în sine: "Niciodată n-o să pot întoarce părinților mei, cât am luat eu de la dânșii. Însă dacă nu le pot răsplăti pe deplin binefacerile prin recunoștința mea, o să mă silesc să mă apropii de dânsele. Fiindcă ei mi-au condus pașii din copilărie, astăzi eu ajut pe ai lor, când șovăiesc. Fiindcă mi-au dat povețe folositoare, le dovedesc astăzi că m-am folosit de ele. Fiindcă m-au adus în stare să-mi țin viața, eu le-o susțin acum pe a lor. Fiindcă au vegheat pentru mine din copilărie, eu fac totul astăzi, ca viața lor să le fie fericită".

Aceasta e adevărata mulțumire, ce poate gusta omul cu inima bună și curată. Lui nu îi e de ajuns să vadă că părinților nu le lipsește nimic, ci îngrijește să aibă mai mult decât cele necesare voind mai bine să rabde dânsul, ca să le înlesnească lor plăcerea de care ar fi putut să se scutească într-o altă etate, dar care pentru bătrâni e o îndulcire și o mângâiere în neajunsurile lor. Fiul cel bun nu se mărginește numai să-și împlinească această datorie într-un chip cuviincios; dar pe lângă dânsa mai pune bunăvoință și atenție în purtare, care-i mărește meritul și-i îndoiește prețul. În toate zilele roagă pe Dumnezeu să țină sănătoși pe bătrânii lui părinți, al căror trai în sânul familiei este o cerească binecuvântare.

Astfel se cuvine să îngrijim de bătrânețile părinților noștri. În alte împrejurări, când poate să aibă nevoie de noi, inima ne spune deajuns ce trebuie să facem. Spre a-i îngriji în boli, spre a-i scăpa de vreo primejdie, spre a le ușura nevoile, se cuvine să fim gata să suferim totul. Nu sunt rari tații și mamele care se sacrifică pentru copii. Asemenea se văd foarte adesea fii generoși și fiice credincioase, a căror purtare frumoasă este pentru toată lumea, faptă demnă de laudă și de iubire... (I. M. Râureanu N. Ist. o. c.).

VISE BUNE ŞI RELE

ÎNCREDEREA ÎN VISE, FĂRĂ DISCERNERE, PRIMEJUIEŞTE SUFLETELE

19. Am crezut în visuri? Am în casă cărţi de explicarea viselor?

Prin visuri înţelegem un şir de imagini, gândiri, vorbiri, fapte şi lucrări confuze, care se perindă prin mintea omului în somn. Visurile sunt o revelaţie a variatelor reamintiri ale omului din viaţa sa, în somn. Somnul e un fel de paralizie momentană, o abdicare a centrilor nervoşi superiori, care nu mai capătă nici un ordin de la centrii inhibitori. În vis activitatea mintală e manifestarea a tot ce e mai natural şi mai adevărat în firea noastră. Pânza e ruptă. Cortina a ridicat-o. Toată goliciunea firii noastre originale primitive se arată. Visurile ne arată aşa precum suntem fără s-o ştim (Rev. Med. "Sănătatea", Nr. 17 din a. 1907).

Cei ce cred în visuri, dându-le felurite tălmăciri greşite, cad în grele păcate, în groaznice rătăciri şi de nu se reculeg după Dumnezeieştile Scripturi şi sfaturile Sf. Biserici Ortodoxe, se prăbuşesc în iadul vremelnic şi veşnic. *"Deşarte nădejdi şi mincinoase îşi face omul cel neînţelegător şi visurile fac pe cei neînţelepţi să-şi iasă din fire, părându-li-se că zboară. Ca şi cel ce se prinde de umbră şi aleargă după vânt, aşa este şi cel ce crede visurilor. Numai oglindire este vederea visurilor, asemănătoare feţii înaintea feţei adevărate. De la cel necurat ce se va curăţi? Şi de la minciună ce se va adeveri? Vrăjile, descântecele şi visurile, deşarte sunt, şi ca la aceea ce este gata a naşte, inima aiurează. De nu vor fi trimise de la Cel Preaînalt ca să te cerceteze, să nu-ţi dai inima ta spre ele. Că pe mulţi i-au înşelat visurile şi au căzut cei ce au nădăjduit într-însele..."* (Is. Sir. 34, 1-7; comp Ecl. 5, 2-6).

Visurile îi vin omului din trei părţi: 1) Visurile din feluritele amintiri. 2) Visurile de la diavolul. 3) Visurile de la Dumnezeu.

Visurile din reamintiri. Multe, foarte multe şi felurite visuri ne vin nouă oamenilor din variatele reamintiri. Cei care se încred într-însele şi le explică după capul lor, ori după mincinoasele cărţi cu explicarea viselor, făcute de precupeţii şi potrivnicii ortodoxiei creştine, se înşeală groaznic.

Privitor la aceste visuri, Sf. Ioan Gură de Aur zice aşa: "Aceleaşi povestiri,

aceleaşi vederi, aceleaşi auziri ce se bagă în sufletul tău, pe acelea şi în somn le primeşti (în visuri). Sufletul tău s-a obişnuit de multe ori cu astfel de năluciri (în somn) pe care ziua le gândeşte şi le doreşte" (Omilia V la Ep. către Tesaloniceni). De asemenea şi Sf. Ioan Scărarul arată că cele ce omul le are în gândul său şi le doreşte când e treaz, acelea le vede adeseori, sub felurite forme şi în vis zicând: "Cel ce iubeşte pe cineva cu adevărat, pururea pe acea iubită faţă cu mintea şi-o năluceşte (şi încă întru inima sa) cu dulceaţă o îmbrăţişează. Unul ca acela nu poate nici în somn a tăcea sau a uita pe cel dorit, că şi aşa (în vis) către cel dorit vede sau grăieşte". S-a rănit oarecine întru sine şi mirându-se grăia: "Eu dorm pentru trebuinţa firii; iar inima mea priveghează pentru acea multă dorire" (Cuv. 1).

Se scrie pentru episcopul Vasian, prietenul sfântului Ambrozie, că din tinereţile sale pe când dormea grăia (în vis) cuvinte de rugăciuni, chemând Numele lui Dumnezeu Cel Unul preaslăvit în Sf. Treime. Aşadar, către Acela înaintea Căruia înălţa rugăciuni când era treaz, Aceluia şi în somn (visând) I se ruga. El se vedea făcând în vedenia (în visurile) nopţii, tot aceeaşi pe care o făcea când era treaz (V. Sf. 1 Iunie; după "Hronograf" pg. 373-374).

James Sully, citează cazul unei femei care dormise noaptea într-o odaie în care se zicea că vin stafii. "În somn i se păru femeii că zăreşte o vedenie ciudată: un bărbat îmbrăcat ca în evul mediu. Tot în portul acesta văzuseră şi alţii stafia. Or, când s-a deşteptat din somn, femeia a văzut pe perete un tablou, reprezentând tocmai pe bărbatul pe care-l visase". Aici se vede că cei care dormeau în camera aceea, visau tocmai stafia de pe tabloul acela.

Sergueyeff citează alte cazuri de visuri din reamintiri vechi. "Un om în vârstă vizitează o casă de la ţară, unde zicea că n-a mai fost niciodată şi rămâne foarte surprins, fiindcă zicea că a mai văzut această casă în vis întocmai cum era. La început nu-şi putu explica deloc acest fenomen. Dar un prieten al casei îi zise că a mai fost pe acolo când era copil mic de tot".

Un tânăr scoţian era să piardă un proces din cauză că îi lipsea un document pe care nu-l putea găsi. "Scoţianul vede în vis biroul unui avocat, iar în biblioteca avocatului, în dosul unor cărţi, zăreşte documentul ce-i lipsea şi-l căutase în zadar. El se duse la avocat şi într-adevăr documentul e găsit în locul pe care îl visase. S-a crezut la început că era o relaţie misterioasă, însă predecesorul avocatului mai trăia şi acesta îi adusese aminte că scoţianul când era copil venise cu tatăl său şi văzuse cum avocatul a pus acest document în bibliotecă".

De asemenea Elie Reclus citează un astfel de caz, zicând: "Un asiriolog se căznea din răsputeri să descifreze o inscripţie veche de pe un monument. Volumul se tipărea şi asiriologul trebuia să-şi spună cuvântul. Iată că un mag purtând sceptrul şi tiară, îi apăru în vis şi-i zise că monumentul acela nu era decât pe jumătate şi îi arătă ce conţinea în jumătatea cealaltă care era în

Constantinopol. După ce îl salută, magul dispăru. Savantul se deşteaptă vesel; el dictează femeii sale cuvânt cu cuvânt ce i-a spus magul în vis. El scrie la Constantinopol şi într-adevăr se găsi acolo monumentul cu vorbele căutate. Revelaţie Divină! vor striga credulii. - Pardon! răspunse savantul modest. Evenimentul m-a impresionat prea mult şi m-am gândit multă vreme până ce mi-am adus aminte că am citit de mult catalogul acelui muzeu, şi în acel catalog era scrisă fraza care îmi lipsea. Fiindcă pe atunci nu înţelegeam rostul acelei fraze, sau pentru că nu-i dădusem nici o importanţă, de aceea credeam că nu o ştiu".

Unele persoane nevoind să admită, că unele sentimente le-au simţit în sufletul lor, cu toate acestea că dânşii mai-nainte au prevăzut ori au presimţit, cred totuşi că văd ceva nou în visul lor... (Rev. Med. "Sănătatea" din 1907 pg. 260; 298; 299 şi 308).

Visuri înşelătoare şi visuri bune. Râvnitorul mântuirii sufletelor omeneşti, Atanasie al marii cetăţi Antiohia, vorbind despre vise, zice aşa: "Vin în om multe vise, căci ţine în mintea lui acel lucru ce doreşte să câştige şi să iubească toată ziua, de aceea noaptea îl vede în vis. Visele vin şi de la stomac când omul mănâncă prea mult şi se îmbată. Visele vin şi de la draci. Visele vin şi de la Dumnezeu că de multe ori Dumnezeieştii Îngeri cu visuri ne îngrozesc şi ne sperie pe noi; şi de multe ori şi sufletul ca un cuvântător şi gânditor ce este, cunoaşte mai-nainte şi arată omului nişte lucruri. Drept aceea, câte vise va vedea omul, pentru îndreptarea şi întoarcerea lui de la rău la bine; acelea să le şi iubească. Pentru vise spun şi înţelepţii cei de afară, adică Caton, câte are omul în mintea lui când este deştept, acelea le vede în vis când doarme" (Pravila Mare M.B. o.c. pg. 440).

Visurile provin din felurite cauze. Oarecare din multele visuri fireşti provin dinăuntrul omului, din cauza unor felurite prefaceri, umezeli sau boli. Astfel de prisoseşte fierea în careva şi se face mânios, aceluia i se nălucesc (visează) în somn: războaie, bătăi, pară de focuri, etc. De este cineva flegmatic, adică plin de umezeli, aceluia i se nălucesc (visează) în somn: ape, prăpăstii, înotări, înecări, etc., şi de la oarecare primejdii sau vătămătoare lucruri neputinţă în fugă pentru salvare. Dacă prisoseşte în cineva sângele, aceluia i se nălucesc (visează) în somn: muzici, baluri, jocuri, livezi, păsări, zburare, etc. De va fi cineva melancolic, adică întristat, tulburat, trândav, aceluia i se nălucesc (visează) în somn: morţi, morminte, arapi, draci, etc.

Visuri de la diavoli. Toate visurile vătămătoare sunt aduse în somn oamenilor de vrăjmaşul mântuirii lor. Diavolul cu oştirea lui drăcească, balaurul ucigător de oameni şi tatăl minciunăriilor, aduce foarte multe şi variate visuri oamenilor, cu scopul infernal de a-i încurca, înăbuşi şi ucide vremelnic şi veşnic. Oamenii care se încred în aceste visuri, explicându-le cum se pricep, ori după

amăgitoarele cărţi de vise făcute de bogomili, evrei, etc., după inspiraţia spiritelor infernale, se învrăjbesc cu Dumnezeu, cad din Darul Divin şi se primejduiesc cu prăbuşirea în pierzarea vremelnică şi veşnică.

Credinţa în visuri este eres păgânesc, rămăşiţă de la idolatrii care se închinau idolilor, şi dracilor ce locuiau în acei idoli, de unde făceau felurite năluciri, cu care atrăgeau lumea în pierzare. Precum am văzut, Sf. Scriptură, prin înţeleptul Sirah, ne arată că visurile pe mulţi i-au aruncat în rătăciri pierzătoare de suflete (Is. Sirah 37, 1-7; comp. 2 Lege 13).

Sf. Antioh învaţă pe creştini să nu creadă în visuri, zicând: "De vreme ce unii crezând visurilor au rătăcit din calea cea dreaptă, pentru aceea vă şi aducem vouă aminte, că nu se cuvine a crede visurilor celor ce trec ca vântul, că acestea nu sunt adevărate; ci nişte gânduri rătăcite, asemănări şi năluciri ale viclenilor draci, spre înşelarea noastră. Drept aceea şi spre slăbănogire aduc pe oameni, cum zice şi Apostolul (Iuda 1, 8). Şi de s-ar arăta cuiva lumină sau foc, nicidecum să nu creadă că şi cu acelea înşeală diavolul, pentru că zice Apostolul că şi în Îngerul luminii se închipuie el (2 Cor. 11). Deşi sunt vise prin care grăieşte Domnul, noi nu trebuie a crede lesne, ca nu cumva în loc de soare să primim fum ori înşelăciune pierzătoare..." (Prolog 26 februarie).

Sf. Părinţi osândesc pe cei ce se iau după visuri ca pe nişte închinători de idoli, pentru că credinţa în visuri pe mulţi i-a rătăcit de la dreapta credinţă şi adevărata vieţuire creştinească, prăbuşindu-i în pierzare. În dragostea preoţească pentru edificarea, luminarea şi mântuirea tuturor creştinilor vom da aici câteva arătări folositoare sufletelor dornice de mântuire.

Diavolul prin visuri pierde pe un pustnic. "Oarecare sihastru mare - istoriseşte cuviosul Antioh - trăia în pustie, închis într-o peşteră. Acolo, cu multa lui înfrânare cu privegherea şi cu rugăciunile, cu felurite nevoinţe, osteneli şi cu fapte bune, întrecea şi covârşea pe alţii. Acesta nepăzindu-se cu bună chibzuială şi încrezându-se în visurile pe care şi le explica cum se pricepea, a fost batjocorit de diavolul şi s-a prăbuşit în cumplită cădere. Vrăjmaşul diavol amăgindu-l, îi arăta în vis fel de fel de vedenii şi arătări, în aşa fel că cele ce vedea el în vis se izbândeau aievea, până când s-a încrezut bine visurilor. După aceea, într-o noapte i-a arătat lui diavolul un vis: neamul şi soborul creştinesc, împreună cu Apostolii şi cu Mucenicii fiind într-un loc întunecat, ponegrit şi pedepsit şi de tot binele lipsit, plin de toată necurăţia şi ruşinea şi toţi erau mâhniţi şi groaznic scârbiţi. În dreptul lor (a văzut în acelaş vis că) era neamul evreiesc cu Moise şi toţi Proorocii, într-un loc luminat, liniştit, plin de lumină, şi de toată mângâierea, bucuria şi veselia. Înşelătorul sfătuindu-l i-a zis: "Vezi neamul vostru creştinesc la ce loc este, şi în ce chip se află? Vezi ce fericit e însă neamul evreiesc? Deci, dacă vrei să fii însoţit şi împărtăşit fericirii şi bucuriei neamului acestuia, te sfătuiesc să mergi şi să primeşti tăierea împrejur, împre-

ună cu legea şi credinţa evreiască". El, precum am zis, fiind încredinţat visurilor foarte mult, a făcut aşa, precum l-a sfătuit vrăjmaşul diavol în vis. S-a sculat ticălosul şi ieşind din chilia lui şi din acea pustie a muntelui Sfânt, s-a lepădat de viaţa pustnicească şi a ieşit în lume, după şaizeci de ani de aspră pustnicie.

Mergând în Palestina, a intrat în adunarea evreilor, cărora le-a spus: cum a văzut în vis neamul creştinesc în loc întunecat şi pedepsit; iar neamul evreiesc în loc luminat, plin de bucurie şi veselie. Evreii, auzind acestea s-au bucurat foarte mult şi l-au îndemnat să primească legea lor. Atunci orbitul pustnic, ascultându-i, a primit cu mare bucurie tăierea împrejur pe trupul său, împreună cu legea evreiească. După ce s-a făcut evreu, şi-a luat femeie (o evreică) şi se pricea cu creştinii, discutând despre credinţă şi părtinind evreilor. După acea prăbuşire groaznică, n-a mai trăit nici trei ani şi cu rea moarte s-a sfârşit. Încă viu fiind a putrezit şi a fost mâncat de viermi. Cu o oastfel de înfricoşată şi foarte groaznică moarte a pierit. Aceasta auzind-o eu (zice Antioh), împreună cu alţi călugări am plâns, fiindcă era bărbat umilit, cărunt, în postiri şi osteneli îmbătrânit, care mai pe urmă crezând visurilor a pierit. Visurile fireşte sunt obişnuite fiecărui om. Visurile sunt îndoite: unele din nălucirea minţii, când cineva vede sau aude ceva, pe acelea cu mintea le năluceşte, sau când doreşte ceva sau se teme de ceva, gândindu-se îndelungat la acelea, prin lunga gândire la ele şi le întipăreşte în minte. Şi astfel, în somn pe acelea le vede, le aude ori le simte, îndeletnicindu-se cu acele gânduri sau reamintiri..." (Pateric cap. VII, pg. 317-318; Hronograf o.c. pg. 303-304; Prolog 26 februarie).

Despre astfel de vise pierzătoare de suflete, ne prevesteşte Sf. Ap. Iuda să ne păzim, şi înfierând pe cei care se încred şi urmează lor, zice: *"Aceştia vise visând, trupul îşi spurcă, domniile leapădă şi slavele hulesc..."* (Iuda 1,3; comp. Ieş. 22,8; 2 Petru 2).

Alt pustnic înşelat de draci prin visuri. Sfânt este Domnul Dumnezeul nostru şi cei care îşi închină lui viaţa, trebuie a vieţui în curată sfinţenie, spre a deveni biserici vii, în care să se odihnească Dumnezeu şi Duhul Lui. Cei care însă nesocotesc făgăduinţa dată şi se abat la îndărătnicii, duce-i-va Dumnezeu cu cei ce lucrează fărădelegea.

Iată aşa a păţit şi un frate oarecare anume Avramie, care trăia în pustie. El era foarte îndărătnic, neascultător şi nesupus, umblând numai după voia gândului său, şi a părerii sale. Acesta poftea cu foarte multă dorinţă Sfânta Preoţie. Vrăjmaşul diavol apropiindu-se de el, multe năluciri şi vedenii îi arăta lui noaptea în vis, ca să-l facă a se încrede în visuri şi astfel înşelându-l, să-l prăbuşească în pierzare vremelnică şi veşnică. Pustnicul Avramie, în loc de a-şi vedea de îndeplinirea îndatoririlor sale pustniceşti, îşi socotea cu deamănuntul visurile pe care le visa noaptea, crezându-le că sunt adevărate. Şi

de vreme ce multe din cele ce vedea în vis se izbândeau aievea, s-a încrezut foarte mult visurilor sale. Diavolul văzându-l adus la această credinţă deşartă, i-a întins cursa pentru a-l prinde şi trage în iad.

Odată a venit la pustnicul uşuratic diavolul în vis, în chipul lui Hristos cu îngerii săi şi i-a zis lui: "Văzut-am multa şi marea ta poftă şi dorinţă, pe care de mult o ai pentru Sfânta Preoţie. Bun şi ales lucru doreşti, dar în vremurile acestea cu mare nevoie se câştigă preoţia, şi numai cei ce sunt bogaţi şi de neam slăvit o pot câştiga. Că Arhiereii toţi acum s-au făcut: lacomi, mândri, măreţi şi iubitori de cinste. Deci, pentru aceea eu însumi am venit la tine, văzându-ţi multa şi marea ta dorinţă, să te hirotonesc şi să te fac preot". Acestea zicând, au început îngerii [dracii prefăcuţi în îngeri de lumină (vezi V. Sf. edit. Iorgu Dumitrescu 21 dec. pg. 1070-1076)] a cânta cântare dulce şi veselă: "Axios", adică: "Vrednic este". Şi aşa l-a tuns pe el şi l-a făcut preot. După ce s-a preoţit, l-a lăsat pe el, s-a ridicat cu îngerii (dracii) săi şi s-a înălţat la cer.

Aceasta făcându-se, s-a deşteptat fratele din somnul său şi se minună, bucurându-se foarte mult de acel vis minunat. Încrezându-se cu totul visului său, precum se obişnuise, a crezut că este preot cu adevărat şi mulţumea lui Hristos că l-a făcut preot. De atunci a început a-şi începe pravila sa cu începere preoţească. După aceea a mers unde era Biserica Părinţilor, ca să cânte (slujească) Liturghia, fiind ziua Duminicii. Acolo la Biserică, unde se adunaseră părinţii de prin pustie, a venit şi el şi intrând în Sf. Biserică, a mers drept în Sfântul Altar şi cu mare îndrăzneală a luat sfintele veşminte să se îmbrace, neîntrebând pe nimeni. Preoţii Bisericii, care erau acolo în Altar, văzându-l că ia sfintele veşminte preoţeşti, l-au întrebat pe el, zicând: "Ce vrei să faci? Pentru ce iei veşmintele?" El le-a răspuns: "Eu vreau să mă îmbrac, să cânt (să slujesc) astăzi Liturghia". Preoţii i-au zis: "Dar cum vrei să faci tu aceasta nefiind preot şi cum îndrăzneşti a intra în Sfântul Altar, unde numai Preoţii cu slujitorii lor intră? Şi cum îndrăzneşti de iei veşmintele preoţeşti, care nu se cade ţie nici să te atingi de dânsele? Au doară ai înnebunit?" Avramie le-a răspuns, zicând: "Ba, eu nu am înnebunit; ci şi eu sunt preot ca şi voi..."

Preoţii Bisericii ştiindu-l pe el că nu este Preot, l-au scos afară din Sfântul Altar. Atunci el a început a face mare gâlceavă, şi a striga în gura mare zicând: "Pentru ce să mă scoată pe mine afară din Sfântul Altar, că şi eu sunt preot şi m-a preoţit însuşi Domnul Hristos cu sfinţii îngeri". Preoţii văzându-l gâlcevindu-se astfel şi auzind acestea de la dânsul, au cunoscut că este amăgit de vrăjmaşul diavol. Părinţii au cunoscut că pentru îndărătnicia şi neplecarea şi nesupunerea lui i s-a întâmplat aceasta. Atunci părinţii s-au văzut siliţi de au poruncit şi l-au legat cu fiare de picioare, trimiţându-l afară din pustie, la o Mănăstire, ordonând să fie acolo în pază şi să-l smerească pe el cu ascultări grele, fără de odihnă, până ce se va smeri şi îşi va cunoaşte neputinţa şi

înşelăciunea sa. Aşa i-au făcut până ce şi-a venit el în cunoştinţă şi cunoscându-şi înşelăciunea s-a smerit şi s-a pocăit (Pateric cap. VII, pg. 321-322).

Alt călugăr amăgit în vis de draci. Cuviosul Părintele nostru Sisoe cel Mare, avea printre alţi mulţi fii duhovniceşti ai săi şi un ucenic anume Apolos. Acestuia din meşteşugirile vrăjmaşului, pe lângă alte ispitiri şi dorinţe, i-a venit şi pofta de rânduiala preoţească; deci, dracii i se arătară lui în vis în chip de arhierei, hirotonindu-l pe el episcop. Deşteptându-se din somn, ruga pe stareţul, ca să-i poruncească să meargă în cetate la Arhiereu, ca să ia sfinţirea preoţească; iar stareţul îi poruncea şi-l învăţa, spunându-i să nu caute rânduială mai presus de vrednicia lui. Supărându-se el de multa învăţătură şi pedepsire a stareţului, a fugit în taină de la dânsul şi s-a dus în Alexandria, la rudele sale cele după trup, ca acolo cu ajutorul acelora să poată câştiga rânduiala preoţiei. Mergând el pe cale, şi diavolul ieşind în întâmpinarea lui, i s-a arătat în chip de om, înalt la statură, dar era negru la vedere, murdar la chip, având unghii de fier şi arătând asemănare de fiară. Acela era buzat, avea sâni femeieşti, arătându-se prin aceasta că este şi o parte şi alta a firii; deci, era foarte îngrozitor. El arăta atât de mare neruşinare înaintea ochilor lui, încât nici nu se cuvine a mai povesti. Atunci căzând pe grumazii lui Apolos, îl cuprindea şi săruta adeseori. Dar Apolos se îngrădea cu Semnul Sfintei Cruci şi se retrăgea din mânile lui. Însă el zicea către dânsul: "Pentru ce fugi de mine. Ştiu că eşti al meu şi îmi eşti iubit, fiindcă faci voile mele; pentru aceasta am şi venit să călătoresc cu tine, până ce voi sfârşi toate poftele tale". Apolos neputând suferi murdăriile şi neruşinarea lui, şi-a ridicat ochii spre cer, şi a strigat foarte tare zicând: "Dumnezeule, ajută-mi pentru rugăciunile Părintelui meu Sisoe, şi izbăveşte-mă din această primejdie". Atunci diavolul îndată depărtându-se puţin mai încolo, s-a închipuit în femeie frumoasă şi a zis către dânsul: "Primeşte-mă şi satură-ţi pofta ta; de vreme ce mult m-ai odihnit în inimă prin gândurile tale". Şi iarăşi a zis: "Eu am voit să te fac pe tine preot şi episcop, dar rugăciunile lui Sisoe, stareţul cel lacom, mă izgonesc de la tine". Diavolul zicând acestea, s-a făcut nevăzut. Atunci Apolos cuprins de mare frică, s-a întors la stareţ şi căzând la picioarele lui, i-a spus toate cele ce i se întâmplase, cerând iertăciune. El a spus încă şi fraţilor ce a pătimit din înşelăciunea vrăjmaşului şi cum i-au ajutat rugăciunile Cuviosului Părinte Sisoe" (V. Sf. 6 iulie).

Sfaturi şi canonisiri. Dumnezeiescul Apostol şi Evanghelist Ioan, ne scrie în epistola sa, aşa: "Iubiţilor! Să nu credeţi pe tot duhul; ci să ispitiţi duhurile (ca să vă încredinţaţi bine) de sunt de la Dumnezeu... pentru că chiar Satana se preface în înger de lumină..." (1 Ioan 4, 1; 2 Cor. 11, 14). Visurile care umflă pe visător cu mândrie drăcească, cu felurite păcate, trebuie lepădate cu totul din mintea omului. Visurile care arată lucruri deşarte, sau care împing pe om la cercetări deşarte, d.p.: a căuta comori, a străbate viitorul, acestea nu pot veni

de la Dumnezeu. Deci, a crede înatare visuri este un eres. De altfel visurile (precum am mai arătat) pornesc şi din pricini curat fireşti cum e temperamentul (felul de a fi al trupului omului) chipul de a sta al trupului în timpul somnului.

"Oricine crede în visuri şi în farmece şi în vrăji şi în odoare (amulete, talismane, etc.); şi în baiere şi în alte lucruri diavoleşti, acela este fărădelege şi afară din Legea lui Hristos, că acestea sunt lucruri diavoleşti şi cine le crede sau le face, acela merge cu diavolul în munca veşnică" (Sinopsa Mitrop. Iacob, comp. Omil. 10 Grigore c. Mare; Hrisostom; Vas. c. M.; can. 24 Ancyra; Is. 47, 11-15; Ier. 10).

Tot pe temeiul acesta, învaţă pe creştini a se feri de descântece, chiar dacă în ele s-ar zice cuvinte sfinte, sau de a lega cu vrăji vitele ca să nu le mănânce lupul, sau soţii unul cu altul, a nu crede în cântecul corbului sau al cucuvelei, ş.a. Mai departe se ridică împotriva eresului că-i semn bun când îi iese înaintea cuiva: ţigan, turc sau evreu şi din contră e semn rău dacă i-ar ieşi înainte preot. "Diavolul zice nu numai să nu mergi la Preot pentru molitfă (de călătorie) şi blagoslovenie; ci nici să-ţi fie a te întâlni cu Preot; că întâlnindu-te, rău îţi va merge" (Vezi şi îndrept. păcat, Iaşi 1768 f. 148 după Arh. Dr. Atanasie Mironescu "Teologia Morală" pg. 477-478; 481).

Visuri bune de la Dumnezeu. Unele din mulţimea viselor care se perindă prin mintea oamenilor în somn, sunt care vin de la Dumnezeu. Acestea sunt visuri bune şi folositoare. Dumnezeu vesteşte oamenilor despre unele lucruri folositoare şi în vis. "Ascultaţi cuvintele Mele, zice El. De este între voi vreun Prooroc al Domnului, Mă arăt lui în vedenie şi în somn (prin vis) vorbesc cu el" (Num. 12, 6; Fac. 28; 31, 10-11; Ioil 2, 27-29; F. Ap. 2, 17-21). Un vis vine de la Dumnezeu, când lucrul arătat în vis e bun, când e arătat lămurit, şi când cel ce a visat rămâne liniştit în suflet, este mai umilit şi mai înfierbântat spre rugăciune, spre dragostea de Dumnezeu, de Sf. Biserică Ortodoxă şi de aproapele său. Deci, trebuie a crede în visurile de care ştim bine că vin de la Dumnezeu şi a păzi cele ce rânduiesc ele, căci altfel ne-am împotrivi lui Dumnezeu. Sf. Grigore de Nisa în cuvântul despre facerea omului, c. 13, arată că rar îi vin omului sau i se întâmplă astfel de visuri şi atunci Dumnezeu arată cu dovezi sigure, că El a trimis visul.

Dumnezeu a arătat în vis protopărintelui nostru Adam, în Raiul pământesc (când i-a dat somn greu scoţându-i o coastă din corp, din care a făcut pe Eva), despre întruparea Domnului Hristos şi despre altele, afară de răscumpărarea neamului omenesc (Fac. 2, 21-22; Hronograf pg. 27-28; ş. a.). El s-a arătat în vis lui Iacob stând deasupra scării uriaşe rezemată pe pământ, pe care se suiau şi se pogorau îngerii Lui; lui Iosif cel prea frumos pentru soare, luna şi stelele, care se închinau lui, cum şi cei 11 snopi care se închinau snopului său; lui Iosif teslarul încredinţându-l prin înger despre curăţia P.S. Fecioarei Maria şi magilor, pentru a nu se mai întoarce pe la Irod. El S-a arătat în somn şi a grăit în vis şi cu alţi mulţi plăcuţi ai Lui în V. şi N. Testament, multora din fiii şi fiicele

Bisericii Sale drept-credinciose creştine. Dumnezeu a grăit în vis prin felurite semne şi cu unii păcătoşi, d.p.: cu Abimelec, împăratul gherarilor, pentru a nu se atinge de soţia lui Avraam; lui Faraon, pentru cei şapte ani de belşug şi şapte ani de secetă; lui Nabuhodonosor, împăratul Babilonului, arătându-i cele viitoare prin chipul de: aur, argint, aramă, fier şi lut, prin copacul cel mare, etc.

În dragostea preoţească pentru luminarea iubitului nostru popor creştinesc român ortodox, vom vorbi aici mai pe larg despre visurile bune, venite de la Dumnezeu, după Dumnezeiasca Scriptură şi din alte cărţi ale Tezaurului Ortodoxiei noastre.

Dumnezeu mustră în vis pe Abimelec. Hotărârea Dumnezeiască pierduse cetăţile Sodomei şi Gomorei cu foc din cer. Avraam a plecat din preajma lor spre plaiurile de miază-zi şi şi-a aşezat corturile între Cadeş şi Sur şi a trăit o vreme în Gherara. Acolo Avraam zicea despre Sara femeia sa: "Aceasta e sora mea!" fiindcă se temea a spune că-i femeia sa ca să nu-l omoare oamenii cetăţii din pricina ei. Amibelec, regele Gherarei, a trimis şi a luat pe Sara. Atunci Dumnezeu a venit la Abimelec, noaptea în vis, şi i-a zis: "Iată, tu ai să mori pentru femeia pe care ai luat-o, căci ea are bărbat!" Abimelec însă nu se atinsese de ea şi a zis: "Doamne, ucide-vei Tu oare şi pe omul cel drept? Oare n-a zis el singur: "Mi-e soră?" Ba şi ea mi-a zis: "Mi-e frate". Eu cu inimă nevinovată şi cu mâini curate am făcut aceasta". Dumnezeu i-a zis iarăşi în vis: "Şi Eu ştiu că cu inimă curată ai făcut aceasta şi te-am ferit de a păcătui împotriva Mea; de aceea nu ţi-am îngăduit să te atingi de ea. Acum însă, dă înapoi femeia omului aceluia, că e Prooroc, şi se va ruga pentru tine şi vei fi viu; iar de nu o vei da înapoi, să ştii bine că ai să mori şi tu şi toţi ai tăi".

Abimelec sculându-se din somn, a doua zi de dimineaţă, a chemat pe toţi slujitorii săi şi le-a povestit toate acestea. Oamenii auzind, s-au înspăimântat foarte tare. După aceea, Abimelec a chemat pe Avraam şi i-a zis: "Ce mi-ai făcut tu? Cu ce ţi-am greşit eu, de ai adus asupra mea şi asupra ţării mele aşa păcate mari? Tu mi-ai făcut un lucru care nu se cuvine a-l face!... Ce ai socotit tu, de mi-ai făcut una ca aceasta?" Avraam a răspuns: "Am socotit că prin ţinutul acesta lipseşte frica de Dumnezeu şi voi fi omorât din pricina femeii mele. Cu adevărat, ea mi-e soră după tată, dar nu şi după mamă, iar acum mi-e soţie. Când m-a scos Dumnezeu din casa tatălui meu, ca să nemernicesc, am zis către ea: "Să-mi faci acest bine şi în orice loc vom merge, să zici de mine: "Mi-e frate". Atunci a luat Abimelec o mie de sicli de argint, vite mari şi mici, robi şi roabe şi le-a dăruit lui Avraam, dându-i odată cu acestea şi pe Sara, femeia sa. Apoi a zis Abimelec lui Avraam: "Iată ţara mea este în faţa ta, locuieşte unde vei socoti că este mai bine". După aceea a zis şi Sarei: "Iată dau fratelui tău o mie de sicli de argint, aceasta să-ţi fie o dovadă de cinste pentru toţi cei ce sunt împrejurul tău şi pentru toată lumea că iată şi acum eşti

socotită dreaptă!" Avraam s-a rugat lui Dumnezeu, şi Dumnezeu a vindecat pe Abimelec, pe femeia lui şi pe roabele lui, şi acestea au început a naşte, căci Domnul lovise cu stârpiciune pântecele tuturor femeilor casei lui Abimelec, pentru că luase pe Sara, femeia lui Avraam (Fac. 20; 12, 10-20; 26, 1-11).

Visul acesta de la Dumnezeu al regelui Abimelec, a fost foarte folositor, că silindu-l a asculta de Cel de sus, l-a izbăvit de pierzare cu toată casa lui; iar lui Avraam i-a dat soţia înapoi tot cinstită, aşa cum i-o luase.

Dumnezeu îmbărbătează în vis pe Iacob. Nemernicind Iacob din casa părintească spre Mesopotamia, Dumnezeu i S-a arătat în vis, îmbărbătându-l în calea vieţii. "După ce a asfinţit soarele, (în seara uneia din zilele călătoriei lui), Iacob şi-a pus capul pe o piatră lângă drum şi a adormit. Atunci el a văzut în vis o scară, sprijinită cu un capăt pe pământ, iar celălalt capăt ajungea până la cer şi îngerii lui Dumnezeu se suiau şi se pogorau pe dânsa. Domnul, Care stătea deasupra scării, i-a zis: "Eu sunt Domnul Dumnezeul lui Avraam şi al lui Isaac! Pământul acesta pe care dormi tu, ţi-l voi da ţie şi urmaşilor tăi. Aceştia vor fi mulţi, ca nisipul pământului şi prin Unul dintr-înşii se vor binecuvânta toate neamurile. Eu voi fi cu tine şi te voi păzi pretutindeni, ori unde te vei duce, şi te voi întoarce în pământul acesta".

Iacob, deşteptându-se din somn, a strigat, zicând: "Cu adevărat, Domnul este în locul acesta şi eu n-am ştiut. Aici este Casa lui Dumnezeu şi poarta cerului!" Făcându-se ziuă, Iacob a luat piatra, pe care o avusese căpătâi, şi a turnat peste ea untdelemn; şi a dat locului aceluia numele: Betel, adică, casa lui Dumnezeu. Apoi a făcut făgăduinţă cu rugăciune, zicând: "De mă voi întoarce sănătos în casa tatălui meu, voi ridica aici Altar Domnului şi-l voi plăti zeciuială din toate ce-mi va da!" La întoarcerea cu bine, el şi-a împlinit făgă-

Iacob plecând din casa părintească la Mesopotamia, însoţit de binecuvântarea tatălui său şi încrederea în Dumnezeu, spre seară s-a culcat. Adormind, a văzut în vis o Scară, ce se lăsa din cer până la pământ, pe care se suiau şi se coborau Îngerii. Deasupra capătului de sus al scării, i S-a arătat Dumnezeu, binecuvântându-l şi făgăduindu-i lui şi urmaşilor lui, stăpânirea locurilor acelora, lucru care s-a şi împlinit (Facere 28).

duința și Dumnezeu l-a ajutat, precum i-a grăit în vis (Fac. 28; 31, 11-13).

Somnul lui Iacob era de la Dumnezeu, Care-l păzea, fiindcă îi era bineplăcut, mintea lui era înălțată spre Dumnezeu și gândurile adâncite în împlinirea voii Domnului. Ieșind el din casa părintească, din brațele părinților săi și călătorind spre țara neștiută, gândul lui era îndreptat numai la Dumnezeu în Care nădăjduia. Înaintând pe drumurile necunoscute, spre Mesopotamia, gândurile îl munceau groaznic. Un gând îi zicea: Cum cutezi tu a te duce în țara aceea străină și necunoscută? Au doară în drumul acesta, nu vei cădea pradă în dinții fiarelor cumplite, ori în mâinile tâlharilor?" Celălalt gând îi răspundea: "Dumnezeul părintelui meu și rugăciunile maicii mele mă vor păzi pe mine întreg și sănătos". Primul gând îi zicea: "Au doară te va primi pe tine Laban, va voi să te aibă el ginere, sau îți va face el bine?" Celălalt gând îi răspundea: "Dumnezeul părinților mei, cu ale lor rugăciuni toate cele bune și folositoare va rândui pentru mine". Gândul dintâi îi zicea: "Au doară vei mai vedea tu pe părinții tăi, pe tatăl și pe mama ta între cei vii? Sau ei vor mai avea zile să te vadă pe tine? Nu cumva sărutarea asta ce ți-au dat-o la plecare, va fi ultima sărutare care te-ai sărutat cu dânșii?" Gândul pașnic îi răspundea: "În mâinile lui Dumnezeu este viața născătorilor mei și viața mea. Acela de va voi, mă va învrednici iarăși a vedea prea dulcea și iubita lor față". Astfel grăind în sine cu gândurile sale, își înălța cu suspinuri ochii săi la cer și se ruga cu umilință în duh și adevăr lui Dumnezeu, strigând: "Dumnezeul meu! Dumnezeul meu! Nu mă lăsa; ci ajută-mă cu atotputernicia Ta. Tu îmi ești tată și Maică. Tu ești păzitorul meu, Purtătorul de grijă și călăuzitorul meu. Tu ești nădejdea și scăparea mea, deci nu mă lăsa pe mine care nădăjduiesc întru Tine...".

Astfel se ruga el în călătoria și odihna lui, înălțându-și mintea pururea la Dumnezeu. Pentru această încredere, Dumnezeu i s-a arătat în vis, stând în cer deasupra unei scări uriașe, al cărei capăt de jos era întărit pe pământ, pe care se suiau și se pogorau îngerii lui Dumnezeu. Visul acesta minunat are multe tâlcuiri edificatoare de suflete. 1) Scara preînchipuia: calea lui Iacob pe care mergea. Suirea îngerilor arăta călătoria lui cea cu bună sporire la Mesopotamia; iar pogorârea îngerilor arăta întoarcerea lui cea cu bună sporire. Domnul ce Se întărea pe scara aceea, arăta că însuși Dumnezeu era Îndreptătorul și Purtătorul de grijă al călătoriei lui Iacob. 2) Scara lui Iacob, tâlcuiesc mulți din Sf. Părinți, că era o mai-nainte arătare a Crucii Domnului nostru Iisus Hristos. Domnul ce Se întărea pe dânsa, arăta că la plinirea vremurilor luând trup omenesc, după strălucita activitate mesianică, are să fie pironit pe Cruce deasupra creștetului pleșuv al Golgotei, unind cerul cu pământul. Și cu adevărat, Crucea este scară la cer. Pe această Scară S-a suit la cer mai întâi Mântuitorul nostru Iisus Hristos (Is. 11, 52, 53; Ioan 3, 14-16; 8, 28; 12, 32; Lc. 24, 25-27). După El s-au suit mulți Sfinți și acum mulți robi adevărați se suie și se

vor sui, până la venirea Domnului cu Sfinţii Săi Îngeri. Se suie pe Cruce, închipuind cu ale lor înfocate pătimiri, Crucificarea Celui ce a pătimit pe Cruce. Şi cu adevărat, fiecărui rob al lui Hristos, pătimirile ce suferă aici pentru dragostea lui Dumnezeu şi credincioşia cu vieţuirea lui creştinească după Dreptarul Ortodoxiei Divine (Gal. 6, 16), îi sunt Cruce şi Scară la cer. Aceasta o vedem clar arătată în viaţa Sf. M. Perpetua şi a celor împreună cu dânsa viteji Mucenici, care mai-nainte de săvârşirea muceniciei lor, a avut o minunată vedenie.

În acea vedenie a văzut o scară de aur foate mare, care ajungea de pe pământ până la cer. De amândouă părţile acelei scări era mulţime multă de unelte de fier ascuţite şi înfipte: săbii, cuţite, brice, suliţe, cârlige, piroane, undiţe şi altele asemenea acelora. Sub acea scară, lângă prima treaptă, era un balaur foarte mare care se târa în jurul ei, şi pe cei care voiau a se sui nu-i lăsa. De acea scară apropiindu-se Sfântul tânăr Satir, nebăgând seamă de acel înfricoşat balaur, s-a suit înaintea celorlalţi pe acea scară. Ajungând sus în vârful scării, întorcându-se a zis: "Perpetua, te aştept pe tine, dar păzeşte-te bine ca să nu te muşte pe tine balaurul". Perpetua i-a răspuns: "Nu poate să mă vatăme pe mine balaurul, că eu înaintez în numele Domnului nostru Iisus Hristos". Şi apropiindu-se de scară a călcat mai întâi pe capul balaurului, ca şi cum ar fi călcat pe treapta cea dintâi. Apoi s-a suit pe scară în sus, şi a văzut prea frumoasele sălaşe ale raiului şi mulţimea celor ce în veselie luminată erau sălăşluiţi acolo. Această vedenie a povestit-o Sf. Perpetua tovarăşilor săi de credinţă şi de suferinţă. Atunci au înţeles cu totul că sunt chemaţi de la Domnul spre nevoinţa pătimirii şi au început a nu se mai îngriji pentru această viaţă vremelnică...

Tot astfel şi cei care se fac mucenici fără de sânge, *"îşi răstignesc trupul lor contra patimilor şi poftelor lor"* (Gal. 5, 24; 2, 20; comp. Rom. 6, 6; 13, 14; 1 Petru 2, 1-11) suferinţele acelora este Cruce şi Scară către cele înalte.

De asemenea cei care rabdă primejdii şi năpaste fără de vină, pentru adevăr, dreptate, pentru Domnul şi Evanghelie, mulţumind lui Dumnezeu, pătimirile acelora le sunt Cruce şi Scară, prin care se suie la cer.

3) Scara lui Iacob era mai-nainte arătare a întrupării şi a naşterii Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos din Preacurata şi pururea Fecioara Maria, care urma să iasă din sămânţa lui Iacob şi a se pogorî către noi, ca pe nişte trepte, după strămoşescul neam, în care trepte cel mai dintâi era Adam... Avraam... şi cel mai de pe urmă, Iosif şi Preasfânta Născătoarea de Dumnezeu (Lc. 3, 23-38; Mt. 1). Scara cea întărită pe pământ era întruparea Fiului lui Dumnezeu pe pământ; iar vârful scării ce ajungea până la cer, era Fiul lui Dumnezeu Cel întrupat; pe pământ cu Trupul, la cer cu Dumnezeirea, împărăţind nedespărţit împreună cu Tatăl, după cum cântă Biserica la Înălţarea Domnului Hristos: "Din sânurile părinteşti nu Te-ai depărtat prea dulce Iisuse, şi cu cei

pământeşti ca un om ai vieţuit...". Încă şi cel primit Trup l-au înălţat la cer. Îngerii lui Dumnezeu se suiau împreună la înălţarea lui Hristos, care mai întâi se pogorau întru Buna-Vestire şi la Naşterea Lui (F. Ap. 1, 9-11; Lc. 1, 26-38; 2, 9-15). Îngerii care se suiau pe scară, preînchipuiau pe mulţimea Îngerilor trupeşti, care aveau a se sui spre cer după Hristos Cel Întrupat, Crucificat, Proslăvit şi în ceruri înălţat. E ştiut că până nu se întrupase şi înălţase Hristos, până atunci nimeni nu s-a suit în cer. După ce a luat El trup omenesc şi a şezut de-a dreapta Tatălui, atunci îndată şi trupeştii Îngeri, prin a lui povăţuire, au mers la Cerescul Tată (Ioan 14, 6; 10, 9; Evr. 9, 8). Scara lui Iacob era închipuire a P. S. Născătoarei de Dumnezeu, care urma să iasă din sământa lui, prin care Dumnezeu s-a pogorât din cer la noi pe pământ, arătându-ne suirea spre cer, cum îi cântă şi Biserica zicând: "Bucură-te podul care ne duci la cer şi scara cea înaltă pe care a văzut-o Iacob".

4) Scară se poate chema şi vieţuirea dreptului bărbat, care suişuri în inima sa îşi pune, şi ca pe nişte trepte, prin faptele cele bune, către Dumnezeu se apropie (Ps. 83, 6-7) şi încă pe pământ fiind, prin mintea cea de Dumnezeu cugetătoare străbate cerurile, ajungând până la scaunul Dumnezeirii. Doi pereţi ai acelei scări, sunt: credinţa şi faptele bune, sau dragostea către Dumnezeu şi către aproapele. Suirea Îngerilor sunt gândurile cele bune care se pironesc în Dumnezeu; iar pogorârea Îngerilor este îngrijirea pentru aproapele... (Hronograf pag. 375).

5) Scara văzută de Iacob în vis, pe care se suiau şi se pogorau Îngerii lui Dumnezeu, lega cerul cu pământul. Să băgăm de seamă că dedesubtul acestei scări e o altă scară uriaşă, care leagă pământul cu iadul, pe care se suie şi se pogoară îngerii iadului. Îngerii cerului umblă pe scara cerească, ca să lege pe oameni cu cerul, cu Dumnezeu, Izvorul vieţii şi al tuturor bunătăţilor; iar îngerii iadului umblă pe scara infernală ca să lege pe oameni cu iadul, cu Satana, izvorul tuturor răutăţilor. În viaţa omenirii se amestecă îngerii cerului cu îngerii iadului, atârnă însă de voinţa fiecărui om din lume, de care să asculte şi de care să nu asculte. Pe cine ascultă fiecare om cu aceia va fi, începând de aici de pe pământ.

Iată cine se învredniceşte a avea visuri de la Dumnezeu! Iată câtă înţelepciune luminătoare şi apă vie înviorătoare de suflete izvorăşte dintr-un vis care a venit de la Dumnezeu, izvorul tuturor bunătăţilor vremelnice şi veşnice.

Visul lui Iosif. Iosif la vârsta de 17 ani păştea oile cu fraţii săi. Aceştia văzând că tatăl lor Iacob iubeşte pe Iosif mai mult decât pe ei, îl pizmuiau şi-l urau. Atunci Iosif a visat un vis şi l-a spus fraţilor săi zicând: "Ascultaţi visul ce am visat eu: mi se părea că noi legam snopi în câmp, şi s-a ridicat snopul meu şi a stat drept; iar snopii voştri s-au adunat împrejurul lui şi i s-au închinat". Fraţii

lui i-au zis: "Tu poate vrei să ne fii nouă stăpân, iar noi să-ți fim slugi?" Și din pricina acestui vis, au început să-l urască încă și mai mult.

Iosif a mai visat alt vis, pe care l-a spus tatălui său și fraților săi, zicând: "Iată am visat alt vis. Am visat că soarele, luna și unsprezece stele se închinau mie". Tatăl său l-a certat și i-a zis: "Ce înseamnă visul acesta pe care l-ai visat? Au doară eu, mama ta și cu frații tăi, vom veni odată și ne vom închina ție până la pământ?" Și îl pizmuiau frații lui încă mai mult și-l urau; iar tatăl său cugeta în inima sa la visul acesta (Fac. 37).

Visul lui Faraon și explicarea lui. Cartea Facerii ne istorisește că după ce Iosif a suferit mult în Egipt și în temniță pe nedrept, Faraon a visat un vis în care a văzut șapte vaci grase și frumoase, ieșind din apele Nilului, care au început să pască. După aceea a visat ieșind din apă alte șapte vaci, slabe și urâte, care au înghițit pe cele șapte vaci grase și frumoase. Faraon a mai visat că dintr-o rădăcină au ieșit șapte spice de grâu, pline și frumoase; iar din altă rădăcină au ieșit alte șapte spice, seci și arse, care au înghițit pe cele șapte spice de grâu pline și frumoase. Visul acesta n-a fost în stare nimeni a-l tălmăci din toți învățații Egiptului. Iosif fiind chemat de Faraon (după recomandația mai-marelui paharnicilor, căruia îi tălmăcise visul pe când erau întemnițați) a zis: "Numai Dumnezeu știe înțelesul visurilor... Numai Dumnezeu este cel ce va răspunde pentru mântuirea împăratului". După ce Faraon și-a spus visul, Iosif, iluminat de sus, a zis: "Prin aceste vise Dumnezeu a arătat lui Faraon cele ce au să fie. Cele șapte vaci frumoase și cele șapte spice pline, înseamnă șapte ani de belșug; iar cele șapte vaci urâte și slabe și cele șapte spice seci, înseamnă șapte ani de foamete. Va să zică, de acum înainte, timp de șapte ani va fi foarte mare îmbelșugare în tot pământul Egiptului; iar după ei vor urma șapte ani de foamete, când se va uita îndestularea de mai-nainte și foamea va topi tot pământul. Să aleagă deci Faraon un om înțelept și priceput și să-i încredințeze aceluia gospodăria țării, și să adune toate bucatele acestor șapte ani buni ce vin, și să le păstreze pentru cei șapte ani de foamete, care au să vină după aceea asupra Egiptului. Iosif a fost ridicat atunci la cel mai înalt rang de boierie al Egiptului, al doilea după Faraon, spre a economisi mântuirea lumii de foamete, pe când era de 30 de ani (Fac. 40; 41).

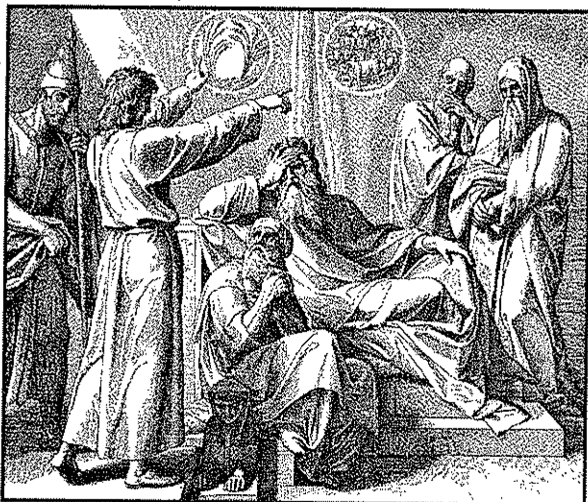
Visul împăratului Solomon. Odinioară Solomon iubea mult pe Dumnezeu și-i aducea jertfe pe înălțimi, ținându-se de obiceiurile tatălui său David. Dumnezeu, în Gavaon i s-a arătat în vis lui Solomon noaptea, și i-a zis: "Cere ce vrei să-ți dau". Solomon a răspuns: "Tu ai arătat o mare bunăvoință față de robul tău David, tatăl meu, pentru că umbla înaintea Ta în credincioșie, în dreptate și în curăție de inimă față de tine; i-ai păstrat această mare bunăvoință și i-ai dat un fiu, care șade pe scaunul lui de domnie, cum se vede astăzi. Acum Doamne, Dumnezeul meu, Tu ai pus pe robul Tău să împărățească în locul

tatălui meu David; şi eu nu sunt decât un tânăr, care nu sunt încercat. Robul Tău este în mijlocul poporului pe care l-ai ales, popor foarte mare, care nu poate fi nici socotit, nici numărat, din pricina mulţimii lui. Dă, dar, robului tău o inimă pricepută, ca să judece pe poporul Tău, să deosebească binele de rău! Căci cine ar putea să judece pe poporul Tău, pe poporul acesta aşa de mare la număr!"

Cererea aceasta a lui Solomon a plăcut Domnului, şi Dumnezeu a zis: *"Fiindcă lucrul acesta îl ceri, şi fiindcă nu ceri pentru tine nici viaţă lungă, nici bogăţii, nici moartea vrăjmaşilor tăi; ci, ceri pricepere ca să faci dreptate, voi face după cuvântul tău. Îţi voi da o inimă înţeleaptă şi pricepută aşa cum n-a fost nimeni înaintea ta şi nu se va scula nimeni niciodată ca tine. Mai mult, îţi voi da şi ce n-ai cerut: bogăţii şi slavă, aşa, încât în tot timpul vieţii tale nu va fi nici un împărat ca tine. Şi dacă vei umbla în căile Mele, păzind legile şi poruncile Mele, cum a făcut David, tatăl tău, îţi voi lungi zilele".* Solomon s-a deşteptat. Acesta a fost visul (3 Împ. 3, 5-15).

Visul împăratului Nabuhodonosor. Dumnezeu vrând a se arăta lui Nabuhodonosor, care distrusese Ierusalimul cu Templul Sfânt şi robise pe poporul Său, i-a trimis un vis ciudat. După ce s-a deşteptat din somn nu şi l-a mai putut aminti. Sufletul lui s-a îngrozit şi n-a mai putut dormi. Atunci cutremurat de groază a adunat înaintea sa pe toţi magii, vrăjitorii, cititorii de stele şi ghicitorii, zicându-le: "Am visat un vis; duhul îmi este tulburat şi aş vrea să ştiu visul acela".

Haldeii au răspuns împăratului în limba aramaică: "Veşnic să trăieşti, îm-

Faraon scoţând pe Iosif din temniţă, acesta i-a istorisit visurile sale. Iosif a zis: "Ce a visat Faraon înseamnă un singur lucru. Dumnezeu a arătat lui Faraon mai dinainte ce are să facă. Iată, vor fi şapte ani de mare belşug în toată ţara Egiptului. După ei vor veni şapte ani de foamete şi această foamete va topi ţara. Cât priveşte faptul că Faraon a visat visul acesta de două ori, înseamnă că, lucrul este hotărât din partea lui Dumnezeu. Dumnezeu se va grăbi să-l aducă îndeplinirea. Acum Faraon să aleagă un om priceput şi înţelept şi să-l pună în fruntea ţării Egiptului, ca să ridice o cincime din roadele Egiptului în timpul celor şapte ani de belşug. Aceste grămezi de grâu să se pună la îndemâna lui Faraon, pentru ca în timpul celor şapte ani secetoşi, ţara să nu fie prăpădită de foamete" (Fac. 41, 1-36).

părate! Spuneţi robilor tăi visul şi-ţi vom arăta tâlcuirea lui!" Împăratul a luat iarăşi cuvântul şi a zis haldeilor: "Mi-a scăpat din minte lucrul acela; dacă nu-mi veţi face cunoscut visul şi tâlcuirea lui, veţi fi făcuţi bucăţi şi casele voastre vor fi prefăcute într-un morman de ruine. Iar dacă-mi veţi spune visul şi tâlcuirea lui, veţi primi de la mine daruri şi răsplătiri şi mare cinste. De aceea, spuneţi-mi visul şi tâlcuirea lui". Ei au răspuns a doua oară: "Să spună împăratul robilor săi visul şi noi îi vom arăta tâlcuirea lui". "Văd cu adevărat că voiţi să câştigaţi vreme, pentru că vedeţi că lucrul mi-a scăpat din minte. Dacă deci nu-mi veţi spune visul, vă aşteaptă pe toţi aceeaşi soartă, fiindcă vreţi să vă înţelegeţi ca să-mi spuneţi minciuni şi neadevăruri, până se vor schimba vremurile. De aceea spuneţi-mi visul, ca să ştiu de sunteţi în stare să mi-l tâlcuiţi".

Haldeii au răspuns împăratului: "Nu este nimeni pe pământ care să poată spune ce cere împăratul; de aceea niciodată nici un împărat, oricât de mare şi puternic ar fi fost, n-a cerut aşa ceva de la nici un vrăjitor, cititor de stele sau haldeu. Ce cere împăratul este greu; nu este nimeni care să spună lucrul acesta împăratului, afară de zei, a căror locuinţă nu este printre muritori".

Din această pricină împăratul s-a mâniat şi ieşindu-şi din fire, a poruncit ca să dea morţii pe toţi înţelepţii cei din Babilon. Când porunca a ieşit ca înţelepţii să fie omorâţi, trebuia să fie omorât şi Daniel şi cei împreună cu el. Atunci Daniel a grăit cuminte şi cu judecată lui Arioc, căpetenia străjerilor împăratului (care ieşise să omoare pe înţelepţii Babilonului), zicând: "Pentru ce a dat împăratul o poruncă atât de aspră?" Arioc a spus lui Daniel cum stau lucrurile...

Daniel ducându-se la împărat, i-a zis: "Domnul meu, visul tău numai Dumnezeu îl poate descoperi. Prin el ţi se arată cele ce au să fie. Chipul, statuia uriaşă cu capul de aur, pieptul şi braţele de argint, pântecele şi şoldurile de aramă, fluierile de fier; iar picioarele de la glezne în jos parte de fier şi parte de lut, e stăpânirea împărătească, pe care Dumnezeu o dă cui vrea. Capul de aur eşti tu. După tine vine o împărăţie mai neînsemnată decât a ta (argintul), apoi a treia de aramă, care va cuprinde tot pământul, după aceea va urma a patra împărăţie tare ca fierul, care va sfărâma împărăţiile pământului, care îşi va avea şi ea slăbiciunile ei, adică dezbinări şi alte slăbănogiri. După acelea Dumnezeu va ridica o altă împărăţie, care va strica toate împărăţiile pământului şi va dăinui pururea". Nabuhodonosor ascultând visul şi tâlcuirea lui, a strigat minunându-se: "Dumnezeul vostru e Dumnezeul cel adevărat, el este Cel ce descoperă tainele". Mulţumit, apoi a încărcat pe Daniel cu mari daruri (Dan. 2).

Alt vis al lui Nabuhodonosor. Iarăşi i-a mai trimis Dumnezeu lui Nabuhodonosor un alt vis, pe care nici unul din înţelepţii magi şi ghicitori, nu i l-au putut tâlcui. A visat un copac mare, uriaş, cu vârful până la ceruri, care se vedea de la marginile pământului, în ale cărui ramuri şi umbră se adăposteau păsările

cerului şi fiarele pământului. Pe când copacul se înălţa maiestuos către cer, bogat în frunze şi roade, un străjer din cer a hotărât distrugerea lui. Daniil venind la Nabuhodonosor şi ascultând istorisirea visului, i l-a tălcuit aşa cum era prezis de Dumnezeu şi aşa a şi păţit împăratul Babilonului după acea întâmplare (Vezi pe larg explicaţia acestui vis, Dan. 4).

Visul lui Iuda Macabeul. Minunatului voievod israelitean, Iuda Macabeul, i-a arătat Dumnezeu un vis încurajator în vremea unor groaznice strâmtorări din partea vrăjmaşilor săi. "Într-o noapte - le spunea el israeliţilor îmbărbătându-i - o vedere mi s-a arătat în vis. Onia cel ce fusese Arhiereu, om bun, cuvios, cucernic, se ruga cu mâinile întinse pentru adunarea evreilor. După aceasta s-a arătat un bărbat cărunt, cu mărire minunată şi o preacuvioasă mărire era împrejurul lui. Atunci a răspuns Onia, zicând: "Acesta este iubitorul de fraţi, Proorocul Ieremia, care mult se roagă pentru popor şi pentru Sf. Cetate". Ieremia a întins dreapta şi a dat lui Iuda o sabie de aur, zicându-i: "Ia acestă sfântă sabie, care este dar de la Dumnezeu, prin care vei surpa pe vrăjmaşi" (2 Macabei 15).

Visul bătrânului Iosif. Minunatul bătrân, Iosif, logodnicul P. S. Fecioare Maria, după bunavestire şi întruparea lui Dumnezeu-Cuvântul în pântecele Ei cel pururea feciorese, umplându-se de viforul gândurilor necredincioase, a vrut să o lase pe sub ascuns, nevrând să o vădească pe Ea. Pe când gândea el acestea, îngerul lui Dumnezeu i s-a arătat în vis, zicându-i: "Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, femeia ta, că ce s-a zămislit într-însa, din Duhul Sfânt este. Şi va naşte Fiu şi vei chema Numele Lui: Iisus, că Acesta va mântui pe norodul Său de păcatele lor" (Mt. 1, 20-22).

Visul magilor. Acelaş Înger, s-a arătat după naşterea Domnului, magilor ce-I aduse se daruri: aur, tămâie şi smirnă, spunându-le să nu se întoarcă pe la Irod, că şi-a pus gând rău, ca să omoare pe Fiul lui Dumnezeu. Magii ascultând, s-au întors pe altă cale în ţara lor.

Alt vis al lui Iosif. Nevinovatul Prunc Divin era primejduit de răutatea lui Irod, care-L căuta să-L omoare. Atunci îngerul Domnului s-a arătat lui Iosif în vis, zicându-i: "Iosife, sculându-te, ia Pruncul şi pe Mama Lui şi fugi în Egipt şi fii acolo până voi zice ţie, că vrea Irod să caute Pruncul să-L piardă pe El. Iar el sculându-se a luat Pruncul şi pe Mama Lui noaptea şi s-au dus în Egipt" (Mt. 2, 12-14).

Al treilea vis al lui Iosif. Dreptul Iosif a stat în Egipt până ce a murit Irod. Atunci îngerul Domnului iarăşi i s-a arătat în vis, zicându-i: "Iosife, sculându-te ia Pruncul şi pe Mama Lui şi mergi în pământul lui Israel, că au murit cei ce căutau Sufletul Pruncului". Iar el sculându-se, a luat Pruncul şi pe Mama Lui şi au venit în pământul lui Israel (Mc. 2, 19-21).

Visul prevăzător al Sfântului Non. Iscusit predicator şi desăvârşit călugăr a fost fericitul episcop Non. Anii vieţii lui îmbunătăţite începuseră în mănăstirea

Tavenesiot, în pustie. Odinioară predicând el în Biserica Sfântului M. Iulian, pe când mulțimea asculta cu multă luare-aminte cuvintele lui, a intrat înăuntru o femeie păcătoasă, necredincioasă și vestită în toată cetatea pentru desfrânările ei. Aceasta era împodobită asemenea idolilor neamurilor și femeilor jucăușe, lumețe, cu haine luxoase, pieptul gol, cercei la urechi, mărgele, hurmuz, coliere, salbe, panglici, etc. agățate la gât (așa cum agață unele persoane ignorante, întunecate sufletește, pe fața Sfintelor Icoane ale Maicii Preacurate cu Pruncul Iisus în brațe) cu brățări la mâini și inele în degete, asemenea idolilor păgânilor egipteni, asiatici, brahmani, etc (Vezi Bibl. Ort. Nr. 22 e, "Eclipse de lumină"). Episcopii văzând-o astfel împodobită ca un idol, și-au închis ochii suspinând; iar fericitul Non privind-o a înșirat ostenelile ei pentru a plăcea oamenilor, arătând ce fel de osteneli și râvnă trebuie a întrebuința slujitorii Sfântului Altar spre a atrage lumea la mântuire și a bine plăcea lui Dumnezeu... După terminarea slujbei, fericitul Non ieșind din Sf. Biserică și intrând în cămara sa, împreună cu ucenicul său, s-a aruncat cu fața la pământ și a plâns, zicând: "Doamne Iisuse Hristoase, iartă-mă pe mine păcatosul; căci femeia aceasta cu grijile pentru împodobirea ei trupească a întrecut toată râvna mea sufletească. Ea își pune atâta sârguință ca să fie frumoasă spre plăcerea oamenilor; iar eu nu mă silesc să fiu plăcut Ție; ci petrec în lenevire și-n neîngrijire. Vai mie, gol sunt, nepăzind poruncile Tale! Și n-am nădejde în faptele mele; ci în mila Ta... Doamne, nu pierde zidirea mâinilor Tale, ca să nu mai slujească demonilor așa frumusețe; ci o întoarce la Tine, ca să se mărească și printr-însa Numele Tău cel Sfânt, că ție toate îți sunt cu putință!" După aceea s-a liniștit.

"Trecând ziua aceea - zice ucenicul lui - Duminică noaptea, după săvârșirea utreniei, fericitul Non, a grăit către mine, zicând: "Frate Iacobe, ascultă ce vis mi s-a arătat mie în noaptea aceasta. Mi se părea că stau într-un colț al Sfântului Altar, săvârșind slujba. Și dintr-o dată văd o porumbiță neagră și murdară, care zbura împrejurul meu; și nu puteam suferi necurăția ei. Pe când Diaconul a rostit: "Câți sunteți chemați ieșiți", a zburat porumbița dinaintea ochilor mei și n-am mai văzut-o până la sfârșitul Liturghiei. Ieșind din Sf. Biserică, iar am văzut acea porumbiță necurată, bătând din aripi și zburând în jurul meu, dar eu întinzând mâna am prins-o și am aruncat-o în apa care era în pridvorul Bisericii. Acolo zbătându-se și spălându-se de toată necurăția, a ieșit în zbor curată și albă ca zăpada și înălțându-se în văzduh s-a făcut nevăzută".

Acest vis venit de la Dumnezeu s-a împlinit. Păgâna Margareta, adică desfrânata aceea, vestită în cetatea Antiohiei, pentru jocurile, dansurile, preacurviile și avuțiile ei strânse din acele blestemății, venind iarăși în Biserică unde slujea soborul arhiereilor, și ascultând învățăturile Fericitului Non, pocăindu-se de păcatele sale, s-a lepădat de toate averile și s-a botezat. Apoi îmbrăcându-se în haine aspre de păr, schimbându-se în chip bărbătesc, tăinuindu-se, și-a petrecut viața sa cu bună plăcere lui Dumnezeu, într-o chilie pe Muntele

Măslinilor, unde a repausat cu pace (Vezi pe larg despre aceasta în V. Sf. 8 oct.).

Preot salvat din pierzare prin vis. "Ţară! Ţară! O, ţară! Ascultă Cuvântul Domnului!" (Ierem. 22, 29). Nu devia din căile Domnului că te primejduieşti. Aceste cuvinte sunt proorocite pentru toţi şi toate, deci să ţinem seamă de ele ori pe ce cale ne-ar prevesti Dumnezeu, ca să ne folosim.

Un eclesiastic pierdu în al şaisprezecelea an al căsătoriei sale pe femeia sa, care era înţeleaptă şi virtuoasă. Căsătoria lor era consolidată printr-o iubire mutuală, adevărată şi sinceră. Ei trăiseră totdeauna în pace, în fidelitate şi castitate, formând după cuvintele Apostolului un singur corp (1 Cor. 7), un singur individ moral. Moartea soţiei îl lovi cu cruzime. El căzu într-o produndă întristare, o mâhnire neexprimabilă îl cuprinse şi îl târî într-o cale primejdioasă, făcându-l să recurgă la vin. "Nu ştiu, istorisea însuşi Preotul, cât timp aş fi persistat în aceste abateri şi ce s-ar fi întâmplat dacă aş fi mai urmat mult timp această cale funestă; însă repausata mea soţie veni de a pune capăt la această rătăcire. Ea mi se arătă în vis şi mărturisind un viu interes la situaţia mea, îmi zise: "Amicul meu! Ce faci tu? Tu ai ales o cale foarte primejdioasă, care o să te facă să pierzi stima oamenilor şi ceea ce este mai rău încă, Dumnezeu îşi va retrage harul Său, care totdeauna a fost asupra casei noastre. Tu ocupi un post unde cea mai mică pată se pare enormă, unde te văd din toate părţile. Tu ai şase copii mici, pentru care tu trebuie să fi: părinte şi mamă totodată.

Ar fi oare cu putinţă ca să încetezi a face caz de demnitatea postului, de serviciile ce ai făcut şi de respectul de care erai înconjurat? Crezi tu oare că viaţa ta, demnitatea ta, onoarea ta nu erau necesare decât pentru soţia ta? Cugetă serios la toate acestea, amice, te rog şi iarăşi te rog; raţionează sănătos asupra poziţiei tale şi grăbeşte-te de a părăsi această cale fatală, ce ai apucat cu atâta uşurinţă, spre marea mea mâhniciune. Tu te întristezi de despărţirea noastră, însă tu vezi bine că legătura dintre noi nu e nicidecum ruptă. Noi putem şi acum a fi în comunicare spirituală şi a ne uni pentru totdeauna în viaţa viitoare în sânul lui Avraam, dacă totuşi ne vom face vrednici de aceasta. Tu te plângi de golul ce s-a făcut în inima ta. Sileşte-te de a umple acest gol prin iubirea de Dumnezeu, prin iubirea fiilor şi a fraţilor tăi, nutreşte-ţi sufletul cu pâinea îngerilor (nume ce tu iubeai să dai cuvântului lui Dumnezeu cu care tu ne nutreai pe tine şi familia ta); întăreşte-ţi sufletul prin cugetarea de Dumnezeu şi prin Serviciul Divin. Roagă-te pentru mine, pentru tine, pentru copii şi pentru sufletele ce-ţi sunt încredinţate".

Vocea multiubitei mele soţii pătrunse în sufletul meu şi-mi fu salvatoare. O luai drept vocea Îngerului meu păzitor, sau chiar vocea lui Dumnezeu, vorbind raţiunii mele. M-am hotărât atunci de a lupta din toate forţele mele contra ispitei, şi mulţumită lui Dumnezeu cu ajutorul Său am biruit pe ispititorul şi cu un picior

ferm am intrat în calea virtuţii (Pelerin, 1865 iulie, pg. 122-124; Vocea mântuirii ţării de dincolo de mormânt; după "Viaţa repausaţilor").

Un vis trezitor la mântuire. A fost odată un bogat, care se zicea că împrumuta cu bani şi pe împăratul şi pe papa de la Roma, aşa era de bogat. Făcuse el şi fapte bune, făcuse spitale, Biserici, pe care le împodobise cu odoare. Toate acestea însă numai ca să-l laude lumea şi ca să-şi acopere nedreptăţile, prin care îşi agonisise atâta amar de bogăţie. Într-o seară de iarnă, pe când se întorcea la palatul său, la poartă, îl întâmpinară câţiva cerşetori, pe jumătate goi, cerşindu-i milă. Bogatul îi luă la goană. Cerşetorii, siliţi de foame, se înghesuiră şi mai mult spre el. Şi când vru să se aplece să ia, poate vreo piatră să arunce în ei, bogatul zări un servitor venind cu un coş de pâini negre, pentru argaţii săi. Îi făcu semn să se apropie, băgă mâna în coş şi scoase pâinile negre, pe care le aruncă cerşetorilor flămânzi. Intră apoi în casă se culcă, şi adormi.

În timpul somnului, visă că a murit şi că veni la el Arhanghelul Mihail cu balanţa în mână, ca să-i cântărească faptele. Bogatul recunoscu numaidecât că în partea care atârna mai greu, erau lucrurile văduvelor luate amanet şi banii agonisiţi de el pe căi nedrepte şi necinstite, prin trudă şi camătă. Începu să se înfricoşeze. "Sfinte Arhanghele Mihaile - zise el - dacă pui de o parte toată agoniseala vieţii mele, pune de cealaltă parte, rogu-te, şi faptele mele bune. Nu uita spitalul cutare. Nu uita Biserica cutare". Arhanghelul îi răspunse: "Nu te teme, că nu voi uita nimic". Şi cu mâinile sfinte aşeză în partea cealaltă a balanţei: spitalul şi biserica. Dar braţul balanţei nu se apleca deloc.

"Sfinte Mihaile, zise bogatul cu o mare teamă - vezi bine, te rog. N-ai pus cădelniţa cea frumoasă de la Biserica Sf. Ioan, nici amvonul de la Biserica Sf. Andrei, care m-a costat atât de scump!" Sfântul Arhanghel Mihail puse cădelniţa şi amvonul. Cântarul nu se lăsa deloc. Bogatul începu să-şi simtă fruntea plină de sudoare rece. "Sfinte Mihaile - întrebă el - eşti sigur că balanţa este dreaptă?" Sfântul Mihail îi răspunse, zâmbind: "Cântarul acesta nu e de felul acelora pe care-l întrebuinţează speculanţii şi zarafii voştri de pe pământ". Bogatul palid de tot, suspinând a zis: "Cum? Biserica mea, cădelniţa mea, amvonul, spitalul meu cu toate paturile din el, nu cântăresc, la un loc mai mult decât un fir de pai, sau decât o pană de pasăre?" "Vezi bine, spuse Arhanghelul, până acum, greutatea nedreptăţilor tale apasă mai mult în balanţă decât sarcina uşoară a faptelor bune ce ai făcut". Mă voi duce aşadar în iad" - zise bogatul. Şi dinţii începură să-i clănţăne în gură de groază. "Mai ai răbdare - îi zise Sf. Mihail - n-am isprăvit încă. Mai am astea...". Şi Sf. Mihail luă pâinile negre, pe care bogatul le aruncase cerşetorilor şi le puse şi pe ele. Balanţa începu să se coboare de partea faptelor bune, iar cealaltă să se ridice, până ce veniră una în dreptul celeilalte. Oprindu-se, acul arăta egalitatea celor două părţi. "Ei, iată, nu eşti nici pentru Rai, nici pentru iad - îi zise Arhanghelul - hai!

întoarce-te acasă şi apucă-te de fă cât mai multă milostenie, fără să mai ţii cont ca să te vadă cineva".

Deşteptându-se, bogatul luă hotărârea ca să urmeze sfatul Arhanghelului. În timpul celor trei ani pe care-i mai petrecu pe pământ, el fu milos cu cei săraci şi nefericiţi şi făcu pomeni peste pomeni, în aşa fel că ce făcea dreapta nu ştia stânga (Prelucr. d. Anatolie France de Pr. N. Runceanu).

Salvat din deznădăjduire prin visul bun. Harul divin trage pe oameni la mântuire prin felurite mijloace minunate, chiar şi prin visuri. Odinioară un păcătos împovărat de o mulţime de păcate copleşitoare, căzuse în deznădăjduire. Toţi şi toate parcă-i şopteau, că pentru el nu mai este mântuire. Slăbise aşa de mult în credinţă, încât nu se putea încrede în Sângele Domnului care se varsă pentru mulţi spre iertare păcatelor (Mt. 26,18). Cineva parcă-i ştersese din minte că: *"Fiul Omului a venit în lume, ca să caute şi să mântuiască pe cel pierdut"* (Mt. 18,11; 1 Tim. 1,15). Acest păcătos, disperat de mântuirea sa, a avut un vis. Se făcea că murise şi-i venise rândul să intre în Rai. Atunci el văzu în aer venind pe nişte nori luminaţi (Mt. 24, 27-28) ceata Proorocilor şi a Apostolilor. "Vai mie, Doamne - zise omul plângând cu hohot - că eu sunt prea păcătos! Nu cutez a mă apropia pentru a intra cu ceata aceasta luminată în Rai".

După aceea văzu venind pe norii văzduhului ceata Sfinţilor Mucenici, îndreptându-se spre Raiul Ceresc. Omul izbucnind iarăşi în plâns nemângâiat, a strigat ca un disperat: "Of! Doamne! Doamne!... Eu nici cu aceştia nu mă pot împreuna ca să intru în Rai".

Pe când se uita cum mulţimea Mucenicilor intrau în Rai cu multă veselie, iată că zăreşte în depărtare venind ceata Drepţilor şi ceata Mărturisitorilor şi omul izbucni iarăşi în plâns dureros, deznădăjduit, că pentru el nu mai este loc în Rai. Jelind el aşa îndurerat, iată că zăreşte venind din depărtare nişte cete mai mari decât toate, cântând cântări de biruinţă şi preamărind pe Dumnezeu, Care a purtat grijă de mântuirea lor. Era ceata: zaheilor, vameşilor, samarinencelor, Magdalenelor şi a tuturor pierduţilor care îl aflaseră pe Domnul. Păcătosul prinzând curaj, a strigat plin de bucurie: "Aici e locul meu", şi intrând în ceata acelora, a plecat să intre şi el cu ei în Rai.

Dimineaţa trezindu-se din somn, s-a dus la Preot, s-a mărturisit, şi-a luat canon după Sf. Pravilă şi împlinindu-l s-a împărtăşit cu Dumnezeieştile Taine. După aceea vieţuind creştineşte cu bună credincioşie, după Dreptarul Ortodoxiei în tot restul vieţii sale, a repausat cu pace. Şi aşa îndreptându-se el în urma acelui vis, s-a mântuit în Domnul (Prolog).

La Poarta Raiului. Ascultarea Cuvântului lui Dumnezeu şi a Dumnezeieştilor Liturghii cu credincioşie, apropie şi uneşte pe creştini cu Dumnezeu, aducându-le fericire vremelnică şi veşnică; iar părăsirea bisericii prăbuşeşte pe

oameni în multe primejdii. Dumnezeu însă pe mulţi i-a adus în Biserica Sa prin felurite mijloace, ba chiar şi prin visuri.

Un bărbat avea urâtul obicei de a cerceta în Duminici şi-n Sărbători cârciumile şi alte teritorii diavoleşti, cu jocuri, cântece curveşti, chefuri, beţii... şi a-şi bate joc de cele duhovniceşti. Când cineva îi spunea că nu e bine aşa, omul răspundea: "Soţia mea umblă regulat la Biserică în Duminici şi în Sărbători. Acolo, ea se roagă şi pentru mine. Adeseori aşa în glumă, omul spunea: că el şi soţia, după Scriptură, sunt una "sunt un trup", prin urmare, e destul dacă se roagă soţia lui. Şi aşa, omul acela se păgâniza din zi în zi tot mai mult.

Într-o noapte, necredinciosul avu un vis înfricoşat. A visat că murise el şi soţia lui. După ieşirea din corp, amândoi au ajuns la poarta Raiului. Un înger deschise larg porţile Raiului şi făcând semn femeii, îi zise: "Suflete credincios, intră înăuntru". Femeia merse înainte şi intră pe porţile deschise în Raiul luminat. Bărbatul păşi şi el pe urma soţiei sale, vrând să intre cu ea în Rai. Îngerul însă îl opri zicând: "Stai, stai, suflete!... Tu nu poţi şi nici nu trebuie să intri aici... Iată a intrat soţia ta şi pentru tine!... Ea va ţine locul tău în Rai, aşa precum acolo jos pe pământ ţi-a ţinut locul la rugaciune în Sf. Biserică, în Duminici şi în Sărbători". Astfel grăind Îngerul apucă porţile să le închidă, pe când omul, rămânea singur afară din Rai.

Bărbatul îngrozit de ceea ce vedea în vis, a început să strige după soţia sa ca un disperat. În acea clipă s-a trezit, tremurând cumplit de groaza ce-l cuprinsese. Visul acesta a fost de la Dumnezeu, căci l-a trezit pe necredinciosul bărbat din somnul păcatelor şi indiferentismul religios, transportându-l din bezna întunecoasei necredinţe în lumina bunei credincioşii şi vieţuiri după Dumnezeu.Din acea vreme omul a devenit un bun creştin şi nu şi-a mai pus femeia să-i ţină locul lui în Sf. Biserică, la rugăciuni şi în lucrurile mântuirii sale sufleteşti; ci singur se ostenea făcând binele.

Mama ce-şi plângea copiii liniştită prin vis. Revoltată de durere, milă şi disperare, o mamă, ziua şi noaptea îşi plângea cu mare jale doi copii ai săi, pe care îi pierduse pe neaşteptate. În sfâşietoarea ei disperare, se revolta cu felurite vorbe nepotrivite contra lui Dumnezeu, jelind în gura mare: "Doamne, Doamne! de ce mi-ai luat copilaşii mei! Îngeraşii mei cu care mă mângâiam! Vai, Doamne, de ce m-ai ars aşa de cumplit? De ce m-ai lăsat aşa pârlită pe lume?!"

Dumnezeu s-a milostivit spre acea mamă disperată, şi într-o noapte a cercetat-o printr-un vis înfiorător. A visat că mergea printr-un oraş. Prin furnicarul de lume ce forfotea pe străzi şi uliţe, zbura ştirea din gură în gură că în piaţa mare vor fi spânzuraţi doi ucigaşi. Mulţime mare de lume curgea din toate părţile spre locul acelei înfiorătoare privelişti. Prin mulţimea aceea mare se afla şi mama care tot mereu îşi jelea copiii săi morţi. Toată lumea aştepta cu

răsuflarea oprită, ca să vadă pe cei doi criminali aducându-i la locul de pierzare. Iată-i vin!... Îi aduc legaţi în lanţuri!... În acea clipă văzându-i şi mama cea disperată scoase un ţipăt sfâşietor de groază... Cei doi criminali osândiţi la moarte erau fiii ei, care crescuseră mari...

Deşteptându-se din somn, în groazăvia acelui înfiorător vis, mama a înţeles arătarea şi dojenirea de sus, de la Dumnezeu, pentru nepriceperea şi cârtirea ei. Cunoscând din acea descoperire prin vis că Dumnezeu i-a făcut un foarte mare bine luându-i copiii, ca să nu ajungă în groaznica prăbuşire a păcatelor cumplite şi pierzarea vremelnică şi veşnică, i-a mulţumit mult. Din acea clipă, nu-şi mai blestema zilele, nici nu mai cârtea împotriva lui Dumnezeu, că: de ce i-a luat copilaşii cu care se mângâia.

Un vis de la Dumnezeu împlinit. Munteanul subofiţer (în vârstă de 27 ani) al unui divizion de artilerie uşoară de munte 75 m/m, trimis de superiorii săi cu soldaţii la coasă în preajma comunei M. jud. N., în fiecare Duminică şi Sărbătoare se ducea la biserica-mănăstire a acelei comune, păstorită de blândul şi venerabilul preot bătrân N. A. Acolo cânta la strană cu dascălii şi ţinea predici poporului ori citea cazania.

Odată reîntorcându-se de la Sf. Biserică la coliba unde făcea fân pentru caii divizionului său, fiind obosit a adormit, şi în acel somn a avut un vis prevestitor viitorului său, la care nici nu se gândea. În vis se făcea că era în Biserica mare, mănăstire, unde toate stranile, sfeşnicele, mesele şi celelalte obiecte ale bisericii erau răsturnate alan-dala prin mijlocul naosului. O lumină plină, de la strălucitorul soare de pe cer, străbătea pe fereastra Bisericii de miazăzi. În acea lumină plină şi dulce care arăta clar dezordinea din Sf. Biserică, a văzut în strana Arhierească un Arhiereu ca de 30-40 de ani, care privindu-l cu blândeţe îngrijorătoare, i-a zis: "Vino şi-i ajută preotului acestuia, spre a pune Biserica în bună rânduială...". Acestea zicând, S-a făcut nevăzut. Subofiţerul trezindu-se din somn a cugetat mult la acea chemare, neştiind ce va fi cu el în viitor, şi s-a rugat lui Dumnezeu să economisească cu fiinţa sa tot ce va şti El că va fi folositor pentru dânsul şi neamul său. Peste 2-3 ani subofiţerul ieşi din armata ţării şi se înrolă în armata spirituală a Sfintei Biserici Ortodoxe, ca: călugăr, preot şi misionar înfocat, suferind mult până la sacrificarea a bucăţi-bucăţi din viaţa sa, pentru luminarea neamului său românesc. An de an, felurite camarile infernale, camuflate sub înveşmântări amăgitoare (Mt. 7, 15-23; 24, 11-24; 2 Cor. 11, 13-15), prin felurite tertipuri satanice, îl atacau şi-l mai atacă cu scopul diabolic (conştient sau inconştient) de a-i împiedica şi opri activitatea sa, sau măcar a-l face inofensiv în lupta cea bună ce-i sta înainte, în contra păcatului care lesne înconjoară (Evr. 12; 11) şi a împărăţiei întunericului. Acela însă sprijinit de Darul Divin nu ceda. Zilnic năvăleau asupră-i felurite

tulburări, otrăviri şi lovituri sângeroase, silindu-l să cedeze stăpânitorului beznei întunericului (Ioan 16, 11; 12, 31; 14, 30-31) şi să lase Biserica încredinţată, în dezordine, aşa cum era, dar el sângerând, luptă şi luptă înainte pentru a pune cât e posibil mai mult şi bine, cele răsturnate, în bună ordine, după buna-cuviinţă şi rânduială (1 Cor. 14, 40; comp. Ieş. 25, 40), aşa cum îi place Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Care-l chemase în slujba Sa (Mt. 20, 1-10; 25, 14-23; 4, 18-22; Ioan 1; F. Ap. 9; Iez. 1, 2, 3, 18, 33; Is. 6; Is. 1, 5-10; Ieş. 3; 4). "Pentru unul ca acesta mă voi lăuda; iar pentru mine nu mă voi lăuda, fără numai în deselele mele slăbiciuni şi necazuri" (2 Cor. 12, 5; Ioan 16, 23-1-4; 15, 18-21; Apc. 2, 9-10; 3, 9-12).

Ştefan cel Mare folosit de vis. În anul 1881 a apărut în Moscova cartea: "Înaltul Acoperământ asupra Atosului". Citim în această carte că Ştefan cel Mare văzând odată mulţime de oştiri turceşti adunate împotriva sa, s-a rugat fierbinte lui Dumnezeu împotriva vrăjmaşilor Crucii. După rugăciune s-a culcat şi a visat. În vis i s-a arătat Sf. Gheorghe, zicându-i: "Îndrăzneşte întru Domnul... dimineaţă adună oştile tale, trimite-le asupra vrăjmaşilor lui Hristos cu glas triumfător de trâmbiţă; acum vei cunoaşte puterea lui Dumnezeu, Care ţie totdeauna îţi ajută... Dar şi tu rezideşte-mi mănăstirea mea cea pustiită, ce se numeşte "Zograf" din Sf. Munte Athos şi trimite acolo icoana mea ce o ai pe lângă tine".

Ştefan a biruit pe turci iar Sf. Icoană a trimis-o la Sf. Munte, înzestrând cu cele necesare Mănăstirea Zograf (Calendarul Eparh. Chişinăului a. 1928 p. 68).

Fugarul pocăit. Pe vremea unei revoluţii, un soldat fugar, intră în ograda unei văduve sărace, a cărei singură avere era un viţel. Voind să i-l ia, femeia îl rugă zicându-i: "Atâta am, nu mi-l lua!...". Dar fugarul îi răspunse cu nepăsare: "Dacă nu ţi-l iau eu, vine altul şi tot ţi-l ia...". Şi zicând acestea, luă viţelul femeii şi plecă mai departe. Venind noaptea, hoţul se adăposti lângă un gard şi adormi. În vis i se arătă un diavol, care-i ceru sufletul. Omul îi răspunse: "Atâta am, te rog nu mi-l lua". Dar diavolul întinse mâna spre cel adormit, voind a-i lua sufletul, şi-i zise: "Dacă nu ţi-l iau eu, vine altul şi ţi-l ia...". Deşteptându-se, fugarul înţelese, într-o străfulgerare, glasul pe care îl trimitea Dumnezeu. Luă viţelul şi mergând la văduvă i-l dădu îndărăt zicându-i: "Aşa mi-a poruncit Dumnezeu...". Şi-i ceru apoi iertare, plecând mai departe (Alex. L.M.).

Un vis mântuitor. Un tânăr bogat care trăia în desfătările lumii şi de cele sufleteşti nici habar nu avea avu într-o noapte un vis mântuitor. Se făcea în vis că ajunsese în Rai şi se desfăta în frumuseţile de acolo, însoţit de Ap. Petru, care-i dădea explicaţiile necesare. Într-un loc văzu clădindu-se un palat strălucitor. Tot materialul ce se folosea la zid, era de aur şi argint curat. "Pentru cine se clădeşte acest palat măreţ?" "Pentru Nicolae, servitorul tău" - răspunse Ap. Petru. "Pentru servitorul meu? - întrebă mirat tânărul... Dar Nicolae, servitorul, nici nu va şti să folosească un astfel de palat... el locuieşte într-o căsuţă mică...

el se va rătăci într-un astfel de palat". Ap. Petru nu răspunse nimic. Merseră mai departe şi ajunseră într-un loc unde se clădea un bordei foarte şubred şi slab. Maestrul care lucra la el, încerca să-i facă pereţii cu trestie, fân şi paie, pe care le lega la loc, le presa şi apoi le lipea cu lut.

"Dar asta ce înseamnă? - întrebă tânărul mirat... Aşa ceva n-am mai văzut în viaţa mea... să clădească cineva cu paie şi fân?... O mică scânteie va preface în scrum şi cenuşă o astfel de casă de paie... Şi pentru cine se clădeşte acest bordei şubred?" "Pentru tine", răspunse Ap. Petru. "Cum? Pentru mine? - întrebă tânărul mirat... O, nu; acest lucru nu se poate... Eu am locuit până acum într-un palat... într-un astfel de bordei n-aş putea trăi nici un singur minut".

"Şi totuşi - răspunse cu apăs Ap. Petru - acest bordei se clădeşte pentru tine... Să ştii, iubite tinere, că aici în Rai, Maestrul nostru Cel Ceresc (Dumnezeu) clădeşte pentru fiecare om o casă (2 Cor. 5, 1). Dar materialul la casa asta îl dă omul de pe pământ. Şi pe urmă, focul va decide de poate rămâne casa aceea sau ba (1 Cor. 3, 13). Servitorul tău, Nicolae, trăieşte o viaţă de rugăciuni şi de fapte bune; el dă material ce rămâne: aur, argint. Dar tu trăieşti o viaţă de desfătări lumeşti; tu dai material ce nu va putea rezista focului: paie, trestie şi fân". În decursul acestei vorbiri, bordeiul luase foc şi trosnea din toate încheieturile. În zgomotul acelui trosnet, tânărul se deşteptă din somn, îngrozit peste măsură şi tremurând de frică... Visul acesta i-a străpuns inima şi viaţa... A ieşit din lume şi a început să strângă material trainic pentru casa lui cea veşnică.

Fraţi creştini! Temelia mântuirii noastre este Iisus Hristos (1 Cor. 3, 11). "Dar fiecare să ia bine seama cum clădeşte deasupra acestei temelii" (1 Cor. 3, 10). "Iar dacă clădeşte cineva pe această temelie: aur, argint, pietre scumpe, sau dacă clădeşte paie, fân, trestie, lucrarea fiecăruia va fi dată pe faţă; ziua Domnului (judecata de apoi) o va face cunoscut, căci se va descoperi în foc. Şi focul va dovedi cum este lucrarea fiecăruia" (1 Cor. 3, 12-23).

Dragă cititorule! Tu ce fel de material dai pentru clădirea "casei" tale celei din cer? (Pr. I. Trifa vezi şi ist. 426).

20. Am fost neascultător şi prea aspru cu părinţii mei?

"De va avea cineva fiu neascultător şi îndărătnic, - zice Sf. Scriptură a Vechiului Testament - *care n-ascultă cuvântul tatălui său şi cuvântul mamei sale, şi ei îl ceartă pe el; iar el nu-i ascultă; să-l prindă tatăl lui şi mama lui şi să-l scoată înaintea bătrânilor cetăţii sale şi la poarta locului* - judecăţii - *şi să zică către bărbaţii cetăţii: acest fiu al nostru este neascultător şi îndărătnic, mâncător şi beţiv* - adică cugetă numai la petreceri, jocuri, desfrânări şi ospeţe- *şi n-ascultă cuvântul nostru. Atunci oamenii cetăţii să-l ucidă cu pietre şi el să moară. Astfel veţi scoate răul din mijlocul vostru, ca auzind tot Israelul să se teamă"* (2 Lege 21, 18-21).

În Noul Testament nu mai este porunca aceasta; totuşi, Mântuitorul ne spune că dacă un fiu al nostru nu voieşte nicidecum să ne asculte, aşa fel ca să urmeze calea împărăției cerurilor, după ce-l vom sfătui în parte, apoi între oameni, şi apoi îl vom spune Bisericii, să rupem orice legături cu dânsul: *"Să-ţi fie ţie ca un păgân şi vameş"* (Mt. 18, 16-17). Iar dacă cineva, totuşi, după toate aceste încercări de a-şi întoarce fiul la calea cea adevărată va lăsa pe fiul său să lucreze în linişte şi neîmpiedicat, lucrurile pierzării şi nu se va îndura să-l depărteze de la sine, acel părinte e nevrednic de Împărăţia lui Dumnezeu. *"Cel ce iubeşte... pe fiu... sau pe fiică... mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine"* (Mt. 10, 37).

După faptă şi răsplată. La judecătoria unui oraş se petrecu odată o scenă impresionantă. Un tânăr stătea înaintea judecătorilor, fiind acuzat că a bătut pe tatăl său, frângând ţeava puştii de spatele bătrânului. Tatăl apăru ca martor. La întrebarea judecătorului, cum a putut tânărul frânge ţeava puştii fără a fi lovit totuşi prea tare, bătrânul răspunse: "Domnule, nu observi că ţeava a fost lipită?" Şi când judecătorul se convinse despre aceasta, bătrânul continuă: "Ţeava aceasta am frânt-o eu odinioară de spatele tatălui meu şi ceea ce am suferit de la fiul meu n-a fost altceva, decât pedeapsa binemeritată de la Dumnezeu pentru fapta mea urâtă de odinioară". Cu lacrimi în ochi el ceru iertare pentru fiul său.

Nefericirea fiului neascultător. Un băiat, căruia îi plăceau nespus de mult dulceţurile, fu adeseori certat de mamă-sa să mai lase în pace borcanele cu dulceaţă - din care se înfrupta pe furiş - spunându-i proverbul că cel ce fură azi un ou, mâine fură un bou. Toate sfaturile fură zadarnice. Într-o zi mamă-sa îl prinse că furase din buzunarul tatălui său nişte bani spre a-i cheltui pe zaharicale. Mamă-sa îl pedepsi şi-l duse în piaţa oraşului, unde chiar atunci fu condamnat pentru furt, un hoţ, la mai mulţi ani de temniţă. Îi arătă pe hoţ şi zise: "Vezi fătul meu, aşa ţi se va întâmpla şi ţie, dacă nu dai ascultare sfaturilor mele". Mama lui nu peste mult timp muri. Băiatul rămase în grija tatălui, care neavând multă vreme spre a se ocupa de educaţia fiului său, acesta crescu în societatea prietenilor de stradă - răi şi destrăbălaţi. Mai târziu, din cauza hoţiilor comise, fu prins şi condamnat la închisoare. Un privitor îl întrebă: "De ce plângi, fiule?" "M-a ajuns blestemul mamei mele al cărei sfat nu l-am ascultat. Am râs de toate poveţele şi sfaturile ei cele bune şi acum iată unde am ajuns!" (O mie pilde pg. 299 şi 105).

21. Nu mi-am împlinit datoriile către părinţii mei?

Copiii care nu-şi împlinesc datoriile către părinţi, cad în blestem greu. *"Blestemat este cel ce nu cinsteşte pe tatăl său şi pe mama sa; şi va zice tot poporul: Amin"* (2 Lege 27, 16). *"Adu-ţi aminte de tatăl tău şi de mama ta... ca nu cumva să uite de tine Dumnezeu şi cu năravul tău tu vei înnebuni. Şi ai vrea*

să nu te fi născut, şi îţi vei blestema ziua naşterii tale" (Is. Sir. 23, 16-18).

Iubirea răsplătită cu iubire. Ferdinand al II-lea, care pe la mijlocul secolului al XII-lea stăpânea regatul Leon, acum o provincie în Spania, iubea pe fiul său aşa de tare, că se dete jos de pe tron şi chiar fără voia fiului îl puse pe el în locul său. Alfonso merita această iubire, căci el trăia, aşa zicând, numai pentru tatăl său. Când se vedea silit să plece în contra inamicilor săi, nu se depărta niciodată de palatul său, fără a se duce la tatăl său şi a-i cere binecuvântarea; şi când se întorcea, lucrul cel dintâi era să meargă la iubitul său tată. Viaţa sa era jertfită o parte pentru ţară, iar cealaltă pentru tatăl său.

Când nu era lângă dânsul, era totdeauna cu prevedere şi lăsa pe lângă el oameni cu zel şi cu credinţă, pe care-i cunoştea de-aproape. Adeseori, se scula noaptea să vadă de doarme tatăl său, sau e neliniştit în somnul lui. În prezenţa tatălui său nu şedea niciodată pe scaun, decât numai fiind provocat de dânsul. Când Alfonso câştigă o victorie strălucită asupra maurilor, Ferdinand ardea de dorinţă a-i împărtăşi urările sale şi deşi era foarte slăbit şi servitorii săi ascultând de ordinul regelui, îl fereau de tot ce i-ar fi putut vătăma sănătatea, voia cu orice preţ să-l întâmpine în drumul lui.

Când îl zări Alfonso, sări de pe cal şi alergă în braţele tatălui său. Apoi regele urma pe jos după targa (un fel de pat, pe care în timpurile vechi, erau purtate pesoanele de distincţie; iar astăzi bolnavii) lui Ferdinand. Zadarnică fu toată stăruinţa tatălui a-l îndupleca să meargă călare, zicând, că nu se cuvine ca regele singur să meargă pe jos şi toată suita sa călare. "Aceştia nu sunt fiii tăi", răspunse Alfonso şi merse mai departe pe jos. După ce ajunseră la palat, luă el însuşi pe tatăl său în braţe şi-l duse în odaia lui.

Osânditul e tatăl meu. Când măturau odată robii una din pieţele Vienei numită "Graben", veni un domnişor bine îmbrăcat şi sărută cu toată cinstea mâna unui rob. Tocmai pe când se petrecu aceasta, secretarul de stat, baronul Kressel, era la fereastră şi văzând cele întâmplate, trimite pe servitorul lui să-l cheme pe tânărul domn la palatul său. După ce veni, îi făcu observarea, că nu se cuvine ca un om cinstit să sărute mâna unui făcător de rele. "Dar, Domnule", îi răspunse perplex tânărul, "făcătorul de rele este tatăl meu!"

Mişcat de această faptă, care dovedea o adâncă iubire fiască, baronul povesti împăratului Ferdinand întâmplarea, şi acesta dete ordin, ca cea dintâi bursă devenită vacantă, să fie dată tânărului domn, care era student la universitatea din Viena.

Oricât te-ai ridica, cinsteşte-ţi părinţii. Vasile Boerescu Jurisconsult, mare om de stat al României, deputat al Capitalei, ministru de justiţie, instrucţie, cult, externe, preşedinte de consiliu, plenipotenţiar la Paris, etc., s-a născut în anul 1830 în Popeni jud. Tutova şi a murit în anul 1883 la Paris...

Dar cine ar fi crezut că acest vrednic om, bogat în atâtea fapte strălucite, să fi fost pogorâtor dintr-o familie de starea cea mai de jos, de bouari, tatăl său fiind păzitorul boilor proprietarului X din Popeni.

De această stare de jos a părinților săi, Boerescu nu s-a rușinat nici o dată, nici ca elev al liceului Sf. Sava din București, nici ca student al universității din Paris, și nici mai târziu, când dânsul avea o poziție strălucită ca ministru și bărbat de stat al României. Totdeauna cu orice prilej, Boerescu își aducea aminte cu pietate sfântă de părinții săi iubiți și cu fală îndreptățită le spunea el colegilor săi din Paris, că el se trage din părinți de clasa cea mai de jos.

Cea mai frumoasă și mai strălucită trăsătură caracteristică a iubirii și cinstei sale către părinții săi însă este un fapt, care s-a săvârșit pe la anul 1860, când Boerescu era ministu de justiție sub domnia lui Alexandru I. Cuza. În acest timp Boerescu se însurase și-și făcuse case frumoase în București și ducea o viață fericită cu soția sa. Auzind tatăl său din unii, din alții, că ministrul Boerescu ar fi fiul lor, într-o bună dimineață, după ce se sfătui cu soția sa, își luă tot ce-i trebuia de ale drumului și plecă la București. Avea și dreptate bouarul George, căci, ca tată avea dor de fiul său și apoi mai era încă o cauză care-l făcea să se ducă: cele trei mioare ce le dăruise și le însemnase fiului său, cu timpul se înmulțiseră așa de tare, că acuma G. Bouariu avea 300 de oi, în norocul fiului său Vasile. Și vestea aceasta îmbucurătoare voia să o spună și fiului său din București, despre care auzise că era domn mare.

Ajuns în București întreba pe unul, pe altul, unde șade Vasile G. Bouariu, care e după Vodă. Negreșit, că ori cine îl vedea, judecându-l după port, nu-și putea da socoteala, cam de cine întreabă săteanul. Mai la urmă îi spune că este în București un om mare, ministru, dar nu-l cheamă așa cum zice el, ci-i zic oamenii Vasile George Boerescu. Și așa l-au dus pe săteanul nostru la casele ministrului V. Boerescu. Aici săteanul întrebă pe portar, că unde e stăpânul său V.G. Boerescu că el e tatăl său și vrea să-i vorbească. La început portarul nu vru nici să audă de astfel de vorbe, dar mai pe urmă, văzând că bătrânul stăruie într-una, se duse și spuse pricina, feciorului din casă; iar acesta spuse stăpânului său, care auzind de așa ceva și știind adevărul, a dat ordin pe de o parte să lase pe bătrân să intre, iar pe de altă parte el îi iese înainte și-l recunoaște și se pleacă și-i sărută mâna. Dar bătrânul său tată cum îl vede și-l recunoaște, îl și întrebă: "Ce mai faci, măi Vasile? Cum o duci?" La acestea fiul său îi răspunde: "Bine, tată". În fine, intrară ambii în casă, unde fiul îl recomandă pe tatăl său soției sale cu cuvintele: "Acesta este tatăl meu". După aceasta bătrânul tată îl întrebă: "Măi Vasile, ale tale sunt casele acestea? Da, într-adevăr ești tu ajutor la Vodă?" La care Vasile-i răspunde, că da. Apoi moșneagul îi spune că cele trei mioare s-au înmulțit la 300 de oi, și-i spune și aceea, că dorește să vadă și el măcar acuma de prima dată pe Cuza Vodă.

În urma acestora, fiul (Vasile G. Boerescu) pleacă singur în oraş, cumpără: căciulă, iţari, cantoman, glugă, opinci şi în fine tot ce-i trebuie unui cioban. Aduce toate acestea acasă şi-l îmbracă pe tatăl său cu ele.

Peste câteva zile se dă un prânz la palat, unde trebuia să meargă şi ministrul Boerescu. Într-adevăr, ministrul se duce, dar ia şi pe tatăl său cu sine, spre a-i împlini voinţa de a vedea pe Vodă. Ajuns la palat, recomandă pe tatăl său celor asistenţi, în urmă vine şi Vodă, şi cum stăteau ei la masă, se sculă George Bouariu şi spune fiului său: "Vasile, aşi dori să văd pe Vodă şi să dau noroc cu el (adică cu paharul). Spunându-i-se care e Vodă şi chiar Vodă auzind cerinţa aceasta, se sculă să întindă paharul său bătrânului, care-i zice: "Să trăieşti, Vodă, la mulţi ani, şi dumneavoastră oameni buni". După ce s-au terminat toate acestea, bătrânul s-a reîntors cu diligenţa la căminul său, aducând ştire şi soţiei sale de toate cele petrecute pe la Bucureşti (C.M.I. Popeea o.c.).

Iubirea fiască aduce fericire. Frederic al II-lea regele Prusiei, sună într-o seară, înainte de a se culca, dar nimeni nu veni. Deschise uşa şi găsi cameristul adormit. Se îndreptă spre el, şi tocmai când voia să-l deştepte, zări o bucăţică de hârtie ce ieşea din buzunarul său. Vrând să ştie ce este, regele o luă şi o citi. Era o scrisoare de la mama tânărului, în care ea îi mulţumea pentru că el îi trimiseră în ajutor o parte din leafa lui. Ea sfârşea spunâdu-i că Dumnezeu îl va binecuvânta pentru purtarea lui cea bună, faţă de dânsa.

După ce citi, regele intră încetişor în camera sa, luă un fişic de monede de aur, şi-l strecură cu scrisoarea, în buzunarul cameristului. Reîntors în cameră regele sună cu atâta putere, încât tânărul adormit se deşteptă şi intră. "Ai dormit bine" îi spuse regele. Cameristul îşi ceru iertare. În ciuda lui, îşi puse din întâmplare mâna în buzunar şi simţi cu mirare fişicul. Îl scoase dar îngălbeni privind la rege cu ochii plini de lacrimi, fără să poată scoate un cuvânt.

"Ce e? îl întrebă regele? "Ce ai?" Ah, Sire!" spuse tânărul, căzându-i la picioare, "cineva vrea să mă piardă. Nu ştiu cum au ajuns aceşti bani în buzunarul meu". "Prietene, îi zise regele, Dumnezeu ne face adesea bine, în timp ce noi dormim. Trimite mamei tale aceşti bani şi spune-i că voi avea eu grijă de ea şi de tine". Întristarea cameristului se schimbă acum în bucurie. Recunoscu prin propria sa experienţă, că nimic nu contribuie la fericirea copiilor ca jertfele pe care ei le fac pentru a îndulci suferinţele părinţilor (Trad. de Virginia N. Runceanu, Duminica Ort.).

Care-i adevăratul fiu al tatălui mort? A murit odinioară Perisaidis, împăratul sciţilor, lăsând trei fii moştenitori împărăţiei, dar voind fiecare din ei a fi împărat singur, au venit la vrăjmăşie de moarte. În acest caz ei pun judecător pe alt împărat, al Traciei, prieten al tatălui lor mort, care se meşteşugeşte să-i unească cu o mijlocire cu adevărat iscusită dar prea curioasă. Porunceşte să

se dezgroape trupul tatălui lor şi să-l spânzure de un copac, apoi chemă pe câte trei fraţi şi le zice aşa: "Fiecare din voi să arunce săgeata lui în acest trup mort şi care va nimeri mai bine acela să se facă împărat".

Apucă arcul fiul cel dintâi, îl întinde, pune săgeata, ocheşte, aruncă. Asemenea face şi al doilea fiu. Cum vi se pare purtarea, nemulţumirea, neomenia şi împietrirea inimii acestor doi fii? Vine şi al treilea la rând, apucă arcul găteşte şi acesta săgeata lui, dar văzând ţinta în care urmează să arunce, a început a tremura şi lăsă să cadă jos arcul din mâinile lui. "Eu zice el, nu poftesc să mă fac împărat cu un chip ca acesta, mai bine mă voi lipsi de împărăţie decât să arunc, să săgetez trupul mort al părintelui meu iubit". Oare ce-a făcut atunci judecătorul? Pe acest de al treilea fiu l-a rânduit să fie împărat.

Asemenea voi să fac şi eu astăzi cu cei nemulţumitori, neomenoşi şi cu fiii cei împietriţi la inimă. Acesta ce vedeţi este trupul cel mort al Părintelui vostru, care a murit spânzurat pe lemnul Crucii. Apucaţi săgeţile, aruncaţi cu toţii, loviţi, răniţi, de mai este loc pentru alte răni! Dar amar! Fiii aceştia nu sunt numai doi, ci sunt mulţi cei ce aruncă! A cui este săgeata cea dintâi care-i răneşte capul lui Iisus? Este aceea a diavoleştii mândrii, a acelei nesupusă şi nepedepsită iubire de mărire deşartă pe care o au unii preoţi. A cui este cealaltă rană care i-a deschis Coasta? Este a pizmuirii, pe care o ţin ascunsă în inimă cei urâtori de fraţi. Dar aceea care îi răneşte mâinile? Este a nedreptăţii şi a răpirii, pe care le fac unii din boeri şi din cei bogaţi. Dar acele multe care vin aşa dese şi împung peste tot Preacuratul Lui Trup? Sunt a acelor păcate trupeşti, pe care le fac bărbaţii şi femeile, copiii şi bătrânii; şi cine poate să le numere pe celelalte fără de număr, care cad ca grindina, cele pe care le aruncă grăirea de rău, minciunile, jurămintele şi hulele (înjurăturile) creştinilor?

Veniţi, dar, veniţi, săgetaţi, săturaţi-vă pofta voastră în Trupul cel mort al părintelui vostru. Veniţi tinerilor, care sunteţi mai sălbatici decât fiarele. Dar oare este cineva care să aibă inimă de om milos? Sau să aibă dragoste de fiu? Este oare cineva căruia să i se facă milă şi să nu-L mai rănească? Cine este acesta? Mă tem însă, tare mă tem, că nu va fi nici unul. Şi oare unde s-a auzit o nemulţumire ca aceasta? Fiul să săgeteze pe tatăl său şi pe un tată mort, cu care se fac asemenea mulţi creştini, răstignindu-l a doua oară.

Suflete al Păritelui Celui bun al nostru, al Dumnezeului nostru Iisus Hristos, Cel răstignit, ce zici? "Iartă-le lor că nu ştiu ce fac". Cum? Iartă-le lor, aşa prea dulce Iisuse al meu, iartă-le lor în ceasul acesta, să se dea la toţi iertare, că poate vor cunoaşte vreodată greşelile lor şi se vor îndrepta. Fie iertare, fie dar iertare, dar încetaţi cu săgeţile, conteniţi cu păcatele, arătaţi vreun semn de pocăinţă, o oftare din inimă, o lacrimă... Inima Iisusului meu ce zici? "Iartă-le lor, Părinte". Inima pacătosului ce răspunzi? "Pomeneşte-mă, Doamne, pomeneşte-mă când vei veni întru Împărăţia Ta".

Amin (Ep. Ilie M. "Didahii", p. 180).

22. Din cauza zgârceniei sau a nepăsării n-am plătit Sfinte Liturghii, Sărindare, Panahizi... milostenii, pentru uşurarea păcatelor şi izbăvirea din muncile iadului, a sufletelor repausaţilor mei?

Noi creştinii avem datoria de-a îngriji de uşurarea sufletelor repausaţilor (morţilor) noştri. Această datorie ni se impune cu atât mai mult a o împlini, cu cât avem mai mult folos de pe urma repausaţilor noştri, fie ca părinţi prin multa jertfă făcută la creşterea şi înzestrarea noastră cu învăţături bune şi cu avere, ori ca rudenii şi binefăcători, care ne-au înfiat sau ne-au dat ca moştenire averea lor, păstrată şi agonisită cu sudoare. Orice om care neţinând seamă de această îndatorire sfântă nu se grijeşte de mântuirea acestor repausaţi, cade aici în pedeapsă Dumnezeiască; iar dincolo de mormânt are a da seamă pentru ceea ce a moştenit pe nemuncite.

Pentru izbăvirea repausaţilor păcătoşi din muncile iadului, noi cei vii suntem datori a face sfinte rugăciuni, milostenii, pomeni şi cu mult mai vârtos Sfinte Liturghii (Vezi şi tabloul "Lupta omului pentru mântuire" de autor).

Şi rugăciunea singură e folositoare pentru repausaţi, dar cu atât mai mult ea va fi folositoare, când va fi unită cu milostenie şi alte fapte bune. Fericitul Cirus Luca avea un frate, care chiar după ce se făcu călugăr, se îngrijea foarte puţin de mântuirea sufletului său. În această stare de neîngrijire, îl surprinse moartea. Fericitul Luca, mâhnit, mai mult de faptul că fratele său nu se pregătise de moarte cum se cuvine, rugă pe Dumnezeu să-i descopere soarta repausatului. Şi iată că odată, vede bătrânul sufletul fratelui său în stăpânirea diavolilor; şi îndată după această vedenie el trimise să cerceteze chilia repausatului. Trimişii găsiră în ea bani şi alte lucruri; şi bătrânul înţelese că sufletul fratelui său suferea, între altele, pentru călcarea făgăduinţei sărăciei de bună voie. Tot ce găsise în chilie, bătrânul dete săracilor. După aceasta, în timpul rugăciunii, se arătă bătrânului "Tribunalul Ceresc", la care Îngerii luminii se certau cu diavolii pentru sufletul repausatului său frate. Bătrânul auzi strigătul diavolilor: "Acest suflet e al nostru, pentru că a făcut fapte rele!" Însă Îngerii le răspundeau, că sufletul era scăpat de sub stăpânirea lor prin milostenia împărţită pentru el. La aceasta diavolii iarăşi ziceau: "Au doară repausatul a făcut milostenia?" Şi ei arătau spre Cirus Luca. Fericitul călugăr răspunse: "Da, eu am făcut milostenia, dar nu pentru mine, ci pentru acest suflet". Demonii, mâhniţi de răspunsul bătrânului, se împrăştiară, iar bătrânul, liniştit prin această vedenie, încetă de a se îndoi şi a mai fi trist de soarta fratelui său" (Prolog 12 August).

Altă întâmplare: "Sfânta Athanasia, stareţa unei mănăstiri, înainte de trecerea ei din această viaţă, poruncise surorilor din mănăstirea sa, ca în amin-

ţirea ei să dea masă săracilor în timpul celor 40 de zile după moartea sa. Se întâmplă însă, că surorile îndepliniră porunca stareţei lor numai timp de zece zile. Această neîngrijire a surorilor o făcu pe repausată să vină înapoi din cealaltă lume. Arătându-se însoţită de doi îngeri, mai multor surori ale comunităţii, le zise: "Pentru ce n-aţi urmat poruncilor mele? Să ştiţi că milostenia şi ospeţele date săracilor, pentru sufletul repausatului, în timpul celor 40 de zile, după moarte, îmblânzesc pe Dumnezeu. Dacă sufletele repausaţilor sunt îngreunate de păcate, prin aceasta ele primesc de la Dumnezeu iertarea păcatelor; dacă însă sunt drepte, binefacerea făcută în numele lor, slujeşte pentru mântuirea binefăcătorilor" (V. Sf. 12 Aprilie).

"Dar mai mult decât orice sacrificiu, îmblânzeşte pe Dumnezeu jertfa cea fără de sânge, adusă prin Preacuratele Taine ale Trupului şi Sângelui Domnului nostru Iisus Hristos. Iată şi un exemplu, din care se dovedeşte că pomenirile făcute la Dumnezeiasca Proscomidie pogoară mila Dumnezeiască asupra celor pomeniţi. În timpul vieţii preacuviosului Benedict - istoriseşte Sf. Grigore Dialogul - erau două ajunătoare (femei care posteau) care, slăvindu-se printr-o viaţă sfântă, aveau şi urâtul obicei de a vorbi mult şi a spune multe neadevăruri şi vorbe rele. Sfântul, le-a rugat ca să mai pună frâu limbii, ameninţându-le cu îndepărtarea de la Sfintele Taine (excomunicarea) în caz de neascultare. Însă ele nu s-au lăsat de năravul lor înrădăcinat şi peste câteva zile, au murit amândouă, îndepărtate de la Sfânta Împărtăşire, prin ameninţarea dreptului. Ca postnice, ele au fost îngropate în Sf. Biserică; însă, ca excomunicate, nu puteau rămâne în ea. Când Diaconul în timpul Sf. Liturghii zicea: "Câţi sunteţi chemaţi, ieşiţi" - ele, după cum li s-au descoperit unora din creştinii drept-credincioşi, părăseau sicriile lor şi ieşeau afară din Sfânta Biserică.

Auzind despre aceasta Sf. Benedict, trimise o prescură la Sf. Biserică, unde erau ele îngropate, poruncind a scoate din ea părticică pentru odihna sufletelor lor şi să le pomenească la săvârşirea Înfricoşatelor şi dătătoarelor de viaţă Taine. Deoarece după aceasta, nimeni n-a mai observat ieşirea lor din Sf. Biserică, credincioşii înţeleseră, că prin jertfa adusă pentru repausate, după dorinţa robului lui Dumnezeu Benedict, ele au dobândit iertare de la Dumnezeu" (Omilia Sf. Grigore Dialogul c II-a, cap. 23 şi "Viaţa Repausaţilor" o.c. pg. 121).

Pentru a înţelege mai bine puterea jertfei celei fără de sânge pentru sufletele repausaţilor, vom cita încă un caz din viaţa Sf. Grigore Dialogul, istorisit de el însuşi: "În mănăstirea mea - zice el - era un frate cu numele Iust, care se ocupa cu medicina. Odată căzu într-o boală grea; şi când nu mai era nici o speranţă de îndreptare, atunci alţi fraţi răscolindu-i lucrurile, găsiră ascunse într-o doctorie 3 monede de aur. Făcându-mi-se cunoscut aceasta, eu, pentru ca prin pedeapsa vremelnică să curăţ pe fratele de păcatul lăcomiei de bani, şi în acelaşi timp să dau pildă şi celorlalţi fraţi, am dat poruncă, ca numitul

bolnav să nu mai fie cercetat de nici un frate, până la moarte; iar după moarte să fie îngropat împreună cu cele trei monede, departe de mormintele celorlalți frați; și, în timp de treizeci de zile, să nu se facă nici o rugăciune pentru el. El muri și fu îngropat după cum am poruncit. Trecură treizeci de zile de la moartea lui Iust. În fine, mi se făcu milă de el; și dorind a-l izbăvi de chinurile de după moarte, am dat altă poruncă, ca în primele treizeci de zile următoare, să se facă pentru odihna sufletului său rugăciunile cele pentru morți, cu parastas. În noaptea de după ultima Sf. Liturghie pentru cei morți, mortul se arătă fratelui său și-i zise: "Până acum îmi era rău, dar acum îmi este foarte bine, pentru că astăzi m-am împărtășit"; așadar, prin mântuitoarea Jertfă cea fără de sânge, fratele se izbăvi din munci" (C. IV-a cap. 55 din "Misterele vieții viitoare" de S.A. Arhanghelow, trad din rusește de Climent I. Bontea... directorul sf. Episc. Roman, a 1899; vezi și "Viața repausaților după moarte).

Sfântul Grigore Dialogul mai istorisește următoarele, despre arătarea unui păcătos din iad: "Un Preot avea obiceiul de a lua băi într-o florărie. Într-o zi intrând acolo după obicei, să-și ia baia, găsește pe un necunoscut, care se oferi a-l ajuta să se dezbrace. Într-adevăr, necunoscutul scoase Presviterului ciubotele din picioare și-l ajută a se dezbrăca. La ieșirea din baie, necunoscutul dete Presviterului o pânză spre a-și șterge picioarele, și-l ajută să se îmbrace, servindu-l cu cea mai mare dragoste. Aceasta se repetă în câteva rânduri. Presviterul dorind a mulțumi necunoscutului, luă într-o zi, două prescuri și se duse în florărie. Necunoscutul îl servi și de această dată cu același zel ca și mai-nainte; însă când după îmbrăcare, Preotul în loc de blagoslovenie, voi să-i dea prescurile spre mulțumire, necunoscutul începu a plânge, zicând: "Părinte, pentru ce-mi dai aceste pâini? Acestea sunt prescuri sfințite și eu nu le pot mânca. Eu, pe care mă vezi, am fost odinioară stăpânul acestui loc, dar acum sunt osândit aici pentru păcatele mele. Dacă dorești să faci ceva pentru mine, închină aceste prescuri Domnului Celui Atotputernic, în numele meu, și te roagă să-mi ierte păcatele; și să știi, că dacă vei fi ascultat nu mă vei mai găsi aici, când vei mai veni să-ți faci baie". Zicând aceste cuvinte, necunoscutul se făcu nevăzut; iar presviterul petrecu toată săptămâna în lacrimi și rugăciuni, aducând în fiecare zi, jertfă lui Dumnezeu. Reîntorcându-se în florărie, n-a mai găsit pe necunoscut.

Din aceasta pricepu preotul că se izbăvi sufletul repausatului acela din amara muncă, pentru Dumnezeieștile Liturghii și s-a dus în Rai, unde se află drepții creștini. Și de aceasta mărturisește acest lucru, și așa este cu adevărat. Că pentru Dumnezeieștile Liturghii se izbăvesc sufletele din mâinile dracului și merg în mâna lui Dumnezeu. Că sufletele păcătoșilor, cum am zis mai sus, cer de la cei vii Liturghii și pentru semn poruncesc, că pentru acele Dumnezeiești și Sfinte Liturghii primesc păcătoșii izbăvire și slobozire deplin de

păcatele care au făcut întru această lume" (Extras din Prav. M. Basarab", gl. 159; din "Misterele vieții viitoare", pg. 24-25 și din "Viața repausaților).

"Povestesc la Otecinice, că un Stareț, preot al Dumnezeului de sus, avea un ucenic, care niciodată pe voie nu-i făcea ci de-a pururea întru neascultare se afla. Zicea Sfântul Stareț al lui, către dânsul: "Fătul meu, nu-mi pare rău că nu faci pe voia mea, ci plâng și mă jelesc de pieirea sufletului tău, că știu cu adevărat că pentru neascultarea ce ai, ai să iei muncă de veci". Iar ucenicul își bătea joc de cuvintele lui și tot nu-i mai părea rău ca să se părăsească de neascultare și să vină întru ascultare. (Caută de vezi cu dinadinsul și te îngrozește). Peste puține zile muri ucenicul și pentru neascultare merse sufletul în muncă. Iar Sfântul Stareț al lui, cum avea îndrăznire către Dumnezeu, se rugă să vadă pe ucenicul lui în ce loc al muncii se află. Și Dumnezeu ascultă rugăciunea stareţului după cuvântul Dumnezeiescului David: "Face Dumnezeu voia celor ce le e frică de Dânsul și rugile lor ascultă" (Ps. 144, 19-20) și văzu în vis acel blagoslovit Stareț și adevărat al lui Dumnezeu rob, râul cel de foc al muncii; și curgea cu tulbureală multă și cu sunet mare și erau într-însul mulțime de oameni, care n-aveau măsură să-i numere cineva; și erau unii în râu până la mijlocul trupului, iar alții până la grumaji; iar acela ocaanicul (păcătosul) care făcea neascultarea și picioarele și mâinile și tot trupul lui erau înăuntru, întru adâncimea acelui râu de foc. Și cum îl văzu Sfântul într-atât de mare muncă muncindu-se, se întristă și plânse cu amar; de aceea zice către dânsul: "Fătul meu, oare vezi în ce te afli? nu pentru alt, ci numai pentru că n-ai avut ascultare, iată că te făcuși moștean cu dracii, focului de veci". Și el strigă așa, dinăuntrul râului de foc cu mare glas: "Părintele meu, de vei vrea, poți să mă izbăvești și să mă scoți din această muncă ce mă muncesc. Vai de mine, păcătosul! Căci am avut neascultarea mă muncesc în veci; ferice de cei ce au ascultarea". Iar dacă se deșteaptă omul lui Dumnezeu, starețul, și dacă-și făcu slujba după obicei, începu Liturghia, rugând pe Dumnezeu pentru mântuirea ucenicului și făcu Liturghie 20 de zile. Iar dacă se terminară aceste 20 de Liturghii, se rugă iar Sfântul lui Dumnezeu ca să vadă pe ucenicul lui unde se află și așa

văzu a doua oară râul de foc, cu gloata aceea în munci și pe ucenicul lui până la mijlocul trupului muncindu-se, iar de la mijloc în sus era izbăvit și cum văzu ucenicul pe Starețul lui, strigă către dânsul cu mare glas: "Preacinstitul meu părinte! Iată că pentru Sfintele tale Molitfe și rugi, se izbăvi de muncă jumătate

din trupul meu! Ci mă rog, ajută-mi de tot, a-mi izbăvi de tot trupul, ca să merg în lumina de veci". Iar cucernicul Stareţ văzând aşa, mări pe Dumnezeu. Atunci iar a doua zi începu a sluji Liturghie în toate zilele, până se împliniră şi celelalte 20 de Liturghii. Iar dacă se împliniră cele 40 iarăşi rugă Sfântul pe Dumnezeu, să vadă dacă ucenicul lui izbăvitu-s-a de tot din muncă ori ba; şi aşa văzu a treia oară râul de foc cu toată gloata aceea pe care o văzuze mai înainte; iar pe ucenicul lui acolo nu-l mai văzu, că ieşise pentru rugile şi molitfele Sfântului, din munca râului de foc, şi merse în Rai în viaţa de veci. Iar Sfântul Stareţ dete slavă şi mulţumire lubitorului de oameni Mântuitorului de sufletele noastre Domnul Iisus Hristos, care prin Jertfele Sale cele ale Sfintelor Liturghii, izbăvi pe ucenicul său de muncă.

Însă Liturghiile cum aţi auzit mai sus, pot să suie sufletul omului tocmai de dedesubtul iadului, la cer, şi din întuneric în lumina de veci. Acestea auziţi şi înţelegeţi cu dinadinsul de la Iubitorul de oameni Dumnezeu, de câte bunătăţi se învrednicesc oamenii pentru banii aceia ce-i dau în mâinile Preoţilor ca să facă Liturghii pentru dânşii. Iar Preoţii care iau acei bani ca să slujească Liturghii, aceia să nu se lenevească sau să uite; ci cu dragoste şi cu smerenie să le facă pentru că de cele ce nu slujesc Liturghiile vor să dea seama în ziua de Judecată, către neasupritorul judeţ al Domnului nostru Iisus Hristos, (caută o, Preote, de vezi), că în acel ceas în care se dau banii în mâinile Preoţilor ca să-i facă Liturghie, acea dare se scrie nevăzut de Dumnezeieştii Îngeri; şi vai de Preotul care nu va sluji acele Liturghii, sau să nu scoată merinde, adică Proscomidie, (părticele) pentru sufletul celuia ce-i plăteşte" (Din Prav. Bis. gl. 160).

Marea răspundere a Preoţilor pentru Sfintele Liturghii ce li se plătesc

Într-o parohie, murind Preotul, locul lui a fost ocupat de un altul. Noul venit în locul celui mort, peste câteva zile încetă şi el din viaţă; în locul acestuia, veni un altul; însă şi acesta muri peste câteva zile. Astfel, parohia în cel mai scurt timp, a pierdut trei preoţi de-a rândul. Aceste două evenimente au speriat pe candidaţii la preoţie (cei pregătiţi pentru această treaptă) din care cauză parohia a rămas multă vreme văduvă. Sfânta Episcopie a trimis totuşi fără alegerea lui, un candidat la acest post. Noul Preot, intrând pentru prima dată în Sf. Biserică şi de acolo în Altar, vede într-o parte a Prestolului (a Sf. Mese) un Preot necunoscut, îmbrăcat în veşmintele preoţeşti şi având mâinile şi picioarele încătuşate cu lanţuri grele de fier. Noul slujitor nu şi-a pierdut liniştea, el a început obişnuita slujbă şi Proscomidia, iar după citirea ceasului al treilea şi al şaselea, a săvârşit toată Dumnezeiasca Liturghie, fără a se îngriji deloc de acel Preot necunoscut, care, după isprăvirea slujbei Dumnezeieşti, s-a făcut nevăzut. Acum a văzut noul păstor, că Preotul pe care-l văzuse încătuşat în lanţuri, e locuitor din cealaltă lume. Nu înţelegea însă pricina arătării lui; dar

curând i s-a lămurit şi aceasta.

Preotul ferecat, în tot timpul slujbei, n-a vorbit nici un cuvânt, ci din când în când ridica numai mâinile încătuşate şi le îndrepta într-o parte, arătând spre duşumele. Acelaş lucru s-a petrecut şi la slujba următoare, în timpul căreia, Preotul la intrarea în Altar, şi-a aruncat ochii spre locul încotr-o, ca şi mai-nainte se arăta vedenia.

Uitându-se cu atenţie în acea parte, el a băgat de seamă că jos, lângă perete, era un săculeţ vechi, pe care ridicându-l, l-a dezlegat la gură şi a găsit în el o mulţime de pomelnice, de care se obişnuiesc a se da Preotului la Proscomidie, spre a se ruga pentru odihna sufletelor celor trecuţi în veşnicie şi pentru sănătatea şi mântuirea celor vii. Acum înţelese preotul că aceste pomelnice trebuie să fi fost date în timpul vieţii încătuşatului confrate, care fusese slujitorul acelei Biserici, şi se vede că nu le citise la nici o Liturghie. De aceea, în timpul slujbei a început a pomeni, la Prosomidie, numele tuturor viilor şi morţilor scrişi în pomelnicele ce le găsise în sac; şi când le-a isprăvit de citit, deodată căzură cu sunet, jos la pământ, grelele fiare, de pe mâinile încătuşatului din cealaltă lume, care rămânând liber, se apropie de Preotul liturghisitor şi fără a zice vreun cuvânt, îi face metanie până la pământ. După aceea îndată s-a făcut nevăzut, atât el cât şi fiarele. De aici înainte acest suflet de dincolo nu s-a mai arătat în timpul Slujbei Dumnezeieşti ("Voiajorul" pe 1867, martie, pg. 125 după "Misterele vieţii viitoare", pg. 29-31).

După ce am arătat acestea, facem cunoscut că nu tuturor morţilor (şi nici tuturor celor vii) le sunt de folos rugăciunile făcute pentru ei: nu pentru toţi se pot face rugăciuni. Acela care se desparte aici de Sf. Biserică, se lipseşte în viaţa viitoare de mijlocirile şi rugăciunile ei. Alţi păcătoşi sunt desprinşi şi de trupul lui Hristos prin lucrarea nevăzută a judecăţii Dumnezeieşti (Cateh art. 9), când cu totul sunt stăpâniţi de păcate şi obiceiuri rele, patimi, care înăbuşesc în ei orice îndemnuri spre bine. Asemenea păcătoşi nu sunt în stare de a primi un ajutor dinafară, sau a se folosi de el pentru binele şi mântuirea lor. Se înţelege că, păcătosul care se aflä într-o asemenea stare groaznică şi deznădăjduită, moare fără veste fără pocăinţă; şi nici Biserica nu-i poate ajuta întru nimic, şi chiar opreşte orice rugăciune pentru el. În această stare sunt toţi păcătoşii îndărătnici care n-au voit să primească Sf. Taină a Pocăinţei; de asemenea sinucişii care pierzând cu desăvârşire nădejdea mântuirii, şi-au curmat viaţa singuri.

Rugăciunea, atât pentru unii cât şi pentru alţii, ar fi de prisos şi fără de folos, ba-chiar ar putea supăra pe Dumnezeu. Pentru aceasta găsim în Sf. Scriptură cuvintele pe care Dumnezeu le-a zis oarecând Proorocului Ieremia despre evrei, cărora le hotărâse pedeapsa: "Nu te ruga pentru aceşti oameni şi nu cere ca să fie miluiţi" (Ier. 7, 15-16; 11, 14; 14, 11; Ieş. 32, 10; 1 Ioan 5, 16-17). Mântuitorul a zis: "Nu pentru lume (care zace în cel rău) (1 Ioan 5, 19), Mă rog,

ci pentru aceştia pe care Mi i-ai dat mie, că ai tăi sunt" (Ioan 17, 9; vezi şi capitolul păcatelor împotriva Sfântului Duh), (a).

Ascultaţi pe părinţii voştri. Într-o zi vestitul medic Iohnsohn din Londra, fusese poftit la cină într-o familie de neam mare. I se spuse să vină la ceasurile 7; dar nu veni decât la 8, când toată lumea era la masă şi cina era pe sfârşite.

"Iertaţi-mă, zise el, galben la faţă şi frânt de durere. Azi e ziua morţii tatălui meu, şi în fiecare an îmi fac o datorie scumpă, să petrec toată ziua lângă mormântul lui, pe orice timp ar fi. Cu asta caut să ispăşesc neascultarea, care fu pricina morţii sale. Da... adăugă el oftând, eu am făcut să moară tatăl meu, pe bunul meu tată. Şi am să vă spun cum, ca să fie de învăţătură tuturor tinerilor. "Tatăl meu era un biet vânzător de cărţi vechi, într-una din străzile oraşului Londra. În fiecare seară trebuia să care înăuntrul prăvăliei, lăzile cu cărţi, care erau foarte grele. Într-una din seri, simţindu-se suferind şi obosit, îmi spuse să le car eu în locu-i. Din mândrie însă, nu primii, temându-mă să nu mă vadă vreunul din tovarăşii mei şi să râdă de mine. Socoteam munca asta ca înjositoare. Tatăl meu nu zise nimic, dar se uită ţintă la mine, lung, şi-atât de sfâşietor de trist, că şi-acum privirea lui îmi străpunge inima. Apoi se apucă să care singur lăzile cu cărţi, dar încet şi din greu. Oboseala-i fu prea mare. A doua zi căzu la pat, greu bolnav. Avea friguri. Câteva zile mai târziu muri".

Şi medicul căzu pe un scaun, izbucnind în plâns. Toţi cei de faţă fură mişcaţi

(a) Biserica opreşte a se face rugăciuni pentru cei sinucişi, pe temeiul Pravilei 14 a lui Timotei (Nomocanon prav. 178); dintre ei, numai aceia se învrednicesc de rugăciunile Bisericii, care s-au sinucis nefiind în întregimea minţii lor (aceeaş pravilă). Trebuie să deosebim pe sinucişi de aceia care au murit pe neaşteptate, sau au fost ucişi de alţii; pentru dânşii, deşi n-au reuşit să se pocăiască, Biserica se roagă cu osârdie lui Dumnezeu, cerând miluirea lor astfel: "Pe ortodocşii creştini pe care i-au acoperit apa, marea, râurile, izvoarele, bălţile, puţurile, războiul i-a secerat şi cutremurul i-a cuprins, tâlharii i-au ucis şi focul i-au ars, şi fiarelor, păsărilor, jigăniiilor, şi la toată firea celor din mare s-au făcut mâncare; a celor răpiţi fără de veste, (de vifor, vârtejuri, etc.); a celor arşi de trăznete şi a celor înghiţiţi, în munţi, în cale, în loc pustiu şi în sihăstrie, sfârşiţi de întristare sau de bucurie; a celor ce au pătimit în zile bune şi în nenorocire; a celor pe care i-a răpit calul, sau grindina, zăpada, ploaia înmulţită, cărămida i-a împresurat şi de năprasnă au căzut; - a celor ce i-au omorât băuturile otrăvitoare, înecările cu oase; - a celor loviţi de tot felul de aruncături, a fierului, a lemnului, şi a tot felul de piatră; a celor sfârşiţi din chiotul tare, de alergarea grabnică, de palmă, de pumn, de lovitură cu piciorul, de ciumă, de foame, de sete, de muşcările celor înveninate, de înghiţirile şerpilor, de călcarea cailor, de sugrumarea de cel de aproape, sau pământul desfăcându-se, sau marea i-a înghiţit: - şi pe toată vârsta: bătrâni, tineri, voinici, copilandri, copii, pruncii cei fără de vreme, parte bărbătească şi femeiască... însuţi îi pomeneşte Dumnezeule - se roagă Biserica - Cela ce ştii vârsta fiecăruia şi numirea" (Vezi la rânduiala Dumnezeieştii Liturghii, rugăciunea pentru cei morţi la scoaterea părticelelor din prescura V-a şi peasna I-a şi IV can. IV şi "Misterele vieţii viitoare", pg. 113-114, precum şi la "Viaţa repausaţilor după moarte").

până la lacrimi. Ascultaţi şi iubiţi pe părinţii voştri (Trad. de Pr. Gr. Criveanu D. Ort.).

Parabolă folositoare. Un om ajunsese bătrâneţi adânci. Copiii îl tot necăjeau zilnic, ca să împartă între dânşii averea lui, căci în schimb cu toţii îl vor îngriji cât mai bine, până la sfârşitul vieţii sale. La aceste îndemnuri dese, bătrânul le zise că le va îndeplini dorinţa, dar să aştepte până la primăvară. Venind vremea aceasta, copiii îi aduseră aminte de făgăduială. Bătrânul luă atunci dintr-un cuib de vrăbii din şură puii mititei ai unei perechi şi-i vârî într-o cuşcă aşezată la fereastra odăii sale. Nu trecu multă vreme şi iată că la strigătul puilor închişi veni perechea bătrână, tata şi mama, cu mâncare în cioc pentru odraslele lor.

Bătrânul chemă atunci acolo pe fiii săi şi arătându-le cele ce se petreceau între păsări, le zise: "Când vor putea zbura mititeii aceştia am să vă spun hotărât ce-i cu moştenirea". Trecu aşa mai multă vreme. Puişorii căpătară pene, crescură mai mari şi săreau în cuşcă încoace şi încolo, dar bătrâna pereche tot le mai aducea regulat hrana trebuincioasă. Când puişorii puteau deja zbura, prinse bătrânul în laţ şi perechea bătrână de păsări. El chemă iarăşi pe copiii săi la sine, le povesti ce a făcut, deschise cuşca şi lăsând pe pui să zboare afară, vârî în locul lor vrăbiile bătrâne. "Să vedem acum, zise moşneagul, ori de vor îngriji puii de părinţii lor tot cu aceeaşi dragoste şi jertfă, cu care părinţii au îngrijit de dânşii". Cu toate că copiii râdeau de încercarea ciudată a bătrânului lor tată, erau şi ei curioşi să vadă ce va fi.

Trecură ceasuri întregi, ba şi zile, şi nici un pui nu se mai întoarse înapoi să îngrijească de părinţii lor închişi în cuşcă. "Vedeţi, zise atunci bătrânul către copiii săi, dacă această pereche de păsări închisă în cuşcă, căreia îi dau acum drumul, ar rămânea pe seama puilor, numaidecât ar pieri de foame. Cam aşa e şi între noi, deoarece tare mă tem, că dându-vă vouă averea mea, nici unul nu-şi va mai aduce aminte de mine".

De parabola aceasta mi-am adus aminte mai deunăzi, când un moşneag bătrân din satul meu, a trecut la cele veşnice. Şi acesta dăduse, încă mulţi ani înainte, întreaga avere feciorului său, cu îndatorirea ca să-l caute bine la bătrâneţe şi să-i facă o înmormântare frumoasă. Cât a stat legat la pat de o boală grea, numai Dumnezeu ştie câtă urgie a mai picat asupra sa din partea feciorului şi a nurorii sale. Când şi-a dat apoi sufletul şi mai rău a grăit din gură feciorul zicând: "Tocmai acum l-a luat dracul, când e aşa de greu, că nu-s bani; şi de ce n-a pierit mai de mult?"

N-am scris acestea de mai sus pentru ca să se sperie părinţii şi să nu mai dea averea copiilor lor; ci le-am scris mai mult pentru cei din urmă, care primind averea de la părinţi, au îndatorirea de a îngriji de dânşii la bătrâneţe şi de a vorbi apoi, când mor, numai cuvinte frumoase, căci: "Cel ce-şi păzeşte gura

sa, viaţa-şi păzeşte, iar cel ce-şi cască prea tare buzele sale, dărăpănare îşi pregăteşte" (Prov. S. 13, 3; de Pr. Gh. Negură D. Ort.).

Pedepsirea nemulţumitorului fiu adoptat. Cu câteva sute de ani în urmă a stăpânit peste împărăţia perşilor vestitul rege Nuşirvan. Şi a fost acest rege nespus de bun şi cu dreptate faţă de supuşii lui. Trei zile în săptămână erau anume hotărâte, în care porţile palatului său erau deschise pentru oricine a avut vreo durere sau pâră s-o aducă înaintea slăvitului rege, care cu nespusă răbdare şi bunătate judeca şi făcea bine. Odată însă s-a întâmplat ca ziua naşterii sale să cadă chiar în una din aceste zile. Regele atunci şi-a pus în gând, ca în acea zi să facă numai bine, pe făcătorii de rele să-i ierte, sau cel puţin pe nimeni la moarte să nu osândească!

Judecata a început şi împricinaţii, ca de obicei, au început a se perinda pe dinaintea ochilor marelui stăpân. Mai întâi au adus pe un slujbaş, care a furat sume mari de bani din vistieria regelui; el însă l-a iertat. Apoi au adus pe un tânăr, care în mânie a ucis pe cel mai bun prieten al său, dar regele şi pe acesta l-a graţiat. I-au adus apoi şi pe un hoţ vestit, care de mult ar fi meritat moartea, însă Nuşirvan a avut milă şi de acesta şi l-a osândit numai la închisoare pe viaţă.

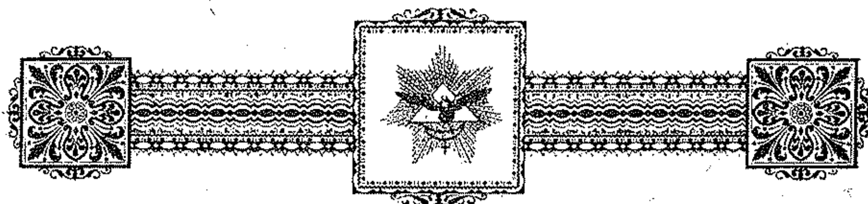
În cele din urmă, când regele voia să se ridice, crezând că şi-a isprăvit judecata, iată-l şi pe un moşneag rezemat în cârjă, păşind înaintea scaunului împărătesc şi cu glas tremurător spunându-şi durerea ce-l chinuia: "Maiestate, un moştenitor mi-am luat în casă şi-n moşia strămoşească, pe fiul unui bun prieten, dar el drept mulţumită mă pedepseşte cu frigul şi cu foamea, tăgăduindu-mi până şi cele trebuincioase pentru viaţă, chiar din munca şi avutul dobândit cu sudoarea feţei mele! Maiestate, nu mi se cade pentru binefacerea mea să mă osândească, cel ce-mi datoreşte recunoştinţă şi mulţumire!"...

La auzul acestor cuvinte, Nuşirvan s-a ridicat de pe tron şi mişcat până la lacrimi, cu ochii spre cer, s-a rugat zicând: "Doamne, al cerului şi al pământului, iartă-mă, dacă voi fi silit să-mi calc hotărârea ce mi-am luat-o, de a nu osândi pe nimeni la moarte în această zi, scumpă mie şi supuşilor mei! Pe slujbaşul necredincios, pe hoţ şi pe ucigaş i-am iertat, dar a nu pedepsi nemulţumirea şi ticăloşenia unui fiu, ar însemna a nesocoti puterea împărătească ce mi s-a încredinţat! De aceea, tu bietul meu bătrân, să te bucuri de acum în voie de bunurile tale; iar acel fiu rău şi nerecunoscător să-şi ispăşească vina prin moarte, căci altă pedeapsă n-a meritat!"... (Predici de Tarnavschi vol. II, pg. 224-225).

Dumnezeu a uns, prin marele Prooroc Samuil, pe Saul împărat peste Israel, cu condiţia de a conduce poporul după voia Lui şi sfatul Proorocului. După câteva victorii asupra vrăjmaşilor, Saul s-a înălţat, a nesocotit sfatul lui Samuil şi a călcat cuvântul Domnului, pentru care abatere a fost pedepsit groaznic. Chipul de faţă ne arată pe Samuil mustrând pe Saul pentru neascultarea lui, vestindu-i că Dumnezeu l-a lepădat de a mai fii împărat. Saul se căieşte, se roagă de iertare, se prinde de haina lui Samuil, care s-a rupt. Samuil îi prevesteşte iarăşi prăbuşirea, zicând: "Astăzi a rupt Domnul împărăţia lui Israel de la tine şi a dat-o altuia mai bun decât tine. Acesta-i adevărul, şi nu se va căi...". Saul căzând a doua oară în neascultare, prin aducerea de jertfe, contrar poruncii lui Dumnezeu transmisă prin Samuil, Proorocul l-a mustrat, zicându-i: "Au doară arderile de tot şi jertfele sunt tot aşa de plăcute Domnului, ca şi ascultarea de glasul Domnului? Ascultarea e mai bună decât jertfa şi supunerea mai bună decât grăsimea berbecilor. Căci nesupunerea este un păcat la fel cu vrăjitoria şi împotrivirea e la fel cu închinarea la idoli. Pentru că ai lepădat cuvântul Domnului, şi El te-a lepădat, ca să nu mai fii rege peste Israel". Saul a rămas disperat şi a căzut (1 Împ. 9-16; 31).

PRIMEJDIA NEASCULTĂTORILOR

ASCULTAREA DE DUMNEZEU ŞI DE SLUGILE LUI ADUCE FERICIRE VREMELNICĂ ŞI VEŞNICĂ

23. Când am pierdut sau mi s-a furat ceva, când am fost bolnav sau prigonit de vrăjmaşi, la felurite năpăsturi şi necazuri, în loc de a alerga la Sfintele Biserici şi a plăti Sf. Liturghii... pentru izbăvirea de acestea (1); m-am dus la descântători, ghicitori, vrăjitori, fermecători, cu credinţa că mă pot izbăvi prin diavolescul lor meşteşug? (2) Am crezut în visuri? Am în casă cărţi de explicarea visurilor? (3)

Acestea zice Domnul: "Oare nu este Dumnezeu în Israil, de trimiteţi să întrebe pe Beelzebut, dumnezeul Acaronului? (azi întreabă unii oameni pe diavolii descântecelor, vrăjilor, ghicitoriilor, farmecelor, spiritismului, etc.)! De aceea, nu te vei mai da jos din patul (feluritelor tulburări, necazuri, chinuri şi boli...) în care zaci, ci cu moarte vei muri" (1 Împ. 1; a se vedea şi citatele scripturistice despre plătirea Sf. Liturghii etc. şi despre ajutorarea în tot felul a Păstorilor duhovniceşti şi a slujbaşilor bisericii cum şi a călugărilor în "Cheia Raiului"; la capitolul: "Folosul canonului de la Sf. Spovedanie", şi în cartea "Explicarea Dumnezeieştii Liturghi" la capitolul: "Sfânta Taină a Preoţiei e ancora mântuirii noastre" de autor).

1) *Pentru Liturghiile ce se dau Preoţilor, pentru parastase, pentru cei vii şi pentru cei morţi.*

Un boier la Nicomidia - zic Dumnezeieştii învăţători şi Dascăli - se afla bolnav la nevoie de moarte şi zise femeii lui să dea din avuţia lui străinilor şi săracilor şi robii lui să-i ierte, iar Liturghii, zise, preoţilor să nu dea. Iar acel boier avea credinţă şi smerenie către Cuviosul Isaia, care era Preot vestit şi puternic întru bunătăţi şi rugându-se să facă rugăciune pentru el, se izbăvi de boală, şi se făcu sănătos ca şi mai-nainte. Iar dacă se sculă, merse la Sfântul şi cum îl văzu, Sfântul se umplu de bucurie şi mări pe Dumnezeu; şi dacă se sărutară întru Hristos, şezură. Şi-l întrebă Sfântul care i-a fost leacul tămăduirii lui, de la care a luat sănătate? Răspunse boierul: "Cum am cerut - zice - rugăciunea ta cea sfântă, într-acel ceas m-am tămăduit". Atunci zise Sfântul către dânsul: "Fiul meu, dat-ai Preoţilor Liturghii pentru iertarea sufletului tău?" El

răspunse: "Nu, cinstite Părinte, că de aş fi dat, nici un folos nu mi-ar fi făcut, ci numai aş fi pierdut acei bani". Atunci îi zise cuviosul Părinte: "Nu grăi aşa, fiul meu, căci Iacov, fratele Domnului, scrie la epistola lui: "De se va îmbolnăvi vreun om, atunci să chemaţi Preoţii Bisericii, care au îndrăznire la Dumnezeu, să se roage pentru acela: şi Dumnezeu, pentru rugăciunile Preoţilor Lui, va da sănătate bolnavului şi-l va scula din boală, şi de va avea păcate omul, pentru rugăciunile Preoţilor le va ierta Dumnezeu" (Glava 5 zaconul 14).

Acestea zise Sfântul Părinte către boier de-l învăţă şi-l îndreptă. Iară pentru necredinţa lui, îi zise Sfântul să dea unui Preot bani ca să slujească pentru dânsul 40 de Liturghii. Şi cum a dat boierul bani s-a dus acasă; şi dacă se slujiră cele 40 de Liturghii, într-o noapte se deşteptă boierul din somn şi fără de veste se deschiseră uşile casei lui, nedeschise de nimeni şi văzură că intrară 40 de tineri călări în chip de îngeri şi stătură 20 în dreapta şi 20 în stânga lui. (Vezi lucru ciudat!) Boierul cum îi văzu, s-a îngrozit foarte şi zise către dânşii: "Domnii mei, pentru ce aţi venit la casa unui om păcătos?" Iar ei răspunseră şi ziseră: "Noi suntem 40 de Liturghii ale tale, care s-au făcut către Iubitorul de oameni Dumnezeu pentru tine şi ne-a trimes să te întâmpinăm să mergi la Sfânta Biserică şi vino cu bucurie mare; nu te speria, că pentru mâinile Preotului care ţi-a făcut 40 de Liturghii, te-ai făcut părtaş şi te-ai împreunat la Dumnezeu să iei neapărat Împărăţia Cerurilor". Iar boierul prin aceea sfinţită descoperire care văzu, îşi aduse aminte de cuvintele Sfântului Isaia şi se folosi zicând: "Că multă putere au la Dumnezeu Liturghiile care se fac, că pentru dânsele se iartă păcatele oamenilor; şi dădu din avuţia lui Preoţilor ca să se pomenească de dânşii pe la Dumnezeieştile şi Sfintele Liturghii; şi să scoată, miride (adică părticele) pentru dânsul la Dumnezeiasca Proscomidie (Prel. din Prav. M. Bis. gl. 160; vezi şi alte minunate lucrări Dumnezeieşti ale Sf. Liturghii, prin care mulţi credincioşi au scăpat de primejdii, temniţă şi moarte în "Expl. Dumnezeieştii Liturghii" de autor).

2) "Orice creştin care crede în visuri, farmece, vrăji, descântece, ghicituri, în baieri şi într-alte lucruri diavoleşti, acela este fărădelege şi afară de Biserica lui Hristos, că acestea sunt lucruri diavoleşti şi cine le crede sau le face, acela merge cu diavolul în muncă veşnică (Grig. c. M. Omil. X; comp şi Sinopsa Mitrop, Iacob, după "Teologia Morală" de Arhiereu Dr. Atanasie Mironescu Craioveanu, Bucureşti 1895). Această învăţătură este întemeiată pe adevărul Dumnezeieştilor Scripturi, care opresc cu desăvârşire astfel de credinţe şi lucrări diavoleşti. *"Să nu mergeţi la cei ce vrăjesc şi de descântători să nu vă lipiţi, ca să vă spurcaţi cu ei; Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru"* (Lev. 19, 31). "Oricine se va duce la descântători sau la vrăjitori, ca să curvească după dânşii (adică despărţindu-se de Dumnezeu, de învăţăturile şi rugăciunile Sfintei Biserici Ortodoxe în unele momente, prin aceste credinţe şi lucrări diavoleşti, se împreună şi curvesc cu

dânşii, ca după cum cel ce se lipeşte de curvă un trup este; iar cel ce se lipeşte de Domnul un Duh este (1 Cor. 6,16-17); tot astfel şi cei ce se depărtează de Dumnezeu şi Biserica Sa, devin un trup şi un duh cu Satana şi slugile lui, adică curveşte cu ei, voi pune Faţa Mea asupra sufletului aceluia şi-l voi pierde din poporul său" (Lev. 20, 6). *"Să nu se afle în tine, care să treacă pe fiul său, sau pe fata sa prin foc, sau care să umble cu vrăji, descântând şi fermecând. Nici fermecător, nici descântător; nimeni din cei care să întrebe pe cei ce cheamă duhurile, care caută în stele, care dau cu ghiocul nici din cei care întreabă morţii. Oricine face aceste lucruri, este o urâciune înaintea Domnului"* (2 Lege 18, 10-12).

Prin astfel de credinţe deşarte şi alergarea la astfel de lucrări diavoleşti, mulţime mare de lume s-a prins în aceste laţuri sataniceşti şi s-au prăbuşit înainte de vreme în mormânt şi apoi în prăpastiile iadului. "Astfel, primul împărat al evreilor, care în loc de a-şi pune nădejdea în Dumnezeu, a alergat la vrăjitoarea din En-Dor, a fost părăsit de Dumnezeu şi şi-a pierdut viaţa prin goaznica moarte a sinuciderii" (1 Împ. 28; 31). Aşijderea Ahab, încrezându-se în vrăjirea proorocilor mincinoşi, a pierdut lupta, împărăţia şi viaţa (3 Împ. 22). Împ. Ohozia, îmbolnăvindu-se uşor, pentru că a trimis slugile sale să întrebe pe (slujitorii ghicitori ai lui) Beelzebut, dumnezeul Acaronului, a fost osândit la moarte de Însuşi Dumnezeu prin gura Proorocului Ilie şi a murit. Prin aceste credinţe şi lucrări diavoleşti şi-a pierdut viaţa pământească şi sufletul, fostul creştin, Simon Vrăjitorul (F. Ap. 8, 13-24). Nu aşa trebuie să facem în necazurile noastre, ci ca împ. Ezechia care, deşi se îmbolnăvise greu, fiind sortit de Însuşi Dumnezeu ca peste trei zile să moară, prin rugăciune făcută cu lacrimi şi credinţă fierbinte, Dumnezeu i-a mai lungit viaţa încă cu cinsprezece ani (4 Împ. 1; 20; Is. 38).

3) Păcătuiesc foarte mult aceia care cumpără, folosesc sau ţin în casa lor cărţi de explicarea viselor, a semnelor, etc., cum şi aceia care înşeală pe alţii, sau se înşală şi singuri prin citirea lor şi minciuno-proorocirea după ele (2 Tim. 3,13).

O creştină izbăvită de farmece prin Biserică. Un egiptean iubitor de păcate, fiind rănit de pofta păcatului spre o femeie străină, frumoasă la chip, dar neputând să o plece spre desfrânare - pentru curăţia ei şi pentru cinstea şi dragostea pe care o avea către bărbatul său - s-a dus la un fermecător, rugându-l, ca să facă pe femeia aceea să-l iubească, ori cu farmecele sale să facă pe bărbatul ei să o urască şi să o izgonească. Atunci fermecătorul acela a luat multe daruri de la egiptean şi a făcut obişnuitele sale meşteşuguri, sârguindu-se cu diferite farmece să înşele spre desfrânare pe acea femeie curată. Dar neputând să înduplece mintea ei cea nemişcată spre acea faptă rea, a fermecat ochii celor ce căutau la dânsa, în aşa fel că toţi cei ce o vedeau li se părea că este nu femeie cu faţă de om, ci animal parte femeiască. Deci intrând bărbatul

ei în casă, când a văzut-o într-o asemănare de animal, s-a spăimântat şi nu se pricepea ce este, pentru că vedea că pe patul lui se odihneşte un animal. Vorbea cu dânsa şi nu putea să audă nici un răspuns, decât numai o vedea mâniindu-se, însă ştia că este femeia lui şi a cunoscut răutatea pizmaşului, cum că era prefăcută de oameni răi în asemănare de dobitoc, de care lucru era în mare mâhnire şi plângea.

Chemând Preoţi în casa sa, le-a arătat pe femeia lui, dar nici aceia n-au putut cunoaşte ce avea; cum şi pentru ce s-a prefăcut în animal. Căci şi ochii acelora ca nişte fermecaţi, vedeau animal şi acum era a treia zi de când i se făcuse ei aceasta; şi nici un fel de hrană nu primea, pentru că nici ca animalul nu mânca fân, nici ca omul nu putea să mănânce pâine. Apoi bărbatului ce i-a venit în minte, să o aducă în pustie la Cuviosul Părinte Macarie. Deci, punând pe dânsa frâul ca pe un dobitoc, s-a dus, luând după sine pe femeia sa întru asemănare de animal, şi pe când se apropia de chilia Cuviosului, fraţii cei ce stăteau afară, au început a cârti asupra lui, întrebându-l pentru ce vrea să intre în Sf. Mănăstire cu acel animal? Iar el a zis către dânşii: "Am venit aici ca animalul acesta să câştige milă de la Domnul, cu rugăciunile Sfântului Macarie". Şi întrebându-l monahii: "De ce pătimeşte?" Omul a zis: "Acest animal pe care îl vedeţi este femeia mea şi cum s-a prefăcut, nu ştiu; iată, acum sunt trei zile de când nici un fel de hrană nu gustă nicidecum".

Iar fraţii auzind acestea, au mers să spună Sfântului, căruia acum i se descoperise despre aceasta şi se ruga lui Dumnezeu pentru dânsa. Atunci fraţii spunându-i despre acel lucru şi arătându-i pe dobitocul cel adus, Sfântul a zis către dânşii: "Voi singuri sunteţi dobitoace, de vreme ce aveţi ochi răi, iar ea precum este făcută, aşa rămâne, femeie şi nu este schimbată într-altă fire; ci aşa se pare ochilor voştri cei înşelaţi de farmece". Deci sfinţind apă, a turnat pe capul ei, rugându-se şi îndată a făcut-o să fie în chipul său cel dintâi; încât toţi cei ce căutau la dânsa, au văzut-o că este femeie; cu faţă de om. Apoi poruncind să-i dea ei să mănânce, a făcut-o desăvârşit sănătoasă. (V. Sf. 19 Ian).

Salvaţi de primejdie prin Slujba Sf. Liturghii. Prin slujba cu credinţă a Dumnezeieştii Liturghii s-a făcut şi această minune, izbăvind de primejduirea schilodirii şi a morţii o mulţime de binecredincioşi creştini, care asistau la Sf. Slujbe. Turla Bisericii care din întâmplare nefiind bine întemeiată, pe când Arhiereul lui Dumnezeu Acachie săvârşea Dumnezeiasca slujbă în Altar, vârful se pleca să cadă înăuntrul Bisericii, începând chiar a cădea; şi poporul cu mare teamă fugea afară, iar Arhiereul a strigat: "Domnul este Apărătorul vieţii mele, de cine mă voi înfricoşa?" Şi îndată s-a ţinut vârful Bisericii şi sta spânzurat în văzduh, sprijinindu-se prin rugăciunea Sfântului ca de un stâlp tare, până ce Arhiereul a săvârşit Slujba şi a ieşit afară cu clerul său; iar după ce a ieşit, a căzut vârful la pământ cu mare tunet, nevătămând pe nimeni... (V. Sf. 17 Aprilie

o.c. pg. 442-443).

Salvaţi de lăcuste prin Sfânta Liturghie. Oamenii din satul Mazamia, auzind de minunile cele făcute de plăcutul lui Dumnezeu Teodor, au mers la el rugându-l cu lacrimi să vină la ei, să le izgonească lăcustele, care năvăliseră ca un nor asupra ţăranilor şi grădinelor lor. Iar Cuviosul mergând cu ei, a intrat în Biserica lor şi a petrecut toată noaptea la rugăciune. Apoi a doua zi a mers cu rugăciune la ţarini şi luând trei lăcuste în mâna sa, se ruga Domnului pentru popor; şi în vremea rugăciunii, au murit lăcustele în mâinile lui. Atunci mulţumind lui Dumnezeu, a zis către popor: "Să ne întoarcem la Sf. Biserică fiilor, pentru că degrab ne va arăta Domnul mila Sa". Deci, întorcându-se Sfântul la Biserică, a săvârşit Dumnezeiasca Liturghie şi a doua zi, oamenii au văzut toată mulţimea lăcustelor moartă. Aceasta văzând-o vrăjitorul Teodor Carpos, care locuia în acele locuri, s-a pornit cu zavistie asupra Sfântului, fiindcă mai înainte se mâniase asupra lui, pentru izgonirea diavolului dintr-o femeie, pe care acest vrăjitor îl trimisese într-însa. Deci, vrăjitorul acela mâniindu-se asupra Sfântului şi zavistuind contra puterii lui Dumnezeu, celei într-însul făcătoare de minuni, a chemat pe diavoli şi le-a poruncit să meargă şi să muncească pe Teodor Sichiotul până la moarte; iar aceia dacă s-au dus, n-au putut să se apropie de el, fiindcă avea totdeauna rugăciunea în gura sa, şi aşteptară până ce va adormi; dar Sfântul dormind şi Darul lui Dumnezeu ieşind ca un foc dintr-însul, ardea şi gonea pe diavoli, dar ei întorcându-se iar, se repezeau asupra Cuviosului, însă iarăşi s-au întors cu ruşine la cel ce i-a trimis. Dar acela cu dosădire îi ocăra, zicându-le: "Cu adevărat, întru nimic nu este puterea voastră, că dacă nici pe când dormea nu v-aţi putut apropia, apoi cum îi veţi face aceluia ceva când este deşteptat?" Dar diavolii îi ziceau: "Când ne apropiam de el ieşea o văpaie de foc din gura lui şi ne ardea, încât nu puteam suferi". Iar vrăjitorul iuţindu-se cu mai multă mânie, din zavistie a pus nişte otravă omorâtoare într-un peşte şi a trimis peştele acela în dar Cuviosului. Iar plăcutul lui Dumnezeu, fiind păzit cu Darul lui Hristos, când era vremea mesei cea obişnuită lui, a gustat din peştele acela şi a rămas nevătămat. De care lucru mirându-se vrăjitorul Carpos, şi cunoscând puterea lui Dumnezeu şi neputinţa diavolului, s-a umilit cu sufletul şi mergând la Cuviosul căzu la picioarele lui cele sfinte, mărturisind păcatele sale cu lacrimi; şi arzându-şi cărţile cele vrăjitoreşti şi lepădându-se de lucrurile Satanei, a primit Sf. Botez şi s-a făcut rob credincios al lui Iisus Hristos (V. Sf. 17 Apr. o.c. pg. 612).

Tânărul creştin scapă de fermecători şi de draci prin credinţă. În sfânta cetate creştinească a Ţarigradului era un fermecător viclean, anume Mesit. Acesta a luat pe un tânăr cu chip de famen, neştiind tânărul că acel Mesit era fermecător. Deci vrând Mesit să-l înşele pe el şi să-l ducă la diavolul, a socotit să facă aşa: "adică, într-o seară a luat pe tânărul acela şi au ieşit amândoi din

cetate la oarecare loc pustiu şi nelocuit. Şi iată, fiind seară târziu, au ajuns la un loc unde au văzut o cetate, căreia îi erau porţile de fier şi bătând Mesit în poartă îndată i-au deschis lui poarta şi au intrat amândoi unde au aflat o casă foarte mare şi într-însa era un sfeşnic de aur şi lumini arzând şi mese şi slugi multe. Şi oarecare şedeau de-a dreapta şi de-a stânga, toţi vineţi şi negri fiind, iar unul mai mare, aşijderea negru şi vânăt, şedea pe un scaun înalt, ca în chip de împărat, care a primit şi sărutat pe Mesit cu bucurie.

Acela a poruncit să-i pună lui scaun şi aproape de el să şadă, zicându-i: "Bine ai venit la noi Mesite, prietene al nostru adevărat şi plăcut". Deci a şezut el, iar tânărul stătea din dosul scaunului lui Mesit, apoi căutând spre dânsul împăratul drăcesc, cel ce şedea pe scaun mai sus, a zis lui Mesit: "Ce ai adus aici pe tânărul acesta?" Şi i-a răspuns Mesit, zicându-i: "Robi suntem ai tăi, stăpâne şi acesta împreună cu mine". Şi a zis către tânăr, cel ce şedea: "Spune, tânărule, oare mie îmi eşti tu rob?" Şi a răspuns tânărul zicând: "Rob sunt al Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh". Şi îndată de acest glas, a căzut cel ce şedea pe scaun, încă au căzut şi toţi cei ce şedeau cu dânsul aşijderea şi lumânările au pierit şi locul, a pierit şi cetatea, pierzându-se cu toţii, ba şi Mesit împreună cu dânşii. Şi s-a aflat tânărul singur la locul acela şi un cal stând lângă dânsul şi încălecând a alergat degrab la cetate, unde l-au întrebat oarecare: "Unde este Mesit?" Iar el le răspundea: "S-a pogorât în întunericul cel mai dinafară", spunându-le tuturor şi cele ce se făcuseră. Iar după câtăva vreme tânărul acela a petrecut lângă un patriciu anume Teodul, care era rob al lui Hristos, că iubea pe săraci şi fapte bune săvârşea.

Într-o seară venind ceasul rugăciunii au mers amândoi să se roage lui Dumnezeu, la un loc ce se numea Fevron, şi stând patriciul de-a stânga tânărului se întorcea Chipul Stăpânului despre patriciul şi privea spre tânăr.

Văzând patriciul ceea ce se făcea, a pus pe tânăr de-a stânga sa şi iarăşi se întorcea chipul şi căuta spre tânăr. Atunci patriciul s-a aruncat cu faţa la pământ, plângând, şi rugându-se, zicea: "Doamne al meu, Iisuse Hristoase, pentru ce îţi întorci Faţa Ta de la robul Tău? Că Tu însuţi ştii cum că niciodată nu mi-am întors faţa mea de la omul ce a cerut milostenie de la mine. Pentru ce te întorci de la mine nevrednicul robul tău, Stăpâne?" Iar după ce aşa multă vreme s-a mărturisit el, a venit glas către dânsul de la Chipul Stăpânului, zicându-i: "Tu adică Mă mulţumeşti că din cele ce ţi-am dat Eu ţie îmi aduci Mie; iar acestuia încă îi sunt dator, căci în multă frică s-a aflat şi nu s-a lepădat de Mine; şi a mărturisit pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh". Deci acestea auzindu-le Teodul patriciul şi-a împărţit toată averea sa la săraci şi lăsându-şi casa, s-a dus la Muntele Sinai de s-a făcut călugăr. După aceea mult s-a ostenit în post şi-n privegheri şi cu rugăciuni, încât pe mulţi i-a întrecut. Şi ajungând la adânci bătrâneţi s-a mutat către Domnul (Prolog 2 decembrie).

24. Ca stăpân, n-am avut grijă de slugile mele, ori le-am batjocorit şi asuprit?

Stăpânii sunt datori ca împreună cu toată casa lor să se teamă de Dumnezeu (Fac. 17; 18; F. Ap. 10, 2-35; 8, 2; 22, 12); să fie cinstitori de Dumnezeu (Fac. 35, 2-3); să-i slujească (Fac. 18, 17-19; Is. Navi 24, 14-18; 3 Împ. 18, 21-39) să serbeze şi ei şi slugile lor cu sfinţenie zilele sfinte (Ieş. 20, 8-11; 23, 12; 31, 12-17; Levit. 19, 3-30; 26, 2; 2 Lege 5, 12-15); să-şi aleagă slugi credincioase Domnului şi să şi le formeze pe cele slabe (Ps. 10, 6-7; Fac. 18, 19); să nu le asuprească, nici să le oprească simbria (Cols. 4, 1; Levit. 25, 43; 19, 13; Ier. 22, 13; Maleahi 3, 5; Iac. 5, 4; Is. Sirah 7, 21-22; 33, 29-37). Astfel de vor fi şi vor lucra stăpânii, se vor îndrepta şi slugile îi vor asculta.

De la voi se cer sufletele lor. Părinţii şi stăpânii, care în loc de a povăţui pe copii şi pe servitori să sfinţească după cuviinţă Duminicile şi Sărbătorile îi pun la lucru fără să fie trebuinţă urgentă, păcătuiesc foarte greu, chiar şi când n-ar da şi altora pricină de scandal, pentru că lovesc direct în porunca lui Dumnezeu, rostită la Deutr. cap. 5. Copiii, departe de a se supune acestei dispoziţii a părinţilor, trebuie să-i roage ca să le dea voie a păzi porunca lui Dumnezeu şi a Bisericii; iar servitorii trebuie a ieşi în acest caz de la stăpâni sau a căuta ocazie să iasă. Totuşi, dacă părăsindu-i ar fi siliţi să cerşească spre a trăi, nu pot fi osândiţi că au păcătuit supunându-se stăpânilor, care-i silesc a lucra Duminica. Părinţii şi stăpânii care au vite de păşunat sunt datori a lua măsuri, ca cei ce le păzesc să nu lipsească Duminica sau sărbătoarea de la Slujba Dumnezeiască. De aceea ei trebuie să pună atunci pe alţii, să le păzească cu rândul, sau să le trimită la păşunat numai când păzitorii nu sunt împiedicaţi a asculta Sfânta Liturghie şi învăţăturile Păstorului bisericesc (Dr. Arh. Atanasie Mironescu M. T. M. o. c. pg. 434-436).

Cum trebuie să ne purtăm faţă de servitori. Căutaţi de a vă face să fiţi iubiţi de oamenii voştri, fără vreo familiaritate înjositoare, nu intraţi în discuţie cu ei; totuşi, nu vă temeţi a le vorbi frumos şi fără aroganţă despre nevoile lor. Pentru ca ei să fie siguri că vor găsi o bună povaţă şi că îndurarea voastră îi va ocroti, nu-i ocărâţi într-atâta pentru cusurul ce-l au. Să nu vă arătaţi nici surprinşi şi supăraţi ori scârbiţi de defectele lor, afară numai dacă veţi vedea că nu mai e chip de îndreptare. Arătaţi-le cu binişorul şi chiar mai suferiţi de serviciu, ca să fie-n stare să se convingă cum că ceea ce le spuneţi şi-i povăţuiţi este spre binele şi interesul lor. Nu va fi uşor de a obişnui pe cei de neam mare să se poarte cu blândeţe, căci neastâmpărul şi ardoarea tinereţii, pe lângă care şi urâta idee ce o au despre naşterea lor, îi face să considere pe servitori aproape ca pe nişte animale; se cred de o natură cu totul alta decât a servitorilor şi cred că aceştia sunt făcuţi numai pentru desfătarea stăpânului. Căutaţi a arăta cât

sunt de contrarii aceste idei ale bunei-cuviinţe şi respectului şi iubirii ce trebuie să aibă fiecare creştin către aproapele său. Faceţi să înţeleagă că Dumnezeu n-a făcut pe nimeni care numai să stea şi alţii să servească; arătaţi că este o mare greşeală, crezând că unii oameni s-au născut numai să măgulească şi să suporte lenea şi mândria altora; că serviciul fiind orânduit contra egalităţii naturale a lumii, pe cât se poate trebuie a-l uşura; că stăpânii, care sunt ceva mai sus decât servitorii lor, fiind plini de defecte, nimeni nu se va deştepta ca să vadă pe servitori lipsiţi de aceleaşi defecte, ei, care nu au avut nici o educaţie, nici exemple frumoase. În sfârşit, dacă servitorii se strică şi nu-şi fac serviciul, aceasta se datoreşte de multe ori stăpânului, care este mai stricat decât dânşii; fiindcă acea uşurinţă cu care cedează plăcerilor sale, nu face altceva decât slăbeşte sufletul şi îndeamnă corpul la tot felul de pofte.

Stăpâni şi slugi. Femeile se supără uşor şi umplu casa de ţipete când se mânie pe slugi. Adesea, când casa este aşezată într-o stradă îngustă, trecătorii aud pe stăpână ţipând şi pe slugi văicărindu-se. Ce poate fi mai neplăcut decât să auzi asemenea tânguiri?! Privirile tuturor se îndreaptă înspre acea casă şi se ridică întrebarea: "Ce s-a întâmplat acolo?" "Cutare sau cutare", sună răspunsul, "îşi bate servitoarele". Nu este oare îngăduit ca stăpâna să-şi atingă slugile? Nu zic aceasta, dar nu necontenit, nu peste măsură şi fără scop, nu pentru jigniri personale, şi, ceea ce ţin să accentuez în chip special, nu pentru neîmplinirea cu exactitate a serviciului, ci numai pentru paguba ce-şi pricinuiesc propriului lor suflet. Le baţi pentru un asemenea motiv, oricine te va aproba şi nimeni nu te va critica. Dacă însă le baţi pentru că nu ţi-au făcut ceva cumsecade, oricine te va condamna pentru asprimea şi cruzimea ta. Ceea ce este mai de condamnat e că unii, sunt aşa de porniţi şi nemiloşi, că lovesc astfel, că vânătăile ce le fac nu se mai vindecă... Nu-ţi dai seama, ce ruşine este să loveşti o femeie? Legiuitorii, care au rânduit tot felul de pedepse în contra bărbaţilor, pe care-i ard şi chinuiesc, prescriu numai în rare cazuri ca femeia să fie întinsă pe patul de tortură, ci se mărginesc la pedeapsa lovirii cu varga. Sexul feminin, este tratat cu atâta cruţare, că o femeie, mai ales dacă este gravidă, nu este supusă la torturi, chiar dacă ar merita aceasta, căci este ruşine pentru un bărbat, să-şi ridice mâna asupra unei femei. Şi dacă aceasta este ruşine pentru un bărbat, cu atât mai mult este pentru o persoană de acelaşi sex. Din această cauză, femeile sunt adesea urâte de bărbaţi.

Dar vei zice: "Ce să le faci dacă sunt imorale?" Să le căsătoreşti, înlăturând astfel stricăciunea şi ferindu-le de a cădea în frivolitate. "Dar dacă sunt hoaţe?" ia seama. Supraveghează-le. "E prea mult ceea ce-mi spui: să iau seama". Pentru ce, mă rog, adică să nu iei seama, să nu le supraveghezi? N-au şi ele suflet ca tine? Nu s-au învrednicit din partea lui Dumnezeu de acelaşi har ca şi tine? Nu se împărtăşesc de la acelaşi Prestol ca tine? "Dar dacă sunt clevetitoare, flecare, beţive?" Câte dintre stăpâne nu sufăr de aceleaşi apucături ba

poate şi mai rele? (Sf. I. Hrisostom Om. 15 c. 3 la Efs.).

Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos nu Se ruşinează a numi fraţi pe sclavi şi noi să ne ruşinăm de aceasta? Iată ce cinste ne face El: numeşte pe sclavi, fraţi, prieteni şi împreună moştenitori ai Săi. Câtă umilire pentru El! Ce trebuie să facem noi, la rândul nostru, pentru a împlini datoria ce apasă asupră-ne? Dar oricât ne-am umili noi, umilinţa noastră nu o egalează pe a Sa (S. Hrisostom Om. 4 ep. Filim).

Monica, mama fericitului Augustin, datora frumoasa ei creştere nu atât îngrijirilor mamei sale, cât celor ale unei bătrâne servitoare, care purtase în braţe şi pe tatăl ei (al Monicăi), cum sunt purtaţi copiii mici în cârcă de fetele mai mari. De aceea, precum şi din cauza vârstei şi a aleselor ei maniere, aceasta era în cea mai mare cinste în casa părinţilor Monicăi şi i se încredinţase creşterea tuturor surorilor Monicăi, pe care le-a şi format ea cu cea mai mare grijă. Cu străşnicie sfântă ştia aceasta să mustre, când era nevoie şi cu multă înţelepciune să dea sfaturile trebuitoare. Nu le lăsa, de exemplu, afară de ora mesei, când se ospătau cu cumpătare, să bea apă, spre a le feri astfel de o rea deprindere. Cu acest prilej ea le spunea aceste înţelepte cuvinte: "Acum beţi apă pentru că n-aveţi vin. Când veţi fi căsătorite şi stăpâne peste bucătărie şi pivniţă, nu vă va mai plăcea apa, cu toate că vă va fi sete". Prin acest fel de cuvinte, precum şi prin autoritatea cu care le rostea, bătrâna ţinea în frâu pofta fragedei vârste şi ţinea în ascultare chiar setea tinerelor fete, aşa încât ele nu mai doreau nimic din cele ce nu se cuvin (Fer. Aug. Conf. 9, 8).

Însuşirile bune sau rele şi caracterul stăpânelor, se judecă în mare parte după felul purtării servitoarelor. Servitorii trebuie să ştie că a servi este mare lucru, căci servind se dobândeşte "Împărăţia cerurilor". Servirea este o plasă care cuprinde toate virtuţile, toate poruncile lui Dumnezeu şi în prima linie smerenia, care este mama tuturor virtuţilor şi duce cu sine o mulţime de bunuri (Sf. Vas. c. Mare Micile reguli 9).

Voi slugilor datoraţi credinţă stăpânilor, în al căror serviciu vă aflaţi, că cine nu se supune stăpânului său trupesc, cu frică de Dumnezeu şi cu inimă curată, va fi pedepsit de Dumnezeu, Care vede în inimi, pentru că Dumnezeu este Cel care din graţie l-a pus pe acesta (pe servitor) pe aceeaşi treaptă cu cel căruia-i serveşte (Petru Crisologul Cuv. 26).

Dacă cumpăneşti bine cele de mai sus, vei recunoaşte că viaţa slugii este mai plăcută decât a stăpânului. Stăpânul este apăsat de povara grijilor. El caută să procure cele necesare tuturor casnicilor săi, să-şi achite dările către stăpânire, să-şi valorifice produsele şi să cumpere cele de lipsă. Dacă pământul se arată ingrat către cultivatorii săi, cum se arată oamenii faţă de Dumnezeu, stăpânul e necăjit, trebuie să umble după împrumut, să semneze poliţe şi să se umilească faţă de alţii. Dacă, din contră, pământul a produs peste măsură

de mult, dacă semănăturile sunt abundente şi crăcile pomilor se rup de mulţimea roadelor, stăpânul este chinuit de alte griji. El caută cumpărători pentru produsele sale şi poate că nu găseşte, aşa că şi prea marea abundenţă este pentru el aproape tot aşa de îngrijorătoare ca şi lipsa. Nu numai ziua, dar şi noaptea şi mai ales noaptea, îl cuprind şi-l chinuiesc grijile. Pentru că noaptea sufletul nu mai este ocupat cu tot felul de treburi, el gândeşte mai stăruitor la chestiunile gospodăreşti, bune sau rele.

Sluga însă, care osteneşte numai trupeşte, e cu sufletul liniştit, fără nici o grijă. Ea nu se plânge dacă recolta e slabă; nu se vaită dacă fructele n-au preţ; nu se tulbură când întâlneşte un creditor; nu se îngrozeşte de mulţimea cămătarilor; nu este chemată la judecată; nu se teme de opinia publică; nu tremură înaintea judecătorului cu faţa încruntată. Partea sa de cele necesare traiului, ea şi-o primeşte fără să poarte grijă de aceasta. Ea doarme pe pământul gol şi somnul nu-i este tulburat de griji. Visele plăcute o fac să nu simtă asprimea pământului pe care doarme. Aceasta o confirmă şi înţeleptul Solomon, care a cugetat adânc despre firea lucrurilor. Lucrătorul are somn dulce" (Eccl. 5, 11), zice el. Pentru acoperire el are numai un suman, dar trupul său este mult mai robust decât al stăpânului său. Hrana îi este pâinea neagră, fără alte bunătăţi, dar o mănâncă mai cu poftă, decât stăpânul bucatele sale. Acest din urmă, mâncând totdeauna din destul, trece dincolo de marginile cumpătării şi dă stomacului mai mult decât poate el suporta. Sluga, dimpotrivă, mănâncă numai cât îi trebuie. Ea îşi împarte proviziile în porţiuni, pe care le consumă cu poftă şi le mistuie uşor, tocmai pentru că lucrează (Teodoret al Cirului "Despre Providenţă", cuv. 7; E. M. L o.c. pg. 132-138).

Nu sta-n casa unde vezi, că-i stăpân numai nevasta;
Dar unde-i nevasta rob, fugi cât poţi de casa asta!!!

25. N-am ascultat de stăpâni, de stăpânire, de mai-marii mei sau de conducătorii buni ai ţării?

"Slugi, ascultaţi pe stăpânii voştri cei după trup, cu frică şi cu cutremur; în dreptatea inimii voastre ca şi pe Hristos. Nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cei ce vor să placă oamenilor, ci ca slugile lui Hristos, făcând voia lui Dumnezeu din suflet. Cu bunăvoinţă slujindu-le, ca Domnului, iar nu ca oamenilor, ştiind că orice bine va face fiecare, aceea va lua de la Domnul, ori robul ori cel slobod" (Efs. 6, 5-8; Cols. 3, 22-24).

"Slugilor, supuneţi-vă cu toată frica stăpânilor, nu numai celor blânzi şi buni ci şi celor nesilnici (greu de mulţumit), pentru că aceasta este plăcut înaintea lui Dumnezeu, de rabdă cineva scârbă pentru ştiinţa lui Dumnezeu, pătimind cu nedreptate" (1 Petru 2, 18-25; 2 Tim. 2, 24).

"Tot sufletul să se supună stăpânirilor celor mai înalte. Că nu este stăpânire

fără numai de la Dumnezeu; şi stăpânirile care sunt, de la Dumnezeu sunt rânduite. Pentru aceea, cel ce se împotriveşte stăpânirii, rânduielii lui Dumnezeu se împotriveşte; şi care se împotrivesc, îşi vor lua judecată" (Rom. 13, 1-2; Ioan 19, 11; Mt. 22, 21). Slugile, supuşii, au datoria să se supună mai-marilor lor (Lc. 17, 7-10; 6,40; 20, 9; Ioan 13, 16; 15, 30; Rom. 13; Efs. 6, 5-9; Cols. 4, 1; 1 Tim. 6, 1-5; Tit. 2, 1-9-10; Prov. Sol. 29, 10; 30, 21-23).

Creştinii se supun stăpânirii. Apologetul Tertulian în scrierea sa de apărare a creştinilor contra acuzaţiilor aduse de către păgâni, spune că creştinii onorează mai mult pe împăratul decât păgânii, fiind ei învăţaţi a-l onora nu numai ca pe un om pus în fruntea statului; ci ca pe un om pus de Dumnezeu să guverneze statul. *"Noi creştinii ţinem la porunca împăratului, ca la porunca lui Dumnezeu, dată nouă spre binele sau pedepsirea noastră"* (Apol. c. 32).

Creştinilor! Cinstiţi stăpânirile şi le ascultaţi în toate după Dumnezeu. *"Daţi Cezarului pe cele ce sunt ale Cezarului şi lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu"* (Rom. 13, 1; Lc. 20, 25).

Ascultaţi pe stăpâni numai după Dumnezeu. "Câţi robi cumpăraţi ar voi să vină la călugărie - zice Sf. Vasile - mângâindu-i pe dânşii şi sfătuindu-i, să-i trimiteţi la stăpânii lor, după asemănarea Sf. Ap. Pavel, care pe Onisim născându-l prin Evanghelie, l-a trimis la Filimon, ca la unul ce-l avusese sub jugul robiei, şi mai întâi l-au rugat pentru dânsul ca să-l ierte de certarea ce i se cădea, aducându-i aminte de Domnul, cel ce a zis: *"De veţi ierta oamenilor greşelile lor, va ierta şi vouă Tatăl vostru cel Ceresc greşelile voastre"* (Mt. 6, 14; Mc. 11, 26). Pentru că cel ce s-a despărţit întru puţină vreme de la tine, pe acela să-l primeşti veşnic şi nu ca pe un rob; ci ca pe un frate iubit. Pentru că de se va întâmpla cuiva vreun stăpân rău, poruncindu-i să facă lucruri fără de lege, spre călcarea poruncilor adevăratului Dumnezeu şi Domnului nostru Iisus Hristos, să nu-l asculte pe el. Deşi se află zis: *"Voi slugile să vă supuneţi după trup stăpânilor, nu ca oamenilor slujindu-le, ci ca lui Dumnezeu, ca să nu se hulească Cuvântul lui Dumnezeu şi învăţătura"* (Ef. 6, 5-7; Tit. 2, 9-10; Cols. 3, 22-7). Pentru că robii cei ce drept vieţuiesc, prin ispite se vor mântui... (Prolog 6 iunie).

26. Ca părinte nu m-am îngrijit de mântuirea sufletelor?

Toţi păstorii sufleteşti, ba chiar şi creştinii, au datoria sfântă de a folosi orice prilej şi mijloc cinstit pentru: trezirea, ridicarea, luminarea, edificarea, mântuirea şi statornica fericire a aproapelui său, căci altfel păcătuiesc. *"Drept aceea, cine ştie să facă binele şi nu-l face, păcat este lui"* (Iac. 4, 17).

Dă-mi odorul încredinţat. Climent însemnează acelaşi timp în cartea ce are ca titlu: "Cine este bogatul care poate fi mântuit", şi povesteşte o istorie foarte necesară celor ce au dragoste pentru lucrurile frumoase. Să luăm cartea şi să citim. "Ascultaţi, zice el, nu o fabulă ci o istorie adevărată ce se spune de

Ioan Apostolul. Întorcându-se de la Patmos la Efes, după moartea tiranului, el fu rugat de a vizita ţările din împrejurimi, pentru a stabili acolo ordinea în Biserici, pentru a pune Episcopi, şi pentru a primi în cler pe acei ce erau însemnaţi prin Duhul lui Dumnezeu. Venind deci într-o cetate, ce nu era prea mare, şi al cărei nume îl vor şi cunoaşte unii şi mângâind acolo pe creştini, el vorbi Episcopului, ce avea sarcina de a supraveghea peste tot poporul. Prezentându-i un tânăr, ce era tare cu trupul, plăcut la faţă şi vioi de natura sa, îi zise privindu-l: "Îţi recomand pe acest tânăr, pe cât pot să ţi-l recomand şi ţi-l dau ca un odor în faţa lui Iisus Hristos şi a Bisericii". Episcopul primindu-l, făgădui că va avea grijă de el. El îi repetă încă acelaşi lucru, şi-l rugă a doua oară. Ioan se reîntoarse apoi la Efes, iar acel Episcop luând la sine pe tânărul acela, ce-i fusese încredinţat, îl nutri şi-l boteză. Apoi îi dete confirmaţia, ca pecete a Domnului şi perfecţiunea virtuţii creştinului şi începu după aceasta a nu mai avea atâta grijă de el.

Astfel, lăsându-l a trăi mai mult decât nu trebuia într-o mare libertate, el fu corupt de către tinerii de vârsta sa, care nu cugetau decât a se desfăta şi care erau dedaţi la plăceri şi obişnuiţi la tot soiul de vicii. Ei îl atraseră mai întâi prin ospeţe, tratându-l generos, şi pe urmă îl duseră cu ei pentru a lua noaptea vreo amantă. După aceasta îl îndemnară a încerca împreună ceva mai mare. Astfel el se obişnui, puţin câte puţin, la tot felul de excese şi în acea aprindere a naturii sale, apucând, în afară de drumul drept, ca un cal furios ce ia zăbala în dinţi, el se aruncă cu furie în abisul tuturor crimelor. De aceea nerămânându-i pe viitor nici o speranţă de mântuire, el nu mai cugetă a face fapte mediocre; ci considerându-se ca pierdut cu desăvârşire, el se hotărî de a birui încă în cutezare pe toţi ceilalţi. Astfel că, luând cu dânsul pe companionii săi, el formă o trupă de tâlhari, şi fiindcă era îndrăzneţ, el se făcu şeful lor, şi deveni cel mai crud şi cel mai nesuferit din toţi. Câtva timp după aceea, întâmplându-se o ocazie, chemară pe Ioan în aceeaşi cetate, care rânduind treburile pentru care venise, zise Episcopului: "Dă-mi odorul, ce Iisus Hristos şi eu ţi-am încredinţat în prezenţa Bisericii la care tu cârmuieşti". Episcopul mai întâi fu surprins, închipuindu-şi că i se cerea pe nedrept ceva bani ce nu i se dăduse spre păstrare şi neputând nici crede că ar fi primit ceea ce nu primise, nici a nu crede pe Ioan care îi vorbea. Ioan adăugă apoi că-i cerea tânărul şi sufletul fratelui său ce-i încredinţase. Atunci Episcopul plecându-şi ochii îi zise cu suspinuri şi cu lacrimi: că murise. "Cum! zise Ioan şi de ce fel de moarte?" "El a murit lui Dumnezeu", a răspuns Episcopul. "El a devenit un rău, un pierdut, şi ca să zic tot, un tâlhar. Şi acum în loc de a fi în Biserică, cum era, el s-a suit într-un munte, unde locuieşte cu o trupă de oameni asemenea lui".

Sfântul Apostol auzind aceste cuvinte, îşi rupse hainele sale şi scoţând un adânc suspin, îi zise, lovindu-şi capul: "Desigur am lăsat în persoana ta un credincios păzitor al sufletului său. Să mi se aducă un cal şi să mi se dea o

călăuză". Apoi îndată a ieşit cu grăbire din Biserică şi plecând imediat s-a dus la locul de care i se spusese. Acolo fiind prins de către santinelele tâlharilor, el n-a fugit, n-a cerut viaţa; ci strigând cu voce tare, a zis: "Pentru aceasta am venit. Duceţi-mă la căpitanul vostru". Ei l-au dus la acel tânăr, care-l aştepta mai întâi cu armele sale. Însă recunoscând pe Ioan ce venea la el, fiind cuprins de ruşine, el a început a fugi. Sfântul l-a urmărit din toată puterea sa, uitând slăbiciunea vârstei sale şi strigând după dânsul: "Fiul meu, fie-ţi milă de mine, de ce fugi de mine? Pentru ce fugi de părintele tău şi de un om bătrân şi fără arme? Fiul meu, ai milă de mine, nu te teme, este încă nădejde de mântuirea ta. Voi răspunde eu pentru tine lui Iisus Hristos. Voi suferi foarte bucuros moartea pentru tine, după cum Iisus Hristos a suferit-o pentru noi toţi împreună. Voi da sufletul meu pentru al tău! Stai! Crede-mă, Iisus Hristos m-a trimis la tine".

Tânărul auzindu-l vorbind astfel, s-a oprit mai întâi, ţinându-şi ochii aţintiţi la pământ, apoi rupse armele sale, cuprins de spaimă şi plângând cu amar. Şi văzând pe Sfântul bătrân apropiindu-se de el, merse de-l îmbrăţişă, ispăşind pentru greşelile sale, pe cât se putea prin suspinurile sale şi găsind un al doilea botez în lacrimile sale, având grijă în acelaşi timp de a ascunde mâna sa cea dreaptă, ca fiind pângărită de atâtea crime. Sfântul Apostol o atinse cu jurământ, că-i va căpăta de la Mântuitorul, prin rugăciunile sale, iertarea păcatelor făcute şi punându-se în genunchi înaintea lui şi sărutându-i mâna dreaptă însuşi, ca şi cum ar fi fost curăţită prin lacrimile pocăinţei îl readuse la Biserică. După aceasta el aduse lui Dumnezeu neîncetat rugăciunile sale pentru dânsul, se mortifică cu dânsul prin posturi necontenite, îmblânzi inima sa prin diferite cuvinte din Sf. Scriptură, ca printr-un sfânt farmec şi nu se despărţi de el, după cum spune istoria, până ce l-a stabilit în Sf. Biserică. Astfel a arătat el în persoana sa un mare exemplu de adevărată pocăinţă, un model ilustru de a doua regenerare şi ca un trofeu al învierii văzută a sufletului său" (Eus. Ep. Cesariei o. c. pg. 78-81).

Predicatorul şi tâlharul. Un tâlhar ieşind la drumul mare, ţinu calea unui vestit misionar (Vesley). "Dă banii sau îţi răpun viaţa!" strigă tâlharul. Misionarul îi dete toţi banii, pe care îi avea la el, şi adăugă: "Ascultă bine ce-ţi spun: Va veni o zi, când îţi va părea rău de viaţa pe care o duci acum. Adu-ţi aminte în fiecare clipă de aceste cuvinte: "Sângele lui Iisus Hrisos ne curăţă de tot păcatul". După aceea predicatorul plecă.

Au trecut mulţi ani de atunci. Misionarul ieşea într-o zi dintr-o Bisericuţă, unde predicase, când iată că vede un străin, că se apropie de el şi-l întrebă dacă îşi mai aduce aminte că a fost jefuit odată la drumul mare de un tâlhar. "Mi-aduc aminte ca azi", răspunse misionarul. "Ei bine, eu sunt acela... Cele câteva cuvinte pe care mi le-ai spus atunci, m-au făcut să-mi schimb viaţa...

Acum sunt şi eu un... creştin cu frica lui Dumnezeu...". Mare este puterea Cuvântului lui Dumnezeu.

Unde mergi? Eram în tren. Lângă mine alături stătea un om, cu câteva fire în barbă şi cu o mutră destul de urâtă. Parcă cineva îmi spunea să intru în vorbă cu el, şi să-l întreb: Unde mergi dumneata? Însă, ma-m gândit că poate nu e cuviincios. Şi am tăcut. Lucrătorul nu scoase grai nici el. Trecurăm multe gări şi la o vreme eram în gara Sissach. Lucrătorul sări în sus şi mă întrebă speriat: "Nu e aici Liestal?" "Nu" - răspunsei eu. "Am trecut de Liestal. Daţi-vă jos din tren şi apoi luaţi-o înapoi". Cât mi-a părut de rău în urmă, că nu l-am întrebat: unde merge! N-ar mai fi păţit aşa!... Această păţanie ni se întâmplă mereu în viaţă. Pe drumul vieţii sunt mii de tovarăşi cu noi, pe care nu cutezăm să-i întrebăm: "Unde mergi?" Întrebarea asta, ni se pare fără folos, ne la locul ei şi de prisos. Preoţii sunt chemaţi să arate sufletelor calea de mers. Dar câţi inşi ascultă de îndrumările lor?! Cei mai mulţi parcă dormitează, şi hei, într-o vreme, mintea li se deşteaptă, dar e prea târziu. O singură întrebare, la timp şi plină de dragoste i-ar fi scăpat.

Privirea care mântuie. Era după bătălia de la Murfrusboro. Cam pe la miezul nopţii un Preot, care-şi îndeplinea slujba lângă bolnavi şi cei gata să moară, fu chemat de un soldat greu rănit. Îl găsi slab de tot. "Ajută-mi să mor", îi zise bietul soldat. "Dragul meu, dacă s-ar putea te-aş purta bucuros până dincolo de poarta Împărăţiei Cerurilor. Dar nu pot. Şi încercai să-i vestesc cuvântul Domnului Hristos". Muribundul clătină din cap şi-mi zise: "El nu poate să mă mântuie. Am păcătuit toată viaţa mea". Atunci îi citii din Sfânta Evaghelie, despre omul care veni să întrebe pe Iisus, doritor de viaţă veşnică (Ioan 3, 15; Mt. 19, 16). Cât citeam, mă ţintuia cu ochii şi sorbea fiecare cuvânt rostit. Când ajunsei la aceste cuvinte: "După cum Moise a înălţat şarpele în pustie, tot astfel trebuie să fie înălţat Fiul Omului, ca oricine crede în El să nu piară; ci să aibă viaţa veşnică", el mă opri: "E adevărat aceasta?" mă întrebă el. Da, îi răspunsei eu. "Ei bine, nici odată n-am văzut asta în Biblie. Citeşte-mi-o din nou". Se rezemă în coate pe marginea patului şi-şi împreună mâinile. Când sfârşii de citit, îmi spuse oftând: "Cât e de bine! N-ai vrea să-mi mai citeşti încă o dată?" Citii din nou pentru a treia oară, dar mai încet. Când mă uitai la el, era cu ochii închişi; dar faţa îi era surâzătoare acum, nu neliniştită ca mai înainte. Buzele îi murmurau ceva. Mă plecai să ascult şi auzii abia şoptit?: *"După cum Moise... a înălţat... şarpele... în pustie... tot astfel... trebuie să fie înălţat... şi Fiul Omului... ca oricine... crede în El... să nu piară... ci să aibă viaţă veşnică"* (Ioan 3, 14). Deschise ochii din nou şi-mi zise: "Destul. Nu-mi citi mai mult". A doua zi de dimineaţă, venii să-l văd. Patul era gol. Îngrijitorul de bolnavi îmi spuse că tânărul om murise în pace, şi că după plecarea mea era foarte liniştit, repetând din când în când: *"...Ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică".*

Puterea unui cuvânt. O femeie voind să meargă într-un loc, trebuia să treacă pe o punte, pe care sta un om. Cum omul nu căuta spre ea, femeia îşi văzu de drum, fără să scoată un cuvânt. Când se întoarse ea, omul era tot acolo, rezemat de balustradă. De data asta nu voi să treacă fără să-i vorbească. Se apropie de el cât mai mult, şi-i pomeni de cuvintele psalmistului: *"Este un râu (o apă) ale cărui curgeri veselesc cetatea lui Dumnezeu"*... (Ps. 45, 4). Câţiva ani mai târziu, un om stătea la spatele ei, în Sfânta Biserică. Se apropie de ea, deschise Biblia şi cu degetul pe versetul de mai sus, îi zise: "Vă aduceţi aminte de mine şi de aceste cuvinte? Stam pe o punte şi mă gândeam să mă înec. Aceste cuvinte m-au scăpat de la moarte. Şi tot ele m-au adus încet-încet, la dobândirea mântuirii (D. Ort. a VIII Nr. 1-2 trad. de Pr. Gr. Criveanu).

Preotul misionar şi cârciumarul. Un Preot povesteşte următoarele: "Eram în trecere printr-un oraş şi mergând în lungul unei străzii, mi-am aruncat ochii spre un cărciumar, care stătea în uşa prăvăliei sale. Duhul Sfânt îmi zise: "Du-te şi vorbeşte omului aceluia". Nu-l cunoşteam de loc. Am mers drept la el. "Ştii dumneata că Dumnezeu te iubeşte?" i-am zis eu. "Trebuie să-mi câştig pâinea!" îmi răspunse el. "Nu vorbesc de negoţul dumitale - reluai eu - vreau să-ţi spun numai că *"Dumnezeu atât de mult a iubit lumea* - şi prin urmare şi pe d-ta - *încât şi pe Fiul Său L-a dat ca tot cel ce crede în El, să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică"*. Bună seara!" Şi am plecat.

Nu l-am mai văzut foarte mult timp. Şapte sau opt ani mai târziu, mă găseam din nou în acel oraş, când un prieten îmi spuse: "Îţi aminteşti dumneata, că odată, aici în acest oraş, ai vorbit unui cârciumar, care stătea pe pragul uşii sale?" "Desigur, îmi amintesc foarte bine!" i-am răspuns eu. Şi-mi povesti atunci, cum acest om venise la el, şase luni mai târziu şi vorbindu-i despre mine, adăugă: "Mi-a spus că Dumnezeu mă iubeşte şi de atunci n-am mai putut să mă scap de acest cuvânt".

Omul îşi închisese cârciuma şi se făcuse bun creştin (D-ca Ort. a VII; Nr. 3-4).

Pe patul morţii. Odată am fost chemat la patul unui bolnav. Gospodarul fruntaş Alexandru, picase la pat şi de vreo câteva zile se lupta cu moartea. Pe când se bucura de sănătate şi de toate bunătăţile pământului, n-a fost tocmai creştin evlavios şi bisericos. Nu se abătea pe la Sf. Biserică nici măcar la Paşti. Dacă-i pomeneai de spovedanie şi Precistanie, de rugăciuni sau jertfă la Biserică, el îşi bătea joc de cele sfinte şi le socotea iscodituri popeşti pentru prostime. Îl auzeai cum zicea cu semeţie că el ca om deştept şi umblat prin lume, nu poate crede în astfel de nimicuri.

O boală grea l-a doborât la pat şi sudori de moarte îl băteau. Casnicii au trimis după mine să-i dau Grijania de pe urmă. Cum am intrat în odaia bolnavului, am cunoscut că sărmanul se războieşte cu necredinţa lui şi că are mare

nevoie de ajutor. M-am simţit cu atât mai mult dator să-i ajut în ceasul din urmă. După ce l-am întrebat ce dureri are, ori de poate dormi, şi după alte câteva vorbe nesupărătoare, am scos Sf. Biblie, ce-o iau întotdeauna cu mine când sunt chemat la bolnavi şi încep a citi cu glas răspicat cuvintele psalmistului: *"Că deşi voi umbla în mijlocul umbrei morţii, nu mă voi teme de rele, că Tu cu mine eşti. Toiagul Tău şi varga Ta, acestea m-au mângâiat. Gătit-ai înaintea mea masă, împotriva celor ce mă necăjesc"* (Ps. 22, 4-6).

Apoi deschid la Proorocul Isaia şi citesc: *"Şi acum aşa zice Domnul, Ziditorul tău: nu te teme, căci Eu te-am mântuit, te-am chemat pe numele tău; al Meu eşti"* (Is. 43, 1), şi *"căci mutase-vor munţii şi clătinase-vor colinele, dar mila Mea nu se va strămuta de la tine, nici legământul păcii Mele nu se va clătina, zice Domnul Cel ce Se milostiveşte de tine"* (Is. 54, 15).

La aceste cuvinte din Sfânta Scriptură adăugai: "Iată, dragă frate Alexandru, Dumnezeu cel milostiv are grijă de tine! Deşi poate ai greşit în viaţă, El cu tine este şi nu te lasă din vedere. În miezul durerilor ce te-au cuprins nu te părăsi de nădejde în mila Lui cea mare, că iată ce mai citim în Sfânta Carte: *"Să ne lăudăm în necazuri ştiind că necazul răbdare lucrează; iar răbdarea, curăţire; iar curăţirea, nădejde; iar nădejdea nu ruşinează, că dragostea lui Dumnezeu s-a vărsat în inimile noastre prin Duhul Sfânt cel ce S-a dat nouă"* (Rom. 5, 1-6).

"Foarte frumoase cuvinte şi Sfinte sunt acestea, Părinte", răspunse bolnavul, "dar eu prea târziu le-am auzit. Ele acum nu-mi pot ajuta nimic, căci mă aflu în gura morţii". "Nu deznădăjdui, dragă frate", îl mângâiai eu, că iată stă scris: *"Că Iisus Hristos este Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii"* (Iona 1, 29), şi că *"Sângele lui Iisus Hristos ne curăţeşte pe noi de tot păcatul"* (1 Ioan 1, 7). Tot Iisus a zis tâlharului de pe Cruce: *"Amin zic ţie, astăzi împreună cu Mine vei fi în Rai"* (Lc. 23, 43). Să n-ai frică de mine, ci îndrăzneşte numai la mila lui Dumnezeu şi ascultă ce zice Sfânta Scriptură mai departe: *"Domnul este luminarea mea şi Mântuitorul meu, de cine mă voi teme? Domnul este scutitorul vieţii mele, de cine mă voi înfricoşa?"* (Ps. 26, 1-2); apoi: *"Veniţi către Mine toţi cei osteniţi şi însărcinaţi şi Eu vă voi odihni pe voi"* (Mt. 11, 28).

Pe când citeam acestea, am observat o mişcare în sufletul bolnavului şi că lacrimi se prelingeau pe faţa lui. Erau lacrimi de căinţă şi de părere de rău pentru păcatele săvârşite în viaţă. Şi nu s-a putut stăpâni bietul, să nu spună aceasta pe faţă. A izbucnit deodată într-un plâns amar, recunoscând că-i păcătos. Iată, acela care odinioară îşi bătea joc de cele sfinte, acuma îşi plânge în hohot păcatele sale! S-a îndreptat apoi cu mare încredere către mine, slujitorul celor Sfinte, şi m-a rugat: "Părinte, voiesc să-mi spovedesc păcatele şi să-mi întăresc sufletul cu Sfânta Precistanie". I-am împlinit bucuros dorinţa şi i-am citit rugăciunea dezlegării de păcate. Şi când am rostit cuvintele: *"Acum slobozeşte pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul tău în pace, că văzură ochii*

mei mântuirea Ta, care ai gătit-o înaintea feţii tuturor popoarelor, lumină spre descoperirea neamurilor şi mărire poporului Tău Israil" (Lc. 2, 29-32), atunci bolnavul s-a întors cu faţa veselă către Icoana Domnului nostru Iisus Hristos şi a zis: "Îţi mulţumesc Doamne, că m-ai învrednicit şi pe mine păcătosul să văd mântuirea sufletului meu!" S-a întors apoi către mine cu cuvintele: "Îţi mulţumesc şi sfinţiei tale, Părinte, că m-ai împăcat cu Dumnezeu!"

Abia am ajuns acasă şi mi-au şi adus vestea, că fratele acesta bolnav, cu rugăciunea pe buze şi-a încredinţat în mâinile Domnului sufletul său. Ce zici, frate creştine, la întâmplarea aceasta? Este un Dumnezeu? Are omul suflet şi are Dumnezeu grijă de sufletul celui păcătos? (Pr. I. Bucevschi D-ca Ort.).

Exemplul rău dărâmă sufletele. Un Preot inteligent, dar cu idei liberale, fu chemat la un tânăr greu bolnav, care se ruinase trupeşte şi sufleteşte prin traiul său uşuratic. "Cum ai ajuns în halul acesta?" - îl întrebă Preotul. Tânărul îi răspunse: "Să fiu sincer şi dumneata porţi vină la aceasta". "Cum se poate?" zise Preotul indignat "oare n-ai auzit în predicile mele numai lucruri bune?" - "Adevărat", răspunse tânărul, dar eu te-am văzut pe dumneata mergând odată la teatru şi de aici încolo începusem şi eu a-l cerceta cât mai des. Dar nu m-am mulţumit cu atât, ci mă simţeam atras din ce în ce mai mult şi spre alte locuri de petreceri mult mai josnice. Aşa am căzut tot mai mult în mocirlă şi păcat". Atunci simţi Preotul cât de adevărate sunt cuvintele Apostolului: *"Feriţi-vă de orice înfăţişare a răului"* (1 Tes. 5, 22; o mie pilde o.c. 256).

27. N-am ascultat de părinţii mei duhovniceşti, de Preoţii Bisericii Ortodoxe?

Părinţii duhovniceşti, Preoţii, sunt trimişii sau Îngerii lui Dumnezeu, rânduiţi de El pentru călăuzirea oamenilor pe calea cea bună a vieţii, spre redobândirea statorniciei fericirii vremelnice şi veşnice. *"Iată Eu trimit pe Îngerul Meu înaintea ta, ca să te călăuzească şi ocrotească pe drum, să te ducă la locul pe care ţi l-am pregătit. Fii cu ochii în patru înaintea lui şi ascultă glasul Lui. Să nu te împotriveşti Lui, pentru că nu vă va ierta păcatele, căci Numele Meu este în El. Dacă vei asculta glasul Lui, şi dacă vei face tot ce-ţi voi spune, Eu voi fi vrăjmaşul vrăjmaşilor tăi şi potrivnicul potrivnicilor tăi"* (Ieş. 23, 20-22; comp. Mal. 2, 7; 3, 1; Apc. 2; 3). Cei care n-ascultă de părinţii lor duhovniceşti, de Preoţii lui Dumnezeu, păcătuiesc groaznic, cad din Dar şi se prăbuşesc în groaznice torturări vremelnice şi veşnice.

"Ascultaţi pe mai-marii - Episcopii şi Preoţii - *voştri şi vă supuneţi lor, căci ei privighează pentru sufletele voastre, ca cei ce vor să dea seamă, ca să facă cu bucurie aceasta; iar nu suspinând, că aceasta nu vă este vouă de folos"* (Evr. 13, 7-17).

Aici Apostolul Pavel - zice fericitul Teofilact - scoate cuvântul pentru Epis-

copi şi Arhierei; şi după ce mai-nainte laudă cu cuvântul care l-au zis mai sus, cum că ei sunt credincioşi şi vrednici de a se râvni de către cei ce-i privesc, zicând: "Aduceţi-vă aminte de povăţuitorii voştri, şi privind la săvârşirea petrecerii lor, urmaţi-le credinţa" (la stih. 7); după ce mai înainte i-a lăudat, zic, pentru aceasta, acum aici zice: "Supuneţi-vă unor Arhierei şi Episcopi ca aceştia ai voştri, fraţii mei creştini: Dar poate zice cineva: Se cuvine a ne supune fiecăruia povăţuitor şi Arhiereu şi stăpânitor, măcar şi rău de ar fi? Răspundem: După ce zici, creştine, că Arhiereul şi povăţuitorul tău este rău? De este după credinţă rău, adică de are dogme eretice şi hulitoare, fugi de dânsul, măcar de ar fi şi Anghel (Înger) din cer; iar de este rău după viaţă şi petrecere, supune-te lui, că despre unii ca aceştia zice Domnul: *"Că pe scaunul lui Moise au şezut cărturarii şi fariseii. Deci, toate câte ar zice vouă să ţineţi, ţineţi-le şi faceţi-le; iar după faptele lor nu faceţi, că ei zic şi nu fac"* (Mt. 23, 3).

Şi supuneţi-vă lor.

Cu zicerea acesta arată Apostolul curăţitoarea supunere şi ascultare care sunt datori creştinii să arate către Arhiereii şi dascălii lor, încât nu numai prin cuvânt să asculte, ci şi prin fapte să-i slujească pe ei, de ar cere trebuinţa.

Că aceştia priveghează pentru sufletele voastre, ca unii ce au a da seamă pentru voi.

Audă Arhiereii şi Preoţii şi egumenii (adică povăţuitorii) cuvintele acestea ale Apostolului; că precum se cuvine norodul şi creştinii a fi bine ascultători lor, aşa asemenea şi ei se cuvine a fi cu priveghere pentru norod, sârguindu-se şi îngrijindu-se pentru mântuirea lor, precum şi păstorii oilor priveghează pentru turma lor, precum este scris: *"Şi păstorii erau în locul acela, îngrijind şi păzind străji de noapte, împrejurul turmei lor"* (Lc. 2,8). Căci şi Arhiereii şi Egumenii, au să dea seama lui Dumnezeu pentru păcatele ce fac creştinii cei supuşi lor, pe care i-au păstorit.

Ca să o facă aceasta cu bucurie, iar nu suspinând; că nefolositor lucru este vouă acesta.

Te supui şi tu creştine, zice, Arhiereului tău, şi odihneşti pe Preotul şi pe Proiestosul tău; faci lui mai uşoară greutatea purtării de grijă, ce o are pentru mâtuirea ta, fiindcă el primeşte bucurie când tu te supui lui, iar de-i zici împotrivă şi te arăţi fără omenie, el cu neomenia ta aceasta, tot va privighea şi va purta grijă pentru sufletul tău. Însă, de nu vei îndrepta nesupunerea ta, Arhiereul şi Proiestosul tău va suspina către Dumnezeu împotriva ta; şi suspinarea lui nu va fi ţie de folos, ci îţi va fi foarte vătămătoare şi păgubitoare. Vezi însă, iubitule, că Apostolul Pavel nu iartă Arhiereului şi Proiestosului să izbândească asupra nesupuşilor cu alt chip, decât cu singură suspinarea, (în suspinarea aceasta intră şi canonisirea după Pravilă) care suspinarea aceasta, a Arhiereului adică şi a Proiestosului, pricinuieşte blândeţe şi îndelungă-răb-

dare, iar nesupusului şi celui neîndreptat, mai mult îi aprinde pe focul muncii, fiindcă îndeamnă pe Dumnezeu spre a Se face mai aspru pedepsitor al nesupusului aceluia. Tu dar, creştine, care nu te supui Arhiereului şi Proiestosului, nu te face nebăgător de seamă, pentru că este numai suspin, izbânda lui cea asupra ta, ci pentru aceasta teme-te mai mult, pentru că suspinul acesta părut mic, ajunge la urechile Domnului şi te dă pe tine urgiei Lui" (Fer. Teofilact; tâlcuirea celor 14 trimiteri ale Sf. Ap. Pavel la evr. 13, 17).

Cioatele provocatoare de dureri grele. Un Preot necăjit de purtarea scandaloasă a unor tineri creştini din parohia sa, la sfârşitul Dumnezeieştii Liturghii, s-a suit pe Amvon şi a cuvântat aşa: A fost odată un boier care avea o grădină mare şi frumos îngrijită. Mai mare peste grădină a aşezat un grădinar sârguincios şi cu multă învăţătură. Acest grădinar îşi da toată silinţa de a curăţi grădina de uscături, spini şi mărăcini. Îngrijea harnicul grădinar, pomii roditori, straturile de flori şi legume. Şi când umbla prin grădină cu multă bucurie şi mulţumire sufletească se uita el la rodurile ostenelilor sale. Într-o zi de sărbătoare, cum umbla grădinarul printre pomi, iată că se împiedică de-o cioată şi se zgârie la un picior aşa de tare, încât a început a curge sânge. L-a durut mult această întâmplare... Şi suspinând zise: "Of, Doamne, oare de unde a mai răsărit şi această cioată? Eu mă sârguiesc a curaţi această grădină de toate uscăturile şi iată am mai dat peste una care m-a sângerat atât de mult!"

Iubiţilor fii duhovniceşti! Boierul cu grădina este bunul Dumnezeu. Grădina cu pomii, şi sadurile cele multe este lumea: cu târgurile, oraşele, satele şi cu credincioşii dintr-însele. Grădinarul sunt Preoţii şi învăţătorii cei cu multă şcoală. Prin urmare şi satul nostru este o grădină a lui Dumnezeu Sfântul, în care noi Preoţii şi învăţătorii suntem aşezaţi de a curăţi dintr-însul, cu învăţăturile noastre, toate: bălăriile, spinii, mărăcinii, pălămizile şi cioatele păcatelor şi a planta în locul lor moravurile cele bune şi creştineşti. Noi ne-am dat şi ne dăm toată silinţa în Sf. Biserică şi în şcoală, a tăia crengile cele uscate din pomi, a plivi buruienile netrebnice şi a depărta toate cioatele cele rele şi urâcioase... Dar cu toată străduinţa noastră, mi s-a întâmplat şi mie ca şi grădinarului din pildă, că m-am împiedicat într-o cioată şi m-am sângerat dureros.

Într-o Dumincă seara treceam prin sat şi un băieţandru în loc să-mi dea bineţea şi cinstea ce mi se cuvenea ca unui Preot şi învăţător, a început a mă înjura şi a mă fluiera ca pe un câine turbat. Această întâmplare urâtă m-a durut foarte mult. Dacă cu toată stăruinţa noastră în învăţătură, în Sf. Biserică şi în şcoală, se întâmplă astfel de neajunsuri, atunci nu poartă vina altcineva decât părinţii. Aceştia sunt datori să ne sprijine în buna creştere a tineretului. Şi aceasta trebuie să o înceapă ei din frageda copilărie a odraslelor lor. Ar fi tare bine dacă părinţii de astăzi şi-ar întipări în minte cuvintele Dumnezeieştilor Scripturi: *"Cel ce cruţă varga, urăşte pe fiul său; iar cel ce-l iubeşte, îl ceartă*

de timpuriu. Nu cruţa copilului mustrarea, căci de-l vei bate cu varga, nu va muri. Bate-l cu varga, ca să-i scapi sufletul lui de pieire" (Prov. Sol. 14, 24; 23,14). Ştiu, că copilul cel necumpănit în fapta sa era beat. Dânsul e muncitor. A lucrat toată săptămâna la fabrica de scânduri şi când şi-a luat răsplata pentru munca obositoare, în loc să dea laudă şi mulţumire lui Dumnezeu pentru sănătate şi ajutor, s-a băgat cu banii agonisiţi în slujba diavolului. În loc să cumpere o lumânare, tămâie sau untdelemn pe care să le aducă la Sfânta Biserică ca jertfă de mulţumire, ori să-şi cumpere cărţi sfinte pentru luminarea sufletului său, bietul băieţandru a rătăcit la cârciumă, s-a îmbătat şi aşa s-a prefăcut din "Chipul şi Asemănarea lui Dumnezeu" în vită turbată.

Voi muncitorilor nu treceţi cu vederea cuvintele Sfintei Scripturi care zice: *"Cinsteşte pe Dumnezeu din avutul tău şi din prisosul venitului tău şi se vor umple grânarele tale cu belşug şi teascurile tale vor revărsa mustul..."* (Prov. Sol. 3, 9). Părinţilor, feriţi-vă copiii voştri de cârciumi, beţii şi de teritoriile diavolului cu jocuri şi hasmodii... pentru că: *"Beţia în zdrenţe îl îmbracă pe cel somnoros"* (Pr. Sol. 23, 21); iar cei care se adună la petreceri anticreştineşti, cu jocuri, cântece curveşti, chefuri, lux şi alte blestemăţii, aceia se idolatrizează (1 Cor. 10, 7; Gal. 5; Apc. 21, 8; 22, 15). Îndemnaţi copiii voştri să umble la Sf. Biserică - în Duminici şi Sărbători - şi aici să se adape din izvorul cel limpede şi curat al învăţăturilor Dumnezeieşti. Nebun este cel care ocoleşte această Casă a lui Dumnezeu, de învăţătură şi ştiinţă adevărată. Scris este: *"Începutul ştiinţei este temerea de Dumnezeu, dar nebunii ocolesc înţelepciunea şi învăţătura..."* (Pr. Sol. 1, 7). Voi tinerilor ascultaţi pe învăţătorii voştri, căci bune învăţături vă dau. În Duminici şi sărbători, nu vă pierdeţi vremea în beţii şi păcate urâcioase, în petreceri anticreştineşti cu jocuri, cântece curveşti şi felurite hasmodii, care vă întunecă sufletele; ci folosiţi vremea în cercetarea Scripturilor Divine, cugetare serioasă în Legea Domnului, citirea cărţilor Sfinte şi a revistelor religioase, în sfaturi bune, fapte creştineşti, cântări duhovniceşti şi luminarea sufletelor voastre.

Pe tânărul cel nesocotit, care m-a înjurat, nu-l osândesc; ci doresc ca să se îndrepte şi să fie viu. Cu îndreptarea sa să înceapă cât mai curând, căci nu ştie când va fi chemat să-şi dea seama despre viaţa sa de pe pământ. *"Fiul Omului* - zice Sf. Scriptură - *va trimite pe Îngerii Săi şi vor aduna din Împărăţia Lui pe toate smintelile şi pe cei ce fac fărădelegea; şi-i vor arunca în cuptorul cel de foc. Acolo va fi plânsul şi scrâşnirea dinţilor"* (Mt. 13, 41-42). Cuvintele Preotului necăjit pentru îndărătnicia unora din parohienii săi, au pătruns adânc în sufletele tuturor ascultătorilor. După câtăva vreme tânărul acela s-a căit de fapta sa rea, a venit la Preot şi a căzut la picioarele lui, cerându-şi iertare şi făgăduind îndreptare credinţei şi vieţuirii sale după Dreptarul Ortodoxiei. Cuvintele Preotului ce predicase de pe amvon au căzut ca sămânţa în pământ

bun, au prins rădăcină şi nădăjduieşte că vor aduce roduri bune. Preotul l-a primit, l-a spovedit, i-a dat canon şi după facerea roadelor vrednice de pocăinţă, l-a împărtăşit cu Dumnezeieştile Taine!... (Prel. după Pr. I. Bucevschi).

"Cel ce vă ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă şi cel ce se leapădă de voi, de Mine se leapădă. Iar cel ce se leapădă de Mine, se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine" (Lc. 10, 16; comp. Ioan 13; F. Ap. 20, 28-30; Rom. 16, 17-18).

Pedepsirea creştinilor neascultători... Sfinţii Iulie şi Iulian fiind în eparhia Mediolanului, aproape de cetatea ce se numea Gaudin, curăţind un oarecare sat de îndrăcirea idolească, au zidit o Biserică - care era a nouăzeci şi nouă din câte zidiseră ei, - şi ajuta la acea zidire mulţime de popor credincios. În acel timp, nişte oameni trecând cu căruţele pe lângă locul acela, şi văzând pe cei ce zideau, au zis între ei: "Aceştia ne vor opri şi pe noi, să le ajutăm la zidire şi vom zăbovi, deci, chiar dacă n-am voi, tot ne vor pune cu sila". Dar de vreme ce nu aveau pe unde să treacă decât prin acel loc, au socotit un lucru ca acesta: Pe unul dintr-înşii l-au pus în căruţă ca pe un mort, făcându-se că-l duc să-l îngroape, iar când au ajuns în dreptul zidirii acelei Biserici, Sfinţii au zis către dânşii: "Fiilor, ajutaţi-ne puţin şi nouă la lucrul acesta, la care ne vedeţi ostenindu-ne". Ei au răspuns: "Nu putem să zăbovim fiindcă ducem pe un mort la îngropare". Sfântul Iulie a zis către dânşii: "Fiilor, oare nu minţiţi?" Ei au răspuns: "Nicidecum, Părinte". Sfântul Iulie a zis către dânşii: "Să vă fie dar după cuvântul vostru". Apoi oamenii aceia s-au dus în calea lor. După ce s-au dus puţin mai departe, au zis către cel ce se prefăcuse mort, să se scoale. Dar el nu s-a mai sculat. Ei socotind că doarme, au început a-l imboldi, dar au văzut că era mort cu adevărat. Acea minune aflându-se îndată de toţi, au fost cuprinşi de frică şi spaimă şi dintr-acel ceas nimeni nu mai îndrăznea să spună vreo minciună acelor Sfinţi Părinţi... (V. Sf. 21 iunie o.c. pg. 981-982).

Pedepsirea veşnică a ucenicului neascultător... Un ucenic al unui bătrân a murit. Acela amăgindu-se de zavistnicul diavol, se afla în osânda nesupunerii şi a neascultării şi lucrul cel mai rău a făcut, că a căzut într-alt păcat şi nu s-a pocăit, ticălosul. Deci, bătrânul lui rugă de multe ori pe Dumnezeu să-i arate unde a ajuns sufletul leneşului său ascultător. Drept aceea, i s-a arătat că se muncea în iad, cu munci cumplite şi aspre, şi rănindu-se groaznic cu inima, nu lipsea de a ruga pe Dumnezeu pentru el, şi adăugând noi postiri pe lângă postirea sa cea de mai-nainte, a postit patruzeci de zile şi atunci a auzit un glas ce-i zicea: "Acest suflet, pentru care te rogi fierbinte, se cade să fie în iad până când voi veni cu îngerii şi cu trâmbiţe şi atunci va lua cuviincioasa plată pentru lucrurile sale". Bătrânul auzind această hotărâre, s-a întristat foarte mult şi pe lângă cele patruzeci de zile de mai-nainte, a adăugat alte patruzeci de zile de postire şi umilindu-se pe sine, mai mult rugă pe Dumnezeu. Dar iarăşi a auzit de la Dumnezeu: "Rămână în iad, până voi veni pe norii cerului!" Deci, de vreme

ce n-a putut să plece Dumnezeiasca milostivire să-l ierte - şi aceasta poate a făcut-o Mântuitorul, ca bătrânul să pună mijlocitor pe Dumnezeiescul Paisie, şi astfel ascultându-l, să se adevereze pentru făgăduinţa ce i-a dat - a alergat la Paisie în pustia cea mai dinăuntru, ştiind îndrăzneala ce avea el către Dumnezeu şi nădăjduind către acela, care singur poate să milostivească pe Dumnezeu.

Cuviosul Paisie cunoscând, prin Dumnezeiescul Dar, venirea bătrânului, a ieşit în întâmpinarea lui şi după sărutarea lor, a zis către el: "O! Părinte, pentru ce ai venit la mine prostul şi păcătosul şi te-ai umilit atâta de mult?" Dar bătrânul povestind întâmplarea ucenicului său şi rugile care le-a făcut lui Dumnezeu pentru el şi hotărârea care a auzit-o, că se va pedepsi în iad până la venirea Domnului, i-a zis: "Pentru aceasta am venit, să rog pe cuvioşia ta, ca împreună să te doară inima pentru el şi să rogi pe Dumnezeu pentru ticălosul meu ucenic; căci cred, că de-L vei ruga te va asculta. Deci, nu mă lăsa supărat, ci roagă-L; căci altfel nu mă duc de aici". Acestea zicând acel bun bătrân, a înduplecat pe marele Paisie, mai mult cu lacrimile lui decât cu cuvintele, să se roage lui Dumnezeu şi să milostivească îndurările Lui. Deci, a zis către bătrân: O! Sfinţite Părinte, nu-mi este cu putinţă să mă apuc de un lucru ca acesta; căci acesta este lucrul tău şi al marii tale minţi, măcar că până acum nu te-a ascultat Dumnezeu, pentru pricinile care le ştie singur El; căci judecăţile Lui sunt multe şi adânci; însă ca să-ţi ascult porunca, iată rog pe Dumnezeu împreună cu cuvioşia ta şi orice se va arăta plăcut Lui, facă-se. Deci, rămânând sfinţia ta în acest loc, roagă pe Dumnezeu şi eu mă duc să-L rog în pustia cea mai dinăuntru".

Ducându-se acolo, a stat la rugăciune şi înălţându-şi mâinile şi mintea la cer, a zis: "Ziditorule al tuturor, caută spre rugile nevrednicilor robilor Tăi şi ca un bun, liberează din legăturile iadului sufletul ucenicului bătrânului!" Acestea şi cele asemena acestora, rugându-se lui Dumnezeu, n-a fost chip să nu se audă - după nemincinoasa făgăduinţă ce a luat. Atunci îndată Hristos cel ce este de faţă pretutindeni, dar nevăzut, i s-a arătat lui şi i-a zis: "Robul meu Paisie, ce ceri cu tot sufletul?" El a răspuns: "Doamne, Tu eşti cel ce cunoşti toate, ştii că cer să miluieşti pe neascultătorul şi păcătosul ucenic al bătrânului, care ticălosul se munceşte în iad; deci, mă rog Ţie, ascultă-mă pe mine robul Tău şi izbăveşte-l ca un iertător şi mult-milostiv. Mântuitorul a zis către dânsul: "Eu am hotărât ca el să rămână în iad, să se muncească pentru neascultarea şi pentru păcatul lui, până când voi veni cu Îngerii pe norii cerului". Paisie, alesul Domnului, rugându-L a zis: "Stăpâne al tuturor, dar ce lucru nu se supune poruncii Tale când voieşti? Îţi este lesne Ţie, Stăpânul veacurilor şi Făcătorul tuturor celor ce sunt, să faci şi acum acelaşi chip al venirii Tale". Mântuitorul auzind acestea, s-a suit la ceruri. Apoi s-a pogorât pe nori cu multă slavă, cu îngeri şi cu Arhangheli, cu trâmbiţe, cu cete de drepţi şi cu toate acelea cu care are să se pogoare în ziua cea de apoi a Judecăţii şi s-au aşezat scaune

şi Divan înfricoşat, pe urmă a fost chemat şi sufletul neascultătorului ce murise şi ieşind din iad, a stat înaintea Judecătorului. Acela s-a dat în mâinile lui Paisie, apoi a fost dat bătrânului lui, care în ceasul acela se ruga cu multă nevoinţă, precum se învoise mai-nainte, ca să se roage amândoi. Deci, a auzit glas de sus zicându-i: "Ia sufletul ucenicului tău, prin mâinile slugii mele Paisie, care s-a liberat din iad şi nu-l vei mai vedea în munci, ci în odihnă".

Atunci îndată a venit sufletul ucenicului şi a stat înaintea bătrânului şi mărturisea că multe a pătimit, din schingiuirile muncii pentru neascultare, fiindcă aceasta i s-a făcut pricină să cadă în păcat şi pentru dânsul a încercat muncile cele cumplite ale iadului; dar prin rugăciunile tale şi ale Dumnezeiescului Paisie, Iubitorul de oameni Dumnezeu, S-a milostivit şi m-a dezlegat din legăturile iadului, ca să mă duc la locul drepţilor.

Acestea s-au arătat bătrânului în vremea rugăciunii lui; apoi după ce s-a încredinţat de aceea pe deplin, adică despre mântuirea ucenicului său, s-a dus îndată la marele Paisie, şi l-a găsit mulţumind lui Dumnezeu pentru mântuirea ucenicului care murise. Deci, i-a spus vedenia ce o văzuse. Apoi Paisie i-a povestit bătrânului de înfricoşata venire a Domnului şi de toate cele ce văzuse, mulţumind amândoi împreună lui Dumnezeu, cel ce a făcut nişte lucruri minunate ca acestea. Apoi bătrânul a zis către Marele Paisie: "Dumnezeiescule Paisie, îţi mulţumesc foarte mult, că prin rugăciunile tale, ai mântuit nu numai pe deznădăjduitul meu ucenic, dar ai mântuit şi sufletul meu, care suferea cumplit de întristare. Deci, te rog să-mi spui, care este fapta ta minunată şi care sunt nevoinţele tale, prin care te-ai învrednicit a lua nişte daruri ca acestea?" Marele Paisie i-a răspuns: "Iartă-mă, cinstite părinte, la mine smeritul nu se află nici un lucru, care să fie vrednic de un dar ca acesta; dar Dumnezeiasca Pronie, care economiseşte unele ca acestea, la cei ce cer din tot sufletul ajutorul Ei, a auzit rugăciunile tale, şi n-a trecut cu vederea multa ta dragoste ce ai arătat către ucenicul tău; căci ai urmat cu lucrul pe Dumnezeu, Iubitorul de oameni, Care pentru noi oamenii cei ce ne-am izgonit din Rai pentru neascultarea noastră şi ne-am făcut vrăjmaşi ai lui Dumnezeu prin amăgirea celui viclean, S-a născut din pururea Fecioara Maria, a crescut ca un copil, a pătimit ca un om, şi cu patima Sa ne-a eliberat; şi arătând către noi cu fapta atât de covârşitoare dragoste, a legiuit şi cu cuvântul, că nu este nici un alt bine mai mare, decât dragostea cea curată, pentru care cineva îşi pune şi viaţa sa pentru prietenul său, precum ai pus şi tu, părinte, pentru ucenicul tău. De aceea, Domnul a ascultat rugămintea ta şi a mântuit pe ucenicul tău. Eu sunt om păcătos şi nu cunosc în mine nici un bine! Pentru aceea sunt nevrednic de darurile lui Dumnezeu. Deci, iartă-mă, o! prea sfinţite suflete şi vino să mulţumim şi să slăvim pe Dumnezeu, milostivul şi iubitorul de oameni". Zicând acestea cu smerită cugetare, a slăvit împreună cu bătrânul, pe Dumnezeu

dătătorul tuturor darurilor. Apoi luând binecuvântare unul de la altul şi luându-şi rămas bun, s-a întors fiecare la locuinţa sa... (V. Sf. 19 iunie o.c. pg. 860-867).

28. Am purtat ură asupra Preoţilor Bisericii?

"Cel ce ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă şi cel ce se leapădă de voi, de Mine se leapădă... şi de Cel ce M-a trimis pe Mine" (Lc. 10, 16). Acela care urăşte pe Preoţi, Îl urăşte şi pe Acela Care i-a trimis pe ei în lume să propovăduiască: pe Domnul nostru Iisus Hristos, Care a zis Sfinţilor Săi Apostoli şi urmaşilor lor, Episcopi şi Preoţi: *"De vă urăşte pe voi lumea, ştiţi că M-a urât pe Mine mai-nainte decât pe voi"* (Ioan 15, 18; 1Ioan 3, 13). *"Cei ce nu ascultă pe Preoţii care îi învaţă Cuvântul lui Dumnezeu, cad sub anatema cu toată averea lor"* (Ezdra 10, 8).

Preotul şi birtaşul. Cât trăieşti multe păţeşti, multe auzi şi multe vezi. Într-o zi un Preot obosit şi flămânzit intră într-un birt ca să-şi astâmpere foamea chinuitoare. Între alte mâncăruri, cere şi o friptură. Birtaşul îi aduce, odată cu friptura şi o jumătate litru de vin. Preotul îi spuse să-şi ia vinul înapoi, fiindcă nu obişnuieşte să bea alcool. Mirat şi chiar supărat, birtaşul începu să strige cât îl ţinea gura: "Mănâncă şi bea, taică părinte, căci ca mâine soseşte moartea şi-ţi seceră viaţa şi atunci tot vei răbda. Crezi că-ţi mai cere cineva socoteală de ce ai făcut în viaţă? Aci e iadul, aici e raiul. Toate celelalte sunt palavre, sperietori de copii!" Bietul Preot se uită speriat la birtaş şi-l socoti o bucată de vreme nebun în toată puterea cuvântului. Când văzu însă că are de-a face cu un om întreg la minte, dar răsucit şi rătăcit în gânduri, zise liniştit: "Domnule, fii bun şi-mi răspunde, d-ta nu eşti creştin? Sau cel puţin dumneata nu crezi într-un Dumnezeu?" "Nu, taică părinte! Am crezut odată; doar acum am băgat de seamă că Dumnezeu a fost scornit de Preoţi, ca să aibă cu ce trăi în viaţă, căci ei sperie lumea cu Dumnezeu şi câştigă parale, nu glumă!" "Ei, dragul meu! Ce năzbâtii îţi mai trec prin cap! Asta chiar n-am mai auzit-o până azi! Asta e tocmai ca şi când eu aş zice că dumneata mi-a adus foamea, ca să-ţi dau parale astăzi, sau mai bine zis, ca şi când dumneavoastră, birtaşii, aţi fi scornit foamea şi setea în lume ca să luaţi parale de pe spinarea oamenilor. Ce rătăcire! Avem nevoie să ne rugăm lui Dumnezeu, tocmai aşa cum avem nevoie să mâncăm sau să ne adăpăm!"

Ruşinat de acest răspuns priceput, sărmanul birtaş trebui să-şi ceară iertare şi să mulţumească clientului său, care-i dete o lecţie pentru toată viaţa, căindu-se că până aici nimeni nu-i dezvăluise acest mare şi netăgăduit adevăr.

Graiul lacrimilor nu se uită. Într-o trăsură călătoriră odată mai mulţi oameni răi în tovărăşia unui Preot foarte credincios. Ei bârfeau Numele lui Dumnezeu şi puneau întrebări răutăcioase şi batjocoritoare Preotului, care apăra pe Domnul cu toată puterea fiinţei sale. Când necredincioşii s-au coborât în discuţii josnice şi revoltătoare, Preotul n-a mai putut să vorbească nimic de ciudă şi un şiroi de lacrimi îi brăzdară faţa sa, sleită şi îngălbenită de necaz. Convorbirea

a luat sfârşit.

După trecere de ani de zile, Preotul primeşte următoarea scrisoare, de la unul dintre răii săi tovarăşi de călătorie cu trăsura: *"Cu mâhnire sfâşietoare de inimă mi-aduc aminte de călătoria mea spre iad, când am avut fericirea să fiu oprit de sfinţia ta pe povârnişul acelui drum nefericit. Cuvintele de atunci ale sfinţiei tale le-am uitat. Lacrimile sfinţiei tale însă mi-au răscolit inima şi nu-mi dau pace nici azi. Ele m-au întors la Dumnezeu. În numele lui Iisus Hristos, te rog să mă ierţi, pentru că L-am hulit odinioară în faţa sfinţiei tale. "Să te faci tuturor toate, ca pe toţi să-i dobândeşti"* (1 Cor. 9,19; B. E. R. Pr. M. C. Ionescu).

29. Am batjocorit, suduit, pizmuit, bătut şi vorbit de rău pe Preoţii Bisericii?

"Omului mirean nu i se cade a ocărî, a bate, sau a defăima pe Preot, sau a-l cleveti, sau a-l mustra în faţă, de ar fi şi adevărate cele zise asupra lui. Iar de va îndrăzni mireanul a face acestea, să se dea anatemii, că unul ca acela este despărţit de Sfânta Troiţă şi se va trimite la un loc cu Iuda - Iscariotul - căci scris este: *"...Pe mai-marele tău să nu-l grăieşti de rău"*; aşijderea şi cel ce nu cinsteşte pe mai-marele său (Ieş. 22, 28).

"Nu se cade mirenilor a porunci Preotului ca să intre în Biserică la Slujbă, sau la orice lucrare, nici la cea mică; ci în voia lui să fie, când va vrea şi va socoti să slujească Liturghia şi să cânte (Nomocanonul 53 şi 54 din Trebnic edit. Chişinău..., pg. 1104-1105). Cel ce va sudui pe Preot, un an să nu se împărtăşească; iar de-l va lovi cu palma ori cu băţul, trei ani să nu se împărtăşească şi măcar de l-ar şi ierta Preotul, tot sub acel canon să rămână" (Înv. p. canoane din Evhologhiul tip. la Iaşi 1834 pg. 29-30). "Oricine din oamenii cei proşti vor bârfi cu ceva pe Preotul, sau cu cuvinte spurcate, sau hule, acela să aibă pocanie 6 luni. Cine blesteamă pe Preot să fie procliat şi cine mânie pe Preot sau pe Arhiereu, doctorul cel sufletesc, de mânia lui Dumnzeu vor fi aprinşi. Că dacă blestemul părinţilor trupeşti dezrădăcinează din temelie pe feciorii lor, cu cât mai vârtos blestemul părinţilor cei sufleteşti, lecuitorii sufletului, de îi va mânia cineva?!" (Prav. Bis. Gov. 52; pg. 104; vezi şi Can 58 Apost. şi 3 Sofia cu tâlcul şi subînsemnările lor).

Împăratul Saul, călcând porunca lui Dumnezeu... şi jertfind peste voia Proor. Samuil... (1 Împ. 15) şi apoi ucigând pe Preoţii lui Dumnezeu din Nob... a căzut în moarte năprasnică (1 Împ. 22; 31). Ham prin batjocorirea făcută părintelui său, căzut în beţie şi dezgolit, s-a îmbrăcat în haina blestemului împreună cu toată seminţia lui; iar fraţii lui, Sim şi Iafet, acoperind cu cuviinţă goliciunea tatălui lor, s-au îmbrăcat în haina luminoasă a blagosloveniei (Fac. 9, 18-27; comp. Ps. 108, 15-19). *"Cei ce lovesc sau închid pe Episcop fără pricină ori cu plăsmuri închipuite, unul ca acesta anatema să fie"* (Can. 3 Sin. Sf. Sofia; vezi şi Can. 31, 39 Sf. Ap. 8 Sin. 4 ec.; 34 Sin. 6 ec.; 57 Laodichia, 7 Cartagena).

De va blestema Preotul pe vreo femeie şi ea va îndrăzni împotriva lui de va blestema pe Preot, anatema să fie. Iară după o vreme de îi va părea rău, 3 ani să se pocăiască şi metanii 1500. Femeia de va zice Preotului cuvânt de ruşine (ocărî sau înjura), 3 ani să se despartă de la Biserică. Femeia de va învăţa pe Preot la slujba Liturghiei şi ceasurile lui ce îi sunt făgăduite - de va fi foarte tânăr; iar ea foarte înţeleaptă - iar de îl va învăţa şi de putere, ori să se părăsească ori să se despartă. Iar de se va pocăi, 6 luni să se pocăiască şi metanii să facă o mie pe zi. Aşijderea şi omul ce se va birui sub această putere, aşijderea să se certe (Prav. Bis. Govora 119 şi 126). Clericul care va înjura sau va mustra pe Arhiereul lui, să i se ia Darul; iar clericul care va înjura pe Preotul lui, să se afurisească (Vezi can. 31; 39; 55; 56 Apostolic; can. 8 Sin 4 ec. 34 Sinl 6. ec.; 57 Laodichia; 7 Cartagena; Prav. mare glava 47 can. 18 sin 1 ec. 34 sin. 1 ec. 7 Sin 6 ec. 20 Laodichia; 39 Sf. Vasile). Mirenii care se vor sfii a se împărtăşi de la Preoţii mireni pentru că au soţii, Dumnezeieştii Părinţi, nu-i canonisesc, ci îi dau anatemii. O! groaznică judecată! (Prav. Mare Bis. glava 73 şi can 4 Gangra).

Grăieşte şi Antioh Pandecta: "Episcopii, zice, să cinstească pe Preoţii lor ca pe nişte slugi ale lui Hristos şi ca pe nişte oameni ce au tocmeală îngerească" (Extras. din Prav. M. Bis. gl. 56).

Ce închipuie podoaba Preoţească? "Podoaba Preotului, pentru aceea este roşie sau mohorâtă, după graiul Proorocului (Care face pe Îngerii Săi duhuri şi slugile Sale foc arzător), este şi pentru aceasta, că plaşcă (felon sau sfită) roşie adică cu plaşcă (hlamidă împărătească) îmbrăcară pe Hristos la Patimile Lui; aşijderea şi Preoţii când sunt îmbrăcaţi cu podoaba Preoţiei, atunci arată că sunt slugi şi ostaş Marelui Arhiereu Iisus Hristos, Împăratului de vecie şi arăducă (semăluiesc, aseamănă, închipuie) Preoţii Serafimilor, că ţin Dumnezeiescul şi simţitorul cărbune Hristos întru Sfântul Jertfelnic şi cum au luat Serafimul odinioară acel cărbune de-l dete Isaiei, aşa şi Preoţii cu lingura, Cereasca Pâine, Sfântul Trup şi Sângele Domnului nostru Iisus Hristos şi-l dau oamenilor; iar Diaconii arăduc (semăluiesc) în chipul Îngerilor" (Ibid. gl. 59).

Grăieşte şi Dumnezeiescul Ioan Zlataust: "Mulţi Preoţi fiind păcătoşi, aduc daruri, adică slujesc şi nu se sfieşte de dânşii Dumnezeu, ci Duhul Sfânt sfinţeşte darurile care sunt puse înainte şi însăşi Agneţul se face Trupul Domnului şi în Potir se face cinstitul Sânge al Domnului" (Coz. Zac. 149), după glasul Mântuitorului: "Luaţi de mâncaţi, că acesta este Trupul Meu şi beţi dintr-însul toţi, că acesta este Sângele Meu, al Legii celei Noi".

Iar Marele Athanasie grăieşte: "De vei ştii pe Preot adevărat că curveşte sau face alt păcat, să nu-ţi întorci darul, adică prescurile de la dânsul, nici să-l osândeşti că e păcătos, căci acele prescuri nu le duci lui, ci lui Dumnezeu. Bine că este nedestoinic şi păcătos, iar prescurile-ţi adică Liturghia ta, pentru dânsul se suie la cer: iar el îşi va lua plata păcatelor lui în ziua Judecăţii.

Nu se cade, nici se cuvine, nici cinste mireanului să osândească pe Preot, măcar de ar fi Preotul şi păcătos, nici ochii să-ţi ridici să-l vezi: numai să te depărtezi de dânsul 10 împiestreale, însă că deşi ştim păcatele Preotului, iar taina inimii lui nu o ştim; drept aceea trebuie să avem toată smerenia la Preoţi, chiar de este drept, sau păcătos. Că şi ei au Judecător drept Care va face să le plătească fiecăruia plata la groaznica zi a Judecăţii. Şi care osândesc pe Preoţi, aceea să se canonisească foarte tare şi greu, cum va părea sau va socoti Arhiereul sau Duhovnicul.

Ţineţi mintea drept şi cu tot sufletul (tu, o creştine), în creştineştile învăţături; cinsteşte cu cinste pe mama ta Biserica, care te-a născut prin Duhul Sfânt, adică prin Dumnezeiescul Botez şi pe Preoţii ei cinsteşte-i ca pe nişte slugi ale lui Hristos şi ca pe nişte oameni ce au tocmeală îngerească, ca să fii cinstit de Dumnezeu, că cinstea Preoţilor la Hristos se socoteşte; că şi oamenii împăratului pentru dânsul (pentru împărat) se cinstesc; aşa trebuie să se cinstească şi Preoţii pentru Hristos; iar câţi nu cinstesc pe Preoţi, aceia mânie pe Hristos, de aceea şi Sfinţia Sa Se sfieşte şi se mânie pe dânşii".

Preoţia şi vrednicia Sfintei Cuminecături. Glasul Domnului Hristos.

1. Când vei avea curăţenia Îngerilor şi sfinţenia Sfântului Ioan Botezătorul, tot n-ai fi vrednic a primi, nici a săvârşi Taina aceasta. Că nu pentru vredniciile omului s-a dat ca omul să sfiţească şi să slujească Taina lui Hristos şi să ia spre mâncare pâinea Îngerilor. Cu adevărat, mare e Taina şi mare vrednicia stării Preoţilor, cărora s-a dat ceea ce s-a dat Îngerilor. Că numai Preoţii hirotonisiţi după lege au putere a sluji Sfânta Liturghie şi a sfinţi Trupul lui Hristos. Preotul însă este numai un ministru al lui Dumnezeu, el întrebuinţează cuvintele lui Dumnezeu după aşezarea şi porunca lui Dumnezeu, iar adevăratul începător şi nevăzutul lucrător al Tainei, este Însuşi Dumnezeu, la a Cărui voie toate sunt supuse şi de a Cărui poruncă toate ascultă.

2. Se cade ţie dar, o Preote, în această împărătească Taină, a crede mai mult la Atotputernicia lui Dumnezeu, decât la mintea şi simţurile tale, sau la alt semn văzut. Deci, cu frică şi cu cinste să te apropii de lucrarea aceasta. Gândeşte cine eşti tu şi socoteşte cine e Acela a Cărui slujbă s-a încredinţat ţie prin punerea mâinilor Episcopului. Iată eşti făcut Preot şi spre sfinţirea Tainelor sfinţit; îngrijeşte dar cu credinţă şi cu evlavie să aduci, la vremea sa, Jertfa lui Dumnezeu şi să te porţi fără prihană. Că te-ai făcut Preot nu s-a uşurat sarcina ta; ci dimpotrivă, mai grea sarcină ai pus pe umerii tăi, şi te-ai îndatorat spre mai mare sfinţenie. (Mare este chemarea Preotului!). El trebuie să fie împodobit cu toate virtuţile şi să dea altora pildă de viaţă bună. Purtarea lui să nu fie ca a oamenilor de rând, să nu umble pe căile obişnuite ale poporului, ci să vieţuiască ca Îngerii în cer, sau ca bărbaţii desăvârşiţi pe pământ.

3. Preotul îmbrăcat în sfintele veşminte ţine locul lui Hristos; că este chemat a aduce lui Dumnezeu în smerenie şi evlavie rugăciuni, pentru sine însuşi şi pentru tot poporul. El poartă în spate şi în piept Semnul Crucii Domnului spre a-şi aduce aminte, neîncetat, el şi poporul, de Patimile lui Hristos. Poartă Crucea înainte, ca să nu piardă din vedere viaţa lui Hristos şi să se silească a-L urma; poartă Crucea în dos, ca să înveţe a suferi cu blândeţe, pentru Dumnezeu, toate relele ce-i pricinuiesc alţii. Poartă Crucea în piept ca să plângă păcatele sale; o poartă în spate ca din compătimire să plângă şi pe ale altora şi să se ştie pe sine orânduit ca un mijlocitor între Dumnezeu şi păcătos, să nu înceteze a aduce rugăciuni şi jertfe lui Dumnezeu până nu va dobândi dar şi milă. Preotul, când slujeşte, cinsteşte pe Dumnezeu, veseleşte pe Îngeri, zideşte Biserica, mijloceşte viilor ajutor, morţilor repaus şi pe sine se face părtaş tuturor bunurilor.

Reflexiune. Spre a înţelege mărimea Preoţiei, trebuie să avem în vedere caracterele ce o deosebesc şi formează ca şi o pecete Dumnezeiască cu care Preoţia a fost însemnată la întemeierea ei. Şi mai întâi ea e una, după cum Unul e Dumnezeu. "Unul şi Mijlocitor între Dumnezeu şi între oameni, Omul Iisus Hristos (1 Tim. 2, 5). *"Apostolul şi Arhiereul mărturisirii noastre"* (Evr. 3, 1). *"Pururea trăind ca să Se roage pentru noi"* (Evr. 7, 25). Tot Preotul, în practicarea cereştilor sale funcţii, reprezintă pe Iisus Hristos, sau mai bine zicând e însuşi Iisus Hristos, Care singur lucrează cele ce vestesc cuvintele şi faptele ministrului Său, singur leagă şi dezleagă, singur împarte harul, singur junghie şi aduce Părintelui Său jertfa de iertare, care aşijderea e o Jertfă: *"Căci Iisus prin Sângele Său a intrat odată întru cele Sfinte, veşnică răscumpărare aflând"* (Evr. 9, 12).

Astfel, o Jertfă, un Preot, o Preoţie, care în marea sa ierarhie, nu este decât Arhiereul bunătăţilor viitoare (Evr. 9, 11), e înmulţit în mod nevăzut peste tot pământul, spre a continua marea Sa chemare până la sfârşitul veacurilor (Mt. 28, 20). Şi nu numai Preoţia una e, ci e încă şi universală, căci *"toate popoarele au fost date în moştenire lui Iisus Hristos"* (Ps. 2, 6). *"Şi, de la răsăritul soarelui până la apus în toate locurile jertfa trebuie a se săvârşi şi punere înainte curată adusă Domnului"* (Maleahi 1, 11). El e veşnic, că, mai-nainte de toţi vecii Dumnezeu a zis lui Hristos: *"Tu eşti Fiul Meu, Eu astăzi Te-am născut"*. *Şi iarăşi: "Tu eşti Preot în veac după rânduiala lui Melhisedec"* (Evr. 5, 6; 6, 10). El e Sfânt: *"Pentru că Arhiereu ca acesta se cuvenea să fie nouă cuvios, fără de răutate, fără de spurcăciune, deosebit de păcătoşi şi mai înalt decât cerurile fiind"* (Evr. 7, 26). Şi însuşi demonii biruiţi de *"Cel ce are Preoţia veşnică"* (Evr. 7, 24), i-au făcut această mărturisire: *"Te ştiu pe Tine cine eşti, Sfântul lui Dumnezeu"* (Mc. 1, 24). O! Cât e de înaltă, cât e de măreaţă demnitatea Preotului, dar iarăşi cât e de temut! Întovărăşit la puterea Arhiereului Iisus Hristos, în unitatea Preoţiei sale, ministru cu el, şi întru el al Jertfei Crucii, reînnoită în

fiecare zi pe Altar, într-un chip fără de sânge, împărţitor al pâinii vieţii, al Trupului şi al Sângelui Răscumpărătorului, asupra cărora i s-a dat putere; învestit cu misiunea Fiului lui Dumnezeu, pentru mântuirea lumii, datoriile sale sunt în strânsă legătură cu o chemare atât de înaltă, şi despre el mai cu seamă se zice: *"Fiţi sfinţi, căci Sfânt sunt Eu, Domnul Dumnezeul Tău"* (Lev. 19, 2). O! Păcătosul de mine! Atât de slab, atât de neputincios, cum voi putea să mă înalţ, Iisuse, până la sfinţenia ce ceri de la mine? Tremur gândindu-mă şi aş pierde toată nădejdea, dacă bunătatea Ta n-ar binevoi să mă liniştească, zicând: *"Cele ce nu sunt cu putinţă la oameni, sunt cu putinţă la Dumnezeu"* (Mt. 19, 26; "Urmarea lui Iisus Hristos", tip. la Sf. Mănăstire Neamţ, partea a IV-a, pg,. 15-16; vezi şi Bibl. Ort. No. 18; "Sf. Taină a Preoţiei e ancora mântuirii noastre"; Cuvânt al Sf. Efrem Sirul despre Preoţie din: cuvintele Sf. Efrem Sirul vol. III; Bibl. Ort. No. 27; pg. 179-180).

Misiunea Preoţilor şi răspunderea lor. Preoţii au Dar, putere şi poruncă de la Dumnezeu, ca să conducă poporul; cu blândeţe şi înţelepciune dar în caz de nevoie şi cu asprime. Înţeleptul Solomon zice: "Cel ce cruţă varga, nu-şi iubeşte fiul; iar cel ce îl iubeşte, îl ceartă de cu bună vreme" (Prov. S. 13, 24). Creştinii sunt copiii sufleteşti ai Preoţilor şi Preoţii sunt datori să-i mustre de cu bună vreme. Sf. Ap. Pavel zice: *"Mustră înaintea tuturor pe cei ce păcătuiesc, ca şi ceilalţi să aibă teamă"* (1 Tim. 5, 20). *"Mustră, ceartă, îndeamnă cu orice îndelungă-răbdare şi învăţătură"* (2 Tim. 4, 2). *"Mustră-i aspru ca să fie sănătoşi în credinţă!"* (Tit. 1, 13). Un Preot care nu i-ar mustra pe cei păcătoşi pentru păcatele lor s-ar face vrednic de pedeapsă. Mântuitorul zice: *"Cine nu este cu Mine, împotriva Mea este şi cine nu adună cu Mine risipeşte"* (Mt. 12, 30). Lumea e plină de fel de fel de oameni şi un Preot numai atunci ar fi pe placul tuturor, dacă ar fi cu hoţul hoţ; cu înşelătorul înşelător; cu mişelul, mişel şi ar zice "Amin" la toate! Aceasta însă nu se poate pentru că: *"Nimeni nu poate sluji la doi domni, că sau pe unul va urî şi pe altul va iubi, sau de unul se va lipi şi pe altul va dispreţui"* (Mt. 6, 24). Preoţii sunt servi ai lui Dumnezeu, ei trebuie să-l servească numai Lui şi nu au voie să se înfrăţească cu cei ce servesc diavolului, ci trebuie să-i mustre cu asprime, ca să-şi cunoască urâciunea păcatelor şi să se întoarcă iarăşi la Dumnezeu.

Ca oameni, şi Preoţii sunt păcătoşi şi supuşi slăbiciunilor omeneşti; ca slujitori ai lui Dumnezeu însă, sunt plini de Dar şi de putere de sus. Preoţii creştini se pot asemăna foarte bine cu luna, care nu are de la sine nici un pic de lumină. Când te uiţi cu ocheanul la lună, te miri de urâciunea şi întunecimea ei; e numai scrum şi cenuşă; dar când soarele ceresc îşi revarsă lumina orbitoare asupra ei, ea devine dintr-o dată frumoasă şi luminoasă şi dă un farmec misterios nopţilor pământeşti, luminându-ne calea ca să nu rătăcim, să nu alunecăm în prăpăstii şi să nu cădem în mâinile hoţilor de noapte.

Aşa şi Preoţii Sfintei noastre Biserici, de la sine nu au nici o putere, nici o

lumină, şi adeseori te miri de întunecimea şi slăbiciunea firii lor omeneşti; dar când Părintele nostru Cel ceresc îşi revarsă asupra lor lumina Dumnezeiescului Său Dar, ei devin, ca prin farmec, călăuză luminoasă a poporului creştin în noaptea întunecoasă a acestei vieţi - în care hoţi ucigaşi de suflete ne pândesc la fiecare răspântie şi ne luminează calea adevărului etern, ca să nu ne rătăcim şi să nu alunecăm în prăpastia pierzării.

Ca şi mecanicul unei locomotive, care nu poartă trenul cu puterea sa proprie, ci îl conduce numai învârtind din când în când câteva rotiţe mici, ceea ce are drept urmare, că o altă putere, înmiit mai mare, duce trenul după cum voieşte el. Aşa şi Preoţii, cu rugăciunile lor fac ca puterea veşnică, Dumnezeiască, să se reverse asupra creştinilor şi să-i ducă pe calea mântuirii, spre fericirea cea fără sfârşit! Cei ce stau în tren, vorbesc, povestesc, dorm, sau se ceartă între ei, fără să viseze măcar pe lângă câte prăpăstii şi primejdii îi duce trenul; mecanicul însă, stă plin de grija răspunderii la postul său, păzeşte, veghează şi conduce trenul cu dibăcie mare, pe lângă toate prăpastiile şi primejdiile, spre ţinta dorită.

Tot aşa fac şi Preoţii! Pe când creştinii petrec, se ceartă, se lenevesc, sau păcătuiesc cu nepăsare, Preoţii veghează cu grijă asupra sufletelor lor şi îi conduc prin binecuvântare, învăţături şi rugăciuni, spre fericirea eternă, îndemnându-i, din când în când, la atenţie prin semnale de alarmă. Preoţii sunt aleşi de Dumnezeu ca să lumineze poporul, să înveţe cuvântul adevărului şi să-l ajute la mântuire, dezlegându-l de păcate. Potrivnicii Ortodoxiei însă, nu vor să creadă că Preoţii noştri au de la Dumnezeu Darul şi puterea, de a-i dezlega pe creştini de păcate "cu puterea lui Dumnezeu". Ei susţin morţiş că fiecare om poate lucra numai cu puterea sa proprie, dar cu puterea altuia nu.

Iubiţilor creştini! Aţi fost vreodată într-un oraş mare pe la amurgul serii? Dacă da, atunci de bună seamă că veţi fi văzut întâmplarea următoare: Când se întunecă mai tare, dintr-o dată se luminează oraşul întreg de lumina puternică a lămpilor electrice. Ştiţi cine face să se reverse într-o clipă atâta lumină asupra oraşului? Un unic om! Şi nu muncind din greu, ci învârtind numai, uşor, între degete un şurub de la sârmele prin care trece curentul electric. Puterea grozavă care luminează oraşul nu e a omului amintit; dar el are dreptul şi puterea să învârtească şuruburile şi când le învârteşte lumina se revarsă frumoasă şi binefăcătoare aspra oraşului.

Tot aşa e şi cu dezlegarea şi iertarea păcatelor. Puterea e de la Dumnezeu, Preotul însă are Darul şi îndreptăţirea de a învârti şurubul rugăciunii prin formula Tainei Sfintei Mărturisiri; şi când îl învârteşte, un râu de lumină şi putere Sfântă, Dumnezeiască, făcătoare de viaţă se revarsă într-o clipă asupra creştinilor întunecaţi de păcate şi le luminează sufletele cu lumina iertării, a

nevinovăţiei şi a fericirii sufleteşti. Vedeţi dar că nimic nu e adevărat din câte spun sectarii în contra Preoţilor Sfintei noastre Biserici?

Preoţii au o slujbă foarte grea şi plină de răspundere. Ei se depărtează de părinţi, de fraţi, de surori, de vatra părintească şi se duc fiecare încotr-o îl trimite porunca mai-marilor săi, ca să propovăduiască evanghelia Împărăţiei lui Dumnezeu. Iar Dumnezeu le făgăduieşte în schimb o răsplată cerească, însutită, zicând: "Tot cel ce a lăsat casă, sau fraţi, sau surori, sau părinţi, sau mamă, sau femeie, sau copil, sau ţarină pentru numele Meu, va primi însutit şi va moşteni viaţa cea veşnică" (Mt. 19, 39). Şi ce odor nepreţuit e sufletul pentru om şi viaţa de veci, înţelegem din cuvintele Sf. Evangheliі, unde Mântuitorul zice: *"Cel ce va pierde viaţa sa pentru Mine şi pentru Evanghelia Mea, acela o va mântui. Că ce va folosi omului de ar câştiga lumea toată şi îşi va pierde sufletul său..."* (Mc. 8, 35-36).

Auziţi creştinilor şi vă miraţi! Lumea toată nu preţuieşte nimic pentru noi, dacă nu avem parte de mântuirea sufletească, de viaţa de veci.

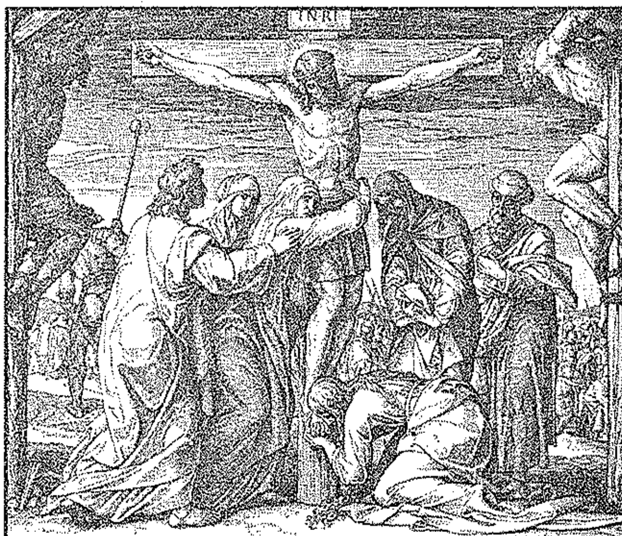
Mântuirea sufletească şi viaţa de veci să fie deci ţinta străduinţelor noastre în fiecare zi. Fiecare din noi "să se lepede de sine, să-şi ia Crucea sa şi să urmeze lui Hristos", căci numai prin Iisus Hristos şi prin Biserica creştină e posibilă mântuirea; iar conducătorii şi îndrumătorii creştinilor pe calea mântuirii sunt Preoţii Sfintei noastre Biserici. Ascultaţi deci de Preoţii d-voastră! Ascultaţi-i cu dragoste, urmaţi-i cu încredere, daţi-le onoarea cuvenită, ca unor "trimişi ai lui Dumnezeu" şi să nu vă potriviţi unor rătăciţi sectari care nu ştiu nici ei singuri ce vorbesc, ci ascultaţi mai bine de glasul Mântuitorului care zice: "Adevăr zic vouă, că orice veţi face unuia dintre aceşti mai mici ai Mei, Mie Mi-aţi făcut". Ascultaţi şi de cuvintele Sf. Ap. Pavel care vă îndeamnă zicând: *"Ascultaţi de mai-marii voştri (de Preoţii voştri) şi vă supuneţi lor; pentru că ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii care au a da seama ca să facă aceasta cu bucurie şi nu suspinând, căci aşa ceva nu v-ar fi spre folos"* (Evr. 13, 17).

Dacă veţi asculta de Preoţii Sfintei noastre Biserici şi veţi ţine cu dragoste la ei, nu veţi putea rătăci niciodată de la calea mântuirii; iar Bunul Dumnezeu Se va bucura de noi toţi şi va binecuvânta viaţa şi străduinţele noastre, ca să putem petrece aici pe pământ cu cinste şi vrednicie demnă de numele de creştin; iar după moarte şi judecata de pe urmă, să putem ajunge acolo unde vor petrece drepţii şi Sfinţii, Amin (Predici Dr. I Tarnavschi T. I. o.c. pg. 102-104).

Păstoriţilor, nu mai mâhniţi pe păstorii voştri, care vă învaţă după Dumnezeu. Preoţii au îndatorirea imperioasă de a învăţa pe păstoriţi lor, cu vreme şi fără vreme (2 Tim. 4, 2-5). Preoţii şi păstoriţii lor să nu uite că: oamenii, numai datorită predicilor bune se întorc la dreapta credinţă şi leapădă năravurile cele

rele. Preoţii care tac şi păstoriţii care nu vor să li se predice, adică potrivnicii predicării şi ascultării Cuvântului lui Dumnezeu, să ştie că se păgubesc groaznic, stând contra predicilor şi să nu uite că Dumnezeu a binevoit şi a rânduit să se mântuiască oamenii prin propovăduire. *"Datu-Mi-s-a toată puterea în cer şi pe pământ - zice Mântuitorul - mergeţi şi propovăduiţi Evanghelia la toată zidirea... învăţaţi toate neamurile, botezându-le pe ele în numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Învăţându-le pe dânsele să păzească toate câte am poruncit vouă. Şi iată* (aşa de veţi face) *Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului, Amin"* (Mt. 28, 18-20; Mc. 16, 15-20).

Vedeţi? Mântuitorul porunceşte trimişilor Săi ca Slujbele Divine ce le fac oamenilor ce cred, începând cu botezul lor, să le însoţească de învăţăturile Sale, aşa cum e însoţit copilul de părinţii săi, ca să nu cadă jos, ori să se primejduiască în felurite chipuri. Serviciile Preoţeşti, lipsite de predici luminătoare poporului, sunt asemenea unor copii orfani, fără părinţi şi protectori, care se poticnesc la orice pas, se rup de câini, se otrăvesc de jivini şi se pierd în felurite primejduiri. Numai prin predici sau scrieri luminătoare, oamenii devin: credincioşi, buni, se împuternicesc în dreapta credinţă, leapădă viciile, cheamă

Mântuitorul nostru Iisus Hristos venind în lume să o mântuiască, a fost ascultat şi iubit de unii; iar de alţii (farisei, cărturari, bătrâni şi arhiereii evreilor) a fost urât, nesocotit, prigonit, bătut şi torturat groaznic. Aceasta se întâmplă şi cu Preoţii şi cu binecre-dincioşii creştini care activează cu zel în lume pentru mântuirea multora. "De vă urăşte pe voi lumea - ne zice El - ştiţi că pe Mine mai înainte decât pe voi M-a urât". "De aţi fi din lume, lumea ar iubi pe al său, iar pentru că din lume nu sunteţi, ci Eu v-am ales pe voi din lume, pentru aceasta urăşte pe voi lumea. Aduceţi-vă aminte de Cuvântul care am grăit vouă; nu este sluga mai mare decât domnul său. De M-au gonit pe Mine şi pe voi vă vor goni; de au păzit Cuvântul Meu şi al vostru vor păzi. Ci acestea toate vor face vouă pentru Numele Meu, căci nu ştiu pe Cel ce M-a trimis pe Mine. De n-aş fi venit şi aş fi grăit lor, păcat n-ar avea, iar acum răspuns n-au pentru păcatul lor. Cel ce Mă urăşte pe Mine şi pe Tatăl Meu urăşte. De n-aş fi făcut lucruri între ei, care nimeni altul n-a făcut, păcat n-ar avea; iar acum au şi văzut şi M-au urât şi pe Mine şi pe Tatăl Meu" (Ioan 15, 18-24).

în Duh şi adevăr Numele Domnului şi se mântuiesc. Aceasta o adeveresc Dumnezeieştile Scripturi, zicând: *"Tot cel ce crede în El nu se va ruşina... oricine va chema Numele Domnului se va mântui. Dar cum vom chema Numele Aceluia în Care încă n-au crezut? Şi cum vor auzi fără de propovăduitor?"* (Rom. 10, 11-14). Preoţia ne pune pe noi pururea sub imperioasa datorie a propovăduirii Cuvântului Dumnezeiesc, căci: *"Amar e nouă de nu vom binevesti"* (1 Cor. 9, 16; comp. 2 Tim. 4, 2; Tit. 1, 5-16; Is. 55-58; Iez. 2; 3; 18; 33).

Imperioasa datorie a Preoţilor Bisericii de a predica o arată şi soborul Sfinţilor Apostoli, zicând: "Episcopul sau Presviterul (Preotul) nepurtând grijă de cliros sau de popor şi neînvăţându-i buna cinstire de Dumnezeu, să se afurisească; iar stăruind în nepurtarea de grijă şi lenevire, să se caterisească".

Tâlcuire. Datorie neapărată este Episcopului a învăţa pe norodul cel supus lui, cinstitoarele dogme şi a-l îndrepta pe el către dreapta credinţă şi îmbunătăţita petrecere. Că zice Dumnezeu prin Proorocul (Preot) Iezechiil, către Proestoşii noroadelor: "Fiul Omului! Pândar te-am pus pe tine casei lui Israil şi casei lui Iuda. De nu vei desluşi, nici vei grăi, va muri cel fărădelege întru fărădelegea sa, şi sângele (sufletul) lui din mâna ta îl voi cere" (Iez. 3, 17-21). Pentru aceasta şi canonul acesta (Apostolic) rânduieşte: "Oricare Episcop sau Presviter (că învăţători trebuie să fie Presviterii), nu va purta grijă de clericii săi şi de tot poporul celălalt şi nu-i va învăţa pe ei dogmele şi faptele bunei cinstiri de Dumnezeu, să se afurisească până se va îndrepta; iar de va stărui în nepurtare de grijă şi în lenevirea sa, să se caterisească desăvârşit, ca un nevrednic de Episcopie şi de Presviterie" (Can. 58 al Sf. Apostoli şi tâlcul lui.)

Cunoscând greutăţile şi suferinţele până la sacrificiu ale Preoţilor care predică Cuvântul lui Dumnezeu oamenilor, Apostolul Pavel a zis Episcopului Timotei: "Preoţii care îşi ţin bine dregătoria, de îndoită cinste să se învrednicească, mai ales cei care se ostenesc în cuvânt şi în învăţătură" (1 Tim. 5, 17).

Aceasta o recomandă creştinilor şi Sfinţii Apostoli în aşezămintele lor, zicând: "Pe cel ce îţi grăieşte ţie Cuvântul lui Dumnezeu îl vei slăvi, aducându-ţi aminte de el ziua şi noaptea. Şi îl vei cinsti, nu ca pe pricinuitorul naşterii; ci ca pe cel ce s-a făcut ţie pricinuitor de a fi bine. Că unde este învăţătura despre Dumnezeu, acolo este şi Dumnezeu" (Cart. 7 cap. 10).

Aceasta au hotărât-o şi Sfintele Soboare ecumenice şi locale, zicând: "Înainte stătătorii Bisericilor (Sfinţiţii Liturghisitori), trebuie să înveţe în toate zilele şi mai ales în Duminici, întreg clerul şi poporul cuvintele dreptei credinţe, culegând ideile şi judecăţile adevărului din Dumnezeiasca Scriptură, fără a trece peste hotarele deja puse, sau peste Tradiţia de Dumnezeu purtătorilor Părinţi. Şi dacă s-ar întâmpla vreo nedumerire în privinţa celor scrise, aceasta să nu se interpreteze altfel, decât precum au expus luminătorii şi învăţătorii Bisericii în scrierile lor; şi în acestea să se laude mai bine decât cu alcătuirea

părerilor lor, ca nu cândva să se rătăcească de la adevăr, fiind fără de experienţă. Pentru că poporul, prin învăţătura sus-numiţilor Părinţi, cunoscând cele bune şi de dorit şi cele nefolositoare şi vrednice de lepădat, îşi vor îndrepta viaţa spre mai bine şi nu vor mai cădea în patima neştiinţei, ci luând aminte la învăţătura cea dreaptă se vor instrui spre a evita cele rele, şi-şi vor lucra mântuirea de frica muncilor celor viitoare".

"Nu se cuvine laicului să predice sau să înveţe în public, însuşindu-şi prin aceasta dregătorie dăscălească, ci să urmeze aşezământului celui predanisit de Domnul şi să deschidă urechea la cei ce au luat darul cuvântului învăţătoresc şi de la aceştia să înveţe cele Dumnezeieşti. Că în Biserica cea unică, Dumnezeu a făcut diferite mădulare, după cuvântul Apostolului, (1 Cor. 12, 27), pe care Grigore Teologul tălmăcindu-l, arată lămurită rânduială în privinţa aceasta, zicând: "Această rânduială să o cinstim fraţilor şi pe aceasta să o păzim. Unul trebuie să fie ureche, altul limbă, altul mână, altul altceva; acesta să înveţe, acela să se înveţe". Şi puţin după aceea: "Şi cel ce se învaţă să fie în supunere şi cel ce împărtăşeşte învăţătura s-o facă cu bucurie şi cel ce slujeşte să o facă cu osârdie". Să nu fim toţi limbă, aceasta este destul de lămurit; nici să fie toţi apostoli, nici toţi prooroci, nici toţi tălmăcitori". Şi după aceea: "De ce te faci pe tine păstor, oaie fiind, de ce te faci cap, picior fiind, de ce te apuci a conduce oşti fiind pus între soldaţi?" Şi la alt loc, înţelepciunea porunceşte: "Nu fii grabnic în cuvinte, nu întinde împreună cu cel bogat sărac fiind, nici nu căuta să fii mai înţelept decât cei înţelepţi". Iar de se va găsi cineva că va călca acest canon, să se afurisească 40 de zile".

"Nu este iertat femeilor să vorbească în timpul Dumnezeieştii Liturghii, ci, după cuvintele Apostolului Pavel, să tacă, căci lor nu le-a fost îngăduit să vorbească, ci să se supună, după cum zice Legea. Iar dacă vor să înveţe ceva, să întrebe pe bărbaţii lor" (1 Cor. 14,34-35; can. 19; 64; 70 Sin. 6 icum. Pr. Bis. Ierom. N. Sachelarie pg. 262-264).

Sfinţiţii Liturghisitori sunt obligaţi a învăţa poporul, că: "Credinţa vine prin auz; iar auzul prin Cuvântul lui Dumnezeu (Rom. 10,17). Dăinuirea feluritelor societăţi spiritiste, sectare, francmasone, etc., de astăzi, se datoresc în mare măsură lipsei de învăţătură catehetică, individuală şi colectivă. Predicile trebuie a fi cât mai pe înţelesul tuturor. De asemenea şi comentariile la Sf. Scriptură să fie cât se poate mai simple pentru a fi înţelese de toţi, după exemplul Sfinţilor Părinţi.

Dumnezeiescul Hrisostom, opreşte pe femei de a vorbi în Sfânta Biserică, zicând: "Femeia odată a învăţat (adică pe Adam în rai) şi pe toate le-a răsturnat, pentru aceasta să nu înveţe... Aceasta trebuie să fie tăcută, încât nu numai pentru cele ale vieţii; ci nici pentru cele duhovniceşti să (nu) grăiască în Biserică. Aceasta e podoaba şi cinstea care o poate împodobi mai mult decât

hainele cele scumpe" (Omilia 9 la ep. 1 c. Timotei).

Din cele arătate se văd imperioasele îndatoriri ale Preoţilor de a predica pururea poporului şi păcatul groaznic ce-l săvârşesc aceia care împiedică pe Preoţi de a mai predica şi a lumina lumea. Cei ce împiedică luminarea poporului sunt slugile diavolului, sunt nişte diavoli întrupaţi, pe care-i urmăreşte din clipă în clipă mânia lui Dumnezeu şi osânda vremelnică şi veşnică.

"Şi cu adevărat - zice Ierarhul Ilie Miniat - diavolul nici un lucru nu se sileşte să facă cu mai mare nevoinţă, decât acela, să ridice de la Biserica lui Hristos predicarea Evangheliei şi să izgonească pe dascălii şi pe predicatorii Sfintei Evanghelii ori de pe unde se vor afla. Şi pentru ce? Înţelegeţi-o: S-au făcut mari războaie şi multe vărsări de sânge între macedoneni şi între atenieni, încât între aceste două neamuri s-a aprins o vrăjmăşie de moarte. Filip, împăratul macedonilor, fiind de asemena brav în războaie şi viclean în cugetările sale, trimise solie către atenieni, cărora li se urâse pentru sângele cel mult ce se vărsase şi pentru cheltuielile cele multe ce se făcuse şi le scrise într-acest chip: "Bărbaţilor atenieni, de voiţi să înceteze războaiele şi să se facă între noi pace, vreau să-mi faceţi aceasta: să izgoniţi pe toţi ritorii din cetatea voastră, căci aceştia sunt care cu mulţimea cuvintelor celor meşteşugite îndeamnă pe popor la arme, seamănă mult scandal şi tulburare, aprind vrăjmăşii şi războaie şi pricinuiesc toate răutăţile războiului". Cu una ca aceasta s-au amăgit atenienii, şi îndată hotărâră, ca toţi ritorii de la Atena să fie alungaţi, între care cei mai aleşi era Aristid, Focion şi Demosten, dar acesta înfăţişându-se poporului a făcut următoarea vorbă: "Bărbaţilor atenieni, voi sunteţi plecaţi să faceţi voia lui Filip şi noi iarăşi suntem gata să ascultăm porunca voastră, noi iată că purcedem, însă pentru dragostea ce-o avem pentru patria noastră, voim întâi să vă spunem o poveste: Lupul a trimis solie către oi, zicându-le, că de vor vrea să aibă pace cu el să alunge câinii de la turmă, adică câinii care latră şi fac mare tulburare. Primiră oile cuvântul lupului şi hotărâră cu o voire de obşte să depărteze pe câini. Atunci unul dintre câini, cel mai bătrân a zis: "Oilor rătăcite, voi nu înţelegeţi pentru ce pofteşte lupul să ne izgoniţi, scopul lui nu este să faceţi pace cu el, ci mai vârtos ca să rămâneţi fără de păzitori şi acesta atunci se află prilej îndemânatec să vină noaptea să vă răpească, să vă mănânce una câte una". Au socotit bine cuvântul acesta oile şi au ţinut pe câini iar la turmă. Bărbaţilor atenieni! Scopul lui Filip este, nu ca să facă cu voi pace, ci mai vârtos este, să rămâneţi fără de păzitori, fără noi ritorii care vorbim, care sfătuim şi strigăm şi deşteptăm pe boieri spre sfătuire, care ridicăm poporul la arme, care păzim cetatea de vicleşugurile lui, ale cărui uneltiri meşteşugitoare ţintuiesc să aibă el libertatea de a intra în Grecia când va vrea, să vă găsească când va vrea fără de gătire şi să vă supună sub jugul robiei. Socotiră atunci atenienii cuvântul lui Demosten şi ţinură pe ritori în cetate.

Creştinilor, tainica turmă este Biserica lui Hristos, cuvântătoarele oi sunt creştinii, păstorii oilor sunt Arhiereii, lupul, mai vârtos leul, precum zice fericitul Petru, este diavolul care înconjură turma lui Hristos şi se nevoieşte să mănânce oile Lui. "Potrivnicul vostru diavolul, ca un leu răcnind umblă împrejur, căutând pe cine ar înghiţi" (1 Petru 5, 8). Căinii păzitori ai Sfintei turme sunt dascălii şi predicatorii Sfintei Evangheliii, care predică, strigă şi deşteaptă pe păstori şi alungă pe lupi şi păzesc oile. Zice marele Vasile că iepurele nu se teme atât de tunet, cât se teme diavolul de predicarea Evangheliei. Când aude că se predică Cuvântul lui Dumnezeu, tremură, fuge departe şi piere. Acum ce face vicleşugul diavolului? Se sileşte cu orice mijlociri să alunge pe câini de la turmă, de la sfânta cetate pe sfinţii ritori, de la Sfânta Biserică pe dascăli, ca să nu se audă nicidecum cuvântul lui Dumnezeu. Pentru care sfârşit? Pentru ca să fie turma lui Hristos fără de păstori şi el să aibă libertate de a mânca oile lui Hristos.

Arătaţi-mi o turmă fără de câini, fie păstorul cât de mult nevoitor şi deşteptat, lupul vine în întunericul nopţii pe ascuns şi încât nu aude lătrarea câinilor, intră în turmă, răpeşte şi mănâncă oile. Arătaţi-mi o Biserică, o cetate, o eparhie fără dascăli şi predicatori, fie păstorul cât de mult sfânt şi drept, diavolul tot găseşte vreme slobodă şi ca şi când nu aude Cuvântul lui Dumnezeu, intră, răpeşte şi mănâncă pe cuvântătoarele oi. Pentru aceea zice Pavel, că Duhul Sfânt a pus la Biserica lui Hristos păstori şi dascăli. Păstori, pe Arhierei, ca să povăţuiască cuvântătoarele oi cu toiagul dreptăţii, adică cu stăpânirea cea Duhovnicească. A pus dascăli ca să păzească pe cuvântătoarele oi de lupul cel stricător de suflete, cu cuvântul şi cu sfatul. Din acestea toate înţeles-aţi cât sunt de trebuincioşi dascălii şi predicatorii Evangheliei în Biserica lui Hristos? Atât cât sunt de trebuincioşi câinii la turma oilor. Cât este de trebuincios Cuvântul lui Dumnezeu pentru mântuirea noastră? Atât cât este de trebuincioasă pâinea pentru viaţa noastră. "Pâinea Îngerilor este Cuvântul lui Dumnezeu, cu care se hrănesc sufletele cele ce flămânzesc de Dumnezeu.

O! Unule-Născut Fiule şi Cuvântul lui Dumnezeu, Tu, Cel ce Te-ai pogorât pentru bunătatea Ta cea nespusă din Părinteştile Sânuri, ai primit şi Te-ai făcut Om ca să aduni această tainică turmă a Sfintei Tale Biserici. Tu, Cel ce ai vărsat tot Sângele Tău pentru ca să răscumperi oile Tale cele cuvântătoare, caută din cer asupra turmei Tale, cercetează oile Tale, nu te depărta nici odinioară, ca nu cumva să rămână fără de păzitori, fără de dascăli şi predicatori ai Evangheliei Tale, pentru ca să o păzească de cursele lupului celui stricător de suflet. Tu, cel ce ai plouat mană în pustie ca să hrăneşti poporul lui Israil, varsă ploaie şi în Biserica Ta pe pâinea cea cerească a Dumnezeieştii predicări, ca să hrănească sufletele plinirii celei drept-măritoare. Duhul Tău cel Sfânt lumineze mintea noatră, coboară-Se în inima noastră, înveţe limba noastră, ca să audă pururea, ca să nu înceteze nici odinioară dintre noi Cuvântul lui Dum-

nezeu. O, Cerescule Semănător! seamănă această Dumnezeiască sămânţă pururea în adunarea drept-măritorilor şi cadă toată pe pământ bun, ca să facă rod mult, întru mărirea Numelui Tău celui Dumnezeiesc şi întru mântuirea sufletelor noastre (Cuv. la Duminica IV-a a Sf. Ev. de la Luca).

"Biserica în care nu se predică Cuvântul lui Dumnezeu - zice un alt Ierarh - este în mare lipsă, foamete şi sete duhovnicească". Deci, cei ce stau împotriva predicării Cuvântului lui Dumneeu, aceia păcătuiesc cumplit, se înrudesc şi se unesc cu diavolul, înnegrindu-şi sufletele şi agonisindu-şi loruşi groaznică tortură vremelnică şi veşnică. Aceştia sunt asemenea vrăjitorului Variisus, Ianis şi Iamvris, lui Imineu şi Alexandru Arămarul (F. Ap. 13, 6-11; 2 Tim. 3, 8; 4, 14; 1 Tim. 1, 20), Iulian Apostatul şi ca mulţi alţi potrivnici ai mântuirii oamenilor.

Preoţia e slujbă grea. Un Preot trecea odată pe lângă o casă care se clădea în cuprinsul parohiei sale şi auzi pe un salahor zicând: "Nu este îndeletnicire mai uşoară ca cea de Preot, că nu faci altceva decât să te plimbi cu bastonul în mână şi cu cartea la subsuoară. Aşa mi-ar plăcea şi mie să lucrez". Ceilalţi salahori râseră, dar Preotul se adresă celui care vorbise astfel şi-l întrebă: "Cât câştigi dumneata pe zi?" "O sută cincizeci lei", răspunse acesta. "Ei bine, îţi plătesc eu ceea ce câştigi într-o săptămână întreagă, numai vino cu mine", zise Preotul. Salahorul a vrut să schimbe vorba, dar tovarăşii săi de lucru îl siliră să se ţină de cuvânt. "Acum mergem să vedem un bolnav", îl lămuri Preotul. "dar de ce boală zace?" întrebă salahorul. "De lingoare" răspunse Preotul. "Dacă e aşa, se grăbi salahorul să zică, eu rămân afară, pentru că n-am zăcut niciodată de această boală şi se prea poate să mă molipsesc. Şi apoi am nevastă şi copii cărora le-aş putea duce boala". Şi cu mine e acelaşi lucru, zise Preotul. Nici eu n-am zăcut de lingoare şi am şi eu nevastă şi copii. Trebuie dar să mergi oriunde voi merge eu, căci aşa ţi-a fost vorba". Drept răspuns, salahorul întrebă: "După aceea unde mergi?" "La nişte copiii bolnavi de scarlatină, al cărui tată a murit de oftică". Fără să mai aştepte ce-i va spune Preotul mai departe, salahorul făcu câţiva paşi înapoi şi zise: "Dacă este aşa, sunt mai mulţumit cu meşteşugul meu şi nu te mai invidiez".

Un Preot pe când îşi făcea într-o seară obişnuita lectură din Sf. Scriptură, auzi bătăi în uşă şi nişte voci aspre, care îi cereau cu insistenţă deschiderea uşii. Deschizând el, intrară nişte bărbaţi, mărturisindu-se Preotului că sunt bandiţi şi îl rugară să meargă cu dânşii în codru pentru a înmormânta acolo pe un tovarăş al lor. Preotul nu ezită nici un moment să primească chemarea sa de slujitor al lui Dumnezeu. Răsplata o aştepta de la Domnul, de aceea nu primi taxa în aur, ce i s-a oferit de bandiţi, care l-au însoţit la reîntoarcerea din codru (350 pilde o.c. ist. 256-257).

"De binevestesc nu îmi este mie laudă, că nevoie zace asupra mea; iar amar mie de nu voi binevesti. Şi de fac aceasta de voie, plată am; iar dacă

de silă, dregătorie îmi este mie încredinţată... Îmi chinuiesc trupul meu şi îl supun robiei, ca nu cumva altora popovăduind, însumi să mă fac netrebnic" (1Cor. 9, 16-27).

30. Am nesocotit, hulit, clevetit, strâmtorat, luat în râs pe Preoţii Bisericii şi m-am împotrivit lor cu obrăznicie?

Cei ce păcătuiesc astfel, atrag asupra capului şi casei lor, groaznice pedepse vremelnice şi veşnice. Aceasta ne-o arată însuşi Mântuitorul în Sf. Evanghelie, zicând: "Mergeţi... predicaţi... Şi ori în care cetate, oraş ori sat veţi intra, cercetaţi cine este într-însul vrednic şi acolo să rămâneţi până când veţi şti. Şi intrând în casă să-i uraţi grăind: *"Pace casei acesteia. Şi de va fi casa aceea vrednică, va veni pacea voastră peste dânsa; iar de nu va fi vrednică, pacea voastră se va întoarce la voi. Şi oricine nu vă va primi pe voi, nici va asculta cuvintele voastre, ieşind din casa sau din cetatea aceea, scuturaţi praful de pe picioarele voastre. Amin grăiesc vouă, că mai uşor va fi pământului Sodomei şi Gomorei în ziua Judecăţii, decât cetăţii aceleia"* (Mt. 10, 11-15; Lc. 10, 5-15).

Sf. Efrem Sirul şi Preotul pătimaş. Sf. Efrem Sirul după unii, a fost numai Preot, după alţii Episcop. Nu se ştie deci sigur ce a fost. Atâta însă se ştie, că s-a călugărit şi a dus o viaţă sfântă, plăcută lui Dumnezeu şi plăcută şi oamenilor.

Pe vremea lui trăia în Antiohia un Preot, altfel vrednic, dar suferea de patima beţiei. Sf. Efrem Sirul îi scrise să se lase de beţie, că prin patima lui necinsteşte atât pe Dumnezeu cât şi cuvântul Lui mântuitor şi depărtează, în loc să apropie pe oameni de Domnul; altfel, vine şi-l scoate cu toiagul din Biserică.

Bietul Preot ştia asprimea Sfântului Efrem şi ştia că e în stare să facă cum i-a scris. "Şi nici un om n-ar fi de partea mea", zise el suspinând. Am să mă las de patimă". Dorea din toată inima dar nu putea. Sfântul porni spre Antiohia. Drumul ducea printr-o pustie. Frânt de cale şi de oboseală, dar mai ales istovit de sete, se aşeză lângă o tufă şi adormi... Sfântul Efrem căută apă, dar nu găsi. Întâlni un Înger. Faţa acestuia îl veseli mult pe Sfânt.

"Apă cauţi" îi zise cu grai omenesc Îngerul. "Vom da îndată de un râu cu apă minunată". Şi nu peste mult apucară pe o vale ca o gură de rai. Prin mijloc curgea un râuleţ zgomotos, cu apă limpede ca lacrima. Sfântul îşi făcu Cruce, se apropie de apă şi bău. "Lăudat să fie Domnul din ceruri". "Amin". adăugă Îngerul. "Minunată apă! N-am băut niciodată aşa apă bună". "E mai bună către izvor" zise trimisul Domnului. Pe bătrân îl răzbise iarăşi setea. Mai sorbi încă odată cu lăcomie. Şi iară lăudă pe Domnul, Care a dat pământului atâtea bunătăţi. Au început să urce greu spre izvor. Suişul îi aţâţă iar setea şi iarăşi bău, binecuvântând pe Domnul.

"Ne apropiem de izvor, acolo e mai bună apa", zise Îngerul. Şi într-adevăr,

abia făcură câteva sute de paşi şi văzură cum râul se lupta cu nişte stânci, cum se înşerpuia pe după gâtul lor, căutând să-şi facă drum la vale. Mai merseră puţin şi râul parcă se mai micşoră dintr-o dată. Cădea de pe nişte stânci. Când ridică Sfântul ochii, ce să vadă? Apa ţâşnea printr-o gură de lup mort.

"Vai de mine, vai de mine", strigă Sfântul. "Vai de mine, m-am spurcat. Am băut apă prin gură de lup mort, apă spurcată". Efreme, n-a fost bună?" întrebă Îngerul. "Ba bună, dar uite pe unde trece". Eu ştiu, că ţi-a stâmpărat setea"...

Se deşteptă. Înţelese că totul a fost doar un vis. Dar de ce mi l-a trimis Dumnezeu". Îşi aduse minte unde se găsea şi încotr-o plecase. Şi s-a întors din drum, înţelegând că Harul lui Dumnezseu şi cuvântul, chiar dacă trece orin gura unui păcătos, ca Preotul din Antiohia, nu-şi pierde puterea de a stâmpăra setea credincioşilor după mântuire. Sfântul îi scrise iarăşi Preotului, dar cu blândeţe, arătând ce i se întâmplase. Scrisoarea aceasta atâta l-a înduioşat pe Preot, că a căzut în genunchi şi cu lacrimi fierbinţi a mulţumit lui Dumnezeu şi L-a rugat să-i vină în ajutor şi să-l scape de patimă. Şi minunea s-a întâmplat şi cu el. S-a lăsat de beţie ("Calendarul bunului creştin" a. 1937).

Dumnezeu lucrează şi prin Preoţii robiţi de patimi. Un P.C. Protopop Ortodox Român, însoţit de un cleric papistaş, trecând cu trăsura prin nişte parohii Ortodoxe, spre marea şi adânca-i durere, văd zăcând în şanţul şoselei un biet Preot Ortodox, beat. Protopopul îndurerat - pe când popa papistaş cu aere trufaşe, privea satisfăcut - opreşte trăsura, se dă jos, chemă vre-o câţiva creştini şi cu ajutorul lor, ridică pe Preot din şanţ şi-l duce la o casă din apropiere. După ce vine înapoi, se suie în trăsură şi pornesc la drum. O discuţie vie se încinge între Protopopul Ortodox şi Preotul papistăşesc. Papistaşul învinuia Preoţimea Ortodoxă de felurite scăderi - parcă ei n-aveau şi nu au destule, ba poate şi mai multe - zicând că astfel de Preoţi sunt proşti şi lipsiţi de Darul lui Dumnezeu. Protopopul zelos susţinea cauza Ortodoxiei, astfel, că răspunsurile sf. sale contraziceau şi răsturnau învinuirile aduse de fălosul cleric papistăşesc.

Vrând însă să curme discuţia aceea, care cu acest om era nefolositoare, Protopopul Ortodox zise papistaşului: "D-ta zici că dacă unii din Preoţii noştri au astfel de scăderi, n-au Dar; iar noi credem şi susţinem, pe temeiul Dumnezeieştilor Scripturi şi Tradiţii, că Darul lui Dumnezeu lucrează minunatele Sale lucrări şi prin oameni păcătoşi. Pentru a ne lămuri mai bine, iată, dimineaţă, după ce se dezbată Preotul nostru Ortodox, să mergem acolo la Sf. Biserică şi să faci dumneata o aghiasmă (sfinţire de apă) şi Preotul Ortodox, pe care l-ai văzut beat zăcând în şanţ, să facă şi el aghiasmă; şi nădăjduim că Preasfântul Dumnezeu va arăta, care din amândoi aveţi Darul lui Dumnezeu". Papistaşul a primit bucuros.

A doua zi dimineaţa, s-au înapoiat cu trăsura amândoi la parohia Preotului Ortodox găsit beat. Protopopul a trimis pe un parohian, pe care l-a întâlnit în

drum, să cheme pe Preotul Ortodox - ce fusese găsit beat - să vină degrabă la Sf. Biserică! Cine poate spune groaza ce a cuprins pe bietul Preot greşit, când i s-a spus că e chemat de către Protopopul său la Sf. Biserică! Se îmbrăcă repede şi plecă, părându-i rău şi căindu-se până la lacrimi de păcatul smintitor în care căzuse şi fusese găsit şi ridicat de superior. Ajungând la Sf. Biserică, Protopopul nu-l mustră; ci numai îi zise să facă sfinţirea apei (aghiasmă).

După ce Preotul Ortodox făcu slujba, sfinţind apa, Protopopul pofteşte apoi şi pe popa papistăşesc, să sfinţească tot din aceeaşi apă, pusă înaintea lui într-un castron. Popa papistaş făcând slujba, a sfinţit apa şi pentru a fi mai sigur de consevarea ei a turnat şi un pumn de sare ca să nu se strice (Obiceiul acesta l-am văzut şi la noi românii papistăşiţi (uniaţi) din jud. Someş; dacă-s papistăşiţi!!!). Se vede treaba că mai mult credea în puterea ce o are un pumn de sare decât în puterea sfinţitoare a lui Dumnezeu, prin care câte se sfinţesc cu adevărat se şi conservă prea bine. După sfinţire, Protopopul şi popa papistaş pun fiecare aghiasma în câte un vas pe care s-a scris: 1)"Ortodox" şi 2) "papistaş" şi după ce le-a sigilat pe amandouă cu pecetea oficiului Protopopesc Ortodox şi cu cea a of. parohial papistăşesc, le-au pus să stea un timp îndelungat spre încredinţare.

După un an de zile, au venit Protopopul şi popa papistăşesc la Sf. Biserică, unde sfinţiseră aghiasmele şi intrând înăuntru au luat şi desfăcut vasele cu aghiasmă. Când au desfăcut vasul cu apa sfinţită de Preotul Ortodox, au găsit-o aşa de bună şi de bine conservată, încât ieşea dintr-însa o aromă slăvitoare; iar când au desfăcut apa slujită de clericul papistăşesc, au văzut că aceasta aşa de rău se stricase încât a ieşit dintr-însa o grea şi nesuferită putoare. Când a văzut papistaşul deosebirea aceasta mare, a cunoscut că este lipsit de Dar, şi n-a mai îndrăznit a învinui pe Preoţii Ortodocşi, că pentru scăderile lor nu mai au Dar.

Preotul, chiar în decăderea lui, este mare... căci Dumnezeu face minuni mari - că nemărginit de Mare este - prin slujitorii Dumnezeiescului Său Altar, care se încred într-însul. Vai! Şi câţi creştini nesocotesc pe Preoţii Ortodocşi în vremurile acestea vitrege creştinătăţii (ca şi Ham cu feciorul său Chanaan, pe tatăl său Noe) pentru oarecare scăderi, pentru care obrăznicie şi hulă, se îmbracă, ca şi aceia, cu fioroasa şi distrugătoarea haină a blestemului! (Fac. 9, 20-25).

STATORNICIA FAMILIEI

CĂSĂTORIA, UN ACT IREVOCABIL

31. Mi-am ales soţie (soţ) nu după învăţăturile Sfintei Biserici Ortodoxe, după voia lui Dumnezeu; ci după voile, plăcerile şi deşertăciunile lumii?

Orice alegere pentru căsătorie trebuie făcută după învăţăturile Sfintei Biserici Ortodoxe, după porunca şi voia lui Dumnezeu. Dumnezeu încă de la începutul omenirii făcând pe om după Chipul şi Asemănarea Sa: bărbat şi femeie, i-a binecuvântat zicând: *"Creşteţi şi vă înmulţiţi, umpleţi pământul şi-l stăpâniţi... Pentru aceasta vor fi amândoi un trup... Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă..."* (Fac. 1, 26-31; 2, 18-22-24; Mt. 19, 4-6; 10-11; Mc. 10, 6-9; Efs. 5, 31). Chiar şi după căderea protopărinţilor noştri în greşeală, Dumnezeu după ce a pierdut, prin potop, lumea înrăutăţită, apoi iarăşi a binecuvântat căsătoria în dreptul Noe şi-n fiii săi, zicându-le: *"Voi, creşteţi şi vă înmulţiţi, umpleţi pământul şi-l stăpâniţi..."* (Fac. 9, 7; 8, 17).

Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu-Cuvântul, venind pe pământ spre a rezidi pe om, a ridicat căsătoria în cele şapte taine ale Bisericii Sale. A luat parte la nunta lui Simon Zilotis în Cana Galileii, împreună cu Preacurata Sa Maică şi pururea Fecioara Maria, cu ucenicii şi cu fraţii Săi (vitregi, adică cu fiii şi fiicele dreptului Iosif logodnicul, păzitorul şi purtătorul de grijă al Maicii Sale; unde a binecuvântat cu Dumnezeiasca Sa Fiinţă de faţă, săvârşind prima Sa minune prin prefacerea apei, din cele şase vase, în vin roşu (Ioan 2,1-12). Sf. Ap. Pavel vorbind despre căsătorie zice: *"Bărbatul n-a fost creat pentru femeie; ci femeia pentru bărbat. Cu toate acestea nici bărbatul fără femeie, nici femeia fără bărbat nu este în Domnul nostru; că după cum femeia a fost scoasă din bărbat, tot aşa şi bărbatul se naşte din femeie, şi toate vin de la Dumnezeu... Mare este taina căsătoriei şi cinstită..."* (1 Cor. 11, 8-12; 7; Efs. 5, 22-33; Evr. 13, 4; 1 Tim. 5, 14), asemănându-se unirii Domnului Hristos cu Biserica Sa. Căsătoria nu se poate dezlega până la moartea unuia din soţi, aşa cum s-au şi legat la cununie înaintea lui Dumnezeu. Sf. Ioan Hrisostom vorbind despre unirea conjugală zice: "Aceasta (căsătoria după Dumnezeu) este o unire spirituală şi o naştere spirituală... unire care nu mai este nici din patimă,

nici din corp, ci este cu totul spirituală, pentru că sufletul se uneşte cu Dumnezeu printr-o legătură nespusă, pe care numai Dumnezeu o cunoaşte şi cel ce rămâne unit cu Domnul este acelaş Duh cu El" (Sf. I. Hrisost. comp. 1 Cor. 6, 15-20; 2 Cor. 6, 17-18).

Dumnezeu a rânduit căsătoria pentru păstrarea şi înmulţirea neamului omenesc. Prin căsătorie legală, după rânduiala Ortodoxiei, prin binecuvântarea lui Dumnezeu trimisă tinerilor la cununie prin Preotul Bisericii, se dau de sus soţilor puteri suficiente pentru împlinirea tuturor datoriilor lor reciproce. Aceste îndatoriri ce trebuie îndeplinite adeseori trec peste puterile naturale ale omului, în feluritele împrejurări ale vieţii, dar prin apropierea şi unirea cu Dumnezeu, prin ascultarea Cuvântului Dumnezeiesc şi păzirea lui, soţii prin Darul lui Dumnezeu, devin aşa de puternici, încât luptă stăruitor cu bun succes până la sacrificiu, unul pentru altul şi pentru fiii lor, pe care-i cresc în spiritul creştinătăţii, spre a deveni adevăraţi fii ai Sf. Biserici Ortodoxe şi buni membri folositori ai societăţii omeneşti.

Căsătoria e rânduită pentru creşterea copiilor în legea, temerea şi învăţătura lui Dumnezeu, spre o cât mai puternică cimentare a patriei lor, pământeşti şi cereşti. Aşadar, acei împătimiţi, care în căsătorie caută numai plăcerile trupeşti şi deşertăciunile lumeşti, nu lucrează după poruncile lui Dumnezeu, deci nu sunt creştini adevăraţi, ci falşi, uşuratici, viermi în Ortodoxie şi putregai molipsitor în trupul patriei lor. Soţii care se căsătoresc trebuie a fi cu dreaptă credinţă unul faţă de celălalt, fiindcă numai aşa vor putea deveni fericiţi. Ei trebuie a-şi păstra credinţa curată între ei, spre a primi Darul lui Dumnezeu, de care au absolută trebuinţă în greutăţile vieţii pământeşti.

Căsătoria fiind un legământ aşa de mare, cinstit şi sfânt, feciorul şi fecioara, văduvul sau văduva, trebuie a se gândi cu foarte multă cumpăneală mai-nainte din vreme, spre a se pregăti cât mai bine şi mai sănătos pentru aceasta. Prima pregătire este viaţa curată, asupra căreia părinţii au imperioasa datorie a priveghea cu multă chibzuială, spre a feri pe fiii şi fiicele lor de căderea în desfrânări sau în felurite necurăţii, căci acestea îi împing în iadul vremelnic şi veşnic. Tinerii care se căsătoresc nu trebuie să alerge la aceasta privind numai la bogăţie sau frumuseţea trupului; ci mai mult pentru bogăţia şi frumuseţea sufletului, ştiind că bogăţia aduce multe griji şi greutăţi în viaţă şi frumuseţile trupeşti sunt trecătoare. Sila şi frica să nu împingă pe nimeni la căsătorie, pentru că astfel de căsătorii adeseori sunt foarte nefericite. Păcătuiesc groaznic părinţii care silesc copiii să ia pe cine vor ei, împingându-i de-a dreptul la nefericire. Adeseori am văzut publicat în ziare, cum astfel de copii siliţi de părinţi la căsătorie contra voinţei lor, sau opriţi de a lua pe cine le plăcea, s-au sinucis; prin otrăvire, împuşcare, aruncare înaintea trenului, etc. Temeiul căsătoriei este învoirea reciprocă a celor care se căsătoresc.

Între multele cazuri ale nefericirii căsătoriilor, cele mai principale sunt două. Primii sunt cei care au trăit o viață păcătoasă, deoarece ei fiind rău nărăviți, tind a urma și după căsătorie acea viețuire păcătoasă, urâcioasă, scârboasă, murdară. Alții dau uitării cu totul Darul și ajutorul lui Dumnezeu și astfel: unde nu-i Darul și ajutorul lui Dumnezeu, acolo nu se poate statornici fericirea.

Pentru dobândirea și statornicia fericirii în familie, se cere celor ce aleargă la căsătorie, să cumpănească mai dinainte în minte cât mai bine lucrul ce-l fac, ca nu cumva să se trezească mai târziu, că au făcut un lucru nepotrivit și fără chibzuială. Mai-nainte să-și facă bine socoteala greutăților căsătoriei și să ceară ajutorul lui Dumnezeu, spre a-și putea împlini datoriile care-s împreunate cu căsătoria. Cei care se căsătoresc să facă lăcaș iubirii și iertării în inimile lor, de care au absolută trebuință, fiindcă acolo unde-i iubire și iertare chibzuită, este și pace statornică și pacea e temelia: bunei stări, conînțelegerii, îndestulării și fericirii vremelnice și veșnice.

Căsătoria legală este atunci când bărbatul își alege o singură soție, cu care se leagă înaintea Sfântului Altar că vor duce viața împreună, făcând: "Nunta cinstită și patul nespurcat" (Mărt. Ort. p. 1 într. 115).

I. Logodna se face: 1. Pe temeiul consimțământului reciproc. Foarte rău fac părinții care silesc pe copiii lor să se căsătorească cu cine nu le place. 2. Vârsta: Se cere a fi fecioara de cel puțin 16 ani iar feciorul de 18 ani. Femeia se poate căsători până la 60 de ani, iar bărbatul până la 70 de ani, dacă n-au fost căsătoriți. 3. Preotul trebuie să examineze gradele de înrudire. 4. Să se anunțe prin afiș pe ușa Bisericii. 5. Să respecte legile civile. 6. Se obișnuiește ca binecuvântarea logodnei s-o facă Preotul odată cu cununia spre a evita unele abateri.

II. Opriri de la căsătorie. 1. Nu se pot căsători, castrații, idioții, nebunii și îndrăciții (Can. 21 Apost). 2. Când un soț este deja căsătorit cu alt soț. 3. Când logodnica este îngreunată de altul. 4. Când logodnicul este hirotonisit, călugărit sau condamnat la închisoare, ș.a.).

III. Timpul: Se poate face nuntă în toate zilele anului, afară de: 1. timpul celor 4 posturi ale anului. 2. De la 25 decembrie până la 8 ianuarie. 3. Din ziua de Paște până după Duminica Tomei, Preotul care va binecuvânta nunta în acest timp, este supus pedepselor. 4. Slujba cununiei se face de obicei după Sf. Liturghie; dar în caz de nevoie se poate face și în altă vreme a zilei, având de față nașii, după datină.

Căsătoria nelegiuită se înfăptuiește atunci când nu se ține în socoteală pravila Bisericii, nerespectând gradele de înrudire.

1. "Sângele amestecat este un păcat și o greșeală mai rea și mai cumplită decât preacurvia și se cheamă sânge amestecat când se va împreuna cineva

cu o femeie ca aceea cu care nu se vor putea împreuna cu nuntă după Pravila Bisericii", **"Certarea sângelui amestecat ce se face fără nuntă, este ca şi preacurvia..."** (P. M. B. gl. 211).

2. "...Hotărâm ca de acum înainte, cel ce se va însoţi prin legătură de căsătorie cu vara sa, sau tatăl şi fiul cu mama şi cu fiica, sau tatăl şi fiul cu două fete surori, sau doi fraţi cu mama şi cu fiica, sau doi fraţi cu două surori, să cadă sub canonul de 7 ani, fireşte (că) după ce s-au despărţit de însoţirea nelegiuită" (Sin. VI ecum. can. 54).

3. "Legătura de căsătorie omenească dintre rudeniile interzise, de se va dovedi că s-a făcut, se vor socoti păcate omeneşti şi vinovaţii se vor supune pedepselor date preacurvarilor" (Sf. Vasile 68).

4. Iar canonul acestei nunţi fărădelege, dacă se vor despărţi, este ca şi celor de amestecare de sânge, adică 15 ani să nu se pricestuiască" (P. M. B. gl. 208).

5. Când cei vinovaţi nu voiesc să se îndrepte "din afară de aceste pedepse ce se pedepseşte amestecătorul de sânge, încă îi afuriseşte şi Sf. Biserică" (P.M. B. gl. 211).

6. "Cine îşi va însura într-altă credinţă fetele şi feciorii, unii ca aceia să aibă pocanie în 5 ani; aşijderea şi copiii, ceia ce îi vor cununa şi aceia să aibă pocanie 3 ani afară de Biserică" (P. B. G. p. 100); (32).

7. Legile civile, din adâncă vechime, pe cei ce făceau sânge amestecat îi pedepseau cu moartea (comp. P. M. B. gl. 211 şi 212 vezi pe larg păcatul curviei din această carte la păcatele de moarte).

Căsătoria a doua. Sf. Grigore Teologul, zice: *"Că nunta cea dintâi este lege, a doua este iertare, a treia călcare de lege"* (P. M. B. gl. 205).

1. "Cei ce s-au însoţit liber şi legiuit, prin a doua căsătorie, după trecerea de puţin timp, după canonul bisericesc (după Sf. Vasile, 1 an sau 2) petrecând în rugăciuni şi posturi, trebuie să li se dea împărtăşire după iertare" (Laod. 1).

2. "Căsătoria a doua nu se binecuvintează cu cununie, ci se canoniseşte doi ani a nu se împărtăşi, iar a treia căsătorie trei ani" (Sf. Nichifor 2).

3. "Presbiterul să nu mănânce la căsătoria a doua, deoarece căsătoria a doua are nevoie de pocăinţă..." (Neoces. 7).

4. Cine va fi în a doua însurare, fiind de mulţi ani, să aibă pocanie 2 ani, iar de va fi tânăr şi va muri femeia, de va putea răbda aşa, după cuvântul Apostolului, bine, iar de nu va putea, el să ia a doua femeie; iar de va fi bătrân şi se va însura a doua însurare, unii ca aceia mânie pe Dumnezeu, să aibă pocanie 3 ani, metanii câte 24 în zi" (P. B. G. p. 109).

Deschide-ţi ochii cu cine te însoţeşti. Fericit e omul care ştie să cunoască oamenii după adevărata lor valoare. Fericit e tânărul care ştie să-şi aleagă soţie şi peste tot, bărbatul care cunoaşte pe adevărata soţie.

Sfântul Grigore învăţa pe unul din neamurile sale: "Scumpul meu nepot, să nu faci ca acel ce preţuieşte mai mult un bolovan umflat, decât un mic diamant, mai mult o cioară croncănitoare, decât o privighetoare şi îndrăgeşte mai mult un scai înalt decât o garofiţă. Ia seama de virtuţile soţiei tale, de iubirea ce-ţi poartă, supunerea ce-ţi arată şi credinţa ce-ţi păstrează. Socoteşte devotamentul ei către Domnul, sârguinţa ei în lucrări şi înţelepciunea ei în familie şi vei zice cu cei bătrâni, că un suflet mare nu se măsoară nici cu cotul nici cu stânjenul, nu se preţuieşte nici cu arama nici cu aurul".

Caută-ţi om nu averi. Scopul căsătoriei este sporirea Împărăţiei lui Dumnezeu pe calea unei rânduieli cinstite. Tocmai fiind vorba de Împărăţia lui Dumnezeu, nu averea trebuie căutată la alegerea mirelui sau a miresei.

Fericitul Ieronim istoriseşte că un om de frunte cu numele Cerealis, a cerut în căsătorie pe văduva tânără Marcela, ispitind-o cu averea lui formidabilă, care-i va rămâne ei, fiind el foarte bătrân. Mama Marcelei încă s-a învoit la această partidă pe care o socotea bună, dar Marcela a refuzat categoric zicând: "Dacă nu m-aş fi hotărât a petrece restul vieţii mele în curăţie şi aş fi voit să mă recăsătoresc, atunci mi-aş fi căutat un soţ, iar nu o moştenire".

Sf. Ioan Damaschin istoriseşte următoarele: Un tată bogat a căutat o soţie foarte bogată şi frumoasă pentru fiul său. Fiul nu era de aceeaşi părere, căci el nu găsea că tânăra aleasă de tatăl său ar întruni calităţile unei bune soţii. Deci, el a fugit de la casa tatălui său, spre a nu încheia căsătoria. Ajungând într-o colibă, la aparenţă săracă, îi plăcu mult de fata omului cu coliba, căci lucra şi se ruga neîncetat. Cerând-o în căsătorie, istorisi întâmplarea cu tatăl său şi declară că mai bucuros se căsătoreşte cu fata săracă din colibă, decât cu cea bogată, aleasă de tatăl său. Cuvintele lui plăcură stăpânului colibei, care zise tânărului: "Deoarece ai refuzat să închei căsătorie cu o fată bogată şi preferi a lua pe a mea, fiindcă este harnică şi temătoare de Dumnezeu, ţi-o dau în căsătorie împreună cu comorile ascunse aici în colibă, despre care încă nu ţi-am pomenit".

Nu mă însoţesc cu dumneata. O tânără fată fu logodită cu un tânăr şi căsătoria urma să aibă loc în scurtă vreme. Într-o seară tânăra pereche se afla într-o societate. Tânărul era voios. Plin de spirit şi cuprins de dorul de a distra întreaga societate, glumele lui alunecară şi atinseră şi religia. Tânăra fată se indispuse de glumele lui şi când acesta spuse încă una, în care se referi la Dumnezeu şi religie, fata se înspăimântă şi zise: "Din momentul ce am observat că dumneata nu cinsteşti religia, nu mai sunt nici eu a dumitale. Cine nu iubeşte pe Dumnezeu, nici soţia nu şi-o poate iubi cu adevărat". Zadarnice au fost cuvintele pline de căinţă ale tânărului. Logodnica rămase pe lângă hotărârea ei.

Cred, muncesc şi Dumnezeu mă ajută. Un boier avea un singur fiu, pe care voia să-l însoare cu o fată săracă însă evlavioasă. Tânărul însă căută să scape de dorinţa tatălui său, scuzându-se că nu e încă în stare să câştige atâta, cât îi trebuie unei femei. Nu peste mult veni o slugă şi-i ceru voie să se căsătorească cu o fată ce asemenea se afla în serviciul boierului. Boierul îl întrebă: "Bine omule, ai tu atâţia bani adunaţi ca să poţi susţine o soţie?" Sluga îi răspunse: "Eu am două mii de lei şi fata vre-o trei mii de lei". Fătul meu - zise boierul - eu cunosc un om care are de 100 de ori mai mult şi totuşi zice că nu poate să-şi susţină nevasta". "Boierule! - răspunse sluga - tânărul acela desigur că n-a fost niciodată la Sf. Biserică, şi n-a auzit niciodată că Dumnezeu nu lasă pe ai Săi să sufere, dacă ei muncesc şi se încred într-Însul". Atunci boierul se întoarse spre fiul său, care stătea ruşinat şi îi zise: "Câţi bani am cheltuit cu educaţia ta, multe ai învăţat, dar ceea ce e mai de folos e lipsă: "Credinţa în Dumnezeu, aceasta n-ai învăţat-o! În acest lucru eşti întrecut de sluga mea".

Pregătiţi-vă nu păgâneşte, ci creştineşte pentru căsătorie. Unii creştini de azi, încheie căsătorii prin ziare, prin intermediul altora, fără îndreptarea gândului către Dumnezeu. Aceste căsătorii sunt rele. În oraşul Gaza, în Palestina, odinioară era pe un soclu de marmură, o statuie a zeiţei Venera. Femeile nemăritate cereau sfat de la această statuie cu privire la alegerea unui soţ. Toate căsătoriile încheiate în chipul acesta, se sfârşeau rău, încât nici păgânii nu mai mergeau de la o vreme să ceară sfat de la statuie. Când într-o zi creştinii din Gaza veneau cu procesiune la instalarea Episcopului Porfirie - statuia a căzut şi s-a sfărâmat. Mai mulţi păgâni s-au încreştinat atunci, ca semn că nu obiceiurile păgâne, ci cele creştine sunt biruitoare. De vrei, creştine, să ai o căsătorie fericită, nu te lua după gânduri păgâne, ci pregăteşte-te cu ajutorul Domnului pentru căsătorie (O mie şi trei sute cinci zeci pilde o.c.).

Multe fete uşuratice din vremurile noastre cerşesc sfaturi pentru măritiş, de la busuiocul pus sub pernă, de la porci, de la boi, de la parii din garduri, etc., dar au căsătorii nefericite, iad vremelnic şi veşnic. *"Cei ce lucrează îndărătnicii* (contra învăţăturilor Divine) *duce-i-va Dumnezeu cu cei ce fac fărădelegi... Cei ce umblă în întuneric, nu ştiu unde merg... Şi, orbi pe orbi de se conduc, cad cu toţii în groapă"* (Ps. 91, 9; Ioan 12, 35; Mt. 15, 14).

Statornicia fericirii în căsătorie, o dobândesc fetele creştine "care ascultă Cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc pe dânsul" (Lc. 11, 28).

Nu te înjuga cu împătimiţii. La Preotul satului vine o fetişcană să-i spună că ar vrea să se cunune cu cutare tânăr. - "Cu Costache al Soltanei vrei tu să-ţi legi capul, nenorocito! Acela e un stricat, păzeşte numai crâşmele!" - El n-are nici casă, nici masă, n-are unde trage", îl dezvinuieşte fetişoara: "L-oi dezvăţa eu însă, Părinte, de năravurile cele rele, după ce ne-om lua!" Preotul o sfătuieşte, copila n-ascultă.

După vreo câteva săptămâni vine tânăra nevastă la Preot. Acuma smerită şi zdrobită de necaz, să-i spună durerea. Bărbatu-i şade numai în crâşmă şi toată agoniseala o mătrăşeşte cu beţia şi jocul în cărţi. "Ce vânătăi ai la ochi?" o întrebă Preotul. Atunci nevasta izbucneşte în plâns. "Bărbatul mi-a venit aseară beat de la crâşma lui Iancăl şi m-a lovit cu vătraiul. N-a lipsit mult şi eram să rămân chioară".

Ca această nevastă păţesc mii de femei. Ele au ştiut înainte de cununie, că logodnicii lor cam beau cu drag. Credeau că-i vor dezvăţa ele de această patimă urâtă. Această nefericită încredere le-au adus pe multe la sapă de lemn, căci beţia nimiceşte şi cele mai frumoase simţiri ale sufletului omenesc. Dragostea şi purtarea cea mai prietenoasă a femeii, ba chiar şi căsnicia cea mai îndemânatică şi priincioasă, nu-s în stare să-l lege pe cel beţiv de casa conjugală.

O nefericire şi mai mare e însă când gospodina casei e beţivă. Unele femei umblând după bărbaţii lor pe la crâşme, se deprind şi ele a bea... Dacă bărbatul se îngreţoşează de băutură, stă pe lângă casă şi-şi caută de gospodărie, atunci femeia îi vine beată acasă şi caută ceartă. Ce mai vorbe urâte îi ies din spurcata-i gură, ce păruieli între soţi, de care se spăimântă copilaşii şi implor casele vecinilor! "Femeia virtuoasă este coroana bărbatului său, iar cea aducătoare de ruşine este ca putregaiul în oasele lui" (Prov. Sol. 12, 4).

Beţia fură omului şi cele mai sfinte odoare sufleteşti, precum e dragostea de tată şi de mamă. Mama beţivă fură de la gura flămândă a copiilor şi mălaiul şi sărăcăcioasa hăinuţă de pe fragedul lor trupşor, de le duce la jupânul crâşmar pentru băutura otrăvitoare.

Dar să ne întoarcem la casa lui Costache al Soltanei. Acesta a venit odată târziu noaptea de la crâşmă beat şi a început sfada cu femeia, pentru că nu i-a gătit masa. Cum să-i dea ea de mâncare, dacă în casă lipseau de toate! El nu vrea să ştie de asta şi apucă femeia la bătaie. La urmă o fugăreşte afară. Biata femeie apucă copilaşul sugător din leagăn şi fuge de groaza loviturilor, în miezul nopţii de iarnă, afară, desculţă, şi dezbrăcată. Băieţelul mai mărişor trezit din somn începu a striga. Turbatul tată îl înhăţă de mână să-l arunce afară. Băiatul nu se dă şi o mână-i rămâne între uşă. Beţivul apucă atunci un cuţit şi-i taie băiatului mâna. Dimineaţa când s-a trezit din somn şi din beţie şi a dat cu ochii de mâna tăiată şi când deschizând uşa a găsit pe femeie şi copilaşi ţepeni de frig s-a dezmeticit de cap şi şi-a adus aminte de faptele sale răutăcioase. Cuprins de părere de rău s-a dus singur la jandarmul din sat, de s-a anunţat ca ucigaş de oameni. În urma acestor păcate a ajuns la puşcărie pe mai mulţi ani. Acolo a căpătat numai o carte de citit şi anume Sfânta Scriptură. El şi-a petrecut vremea cu cititul în această carte scumpă. Dintr-însa a învăţat cu vremea a cunoaşte pe Dumnezeu şi a crede în învăţăturile lui Iisus Hristos şi ale Sfinţilor Săi Apostoli.

La sfârşitul anilor de osândă a scăpat din puşcărie ca un bărbat cu totul nou. S-a făcut cel mai mare duşman al beţiei şi un apărător înfocat al trezviei. După câţiva ani a ajuns într-un târg, unde a înţeles că unii cetăţeni creştini îşi ţin adunarea generală a societăţii de trezvie. S-a dus şi el la acea adunare şi dându-i-se cuvântul şi-a spus, în auzul tuturor, povestea vieţii sale. La sfârşitul vorbirii a îndemnat pe toţi să se lepede de băuturile ameţitoare şi să îmbrăţişeze trezvia. Când au venit unii, care încă nu erau părtaşi la acea societate, ca să se înscrie, a dat creştinul acesta cu ochii de numele unuia care avea o mână tăiată. În acel ciung îşi recunoaşte pe fiul său. Cu lacrimi de bucurie, că şi-a aflat copilul, îl îmbrăţişă şi-i ceru iertare.

De atunci amândoi, tata şi feciorul, s-au făcut cei mai harnici propovăduitori contra beţiei. Cu acel tată s-au împlinit pe deplin cuvintele Sfintei Scripturi: "Domnul dezleagă pe cei ferecaţi în obezi, Domnul înţelepţeşte orbii, Domnul ridică pe cei căzuţi, Domnul păzeşte pe cei nemernici" (Ps. 145, 3; Pr. I. Bucevschi).

Credincioşia soţiei. În Odiseea lui Omer găsim preamărirea fidelităţii conjugale documentată în chip elocvent. Penelope rămase acasă de bărbatul său, care a plecat în războiul Troian. Trecură 20 de ani şi bărbatul nu se mai întoarse. În timpul acesta 108 peţitori asediară pe credincioasa lui femeie. Văzând ea stăruinţele lor, le ceru răgaz să-şi termine o haină făcută de mâna ei. Ea ţesea cât ţesea în prezenţa lor, dar apoi descosea noaptea ceea ce ţesuse. În chipul acesta pânza ei nu se mai isprăvea, iar timpul trecând, Odiseu se întoarse cu bine acasă la soţia sa.

Sfinţirea vieţii prin căsătorie. Renumitul călugăr Macarie credea că numai prin călugărie poate avea cineva viaţă desăvârşită. Dar iată că într-o zi îi descoperi Dumnezeu că virtuţile şi podoabele lui creştineşti nu sunt aşa de desăvârşite ca virtuţile dobândite de două femei căsătorite, dintr-un oraş apropiat. Fără amânare a călătorit la oraş spre a se convinge şi văzu că ele duc o viaţă sfântă. Ele îşi păzeau limba de la orice răutate şi nu grăiau un cuvânt fără folos. Nu făceau nici un lucru nefolositor. Erau smerite, răbdătoare şi pe placul bărbaţilor lor, întrucât nu se împotriveau voinţei Divine. Ele se rugau foarte des, ajutau pe săraci şi se întreceau în faptele bune (350 pilde).

Sfat feciorilor ce vor să se căsătorească. De la început caută să fii cu ochii deschişi asupra unui mare păcat, de care mai toţi ne facem vinovaţi, de îndată ce noi am intrat, cum se zice, în dârdora însurătorii. Eterna fanfaronadă. Nu ştii ce ai mai face ca să dai viitoarei tale tovarăşe, tovarăşa pe viaţă, cât mai multe iluzii despre tine, despre puterile tale, despre capitalul pe care-l aduci tu în această binecuvântată de Dumnezeu tovărăşie. Ca şi cum cea dintâi grijă a ta, ar fi să-ţi pregăteşti un "frumos faliment".

Ea, de cele mai multe ori, nu-i decât un copil - un copil răsfăţat, sălbatic,

iubitor de lucruri strălucitoare şi zgomotoase, care costă bani mulţi şi n-aduc nici un folos, ba încă mai trag după ele şi fel de fel de alte pagube. Tu, pentru a te arăta grozav, îţi pui toate puterile şi mai mult decât puterile tale în serviciul capriciilor ei şi cumperi astfel o spumă de iubire, o spoială de plăceri - aperitive, cu ruina demnităţii tale şi cu destrămarea întregii tale vieţi.

Ia seama. Nu-ţi aşeza pe pământ mişcător temelia casei tale. Nu împărtăşi decât cu adevăr, cu Sfântul Adevăr, sufletul celeia pe care Dumnezeu ţi-a ales-o, pentru a fi mama copiilor tăi. Spune-i de la început bărbăteşte, că tu nu vezi în ea o păpuşă, ci un om, tovarăş la bine şi la rău, muncitor alături de tine, un om întreg şi înţelept, pe care ţi s-ar părea că-l ofensezi dându-i flori, panglicuţe şi pietre preţioase, în ceasul cel mai serios al vieţii.

Şi mai întâi tu fii om. Nu face nici un hatâr deşertăciunii. Cu minciuna să nu stai niciodată la tocmeală. Să ştii că ceea ce pierde mai mult un om, nu e atât otrava stricăciunii lui, cât e amestecul acesta de minciună şi de adevăr, în care vrea să trăiască împotriva legilor elementare ale vieţii. Îngemănarea aceasta a minciunii cu adevărul, constituie ceea ce în lumea formelor vii se cheamă un monstru şi se ştie că monştrii nu trăiesc. Deci, încă odată, fii tu. Nu te înfăţişa sulemenit înaintea lui Dumnezeu.

Vrei să înţelegi sufletul acela închinat ţie, menit să facă una cu sufletul tău? Să înţelegi, ca un prieten cu iubire adevărată, ca să-l poţi întări, dacă e slab şi a-l pune pe calea cea bună dacă e rătăcit. Tu trebuie să fii învăţătorul soţiei tale. Pentru aceasta însă, caută să te porţi astfel, ca ea, în orice împrejurare, să vadă în tine un om drept. Să te asculte, nu cu teamă, ci cu deplină convingere că ce spui tu e aşa. Încredere nemărginită să aibă în tine, în bunătatea ta, în iubirea ta, în cinstea ta şi în vrednicia ta. Să fie mândră de a lupta lângă un viteaz ca tine, de a suferi prigonirile soartei şi de a înfrunta orice primejdie alături cu tine. Să te vadă mare şi puternic în ceasurile grele, mai ales în ceasurile grele. Să nu te preţuiască după succesele de afară, căci acelea nu sunt totdeauna reale şi arareori vin pe căi curate. În faptele tale, indiferent de cât îţi produc, în cugetul, în vorba şi în purtarea ta de fiecare clipă, acolo eşti tu. Acolo iubirea ei, cultul ei pentru tine trebuie să-şi găsească puteri de veşnică reînnoire. De aceea, gândeşte-te bine la tot pasul pe care îl faci, la tot cuvântul pe care-l rosteşti. Gândeşte-te că ea e martorul intern al vieţii tale, când ea ştie cum e sufletul tău adevărat. Şi în ziua când pentru a dobândi un succes trecător, te vei înfăţişa cu un astfel de suflet, să ştii că, din momentul acela, între tine şi ea s-a deschis o prăpastie.

Nimic nu coboară pe om ca lipsa de sinceritate. Minciuna, orice fel de minciună, e o mişelie. Numai robii mint (Ioan 8, 34). Un om liber, un om care preţuieşte libertatea lui (Ioan 8, 36), nu minte niciodată. Din mândrie nu minte. Între cel ce a căzut învins, apărând un adevăr şi cel care se făleşte c-a ieşit

biruitor susţinând o minciună, care e adevăratul viteaz? Cu cine ai vrea să-ţi împarţi grijile şi speranţele tale?... Gândeşte-te bine la aceasta, de câte ori în adâncimile întunecate ale sălbaticului ce a mai rămas în fiinţa ta, simţi că se mişcă iar şarpele minciunii. În robie, în frică, în minciună poţi să trăieşti ca individ, dar ca părtaş al unei unităţi sociale, Doamne fereşte.

Tu nu te întreba dacă vei câştiga destulă pâine pentru familia ta. Întreabă-te dacă vei găsi în tine destul adevăr, căci acesta-i pentru familie ceea ce e lumina pentru floare. Tu fă-ţi datoria: adică fă tot binele pe care-l poţi face. Nu te gândi la noroc şi nu te gândi prea mult la tine. Soţia ta să nu-ţi aducă avere şi totuşi să te facă fericit. E destul să te înţeleagă şi la aceasta şi tu trebuie s-o ajuţi, dacă vrei să ai un sprijin în ea şi nu o povară...

Sfat fetelor ce vor a se căsători. Să nu te iubeşti prea mult pe tine. Oricât te-ai crede tu de importantă, să ştii însă că lumea nu se învârteşte împrejurul tău. Fii tovarăşă bună celui ce-şi ia misiunea de a te face fericită. Aceasta e o grea misiune, cu neputinţă de îndeplinit fără ajutorul tău.

Dacă vei aştepta fericirea ca un lucru ce ţi se cuvine; dacă cele mai mari bucurii ale tale îţi vor fi aduse de dragostea lui, fără ca în darul acesta să fi pus şi tu ceva din sufletul tău, dacă vei lăsa ca frumoasa şi bogata grădină a puterilor vieţii lui să se prefacă toată numai în buchete de flori pentru desfătarea ta de o clipă, flori de care nu vei fi îngrijit şi nici măcar nu te vei întreba de unde vin, flori pe care adesea dărnicia lui, în zorul de a mai pune un zâmbet pe figura ta, le va smulge cu rădăcină cu tot; dacă, în sfârşit, vei intra în viaţă ca un musafir, care vine numai să petreacă şi să aibă toate de-a gata, să ştii de la mine că n-ai să fii fericită. Ai să ai bucurii, bucurii de pomană şi de furat, bucurii de acelea de care au toţi egoiştii şi mişeii, dar fericită n-ai să fii. Fericirea adevărată n-o are, nu poate s-o aibă, decât acela care o dă. Şi vezi tu ce lucru minunat se întâmplă cu fericirea asta; ca s-o dai nu e nevoie s-o ai. Iar ca s-o ai, trebuie să începi prin a o da. Aş dori ca ziua în care vei pricepe bine vorbele acestea, să nu fie o zi de căinţă...

Trăinicia fericirii tale atârnă de chipul cum îţi vei înţelege şi construi viaţa. N-ai văzut atâtea case mari, frumoase, în zidurile cărora încet-încet se ridică umezeala, de jos din temelie? Aşa se ridică şi urâtul şi intră prin toţi porii şi prin toate încheieturile ei, într-o viaţă rău construită. Se ridică din însăşi dragostea pe care a fost întemeiată, când n-am ştiut să cerem dragostei decât răsfăţările ei. Ş-atunci începem să cârpim, să tencuim, să vopsim pe dinafară... pentru vedere. Căutăm tot felul de mijloace uşoare, ca să ascundem răul - niciunul ca să-l stârpim. O, lumea nu-i o sală de spectacol şi de petreceri. E un vast atelier de muncă, în care numai cei care vin să petreacă se plictisesc. Muncitorii, niciodată. N-au vreme... Cei care se uită prea mult în oglindă, ajung

de nu mai văd lumea din jurul lor. Orbesc nefericiții.

Să nu minți nici în glumă. Nici să te sulimenești vreodată, că și asta e un lucru foarte necinstit. Și cinstea, ori e întreagă, ori nu e de loc. Jumătăți de cinste nu există... Vezi ce grozăvii îți spun? La o zi ca asta! Vai, am văzut atâtea fericiri stricate numai din pricina greșitei înțelegeri a vieții. Strașnic se răzbună adevărul. Păzește-te să nu-l superi niciodată.

Nu te învăța să trăiești degeaba. Nu-ți face cârji de milog din bunătatea sau îngăduirea altuia. Nimic de pomană, nici de la oameni, nici de la soartă. Plătește-ți cinstit bucuriile vieții. Necinstiții își fac foarte rău socotelile. Ei sfârșesc totdeauna prin a plăti mai scump.

Vrei să fii puternică? Dă soțului tău toată puterea ta și fii sinceră. Fii totdeauna sinceră. O minciună este totdeauna un contract cu diavolul. Ce fericire poate fi aceea care se reazemă pe un neadevăr? Presupun c-ai sta la masă cu mama unui copil, mort pe neașteptate, și ea, neștiind e veselă, face planuri mari pentru o viață a copilului ei ce nu mai este... tu știi însă, tu-i știi copilul mort, ș-o auzi râzând o vezi fericită. Ce e în inima ta? Cum răsună râsul ei în sufletul tău? Știi că peste câteva ceasuri, peste câteva minute, are să se deschidă ușa deodată și are să intre grozavul adevăr. Spune, singur gândul acesta nu te-nfioară? Iată, așa e orice bucurie clădită pe neadevăr. Iar când însăși conștiința ta se va pleca să țeasă minciuni, pânza bucuriilor tale, să știi bine, că din clipa aceea s-a hotărât pieirea ta. O înceată ură și foarte mișelească sinucidere prin otrava miunciunii. Asta are să fie.

Adevărul e ca Dumnezeu. Poate că e chiar Dumnezeu însuși. N-ai nevoie numaidecât să-l cunoști. Ți-e de ajuns râvna de a-l cunoaște. Să crezi în el. Și e ca și cum l-ai avea pururea înaintea ochilor. Dacă ai cultul adevărului, toate celelalte au să vină de la sine. Ai să ai și curajul vieții, căci în orice credincios este un viteaz. Și-ai să ai și înțelepciunea ei, ca și toate "revelațiile" pe care le dă credința. Nici nu se poate socoti câtă fericire izvorăște din simplul respect al Adevărului.

Bunătatea alesului tău? Lasă-i întotdeauna doi pași înainte dorințelor tale. Gândește-te că puterile lui au o margine; și-acolo e cămara vrăjită din basme, în care tu niciodată nu trebuie să intri.

Ambiția lui? Mân-o fără s-o atingi cu biciul. Și nu pierde din vedere că singura-i hrană este recunoștința ta. Fii pururea gata să te jertfești pentru el. Tu să te jertfești. Nu cicăli, nu te uita peste umăr, nu vorbi înțepat, nu plânge lacrimi neînțelese și niciodată nu lăsa întrebarea lui fără răspuns. Un ceas de tăcere înveninată, nu e numai un ceas pierdut din iubirea voastră, dar e și o rană, o suferință adusă iubirii voastre. Și suferințele slăbesc, ucid în rate...

Și câte ar mai fi de spus!... (Al. Vlahuță).

32. Ca bărbat nu mi-am iubit femeia mea ca pe mine însumi? Am batjocorit-o fără milă şi am bătut-o, socotind-o ca pe o roabă; iar nu ca pe o soţie legitimă, aşa cum mi-a dăruit-o Dumnezeu?

"Cela ce au făcut dintâi, bărbat şi femeie i-au făcut pe ei... şi vor fi amândoi un trup" (Mt. 19, 4-6). *"Bărbaţilor, iubiţi-vă femeile voastre precum şi Hristos a iubit Biserica şi pe Sine S-a dat pentru dânsa... Că nimeni niciodată nu şi-a urât trupul său; ci îl hrăneşte şi-l încălzeşte pe el, precum şi Hristos Biserica"* (Efs. 5, 25-33; 1 Petru 3, 7; Cols. 3, 19; 1 Cor. 7; Mt. 5, 32; Can. 48 Sf. Ap. cu tâlcul şi nota lui).

Bărbaţii să-şi iubească femeile lor; iar ele să fie supuse soţilor. Aceasta o arată lămurit Sf. Ap. Pavel în epistola sa către Efeseni 5, 22-33 şi fericitul Teofilact în tâlcuirea acestor locuri, precum vom arăta şi aici:

Femeile să se supună bărbaţilor lor, ca Domnului.

Nu simplu şi cum s-ar fi întâmplat poartă grijă Marele Pavel pentru nuntă şi pentru creştinii cei căsătoriţi, fiindcă şi Dumnezeu dintru început pentru nuntă cu covârşire a purtat grijă; pentru că pe Adam cel întâi zidit l-a unit cu sora lui, ori mai bine a zice pe Eva, fiica şi trupul lui; iar după ce s-a înmulţit neamul oamenilor a întins nunta şi la oamenii cei ce erau mai depărtaţi după neam şi n-a lăsat a fi strâmtorată dragostea cea trupească numai până la singure rudeniile, ci şi toată viaţa oamenilor prin nuntă şi prin căsătorie se întăreşte. Pentru acestea toate poartă dar grijă aici Apostolul, adică pentru căsătoriile creştinilor şi zice, că femeile să se supună bărbaţilor lor, căci, când bărbaţii cu femeile lor au unire şi dragoste între dânşii, negreşit şi fiii lor se hrănesc bine şi cu frica lui Dumnezeu şi robii (servitorii) şi roabele (servitoarele) petrec cu bună rânduială şi toate lucrurile casei şi ale familiei bine se rânduiesc; ci şi vecinii şi prietenii lor au parte cu dânşii. Dar pentru ce Pavel a zis aici că femeile să se supună bărbaţilor lor, ca şi cum s-ar supune Domnului, de vreme ce Domnul a zis: *"De vine cineva către Mine şi nu va urî pe tatăl său şi pe maica sa şi femeia şi copiii... nu poate fi al Meu ucenic?"* (Lc. 14, 26). Şi dacă femeilor se cuvine a se supune bărbaţilor lor ca Domnului, cum zice Domnul să se despartă femeile de bărbaţii lor pentru Domnul? Răspundem la aceasta că acest "ca", ce îl zice aici Pavel nu arată totdeauna şi negreşit asemănare de cinste şi neschimbată potrivire, decât zice să se supună femeile bărbaţilor lor, fiindcă cunosc că cu supunerea aceasta slujesc şi se supun Domnului, fiindcă deşi nu se supun femeile mai-nainte pentru bărbaţii lor, dar măcar pentru Domnul trebuie a se supune lor; căci dacă cel ce stă împotriva stăpânitorilor celor din afară, stă împotriva a însăşi poruncii Domnului, Celui ce a rânduit pe stăpânitorii cei din afară, precum zice acelaşi Pavel (Rom. 13, 2), cu mult mai vârtos stă împotriva poruncii lui Dumnezeu femeia aceea ce nu se supune bărbatului; încât, dimpotrivă şi femeia ceea ce se supune bărbatului său, însuşi Domnului se supune, Care a rânduit nunta.

Că bărbatul este cap al femeii, precum şi Hristos este cap al Bisericii şi acesta este mântuitor al trupului...

De la asemănările omeneşti întăreşte aici Apostolul cum că se cuvine femeile a se supune bărbaţilor lor şi pune pricină şi prilej al iubirii bărbaţilor cu femeile lor aceasta, adică cum că bărbatul are rânduială de stăpânitor şi purtător de grijă al femeii; căci cap al femeii, zice, este bărbatul şi mântuitor al ei, iar femeia are rânduială de supus către bărbatul său; că trup este ea, care se supune capului; precum şi Hristos, fiindcă este Cap al Bisericii poartă de grijă pentru dânsa şi o mântuieşte, aşadar şi bărbatul este cap şi mântuitor al trupului său, adică al femeii sale; drept aceea, cum să nu fie dator şi trupul (adică femeia) a se supune capului său (adică bărbatului său) care cap poartă grijă şi o mântuieşte.

Ci precum Biserica se supune lui Hristos, aşa şi femeile bărbaţilor lor întru toate.

Din aceste cuvinte mai curat înţelegem ceea ce a zis mai sus Apostolul, adică femeile să se supună bărbaţilor lor ca Domnului; că de vreme ce femeile sunt datoare a se supune bărbaţilor, precum şi Biserica se supune lui Hristos, Biserica însă cuprinde şi femei, apoi femeia este datoare a se supune bărbatului precum şi lui Hristos. Pentru ce porunceşte Apostolul să se supună femeile bărbaţilor lor în toate lucrurile? Oare se cuvine a se supune lor când bărbaţii le îndeamnă pe ele la necredinţă? Să nu fie! Pentru că Pavel aici nu vorbeşte pentru bărbaţi necredincioşi şi păgâni, ci despre hristiani şi credincioşi, către care şi scria el (a).

Bărbaţilor, iubiţi pe femeile voastre, precum şi Hristos a iubit Biserica şi pe Sineşi s-a dat pentru dânsa.

Văzut-ai hristiane, cum a îndemnat Pavel pe femeie şi a silit-o să se supună bărbatului său, cu aceeaşi măsură şi rânduială cu care se supune şi Biserica lui Hristos? Ascultă încă iarăşi şi cum îndeamnă aici şi sileşte pe bărbat să iubească pe femeia sa şi a nu se purta către dânsa ca un domn şi stăpânitor. Iubiţi, zice, bărbaţilor pe femeile voastre. Cu ce măsură? Cu aceea adică, cu care şi Hristos a iubit pe Biserică şi purtaţi grijă pentru femeile voastre precum şi Hristos poartă grijă de Biserică. Şi de ar cere trebuinţa să pătimiţi ceva sau şi să muriţi pentru femeile voastre, să nu vă apăraţi; pentru că voi de veţi pătimi aceasta şi de veţi suferi moarte, pentru femeile voastre, care vă iubesc şi

(a) Însemnăm aici, că femeile nu se cuvine a se supune bărbaţilor lor nu numai când ei le îndeamnă spre necredinţă, ci şi când le îndeamnă să facă vreo faptă şi lucrare afară de fire şi afară de poruncile lui Hristos, că întru aceste fărădelegi şi fapte afară de fire trebuie a se împotrivi bărbaţilor lor şi nicidecum să-i asculte. Pentru că de-i vor asculta şi vor păcătui, se vor munci şi ele împreună cu bărbaţii lor. Vezi şi subînsemnările zicerii: Femeilor, supuneţi-vă bărbaţilor voştri, precum se cuvine întru Domnul" (Cols. 3, 13).

păzesc cinstea şi întreaga înţelepciune, o faceţi aceasta; iar Hristos a suferit şi moarte de Cruce pentru Biserică, care mai înainte era preacurvă, cinstea pe idoli şi iubea pe demoni şi păcatele, iar pe Hristos îl ura; şi precum Hristos a tras la dragostea Sa pe Biserica ceia ce îşi întorcea faţa de către El, nu cu ocări şi cu îngroziri, aşa şi voi bărbaţii de veţi vedea pe femeile voastre că se întorc de către voi şi vă urăsc, siliţi-vă a le trage spre dragostea voastră, cu multă dragoste şi purtare de grijă şi de aţi pătimi vreun rău pentru femeile voastre, să nu le ocărâţi, că pătimiţi pentru dânsele; căci şi Hristos nu a ocărât Biserica, că pentru dânsa a pătimit atâtea patimi şi moarte pe Cruce.

Ca pe ea să o sfinţească, curăţind-o cu baia apei prin cuvânt.

Hristos, zice, nu S-a îngreţoşat de Biserică, care mai înainte era preacurvă şi necurată şi slută; şi tu bărbatul asemenea nu te îngreţoşa de femeia ta, măcar de ar fi smerită şi prea grozavă; iar cum că şi Biserica era grozavă, ascultă ce a zis pentru dânsa mai sus Pavel: "Că eraţi oarecând întuneric" (Efs. 5, 8). Şi ce este mai negru şi mai slut decât întunericul? Pentru aceasta şi în Cântarea Cântărilor aceeaşi Biserică pentru grozăvia ei cea de mai-nainte, zicea: "Neagră sunt eu" (C. Cântărilor 1, 4). Biserica mai-nainte era roaba răutăţii adică diavolului şi ce este decât răutatea şi decât diavolul mai necurat? Biserica mai-nainte era nesupusă şi fără de minte şi hulitoare şi ce alta este mai fără de minte decât patimile acestea? Cu toate acestea, Hristos pentru Biserica aceasta atât de grozavă şi fără de minte, necurată, S-a dat pe sineşi morţii şi a curăţit-o pe ea cu scăldătoarea apei, adică cu Sfântul Botez şi cu Cuvântul. Cu care? Adică cu numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, în Care ne botezăm.

Ca însuşi să o pună pe ea înaintea Sa slăvită, pe Biserică.

Hristos, S-a dat pe Sine, zice, pentru Biserică, pentru ca să o înfăţişeze pe ea Luişi nu simplu curată, ci slăvită şi strălucită. Deci, precum Hristos S-a făcut pricinuitor Bisericii de toate bunătăţile, aşa şi tu, bărbate, fă-te femeii tale pricinuitor de tot binele; şi precum Hristos a purtat grijă pentru sufleteasca frumuseţe a Bisericii, aşa şi tu, bărbate, să nu te îngrijeşti cum să fie femeia ta frumoasă la trup, ci cum să fie frumoasă cu sufletul. Şi cu lesnire o vei face frumoasă pe femeia ta la suflet, de vei îndrepta moravurile ei, de o vei învăţa să păzească poruncile Domnului, de o vei deprinde a se împodobi cu fapte bune, şi nu cu haine frumoase şi cu podoabe zadarnice şi de o vei înfăţişa pe ea strălucită şi slăvită cu sufletul, atât înaintea ta cât şi înaintea lui Dumnezeu.

Neavând întinăciune, sau zbârcitură sau ceva din cele ca acestea, ci ca să fie sfântă şi neprihănită.

Cu aceste cuvinte arată Apostolul patimile sufletului, căci întinăciuni, cu adevărat şi spurcăciuni sunt patimile cele noi şi de iertat, care le câştigă sufletul (care cu lesnire le poate spăla cineva), pentru că pricinuiesc sufletului sluţenie şi netrebnicesc frumuseţea lui. Iar zbârciturile obrazului sunt patimile, cele ce

se învechesc în suflet, precum zbârciturilor obrazului se pricinuiesc din vechime şi din bătrâneţe; iar aceste patimi fac pe suflet necurat, fiindcă se curăţesc cu anevoie. Deci, aceste patimi le avea Biserica, dar Sfântul Botez pe toate le-a curăţit şi a făcut sufletele oamenilor sfinte şi frumoase; însă şi botezul cel al doilea, adică pocăinţa şi lacrimile, de toate acestea curăţesc sufletul şi-l fac frumos şi cu totul frumos. Deci, cu un chip ca acesta tu, bărbatule, sârguieşte-te a curăţi pe femeia ta de toată spurcăciunea păcatului, cu sfătuirile tale şi cu pilda cea bună a vieţii tale.

Aşa sunt datori bărbaţii a-şi iubi femeile lor, ca pe trupurile lor.

Pilda ce o aduce acum aici Apostolul, adică de a-şi iubi bărbaţii femeile lor precum îşi iubesc trupurile lor, aceasta zic, nu o zice ca pe o mai mare pildă şi mai puternică spre a-i îndupleca; pentru că pilda ce a zis mai sus, adică cum bărbaţii se cuvine a-şi iubi femeile lor precum şi Hristos iubeşte Biserica, este încă mai mare şi mai puternică decât aceasta, fiindcă mai mult iubeşte Hristos Biserica decât bărbaţii trupurile lor şi femeile lor; ci a adus pilda aceasta Pavel ca mai apropiată şi mai arătată, ca să nu poată cineva a zice, că Hristos era Dumnezeu şi pentru aceasta S-a dat pe sineşi morţii pentru dragostea Bisericii, pentru aceasta Pavel din altă apucătură zice aici că şi bărbaţii sunt siliţi a-şi iubi asemenea pe femeile lor, fiindcă sunt datori a le iubi, adică dragostea femeilor lor nu este după har, ci după datorie şi nevoie. Pentru ce? Pentru că femeia este trup al bărbatului: întâi, pentru că din început din trupul bărbatului s-a făcut şi al doilea, pentru că s-a făcut cu dânsa un trup prin amestecare: "Că vor fi, zice, amândoi un trup" (Fac. 2, 24). Deci, pilda Domnului cu Biserica a întrebuinţat-o mai sus Pavel, nu numai pentru ca să iubească bărbatul pe femeia sa, ci şi pentru a o învăţa şi a o face frumoasă la suflet cu faptele cele bune, ca să fie, zice, sfântă şi neprihănită; iar pilda aceasta a trupului se zice, pentru a arăta numai cum se cuvine bărbatul a iubi pe femeia sa, şi nu pentru alta.

Cel ce-şi iubeşte femeia sa, pe sine se iubeşte. Că nimeni cândva a urât trupul său, ci îl hrăneşte şi îl încălzeşte, precum şi Hristos Biserica.

Precum fiecare om, zice, face trupului său toată purtarea de grijă şi-i dă covârşitoare dragoste şi ocrotire, aşa şi tu, bărbate, eşti dator să arăţi toată purtarea de grijă pentru femeia ta şi dragoste şi covârşitoare purtare de grijă. Şi iarăşi aduce Pavel şi la această pildă pe Hristos şi pe Biserică, pentru ca să arate că şi Hristos ne-a iubit pe noi precum Şi-a iubit şi Trupul Său.

Că mădulare suntem ale Trupului Lui. Adică curăţenie şi apropiere avem noi creştinii către Hristos, care credem într-Însul şi care ne numim Biserica lui Hristos. Din carnea Lui şi din oasele Lui.

Din carnea, zice, şi din oasele lui Hristos suntem noi creştinii, căci precum Eva s-a făcut din trupul lui Adam aşa şi Hristos S-a făcut din firea noastră. Şi câtă înrudire s-a făcut atunci acolo a lui Adam cu Eva, atâta înrudire s-a făcut

şi acum aici, a lui Hristos cu noi, cu Biserica Sa. Şi după alt chip încă noi creştinii suntem din carnea lui Hristos şi din oasele Lui: 1) căci precum Hristos S-a născut fără de sămânţă de bărbat, din Sfântul Duh, aşa şi noi ne-am născut prin Sfântul Duh, în scăldătoarea Sfântului Botez; şi 2) pentru că împărtăşindu-ne cu Trupul şi Sângele Domnului, ne schimbăm întru acelea şi ne facem de un trup cu Hristos şi pentru ca să zicem în scurt, pentru aceasta zice Pavel, că suntem din carnea şi oasele lui Hristos, pentru nemărginita şi covârşitoarea unire şi apropiere ce avem cu Hristos. Pentru că şi după ceea ce se vede, Hristos ne-a împărtăşit pe noi cu Trupul Său şi cu Sângele Său. Şi după ceea ce se înţelege, pentru că Hristos s-a făcut pricinuitor de a ne plăsmui noi a doua oară duhovniceşte prin Sfântul Botez, precum şi Adam s-a făcut pricinuitor (materialniceşte adică) al facerii Evei.

Pentru aceasta va lăsa omul pe tatăl său şi pe maica sa şi se va lipi de femeia sa şi vor fi amândoi un trup (Fac. 2, 24; Mt. 19, 5).

Iată şi altă pricină şi dreptate ce are bărbatul de a-şi iubi femeia sa, adică pentru că bărbatul lasă pe înşişi născătorii săi şi se uneşte cu femeia sa. Şi nu a zis că împreună locuieşte, ci că se lipeşte cu femeia sa, ca să arate cu zicerea aceasta, pe nedespărţita unire ce are bărbatul cu soţia sa. Iar zicerea într-un trup, zice Mar. Hrisostom, că se ia adică şi simplu, cum că bărbatul şi femeia se fac un trup prin amestecare, arată însă şi altă înţelegere mai adâncă adică cum că bărbatul şi femeia se împreună amândoi împreună, pentru ca să săvârşească un trup, adică pentru ca să nască un copil.

Taina aceasta mare este; eu însă zic de Hristos şi de Biserică.

Adică Moise, zice, mare şi minunat lucru a arătat, zicând în cartea facerii, cum că bărbatul va lăsa pe născătorii săi şi se va lipi de femeia sa; căci cu adevărat, tainic lucru şi ascuns de minte este a lăsa omul pe născătorii săi, acei ce l-au născut şi au ostenit a-l creşte şi a-l hrăni şi i-a făcut bine dându-i estimea şi iară, cu voia a însăşi născătorilor săi, merge şi se lipeşte cu o femeie, pe care niciodată n-a văzut-o şi nici un bine i-a făcut cândva. Cu adevărat, mare taină este aceasta; se ia însă şi se înţelege de către mine Pavel: "Întru Hristos şi întru Biserică", fiindcă aceasta s-a zis de către Adam şi de Moise în chip proorocesc pentru Hristos; căci şi Hristos a lăsat pe Cerescul Său Părinte nu cu localnică mutare, ci cu pogorârea în omenire şi a venit la mireasa, la Biserica cea din neamuri, care niciodinioară a cunoscut pe Dumnezeu. Şi s-a făcut cu dânsa un Duh prin Botez; fiindcă: "Cel ce se lipeşte de Domnul un Duh este", după acelaşi Pavel (1 Cor. 6, 16) (a). Deci cum prihănesc unii nunta,

(a) Pentru aceasta scrie şi M. Macarie, zicând: "Înduplecă-te, frate, lui Dumnezeu Celui ce te povăţuieşte; împărtăşească-se sufletul tău cu Dumnezeu, precum se împărtăşeşte mireasa cu mirele său; că taina aceasta mare este, zice, iar eu zic de Hristos şi de sufletul cel fără de prihană"; (Omil. 38 a sutei a 5).

că ar fi rea, de vreme ce Pavel a adus-o pe ea spre pilda tainei celei după Hristos şi de vreme ce o numeşte taină? Cu adevărat, răii aceştia, rău şi fărădelege o prihănesc (a).

Însă şi voi unul fiecare să-şi iubească pe femeia sa ca pe sine.

Însă, zice, deşi alegoric şi duhovniceşte am înţeles eu prooroceştile cuvinte cele de mai sus ale lui Adam şi ale lui Moise la Hristos şi la Biserică, însă după slovă s-a zis şi pentru bărbat şi femeie şi alegoria aceasta duhovnicească nu surpă înţelegerea cea după slovă şi legătura cea trupească ce se cuvine să o aibă bărbatul cu legiuita sa femeie, căci fiecare bărbat dator este a iubi şi a ocroti pe femeia sa, precum se iubeşte şi se ocroteşte pe sineşi. Şi să nu-mi zici tu, bărbate, că femeia mea are cutare şi cutare meteahnă şi pentru aceasta nu o vreau; pentru că precum tu când ai vreo meteahnă la trupul tău, când mâna ta este ciuntă sau piciorul şchiop, sau ochiul încrucişat, sau tot trupul tău are vreo vătămare, nu tai de la trupul tău mădularul acela, ci mai ales şi mai mult porţi grijă ca să-l vindeci, cu un chip ca acesta şi femeia ta, de are vreo meteahnă şi vătămare, nu se cuvine să o desparţi pentru aceasta, ci mai ales să te sileşti pentru ca să o vindeci (b).

Iar femeia să se teamă de bărbat.

De vreme ce, cinstea cea deopotrivă a bărbatului cu femeia, pricinuieşte nestatornicie în societatea lor şi în casele lor, pentru aceasta Pavel aici zice, cum că femeia se cuvine a avea frică de bărbatul său, ca prin frica aceasta să se afle în societatea lor o începătorie şi stăpânire şi cap numai bărbatul, nu şi femeia; ci femeia să aibă frică de bărbat, nu frică ca de rob, ca o slujnică, ci o frică cuviincioasă celor slobode, care nu este alta, fără numai o covârşitoare evlavie şi sfială şi ruşine, care trebuie să o aibă către bărbatul său; de vreme ce din frica cea de acest fel şi din evlavie şi din ruşine, mai mult se va întări dragostea între bărbat şi între femeie şi iarăşi viceversa: din dragostea cea de acest fel se va întări temerea cea ca aceasta şi cucernicia; căci femeia va iubi cu adevărat pe bărbatul său, ca pe un mădular al trupului ei, şi se va teme de el şi îl va cinsti ca pe capul său, fiindcă şi Dumnezeu aşa a poruncit Evei la începutul lumii, să aibă evlavie şi temere de Adam bărbatul ei, zicând:

"Către bărbatul tău, întoarcerea ta şi el te va stăpâni pe tine" (Fac. 3, 16).

Ci poate ar zice vreun bărbat: "Apoi ce să fac eu, căci femeia mea nici nu se teme de mine, nici se ruşinează?" Căruia îi răspundem: Tu, bărbate, iubeş-te-ţi femeia şi fă datoria ta cu multă dragoste, că până în sfârşit o vei pleca pe femeia ta să te şi iubească; şi tu, femeie, deşi nu te iubeşte bărbatul cum se

---

(a) Unii ca aceştia au fost maniheişi eustaţienii, vezi şi la subînsemnarea zicerii: "Care opresc a se căsători" 1Tim. 4, 3; pentru aceasta şi sin. din Gangra îi anatematiseşte prin Can. I.

(b) Despre pricină că nu se cuvine bărbaţii a se despărţi de femeile lor, vezi subînsemnarea cea pe larg a canonului 48 apostolesc, în canonicul nostru cel din nou tipărit.

cuvine, tu însă fă-ţi datoria ta, teme-te şi ruşinează-te de bărbatul tău şi cu ruşinea ta şi cu evlavia îl vei îndupleca pe bărbatul tău până în sfârşit a te iubi. Vezi însă, o cititorule, că Apostolul cu multe cuvinte a întins şi a dovedit, că bărbatul se cuvine a iubi pe femeia sa, iar cu un singur cuvânt a arătat că femeia se cuvine a se teme de bărbatul său, fără a întinde multe cuvinte, pentru ca să arate că între cei căsătoriţi se cuvine a domni mai mult dragostea decât frica; măcar că femeia, precum am zis, este datoare a se teme de bărbatul său, ca să fie unită cu dragostea şi nu cu frica, ca să o facă să se teamă de el şi să tremure, căci din frica cea de acest fel nu se naşte dragoste şi unire, ci mai ales ură şi prigonire. Nici femeia să se scoale asupra bărbatului şi să ceară a fi întâia; căci deşi femeia este un trup cu bărbatul şi are şi ea asupra copiilor celor ce se nasc dintr-însa o stăpânire întocmai cu bărbatul după acesta, însă este a doua stăpânire, iar cea dintâi şi mai mare începătorie şi stăpânire o are bărbatul (a).

Exemple de soţi buni: Patr. Isaac (Fac. 24, 67); Elcana (1 Împ. 1). Exemple de soţi răi: Solomon (3 Împ. 11); Artarxerxe (Est. 1, 10-11). Exemple de soţii virtuoase: Abigail (1 Împ. 25,2); Elisaveta (Lc. 1, 6); Sarra (1 Petru 3, 6).

Exemple de soţii rele: Soţia lui Samson (Jud. 14, 15-17); Dalila (Jud. 16, 4-6); Mical (2 Împ. 6, 16); Iezabela (3 Împ. 21, 25); Zeres (Estera 5, 14); soţia lui Iov (Iov 2, 9); Irodiada (Mt. 14, 3-8; Mc. 6, 17-19); Safira (F. Ap. 5, 1-2); împărăteasa Evdoxia (vezi V. Sfinţilor, prologul şi sinaxarul din 13 noiembrie etc.).

Calmul lui Socrates. Socrates suporta cu deosebită linişte tot noianul de supărări ce il arunca în faţă zilnic soţia lui, Xantippe. Când odată nu voi să o mai audă, părăsi casa şi se aşeză în stradă înaintea uşii. Femeia deveni şi mai furioasă din cauza liniştii şi nepăsării bărbatului şi începu o avalanşă de vorbe dure la adresa filozofului, spre distracţia trecătorilor. Apoi, luând un vas cu apă, îl aruncă asupra lui Socrates. Acesta nu-şi pierdu calmul, ci zise zâmbind: "Aceasta trebuia să o prevăd, căci după atâtea trăznete, trebuia să urmeze şi ploaie" (o mie pilde o.c.).

(a) Pentru aceasta a zis Dumnezeiescul Hrisostom: "De vom ocârmui aşa casele noastre şi către administrarea Bisericii vom fi iscusiţi, că şi casa (creştinului) este o Biserică mică, aşa este cu putinţă bărbaţilor şi femeilor buni făcându-se, pe toate a le întrece. Gândeşte pe Avraam şi pe Sarra şi pe Isaac şi pe casnicii lor cei trei sute optsprezece; că toată casa împreună se alcătuia, cum toată era plină de evlavie; aceea şi apostoleasca poruncă o plinea şi de bărbat se temea, că ascultă-o pe ea zicând: "Nu mi s-a făcut mie încă până acum şi domnul meu este bătrân" (Fac. 18, 12). Şi el pe dânsa aşa o iubea, încât toate ce poruncea se îndupleca şi copilul îmbunătăţit fiind şi casnicii lui minunaţi... aşadar şi aici, când bărbatul şi femeia şi copiii şi casnicii vor fi de aceleaşi îngrijindu-se, multă va fi economia casei, multă purtare de grijă vom face şi de femei şi de copii şi de robi, ştiind că începătoria noastră asupra lor va fi lesnicioasă şi că certările le vom avea blânde şi vom zice: "Iată eu şi pruncii care mi i-au dat Dumnezeu" (Is. 8, 18; Vor. XX către efeseni).

33. Ca soţie nu m-am supus bărbatului meu?

Femeia trebuie să fie supusă bărbatului său, pentru că ei i-a zis Dumnezeu: "Înmulţind voi înmulţi necazurile tale şi suspinul tău, în dureri vei naşte fii şi dorinţele tale se vor ţinea după bărbatul tău; iar el cu înţelepciune va stăpâni peste tine" (Fac. 3,16). "Femeilor, fiţi supuse bărbaţilor voştri ca Domnului. Pentru că bărbatul este cap femeii, precum şi Hristos este Cap Bisericii şi acesta (capul) este Mântuitorul trupului, precum Biserica este supusă lui Hristos, tot aşa şi femeile să fie supuse bărbaţilor lor întru toate lucrurile (înţelepte)" (Efs. 5, 22-24; vezi şi tâlc. Teofilact comp. 1 Cor. 14, 34-5; Cols. 3, 18; Tit. 2, 5; 1 Petru 3, 6).

34. Am certat, ocărât, dosădit, necăjit şi tulburat aşa de mult pe soţ, încât s-a îmbolnăvit din pricina mea?

Femeia nesupusă, obraznică şi rea de gură, conlucră cu diavolul la tulburarea şi pieirea soţului ei (Fac. 3; Jud. 14, 15-16; 16, 14-21; 2 Împ. 6, 16-23; 3 Împ. 21, 5-25; Iov. 29; Prov. Sol. 12, 4; Mt. 14, 9-11; Mc. 6, 17-28; vezi şi "Izvorul Răutăţilor" vol. VII, pg. 162-185 de aut; F. Ap. 5,1-10).

Cum să scot tulburarea din casă? O femeie cicălitoare, ce-şi tulbura zilnic casa cu neînfrânata ei gură, după ce a mai suferit şi câteva lovituri şi dureri grele, a ieşit pe drum, plângând şi tânguindu-se: "Doamne Sfinte, ce să fac să scap de tulburările acestea? Cum să scap eu de ispitele şi certurile astea, care năvălesc ca vijelia în casa noastră?" Preotul satului, care din întâmplare trecea pe drum, auzind-o tânguindu-se, i-a zis: "În clipele acelea, tu trebuie să fii mută; iar soţul tău surd... De nu poţi să-ţi înfrânezi gura, ia apă şi ţine-o în gură până va trece furtuna şi va domni tăcerea şi liniştea. De veţi face aşa, veţi avea în casă pace, linişte şi voie bună". *"Femeia înţeleaptă îşi zideşte casa sa; iar femeia nebună îşi risipeşte casa cu gura şi mâinile ei"* (Pilde S. 14, 1).

35. L-am făcut pe soţ de a drăcuit, înjurat şi blestemat?

Femeia limbută scoate pe soţul ei din firea cea bună, din pace, din sănătate, din casă şi din viaţă (Prov. Sol. 21, 9-19; 25, 24-25; 27, 15; Ier. 3; Is. Sirah 15, 15-29).

36. Pentru multa mâdrie l-am silit să cheltuiască pe îmbrăcăminte luxoasă şi pe alte deşertăciuni, mai mult decât s-a agonisit în casă, din care cauză am căzut în sărăcie?

Dacă ai femeie rea şi risipitoare, pecetluieşte şi încuie totul, ca să nu te sărăcească (Is. Sirah 42, 8-9; C III-a Ezdra 4, 15-34; 1 Petru 3, 8; 1 Tim. 2, 9; Tit 2, 3).

Luxul e sărăcia casei. Un Preot din eparhia Argeşului istoriseşte următoarele: Un enoriaş din parohia mea, sărac şi trupeşte şi sufleteşte, ajunsese în ultimul timp a pieri de foame împreună cu întreaga sa familie. Alergă degrabă a se împrumuta, cu ceva porumb, la proprietarul din comună. Proprietarul, om

de inimă, cunoscând situaţia precară în care se zvârcolea bietul om, convine spre a-i da 10 duble de porumb. Mare a fost bucuria, mai ales a bieţilor copilaşi, când au văzut că tatăl lor a putut să le agonisească mâncarea zilnică. Dar ce credeţi că s-a întâmplat... Vai! Patima nebună a luxului stăpânea şi pe unul din membrii familiei aceleia. Soţia bietului om, nemaiştiind pe ce să-şi cumpere cele de găteală, în lipsa bărbatului, când acesta era dus la munca câmpului, îi vine în minte o idee ingenioasă şi anume: socoteşte de cuviinţă a lua doua duble din cele cumpărate, se duce cu ele în prăvălie şi-şi cumpără cele necesare pentru găteală. Vedeţi ce timpuri, ce destrăbălare morală, ce concepţii nesănătoase! Am semnalat acest caz, fiind prea izbitor pentru mine şi socotesc că este pentru ori şi care bun român, care-şi dă socoteala că banul dobândit cu sudoarea feţei, trebuie cheltuit cu mare socoteală şi pe lucruri numai spre folos (Buletinul eparh. Argeşului Sept. 1928).

O tânără creştină ştrangulată în laţul luxului. Mi-aduc aminte, că acum vreo câţiva ani am citit într-o gazetă despre o fată mare, care s-a sinucis în ştreangul modei lumeşti. Văzând ea pe alte fete şi femei tinere lepădând portul românesc şi maimuţărindu-se cu rochiţele de zefiruri şi mătase, pe la nunţi, cârciumi şi petreceri, s-a prins, ca musca nepricepută în pânza păianjenului, în infernala pânză a modelor satariceşti. Ziua şi noaptea îi pisa pe părinţi, rugându-i şi sclifosindu-se înaintea lor, să-i cumpere şi ei rochiţe de mătase şi de zefir, subţiri, transparente, ca să fie şi ea la fel cu celelalte fete. Moda lumii o molipsise pe biata fată aşa de grozav, încât nu mai putea suferi pe dânsa hainele de casă, portul nostru românesc: plăcut, modest, trainic, igienic si economic. Plângea şi se trântea pe jos, de scârbă că n-are nici o mângâiere, că e înjosită, defăimată de lume, pentru că nu-i şi ea la modă.

Părinţii neţinând seamă de vătămarea ce venea fiicei lor din lepădarea portului românesc şi maimuţăreala cu fleacurile modelor străine, au cedat rugăminţilor fetei. Vând ce pot din curte, din casă, şi cumpără fetei rochiţe de mătase şi zefiruri, scurte, decoltate, după moda lumii. Fata plină de bucurie că şi-a ajuns scopul, leapădă hainele sale de casă şi îmbracă rochiţele fine şi ciorapii subţiri, în Duminici şi Sărbători, rând pe rând, ducându-se la petrecerile lumeşti. Şi aşa, în locul portului naţional, se fălea fata nepricepută, ca şi altele multe de seama ei, cu rochiţele decoltate, cu înzorzonarea cerceilor, pieptenilor, mărgelelor, panglicuţelor, salbelor, brăţărilor, inelelor, etc., apărând în lume aproape despuiată, după moda nudului, având-şi capul, pieptul, mâinile şi picioarele goale. Treptat-treptat, obrăznicia a ocupat locul ruşinii şi simţului creştinesc.

Vara şi toamna a mers cum a mers; venind însă frigul şi iarna cu gerul ei, fata nu vrea nici în ruptul capului să revină la îmbrăcarea cu hainele modeste, trainice, igienice şi economice, care ţineau căldură, apărând corpul de frig şi de răceli. Odată s-a dus la o petrecere nocturnă. Acolo jocul a fost în casă.

înfierbântându-se şi transpirând în timpul jocului, a ieşit afară pe cerdac şi a băut apă rece. Apoi mai jucând iarăşi a băut apă rece ca să-şi potolească fierbinţeala. A mai stat apoi câtva timp pe afară ca să se răcorească bine. În acest timp răceala a pătruns repede în tot corpul ei fraged, introducându-se prin porii deschişi ai pielii, prin rochiţa subţire şi mai ales prin părţile goale ale corpului, adică: capul, gâtul, pieptul, spatele, mâinile şi picioarele.

Ajungând acasă cade la pat, tuşeşte, se vaită, ţipă de dureri în piept şi-n spate şi scuipă sânge. Azi aşa, mâine aşa, până ce într-o frumoasă zi de primăvară, când dădea colţul ierbii şi se desfăceau mugurii arborilor, fata moare între rochiţele şi zorzoanele modelor idoleşti. Ce-a fost aruncarea portului românesc: modest, plăcut, trainic, igienic, călduros şi economic? Lepădarea şi prăpădirea sănătăţii şi a vieţii pământeşti. Ce a fost adoptarea maimuţărelilor păgâneşti şi a modelor dezmăţate? Spânzurătoarea infernală în care nefericita fată şi-a pierdut sănătatea, viitorul şi viaţa!

Fata cu moda îşi tulbură mama. O fată, zi-de-zi tot pisa, necăjea, bătea la cap pe mama sa, să-i facă haine după moda cea nouă (pieptul, mâinile şi picioarele goale) şi să-i cumpere pudră, vopsele, ojă, ţimbistre de smuls sprincenele, condei pentru încondeiat sprincene artificiale, parfum... cercei, mărgele, salbă, coliere, brăţări, inele, etc., ca să se împodobească după moda lumii. Într-o zi, când fata iar începu, mama îşi ridică ochii şi mâinile spre cer, în semn de rugăciune şi strigă cu glas tare: *"Miluieşte-mă, Doamne Iisuse Hristose, Fiul lui David, căci fiica mea iar se îndrăceşte"* (Mt. 15, 22).

La strigătul acesta, dracul modelor părăsi pe fată, ea se ruşină de cererea mamei şi din acel ceas nu mai ceru fata haine scurte, decoltate, păr tăiat, zorzoane şi alte fleacuri pentru schimonosit chipul dat de Dumnezeu (Bibl. Ort. Nr. 22 a pg. 118 vezi L. Satelor Nr. 40, 30 sept. 1928).

Trufaşo, locul tău e în iad. Când renumitul Toma Morus îşi văzu pe soţia sa cum îşi strângea trupul ca să pară zveltă, cum îşi pieptăna părul în sus ca să pară mai bogat şi fruntea mai mare, zise următoarele cuvinte: "Doamnă, dacă Bunul Dumnezeu nu vă trimite în iad pentru aceste chinuri ce le suportaţi, va face o mare nedreptate".

Creştinelor vanitoase, priviţi-vă în această oglindă. O doamnă tânără, aflând că un cunoscut al ei va călători la Paris, l-a rugat ca la întoarcere să-i aducă o oglindă. Prietenul - om înţelept - cunoscând vanitatea doamnei, la reîntoarcere îi aduse un cap de om mort. Ea s-a speriat văzând darul, însă omul înţelept îi răspunse: "Vezi doamnă, această ţidvă este o oglindă adevărată, şi una mai adevărată ca aceasta, n-am putut să vă aduc. Ce e drept, privind-o nu vă veţi putea friza, dar vă veţi putea aranja întreaga viaţă morală. În scheletul acesta erau odinioară doi ochi strălucitori, acum nu se mai văd decât două găuri

mari; capul acesta avea un păr frumos ondulat, iar acum e chel; obrajii erau roşii ca trandafirii, acum au dispărut; avea dinţi ca nişte perle, buze roşii ca cireşele coapte; vorbe dulci îi ieşeau din gură. Toate acestea - după cum vedeţi - au fost trecătoare. Ce-a fost ea odată, sunteţi dumneavoastră acum şi ce este ea acum veţi fi odată şi dumneavoastră". În urma acestor cuvinte ale înţeleptului, doamna se schimbă şi deveni un model de virtute.

Fălosule, caut pe tatăl tău. Omul după moarte se transformă în ceea ce a fost, în ţărână. Din ţărâna aceasta apoi nu se mai poate cunoaşte, cine a fost rege şi cine a fost sclav, cine vlădică şi cine opincă, cine bogat şi cine sărac.

Diogene privea odată cu ochi cercetători o grămadă de oase. Văzându-l ucenicul său, Alexandru cel Mare, îl întrebă ce caută acolo? Înţeleptul îi răspunse: "Caut oasele tatălui tău şi nu le găsesc".

Pietre primejdioase şi pietre folositoare. O doamnă foarte avută, căreia îi plăceau nespus de mult pietrele scumpe, cu care umbla împodobită, se abătu odată pe la o moară. Morăriţa o întrebă, ce fel de pietre sunt acelea, pe care le poartă? Sunt ele scumpe şi dacă da, ce folos îi aduc? Doamna vanitoasă îi răspunse că pietrele sunt diamante, cumpărate cu mare preţ. Folos însă nu aduc, ba are chiar şi cheltuială cu dânsele, căci trebuiesc curăţate sau bine păstrate. Atunci morăriţa îi zise: "Şi eu am nişte pietre moştenite de la tatăl meu, care le-a moştenit şi el de la tatăl său, şi care le-au adus lor, ca şi mie, mari foloase, fără să aibă cheltuieli cu ele". Doamna, curioasă ca să ştie ce fel de pietre are morăriţa, o rugă să i le arate. Morăriţa o luă de mână, o duse în moara ei şi îi arătă cele 4 pietre mari de moară, zicând: "Iată pietrele moştenite de la tatăl meu. Cu acestea au trăit ei şi-mi procură şi mie un trai îmbelşugat".

Creştinelor! Alegeţi-vă oglinda cea mai folositoare. O fată scrise din pension mamei sale să-i trimită o oglindă. Mama, o femeie cuminte şi bună creştină, îi scrise o scrisoare, în care-i comunică: "Ţi-am trimis prin poştă un pachet cu trei oglinzi. Una îţi arată ceea ce eşti, a doua ce vei fi şi a treia ce trebuie să fii". Fetiţa găsi în pachet o oglindă, apoi un tablou înfăţişând un craniu şi în fine icoana Maicii Domnului. Mama evlavioasă dădu astfel fiicei sale să înţeleagă, că frumuseţea trupească se sfârşeşte cu moartea şi de aceea ea trebuie să imite virtuţile Maicii Domnului (o mie pilde pg. 401-403).

37. Nu m-am supus soţului meu în ale căsătoriei?

Bărbatul să-şi împlinească, faţă de nevastă, datoria de soţ: tot aşa să facă şi femeia faţă de bărbat. *"Femeia nu este stăpână pe trupul ei, ci bărbatul; tot astfel nici bărbatul nu este stăpân pe trupul său; ci femeia. Să nu vă lipsiţi unul pe altul* (de datoria de soţ) *decât numai prin buna învoială, pentru un timp* - în posturi şi sărbători - *ca să vă îndeletniciţi în posturi şi rugăciuni; apoi să vă împreunaţi iarăşi, ca să nu vă ispitească pe voi Satana pentru neînfrânarea*

voastră..." (1 Cor. 7, 3-6; Ieş. 19, 14-15; 1 Împ. 21, 4-5; Ioil 2, 16; Zah. 7, 3; 1 Tes. 4, 1-5; Rom. 6, 17-22; 1 Cor. 6, 15-20).

"Femeia de va fugi de bărbatul ei, de va urî împreunarea bărbătească, ce va vrea să umble, anatema. Femeia de nu se va pleca bărbatului ei, şi nu va petrece întru voia lui, cum grăieşte Apostolul, că bărbatului este capul Hristos iar femeii este cap bărbatul ei, iar de nu va asculta aceasta, unele ca acelea să fie anatema, şi iarăşi grăieşte Apostolul: cum este cap Bisericii Hristos, aşa este şi femeii cap bărbatul ei şi cine nu se va pleca acestuia, Dalilei şi Iezavelii să fie împreunate, iar de va fi bărbatul ei nebun şi întors de minte şi sfatul lui nu va fi de ajuns, iar femeia lui va fi cuminte şi înţeleaptă, să nu-l asculte pe dânsul de-a pururea la toate cuvintele, ci uneori să asculte acea femeie pe bărba-tul ei, iar alteori să asculte bărbatul de femeia lui" (Prav. Bis. Gov. gl. 63 can. 14 Gangra).

Dionisie, Athanasie şi Timotei de la Alexandria (conglăsuiesc astfel): "Bărbatul şi femeia să nu se afle în poftă trupească, nici sâmbăta nici Duminica, că într-aceste două zile mai mult se face Dumnezeiasca Liturghie, însă sâmbăta pentru sufletele pristăviţilor noştri; iar Duminica pentru învierea Mântuitorului nostru Iisus Hristos şi aceasta să fie de întocmirea amândurora, adică să fie voia şi a bărbatului şi a femeii" (Prav. Bis. gl. 171).

38. Am nelegiuit amândoi contra firii, făcând onanie, sau am luat buruieni şi leacuri pentru a nu face copii?

Păcatul omaniei ce-l fac unii pentru a nu face copii, e foarte urâcios înaintea lui Dumnezeu şi aducător de groaznice tulburări şi pedepse în casele unde se săvârşeşte. *"Onan ştiind că sămânţa aceasta* - a femeii fratelui său - *n-are să fie a lui, vărsa sămânţa pe pământ, ori de câte ori se culca cu nevasta fratelui său. Aceasta n-a plăcut lui Dumnezeu şi l-a omorât pe el"* (Fac. 38, 9-10).

Cei care prin buruini, felurite leacuri ucigătoare, prin lovituri, apăsări, ori avortări îşi ucid pruncii lor în pântece, de-i leapădă morţi, se canonisesc ca ucigaşii (Vezi pe larg la păcatul uciderii din această carte).

39. M-am despărţit de soţul meu (soţia mea) şi m-am căsătorit iarăşi?

Cei care s-au căsătorit sunt datori a vieţui până la moarte, fără a se despărţi, aşa cum s-au legat solemn înaintea lui Dumnezeu şi a tuturor Sfinţilor Lui în ziua cununiei lor. Aceasta a hotărât-o Însuşi Dumnezeu, zicând: *"Vor fi amândoi un trup... Ceea ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă"* (Fac. 2, 24; Mt. 19, 4-6; 5, 32; Mc. 10, 6-9-11-12; 1 Cor. 6, 15-20; Efs. 5, 31).

Pentru câte pricini se pot despărţi cei căsătoriţi? (Vezi Mt. 5, 31-32; 19, 8-12; Mc. 10,1-12; Lc. 16, 18; 1 Cor. 7, 10-11-27). Divorţ de bună voie (Can. 48 Sf. Ap. can 12 cu subînsemnarea lui; 40; 48; 72; 84 cu tâlc. 93; 98; 20 Ancira; 102 Cartagen; 9; 21; 31; 35; 36; 46; 48; 77; 80 Vasile cel Mare; Prav. Mare M. Basarab gl. 213-237 pg. 218-276).

"Dacă vreun mirean pe a sa femeie lepădând-o pe alta va lua, sau pe cea de la altul lepădată, să se afurisească".

"Scumpătatea adică şi hotărârea Domnului întocmai vrea ca nici bărbatul să-şi despartă pe femeia sa, nici femeia pe bărbatul său... Însă însemnează că, deşi Domnul a iertat a se despărţi bărbaţii de femeile lor pentru cuvântul curviei, adică al preacurviei. Arhiereii însă nu se cuvine a le da voie de a se şi însoţi ei cu alte femei. Ci să-i lase aşa deosebiţi îndelungată vreme, până ce partea cea vinovată se va căi şi va cădea smerindu-se către partea cea nevinovată şi va făgădui de aici înainte să-i păzească cinstea şi aşa iarăşi să se unească (iar dintre acei doi, dacă nici unul nu va voi să-şi ceară iertare, cel mai înţelept să caute pacea (Can. 48 al Sf. Ap. 1 Petru 3, 11) şi să ceară el întâi iertare).

Şi precum însuşire este a unui bărbat înţelept ca rănindu-i-se vreun mădular, să nu-l taie de la sine, ci să se silească a-l vindeca; aşa de înţelept (pentru) bărbat însuşire este, ca, greşind mădularul său, adică femeia, să nu o despartă, ci mai vârtos să se silească a o îndrepta prin pocăinţă şi întoarcere... Dret aceia amândouă părţile se cuvine a se suferi unul pe altul şi nu a se despărţi. Că dacă Apostolul zice că bărbatul credincios se cuvine a locui împreună cu necredincioasa femeie şi altminterea, femeia credincioasă cu bărbatul necredincios, pentru nădejdea mântuirii amândurora, "că ce ştii, zice, bărbate, de-ţi vei mântui femeia şi ce ştii femeie, de-ţi vei mântui bărbatul?" (1 Cor. 7, 16); Cu cât mai vârtos se cuvine împreună a locui şi a nu se despărţi unul de altul, măcar şi curvie de ar urma, de vreme ce nu desparte nici păgânătatea, cea mai rea decât toate păcatele? Şi acestea ce am zis pentru bărbat, se înţeleg asemenea şi pentru femeie...

Pe lângă toate acestea însă, se cuvine a se şti de toţi, că legile politiceşti şi împărăteşti niciodată nu iartă bărbaţilor a-şi omorî femeile, chiar de le-ar şi prinde preacurvind. Pentru aceasta prea rău fac cei ce omoară, sau pe femeile lor, sau pe surori şi pe fete şi pe rudenii, pentru că au curvit sau au preacurvit.

Deci, fiindcă din toate acestea ce am zis se înţelege că nu se cuvine a se despărţi bărbatul de femeie; sau femeia de bărbat, pentru aceasta este de nevoie a suferi o parte pe alta, după Teolog. Grigorie.

Şi atât femeia se cade a suferi pe bărbat, măcar de o ocărăşte, măcar de o bate, măcar de cheltuieşte zestrea ei, sau altceva de-i face, cât şi bărbatul pe femeie, măcar deşi se îndrăceşte ea, după canonul 4 al lui Timotei, măcar alte metehne de ar pătimi şi neputinţă de ar avea, după Hrisostom (în cuvântul la zicerea: "femeia s-a legat cu lege" şi celelalte). Deşi legile împărăteşti şi cele din afară, pentru multe pricini iartă a se despărţi bărbatul de femeie, dar Hrisostom (în acelaşi) împotrivindu-se lor, zice, că nu are a ne judeca Dumnezeu după legile acestea, ci după legile cele ce Însuşi le-au legiuit despre

nuntă. O singură pricină binecuvântată de despărțire este cea rânduită de legi, după împărații Leon și Constantin, când o parte vrăjmășuiește viața celeilalte (adică încearcă a o ucide (Vezi subînsemnarea can. 48 Ap. în Pidalion).

Divorțul este desfacerea căsătoriei. În ființa ei, căsătoria este indisolubilă: *"Ceea ce Dumnezeu a unit omul să nu despartă"* (Mt. 19, 6). Totuși, sunt oarecare excepții:

1. În caz de adulter sau preacurvie persistentă (Mt. 19, 9).
2. Apostazia unui soț (1 Cor. 7, 15).
3. Intrarea unui soț în monahism (Sin VI ec. c. 12; 48).

Este de observat că în Molitfelnic nu este nici o rugăciune de dezlegarea căsătoriei (Prav. Bis. Ier. N. Sachelarie).

"Legatu-te-ai cu femeie? Nu căuta dezlegare (divorț). Dezlegatu-te-ai de femeie (hotărât a nu te mai căsători?) Nu căuta femeie". Și viceversa (1Cor. 7, 27).

40. Am fost contra Preoților care predicau Cuvântul lui Dumnezeu?

Acesta e un mare păcat, atrăgător iadului vremelnic și veșnic, deci fiecare creștin să se păzească de așa ceva, spre a nu-și periclita mântuirea sa. Odinioară Sf. Ap. Pavel și Varnava străbătând ostrovul Salamin până la Paf, au aflat pe oarecare vrăjitor, prooroc mincinos iudeu, căruia îi era numele Variisus, care era împreună cu dregătorul Serghie Pavel, bărbat înțelept. Acesta chemând pe Varnava și pe Savlu, poftea să audă Cuvântul lui Dumnezeu; iar Elima vrăjitorul (că așa se tâlcuiește numele lui), sta împotrivă, căutând să întoarcă pe dregătorul de la credință. Iar Savlu (cel ce se zice și Pavel), umplându-se de Duh Sfânt și căutând la el a zis: "O, plinule de toată viclenia și de toată răutatea, fiul diavolului, vrăjmaș a toată dreptatea, nu vei înceta răzvrătind căile Domnului cele drepte? Și acum iată, mâna Domnului peste tine și vei fi orb, nevăzând soarele până la o vreme". Și îndată a căzut peste el o ceață și întuneric și umblând împrejur căuta povățuitori" (F. Ap. 13, 6-11).

Iată, așa pățesc și creștinii aceia ușuratci care sunt contra predicării și ascultării Cuvântului lui Dumnezeu. Se prăbușesc în orbire groaznică, în întuneric vremelnic și veșnic.

Cuvântul lui Dumnezeu înviază și îmbogățește sufletele. "...Legea Domnului fără prihană, care întoarce sufletele, mărturia Domnului credincioasă care înțelepțește pruncii. Dreptățile Domnului drepte, cele ce veselesc inima, porunca Domnului strălucită, care luminează ochii. Frica Domnului curată, care rămâne în veacul veacului; judecățile Domnului adevărate, îndreptate împreună. Dorite sunt mai vârtos decât aurul și de cât piatra scumpă mult și mai dulci de căt mierea și fagurul. Pentru că robul Tău păzește acestea și când păzește acestea răsplătire este multă..." (Ps. 18, 8-19).

41. Am lucrat împotriva rânduielilor sfinte, prin care am pricinuit Părinţilor Duhovniceşti amărăciuni?

Lucrătorii sau răsturnătorii rânduielilor existente în Sf. Biserică Ortodoxă, cad sub afurisenie şi sub anatema. *"Cel ce nu este cu Mine, împotriva Mea este (afurisit sau despărţit, contra Domnului Hristos) şi cine nu adună cu Mine risipeşte" (Mt. 12, 30; 16, 23; Lc.* 11, 23). Cei ce predică împotriva învăţăturii Sfintei Evangheliei şi a Sfintei Biserici Ortodoxe, cad sub anatema (Gal. 1, 6-9; can. 4; 6; 7 sin. 2 ec. can. 1; 32 şi 95 sin. 6 ec. can. 5 şi 6 Gangra; vezi şi cap. despre păcatele împotriva Sfântului Duh din această carte).

Pierzarea răzvrătiţilor. Răzvrătitul Core din neamul lui Levi, Datan şi Aviron din neamul lui Ruvim, împreună cu 250 de partizani ai lor, toţi israeliţi şi bătrâni cu nume din popor, se răzvrătiră împotriva lui Moise, zicând: "Ajunge! Toată adunarea poporului e sfântă. Pentru ce vă ridicaţi voi mai presus de poporul Domnului?" Şi auzind aceasta Moisi, a căzut pe faţa sa şi a zis către tovarăşii săi: "Mâine va arăta Domnul cine-i al Său şi cine-i Sfânt şi cine trebuie să stea lângă Domnul". Apoi a zis poporul: "Depărtaţi-vă de aceşti răzvrătiţi, ca să nu pieriţi împreună cu ei. Dacă oamenii aceştia vor muri, cum mor toţi oamenii, atunci va fi semn că eu nu-s trimisul lui Dumnezeu. Dar dacă-i va înghiţi pământul, veţi cunoaşte prin asta că ei au mâniat pe Domnul!" Şi s-au depărtat toţi de la locuinţa lui Core, Datan şi Aviron. Şi aceştia au ieşit şi stăteau la uşa cortului lor cu femeile şi copiii. Şi când a contenit Moisi de a vorbi s-a deschis îndată pământul şi a înghiţit pe răzvrătiţi de vii, împreună cu neamurile şi cu toate avuţiile lor. Şi afară de aceştia au mai murit, loviţi de Domnul, patrusprezece mii şapte sute de oameni (Mica Biblie, vezi pe larg numeri 16 comp. 2 Par. 26, 16-28).

Preoţii folosesc omenirea. Într-un tren călătorea odată un necredincios alături de un muncitor. Într-una din gări se suise şi un Preot în tren. Necredinciosul zise către muncitor văzând pe Preot: "De nici un folos nu sunt Preoţii". Trenul mergea, iar muncitorul zise necredinciosului: Suntem numai amândoi în compartiment, eu sunt om robust şi astfel uşor te-aş despuia de toţi banii ce îi ai asupra dumitale". Necredinciosul se făcu că nu are nici un ban, dar muncitorul îi zise: "Ai bani mulţi la dumneata, căci eram şi eu la banca de la care ai ridicat o mare sumă de bani. - Eu însă nu-ţi iau banii căci am învăţat de la Preoţi în Sf. Biserică să cinstesc pe aproapele meu" (350 pilde).

Preotul chiar şi în decăderea lui e mare. În vremurile acestea vitrege virtuţilor şi sfinţeniei creştineşti, majoritatea creştinilor uşuratici, pustii de Duhul creştinesc, ponegresc, discreditează şi depărtează Preoţii Bisericii din sufletele şi casele lor. Astfel, mulţi creştini numai cu numele, îşi zăvorăsc casele ca să nu mai facă Preoţii rugăciuni şi sfaturi Duhovniceşti într-însele, după cum se făcea de străbunii noştri binecredincioşi, dar când e vorba de petreceri

păgâneşti, cu: capra, brezia, turca, jocuri, cântece curveşti, descântece, ghicitorii, vrăji, politică, felurite învrăjbiri şi blestemăţii, atunci le deschid larg şi slugăresc cu privegherea, bunăvoinţă şi daruri pe cei ce le vin în casă cu acele lucrări drăceşti. Aşadar, vedem cu durere, că religia, această fiică a cerului, nu mai este limanul la care străbunii îşi ancorau barca zguduită de furtunile vieţii acesteia. Locul în care odinioară erau întronate sfinţenia şi virtuţile creştineşti, astăzi îl ocupă lăturile şi toate murdăriile petrecerilor idolatre (1 Cor. 10,7; 6,13-20; 10,20-22; 2 Cor. 6, 14-18; Gal. 5, 19-21; Apc. 21, 8; 22, 15), cu desfrânările, zavistiile, luxul, moda goliciunilor şi a tot ce-i urâciune înaintea lui Dumnezeu. Cu toate acestea, Preotul e încă tot Preot cu Darul lui Dumnezeu. Preoţia nu şi-a pierdut nici Darul nici puterea. Preotul, cu toate ponegririle, discreditările şi batjocurile suferite de la saducheii, fariseii şi cărturarii vremurilor acestora, care-i zavistuiesc şi urăsc de moarte, funcţionează în ministerul său Preoţesc cu credinţă vie şi zel, şi cu acestea a întors şi va întoarce pe mulţi din rătăcirea lor în sânul Sf. Biserici Ortodoxe. *"Teme-te de Dumnezeu şi cinsteşte pe Preot şi-i dă parte lui precum s-a poruncit ţie"* (Is. Sir. 7, 32).

Răspuns celor ce ponegresc Preoţii şi Călugării. Pe vremea fericitului Augustin, un călugăr fu osândit pentru un păcat greu. Lumea judeca atunci foarte greşit, că toţi călugării sunt răi, dar fericitul Augustin scria despre acest lucru următoarele: "Voi mă micşoraţi pe mine şi pe toţi colegii mei, din vina unuia. Arătaţi-mi însă o societate pe pământ, scutită de orice greşeală. Nu-i mirare că în cinul meu călugăresc, unul a greşit cu toată pietatea şi evlavia ordului, căci membrii lui sunt oameni. Pot eu dori ca cinul, ca ordul meu, să fie cel mai sfânt din câte au fost pe lume?

În familia lui Adam unul din cei doi fraţi a fost ucigaş. Agar şi Ismail au fost scoşi din familia lui Avraam. În familia lui Isaac, Esau era neplăcut lui Dumnezeu; Iosif a fost vândut de fraţi...

Ce voiţi mai mult? Între cei doisprezece Apostoli... unul a fost vânzător. Veţi îndrăzni oare să osândiţi pe toţi Patriarhii şi familiile lor, pe Hristos şi societatea Apostolilor Săi, pentru că au fost între ei unii care au greşit?"

Preotul are o mare răspundere înaintea lui Dumnezeu pentru tot ce face. De aceea, creştinul nu trebuie să judece păcatele Preotului, căci are cine-l judeca pe el. Ci prin omul acesta, frate al nostru, al tuturor creştinilor, dar care e sfinţit cu Darul cel mare al Preoţiei, chiar dacă ar fi şi el nevrednic, izvorăşte pentru creştini toată sfinţirea şi tot ce duce la fericirea veşnică. Iată ce spune Sf. Grigore Cuvântătorul de Dumnezeu despre acest lucru: "Fiecare (Preot) este vrednic de credinţă spre a te curăţi, numai să fie din numărul acelora care primind dreptul n-au fost condamnaţi şi daţi anatemei de Sf. Biserică. Tu, care ceri vindecare, nu judeca pe judecătorii tăi; nu cerca meritul acelora care te curăţesc; nu face alegere în privinţa Părinţilor tăi. Poate să fie unul mai bun şi

unul mai puţin bun decât altul; nu face nimic, fiecare din ei e mai mult decât tine. Iată cum trebuie să judecăm: Am două inele; unul e de aur şi altul e de fier; amândouă poartă pe ele aceeaşi pecete împărătească şi eu pecetluiesc, atât cu unul cât şi cu altul.

În ce se deosebesc aceste peceţi de pe ceară, una de alta? În nimic. Dacă eşti tare în iscusinţă, judecă despre ele după ceară; spune, care este pecetea cu inelul de aur şi care este aceea cu inelul de fier? Şi pentru ce sunt ele întocmai la fel? Pentru că deşi metalele se deosebesc, totuşi, nu este nici o deosebire în pecete. Judecă tot aşa şi despre cei ce împărtăşesc Botezul. Unul poate să întreacă pe altul în viaţa duhovnicească; dar puterea Botezului este tot aceeaşi; şi oricine este învăţat în această credinţă poate tot aşa de bine să te ducă la desăvârşire".

42. N-am păzit aşezământul (canonul) dat de Părintele meu Duhovnicesc?

Cei care nu-şi păzesc şi nu-şi împlinesc canonul lor dat la Sf. Spovedanie, nu se pot uşura de păcatele lor; iar cei ce-şi împlinesc canonul dat după Sf. Pravilă, îşi vindecă sufletele de rănile păcatelor (Bibl. Ort. Nr. 29 "Folosul canonului de la Sf. Spovedanie", pg. 221-258; 267-268; comp. Lev. 26, 41; Jud. 10, 15; Is. N. 24, 14-24; Neemia 9, 33; Ps. 50, 4; Dan. 9, 14; Mih. 7, 9; Mt. 18, 15-17; Ioan 5, 14; 8, 11; Apc. 2; 3).

43. Am învinuit şi grăit de rău pe Preoţi, zicând că sunt lacomi şi nesăţioşi?

"În orice casă veţi intra uraţi-i pace... şi să rămâneţi într-însa mâncând şi bând cele ce se vor pune înainte... că vrednic este lucrătorul de plata sa" (Lc. 10, 5-8; Mt. 10, 10-11; 1 Cor. 10, 27).

"Au n-avem putere a mânca şi a bea?"

"Au n-avem stăpânire - zice Sf. Pavel - a lua de la creştini, ucenicii noştri, hrana cea de nevoie pentru noi? Avem cu adevărat; dar încă nu am întrebuinţat această voie" (2 Cor. 11, 8-11; 12, 13-16). Iar Hrisostom zice: "Şi cum, dezvinovăţiri sunt acestea, o fericite Pavele, către cei ce te învinovăţesc?" "Aşa zice, căci când mă văd ei, că mă feresc încă şi de acelea ce-mi sunt iertate, nu mai are cineva dreptate a se sminti şi a mă prihăni ca pe un amăgitor şi ca şi cum aş propovădui pentru bani".

"Au nu avem stăpânire pe o soră femeie a purta, ca şi ceilalţi Apostoli şi fraţii Domnului şi Kifa?"

Femeile cele bogate urmau Sfinţilor Apostoli, pentru ca să le dea lor cele de trebuinţă şi pentru a pricinui lor toată îngrijirea despre cele de nevoie, ca fără griji fiind Dumnezeieştii Apostoli, să se îndeletnicească întru singura propovăduire a Evangheliei. Vezi însă înţelepciunea fericitului Pavel, pe vâr-

felnicul Petru la urmă l-a pus, ca pe un mai mare decât ceilalţi, cu închipuire arătând-o aceasta şi zicând: "Şi ce zic eu de ceilalţi Apostoli? Şi însuşi Petru, cel mai întâi decât toţi, o face aceasta şi are o femeie care îi urmează, pentru ca să dea lui cele de trebuinţă".

"Cine slujeşte în oaste cu leafa sa?"

Cine se face ostaş, zice, cu însăşi merindele sale, adică cu merticul său şi cu hrana sa? Nimeni cu adevărat, căci toţi câţi se fac ostaşi, se hrănesc din banii statului. Şi potrivit a pus mai întâi pilda ostaşului, pentru că aceasta este mai potrivită şi asemenea cu apostoleasca făgăduinţă, că precum ostaşii au luptă cu vrăjmaşii cei simţiţi şi îşi pun viaţa lor în primejdii şi la moarte, aşa şi apostoleasca făgăduinţă are să se lupte cu vrăjmaşii cei gândiţi şi întâmpină primejdii şi în sfârşit suferă şi moare.

"Cine sădeşte vie şi din roada ei nu mănâncă?"

Care, zice, sădeşte vie şi din rodul ei nu se îndulceşte şi nu mănâncă? Nimeni, adică. Cu pilda aceasta a viei, arată Pavel osteneala şi pătimirea cea rea şi silinţa care o pune acela ce are slujba apostolească. Nu a zis însă că vierul mănâncă tot rodul viei, ci că mănâncă din rodul ei; nici a zis: cine nu se îmbogăţeşte din rodul viei sale? Pentru ca să înveţe pe toţi învăţătorii şi pe cei ce au slujba apostolească, să nu caute cele de prisos şi mai mult decât trebuinţa sa, de la ucenicii săi, şi numai cele de trebuinţă şi de nevoie.

"Cine paşte turmă şi din laptele turmei nu mănâncă?"

Cine paşte oi, zice, şi din laptele lor nu mănâncă? Cu adevărat, nici unul. Şi nu a zis, că păstorul vinde oile, sau că taie oi şi mănâncă carnea lor, ori că mănâncă tot laptele lor, ci că mănâncă parte din laptele lor, învăţând cu pilda aceasta că păstorul şi învăţătorul cuvântătoarelor oi se cuvine a se îndestula cu puţină mângâiere a trupului său şi cu puţina hrană cea de nevoie. Arată însă Apostolul cu pilda aceasta a păstorului, încă multă purtare de grijă şi silinţa ce se cuvine a avea învăţătorul şi Preotul şi Arhiereul, mai ales pentru turma sa cea cuvântătoare.

"Dacă am semănat noi vouă cele duhovniceşti, au mare lucru este de vom secera cele trupeşti ale voastre?"

De am semănat noi Apostolii, zice, şi învăţătorii, întru voi corintenii, duhovniceasca sământă a Evangheliei, mare lucru este de vom secera şi noi de la voi cele trupeşti, adică de vom lua de la voi hrana noastră cea trupească? Da, cu adevărat, nu e lucru mare. Arată însă cu aceste cuvinte Apostolul, dreptatea lucrului; pentru că nu sunt, zice, deopotrivă cele ce ne daţi voi nouă, cu cele ce a-ţi luat voi de la noi; fiindcă noi am semănat şi am dat vouă cele duhovniceşti şi cereşti, iar voi împotrivă daţi nouă cele trupeşti şi pământeşti. Şi aceasta este ceva mare? Nu.

"De se împărtăşesc alţii de stăpânirea voastră, au nu cu mult mai vârtos noi?"

Cu aceste cuvinte arată Apostolul pe oarecare mincinoşi învăţători, care fără omenie şi cu chip stăpânitor luau de la corinteni orice aveau trebuinţă. Pentru aceasta nu a zis, că dacă alţii, învăţători şi apostoli mincinoşi iau de la voi, ci a zis, că se împărtăşesc de stăpânirea voastră, adică vă ţin şi vă stăpânesc şi vă întrebuinţează ca pe nişte slugi, cu cât mai ales noi Apostolii cei cu adevărat şi învăţători, avem dreptul să luăm de la voi hrana vieţii noastre?

"Au nu ştiţi că cei ce lucrează cele Sfinte, din Biserică mănâncă?"

Nu s-a îndestulat Pavel cu pildele de mai înainte, ce a zis despre dreptatea ce au învăţătorii de a se hrăni de la ucenicii lor, ci adaugă şi acestea din lege; nu ştiţi, zice, că cei ce slujesc cele Sfinte, din Biserică mănâncă şi se hrănesc? Că de vreme ce mai sus a alegorisit mărturia Scripturii Vechi, cea pentru boi, acum zice, că legea arătat porunceşte, din Biserică să se hrănească aceia ce lucrează cele sfinţite, adică leviţii care sunt mai josiţi în treaptă decât Preoţii şi au închipuirea Diaconilor celor de acum în Dar, adică a slujitorilor Preoţilor. Şi nu a zis că leviţii mănâncă cele ce se aduc la Biserică, ci că mănâncă din Biserică, ca nici cei ce le iau şi le mănâncă să se ruşineze, căci se hrănesc de oameni, nici norodnicii cei ce le dau să se mândrească, cum că hrănesc pe cei bisericeşti.

"Cei ce stăruiesc la Jertfelnic, cu Jertfelnicul se împărtăşesac".

Adică şi Arhiereii şi Preoţii, cei ce stăruiesc la Altar au parte la jertfele aduse la Altar...

"Aşa şi Domnul a rânduit celor ce vestesc Evanghelia, din Evanghelie să vieţuiască".

Dovada cea mai puternică decât toate a pus-o Apostolul acum în urmă: ce spun eu, zice, cele şi cele pilde omeneşti şi mărturii ale Scripturii Vechi? Însuş Domnul nostru Iisus Hristos aşa a rânduit în Scriptura cea Nouă, legiuind unit cu cea veche şi zicând: "Vrednic este lucrătorul de hrana sa" (Lc. 10, 7). Căci precum acolo a legiuit ca Preoţii să trăiască de la Biserică, aşa şi aici a rânduit să se hrănească Evangheliştii şi Apostolii Lui de la ucenicii lor, pentru ca să nu se mândrească aceia, că hrănesc pe învăţătorii lor, ci din Evanghelia, ceea ce o propovăduiesc. Pentru că nu hrăneşti tu, creştinule, pe învăţătorul cel ce te învaţă, ci îl hrăneşte pe el lucrul şi dreptul lui, adică Evanghelia pe care o propovăduiesc (Expl. din c. 14 trim. de Teofilact la 1 Cor. 9, 4-14; vezi şi purtarea de grijă a creştinilor de păstorii lor sufleteşti, când era Sf. Ap. Petru în temniţă F.Ap. 12; 2 Cor. 8; Gal. 4, 14-15; Filip. 4, 10-18; vezi şi canonisirea celor ce vorbesc de rău de Preoţi, la întreb. 29).

44. Când am întâlnit un Preot în cale, am, gândit, ba chiar am zis şi susţinut că e semn rău, e piază rea?

Preotul este Îngerul (trimisul) Domnului. *"Iată Eu trimit pe Îngerul Meu înaintea feţei Tale, ca să te păzească pe cale ca să te ducă în pământul care l-am*

gătit ţie. Ia aminte de tine însuţi şi ascultă de dânsul, şi nu fii necredincios lui, pentru că nu se va lăsa el după tine, că numele Meu este peste dânsul" (Ieş. 23, 20-21). *"Buzele Preotului vor păzi ştiinţa şi legea vor cerca (oamenii) din rostul lui, că Îngerul Domnului Atotţiitorului este"* (Maleah 2, 7). *"Nu vă atingeţi de unşii Mei şi întru Proorocii Mei nu vicleniţi"* (Ps. 101, 15; vezi şi 2 Cor. 5, 22).

Diavolii - care adesea pe oamenii pe care îi prind în laţ prin felurite păcate, îi scapă din ghiare prin slujbele Preoţeşti - au mare ură pe Preoţi şi îi ponegresc prin felurite închipuiri diavoleşti, pe care le zugrăvesc adeseri în mintea creştinilor depărtaţi de Dumnezeu. Diavolii învaţă pe oamenii lor care îi ascultă, făcându-le voia, ca nu numai să nu meargă la Preot pentru a le face moliftă de călătorie şi blagoslovenie când pleacă de acasă (Vezi în Molitfelnic rugăciunea pe care trebuie să le-o citească Preotul atunci); ci să se ferească chiar de a se şi întâlni cu Preotul pe drum, şoptindu-le la ureche că le va merge rău. O, ce viclean şi mişel este diavolul! Văzând el că Preoţii sunt slujitori Sfinţiţi ai lui Dumnezeu şi că ei în Sfintele Duminici, sărbători, ba chiar şi în zile lucrătoare slujesc Sf. Liturghie împărtăşindu-se cu sfinţenie prin cuminecare cu Prea Sfântul Trup şi Sânge al Domnului - pe care îl poartă adesea la sine când merg să grijească pe cei bolnavi - necuratul duh nesuferind arsura şi tremurând, se bagă în necreştini, ba chiar şi în unii creştini (Mt. 12, 43-45) şi le suceşte mintea să creadă mincinoasele lui sfaturi, căci creştinii care se întâlnesc cu Preotul în cale, le merge rău! Aceasta e o mare înşelăciune drăcească şi eres satanicesc. Da. Creştinii care cu obrăznicie calcă Legile Dumnezeieşti, trebuie să se teamă, dar nu de întâlnirea cu Preotul, ci de păcatele lor nepărăsite, care la vreme se vor răzbuna amarnic asupra celor ce le fac. Creştinii buni însă, se bucură când se întâlnesc pe cale cu Preoţii şi cucerindu-se sub mâna lor, dobândesc blagoslovenie şi ajutor de la Dumnezeu (Vezi şi "Credinţa Ortodoxă" Nr. 6 a, I, pg. 4-5).

Între Părinţii Sfinţi ai Bisericii Ortodoxe, străluceşte ca un luceafăr pe cerul ei, prin vieţuire sfântă, Preacuviosul Părintele nostru Antonie c. Mare. Acest mare Părinte pustnic, deşi era Păstorul duhovnicesc a o mulţime de călugări şi aşa de mare în sfinţenie încât i se plecau la picioare şi fiarele sălbatice, totuşi, el avea un mare respect faţă de Preoţii Bisericii. Când mergea pe cale şi observa din depărtare un Preot venind, el vedea într-însul pe trimisul Domnului Hristos, vas al bunătăţilor cereşti şi al blagosloveniei şi îndată ce se apropia, îngenunchea înaintea lui şi sta aşa până ce primea blagoslovenie. Astăzi vai! nu bărbaţi cu viaţă sfântă ca Sf. Antonie; ci păcătoşi îngreuiaţi şi legaţi cu lanţurile păcatelor de diavoli, cu voia lor, defaimă pe Preoţii, care-s doctorii lor sufleteşti! Şi ne mai mirăm că de ce atâţia creştini se sinucid, de ce, atâtea tâlhării, vrăjbi, bătăi, vărsări de sânge, ucideri, etc?!

Defăimarea Preoţilor de către cei ce se zic creştini, este răspunsul răutăţilor din lume. Cine defaimă pe Preoţii Bisericii, pe Domnul Hristos defaimă şi plata

păcatului este moartea păcii şi a sufletului (Lc. 10, 16). *"Cu tot sufletul tău teme-te de Dumnezeu şi pe Preoţii Lui cinsteşte-i..."* (Is. Sirah 7, 30-31).

Sf. Grigore cel Mare şi Mitr. Iacob se ridică împotriva acestui eres cum că-i semn bun când iese înaintea cuiva, ţigan, turc sau evreu; şi din contră, e semn rău dacă i-ar ieşi înainte Preot. Diavolul zice nu numai să nu mergi la Preot pentru molitfă (de călătorie) şi blagoslovenie, ci nici să-ţi fie a te întâlni cu Preot; că întâlnindu-te rău îţi va merge" (Vezi şi îndrept păcat. Iaşi 1768 foaia 148 după M. T. M. Dr. Arhiereu Ath. Mironescu o. c. 481).

Respectul către feţele bisericeşti. În toamna anului 1874, un ofiţer francez aştepta în gara din Marsilia, împreună cu alţii, sosirea trenului. Se întâmplă că tocmai atunci intră un Episcop în sala de aşteptare. Ofiţerul îl salută cu respect, îi sărută mâna şi-i ceru binecuvântarea arhierească. Cei de faţă, văzând scena aceasta, rămaseră uimiţi, ba chiar indignaţi de purtarea ofiţerului. "Este o purtare nedemnă de un ofiţer; trebuie să anunţăm cazul colonelului său", ziseră unii. Ofiţerul auzi acestea şi întorcându-se către cei ce-l criticau, le zise cu energie: "Dacă voiţi să faceţi aceasta, nu trebuie să mergeţi prea departe, căci eu însumi sunt colonelul". Vă puteţi închipui surpriza şi ruşinea lor. Aş mărturisi credinţa nu e ruşine. O! De-ar fi cât de mulţi care procedează atât de bărbăteşte (O m. p. pg. 341).

CINSTIŢI PE PĂRINŢII TRUPEŞTI, SUFLETEŞTI ŞI PE STĂPÂNITORI

Ziditorul lumii cereşti şi pământeşti a purtat foarte multă grijă de omul creat după Chipul şi Asemănarea Sa în cursul tuturor vremurilor. Prin această poruncă a V-a a Decalogului, despre care am vorbit aici, reiese că datoria noastră cea mai importantă este iubirea şi recunoştinţa noastră către părinţii noştri. E foarte adevărat, că Dumnezeu e părintele nostru al tuturor, pentru că El este Atotputernic şi Atotţiitor. Dumnezeu însă este şi Atotbun şi din graţia Sa a poruncit, ca aici pe pământ unii oameni să fie părinţi în cercuri mai înguste, precum şi El este Părinte al Universului întreg. Şi pentru că fiecare om este nu numai membru al familiei mai înguste, dar totodată şi membru al unei comunităţi, al unei ţări, al unei naţiuni şi al Bisericii, drept aceea, fiecare trebuie să considere şi să respecte ca pe un Părinte, pe acela care în cercul său conduce familia, comunitatea, ţara, naţiunea, şcoala, instituţiile, armata, Biserica. Copiii să iubească şi să asculte pe părinţi, familia, comunitatea, pe cel mai mare; supuşii pe Domnitor şi pe reprezentanţii lui, şcolarii pe învăţător, inferiorii pe superiori, ostaşii pe conducător, credincioşii pe Păstor, servitorii pe domni şi tinerii pe bătrâni. Şi când aceştia îşi vor îndeplini datoriile lor cu conştiinţă şi din iubire către binele comun, atunci şi Domnitorul le va fi un părinte adevărat. Legile lui, reprezentanţii lui,

instituţiile lui, legile Bisericii, poruncile domnilor, sfaturile bătrânilor, vor apăra pe toţi de rele, vor fi aplicate şi executate fără greutate şi vor fi împlinite cu bucurie de către fiecare. Aici noi vom vorbi despre datoriile acestea. Luaţi seama! Dumnezeu în porunca aceasta ne porunceşte ca să onorăm pe părinţi, pentru că ei ne-au născut, ne cresc, ne învaţă, ne nutresc şi ne îmbracă. Noi pe părinţii noştri îi onorăm, dacă-i iubim, îi ascultăm, la bătrâneţe îi salutăm, iar după moartea lor, ne rugăm pentru dânşii. Sf. Scriptură ne învaţă pe noi să ajutăm pe părinţii neputincioşi, să nu le facem supărare, să-i ascultăm şi pentru aceasta ne promite fericire (Sirah 3, 14; Efs. 6, 1; Ieş. 20, 12).

Un exemplu demn de imitare în privinţa aceasta ne dă Iosif, care pe tatăl său l-a iubit, l-a ascultat, la bătrâneţe l-a ajutat, l-a înmormântat şi jelindu-l s-a rugat pentru dânsul (Fac. 37-50). Tot aşa şi Tobie, pe tatăl său şi pe mama sa i-au iubit, i-au ascultat, i-au ajutat, a mers în depărtare numai din iubire către dânşii, după moartea lor i-au înmormântat, i-au jelit şi s-a rugat pentru dânşii (Tobie 10).

Un exemplu demn de imitat este şi acesta: O maică rămase văduvă şi avea două fiice, pe care le susţinea din munca mâinilor. Dar îmbolnăvindu-se maica se isprăvi şi cu venitul şi în casă era disperare mare. Fiicele deciseră ca cea mai mică să caute de bolnavă, iar cea mai mare lucrând la străini să agonisească cele necesare pentru susţinere. Cea mai mare însă nu numai că muncea toată ziua, dar ea, după ce sub seară aducea acasă mâncare în toate zilele, căuta şi mângâia pe mama sa, apoi peste noapte păzea copilul bolnav al unui vecin foarte avut. Păzind aşa noapte după noapte, odată a adormit. Copilul trezindu-se din somn a ţipat şi a trezit din somn pe mama sa din odaia alăturată, care pe loc s-a sculat, a mers la copilul plângând, l-a alinat şi s-a dus iarăşi, luând cu sine o epistolă scrisă de copila ce dormea. Copila se trezi şi uită de epistolă. Doamna de casă însă citind epistola adresată către o amică a servitoarei, cunoscu iubirea orfanelor către maica lor, disperarea şi sârguinţa lor şi epistola aflată o retrimise însoţită de o altă epistolă, în care le puse o sumă însemnată de bani, şi le promise că de acum ambele surori să caute de bolnavă şi de viitor să nu se mai îngrijească.

O altă fiică plină de iubire către maica sa bolnavă în pat, venind acasă de la lucru şi văzând casa în flăcări, cu pericol de moarte a străbătut flăcările, a luat-o în braţe pe maica sa bolnavă şi a scăpat-o de la moarte.

O altă fiică, văzând sărăcia mare a părinţilor săi şi disperarea lor, merse la neguţător şi pentru alinarea măcar momentană a foamei, îşi vându părul capului său. Iată dar exemple de copiii buni. Copiilor de felul acesta Dumnezeu le va recompensa; nefericiţi însă sunt copiii răi, neascultători; unii ca aceia sunt urâţi înaintea lui Dumnezeu, dispreţuiţi de oameni şi pedepsiţi în lumea viitoare cât şi aici pe pământ. Sf. Scriptură zice că: "Ochiul ce râde pe tatăl

său şi dispreţuieşte pe mama sa, să-l scobească corbii şi să-l mănânce vulturii" (Prov. S. 30, 17). Un exemplu înfricoşat este Avesalom, care se revoltă contra tatălui său David, şi care în luptă călărind, s-a aninat cu părul său de un crac al unui arbore lângă drum şi a fost străpuns de un ostaş (2 Împ. 13-18).

O fiică avea pe maica sa foarte îngrijitoare. Fiica se mărită şi vieţuia pentru sine. Maica sa venind odată la dânsa şi mustrând-o, ea o îmbrânci de căzu la pământ şi voind să o arunce afară, o târî de păr până la pragul uşii. Atunci a strigat maica sa: "Nu mă târî mai departe, căci până la prag am târât şi eu pe maica mea!" Iată o fiică rea, prin care Dumnezeu pedepseşte pe o maică, care şi ea la rândul ei maltratase pe maică-sa. În V. Tes. neascultarea copiilor de părinţii lor se pedepsea cu moartea. Solon însă fiind întrebat, de ce n-a făcut lege contra celor ce necinstesc pe părinţii lor, a răspuns: "Pentru că nu cred să existe astfel de copii!"

Părinţii iarăşi sunt datori să-şi nutrească copiii, să-i îmbrace, să-i crească şi să-i înveţe, să nu-i întărâte spre mânie şi să-i conducă la ştiinţă şi la temerea de Dumnezeu (Efs. 6, 4). Dar dacă părinţii uneori nu-şi pot împlini datoriile aşa cum le-ar împlini dacă ar fi în stare mai bună, ei totuşi rămân părinţii noştri şi noi trebuie să-i cinstim, pentru că: *"Binecuvântarea părinţilor zideşte casele copiilor; iar blestemul le risipeşte"* (Is. Sir. 3, 21).

Afară de părinţi noi trebuie să iubim, să cinstim şi întru toate să ascultăm pe regele nostru. Noi trebuie să-i fim credincioşi, să-l ajutăm din toate puterile noastre şi chiar cu sângele nostru şi să ne rugăm pentru sănătatea lui, pentru victoria lui asupra inamicilor, căci inamicii lui sunt şi inamicii noştri, victoria lui asupra inamicilor este şi victoria noastră, a patriei noastre, a Bisericii noastre, a naţiunii noastre asupra inamicilor noştri comuni. Regele împreună cu binecredinciosul său guvern se îngrijeşte pentru prosperitatea, siguranţa şi întărirea patriei, pentru creşterea noastră fizică şi spirituală, pentru cultura noastră religioasă, morală şi intelectuală şi în particular pentru binele spiritual şi material al fiecăruia. Sf. Scriptură la împlinirea datoriilor noastre către stăpânitorul patriei noastre ne obligă prin cuvintele: *"Fiule, teme-te de Dumnezeu şi de împăratul şi nici unuia să nu-i fii neascultător"* (Prov. S. 24, 21).

Regele aici pe pământ este pus de însuşi Dumnezeu. În aceasta ne întăreşte Sf. Scriptură care ne istoriseşte că Dumnezeu prin Profetul Samuil l-a ales şi l-a uns pe Saul, iar după acesta pe David. Din familia regală a lui David a devenit rege Solomon şi succesorii lui, iar din dinastiile prezente se nasc şi se succed domnitorii viitori. În privinţa ascultării, supunerii, credinţei, iubirii către rege, către tron, către patrie, Testamentul Vechi şi Nou, istoria universală a timpurilor vechi şi a timpurilor până în zilele noastre sunt pline de exemple.

Însă deoarece regele nu poate fi pretutindeni, el are reprezentanţii săi, care sunt locţiitorii lui. Dregătorilor şi dregătoriilor acestora trebuie să fim supuşi,

ascultători, pentru că toți și toate susțin ordinea, ni se asigură viața, averea, onoarea noastră și a patriei noastre. Împăratul Faraon pe Iosif l-a făcut locțiitor, l-a îmbrăcat în veșmânt regesc, i-a pus pe grumaz un colan de aur, pe deget inelul său de sigilat, l-a suit pe un car împărătesc, a poruncit servitorilor regali să-l poarte pe străzile publice și să îndatoreze poporul să asculte pe Iosif ca și pe sine (Fac. 41, 40-45).

Sf. Scriptură ne obligă la aceasta și zice că: *"Tot omul să se supună dregătoriilor celor mai înalte, pentru că ele sunt puse de la Dumnezeu"* (Rom. 13, 1-4), ca să țină printre oameni rânduiala, căci fără ordine nimic nu poate să existe îndelungat în lume.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos a întărit-o aceasta zicând lui Pilat: *"N-ai avea nici o putere, dacă nu ți-ar fi fost dată de sus"* (Ioan 19, 11) și în toată viața Sa, s-a supus dregătoriilor și legilor împărătești și ne-a dat exemplu de imitare, căci unde este ordine, acolo sunt legi bune, iar unde nu sunt legi, acolo statul este mort, precum este mort trupul fără suflet.

Dregătoriile și locțiitorii domnești în spiritul legilor și asemeni părinților binevoitori, au să execute legile pentru prosperarea cetățenilor și a patriei: *"Domnii așa dar să fie cu bunăvoință și să nu amenințe pe nimeni și să știe că și ei au în cer un Domn, care nu face deosebire de stare"* (Efs. 6, 8-9). Înțeleptul Solomon a fost odată întrebat, care țară ar fi mai fericită? La care el a răspuns: "Aceea în care cetățenii se supun dregătoriilor, iar dregătoriile legilor existente". Noi fără concursul altora n-am putea viețui, drept aceea, sunt oameni care pentru simbrie ne stau în ajutor și se numesc servitori. Aceștia prin sârguința, prin abnegațiune de sine și prin credincioșie, scutesc viața noastră și înmulțesc proprietatea noastră. La aceasta îi obligă pe dânșii Sf. Scriptură, zicând că: *"Ei să se supună domnilor lor, nu numai celor buni și blânzi, dar și celor grei la fire"* (Cols. 4, 1).

Un exemplu demn de imitat îl au ei în servul Eleazar, care credincios jurământului său, a călătorit la Mesopotamia, a întâmpinat conștiincios pe Rebeca și pe casnicii lui Laban, n-a voit să guste nimic până ce mai întâi n-a plinit misiunea sa, apoi a luat-o pe Rebeca și a adus-o de soție domnului său Isaac (Fac. 24). Un alt exemplu frumos ne dau servii lui David. Acesta fugind de fața lui Avesalom, a zis servitorilor, ca să-l părăsească și să nu piară cu dânsul împreună. Ei însă nu l-au părasit, ci l-au urmat pretutindeni, spre a-l apăra. Ba încă mai mult, chiar un serv străin de lege și de națiune, a zis lui David: "Viu este Domnul Dumnezeu și viu domnul meu, împăratul! Fie spre moartea mea sau spre viața mea, unde va fi împăratul acolo va fi și servul tău" (2 Samuil 15, 13-23).

Un alt exemplu de fidelitate și de iubire către domnul și către doamna sa, ne dau o sclavă și un sclav care spre a păstra viața părinților celor opt copii,

s-au îmbrăcat: el în veşmintele domnului său, iar ea în cele ale doamnei sale, au întâmpinat pe făcătorii de rele şi au fost ucişi, iar părinţii au rămas în viaţă şi redaţi copiilor, care i-au îmbrăţişat plini de lacrimi de bucurie şi de întristare, căci le rămăsese părinţii; dar li se răpiră doi servitori atât de credincioşi.

Deoarece servitorii nu sunt atât de binevoitori, noi suntem datori a-i întâmpina cu iubire, cu blândeţe şi a le îndulci soarta lor. La aceasta ne obligă Sf. Scriptură zicând: ca să dăm servilor ceea ce este după tocmeală, că şi noi avem Domn în ceruri (Cols. 4, 1). Un exemplu de domn bun şi drept a fost Avraam, care, pentru tratarea atât de umană a servitorilor săi şi pentru încrederea sa într-înşii a fost remarcat cu asemenea încredere şi cu o fidelitate rară (Fac. 24).

Păstorii sufleteşti prin Botez ne-au renăscut spiritual, poartă multă grijă pentru salvarea spirituală a noastră, ne îndeamnă în toate a ne supune şi a fi credincioşi domnitorului, legilor ţării, a contribui din averea noastră pentru prosperitatea binelui patriei şi a jertfi chiar viaţa noastră pentru salvarea ei, a naţiunii şi a Bisericii noastre. Sf. Scriptură zice: *"Ascultaţi de mai-marii voştri, căci ei priveghează pentru sufletele voastre şi sunt răspunzători, deci, aceasta să o faceţi cu bucurie şi nu cu suspin, pentru că aceasta nu v-ar fi folositor"* (Evr. 13, 17). Exemplu frumos în privinţa aceastra ne dă Proor. Elisei, care fiind chemat de Proor. Ilie, pe acesta l-a urmat pretutindeni, a ascultat învăţătura lui şi numai răpirea la cer a domnului său l-a despărţit de dânsul (2 Împ. 2). Proorociţa Ana toată viaţa sa a petrecut-o în Biserică (Lc. 2, 37). Fecioara Maria a strălucit prin religiozitate (Lc. 10). Iisus Hristos a fost un model de supunere către Biserica lui Dumnezeu (Lc. 2).

Sf. Ioan Botezătorul în supunerea sa către Biserică, a preferat viaţa în pustiu şi chiar moartea (Lc. 2). Apoi Test. Nou este plin de exemple demne de urmat, începând de la Sf. Apostoli şi până în zilele noastre.

Datoria Păstorilor sufleteşti este de a predica, de a plini Sf. Liturghie şi toate funcţiile Dumnezeieşti şi a veghea turma ca păstori care îşi pun sufletul pentru oile lor *"pentru că Duhul Sfânt i-a pus spre aceasta ca să supravegheze Biserica lui Dumnezeu, pe care El a câştigat-o prin scump Sângele Său"* (F. Ap. 20, 28; 1 Tim. 4, 14).

Sfântul Ioan Gură de Aur prin predicile sale storcea lacrimile ascultătorilor, înmuia inimile împietriţilor, domolea pornirile împăraţilor, lumina calea rătăciţilor, îmblânzea mânia şi furia răzbunătorilor, umilea gândurile îngâmfaţilor şi făcea atâta impresie, încât ascultătorii bucuroşi l-ar fi ascultat ziua şi noaptea. Sf. Grigorie, numit şi Teologul, făcătorul de minuni, pe patul morţii fiind, a întrebat câţi păgâni ar mai fi în Neocesaria? Răspunzându-i-se că 17, el a mulţumit lui Dumnezeu, că la moartea sa rămân numai 17, căci la primirea episcopiei sale, el aflase acolo numai 17 creştini. Sf. Ambrozie mărturisind pe cei păcătoşi, adeseori vărsa lacrimi, atât de mult participa el la

căinţa şi durerea spirituala a creştinilor.

Pe oamenii cei bătrâni să-i onorăm, slăbiciunile lor să le purtăm cu răbdare, să le ajutăm şi să-i mângâiem, că bătrâneţile sunt un Dar Dumnezeiesc şi aşa, cum ne vom purta noi către bătrâni, aşa se vor purta cândva tinerii către noi. Noi de faţa celui bătrân să ne sculăm, să cinstim bătrâneţile lui (Lev. 19, 32). Proorocul Elisei era bătrân şi slab. Odată fiind el în Betil se suia pe poalele unui munte, iar nişte copii obraznici s-au luat după dânsul, au râs de el, şi l-au poreclit. Proorocul s-a întors către ei şi le-a zis că ce va fi dintr-înşii mai târziu, dacă ei de pe acum sunt atât de obraznici şi acestea zicând şi-a urmat calea. Dumnezeu a trimis însă nişte urşi dintr-o pădure învecinată, care într-un moment au sfâşiat 42 de copii care râseseră de Elisei (4 Împ. 2-8). Bătrânii însă sunt datori a fi exemple bune, modele pentru cei tineri. Ei cele observate şi petrecute să le îmbine cu acestea prezente, şi formând cele ce trebuie de urmat acum, să ne înveţe şi să ne sfătuiască. Moise nu făcea nimic fără a fi consultat pe bătrânii poporului. Şi în timpul de astăzi în toate chestiunile importante, cei tineri să caute sfatul celor bătrâni. Dacă însă s-ar întâmpla, ca bătrânii să ne sfătuiască ceva rău, sau dacă ei ne-ar îndemna la fapte rele, atunci să urmăm legilor ţării şi ale Bisericii, pentru că ambele sunt puse cu voia lui Dumnezeu, Care ne porunceşte că: *"Noi trebuie să ascultăm de Dumnezeu mai mult decât de oameni"* (F. Ap. 5, 29).

Învăţătorii noştri sunt asemeni părinţilor, pentru că părinţii noştri ne dau viaţa fizică, pe când învăţătorii şi învăţătoarele ne dau viaţa spirituală, cultura intelectuală şi se străduiesc ca noi să umblăm nu ca orbii, ci siguri. Drept aceia, noi să le fim mulţumitori. Dumnezeu pe unii i-a pus Episcopi, pe alţii Preoţi, pe alţii învăţători şi toţi sunt chemaţi (1 Cor. 12, 28) de sus şi datoria lor e sfântă. Învăţătorii şi crescătorii noştri, precum şi toţi superiorii şi toate superioarele noastre, s-au onorat totdeauna şi înaintea tuturor. Alexandru c. Mare pe învăţătorul său Aristotel, l-a cinstit peste toate. Învăţăceii, ştiind că Socrate este condamnat la moarte, au preparat toate ca să-l scape din închisoare şi de moarte. Proor. Moise, învăţătorul cel mare al israeliţilor, a fost jelit şi plâns 30 de zile de tot poporul şi dacă ei ar fi ştiut unde este corpul lui, l-ar fi adorat ca pe un Dumnezeu. Proorocul Elisei a plâns când s-a despărţit de învăţătorul său Ilie şi toată viaţa sa a urmat sfaturile lui. Iisus Hristos pe crescătorul şi nutritorul Său Iosif l-a ascultat, l-a cinstit şi l-a ajutat. Apostolii şi învăţăceii pentru învăţătorul lor Iisus Hristos şi-au vărsat sângele şi martirii au murit moarte nefirească. Noi dar către toţi aceştia să fim plini de iubire şi de mulţumire.

Iar învăţătorii şi învăţătoarele au datoria ca pe elevi şi pe eleve să-i lumineze sufleteşte să-i deprindă la virtuţi bune şi folositoare, la stricteţe şi regularitate, la onestitate şi conştiinciozitate; tutorii pe minori să-i substituie în asigurarea şi înmulţirea averii, dar să-i înzestreze şi cu avuţie intelectuală; nutritorii şi

crescătorii de copii să-i nutrească cu învăţături, să-i crească în înţelepciune şi în temerea de Dumnezeu. Binefăcătorii să se îngrijească pururea ca darurile lor să fie bine întrebuinţate, ş. a. m. d.

Copiii după moartea părinţilor continuă viaţa lor. Dacă copiii din toată inima au iubit pe părinţi, atunci şi ei se iubesc între sine, atunci ei iubesc pe toţi consângenii şi pe toţi inamicii. Nimic nu este mai bun şi mai frumos, decât când fraţii şi surorile în înţelegere vieţuiesc împreună (Ps. 132, 1). Sunt trei lucruri frumoase: înţelegerea, unirea sfântă între fraţi şi surori, iubirea între vecini şi înţelegerea între părinţi (Is. Sirah 25, 2).

Socrii şi soacrele, ginerii şi nurorile laolaltă, sunt părinţii şi fiii, prin urmare şi datoriile între dânşii sunt ca ale părinţilor şi fiilor întreolaltă. Un exemplu strălucit ne dau nouă în Vechiul Testament Rut; iar în Test. N. Apostolul Petru, Ap. Ioan şi toţi Apostolii. O femeie anume Noemina pierdu pe bărbatul său Elimelech şi rămase vaduvă cu doi fii. Aceştia se căsătoriră şi luară de soţii, unul pe Orfa, altul pe Rut. Murind şi feciorii aceştia, Noemina văduva, avea acum pe lângă sine alte două văduve, tot atât de sărmane ca şi dânsa. Deci a zis ea către nurori, ca să meargă la casele părinteşti şi pe dânsa să o lase la sărăcia sa. Orfa plângând şi sărutând-o pe soacra sa, s-a dus; însă Rut n-a voit să o lase singură şi a zis: "Unde vei merge tu, voi merge şi eu; undei vei locui tu, voi locui şi eu; şi unde vei muri tu, voi muri şi eu; poporul tău va fi şi al meu şi Dumnezeul tău, va fi şi al meu".

Rut a exprimat cuvintele acestea cu atâta iubire şi dulceaţă, încât Noemina nu s-a putut opune şi a luat pe Rut cu sine. Odată, Rut culegea spice de pe urma lucrătorilor unui om avut, anume Booz. Acesta auzind de sărăcia văduvelor şi de bunătatea Rutei, pe Rut o luă de soţie, iar pe Noemina o trată ca pe o soacră. Iată cum a recompensat Dumnezeu iubirea Rutei către soacra sa şi iubirea Noeminei către nurorile sale (Rut 1-4).

În fine, cine nu iubeşte pe cei mai de aproape ai săi, pe părinţi, fraţi, surori şi neamuri, acela nu poate iubi sincer pe aproapele său mai depărtat; acela atât mai puţin poate să-l iubească pe Dumnezeu, pe Care nu-L vede.

Iubiţilor! Ascultaţi învăţăturile Părintelui şi nu părăsiţi cele ce vă învaţă maicile voastre. Sfaturile lor înfăşuraţi-le pe degetele voastre, învăţăturile lor scrieţi-le pe tabla inimii voastre şi le prindeţi în jurul grumazului vostru. Şi când veţi merge, ele vă vor conduce când vă veţi deştepta, ele vor vorbi cu voi; când veţi alerga, nu vă veţi clăti; când veţi umbla, nu se vor strâmba paşii voştri; pentru că sfatul Părintelui vostru este vouă candelă, iar învăţăturile maicii vă sunt vouă lumină. Ele vor fi cunună preţioasă pentru capetele voastre şi lanţ de aur împrejurul gâtului vostru. Înţelepciunea fie sora voastră, mintea prietena voastră, iubirea părinţilor, companionul vostru; iar temerea de Dumnezeu, făclia voastră, maica voastră; căci ele sunt mai preţioase decât mărgăritarele.

În dreapta lor este lungimea zilelor; iar în stânga lor avuțiile și comorile voastre. Fiilor! Plecați-vă urechile voastre la înțelepciune și inimile voastre la buna chibzuială... Inimile voastre să păzească bunele rânduieli (puse de Dumnezeu în Biserica Sa) că lungime de zile, ani de viață și propășire în bine vi se vor adăuga. Mila și adevărul să nu vă părăsească: legați-le împrejurul gâtului vostru și le scrieți pe tabla inimii voastre. Așa de veți face, veți afla har și bunăvoință înaintea oamenilor. Puneți-vă nădejdea în Domnul din toată inima voastră și nu vă bizuiți pe priceperea voastră. În toate căile voastre gândiți-vă la Dumnezeu și zilnic cugetați în Legea Lui (Ps. 1, 1-3) și El vă va netezi toate căile voastre. Nu vă socotiți înțelepți în ochii voștri (Rom. 1, 22-3; 1 Cor. 1, 29-31; 2, 18-31). Temeți-vă de Dumnezeu și fugiți de orice rău. Aceasta va fi sănătatea peste trupul vostru și o înviorare pentru oasele (odraslele) voastre. Cinstește pe Domnul din averea ta și din pârga tuturor roadelor tale. Atunci jitnițele tale se vor umple de grâu și mustul va da afară din teascurile tale. Fiilor! Nu disprețuiți certarea Domnului și nu vă scârbiți pentru mustrările Lui. Căci Domnul ceartă pe cel care-L iubește și ca un Părinte pedepsește pe feciorul care-i este drag. Fericit este omul care a aflat înțelepciunea și bărbatul care a dobândit priceperea. Dobândirea acestora este mai scumpă decât argintul și prețul lor mai mare decât aurul cel mai curat, înțelepciunea și priceperea sunt mai prețioase decât pietrele scumpe; nici un rău nu li se poate împotrivi, și-s bine cunoscute celor ce se apropie de ele. Nimic din (deșertăciunile lumești) cele ce te ispitesc pe tine cu dorirea lor nu se aseamănă cu ele. Viață lungă e în dreapta înțelepciunii Sfinte și în stânga ei e bogăție și slavă. Din gura ei iese dreptatea, legea și mila pe limba ei le poartă! Căile ei sunt plăcute și toate cărările ei sunt căile păcii. Pom al vieții este ea pentru cei ce o stăpânesc și cei care se sprijină pe ea sunt fericiți... Fiilor! Agonisiți-vă înțelepciune și vă dobândiți pricepere, că acestea vă vor înălța în slavă de vă veți lipi de ele și va încununa cu dar capetele voastre și vă vor împodobi cu diademă de mare cinste. Păziți-vă de dezmăț, de căile nelegiuiților, de desfrâu, de lene, de beție și de feluritele vicii, care rod ca rugina în fier și carii în lemn, în corpul celor ce se înjugă cu ele... Păziți dreptatea că mari foloase vremelnice și veșnice vă aduc..." (Vezi pe larg Pild. Sol. 1-30; Ecl. 1-12).

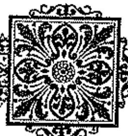
Fiilor și fiicelor! Sfaturile acestea să nu le depărtați de dinaintea ochilor voștri și ele vor fi viață pentru sufletul vostru. Femeia înțeleaptă zidește casa sa, iar cea nebună o surpă cu însăși mâinile sale. Femeia nebună crede toate vorbele, iar cea înțeleaptă cumpănește pașii săi. Femeia înțeleaptă se teme și se depărtează de rău, iar cea nebună se îngâmfă și cade în abis. Fiica nebună moștenește rătăciri, iar cea cuminte cunună și știință. Cine cultivă smochinul, va mânca fructe și cine ascultă de Domnul său, va fi onorat. Argintul se lămurește în tigaie, aurul în cuptor; iar omul prin laudele altora. Cel nebun

chiar în piuă de-l vei zdrobi, dintr-însul tot nu va ieşi nebunia. Preţul femeii virtuoase întrece mărgăritarul. Într-însa se încrede soţul ei şi cu mâinile sale îşi adună avere. Ea caută de lână şi de in, ea pune mâinile sale pe furcă şi degetele sale învârtesc fusul. Ea este asemenea corabiei neguţătorului, ce din depărtare vine încărcată cu mărfuri felurite. Ea se scoală de noapte, împarte mâncare casnicilor săi şi lucrul de peste zi servelor sale. Ea-şi pune în gând să cumpere un câmp şi-l cumpără, şi cu mâinile sale plantează via. Ea-şi încinge coapsele sale şi-şi întăreşte la lucru braţele sale. Ea cunoaşte că averea este fructul mâinilor sale şi înmulţirea ei rezultatul ostenelilor sale şi de aceia lumânarea în cămara ei nu se stinge nici în târziul nopţii. Ea întinde celui lipsit mâinile sale şi nu se teme de iarnă pentru casnicii săi, căci toţi au veşminte de lână, pentru patul său îşi face învelitoare şi veşmintele sale sunt de in şi de purpură. Ea face cămăşi şi le vinde şi cingători şi le desface. Ea se îmbracă în putere şi mărire şi se bucură de ziua viitoare. Bărbatul ei este cunoscut în public şi şade alături cu bătrânii ţării. El vine acasă, şi gura ei vorbeşte prudenţă şi limba ei legea bunătăţii. Ea veghează pe casnicii săi şi nu mănâncă din pâinea lenevirii. Copiii săi se scoală şi o numesc fericită, iar bărbatul ei o laudă, zicând: "Multe fete au lucrat cu sârguinţă, tu însă le-ai întrecut pe toate". Graţia şi frumuseţea sunt trecătoare, dar fiica ce se teme de Dumnezeu, aceea se va lăuda, pe dânsa o vor vesti fructele mâinilor sale şi în public o vor lăuda faptele ei. Fiilor şi fiicelor! Ascultaţi de cuvintele părinţilor voştri şi nu daţi ascultare înşelătorilor! Înţelepciunea fie sora voastră, mintea prietena voastră, iubirea de părinţi, companionul vostru şi temerea de Dumnezeu făclia voastră, maica voastră (Eclesiastul, Psalmii, Proverbele); (I. Ştefanelli).

CAIN UCIDE PE FRATELE SĂU ABEL

PORUNCA a VI-a

SĂ NU UCIZI

pitemia sau canonul pentru păcatul uciderilor, ce se dă ucigaşilor, e aşa de mare, greu şi copleşitor, încât însuşi Dumnezeu în porunca aceasta a Decalogului, porunceşte tuturor a se feri din răsputeri de el, zicând: **"Să nu ucizi"** (Ieş. 20, 13; comp. Num. 35, 33-34; 2 Lege 5, 17; 19, 10; Ier. 7, 6; 22, 5; Mt. 5, 21-26; 19, 18; Rom. 13, 9; Iac. 2, 11; Mărt. Ort. într. 63; 64; Carte f.f. de suflet, o. c. pg. 72-73).

Dumnezeu arată în Sfânta Scriptură, că păcatul ucigaşilor e aşa de mare, încât aceştia numai prin sângele lor se pot spăla de el (Fac. 9, 6; Num. 35, 33; 2 Împ. 4, 11; 3 Împ. 3, 23; 21, 19; Prov. S. 1, 18; Mt. 26, 52; Apc. 13, 10).

Uneori, după mila lui Dumnezeu se poate şterge şi prin alte grele canonisiri. Aceştia după săvârşirea păcatului uciderii, cad sub greu blestem, în vaiete groaznice, în pedepse înfricoşate şi în lipsirea de Împărăţia lui Dumnezeu (Fac. 4, 11; Ez. 26, 4-9; Fac. 4, 12-13; Ez. 7, 23-29; Gal. 5, 21; 1 Ioan 3, 4-5; Apc. 21, 8; 22, 15).

Împotriva poruncii acesteia greşesc: cei ce omoară pe cineva trupeşte, sau cu mâna lor, sau prin alţii, sau cu sfat, sau cu ajutorul şi îndemânarea lor; cei care omoară pe cineva sufleteşte, precum sunt ereticii, învăţătorii cei mincinoşi, care dau în lume învăţături potrivnice Ortodoxiei şi toţi creştinii aceia care pricinuiesc sminteală altora cu pilda vieţii lor stricate şi rele, cei care în vremea ciumei şi altor boli molipsitoare ştiindu-se că sunt molipsiţi se amestecă cu ceilalţi şi-i molipsesc; cei ce se omoară singuri şi în scurt: toţi cei care se aruncă pe sineşi în primejdii. La această poruncă se aduce şi mânia, zavistia şi celelalte patimi care sunt pricinuitoare de ucidere. Încă greşeşte şi dacă cineva a poftit răul aproapelui, s-a bucurat de ticăloşiile lui; de l-a zavistuit şi s-a mâhnit de binele lui; de are vrajbă cu altul şi pofteşte să-i facă răsplătire ; de a nu ierta pe vrăjmaşul său, sau nu a cerut iertare de la el; de a gonit pe săraci cu cuvinte ocărâtoare; de a dat buruieni ca să lepede femeia copilul; de a ţinut parte celor răi; de a pus sminteală şi a pricinuit vrajbe de a bătut pe cineva, sau a rănit; de a mustrat pe cineva, fără dreptate, din mânie şi nu din

dragoste; de a luat stăpânire de dascăl, sau de judecător, sau de doctor, sau de Preot, sau de Duhovnic, sau de Arhiereu, sau de boier, nefiind vrednic, sau a făcut pe alţii nevrednici de au luat; de s-au vătămat din multă mâncare şi beţie, sau din poftele trupeşti şi alte necuviinţe (Carte f.f.de suflet o.c. pg. 21-28).

Cunoscând greutatea şi grozăvia acestui păcat, să ne cercetăm bine ştiinţa şi văzând cu ce am călcat această poruncă, să răspundem la toate cu câte ne-am făcut vinovaţi la acestea, după întrebările următoare:

1. Am gândit să-mi răzbun asupra vrăjmaşilor care mi-au făcut rău?

Saul, primul împărat al lui Israil, neascultând de Dumnezeu, Duhul Domnului S-a depărtat de la el şi un duh rău îl muncea adeseori. David, peste care era Duhul Domnului, fiind chemat la palatul împărătesc, avea putere a linişti pe Saul prin cântecele psalmilor săi. O dată pe când David cânta astfel, duhul cel rău a tulburat groaznic pe Saul, încât a vrut a-l pironi cu suliţa în perete, de care ferindu-l Domnul, a scăpat teafăr. Muncit de răul duh al zavistiei, Saul a urmărit cu mare ură pe David ca să-l omoare. Dumnezeu era cu David şi de 3 ori a adus pe Saul la picioarele lui. Odată, precum ne arată şi chipul de faţă pe când Saul urmărea cu oaste pe David şi oamenii lui prin munţi ca să-l piardă, noaptea s-a băgat într-o peşteră, în fundul căreia era ascuns David cu ceata lui. După ce Saul a adormit, ostaşii lui David au zis: "Iată, Domnul a dat pe vrăjmaşul tău în mâinile tale. Hai să-i facem sfârşitul"... David se apropie încetişor de Saul şi îi taie un petic din poala hainei de deasupra lui şi opreşte pe ostaşii săi de a-l ucide, zicând: "Păzească-mă Dumnezeu de a face eu aceasta domnului meu, unsului Domnului, şi să-mi ridic mâna mea asupra lui, căci este unsul Domnului"... După ce Saul a ieşit din peşteră şi a plecat la drum, David s-a sculat şi ieşind din peşteră, a strigat: "Domnul meu, împărate!... Iată, Domnul te-a dat în mâinile mele. Oamenii mei m-au îndemnat să te omor. Eu însă te-am cruţat, zicând: "Nu voi ridica mâna mea asupra Domnului meu, pentru că e Unsul Domnului. Priveşte părintele meu poala hainei tale în mâinile mele. Ţi-am tăiat poala hainei, dar de ucis nu te-am ucis. Află deci şi te încredinţează că nu este rău în mâna mea, nici vicleşug şi n-am greşit cu nimic înaintea ta; tu însă cauţi sufletul meu ca să-l iei. Judece Domnul între mine şi tine... răul de la cei răi vine, de aceia eu nu-mi voi pune mâna pe tine... Domnul îmi va descurca pricina mea şi mă va mântui din mâinile tale!..."

Saul văzând şi auzind acestea a plâns şi ridicându-şi glasul său a zis: "Tu eşti mai drept decât mine, căci mi-ai răsplătit cu bine, mie celui ce ţi-am răsplătit cu rău. Tu vei domni după mine... (Vezi pe lar. 1 Împ. 16-24). Iată David cum împlineşte cuvintele Sf. Evanghelii. "Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, faceţi bine celor ce vă fac vouă rău..." deşi nu era atunci Sf. Evanghelie. Dar noi creştinii, care avem, citim şi ascultăm Sf. Evanghelie, facem măcar ce a făcut David care nu avea Aceasta? Azi e vremea reculegerii!

Gândul acesta e o zizanie a diavolului, pe care fiecare creştin trebuie a o lepăda desăvârşit din mintea şi fiinţa sa, spre a scăpa de păcatul uciderii.

"Tot cel ce urăşte pe aproapele său ucigător de oameni este; şi ştiţi, că tot ucigătorul de oameni nu are viaţă, întru dânsul petrecând" (1 Ioan 3, 15; 2, 10; comp. Mt. 5, 21-22; 15, 18-19).

Cei învrăjbiţi, în timpul învrăjbirii, sunt depărtaţi de Sf. Biserică şi dacă moare unul dintr-înşii, cel rămas se canoniseşte un an, şi în 40 de zile să meargă la mormântul mortului şi să-i zică: *"Iartă-mă frate şi pe tine Dumnezeu să te ierte"* (Prav. M. gl. 168).

Gândurile rele sunt rădăcina lucrărilor păcatului. Gândurile rele se fac de la demoni, mai întâi învoiri apoi lupte, apoi înălţări de sineşi, care duc la căderi şi prăpăstuiri în grele păcate. Aşa şi Cain a gândit rău asupra fratelui său Abel şi apoi l-a ucis. Isav gândea să ucidă pe fratele său Iacob. Avesalom a gândit rău asupra fratelui său Ammon şi ucigându-l s-a prăpăstuit în pierzare groaznică. Căpeteniile iudeilor au gândit rău asupra Mântuitorului şi ucigându-L, s-au prăbuşit în pierzare vremelnică şi veşnică.

Privitor la stăpânirea gândurilor rele, Psalmistul ne sfătuieşte aşa: *"Mâniaţi-vă, dar nu greşiţi. Cele ce ziceţi* (cu gând rău), *în inimile voastre, întru aşternuturile voastre vă umiliţi. Jertfiţi jertfa dreptăţii şi nădăjduiţi spre Domnul"* (Ps. 4, 4-5). De asemenea şi Mântuitorul înfierează gândurile rele, zicând: *"Pentru ce cugetaţi cele rele în inimile voastre?... Cele ce ies din gură, din inimă ies şi acelea sunt care spurcă pe om. Că din inimă ies: gândurile rele, ucideri, preacurvii, curvii, furtişaguri, mărturii mincinoase, hule, asupririle, vicleşugurile, înşelăciunile, înverşunările, ochiul viclean, trufia, nebunia. Toate relele acestea sunt care ies dinăuntru şi spurcă pe om...* (Mt. 9, 5; 15, 18-20; Mc. 7, 20-23; comp. F. Ap. 5, 1-11). *Şi tot ce este spurcat* - mărturiseşte Sf. Ioan Teologul- *şi face spurcăciune şi minciună, nu va intra în Ierusalimul Ceresc, în fericirea, odihna şi veselia veşnică, fără numai cei scrişi în cartea vieţii Mielului"* (Apc. 21, 27).

Fă-te mort în a gândi rău aproapelui tău. Un frate a întrebat pe Avva Moise, cu ce fel de chip se poate omorî omul pe sine, despre (a mai cugeta rele) aproapelui său. Bătrânul i-a răspuns: "De nu va pune omul în inima sa, cum că se află în mormânt de trei zile, n-ajunge la cuvântul acesta...".

Trebuie omul să moară despre prietenul său, ca să nu-l judece întru ceva.

Dator este omul să se omoare pe sine despre tot lucrul său, mai-nainte de a ieşi din trup ca să nu facă rău vreunui om (Pateric pg. 145, 11-13-14).

Vrăjmăşia. Epifaniu, Episcopul din Salamina scrie către Sf. Ilarie: "Nu e permis nimănui să se culce cu vrăjmăşia în suflet cauzată de mine; asemenea nici eu nu m-am culcat având gânduri vrăjmaşe contra cuiva, căci vrăjmăşia nu umblă nicicând singură, ci însoţită de nenumărate păcate" (O mie pilde).

Sfânta Cruce e semnul iertării. Împăratul Ludovic al XII-lea, mai înainte de suirea sa pe tronul Franței, la 1498, își făcuse un catalog cu prietenii și dușmanii lui, căci, ca tot omul, avea și prieteni și dușmani. Suindu-se pe tron, sfetnicul său, i-a arătat catalogul cu dușmanii săi. Atunci el a pus câte-o cruce lângă numele fiecărui dușman. Dușmanii săi cum auziră de acest lucru, au crezut că semnul Crucii pus de împăratul, înseamnă, că el le va tăia capetele și de groază fiecare și-a luat lumea în cap. Au fugit care încotro au putut. Unii s-au ascuns prin pustietăți, alții au trecut peste hotare. Ei însă s-au înșelat, căci împăratul le-a dat de veste, că de aceea a pus semnul Crucii lângă numele lor, fiindcă i-a iertat. Auzind acea veste bună, a venit fiecare iarăși acasă cu bucurie.

Dușmanii împăratului au învățat prin spaimă că, Crucea nu înseamnă numai suferințele omului pe pământ, ci ea între altele ne mai aduce aminte, că precum Mântuitorul a suferit chinurile cele mai mari, spre a ne ierta de păcate, așa și noi să uităm necazurile și să iertăm pe cei care ne-au greșit.

"De veți ierta oamenilor greșelile lor, ierta-va și vouă Tatăl vostru, Cel Ceresc" (Mt. 6, 14; Predici Dr. Episc. Gh. Comșa).

Piatra îndurării. Un om bogat aruncă cu o piatră într-un lucrător sărac, de care se legase în ceartă. Săracul luă piatra, o puse în buzunar și zise: "O să vină o vreme când voi putea da și eu în el cu piatra aceasta!"

Bogatul prin îngâmfare, trândăvie și risipă, ajunse cerșetor și trecu odată rupt și zdrențăros pe la coliba săracului. Atunci lucrătorul scoase piatra voind să arunce asupra acelui nefericit. Însă deodată se opri și zise: "Acum văd că omul nicicând nu se poate răzbuna. Că, dacă dușmanul nostru e puternic și avut, nu-i bine să te răzbuni; iar dacă-i nefericit și sărac, răzbunarea ar fi un lucru prea crâncen. Oricum ar fi, vorba e, că, răzbunarea niciodată nu este un lucru cinstit și creștinesc".

Să nu râvnești la răzbunare, de vrei din ceruri îndurare (1000 ist. p. copii).

Un testament grăitor. Un om credincios avusese să sufere o viață întreagă pe urma unui vecin necredincios și rău. Nu trecea de la Dumnezeu o singură zi fără să sufere. Pe patul de moarte, credinciosul lăsă un testament vecinului său, care-l necăjise, o sumă de 2000 de lei. "Cum faci acest lucru?" - îl întrebă mirați cei de casă și martorii testamentari. "Pentru că vecinul meu, răspunse credinciosul, tocmai prin necazurile ce mi-a făcut, mi-a întărit mereu virtutea răbdării și m-a făcut să mă rog neîncetat și să stau o viață întreagă sub scutul și aripile Domnului". Să ne fie și nouă de învățătură acest mult grăitor testament (Pr. I Trifa ist. 220-a).

Indianul și englezul. Un indian se rătăci odată cu ocazia unei vânători. Flămând, obosit și setos, ajunse la coliba unui englez, care ședea în fața colibei înconjurat de câinii săi. Indianul îi ceru o bucată de pâine și o cană de apă.

inimă de piatră însă. Englezul îl alungă, ba ce e mai mult, asmuţă câinii după el. După câteva luni se rătăci englezul prin pădure. Tot căutând să iasă din desiş, se întâlni cu un indian, pe care îl rugă să-i arate drumul spre a ieşi din pădure. Acesta îi răspunse că e grăbit şi nu se poate întoarce pentru a-i arăta drumul, dar englezul să rămână la dânsul peste noapte şi apoi a doua zi îl va scoate din pădure. Englezul primi. Fu dus în cortul indianului, unde îl primi cu toată buna-voinţa, mâncă, bău şi se odihni ca la el acasă. A doua zi fu îndreptat pe calea cea bună şi la despărţire îi zise indianul: "Nu-ţi aduci aminte de faţa mea?" Englezul privindu-l, îşi aminti îndată de dânsul că era indianul alungat, cu câteva luni în urmă şi îl rugă să-l ierte. Indianul însă zâmbi prietenos şi poftindu-i drum bun se afundă în pădure (O.M.P. 346-a).

Iată o pildă de purtare creştinească la acest indian după învăţătura Sfintei Scripturi: *"Nimănui să nu răsplătiţi rău pentru rău, ci să faceţi purtare de grijă de cele bune înaintea tuturor oamenilor. De este cu putinţă cât este despre voi, cu toţi oamenii având pace. Nu vă izbândiţi singuri vouă iubiţilor; ci daţi loc mâniei, că scris este: "A Mea este izbânda. Eu voi răsplăti, zice Domnul". Drept aceea, de flămânzeşte vrăjmaşul tău, dă-i lui pâine; de înseteazӑ, adapă-l pe el, că aceasta făcând, cărbuni de foc grămădeşti pe capul lui. Nu te birui de rău, ci biruieşte cu binele pe rău* (Rom. 12,17-21).

2. Am poftit să li se întâmple vreo pagubă mare sau chiar moarte, celor ce m-au supărat şi mi-au făcut vreun necaz?

"Nimeni ispitindu-se, să zică, că de la Dumnezeu se ispiteşte; că Dumnezeu este neispitit de rele şi El pe nimeni nu ispiteşte; ci fiecare se ispiteşte de a sa poftă fiind tras şi amăgit. După aceea pofta zămislind naşte păcat; iar păcatul săvârşindu-se naşte moarte" (Iac. 1,13-16; Gal. 5,17; Num. 15,39; Mih. 2; 2 Petru 1,4-11).

Voia Mântuitorului este ca să iubim pe vrăjmaşii noştri, în aşa fel, încât, când i-am vedea flămânzi să le dăm pâine (adică să-i ajutăm în nefericire) (Rom. 12, 19-21; Mt. 5, 22-26; 44-48).

Exemple: Proor. David (1 Împ. 24; 26; 2 Împ. 1; 18; Lc. 23, 34; F. Ap. 7, 51-60).

Să ne păzim ca de foc, de astfel de pofte demoniceşti, care zămislesc păcatul şi nasc moartea. Să luptăm din răsputeri spre a le dezrădăcina din noi, spre a ne păstra, a fi şi a rămâne curaţi înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor.

Iubirea vrăjmaşilor e împlinirea celei mai grele porunci. Un părinte bogat simţind că se apropie de moarte, şi-a împărţit averea celor trei fii ai săi, oprindu-şi pentru sine numai un inel de aur cu o piatră preţioasă foarte rară. După aceea, odată adunându-şi copiii în jurul său, le zise: "Acest inel de mare preţ, va fi dat aceluia dintre voi care va fi făcut cea mai frumoasă şi mai vrednică faptă, în timp de un an, începând de astăzi". Cei trei feciori au plecat şi potrivit învoielii cu tatăl lor, după un an s-au întors acasă.

Cel mai mare fecior a zis: "Tată, un străin mi-a încredinţat o pungă plină cu monede de aur, fără ca să-şi ia vreo măsură de siguranţă sau să mă întrebe cine sunt. Aş fi putut să-mi însuşesc această avere fără de nici o primejdie. Din contră, la întoarcere i-am restituit-o aşa cum mi-o încredinţase!" Tatăl i-a răspuns: "Ai făcut foarte bine fiul meu. Dar tu nu ţi-ai făcut decât datoria. De ai fi făcut altfel, adică de ţi-ai fi însuşit punga, ai fi fost cel mai netrebnic om din lume. Fiecare trebuie să restituie bunul încredinţat, aşa cum l-a primit spre păstrare!"

Al doilea fiu veni şi-i zise: "Tată, trecând într-o zi pe lângă o apă curgătoare, am văzut un copil căzând în apă. Fără de ajutorul meu ar fi fost pierdut, că desigur s-ar fi înecat. Am alergat repede, l-am scos din valurile apei şi l-am dat mamei sale, care s-a ales numai cu spaima...!" "Fapta ta este şi mai bună - răspunse tatăl - dar aici tu nu ţi-ai făcut decât datoria. Toţi suntem obligaţi să alergăm în ajutorul aproapelui nostru în caz de nevoie!"

În fine, venind şi al treilea fecior, acesta îi spuse: "Tată, colindând prin lume, într-o seară treceam printr-o pădure. Deodată îmi iese înainte, în cale, un cioban, fioros la chip, mă prinde de piept, mă bate, mă jefuieşte de tot ce aveam la mine, şi când cu greu am scăpat din mâinile lui şi am fugit, m-a ameninţat cu pumnii încleştaţi că de m-ar mai prinde cândva m-ar ucide... Peste câteva luni mai târziu, la întoarcere spre gazdă, treceam iar prin acele locuri. Pentru a nu mă mai întâlni iarăşi cu jefuitorul meu, am apucat de-a dreptul peste nişte râpi stâncoase şi prăpăstioase. Lângă una din acele prăpăstii din calea mea, zăresc o turmă de oi păscând liniştit, iar alături de ele un cioban dormind fără grijă. Deodată observ că ciobanul (poate că din cauza vreunui vis) începe a se mişca şi a se rostogoli în somn, ajungând până pe marginea prăpastiei adânci. Un minut şi putea să fie pierdut. Când îi zăresc faţa, de departe, îmi încordai privirile să-l văd mai bine. Atunci mă cuprind fiorii de spaimă. Era ciobanul care m-a prins, bătut, jefuit în pădure şi a vrut să mă omoare! Cu toate acestea, alerg într-un suflet la el, îl prind, îl scutur cu putere şi-l trezesc, salvându-l din primejdia de moarte... I-am arătat că se primejduieşte rostogolindu-se pe panta care ducea în prăpastie". Tatăl bucuros de fapta bună a fiului său, îmbrăţişându-l cu dragoste părintească, i-a zis: "Să trăieşti fiule! Ţie ţi se cuvine inelul cel preţios. A face bine chiar duşmanilor tăi de moarte, asta-i fapta cea mai bună, cea mai mărinimoasă şi cea mai frumoasă! Aşa ne învaţă Dumnezeieştile Scripturi" (O.M.P. 395 şi Pred. O. Soroceanu).

3. Am purtat pizmă asupra celor ce m-au supărat, mâhnit sau lovit? Am căutat a le face rău, a-i bate ori a-i ucide?

Mântuitorul ne învaţă să ne ferim de păcatul acesta, zicând: *"Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, faceţi bine celor ce vă urăsc pe voi şi vă rugaţi pentru cei ce*

vă fac vouă necaz. Celui ce te bate pe tine peste o faţă a obrazului, întoarce-i lui şi pe cealaltă şi celui ce îţi ia haina nu-i opri lui şi cămaşa" (Mt. 5, 43-4; Lc. 6, 27-9; Rom. 12, 4; Gal. 5, 20-1; Cols 3, 3). Cei ce urmăresc contrariul se face asemenea lui Cain (Fac. 4, 5-8); lui Isav (Fac. 27, 41); fraţilor lui Iosif (Fac. 37, 4-20); lui Avesalom (2 Împ. 13, 22); lui Ahav (3 Împ. 22, 8-27; 2 Paral. 18, 17-26); vrăjmaşilor israeliţilor (Estir 3-9); haldeilor (Dan 3, 8); Irodiadei (Mc. 6, 19); iudeilor (Ioan 11,45-53; Mt. 26, 1-5; 14-16; Mc. 16, 1-2; 10-11; Lc. 22, 1-56; F.Ap. 6, 7-15; 7, 1; 51-60).

Fă bine celor ce te persecută. Un sclav crud din Algeria, zise unui tovarăş de suferinţă, care însă era creştin: "Frate, a sosit ziua răzbunării! Colo pe marginea prăpastiei doarme ameţit de vin supraveghetorul care ne amărăşte zilele, bătându-ne şi chinuindu-ne. O singură lovitură şi fără ca să te fi văzut cineva, dânsul va cădea în prăpastie şi chinurile noastre se vor sfârşi". "Nu frate! Eu sunt creştin, îi răspunse tovarăşul, credinţa creştinească mă învaţă ca să-mi iubesc şi pe vrăjmaşul meu. Iertarea este virtutea fiecărui creştin!" Grăbi apoi la cel adormit şi cu groază văzu cum se apropia de dânsul o viperă, gata să-l muşte. Luă o piatră şi-i strivi capul. Se duse apoi cu conştiinţa împăcată la lucrul său (1 Împ. 24, 4-5).

Biruieşte răutatea cu binele. Saul plecase cu 3000 ostaşi după David la En-Ghedi, urmărindu-l până la stâncile ţapilor sălbatici, unde acesta se afla ascuns într-o peşteră. Fără să ştie, Saul a intrat în peştera unde se afla cel urmărit. Atunci oamenii lui David i-au zis: "Iată ziua, în care Domnul îţi zice: "Dau pe vrăjmaşul tău în mâinile tale; fă-i ce-ţi va place". David s-a sculat şi a tăiat colţul hainei lui Saul. După aceea inima îi bătea, pentru că tăiase colţul hainei lui Saul. Deşi oamenii lui David stăruiau ca să se arunce asupra lui Saul, totuşi, David i-a împiedicat de a face acest lucru. Mai mult încă, David se simţea vinovat, îi tremura inima, că-i tăiase din colţul veşmântului.

Ce pătrundere adâncă de Duhul Sfânt! Ce s-ar fi întâmplat, dacă ar fi fost Saul în locul lui David? Cum s-ar mai fi bucurat el, că vrăjmaşul e căzut în mâinile sale! În aceste împrejurări, Saul s-a văzut cât de învins era prin fapta cea nobilă a lui David. El îşi cunoştea inima şi ştia, că, dacă ar fi fost în locul lui David, ar fi procedat contrariu. Ba mai mult, s-ar fi mândrit în faţa poporului cu o asemenea faptă de răzbunare (O. M. P. 349 şi 784).

4. M-am asociat cu răii şi necredincioşii şi am descreditat, prigonit şi distrus pe Preoţii zeloşi şi pe creştinii binecredincioşi?

Această asociere demonică e un păcat cumplit, care se răzbună groaznic asupra făptuitorilor. Diavolul a tras sumedenii de suflete în iadul vremelnic şi veşnic prin astfel de curse demonice. Aşa, lumea care s-a împotrivit, a descreditat şi năruit activitatea lui Enoh, al şaptelea propovăduitor de la Adam, a fost pedepsită de urgia Dumnezeiască prin înecarea fără cruţare în apele

potopului universal (Iuda 1, 14-15; Fac. 5, 23-4; 6-8; Evr. 11, 5; Hronograf). Cei 11 fii ai Patriarhului Iacob se asociază cu idolatrii egipteni ca să înstrăineze pe fratele lor Iosif, spre a nu-l mai vedea, ci a-l pierde pentru totodeauna (Fac. 37).

Core, Datan şi Aviron cu ceata lor şi alţi mulţi potrivnici ai adevărului Divin, s-au răzvrătit contra lui Moise, Aaron şi a lui Dumnezeu şi s-au pierdut în pustie; pe unii înghiţindu-i pământul, alţii pierzându-se de sabie, de şerpi şi de alte morţi năpraznice (Ieş. 32; Levit 10, 1-7; Num. 1, 2; 16; 21, 4-2; ş.a.).

Avesalom asociindu-se cu Ahitofel şi mulţi răzvrătiţi contra tatălui său David, s-au prăbuşit în pierzare vremelnică şi veşnică. Adeseori, voievozii, căpeteniile, arhiereii, preoţii şi majoritatea poporului israelit bucşiţi de obiceiurile popoarelor păgâne cu care veneau în contact, au făcut asociaţii demonice prin care au descreditat, prigonit, torturat şi martirizat pe trimişii lui Dumnezeu: Arhierei, Preoţi şi Prooroci, pentru care au fost groaznic pedepsiţi cu felurite calamităţi: sfâşieri lăuntrice, războaie, sabie, foc, boli, foamete, robie şi morţi năpraznice (Vezi şi proorociile lui Isaia, Ieremia, Iezechiil, Daniil şi a celorlalţi Prooroci).

Pentru astfel de asocieri demonice, a înfierat şi Mântuitorul pe iudei, zicându-le: "*Vai vouă cărturarilor şi fariseilor făţarnici? Că zidiţi mormintele Proorocilor şi împodobiţi gropile drepţilor şi ziceţi: "de am fi fost în zilele părinţilor noştri, n-am fi fost părtaşi cu ei la vărsarea sângelui Proorocilor". Drept aceea, înşivă mărturisiţi de voi că sunteţi fii ai celor ce au omorât pe Prooroci. Şi voi umpleţi măsura părinţilor voştri. Şerpi, pui de năpârci, cum veţi scăpa de judecata Gheenei! Pentru aceasta iată, Eu trimit la voi Prooroci şi dintr-înşii veţi ucide şi veţi răstigni şi-i veţi bate în soboarele voastre, şi-i veţi goni din oraş în oraş, ca să vină asupra voastră tot sângele drept, care s-a vărsat pe pământ, de la sângele lui Abel cel drept, până la sângele lui Zaharia, fiul Varahiei, pe care l-aţi omorât între Biserică şi Altar. Amin grăiesc vouă, vor veni toate acestea peste neamul acesta. Ierusalime! Ierusalime! Cel ce ai omorât pe Prooroci şi ai ucis cu pietre pe cei trimişi la tine! De câte ori am vrut să adun pe fiii tăi, cum adună găina puii săi sub aripi şi n-aţi vrut! Iată, se lasă casa voastră pustie*" (Mt. 23, 27-38).

Noroadele iudeilor cu cărturari, farisei, saduchei şi irodiani, arhiereii: Caiafa şi Ana, bătrânii poporului, preoţii şi dascălii evreieşti împreună cu Irod şi Pilat, au făcut o asociere demonică contra Mântuitorului, L-au nesocotit, hulit, discreditat în felurite forme înaintea poporului. L-au prigonit, fugărit cu pietre, prins, legat, torturat groaznic ca pe cel din urmă om vrednic de toate pedepsele omeneşti, propus şi osândit la moarte pe cruce între tâlhari. Atunci s-a împlinit proorocia Psalmistului: "*Noroadele au cugetat cele deşarte. Stătut-au de faţă împăraţii pământului şi boierii s-au adunat într-una* (adunare demonică) *asupra Domnului şi asupra Unusului Lui, zicând: "Să rupem de la noi legăturile lor şi să lepădăm de la noi jugul lor"...* (Ps. 2). Pilat cu Irod fiind învrăjbiţi, prin trimiterea

lui Iisus de la unul la altul, s-au împăcat asociindu-se demonic, ca să osândească la moarte pe Trimisul şi Fiul lui Dumnezeu (Lc. 23, 12 comp. F. Ap. 4, 22).

Cu astfel de asociere demonică s-au asociat voievozii, arhiereii şi preoţii Templului Sfânt şi contra Bisericii creştine: contra Apostolilor, Arhiereilor, Preoţilor, Diaconilor şi credincioşilor, persecutându-i groaznic şi martirizând pe mulţi, aproape patru decenii, până când Dumnezeu i-a pierdut cu Templu, cetate şi patrie, cu totul ucigându-se şi spulberându-se printre neamurile pământului, unde se află împrăştiaţi până astăzi.

O astfel de asociere demonică a făcut împăratul romanilor Iulian Paravatul cu toţi păgânii şi ereticii contra Sf. Biserici Ortodoxe, prigonind pe Marele Atanasie şi alţi Episcopi ortodocşi, pe care-i da să-i foarfece episcopii şi preoţii eretici ai vremurilor acelora. Tot o astfel de asociere demonică, am văzut şi în zilele noastre, când Preoţii zeloşi şi creştinii binecredincioşi sunt lăsaţi, ba chiar daţi de unele căpetenii laşe, ca să fie nesocotiţi, huliţi, descreditaţi, persecutaţi, maltrataţi şi martirizaţi de falşii creştini idolatrizaţi, de persoane bucşite de superstiţii, credinţe idolatre, descântece, farmece, ghicitorii, etc., de stilism camuflate sub sacul pocăinţei, de unde luptă sataniceşte contra Ortodoxiei (Apc. 12; 13).

Ordinul drastic al împ. Tiberius către Pilat. După ce laşul guvernator al Iudeii, Pilat, a cedat cerinţei zavistnicilor arhierei, preoţi, voievozi, cărturari, fa-risei şi poporul evreiesc, asociindu-se cu ei la rebeliunea demonică contra lui Iisus, dând asupra Lui sentinţă de moarte pe Cruce, împăratul romanilor fiind informat de aceasta, a trimis un ordin sever lui Pilat, scriindu-i astfel: "Tiberiu Cezar atotputernic, neînvins şi de temut, către Pilat procuratorul Iudeii.

Fiindcă ai hotărât moartea lui Iisus, înţeles cu ucigaşii şi perverşii iudei, luând de la ei daruri pentru această moarte, de aceea şi eu îţi hotărăsc ţie asemenea. Să vii la mine legat şi să-ţi dai socoteală pentru Sufletul nevinovat pe care L-ai dat morţii... O! Câtă nesocotinţă şi învârtoşare de inimă, ca să daţi morţii pe un Om aşa de nevinovat, voi care văzuserăţi atâtea semne înfricoşătoare şi minuni făcute de El!

O, învârtoşatule la suflet şi nevrednic de nici o milă de aproapele! Cine ţi-a dat ţie această putere şi curajul să faci gest nemaipomenit şi prea îndrăzneţ, să te uneşti cu sinodul cel viclean şi cu poporul cel stricat, încât să dai acelor iudei încuviinţarea acestei morţi?! Pentru aceasta trebuie să vii la mine degrabă, fiindcă nu mi-ai scris mie mai întâi despre acest lucru, ca să capeţi încuviinţarea mea; ci numai după ce ai voit, abia atunci mi-ai scris, ceea ce detestabil ai făcut. Iată că acum nesilit îmi scrii şi nesocotinţa ta, spunându-mi că ai văzut la Acela săvârşindu-se fapte mai mari şi mai minunate decât cele ale zeilor, la care ne închinăm noi.

O! Uciderea şi răutatea voastră! Dacă nu L-aţi cinstit ca pe un Dumnezeu,

dar nici ca pe un Doctor nu L-aţi putut avea? Eu aflând despre El numai din zvonuri şi auzind apoi şi minunile şi semnele cele înfricoşătoare şi mai presus de orice, pe care El le făcea, am judecat cu mintea mea, că acesta nu este numai Om; ci şi Dumnezeu. A înviat morţii, a deschis ochii orbilor, a izgonit draci din oameni, a vindecat paralitici..., acestea numai Dumnezeu le poate face şi nu omul. Despre ce om s-a auzit vreodată să învieze pe cineva mort de patru zile şi să deschidă ochii unui născut orb? Acestea, nu numai din epistola ta le-am aflat; ci mult mai multe de la o femeie care a venit aici acum câtva timp şi care mi-a spus toate cu de-amănuntul. Această femeie cu numele Maria din părţile Magdalei, ce se zice că şi ea e ucenică a lui Iisus, a mărturisit în faţa mulţimii cele făcute de Dânsul şi de tine şi multe alte lucruri, precum a scos din ea şapte demoni numai cu Cuvântul. Pentru aceea nu pot să sufăr această nedreptate..." (Din rev. "Ortodoxia" trad din greceşte de Diac. S. Negoiţă, vezi şi V. Sf. 22 iulie; ist. bis. etc;).

Prin suferinţe la fericirea veşnică. Între Arhipăstorii cei mai vrednici ai Sf. Biserici Ortodoxe române, avem pe zelosul Mitropolit Antim Ivireanul. El s-a născut în Iviria din provincia Caucazului. Robit de turci... a fost aflat şi adus din Constantinopol în ţara noastră la Bucureşti, ca tipograf şi zugrav, de voievodul Constantin Brâncoveanu. Călugărindu-se i s-a schimbat numele din Andrei în Antim Monahul (a. 1690) încredinţându-i-se pentru organizare şi perfecţionare tipografia Mitropoliei din Bucureşti. Fiind un luminat bărbat, bun cărturar şi gospodar, înaintă repede treptele ierarhiei bisericeşti: Egumen al M-tirii Snagovului (1695), Episcop al Râmnicului (a. 1705), unde a înfiinţat tipografii şi a dat la lumină un mare număr de cărţi de ritual şi învăţături luminătoare creştinilor, cu blagoslovenia, cheltuiala sau şi cu munca sa de traducător.

În a. 1708 fu ales Mitropolit al Ungro-Vlahiei. Pe lângă multele cărţi tipărite Bisericilor greceşti de sub stăpânirea turcească, cărţi arăbeşti pentru preoţii arabi din Patriarhia Antiohiei şi cărţi bisericeşti în limba georgiană, pentru creştinii din mijlocul cărora se ridicase I.P.S. Sa a tipărit în româneşte Evanghelia (1691); Psaltire (1694); o operă de polemică, carte sau lumină (1699) în care combătea papistăşismul; Floarea Darurilor (1700); Învăţături creştine (1700); o antologie bisericească (1705); Noul Testament (1713); şi două volume cu diferite predici, ţinute la diferite ocazii; Didahii, care s-au tipărit în zilele noastre.

În predicile sale pentru luminarea poporului român I.P.S. Sa înfiera cu fier roşu felurítele păcate, obiceiuri rele şi vieţuiri anticreştineşti, până şi pe boierii ţării, ba chiar şi pe C. Brâncoveanu. "Suntem porniţi spre rele şi spre stricăciune - zicea I. P. S. Sa propovăduind - nimic nu ne poate împiedica. Suntem ca roata când dă la vale şi nu se poate opri. Ni s-au împietrit inimile în răutăţi ca a lui Faraon şi umblăm ca nişte cai sirepi, fără zăbală şi fară de ruşine, până

vom cădea în vreo prăpastie şi vom pieri. Şi precum un om ce are în casa lui aur, argint, scule şi alte haine şi când iese din casă pune lacăt şi încuie, pentru ca să nu meargă vreun hoţ să i le fure şi să se păgubească, aşa şi smerenia, încuie cu un lacăt toate bunătăţile, ca să nu meargă hoţul cel de obşte, diavolul, să le fure".

"Dacă Preoţii - zice el - trebuie să fie morali, cu atât mai mult trebuie să fie Arhiereul, fiindcă vrednicia mai înaltă aduce după sine şi răspundere mai mare...". Este aspru cu femeile care îşi vopsesc faţa, care cred în descântece, care clevetesc până şi în Biserici, care nu mărturisesc Duhovnicului toate păcatele. Cu cei care au doi ucenici Duhovniceşti; unul la ţară şi altul la oraş, ca să-i poată ascunde celui din urmă păcatele cele mari. Aspru în fine cu cei ce-şi ascund păcatele.

Apostrofează pe iubitorii de chefuri, pe lacomii de bani, pe pizmătăreţi şi pe trufaşi, pe cei ce clevetesc şi n-are încredere în pocăinţa aparentă.

"Vreau pocăinţă cu fapte, nu făţărnicie. Lăsaţi jafurile, lăsaţi strâmbătăţile, vrăjmăşiile şi scandalurile. Ţara noastră stă rău. Deasupra capului ei atârnă o mulţime de suferinţe. Ce faceţi ca s-o scăpaţi...?" Apostrofează pe beţivi, pe cei care înjură, etc.

Duşmanii Mitropolitului şi mai ales un Arhiereu grec, Mitrofan de Nisa, căruia voievodul îi făgăduise Mitropolia, a urzit felurite curse pentru a-l răsturna. Calomniile au fost urzite cu atâta dibăcie, încât Brâncoveanu cu toată stima ce-o avea către Mitropolit, i-a ordonat să demisioneze. După două interveniri, Mitropolitul rămâne în scaun până la sfârşitul tragic al vieţii voievodului cu familia sa pe malul Bosforului. Mai păstoreşte Biserica în pace vreo doi ani sub domnia lui Ştefan Cantacuzino (1714-1716) până la înlocuirea acestuia cu fanariotul Nicolae Mavrocordat, ucigaşul căpeteniilor române şi spaima boierilor.

... Sosirea lui Mavrocordat în Bucureşti a umplut de groază pe boierii români, care nu însoţire pe Mavrocordat în fuga lui de frica nemţilor. Cea dintâi jertfă a răzbunării a fost Mitropolitul Antim. Fu adus la curte şi pus la închisoare sub pază riguroasă şi nu i se permise a se înfăţişa domnitorului, precum cerea Mitropolitul, ca să se explice. Tot atunci fu întemniţat Ieromonahul Avramie Veneţianul, dascălul şi predicatorul curţii, pentru scrisoarea ce trimisese Mitropolitului spre a-l chema la Bucureşti şi mulţi alţi boieri bănuiţi pentru complot şi care trebuiau să-şi plătească viaţa cu bani ori cu capul.

Mitropolitul Antim fu repede constrâns prin ameninţări ca să-şi dea demisia, apoi fu judecat de Patriarhie şi condamnat şi bisericeşte şi politiceşte; degradat nu numai din treapta de Mitropolit, dar exclus şi din tagma monahală şi redus la numele primitv de Andrei, fu exilat pe viaţă la Mănăstirea din Muntele Sinai, în Arabia.

Din cartea Patriarhului Ieremia de caterisire a lui Antim, se vede că Mavro-

cordat a denunţat la Poartă pe Mitropolitul Antim ca pe un revoluţionar şi conspirator contra Porţii şi a domnului ţării şi a cerut destituirea lui, şi că Poarta a ordonat Patriarhului a-l destitui şi condamna bisericeşte. În acea carte patriarhală nefericitul Mitropolit se descrie cu epitetele cele mai degradatoare, precum: urgisitul de Dumnezeu, răul Antim, revoluţionarul, conspiratorul contra Porţii şi a domnului, vrăjitor, criminal în multe, etc. Patriarhul cu Sinodul lui degradând pe Antim, îl lăsă ca simplu "Monah Antim" excomunicat de la Biserică şi de la orice beneficii bisericeşti. Dar se vede că lui Mavrocordat nu i-a fost deajuns această osândă, ci a mai agravat-o cu autoritatea sa politică, excluzând pe Antim şi din monahism, făcându-l simplu mirean cu numele de Andrei şi apoi alungându-l din ţară şi exilându-l în Arabia. Dar nici aceasta nu a fost de ajuns, ci a dispus în ascuns, ca cei ce-l vor duce în exil să-l omoare pe cale. Să ascultăm în aceasta pe Del Chiaro, admiratorul Mitropolitului Antim şi martor ocular al acestei tragedii.

"...Arhiepiscopul Antim, arestat la curte, fu constrâns prin ameninţări de a da în scris renunţarea sa la arhiepiscopiat. Fu ales de principe şi de miniştrii săi Arhiepiscopul Mitrofan, care fusese duhovnic al princepelui Constantin Brâncoveanul. Destituitul Antim fu degradat şi acuzat ca vrăjitor şi amăgitor; i se ridică de pe cap potcapiul şi i se puse un fes roşu; îi luă numele de Antim şi-i dete pe cel de Andrei, căci aşa se numea el din mirenie; i se citi şi aplică sentinţa de închisoare perpetuă în Mănăstirea de la Muntele Sinai. Pus noaptea într-un car, fu dat în paza a câtorva turci, care ajungând în Galipolia, lângă râul Dulcia, care trecea prin Adrianopole (Mariţa) uciseră pe nefericitul Arhiepiscop şi membrele lui fură aruncate în zisul râu.

Iată sfârşitul nefericit al acelui Arhiepiscop, de ale cărui proceduri politice "multi multa dicunt" şi eu nu voi să mai zic altceva, de vreme ce Judecăţile lui Dumnezeu trebuie să fie adorate de noi şi fără a le mai interpreta... Grozavul caz al uciderii Arhiepiscopului (pe când toţi îl credeau că este închis la muntele Sinai) pusese toată Valahia într-o oribilă consternaţiune...!"

Punând în comparaţie Darurile cele mari, cu care Dumnezeu a înzestrat pe acest mare bărbat al Bisericii române şi serviciile cele mari făcute de el naţiunii şi Bisericii, cu tragicul său sfârşit, eu nu mă pot opri a nu încheia notiţele mele, despre viaţa marelui Mitropolit român, cu cuvintele înţeleptului Solomon: *"Sufletele drepţilor sunt în mâna lui Dumnezeu şi nu se va atinge de dânsele munca. Părutu-s-au în ochii celor nepricepuţi a muri şi s-a socotit ca o pedeapsă sfârşitul lor; şi ducerea lor de la noi - sfărâmare. Dar ei sunt în pace. Că înaintea feţei oamenilor de vor şi lua muncă, nădejdea lor este plină de nemurire. Şi întru puţine fiind pedepsiţi, cu mari bunătăţi se vor dărui. Căci Dumnezeu i-a ispitit pe dânşii şi i-au aflat luişi vrednici. Ca aurul în topitoare i-au lămurit şi ca pe o jertfă de ardere întreagă i-au primit. Şi în vremea cer-*

cetării sale vor străluci. Cei ce nădăjduiesc spre Domnul vor înţelege adevărul şi credincioşii vor păstra iubirea lor către dânsul" (Înţ. Sol. 3, 1-9).

Pedeapsa lui Dumnezeu însă l-a urmărit şi pe Nicolae Mavrocordat, care contribuise la mazilirea, întemniţarea, uciderea Brâncoveanului şi la caterisirea, exilarea şi uciderea vrednicului Mitropolit Antim Ivireanu. Precum Iuda Iscariotul a vândut pe Mântuitorul Hristos şi căpeteniile evreilor cu arhiereii şi preoţii în frunte L-au judecat, osândit pe nedrept la moarte, aşa şi acest domn fanariot creştin, complotează şi se ridică pe tronul Ungro-Vlahiei mânjit pe mâini cu sângele zeloşilor creştini C-tin Brâncoveanul cu 4 fii ai săi (Constantin, Radu, Ştefan şi Matei) şi Mitropolitul Antim, dar în acelaşi an boierii fugiţi în Ardeal de frica lui, năvălesc în Bucureşti, îl prind şi-l întemniţează la Braşov unde a stat închis vreo trei ani. Mănăstirea Văcăreşti făcută de el a devenit penitenciar (arest preventiv). Ştefan Cantacuzino, care pârâse secret pe, Brâncoveanu la turci, după o scurtă domnie de un an şi jumătate, a fost executat de turci împreună cu tatăl şi cu unchiul său. Groapa pe care au săpat-o Brâncoveanului au căzut şi ei într-însa.

Prin sacrificii la încununare. Aşa au suferit şi au de suferit toţi cei ce au lucrat şi lucrează cu zel la luminarea poporului. O camarilă infernală s-a dezlănţuit şi asupra vrednicului luminător al poporului, Melhisedec Episcopul Romanului (1822+1892). Acest înţelept Ierarh în urma deselor atacuri ale invidioşilor fraţi de haină, a început să sufere greu. În toamna anului 1891 readunându-se la sfat doi fraţi de haină virtuoşi, în dorinţa de a-l îmbrânci în urma lor pentru vânarea slavei deşarte ce visau, l-au atacat infernal cu cuvinte atât de injurioase, încât după două luni de grea suferinţă a încetat din viaţă, regretat de mulţimea păstoriţilor şi a cunoscuţilor.

Câţi Preoţi zeloşi n-au fost roşi şi mâncaţi de îndărătnicia şi răutatea păstoriţilor lor şi mai cu seamă de invidioşii lor colegi, care în loc de a lucra ceva mai bun, cum li se cerea, le împletea acelora curse infernale pentru a-i distruge. Şi câţi ucigaşi de aceştia, cu gurile plinde de sânge de la mâncarea cărnii fraţilor sau părinţilor lor spirituali, nu s-au văzut apropiindu-se cu îndrăzneală şi obrăznicie! Mi-aduc aminte de un zelos Preot Duhovnic care după datorie sfătuind cuconiţele a nu mai veni la Sf. Biserică sulemenite, nici cu buzele vopsite... şi a nu se mai pune deşertăciuni idoleşti (salbe) pe faţa icoanelor Maicii Domnului, atât de mult i-au făcut mizerie persoanele de haina sinţiei sale (ce priveau ca Iuda Iscarioteanul cu ochi lacomi mai mult la câştigul necurat decât la Hristos cu care se logodiseră (2 Cor. 11 comp. F. ap. 20, 23-31; Rom. 16, 17-18; Gal. 1, 6-9) până l-au băgat în ospiciu de nebuni. După groaznice martirii suferite acolo, din mila lui Dumnezeu revenind la postul său, iarăşi l-au pisat... până l-au stricat a doua oară de cap desăvârşit, prăbuşindu-l iar în

prăpastia nebuniei, în spital şi ospiciul de nebuni, de unde după doi ani de suferinţe groaznice, l-au adus mort, sigilat în sicriu...

Alt Preot tânăr şi bun păstor, aproape de Roznov, a fost mâncat de stilişti şi băgat cu zile în mormânt. Un alt Preot a fost distrus de stiliştii dintr-un sat de pe valea Bistriţei, în sus de oraşul P. N. Un alt Preot am văzut distrus de parohienii săi din Ardeal... Şi aşa, mulţi alţii au plătit cu cinstea, situaţia şi cu viaţa lor, îndrăzneala de a strica obiceiurile anticreştineşti pierzătoare de suflete şi atragerea creştinilor din calea pierzării în calea vieţii. Cei care au citit cartea: "Un Păstor model", de Petrov, trad. de I. P. S. Nicodim Patriarhul României, pot cunoaşte mai bine greutăţile, suferinţele şi sacrificiile zeloşilor Părinţi spirituali şi a bunilor creştini. Acestea fac pe unii Părinţi Duhovniceşti a sta pe loc cu activitatea păstoriei sufletelor încredinţate, rămânând la împlinirea formelor, şi zicând: "Cum mai poţi activa cu zel după datoria Preoţească, când vezi că cei mici nu te-ascultă şi cei mari nu te-ajută!"

Iată cum şi în vremurile noastre se împlinesc cuvintele Mântuitorului care zice şi azi multor potrivnici ai viei activităţi Preoţeşti şi a călăuzirii sufletelor pe calea vieţii, cum zicea odinioară falselor căpetenii ale poporului evreiesc: *"Vai vouă cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că închideţi Împărăţia Cerurilor înaintea oamenilor, că voi nu intraţi nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsaţi. Vai vouă cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că înconjuraţi marea şi uscatul ca să faceţi un nemernic şi dacă se face, îl faceţi pe el fiu al gheenei îndoit decât pe voi... Povăţuitori orbi care strecuraţi ţânţarul şi înghiţiţi cămila. Vai vouă cărturarilor şi fariseilor făţarnici. Căci curăţiţi partea cea din afară a paharului şi a blidului, iar înăuntru sunt pline de răpire şi de nedreptate. Fariseie oarbe curăţeşte întâi partea cea dinăuntru a paharului şi a blidului, ca să fie şi cea dinafară curată. Vai vouă cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că vă asemănaţi mormintelor celor văruite, care dinafară se arată frumoase, iar dinăuntru sunt pline de oasele morţilor şi de toată necurăţia. Aşa şi voi: dinafară vă arătaţi drepţi oamenilor, iar dinăuntru sunteţi plini de făţărie şi fărădelege. Vai vouă cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că zidiţi mormintele Proorocilor şi împodobiţi gropile drepţilor şi ziceţi: de am fi fost în zilele părinţilor noştri, n-am fi fost părtaşi lor întru sângele Proorocilor. Drept aceea înşivă mărturisiţi de voi că sunteţi fii ai celor ce au omorât pe Prooroci. Şi voi umpleţi măsura părinţilor voştri. Şerpi, pui de năpârci, cum veţi scăpa de judecata gheenei? Pentru aceasta iată, Eu trimit la voi Prooroci şi înţelepţi şi cărturari şi dintr-înşii veţi ucide şi veţi răstigni şi dintre dânşii veţi bate în soboarele voastre şi-i veţi goni din oraş în oraş, ca să vină asupa voastră tot sângele drept, care s-a vărsat pe pământ, de la sângele lui Abel celui drept, până la sângele Zahariei fiul Varahiei, pe care l-aţi omorât între Biserică şi Altar. Amin grăiesc vouă: vor veni acestea toate peste neamul acesta. Ierusalime, Ierusalime, cel ce omori*

pe Prooroci și ai ucis cu pietre pe cei trimiși la tine, de câte ori am vrut să adun pe fiii tăi, în ce chip adună găina puii săi sub aripi și n-ați vrut! Iată, se lasă vouă casa voastră pustie" (Mt. 23, 14-15, 26-38).

Un osândit dispera și altul se bucura. Multe daruri bogate revarsă Milostivul Dumnezeu asupra omenirii acesteia pentru tragerea ei la buna cunoștință, luminare și îndreptare după Dreptarul Ortodoxiei creștine, spre redobândirea fericirii vremelnice și veșnice, pregătite omului de la întemeierea lumii. Între multele Daruri bogate pe care Dumnezeu le revarsă cu îmbelșugare asupra omenirii, este și Darul Preoției, cu care El îmbracă pe cei chemați, ba chiar și pe unii nechemați, pentru mântuirea multora din cei vii și din cei repausați.

Odinioară un bătrân binecredincios Preot-Călugăr, osârduitor zelos până la sacrificiu pentru mântuirea sufletelor omenești, își chinuia zilnic sufletul său milos cu îndărătnicia lumii purtătoare de nume creștinesc, care se asocia în taberi vrăjmașe de revoltă și războire contra Legilor Divine și rânduielilor foarte bune din Biserica Ortodoxă, ba chiar și contra lui Dumnezeu. Cu cât zelosul Preot căuta să atragă lumea din prăpastiile pierzării, unde se arunca de bunăvoie pentru satisfacerea patimilor, cu atât majoritatea lumii aceleia se forma cu o răutate infernală asupra lui, ca și iudeii asupra Proorocilor, a Mântuitorului și a urmașilor Lui. Puținele suflete pe care reușise a le trage din prăpastiile pierzării sufletești în calea vieții, erau persecutate împreună cu zelosul Preot, având a suferi felurite oprelişti infernale și mizerii sufocatoare. Preotul însă, deși suferind de pe urma greutăților împlinirii îndatoririlor sale și mizeriilor suferite de la lumea pe care se ostenea a o lumina, pășea înainte, încet dar sigur, pe calea atragerii sufletelor la mântuire prin luminarea lor. Cu credința în Dumnezeu făcea cât putea, mai puțin, după ajutorul venit de sus.

Frământat de gândul mântuirii oamenilor după îndatorirea sa (Iez. 33; 2; 3; 18) avu o vedenie. Deodată se văzu dus de niște tineri luminați pe cursul unei ape murdare, probabil calea păcătoșirii lumii, până în fața unui iazăr ce ardea cu foc și pucioasă (Apc. 19, 20; 20, 10-15; 21, 8) într-o beznă întunecoasă, cu adevărat infernală. În raza luminii ce-o răspândeau în jurul lor cei doi călăuzi luminați, Preotul vede în iazăr mulțime de suflete chinuindu-se și țipând cu mare disperare. Unii erau în focul iazărului până la glezne, alții până la genunchi, alții până la coapse, alții până la piept, alții până la gât, gură, frunte, alții cufundați în adânc, la care li se vedea numai steaua lor, care arăta că dedesubtul ei în iazăr e un suflet creștin, care se torturează acolo pentru păcatele și vrăjmășia lui contra lui Dumnezeu. Acolo în acel iazăr de foc, vede în vedenia sa acel Preot, doi osândiți: unul era în marea aceea de foc până la gleznele picioarelor și țipa de disperare ca din gura șarpelui; iar altul era afundat în foc până la piept și în durerile acelea cumplite fiind, din când în când se bucura...

Preotul nedumerindu-se de ceea ce vedea, întreabă pe cel ce era în foc, până la glezne şi ţipa cu disperare: "Suflete osândit, pentru ce tu care eşti mai uşor muncit ca cel ce e în foc până la piept, ţipi aşa de disperat?" Contenind puţin ţipătul său, i-a răspuns: "Eu, sfinţite Părinte, ţip aşa de disperat în această muncă mai uşoară faţă de a aceluia, pentru că nu mai am pe nimeni din familia mea în urmă, care să mă ajute cu rugăciuni, post, milostenie, Dumnezeieşti Liturghii, panahizi, etc, spre a mă uşura şi scoate de aici cândva".

Celălalt osândit în focul iazărului ce ardea până la piept, la întrebarea Preotului, îi răspunse: "Sfinţite Părinte, deşi precum vezi, eu simt mult mai grea osândă decât aproapelui meu; totuşi, mă bucur din când în când, vestindu-mi-se de sus, că unul din neamul meu se va face Preot şi pentru credincioşia, Liturghisirile, zelul şi ostenelile lui pastorale, până la sacrificiu, cu mila lui Dumnezeu, voi fi şi eu treptat-treptat, uşurat şi scos din acest loc de muncă. Iată pentru ce, deşi eu mă muncesc cu mult mai cumplit decât aproapele meu, care e numai până la glezne în foc, pe când el ţipă mult mai disperat, eu din când în când mă bucur şi mă veselesc, cu speranţa că voi fi scos de aici".

Vedenia dispare şi Preotul se vede iarăşi în iureşul faptelor crâncene pentru tragerea sufletelor din prăpastiile pierzării, în calea vieţii. Aducându-şi aminte de înţelepciunea străbunilor ce zice: "Dumnezeu în milostivirea Sa alege Preot din fiecare seminţie de oameni, până la al 9-lea neam, ca pe vii să-i lumineze şi pe răposaţi să-i uşureze", se avântă mai mult în iureşul luptelor bune pentru desfăşurarea activităţii sale Preoţeşti, spre slava lui Dumnezeu, binele obştesc şi rodnicia Duhovnicească.

"Fiul Omului! Eu, Domnul Dumnezeul Tău, te trimit la fiii poporului Meu, ca să se mântuiască. Tu ascultă ce-ţi grăiesc Eu şi le spune lor: "Acestea grăieşte Domnul Dumnezeu! Cei ce vor asculta să asculte: iar cei ce nu vor asculta, n-asculte, că sunt o casă de îndărătnici" (Iez. 2; 3; 33; 18).

"Mergeţi în toată lumea şi predicaţi Evanghelia la toată zidirea. Cel ce va crede şi se va boteza (împlinindu-şi datoriile creştineşti) se va mântui; iar cel ce nu va crede se va osândi" (Mc. 16, 15-18).

Cel mai grozav vulcan. Groaznici sunt vulcanii cu erupţiile lor. Dar totuşi, cel mai groaznic vulcan nu este nici Etna, nici Vezuviul, nici cei din Japonia, ci este altul: este inima şi gura celui păcătos. Inima păcătosului este un vulcan în care clocoteşte zavistia, mânia, poftele cele rele şi alte răutăţi; iar gura lui este craterul prin care răsuflă aceste răutăţi. Prin acest crater "ţâşnesc din adâncul vulcanului (inimii)" fel de fel de răutăţi înfricoşate. *"Căci din inimă ies gândurile cele rele: uciderile, preacurviile, curviile, furţişagurile, mărturiile mincinoase, hulele..."* (Mt. 15, 19). Din acest "vulcan" ţâşnesc şi flăcările cele înfricoşate ale înjurăturilor.

Ah! Ce grozav este acest "vulcan!" El este mai grozav decât Etna şi Vezuviul, pentru că acelea nu omoară suflete. Vulcanii, cel mult omoară trupuri, dar inima şi gura păcătoşilor este vulcanul cel rău care "omoară şi trupul şi sufletul" (Mt. 10, 28). Oriunde este un astfel de "vulcan", fugiţi din preajma lui, căci aruncă foc şi pucioasă şi alte materii otrăvitoare şi stricăcioase pentru suflet (Pr. I Trifa).

Astfel de vulcani "inimi şi guri" răi, adeseori s-au ridicat contra Sf. Biserici Ortodoxe, prigonind ba chiar şi ucigând pe unii clerici zeloşi şi creştini binecredincioşi, părându-li-se că fac bine aşa, sau că aduc slujbă lui Dumnezeu (Ioan 16, 2; 15).

Ajutor la rău. Tatăl răutăţii este diavolul. El este ajutat de oamenii cei răi, care nu respectă învăţătura lui Dumnezeu. 1. Cel ce va îndemna, sau va învăţa, sau va sfătui pe altul să facă vreun lucru rău şi vre-o greşeală, acela se va pedepsi ca şi cel vinovat ce va face greşeala" (P. M. B. gl. 44). 2. "Cel ce va da altuia arme, sau cai, sau bani, pentru ca să meargă să ucidă pe altul, sau va da scări sau funii, pentru ca să facă vreun furtişag, acela se va pedepsi ca un ucigător şi ca un fur, pentru că se cheamă soţie cu dânşii" (P. M. B. gl. 46).

Tovărăşia la rău este atunci când cineva ajută pe altul cu sfatul, cu bani sau lucruri, ca să facă păcate. Tot tovărăşie păcătoasă este şi atunci când cineva laudă, sau putând opri înfăptuirea fărădelegii, fuge ca să scape de răspunderea socială, sau tace bucurându-se de răul altuia (Mărt. Ort. III, 44-45).

Cu cât inima s-a îndulcit mai mult în suferinţele altuia şi s-a învoit cu păcatul, cu atât şi osânda răzbunării îl va urmări mai groaznic!

"Cine răpeşte femeie şi cel ce aleargă cu dânsul, 3 ani pocanie şi metanii 36 în zi. Iar popa ce-i primeşte pe dânşii, să se gonească de la Biserică şi de la Liturghie un an şi metanii o mie în zi" (P. M. G. p. 114; Sin 6 ec. 27 Ancira 25).

"Cel ce va lăuda pe cel vinovat şi de va zice că bine a făcut aceasta, despre aceasta dăm învăţătură, că de va fi greşeala ce a făcut, greşeala de cele mari ce sunt de cap (păcate de moarte) atunci se va certa mai mult decât cel vinovat. Şi aceasta se va face, când va fi lăudat pe cel vinovat mai înainte de a fi făcut greşeala (autor moral); iar de-l va fi lăudat după ce a făcut greşeala, atunci se va certa întocmai ca şi cel vinovat" (P. M. B. gl. 339).

"Cel ce va trimite pe altul să facă scrisori cu sudălmi asupra cuiva, sau de va sfătui pe altul ca să facă acest lucru, acela să se certe întocmai ca şi cel ce a făcut el singur acest păcat" (P.M.B. gl. 113, 38; Sholia 24).

"Cel ce va ţine pe cineva cu cuvinte şi-l va zăbovi, pentru ca să vină mai curând vrăjmaşul lui ca să-l ucidă, acela să se pedepsească ca şi ucigătorul".

"Cel ce va păzi hainele celuia ce se va duce să ucidă, până va veni, acela să se pedepsească ca şi ucigătorul" (P. M. B. gl. 46).

"Iar de va şti cineva pe altcineva făcând păcate şi va putea să-l oprească

de la păcate ca să nu mai meargă la dânsele şi nu-l va opri, sau îl va fi întrebat Arhiereul sau Duhovnicul şi n-a spus, acela să se canonisească ca şi acela ce face păcatul" (P. M. B. gl. 375; I Post. 25; Scara f. 38; Sholia 24).

"Episcopul sau prezbiterul, sau diaconul, numai după ce se va ruga împreună cu ereticii să se afurisească; iar de le va da voie a lucra ca clerici, să se caterisească" (Apost. 45; 10; 11; Prav. Bis. Ier. N. Sachelarie).

"Vai celor ce zic răului că este bun şi bunului că este rău, celor ce pun lumina întuneric şi întunericul lumină, celor ce zic dulcelui amar şi amarului dulce" (Is. 5, 20; Comp. Rom. 1, 18-32).

5. Am amărât viaţa altora şi le-am zdruncinat astfel sănătatea lor?

Aceasta e o păcătuire contra iubirii aproapelui. Deci fiecare e bine a se păzi pe sine de acest păcat. *"Toată amărăciunea şi mânia şi iuţimea şi strigarea, şi hula să se lepede de la voi, împreună cu toată răutatea. Şi fiţi unul către altul milostivi, iertând unul altuia, precum şi Dumnezeu v-a iertat vouă întru Hristos... Că voi sunteţi Trupul lui Hristos şi mădulări din parte"...* (Efs. 4, 31-2; 1 Cor. 12, 27; Cols. 1, 24; Rom. 12, 5).

Exemple rele: Esau (Fac. 24, 41-6; 26, 35; 28, 8); Faraon cu egiptenii (Ieş. 3, 7-8; 5, 1-18); Aman (Estir 3-9); prietenii lui Iov (Iov 42, 7-9); Ahab lui Miheea (3 Împ. 22, 8-27); cei de o credinţă cu Ieremia (Ier. 19, 14-15; 20); iudeii îndărătnici Mântuitorului (Mt. 17, 17-14-21; Mc. 9, 13-19; Lc. 9, 37-43); Imineu şi Alexandru Arămarul lui Sf. Ap. Pavel (1 Tim. 1, 20; 2 Tim. 3, 1-8; 4, 14).

Cum să ne purtăm cu oamenii nervoşi? Nimic nu-i mai greu pe lume decât să rămâi liniştit şi la locul tău, când ai de-a face cu oameni smuciţi şi supărăcioşi. Oricât de bună socoteală ţi-ai face, îndată ce supărăciosului îi sare ţandăra şi începe-a trăzni şi-a plesni, ai uitat totul. Zbuciumul şi mojicia lui te molipsesc şi pe tine mai repede decât pojarul şi scarlatina, iar molipsitul se zbate adesea şi mai cu furie decât cel care a început. La urmă îţi pare grozav de rău, că te-ai lăsat aşa în neştire şi totuşi habar n-ai cum te-ai fi putut feri. Ce-i de făcut atunci? Am să vă spun un mijloc, care nu-i chiar fără greş, dar îţi aduce totuşi bune servicii: trebuie să-ţi închipui că eşti un doctor, care ai de căutat un bolnav. Supărăciosul, într-adevăr, nu-i tocmai sănătos, în orice caz suferă de-o slăbiciune de nervi, iar în clipa când l-apucă furiile, trebuie să-l tratezi ca pe un om cu sufletul bolnav şi să-l compătimeşti, să nu-i răspunzi însă ca unui om sănătos şi să nu-i zgândăreşti şi mai mult nervii bolnavi.

Cum tratezi însă un om cu sufletul bolnav? Cauţi ca ideile lui ţintă să i le abaţi pe nesimţite într-altă parte. Nu-l contrazici, ci-i împărtăşeşti cât mai prieteneşte părerile, faci aşa ca şi cum ai fi într-un gând cu dânsul şi în chipul acesta cauţi să-l linişteşti, fără ca el să bage măcar de seamă.

Un prieten al meu era odată în vizită într-un aşezământ de nebuni şi sta cu

un bolnav de aceştia în balcon, la etajul al patrulea. Deodată nebunul zice:

- Sai jos. Eu sunt Bunul Dumnezeu şi voi avea grijă, să ajungi jos teafăr.

Acum, dacă ar fi contrazis pe "Bunul Dumnezeu" poate că l-ar fi apucat furiile şi l-ar fi azvârlit jos. De aceea şi prietenul meu îi spuse:

- Dumnezeule bune, negreşit că te cred c-am s-ajung jos neatins. Uite însă, e aşa de frumos aici la tine, în cer, încât aş vrea să mai stau puţin cu tine. "Bunul Dumnezeu" surâse atunci măgulit şi se linişti. Vedeţi, tot aşa putem foarte bine să ne purtăm cu oamenii supărăcioşi şi smuciţi. Nu trebuie să le aruncăm în obraz contraziceri înţepătoare, ci să-i liniştim, împărtăşindu-le gândurile şi năzdrăvăniile, căutând să-i abatem de la năzbâtiile lor, fără să bage de seamă, sau să aşteptăm alte timpuri mai liniştite, spre a înrâuri asupră-le. Dacă întâlneşti pe stradă o trăsură cu caii speriaţi, n-ai să te arunci în calea lor, nici n-ai să te repezi deodată la hăţuri, ci, la început ai să alergi o bucată alături. Altminteri te-ar da peste cap şi n-ai putea să-i mai opreşti. Aşa-i şi cu oamenii care şi-au pierdut hăţurile dreptei judecăţi, încât spaima şi mânia îşi iau vânt în sufletul lor. Şi aici trebuie să alergi o bucată alături de ei, altminteri, speriaţii îşi fac vânt şi mai rău şi te trântesc şi pe tine. Celor smuciţi şi supărăcioşi ar trebui înainte de toate să le arătăm multă dragoste şi gingăşie, cu deosebire în clipele "când bat câmpii", deoarece fierberea lor porneşte din faptul că oameni de aceştia cu simţurile prea ascuţite, la fiecare prilej îşi închipuie că sunt atacaţi, jigniţi, sau păgubiţi cu ceva şi atunci se pun înfriguraţi în stare de apărare, întocmai cum trupul unor oameni şubreziţi, la orice tulburare cât de mică, răspunde cu friguri şi bătăi de inimă.

Dacă vă recomand atâta îngăduinţă şi bunătate, nu vreau nici pe departe să spun, că de la oamenii smuciţi şi fără cumpăt trebuie să înghiţi orişice. Cu aceasta le-ai face şi lor cel mai prost serviciu. Atâta spun însă: toate la timpul lor. Dojana şi morala în momente de întărâtare, numai cât torn gaz peste foc. Omul furios înţelege că se poartă nevrednic; tocmai asta însă îl întărâtă şi mai mult împotriva celui care l-a stârnit. Dacă te porţi însă blajin şi liniştit - ceea ce uneori este peste măsură de greu - asta are să-l facă mai târziu să se ruşineze adânc şi să-ţi fie recunoscător şi atunci găseşti tărâm prielnic pentru un cuvânt serios, de părere de rău şi de mirare, asupra celor întâmplate. Trebuie însă şi aici să întinzi duşmanului, care dă dosul, o punte şi să nu mergi prea departe cu umilinţa lui. Arată-ţi mai degrabă convingerea, că în clipa aceea el era suferind, că altminteri a dovedit totuşi o mare stăpânire de sine şi apoi, ştie că-i vrei binele şi n-ai de gând să-l jigneşti.

Doctori de casă nu sunt numai medicii, care vin la bolnavi. Adevăraţii doctori de casă sunt acei oameni, care în casă la ei nu sunt certăreţi şi urlători, ci blajini şi cuminţi, făuritori de pace, care se pricep cum să ia pe încăpăţânaţi şi cum să-i ajute, când i-apucă furia şi care ştiu să rostească cuvinte răcoritoare,

când frigurile sufletului au ajuns la 40 grade.

Cinste unor astfel de doctori de casă! (Din "Cartea Vieţii" pg. 283-285).

De ce sufăr, Doamne? Un om cuprins fiind de suferinţe, a ridicat glas către Dumnezeu, zicând: "De ce sufăr, Doamne?" Şi atunci a auzit în duh glasul lui Dumnezeu aşa: *"Tu suferi, copilul Meu, ca să pot desprinde sufletul tău din tina aceasta. De n-ai suferi, ai iubi tina şi ai putrezi şi tu cu ea. Eu nu vreau aceasta. Tu suferi ca să deprinzi umilinţa. De n-ar fi aşa, te-ai trufi şi pierdut ai fi pe vecie. Şi Eu nu vreau să te pierd. Tu suferi, ca să preţuieşti milostenia. De n-ai suferi, n-ai cunoaşte-o şi ai avea o viaţă zadarnică. Şi Eu vreau să duci o viaţă de bune roade. Tu suferi ca să-ţi oţeleşti vrednicia. Astfel ai fi trândav şi aplecat spre ispite. Şi Eu te vreau treaz şi veghetor, ca să nu te pierd. Tu suferi ca să te cufunzi cât mai deplin în Mântuitorul tău, Fiul Meu pe Care vi L-am trimis pentru aceasta".*

Aşa a grăit glasul lui Dumnezeu, iar omul acela a zis atunci: "Voi căuta, Doamne, să trec, împreună cu Tine, prin încercările şi suferinţele mele..." (Al. L. Moldovanu).

Urmările cruzimii. Un servitor de 21 de ani avea deosebita plăcere să necăjească o barză ce-şi făcuse cuibul pe acoperişul casei. După ce nu o putu alunga cu pietre, se sui sus pe acoperiş şi întinse mâna ca s-o prindă. Barza îi apucă degetele întinse cu ciocul şi i le muşcă. La vreo câteva zile, rana infectându-se, se umflă toată mâna şi după alte 5 zile, tânărul - cu toată intervenţia medicilor - a murit (o mie pilde 199).

6. Am urât pe aproapele meu?

Urâciunea este duşmănie învechită şi asimilată de organismul sufletesc, în aşa fel, întrucât ea inundează întreaga fiinţă a omului şi o stăpâneşte, asemenea cu otrava turnată în sângele omului. Ea supără pe alţii dar pe cel ce o cultivă chiar îl sfâşie sufleteşte! 1. *"Dar cine urăşte pe fratele său, în întuneric umblă şi nu ştie încotro merge, pentru că întunericul i-a orbit ochii"* (1 Ioan 2, 11). 2. "Nevinovăţia omului fără de prihană îi netezeşte calea, dar cel rău, cade prin însăşi răutatea lui", căci Sf. Scriptură zice: *"Să nu-ţi pizmuiască inima pe cei păcătoşi, ci să aibă întotdeauna frică de Domnul, căci este o răsplătire la Dumnezeu"* (Prov. Sol. 11, 5; 23, 16; Prav. Bis. Ier. N. Sachelarie).

7. Am fost crud cu animalele şi cu oamenii?

Cruzimea e un păcat greu, care se răzbună groaznic în timpul rânduit de sus. Cruzimea e un păcat urâcios, de care trebuie să se păzească toţi creştinii. Odinioară unui măgar din pricina greutăţii ce purta, i se făcuse o rană în spinare, iar stăpânul său îi dete drumul să pască în livadă, până i se va vindeca rana. Un corb zărindu-l, se lăsă din zbor tocmai deasupra rănii şi începu să dea într-însa cu ciocul său ascuţit. De durere bietul măgar sărea în sus, dădea

din picioare, urla şi zbiera. Corbul însă nu se sinchisea, ci ciocănea mai departe, găurindu-i şi mai rău carnea.

Ceva mai încolo, stăpânul măgarului şedea lungit la umbră şi privea cum se zbate sărmanul dobitoc. I-ar fi fost foarte lesne să alunge corbul, însă îi plăcea să facă haz de săriturile şi zbieretul măgarului. Ba la urmă se porni să râdă cu hohote. "Acum simt de două ori durerile mele", îşi zise dobitocul, "văzând că râde de mine şi petrece pe socoteala mea, acela care ar avea datoria să mă apere şi să mă ocrotească.

Câţi oameni cu dare de mână stau nepăsători, ba chiar se bucură de nefericirile în care se zbat semenii lor nefericiţi.

Pedeapsa cruzimii. În Atena veche fu condamnat la moarte un tânăr, care prinse o potârniche şi scoţându-i ochii, o lăsă liberă să zboare pe câmp. Sentinţa era însoţită de urmtoarele cuvinte: "Dacă tânărul acesta este atât de crud acum cu animalele, cum va fi el cu semenii săi, când va creşte mare?" Pedeapsa se înţelege că a fost prea aspră; însă teama care forma baza condamnării, a arătat dreptatea sentinţei, căci din chinuitorul animalelor la tinereţe, uşor devine omul crud cu concetăţenii la bătrâneţe (O. M. P ist. 189; 192; 193; 196-9).

Stăpânul crud şi-a înecat câinele credincios. Un om voia să-şi înece câinele. După ce se necăjise mult cu el aruncându-l în apă, de unde acesta totdeauna înota afară, îl ridică odată sus, voind să-l arunce departe de ţărm, alunecă însă şi căzu şi dânsul între valuri. Şi când era să se înece, simţi cum cineva îl apucă de haină şi-l târăşte spre mal. Aici a observat că cel ce l-a scăpat a fost câinele său. Inima îi fu însă de piatră, în loc să mulţumească animalului, îl azvârli încă o dată departe, unde era apa mai adâncă. Câinele obosit de atâta înotat, fu părăsit de puterea de a se mai susţine la suprafaţă şi se înecă.

Această faptă crudă dovedeşte ce inimă de piatră a trebuit să aibă în pieptul său acela care purta numele pompos de om, fiinţa raţională, creată după Chipul şi Asemănarea lui Dumnezeu?! (O. M. P. ist. 189; 192; 193; 196-9).

Pedeapsa măcelarului crud. Înaintea curţii cu juraţi din C. fu acuzat un măcelar de tâlhărie. Descosându-se trecutul se descoperi, că acestui om în tinereţe, îi plăcea să chinuie animalele pe care le tăia. Între altele afla deosebită plăcere în aceea că, le înfigea cuţitul în gât şi le lăsa apoi să fugă prin curte, până cădeau moarte. Nu e de mirare că un astfel de om ajunge înaintea curţii cu juraţi. Odată acest om trecea cu un neguţător printr-o pădure spre oraşul C. Aici îşi ucise pe tovarăşul de drum şi-l despoaie de tot ce avea asupra sa. Când ucisul fuse cercetat mai cu deamănuntul, din împunsătura de la gât s-a dedus că ucigaşul este omul amintit. El fu adus înaintea judecătorului, unde îşi recunoscu vina şi fu condamnat de curtea cu juraţi la moarte prin ştreang (O.M.P. ist. 189; 192; 193; 196-9).

Tânăr pedepsit cu munca silnică pentru cruzimile sale. Honorie Gillois din satul H. era din tinereţe obişnuit să chinuie animalele şi afla plăcere privindu-le cum trăgeau de moarte. De la animale trecu apoi la tovarăşii de joc, cărora le arunca nisip în ochi, pietre în cap şi nu o dată îi izbise în nas, privind cu satisfacţie cum le curge sânge. Când ajunse numai de 10 ani, îşi împinse doi prieteni, cu care se juca, într-o fântână şi îi privea cum aceia se luptau cu apa ca să nu se cufunde. Acest tânăr ajuns la etatea de 20 ani, pentru crimele sale, fu condamnat pe viaţă la muncă silnică (O. M. P. ist. 189; 192; 193; 196-9).

Pedeapsa copilului ce chinuia animalele. În Finlanda, în localitatea Abo, trecu odată o trăsură peste un câine. Nefericitul animal, abia mai având viaţă într-însul, se târî până la uşa unui tăbăcar. Băiatul tăbăcarului, lipsit de sentimentul milei, nu numai că încercă să alunge pe sărmanul animal, ci vărsă pe el şi o oală de apă fierbinte. Primarul comunei observă această faptă crudă a tânărului şi dădu ordin ca să fie arestat. L-a insrucţie se află că acest tânăr chinuie şi alte animale. I se dădu o pedeapsă aspră şi fu legat în faţa primăriei cu următoarea tablă pe piept: "Iată un tânăr fără inimă" (O.M.P. ist. 189; 192; 193; 196-9).

8. Am bătut rău şi am stâlcit pe alţii?

Cei ce lovesc, bat şi stâlcesc pe alţii se aseamănă tâlharilor care au bătut şi rănit pe omul cel ce coboară din Ierusalim în Ierihon (Lc. 10, 30). Creştinii, dimpotrivă, trebuie să se poarte ca Mântuitorul Hristos, Care, bătut fiind, nu bătea; ocărându-Se nu ocăra; pătimind nu îngrozea" (Can. 27 Sf. Apost. Mt. 5, 39; 1 Petru 2, 23).

Bătaia este fructul nestăpânirii de sine şi al mâniei, care se numără între păcatele de moarte. 1. Cel ce sfătuieşte pe altul să bată, este tot aşa de vinovat ca şi cel ce a bătut. 2. Când voim să scăpăm de un om rău, nimeni nu ne opreşte a înţelepţi pe unii ca aceştia cu puterea stăpânitorilor locului, iar nu prin brutalitate. 3. Episcopul, Presbiterul sau Diaconul care va bate pe credincioşii care ar păcătui, ori pe necredincioşii care ar face nedreptăţi, ca să-i înfricoşeze, dispunem ca să se caterisească, căci n-a învăţat Domnul aceasta undeva, ci dimpotrivă, "bătut fiind, nu bătea; ocărât fiind nu ocăra şi pătimind nu îngrozea pe nimeni cu bătaia" (Apost. 27). 4. Orice Episcop, sau Preot, sau Diacon, va bate pe omul care a stricat ceva, ori pe credincios, ori pe necredincios, acela să fie lipsit de darul său, că de-ţi va strica ţie, Preote, mireanul ceva, tu să-l vădeşti, iar nu să-l baţi. Ci de aceasta Domnul nu ne-a învăţat aşa, ci zic că de te va lovi cineva peste falca dreaptă, tu să întorci şi pe cea stângă şi cui vor lua hainele, el să-şi scoată şi cămaşa să i-o dea, şi acestea sunt poruncile Domnului; şi trebuie să se păzească toate, mai vârtos Preoţii ca să se facă închipuire şi începătură în bine oamenilor celor mireni (P. M. B. gl. 336). 5. De se va tinde călugărul să lovească pe călugăr, să se despartă de

Biserică 4 luni, iar de-l va şi crunta, 6 luni, metanii 1000 pe zi (P. B. G. p. 120).

Bătaia cu omor. "Femeia ce-şi va bate coconul ei şi de năprazná va muri, 6 ani şi metanii 150 în zi" (P. B. G. p. 115) (124). 2. Care cleric în mânie sau sfadă va lovi pe cineva şi de acea lovire va muri, acela se lipseşte de Preoţia lui de tot, fără de nici o iertăciune". 3. Iar de va face aceasta mireanul, atunci acela să se afurisească şi să se canonisească ca un ucigaş, 10-20 de ani (P. M. B. gl. 336; Prav. Bis. Ier. N. Sachelarie).

9. Am sfătuit pe alţii la bătăi şi ucideri?

"Nu este înţelepciune aceasta de sus pogorându-se, ci este pământească, sufletească, drăcească" (Iac. 3, 15; Rom. 1, 32; Fac. 3, 1-3).

Pilda rea. Un popă păgân a tăiat gâtul unui străin, care dormea în casa lui, pentru a-l jefui de banii pe care îi avea acesta. Copiii popii observară fapta grozavă a tatălui lor şi au rămas atât de impresionaţi de această faptă sălbatică, încât puţine zile după aceea fiind la joc, zise unul către altul: "Să facem şi noi cum a făcut tata cu străinul". Şi fără gând rău, unul se întinse pe-o bancă, prefăcându-se că doarme, pe când celălalt luă cuţitul tatălui său şi-i tăie gâtul fratelui. Grozăvia aceasta a produs-o pilda rea (O. M. P. 735).

Negrul bun la Dumnezeu. Pilda unui biet negru născut în robie, ne va arăta cum dorinţa de a plăcea lui Dumnezeu şi de a se supune sfintelor legi ale creştinismului, poate face rodnică în fapte bune viaţa celui mai neştiut şi mai sărac dintre oameni. Născut la anul 1763, pe proprietatea francezului Belin, negrul Eustahiu a fost băgat de seamă pentru dragostea sa către Dumnezeu şi pentru împlinirea tuturor virtuţilor către care ea călăuzeşte. Prin aceasta, el a ajuns să se facă iubit de mai-marii săi şi să fie bine privit de tovarăşii lui până acolo că, în clipa când au izbucnit cele dintâi nefericiri în colonie, prin trecerea pe care şi-o câştigase, Eustahiu a putut scăpa de moarte, atât pe stăpânul său, cât şi pe un mare număr de proprietari, ameninţaţi să piară în măcelul pornit împotriva tuturor. Când negrii hotărâţi să omoare pe locuitorii albi, s-au jurat să-i gâtuie pe toţi; au chemat pe Eustahiu în mijlocul lor şi i-au descoperit înţelegerea ascunsă pe care au avut-o, socotindu-l şi pe el ca pe unul dintr-al lor. Ei n-au găsit într-însul însă decât un om cinstit. În sufletul lui, gândul uciderii nu se împăca cu acel al libertăţii. Pus între tovarăşii săi, înarmaţi cu facle şi cuţite şi între coloniştii gata să piară omorâţi sub dărâmăturile caselor lor aprinse, el nu stătu în cumpănă. Nici ura negrilor împotriva albilor, nici potriveala dintre interesele lui şi ale celor răzvrătiţi, nici legăturile de iubire nu-l opresc. El se duce unde-l împinge gândul legat de închinarea către Dumnezeu, merge unde vede, nu răzbunări de săvârşit ci datorii de împlinit.

Prin dragostea vie de care era mânat, el a scăpat de la moarte o mulţime de nefericiţi. Mai cu seamă pe stăpânul lui, în fiecare clipă l-a ocrotit cu

ocrotirea sa, în schimbul aceleia cu care-i era dator vreme de mai mult de 20 de ani. Prin primejdii neauzite, l-a ajutat să-şi găsească scăparea pe o corabie americană, a făcut să se transporte în corabie mai multe mii de Kg. de zahăr, pentru a scăpa pe stăpânul său Belin, nu numai de moarte ci şi de lipsă; şi apoi s-a suit şi el în corabie, fără altă dorinţă, decât aceea de a-i sluji cu umilinţă, ca şi în trecut, după ce a avut neînchipuita fericire de a mai scăpa zilele şi la alţi 400 de colonişti. Dar ce deznădejde? Corabia americană fiind prinsă şi atacată de piraţi (hoţi de mare) englezi, Belin şi cu prietenii lui n-au scăpat de moarte din mâna negrilor, decât pentru a cădea în robie? Nu. Eustahiu îi va scăpa şi din acest al doilea pericol. În timp ce biruitorii, plini de încredere, petreceau în bucuriile unui ospăţ, în vremea căruia el îi desfăta prin jocurile lui, îndemânatecul şi îndrăzneţul Eustahiu se folosi de siguranţa în care se credeau, pentru a cădea asupra lor, a-i pune în lanţuri, cu ajutorul altor prizonieri, înştiinţaţi în taină de planul lui. Astfel, corabia scăpată a ajuns cu bine în portul Baltimore şi Eustahiu şi-a scăpat stăpânul a doua oară.

Acest om, crescut între robi, şi vrednic de a fi pus în cel dintâi rând al cetăţenilor liberi, nu s-a mărginit să-şi arate curajul în zilele de pericol. Pornirea lui cea bună, totdeauna săritoare la treabă, a găsit mijlocul de a lucra şi în vremurile liniştite. Nu a existat chip de a îndeplini binele şi datoria şi el să nu-l fi încercat pentru a-şi sătura neobosita sete vitejească pentru datorie, care rodea inima acestui nobil fiu al Americii franceze. Pe acei pe care i-a scăpat, tot el îi va hrăni. Timpul, grija, produsul muncii lui, toate le-a întrebuinţat pentru a întreţine viaţa acestor coloni ruinaţi, care-l înconjoară. Icoana nefericirii lor se risipeşte treptat în ochii săi, întristaţi zilnic de ceea ce priveau. Ori pe unde trece împrăştie ajutoare, binefaceri, mângâiere. Alţii nu trăiesc decât pentru a visa răul; el nu trăieşte decât pentru a gândi la bine. Cum s-a părut că s-a făcut pace în colonie, proprietarul Belin şi Eustahiu s-au grăbit să se întoarcă cu ceilalţi exilaţi, dar de-abia coborâţi din corăbii, ei află oştire înfricoşată: 20000 de răzvrătiţi şi-au aşezat tabăra pe înălţimile vecine cu oraşul. Acest oraş era Fort-Dauphin, pe atunci în stăpânirea spaniolilor. În zadar au cerut, Belin şi tovarăşii lui arme de la spanioli, care i-au lăsat să fie omorâţi de negri ieşiţi cu zgomot din întăriturile lor. Belin caută să fugă. Urmărit de-o ceată de negri până la malul mării, unde era să fie aruncat, a zărit un corp de gardă spaniol. A spus ofiţerului cine este şi a strigat: "Scapă-mă!" Nişte soldaţi alergară, îl smulg din mâinile barbarilor, îl aruncă în postul lor şi acolo, acoperit cu uniforma lor, el vede furia ucigaşilor oprindu-se înaintea hainei pe care a îmbrăcat-o. A răsuflat uşurat, a scăpat din nou de moarte şi de ce moarte!

Ce se făcuse în timpul acesta, cu credinciosul său prieten? Despărţit de el prin mulţime, după ce l-a căutat în zadar, Eustahiu se lăsă în grija lui Dumnezeu şi se sili cel puţin să scape de pradă ce mai rămăsese din avere. Îndemânatic

în planurile lui, el s-a îndreptat chiar către femeia capului negrilor pentru ca să păstreze lucrurile stăpânului său. S-a dus la cortul unde ea stătea culcată, fiind bolnavă, i-a povestit o parte din ce s-a întâmplat şi a rugat-o cu înfocare să-l ajute pentru a scăpa, de lăcomia biruitorilor, cele câteva lăzi cu lucruri preţioase. Învoindu-se ea la aceasta, el a ascuns sub patul femeii aceste ultime bogăţii. Apoi a alergat la locul măcelului, dar a căutat în zadar, printre cei ucişi, trupul stăpânului său. Zboară după veşti: află, în sfârşit, că acest stăpân, la care el ţine atâta, pentru care a şi făcut atâta, a izbutit să scape. Cu multă pază şi îndemânare a izbutit să se suie a doua oară pe corabie, care se ducea la cheiul Saint Nicolas, unde se refugiase Belin. Acolo Eustahiu, a cărui purtare frumoasă lumea o ştia acum înainte de sosirea lui, s-a văzut primit ca eroul colonilor.

De atunci înainte, n-a mai avut de trecut prin pericole. Dar isprăvilor de adevărat viteaz de până acum le urmează semnele unei iubiri împreunate cu cea mai adâncă pricepere. Trăind în liniştea unei vieţi retrase pe lângă stăpânul său, Eustahiu îl auzea adeseori plângându-se că odată cu înaintarea vârstei, pe fiacare zi i se duce şi vederea. Dacă Eustahiu ar şti să citească, ar înşela nedormirea lungă a bătrânului, citindu-i ziarele. Ce întristare pentru el şi pentru prietenul lui, care-şi face imputări că nu l-a pus din copilărie să înveţe un aşa de uşor mijloc de luminare! Această întristare nu va ţine mult. Eustahiu îşi capătă darul pe care îi părea rău că nu-l are. Se duse în taină la un învăţător şi mulţumită lecţiilor pe care le-a primit, mulţumită mai cu seamă unei voinţe puternice, a venit într-o zi înaintea stăpânului său, pe jumătate orb, cu o carte în mână şi i-a dovedit, prin cea mai atingătoare dintre toate pildele, că dacă nimic nu pare uşor celui neînvăţat, nimic însă nu e cu neputinţă inimii aprinsă de iubire. Curând Eustahiu a pierdut pe cel căruia îşi închinase viaţa. I s-a lăsat însă o moştenire însemnată, între altele o sumă de 12000 de franci. Dar toate comorile care treceau prin mâini atât de milostive, nu se puteau opri la ele. Eustahiu le privea ca o avere pe care Dumnezeu i-o încredinţase pentru a uşura pe săraci şi nefericiţi. Aceste bogăţii nouă s-au sfârşit îndată, căci erau atâţi nefericiţi şi atâţi săraci în colonii, şi din nefericire, nu era decât un Eustahiu. În fiecare zi îl vedeai dezlegând nodurile acestei pungi, pe care o avea din recunoştinţa stăpânului său. Cămăşi, rufe de pat, haine, lucruri din casă, tot ceea ce sărăcia lucie cere de la milostenie, toate le varsă cu mâinile bogate în mijlocul acestei sărăcii. Iată soldaţii care nu şi-au primit leafa: Eustahiu plăteşte datoria stăpânirii. Iată familii fără pâine, ele capătă fiindcă Eustahiu a venit să le cerceteze. În sfârşit, Eustahiu a dat tot, şi nu-i mai rămâne decât amintirea faptelor lui bune. E destul pentru el; nu se va plânge, va mulţumi cerului; e mulţumit; nu mai are nimic, dar alţii au ceva. De mai mulţi ani Eustahiu locuieşte în Paris. Sufragiu priceput în casele cele mari, bucătar înemânatic, el e chemat adeseori de persoane care dau prânzuri; şi în plata lui mică, găsea

încă cu ce să fie milostiv ba să şi risipească. Şi-a petrecut viaţa făcând ceea ce a făcut întotdeauna: fericiţi. Nu e o singură zi pierdută în această viaţă închinată binelui. În fiecare clipă se descoperă câte o nouă dovadă despre această nesecată milostenie, a cărei îndeplinire lui îi e atât de dulce. Pe unii copii săraci îi dă, pe socoteala lui, în grija unei femei ca să-i hrănească; pentru alţii plăteşte cheltuielile uceniciei. Uneori cumpără unelte pentru lucrători, care nu pot munci, fiindcă n-au uneltele care le trebuie la meşteşugul lor. Unele din vechile rude ale stăpânului său au căpătat sume destul de mari, pe care n-au să i le mai dea înapoi şi a căror plată el nu se va mai gândi niciodată s-o ceară. Aşa a fost Eustahiu. Aşa a făcut acest om care cinsteşte omenirea. Şi când lauda venea către dânsul, el o înlătura cu cuvintele simplicităţii lui obişnuite: *"Nu pentru oameni am făcut eu aceasta, ci pentru Domnul Hristos din ceruri"* (T. M. Arhim. I. Scriban pg. 239-244).

10. Am ucis pe alţii prin: lovire, armă, vărsare de sânge, otrăvire, înecare?

Ucigaş de oameni din început a fost diavolul, căci el n-a rămas în adevăr şi pentru că nu este adevăr într-însul (Ioan 8, 44; Comp. Fac. 3; 4, 10; 2 Împ. 2, 12-26; 3, 22-7; 3 Împ. 2, 28-34; 21; 9; Mt. 21, 33-46; Mc. 12, 1-12; Lc. 20, 9-19). Păcatul uciderii izvorăşte din copleşirea urâciunii. Aceasta o arată şi Dumnezeiasca Scriptură, zicând: *"Tot cel ce nu iubeşte pe fratele său, petrece în moarte. Tot cel ce urăşte pe fratele său ucigător de oameni este şi ştiţi, că tot ucigătorul de oameni nu are viaţă veşnică întru dânsul petrecând..."* (1 Ioan 3, 13-15; 2, 9-11; Mt. 5, 21; Apc. 13).

Uciderea. Luarea vieţii aproapelui aparţine numai lui Dumnezeu. Păcatul faţă de dragostea către aproapele culmină în ucidere. Totuşi, sinuciderea este mai gravă decât uciderea. Sinuciderea e cel mai mare păcat pe care poate omul să-l facă în această lume. Este un păcat împotriva Duhului Sfânt, căci prin sinucidere omul protestează contra celui mai evident adevăr, care este existenţa vieţii sale de om. El nu poate fi iertat nici în lumea aceasta, nici în cealaltă, căci dacă nu s-a miluit pe sine însuşi, cum ar putea să-l miluiască altul!? Unul ca acela nu poate fi înmormântat în cimitirul credincioşilor şi nici să i se facă vreun fel de slujbă bisericească.

1. "Dacă vreun cleric ar lovi în vreo gâlceavă şi dintr-o lovitură ar ucide, să se caterisească pentru furia lui, iar de va fi laic să se afurisească" (Can. 66 (65) Apost).

2. "Cel ce a întrebuinţat secure la mânie contra femeii sale, este ucigaş. Şi bine că mi-ai adus aminte căci este vrednică de a ta pricepere a vorbi pentru aceasta mai pe larg, deoarece multe sunt deosebirile între cele de voie şi cele fără de voie".

"Cu totul fără de voie este atunci când cineva aruncă piatra asupra unui câine, sau într-un copac şi nimereşte un om, pentru că pornirea a fost contra animalului, ori de a scuturat fructe din copac, însă întâmplarea a făcut ca piatra

în trecere să cadă alături. Deci, un astfel de fapt este fără de voie".

"Mai este tot fără de voie şi când cineva voind să întoarcă pe oarecine cu toiag, sau cu bici, nu l-ar lovi tare, totuşi, cel lovit ar muri. Aici se mai ţine seamă de intenţie, căci prin aceasta voieşte a îndrepta pe cel ce a greşit, iar nu a-l omorî".

"Asemenea tot fără de voie este şi aceea, când cineva răzbunându-se asupra cuiva cu lemn, ori a îndrepta lovitura cu mâna fără cruţare la părţile periculoase (la tâmple, ochi, ş.a.) ca să-i facă rău, nu ca să-l omoare, se apropie de cea fără de voie, pentru că n-a cruţat pe om când, cel ce a întrebuinţat unealta spre răzbunare, i-a dat lovitura biruindu-se de patimă. Asemenea şi cel ce a întrebuinţat lemn greu, ori piatră mai mare decât puterea omenească (şi-l striveşte), se numără cu cele fără de voie, alta voind şi alta făcând, pentru că a adus acest fel de lovitură din mânie, încât a omorât pe cel lovit, deşi poate nu i-a fost cu voia ca să-l omoare, ci numai să-l schilodească".

"Însă cel ce a întrebuinţat sabie, sau altceva de felul acesta, nu are nici o iertare şi mai ales cel ce a aruncat cu securea, deoarece se vede, că n-a lovit cu mâna ca să poată stăpâni măsura loviturii, ci a aruncat, ca şi cu greutatea fierului şi cu iuţeala, să fie lovitura dată neapărat spre pierzare".

"Şi iarăşi este cu totul de voie, fără nici o îndoială şi năvălirea tâlharilor şi a jefuitorilor războinici. Căci aceşti criminali ucid pentru pradă, ferindu-se de a fi prinşi; iar cei ce merg în luptă pentru ucideri şi jaf, nu se duc ca să înţelepţească şi nici să înfricoşeze, ci numai ca să omoare pe cei ce li se împotrivesc".

"Însă dacă cineva ar pregăti oarecare medicamente a căror putere nu o cunoaşte şi deci ar ucide (pe cine le ia), ucidere de voie o socotim şi pe aceasta. Acest lucru îl fac de multe ori femeile, cu oarecare descântece şi cu legături vrăjitoreşti, încercându-se să tragă pe unii spre dragostea lor şi dându-le acelora medicamentele, le întunecă minţile. Deci, acestea au ucis, deşi una au voit şi alta au făcut. Prin urmare, tot ceea ce este lucru nesigur, de care trebuie a se feri (cine le foloseşte) se socoteşte între cei ce ucid de voie. Ucigaşe sunt şi cele ce dau medicamente pentru uciderea pruncilor, ca şi cele ce primesc otrăvurile omorâtoare de prunci" (Sf. Vasile 8).

3. "Cel ce a ucis de voie şi după aceasta s-a pocăit, va fi neîmpărtăşit de Sfinţenie 20 de ani. Acei douăzeci de ani astfel se vor împărţi pentru el: 4 ani e dator a se tângui, stând afară de uşa Bisericii şi rugându-se credincioşilor celor ce intră la rugăciune să se roage pentru el, mărturisindu-şi fărădelegea sa. După 4 ani se va primi între cei ce ascultă şi 5 ani va ieşi cu aceştia, iar 7 ani va ieşi rugându-se cu cei ce sunt în cădere. Numai 4 ani va sta cu credincioşii, însă nu se va împărtăşi cu Sfintele Taine, decât după ce se va împlini timpul hotărât de 20 de ani" (Sf. Vasile 56; 13; 33; 43; 52; Ancira 22; 23).

Nomocanonul 4 opreşte pe ucigaşi 20 ani de la Sf. Împărtăşanie.

4. "Cel ce a ucis fără de voie, va fi neîmpărtăşit de Sfinţenie 10 ani, care astfel vor fi împărţiţi pentru el: 2 ani se va tângui, 3 ani va fi între cei ce ascultă, 4 ani căzând şi numai un an va sta împreună, după care se va primi la cele Sfinte" (Sf. Vasile 57; 54; 11).

5. Uciderea de voie se pedepseşte 5 ani, iar cea fără de voie 3 ani, cu scoaterea de la împărtăşire dacă însă ucigaşul va întrebuinţa mâncare uscată întru ajunare până seara şi se va sili a face în fiecare zi 300 metanii, iar petrecând în lenevire, plinească hotărârea Părinţilor" (Sf. I. Post. 20).

Apărarea de cel rău trebuie să se facă în aşa fel, încât să aibă toată grija ca să nu-l ucidă. "Capul plecat nu-l taie sabia". Cel ce suferă paguba pentru Dumnezeu, nu este expus morţii, ci binecuvântării.

1. Cine îşi îndulceşte inima când se apără şi ucide, acela se consideră ca un ucigaş de bună voie, care se opreşte de la împărtăşire 20 ani, după canonul 56 Sf. Vasile.

2. "Cei ce ies împotriva tâlharilor, sunt în afară de Biserică şi deci nu pot a se împărtăşi de Cel Bun; iar dacă sunt clerici, se caterisesc, scoţându-se din treaptă, căci: *"Tot cel ce scoate sabie, de sabie va muri"* (Sf. Vasile 55).

3. Militarii care au ucis din poruncă, se canonisesc 3 ani (P. B. Ier. N. Sachelarie).

Evlavia ucigaşilor. Trăia într-un sat oarecare un unchiaş, căruia îi mersese faima că-i putred de bogat. Doi tâlhari îşi puseră în gând să-l jefuiască. Într-una

Proorocul Împ. David privind odinioară din foişorul palatului său la Versavia care se scălda într-un bazin al ei din grădină, s-a rănit şi a păcătuit cu ea. El măreşte păcatul acesta cumpănind ca Urie, soţul ei, să fie omorât în război, spre a-i lua soţia între femeile sale. Fapta aceasta neplăcând Domnului, a trimis la el pe Proorocul Natan, punându-i înainte pilda lăcomiei bogatului cu turme de oi şi cirezi de vite, ce a răpit unica mieluşea a săracului... David îşi vede atunci aidoma păcatul său cu Versavia, uciderea lui Urie din porunca sa şi răpirea soţiei, pentru care s-a pocăit mult. Sângele vărsat al lui Urie, totuşi, s-a răzbunat asupra casei lui David. Fiul său Amon a păcătuit cu sora sa Tamara. Avesalom ucide pe Amon... apoi se răscoală asupra tatălui său David şi după mult sânge vărsat între oştenii lui David şi ai lui Avesalom, în israeliţii săi, moare şi Avesalom spânzurat cu părul său de creanga copacului, străpuns de 3 săgeţi şi însuliţări în corpul lui viguros, din care ţâşnea sângele puternic, ca din generalul Urie ucis din porunca lui David. Vărsarea sângelui, cu sânge şi suferinţe grele s-a ispăşit (2 Împ. 11-18).

din zile pe la miezul nopții, pătrunseră în casa bătrânului, cerându-i bani. Unchiașul îngrozit de chipurile fioroase ale acelor musafiri, le dădu tot ce avu și nu era cine știe ce lucru mare. Tâlharii crezând că bătrânul nu le-a dat tot, începură să-l chinuiască spre a-l sili să le spună ascunzătoarea aurului său.

"Creștinii lui Dumnezeu - le zise unchiașul - mai bine ucideți-mă decât să mă chinuiți așa! V-am spus că nu mai am nici o lescaie. Puteți să-mi răscoliți toată casa. Ce am avut, v-am dat!" "Lasă hodorog bătrân, c-am mai auzit noi d-astea!" zise unul dintre tâlhari. "Hai să-l răpunem mă, că tot degeaba mai face umbră pământului; ș-apoi i-om răscoli noi casa!" Și înfigându-i mâna în beregată, îl lăsă fără suflare. Celălalt temându-se că nu și-o fi dat sufletul, îi împlântă un cuțit în inimă. Apoi porniră să cotrobăiască prin casă. Pe vatră, unul dintr-înșii dădu peste o gaină friptă pe care i-o dăduse de cu ziuă o fată de-a unchiașului, măritată.

"Măi! - strigă el pe celălalt tovarăș - vino încoa, că e rost să îmbucăm ceva. Am găsit o găină friptă!" "Fugi, nu te atinge, că iadul te mănâncă! - îi răspunse cel chemat - ai uitat că azi e Vineri, zi de post!" "Ai dreptate frate-meu! Bine că mă ferişi de păcat", răspunse ucigașul, care cu o clipă mai-nainte nu se îngrozise de chinurile iadului, când răpuse viața unui om nevinovat. Câți nu sunt printre noi care se cred creștini, numai pentru că țin posturile, fără a se întreba dacă și faptele pe care le săvârșesc: minciunării, clevetiri, viclenii, desfrânări, furturi, înșelătorii, tâlhării, ucideri, etc. pe care le săvârșesc, sunt fapte creștinești! (Cartea Om. Matur pg. 61).

Postul este bun când e făcut după învățătura Ortodoxiei; însă postul de bucate, fără părăsirea de păcate, e ca trupul fără suflet...

Să nu omori. Așa zice Cartea Sfântă. Dacă ridici viața aproapelui tău, sângele lui strigă de pe pământ la ceruri, cerând răsplătire. Pe pământ ucigașul este osândit la muncă silnică pe viață. În cealaltă lume, Dumnezeu îl gonește de la Fața Sa în focul cel veșnic, căci nu poate sta în Fața Lui, negru de ceața păcatului făcut prin omor. Se întâmplă însă că ucigașul își ia mult mai repede plata faptei lui. Iată un fapt petrecut nu demult, într-un sat din apropiere. Un sătean, Ilie, era om muncitor și econom. Găseai la el tot ce trebuie să aibă un bun gospodar și mai avea omul nostru o turmă de oi, care-i aducea mult venit. Prin munca lui se ridicase nițel deasupra celorlalți. Totuși, era dușmănit de consătenii săi, care ziceau cu toții, că Ilie trebuie să fi găsit vreo comoară. În zadar căuta bietul om să le arate că numai prin muncă și mai ales prin economia sa, a strâns ceva avere. Niciodată nu călcase pragul cârciumii. Într-un an Paștele cădea foarte târziu, așa că iarba și mieii crescură mari. După obiceiul ciobanilor, Ilie duse în sâmbăta Paștilor, mieii la târg, ca să-i vândă. Din ziua de Paști ei încep să mulgă oile.

Radu Covrig, un om care cam bătea calea cârciumii și nu-i prea plăcea

munca, află că Ilie pleacă cu mieii la târg, şi-şi zise în sine: "Târgul este cam departe, şi ziua nu e tocmai mare. Până vinde Ilie mieii, până mai umblă prin târg, îl apucă noaptea prin târg şi trebuie să treacă neapărat prin pădure". Până să găsească Ilie negustor, până să meargă cu mieii la tăiere, până să plătească taxele, se apropie şi seara. Luă şi el în grabă banii, dădu o raită prin oraş să cumpere ceva pentru ale casei, căci a doua zi era ziua de Paşti şi apoi încălecă pe cal şi o porneşte iute spre casă, vesel că toate lucrurile îi merseră bine. Cânta de bucurie şi se gândea acasă la soţia şi copiii lui, care nerăbdători îl vor fi aşteptând să le aducă ceva de la oraş. Se înnoptase de-a binelea. Ca să ajungă mai repede acasă, trebuia să treacă prin pădure, căci, să meargă pe şosea, însemna să meargă un ceas mai mult. În pădure se aşezase la pândă Radu Covrig de cu seară, cu urechea încordată la orice mişcare. Pipăi arma să vadă dacă mai stă încărcată şi se întoarse cu faţa spre drum, gata în orice clipă.

Iată ce se aude şi tropăitul calului lui Ilie, care intrase în pădure, şi venea la pas, înviorat de mirosul frumos al ierbii şi aerul răcoros al nopţii. Radu puse arma la ochi şi începu să numere în gând... unu..., doi..., trei..., pa...; nici n-apucă să zică patru şi Ilie venind în faţa lui, închise ochii şi trase. Un muget scurt se auzi. Ilie se prăbuşi de pe cal şi căzu jos în drum. Radu lăsă arma jos, ieşi în drum şi începu să-i scotocească buzunarele, găsi legătura cu bani în brâu, o luă şi fugi repede iar în pădure, luă arma şi se retrase într-un luminiş, unde se aşeză pe iarba verde punând capul pe o salcie bătrână. Se gândea mereu la bani. Voia să se mai linişteacă puţin şi apoi să plece acasă. Era prea neliniştit. Deodată simţi o săgetătură în ceafă. Imediat încă una, ceea ce-l făcu să se salte. Simţea cum se suie două fiare arse mereu în sus la creier. Se ridică în sus şi duse mâna la ceafă. Şi simţi îndată o altă înţepătură în mână. Când strânse mâna prinse ceva care-l făcu să se cutremure. Aruncând jos de spaimă primi altă înţepătură. Ce fusese? O viperă avea culcuşul sub salcia unde pusese el capul. Aceasta cum a simţit greu pe ea, l-a muşcat de două ori, băgându-i în corp veninul său otrăvitor. Abia a ajuns acasă şi după puţină vreme şi-a dat sufletul. Îndată s-a aflat totul. Ilie şi Radu au fost îngropaţi în aceeaşi zi. După unul a mers tot satul, după celălalt nimeni. Toată lumea era de aceeaşi părere că Dumnezeu trimisese vipera să răsplătească moartea lui Ilie (D. O. a VIII Nr. 1-2).

11. Am ucis oameni cu voie (Fac. 9, 6) **fără voie (Carte f. f. de s. pg. 72-73; 100-101).**

Cel ce ucide pe fratele său cu voie, după can. 56 Sf. Vasile şi Nomocanonul 4, 20 de ani este oprit de la Sf. Împărtăşire cu Sf. Taine. b) Iar uciderea fără de voie, 10 ani, can. 43, 8 şi 11 Sf. Vasile şi 5 Grigore Nisis şi Nomocanonul 5; iar 23 Ancira coboară la 7 şi 5 ani (cred că după asprimea pocăinţei vinovatului).

Ucigaşului să-i dai, pe lângă canonul 20 al Sfântului Ioan Postnicul, să răscumpere şi rob, de are mijloc - precum zice Simeon al Tesalonicului (Întreb. 72) - ca să fie suflet pentru suflet. Iar dacă femeia a lepădat copilul, să-i dai canon; să hrănească un prunc sărac, de are mijloc, după celaşi Simeon (la acelaşi loc); pentru care pricină, vezi canonul 22 al Postnicului.

Zi ucigaşului, Duhovnice, că - precum Prea Sfinţitul Patriarh Athanasie şi Împ. Andronic, orânduiesc (Vlastar litera F. cap. 8) - trebuie el să împărţească averea sa la fiecare copil ce are, iar o parte să dea şi celui mort, adică femeii aceleia şi copiilor celor săraci, ce are acela. De nu are, trebuie să o dea de pomană pentru sufletul celui ucis şi să se roage lui Dumnezeu din tot sufletul, ca să-l ierte; şi aşa, cu aceasta să facă să tacă strigarea ce face sângele celui ucis şi cere asupra lui răsplătire şi să oprească muncile cele înfricoşate care sunt gătite pentru dânsul, atât veşnice, cât şi vremelnice; că zice: *"Cel ce varsă sânge de om, în locul sângelui aceluia, se va vărsa al lui"* (Fac. 9, 6).

Iar ca să arăţi şi ucigaşului în scurt, mărimea păcatului lui, spune-i: 1) că între toate celelalte răutăţi, ce se fac către aproapele, cea mai mare şi mai întâi este uciderea; 2) că cel ce ucide, răpeşte stăpânirea de la Dumnezeu, Care este Domn vieţii şi morţii şi 3) că cel ce omoară om, face mai mare păcat decât dacă ar fi ars şi ar fi stricat toate câmpiile cele mari, toate roadele pământului, toate dobitoacele, toţi copacii lumii, toate casele cetăţilor şi ale satelor; că ucigând om, a ucis pe cel ce s-a hirotonisit de la Dumnezeu împărat a toată zidirea.

Am zis că trebuie să se dea canonul şi după întâmplările cele potrivnice ale feţelor celor ce au păcătuit, cum am zice: bogatului să i se orânduiască să postească, să mănânce uscat şi să facă metanii; iar săracului, să facă milostenie din lipsa sa. Că de se va canonisi bogatul să facă milostenie, iar săracul să postească, aceasta nu se socoteşte la dânşii pedeapsă, ci numai adăugare a obiceiului lor. Însă şi aceasta trebuie să o economisească duhovniceşte, cu cel mai bun mijloc, care este cu putinţă şi cu toată socoteala.

Peste toate acestea îţi zicem, Duhovnice, că trebuie să dai păcătoşilor ca un canon şi depărtarea de Sf. Precistanie într-atâţi ani, precum orânduieşte şi Sf. Ioan Postnicul. Iar de se va afla cineva, care să primească pe celălalt canon; al postului, al mâncării uscate, al metaniilor şi al milosteniei, însă depărtarea de Precistanie nu va primi, la aceasta stă toată ştiinţa şi iscusinţa ta, ca să-l îndulceşti pe unul ca acesta cu feluri de chipuri, încât să-l pleci să primească pe amândouă" (Carte f. folositoare de suflet pg. 72-73; 100-101).

Însemnare. Canonul 5 al Sfântului Grigore Nisis, canoniseşte pe uciderea cea de voie, douăzeci şi şapte de ani. Canonul 22 al Soborului celui din Anghira, în toată viaţa lui. Pe cel ce a ucis fără de voie, şapte ani, sau cinci îl canoniseşte

canonul 23 al aceluiaşi Sobor. Zece ani, canonul 57 al Marelui Vasile. Nouă, canonul 10 al lui Nisis. Iar care sunt uciderile cele de voie, vezi canonul 8 al Sfântului Vasile şi 5 al lui Nisis.

Şi cuprinzător să zic, din două lucruri se cunoaşte deosebirea uciderilor celor de voie, şi a celor fără de voie: 1) din aşezarea scopului şi pornirea celui ce a lovit; 2) din unealta cu care a lovit.

Câţi clerici şi sfinţiţi, adică Preoţi, vor ucide, măcar şi fără de voie, măcar pe alţii de vor pune, se caterisesc, după canonul 66 al Apostolilor, după al 5-lea al lui Nisis, după judecata cea Sobornicească a lui Constantin Patriarhul Hliarinu şi după al 55-lea al Marelui Vasile. Vezi la epistola Sfântului Atanasie către Ammun, canonul 13 şi 45 al Sfântului Vasile.

Canonul 14 al lui Timotei zice, că cel ce neavând drac, nici fiind ieşit din minţi pentru boală, ci din împuţinarea de suflet, sau din altă oarecare pagubă ce a pătimit, se va omorî pe sine singur, având mintea sa sănătoasă, acesta să nu se pomenească, ca unul ce este ucigaş de sine (Carte f. f. de suflet pg. 72-73).

Ucidere fără voie. Principiile după care trebuie să se judece omorul să nu fie aplicate de asemenea la schilodirea sau ciuntirea cu nedrept şi cu intenţie a aproapelui şi la vătămarea sănătăţii sale. Un omor fără intenţie sau din întâmplare, trebuie a se judeca după principiile legilor bisericeşti şi civile. Când omorul este cu totul fără de voie, adică n-a fost voit şi nici nu s-a putut prevedea ca urmare posibilă a faptei săvârşite, atunci nu atrage după sine nici o vinovăţie.

Când omorul s-a prevăzut, atunci trebuie a se distinge dacă fapta respectivă, deşi se prevedea că va avea asemenea urmare, a fost sau nu obligatorie. În primul caz, n-atrage după sine nici o vinovăţie, numai să se fi luat precauţia necesară spre a înlătura acea urmare. În al doilea uciderea este indirect cu voie şi prin urmare atrage după sine vinovăţie. Când aproapele e ucis sau rănit cu ocazia aducerii la îndeplinire a unei fapte prin împrejurări neprevăzute, atunci lucrul e cu totul fără de voie şi n-atrage nici o vinovăţie grea.

Conştiinţa îţi spune. Glasul conştiinţei nu este altceva decât Duhul lui Dumnezeu care ne mustră pentru relele săvârşite sau pentru binele pe care nu l-am făcut, deşi îl puteam face. David după numărarea poporului era mustrat de conştiinţă (2 Împ. 24, 10; 1 Ioan 3, 19-21).

Un călător mergea într-o noapte pe un drum necunoscut, pe o potecă îngustă prin munţi, de-a lungul căreia se găsea o prăpastie adâncă. Fiindcă era nor şi fulgera, călătorul se grăbea să ajungă cât mai repede acasă. Însă la o cotitură se împiedică de o piatră ce căzuse din munte; era cât pe-aci să se ducă în prăpastie. Se ridică, scoase un mic suspin, mulţumi lui Dumnezeu că i-a scăpat viaţa, apoi plecă mai departe. Nu făcu decât câţiva paşi şi simţi că nu mai poate merge ca înainte. Pe când se depărta de locul acela, părea că vede cum un

alt călător vine şi cade peste piatră. Glasul conştiinţei îi zicea: "Nepăsarea ta, poate pricinui moartea unui alt om. Ce-ţi pasă dacă omul acela e un necunoscut pentru tine? Toţi oamenii sunt fraţi". Atunci, călătorul se întoarse, se luptă cu piatra, o dădu în râpă şi plecă mai departe. În sufletul lui domnea acum o linişte adâncă, liniştea unei conştiinţe împăcate; i se părea că această pace sufletească îl face mai tare decât toată furia oarbă a vijeliei care se dezlănţuia.

Iubite cititor, ştii pentru ce simţea astfel acest călător? Pentru că glasul conştiinţei e glasul Duhului Sfânt - e glasul lui Dumnezeu - care vorbeşte sufletelor noastre. Când acest glas ne aprobă, suntem siguri că Dumnezeu e cu noi (O. M. P. 123-124).

Să ne examinăm zilnic conştiinţa. Fericitul Augustin, recomandă că, pentru cultivarea conştiinţei, noi trebuie să încheiem acţiunile noastre zilnice, cu controlul ei. "Fraţilor, să ne silim după putinţă, a face bine să examinăm în toate zilele conştiinţa noastră şi să ne uităm cu îngrijire la haina sufletului nostru, de nu s-a rupt, sau de nu s-a descusut nicăieri, de n-am pătat-o în vreun loc cu necumpătarea noastră, de n-am ars-o cu mânia, de n-am rupt-o cu pizma noastră, de nu i-am scos lustrul cu avariţia noastră (O. M. P. 123-124).

12. Am ucis pe aproapele meu prin grăirea de rău sau ponegriri?

Păcatul acesta este un cuţit drăcesc, care face pe clevetitori, grăitorii de rău sau pe ponegritori, ucigaşi de oameni. Cei ce săvârşesc păcatul acesta se opresc de Sf. Împărtăşanie 1-2 ani şi 18 metanii pe zi; iar când păcatul acesta scurtează sau rupe viaţa cuiva, atunci îl aşează pe grăitorul de rău în rândul ucigaşilor. Pentru edificarea creştinilor dornici de mântuire, dăm aici şi această povestire educativă.

Nu vorbi de rău pe nimeni. Se zice că o dată necuratul a chemat la sine pe feciorul lui de casă şi i-a poruncit să-i aducă în grabă pe acei oameni care au făcut mai mult rău pe lume, căci voia să-i vadă ce mai fac. Drăcuşorul, la porunca dată, a făcut un salt în iad şi cât ai clipi din ochi, s-a înapoiat aducând cu el şase blestemaţi, dintre cei mai chinuiţi din flăcările iadului.

După ce au fost aduşi toţi aceştia, necuratul făcând o ochire generală peste ei, a zis că îi va cerceta şi va da libertate celui mai netrebnic dintre ei. Păcătoşii mulţumiţi de aceasta se uitau îngroziţi unul la altul. Întrebările au început: "De ce te-au trimis aici?" "Eu am fost prietenul care am promis unui om pe patul de moarte, că voi avea grijă de orfanii ce rămâneau pe urma lui. După moartea tatălui, am lăsat copiii pe drumuri, iar eu am pus stăpânire pe banii lor". "Dar tu?" "Mie mi-au fost încredinţate toate secretele principale ale patriei mele şi când a izbucnit războiul, mi-am trădat ţara. M-am îmbogăţit de pe urma propriei mele ţări şi fiecare monedă de aur ce intra în buzunarul meu, era pătată de sângele fraţilor mei". "Vorbeşte tu, acuma", zise necuratul, făcând semn unui

om cu chipul de animal, care-şi ştergea fruntea cu mâinile-i înroşite de sânge. "Eu mi-am ucis nevasta şi copiii, pentru a nu fi obligat să-i hrănesc, şi i-am aruncat în mare". Acum este rândul tău", spuse altuia. "Eu am otrăvit familia mea care m-a scos din mizerie şi apoi am dat foc casei".

"Dar tu, care încă mai ai la gât urmele ştreangului cu care te-ai spânzurat?" "Eu când mă plictiseam de logodnicele mele, lă făceam să dispară. A-şi fi putut să le părăsesc, însă am preferat să le putrezească oasele în grădina casei mele". Necuratul dând din umeri, zise: "Lăcomie, trădare, egoism, nerecunoştinţă... astea sunt fleacuri neînsemnate".

Dar când se pregătea să plece, observă că mai rămăsese încă un blestemat, care nu fusese întrebat. Dar fără a vorbi îl întrebă numai cu privirea. "Eu, răspunse acesta, n-am ucis, nici n-am furat, n-am făcut altceva, decât că am calomniat, am vorbit de rău"... Necuratul, care părea că pentru prima oară se interesa de cele ce spunea acest bletemat, s-a aşezat din nou pe jilţul său şi i-a poruncit: "Explică-te!" Blestematul continuă, satisfăcut de această atenţie a necuratului: "Născoceam vreo nelegiuire, vreo crimă sau altceva şi o puneam în sarcina omului, pe care n-aş fi îndrăznit să-l ucid altfel. Aşa distrugeam cinstea celor ce-i împovăram şi-i vorbeam eu de rău, înveninându-le viaţa la sute de nevinovaţi care îşi plâgeau ruşinea lor sau se sinucideau, învinşi de ura şi dispreţul semenilor lor. Fără gloanţe de revolver, fără să vărs sânge lovind cu cuţitul, calomniile mele doborau sufletele. Fără a mă expune să înfund puşcăriile ca şi cei ce ucid cu mâna lor, sau să fiu spânzurat, sau ucis la rându-mi, mă bucuram în schimb de cinste şi onoruri.

Apoi mai puteam să mă bucur şi să asist nepedepsit la rezultatele nefericite ale operei mele. Căci arta mea nu era ca a celor care doboară dintr-o lovitură, într-o clipire de ochi. Ea provoca scurgerea vieţii cu încetul prin înăbuşeală. Victimele mele nici nu ştiau de unde le venea veninul, iar eu puteam să privesc cu plăcere urmele otrăvirii pe obrajii lor supţi". Necuratul întinse stăpânitor mâna spre blestematul ce-şi povestise crimele şi spuse: "Dacă o fi să mor vreodată, tu să stăpâneşti iadul în numele meu".

Cititorule, ce înveţi din această istorioară? Să-ţi fereşti sufletul de toate păcatele ce caută să te ispitească în această lume. Pentru că o viaţă plăcută lui Dumnezeu, este o viaţă plină de virtuţi, cinstită şi nepătată. Păcatele sunt de tot felul în această viaţă.

Dumnezeu însă voieşte să fii creştin cu adevărat şi să iubeşti îndemnurile frumoase pe care le dă Sf. Scriptură. Iar când gândul viclean te ispiteşte, să te rogi ca şi Sf. Efrem Sirul: *"Doamne şi Stăpânul vieţii mele! Duhul trândăvirii, al grijii de multe, al iubirii de stăpânire şi al grăirii în deşert, nu mi-l da mie. Iar Duhul înţelepciunii, al smereniei, al răbdării şi al dragostei, dăruieşte-l mie slugii Tale".* Aşa dar rugându-te, vei dobândi de la Dumnezeu "Duhul înţelep-

ciunii" şi nu vei mai cădea în duhul grăirii în deşert sau al clevetirii (Prel. de Pr. V. Atanasiu - Basarabiu D. Ort. a XV Nr. 1-2).

13. Am ucis oameni în război, ori în apărarea zisă legitimă?

"Cel ce ucide în război sau în tâlhărie, trei ani să nu se cuminece, adevărat, de-i vor fi venit asupră-i cu săbii (ca să-l omoae); iar de nu va fi venit tâlharul cu săbii, ci numai ca să fure, iar el putând să fugă şi n-a fugit, ci a scos sabia sau arma de a ucis pe tâlhar, acela să se canonisească ca un ucigaş" (Prav. Mare Bis. gl. 335; Can. 13 Sf. Vasile; Nomocanonul 6; can. 20 Sf. I Post).

Despre duel. Duelul e o luptă între doi indivizi, cu specificarea armelor, timpului şi a locului; aşa că, dacă doi oameni din întâmplare se ceartă şi se bat, chiar cu arme, lupta aceasta nu este duel propriu zis. Obiceiul criminal al duelului este foarte răspândit în multe ţări, în zilele noastre cu toate că duelul este oprit de legea naturală. Şi într-adevăr, legea naturală opreşte ca cineva, fără o pricină destul de grea, să se expună pe sine, sau pe alţii, primejdiei de a pierde viaţa, sau chiar numai sănătatea. Dar cel ce se luptă în duel, se expune pe sine la primejdia de a-şi pierde sănătatea şi chiar viaţa precum şi la primejdia de a lovi greu sau chiar a omorî pe altul, călcând legea naturală care zice: "Să nu ucizi", nici pe tine, nici pe altul. Căci dacă cel ce se bate în duel ar avea o pricină destul de grea, spre a făptui astfel, această pricină ar fi sau pentru ca să-i probeze nevinovăţia, sau ca să răzbune injuria primită, sau ca să-şi apere cinstea, sau ca să arate că este un om tare şi războinic (a).

1. Ca să arate nevinovăţia sa, omul nu poate comite o crimă ca duelul, fiindcă nu va arăta nimic prin el; şi dacă nevinovatul va fi învins, atunci nu ar mai fi vinovat, ceea ce este absurd.

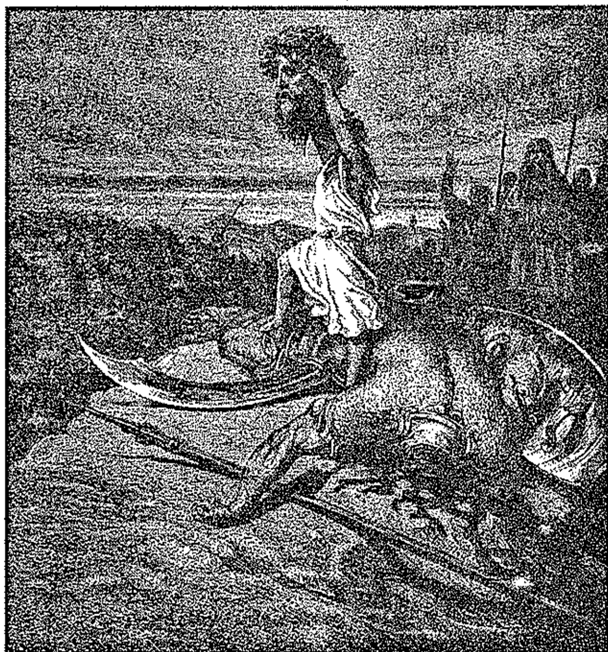
2. Nici a se răzbuna pentru o injurie primită nu este permis să se comită o astfel de crimă, căci injuria primită de către un privat nu-i dă dreptul de a se răzbuna. Dreptul acesta îl are numai suprema autoritate în societate, drept pe care societatea-l exercită prin puterea judiciară. De altminterea duelul nu ar fi mijlocul cel mai bun spre a răzbuna injuriile; fiindcă chiar cel ce a primit injuria poate fi învins şi omorât în duel: atunci unde este răzbunarea?

3. Spre a-şi apăra cinstea sau onoarea, nu este permis omului să se lupte în duel. Căci nu este o necinste a nu primi un cartel de duel, ci din contră, mult mai tare şi mai mărinimos este omul care nu-l primeşte, fiindcă se împotriveşte pasiunilor sale, mai cu seamă mâniei şi arată că vrea să păzească legile na-

(a) Se numeşte caz de legitimă apărare, când cineva atacat de un vrăjmaş care vrea să-l omoare, nu poate scăpa altminterea decât omorând pe adversar. Dar trebuie să băgăm de seamă că apărarea nu este legitimă, dacă ea nu este absolut trebuincioasă pentru păstrarea vieţii. Şi dacă fugind sau chemând pe cineva în ajutor, sau numai bătând sau lovind pe adversar şi-ar putea păstra viaţa omul, şi ar merge mai departe, atunci ar comite un omor, ceea ce este un mare păcat sau crimă.

turale, Dumnezeieşti şi civile. Şi într-adevăr, dacă cineva mi-a spus că sunt om necinstit, sau a spus adevărul sau a spus minciună; dacă a spus minciună şi voi fi învins în lupta duelului, atunci ar trebui ca minciuna aceasta să se considere ca adevăr, ceea ce este absurd.

4. Nici spre a se arăta om tare şi războinic, nu este permis omului a se bate

Chipul de faţă ne arată pe David ucigând pe Goliat. Două popoare stăteau faţă în faţă gata de război: israeliţii şi filistenii. Din tabăra filistenilor s-a desprins un uriaş, Goliat. Înălţimea lui era de şase coţi şi o palmă şi era îmbrăcat tot în fier şi aramă. Acest Goliat, a făcut o propunere zicând: "Să se bată cineva cu mine din oştirea lui Israil şi de mă va ucide, vom fi vouă robi, iar de-l voi ucide eu, voi veţi fi nouă robi". Şi s-au întristat israeliţii şi s-au spăimântat foarte; iar Goliat îi batjocorea mereu. David era un păstor de oi şi mergând cu merinde la fraţii săi în tabără a cerut să fie lăsat să se lupte el cu Goliat. Şi a zis Saul împăratul, către David: "Nu vei putea merge împotriva celui de alt neam, căci tu eşti copilandru, iar el este om războinic din tinereţile sale". Şi a zis David: "Când păşteam oile şi venea leul şi ursul şi luau vreo oaie din turmă, mergeam după el şi scoteam oaia din gura lui şi de se scula asupra mea, îl omoram pe el. Domnul, Cel ce m-a scos din mâna leului şi a ursului, Acela mă va scoate şi din mâna acestuia de alt neam". Şi a luat David traista, băţul, praştia şi cinci pietre netede de pârâu şi a plecat spre uriaş. "Şi căutând Goliat, a văzut pe David şi a râs de el, pentru că era copilandru numai şi cu ochii frumoşi. Şi a zis către David: "Au doară câine sunt eu, de vii cu băţ asupra mea şi cu pietre"? Şi a zis David: "Tu vii la mine cu sabie şi cu suliţă şi cu pavăză, iar eu voi merge la tine în Numele Domnului Dumnezeului meu şi El te va da în mâinile mele"... Şi a băgat David mâna sa în traistă, a pus o piatră în praştie şi a lovit pe Goliat în frunte şi i-a tăiat capul cu sabia lui şi văzând filistenii că a murit viteazul lor, au fugit... (1 Împ. 17).

Fiecare din noi, fiii şi fiicele Sf. Biserici Ortodoxe creştine - din cler şi popor - avem în faţa noastră un Goliat uriaş: ispitele, păcatele, patimile rele şi faptele josnice, pe care vrăjmaşul diavol şi lumea ce zace în cel rău ni-l pun înainte. Acest uriaş Goliat al păcatului, care lesne ne înconjoară, se poate birui numai cu credinţă vie, rugăciuni, post, ajutor de la Dumnezeu şi cu o serioasă pregătire sufletească. De vom trăi în Hristos, vom birui Goliatul, altfel nu putem...

în duel; căci tăria nu consistă în a avea o puternică musculatură şi o mare destoinicie ca un saltimbanc, ci în a-şi stăpâni pasiunile sale, şi în a-şi consacra puterile sale binelui societăţii sau patriei.

Spre a ne convinge mai bine de absurditatea duelului, să cităm ceea ce scrie J. J. Rousseau în scrisorile sale. "Feriţi-vă, scrie el, de a confunda sfântul nume de cinste cu prejudiciul barbar, care pune toate virtuţile în vârful unei săbii. Dar în ce consistă acest prejudiciu urât? În gândul cel mai extravagant şi mai barbar, ce-a putut intra în mintea omul, adică, cum că toate datoriile societăţii, vor fi suplinite prin vitejie: că un om nu va mai fi şiret, răutăcios, clevetitor, ci că va fi politicos, bine crescut, blând, că minciuna se va schimba în adevăr, că furtişagul va deveni legitim, silnicia cinstită, necredinţa vrednică de laudă, când toate acestea vor fi susţinute cu sabia în mână; că o injurie este totdeauna bine răzbunată printr-o lovitură de sabie. Mărturisesc că este un fel de afacere unde gingăşia se uneşte cu cruzimea, în care numai din întâmplare se omoară oameni, această afacere este aceea în care duelişti se bat la întâiul sânge. La întâiul sânge? Dar, Doamne, ce vrei să faci cu sângele acesta? Să-l bei?

Va spune poate cineva că duelul arată că eşti om cu inimă şi că aceasta este destul, spre a şterge ruşinea şi imputarea tuturor celorlalte vicii... Aşa, dacă vei fi învinovăţit că ai omorât pe un om, vei omorî în duel pe un alt om, ca să arăţi că nu este adevărat. Astfel, virtutea, viciul, cinstea, necinstea, adevărul, minciuna, totul poate să existe, prin reuşita unei lupte în duel; nu va mai fi drept afară de silă, raţiune, afară de omor şi întreaga reparaţie a celor ce au fost înjuraţi, este de a-i omorî; fiecare injurie, este tot aşa de bine spălată cu sângele celui ce ofensează, ca şi cu sângele celui ce a fost înjurat. Dacă lupii ar şti să raţioneze, ei n-ar mai avea alte principii decât acestea.

Cinstea nu se apără nici prin sabie, nici prin pavăză, ci printr-o viaţă nepătată şi fără greşeală şi lupta aceasta valorează desigur cât cealaltă, în ceea ce priveşte bărbăţia.

Cu un cuvânt, omul brav dispreţuieşte duelul şi omul cinstit îl urăşte. Să conchidem cu D. de Monseignat: "Teoria duelului este distrugerea ordinului legal... este a-şi face dreptate sie însuşi, a se face legislator, jude şi călău în propria cauză, impunând prin autoritate privată, o pedeapsă cu moarte, chiar şi pentru pricina cea mai slabă, cea mai uşoară, câteodată cea mai josnică şi cea mai ruşinoasă. Şi ceva de mirat, între apologiştii duelului se găsesc unii scriitori, unii oratori, care cer ştergerea din codice a pedepsei de moarte, care susţin că dreptul omului asupra omului nu merge până la pedeapsa aceasta şi când ei tăgăduiesc întregii societăţi, folosinţa acestui drept, ei îl pretind pentru dânşii. Nefericiţii, nu aud ei ceea ce zice Domnul: *"Glasul sângelui fratelui tău strigă către Mine din pământ"* (Fac. 4, 10; T. M. C. de I. B. M. pg. 252-255).

Un duel fericit. Doi şcolari, buni prieteni, au ajuns într-o zi din vorbă în vorbă la bună ceartă şi şi-au zis unul altuia vorbe necuviincioase şi jignitoare. Ca să-şi spele cinstea pătată prin vorbele lor nesocotite, s-au provocat la duel, punându-şi fiecare martorii ceruţi de lege. Arma de luptă a fost însă foarte minunată, o piesă de teatru a marelui nostru poet Vasile Alecsandri, pe care s-au hotărât s-o înveţe pe de rost în timp de 5 zile; iar după expirarea termenului, acela care va rosti piesa pe dinafară fără de nici o greşeală, să fie biruitorul. Zis şi făcut. Peste cinci zile, duelul a avut loc şi amândoi au fost pe deplin pregătiţi pentru gravitatea momentului. Atât martorii cât şi împricinaţii au luat apoi masa împreună. Când vor ajunge, iubite cititor, elevii şcolilor noastre să se întreacă în citirea cuvântului lui Dumnezeu, luând ca armă în duelurile lor zilnice Biblia, citind şi recitind cuvintele Blândului Iisus? Ce zici? Tu te-ai hotărât la un asemenea duel? Numai citirea şi trăirea cuvântului lui Dumnezeu ne prilejuieşte adevărata fericire: *"Fericiţi cei care ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc pe El"* (Lc. 11, 28; de Pr. M. Ionescu).

N. B. - Având în vedere răzvrătirile contra Sf. Biserici Ortodoxe Române, făcute în vremurile acestea de unii răscolnici, aderenţi ai minciunii scoase din calendarul Iulian, care în cursul acestor două decenii (1924-1944), când au putut au tulburat lumea ortodoxă provocând groaznice ucideri sufleteşti şi trupeşti, prin Basarabia şi prin judeţele Neamţ, Putna, etc. în unire cu feluriţi eterodocşi; iar când s-au văzut presaţi de minciuna ce-o susţineau şi de opinia publicului conştient de adevăr, au mocnit la umbră şi-n întuneric, clocindu-şi teoriile lor mincinoasa (Is. 59) până în aceste vremuri grele, când îşi ridică capetele iarăşi asupra Mamei lor Duhovniceşti, ca: şerpii, viperele, scorpiile, puii de năpârci, ca să o tulbure şi învenineze cu muşcăturile lor infernale, ne-am văzut siliţi iarăşi a lua tocul în mână spre apărarea adevărului şi războire contra sataniceştilor minciunării ale acestor rătăciţi. Pe lângă broşura: *"Stil vechi ori Credinţa?"* din vol. 1, aducem iubiţilor noştri creştini ortodocşi români, iubitori de lege, neam şi adevăr sfânt, şi broşura de faţă: *"Omule! De ce Mă prigoneşti?"* spre a se folosi cu succes de învăţăturile ce-am putut pune într-însa, cu darul lui Dumnezeu, pentru întărirea tuturor celor dornici de mântuire, pe temelia adevărului Sfânt al Ortodoxiei şi apărarea de săgeţile clocitelor minciunării ale paraziţilor, care ne tot pişcă provocând tulburare multora. În dragostea sfântă pentru luminarea şi mântuirea tuturor, deci şi a acelor fanatici răscolnici, aderenţi ai miciunii scoase din calendar, vin cu cuvântul Domnului zicând: *"Acestea zice Domnul: Cine cade şi nu se mai scoală sau cine se abate* (din calea dreaptă, rătăcindu-se) *fără să se mai întoarcă? Pentru ce dar poporul acesta... stăruie cu îndărătnicie în rătăcirea lui? Pentru ce se lasă aceştia duşi în necurmate rătăciri, stăruiesc în înşelătorii şi nu vor să se întoarcă* (din căile minciunăriilor pe calea adevărului care-i viaţă Ioan 14, 6) *la Dumnezeu? Toate creaturile îşi cunosc rânduiala lor, dar poporul acesta* (răzvrătit contra adevărului învederat) *nu cunoaşte legea Domnului Dumnezeu..."* (Ier. 8, 4-7).

OMULE! DE CE MĂ PRIGONEŞTI?

ADEVĂRUL SE LUPTĂ CU MINCIUNA, CA LUMINA CU ÎNTUNERICUL

14. M-am răzvrătit contra Sf. Biserici Ortodoxe şi a Sfântului Sinod pe chestia îndreptărei calendarului, ucizând pacea multor suflete prin felurite atacări contra adevărului, prin ponegrirea clericilor şi hulirea credincioşilor, făcându-mă ucigaş multor persoane?

Calendariştii sunt schismatici pentru că: 1) Se despart de Sf. Biserică Ortodoxă, prin răzvrătire (Can. 5 şi 20 Gangra). 2) N-ascultă de hotărârile Sfântului Sinod; prin aceasta ei se sinucid duhovniceşte (Can. 6 Gangra). 3) Cei ce se întorc la pravoslavie trebuiesc supuşi la canoisirile apostaţilor (Prav. Bis. Ier. N. Sachelarie pg. 101).

De şi unii răscolnici stilişti stau camuflaţi în sânul Bisericii, totuşi, ei în loc de a se da după adevăr, se războiesc contra binecredincioşilor Creştini, cum se războia Esau contra lui Iacob în pântecele mamei lor Reveca (Fac. 25, 20). "Aceştia viese visând trupul îşi spurcă şi domnia leapădă şi slavele hulesc. Iar Mihail Arhanghelul, când cu diavolul pricindu-se grăia pentru trupul lui Moise, n-a îndrăznit să aducă judecată de hulă, ci a zis: *"Certe-te pe tine Domnul". Iar aceştia câte nu ştiu hules, şi câte după fire, ca nişte dobitoace necuvântătoare ştiu, întru acelea se strică. Vai lor! Că în calea lui Cain au umblat şi întru înşelăciunea lui Valaam prin mită sau vărsat şi întru împotrivire în cuvinte a lui Core au pierit. Aceştia sunt între dragostele voastre, ca nişte pietre în Mare acoperite de apă, împreună cu voi mâncând, fără de frică pe sine păscându-se; nori fără de apă, ce se poartă de vânturi, copaci tomnatici, neroditori, de două ori morţi şi dezrădăcinaţi; valuri sălbatice de mare, spumegându-şi ruşinele lor, stele rătăcitoare, cărora negura întunericului în veac se păzeşte... Aceştia sunt care se deosebesc pe sine şi sunt trupeşti, neavând duh"* (Iuda 1, 8-13, 19).

Dreptarul calendarului. Precum am mai arătat (în Ogl. Duh. vol 1 pg. 131-150) calendarul este numai o măsurătoare de timp, aşa cum e şi ceasul măsurătorul timpului scurt 12-24 ore; metru, Kilometru, mila... pentru măsurat lungimi, lăţimi,

grosimi, înălţimi, etc.; Kilogramele pentru măsurat greutăţi; litrul, deacalitrul pentru măsurat lichide: apa, vinul...; baniţa, merticul... pentru măsurat cereale, ş.a.m.d. Precum ceasul măsoară timpul din o zi şi o noapte, în cele 24 de ore, tot astfel şi calendarul e o măsurătoare de timp mai lung, de: zile, săptămâni, luni şi ani. Precum ceasurile care nu merg bine, precis, se îndreaptă după ceasul care merge precis, ori după radio; aşa şi calendarele făcute de oameni cu felurite întârzieri, sau îndreptat din timp în timp după calendarul ceresc. Ceasurile care se îndreaptă după ceasul ce merge precis, nu se zice că le-au schimbat, ci că le-au îndreptat; aşa şi calendarul Iulian, care rămăsese cu 13 zile în urma calendarului ceresc făcut de Dumnezeu, nu s-a schimbat, cum prosteşte zic unii, ci numai s-a îndreptat. Greşesc mult, ba chiar păcătuiesc, aceia care în lenevirea raţiunii lor lâncezânde, spun că Sf. Sinod Ortodox Român a schimbat calendarul. După dreptate şi adevăr: calendarul Iulian nu s-a schimbat, ci numai s-a îndreptat, deci nimeni să nu mai zică: "S-a schimbat calendarul", ci aşa după adevăr: "Calendarul s-a îndreptat", readucându-se de la neadevăr, unde rămăsese în cursul celor 16 secole, la adevăr, unde era în vremea celor 318 Sfinţi Părinţi ai Sinodului I. ec. din Nicheea.

Calendarul e un măsurător al timpului mai lung, făcut de oameni, după calendarul cerului făcut de Dumnezeu desăvârşit în precizia măsurării timpului îndelungat al: zilelor, săptămânilor, lunilor, anotimpurilor şi anilor. Dumnezeu fiind desăvârşit în înaltele însuşiri, a făcut, pe lângă toată lumea cerească şi pământească, şi calendarul ceresc bun foarte şi desăvârşit în precizie. Oamenii făcuţi de Dumnezeu după Chipul şi Asemănarea Sa, prin moştenirea păcatului strămoşesc şi căderea lor în felurite păcate, pierzând mult din Darurile şi strălucitele virtuţi , cu care i-a înzestrat la prima zidire a lor, oricât s-au cultivat ei, totuşi, n-au putut ajunge la culmea desăvârşirii, pe care o are numai Zditorul, n-au putut face nimic desăvârşit, ca şi înţelepţii Turnului Babel, ai Babilonului, etc. Astfel, n-au putut ei a face nici calendarul a fi desăvârşit pentru măsurarea timpului îndelungat, după calendarul cerului (Fac. 1, 14-19; comp. Ps. 73, 17-18; 103, 19-24). La început înţelepţii popoarelor au făcut calendarele lor cu foarte mari greşeli în măsurarea timpului. Din vreme în vreme, văzându-le astfel, le-au tot corectat şi îndreptat cât le-au permis slabele puteri ale cunoştinţelor lor, după calendarul ceresc, însă n-au putu a-l face aşa de bun şi precis drept după calendarul cerului întocmit de Dumnezeu. Ultimul calendar readus mai aproape de precizia calendarului ceresc, a fost calendarul înţelepţilor Egiptului (care erau păgâni, idolatri), după care a luat şi întocmit calendarul păgânul filozof Sosigene, dimpreună cu alţi păgâni înţelepţi, din porunca păgânului împărat roman, Iulian, după care i s-a dat şi numirea de "Calendarul Iulian".

Calendarul acesta Iulian, n-a putut a fi alcătuit spre a merge precis după

calendarul ceresc, deci a rămas în urmă cu câte o zi la fiecare 123 de ani. Rămânerea aceasta în urmă a calendarului Iulian, ne-o arată destul de clar însuşi Pidalionul. Astfel, la tâlcul canonului 7 Apostolic ni se arată că isimeria sau echinocţiul de primăvară şi de toamnă, de la 24 martie şi septembrie, unde fusese fixat de Sosigene (la a. 44 a. Hs.), în vremea Sfinţilor Apostoli rămăsese la 23, 22 martie şi septembrie. La anul 325 d. Hristos, în vremea sin. I. ecumenic din Niceea, rămăsese la 21 martie şi septembrie şi aşa l-au primit şi fixat să rămână în întrebuinţarea Bisericii, desigur prin îndreptarea lui după calendarul ceresc când se va putea; iar pe la sfârşitul secolului 13, când învăţaţii Monahi Atoniţi: Nicodim Aghioritul şi Agapie întocmesc colecţia de canoane comentate sub titlul de *"Pidalion"*, adică *"Cârmă"*, care a fost publicat, intrând în întrebuinţarea generală în anul 1800 (după care s-a tradus din greceşte în româneşte de Mitropolitul Moldovei, Veniamin Costache şi s-a tipărit cu litere chirilice în tipografia Mănăstirii Neamţu la anul 1848), isimeria sau echinocţiul de primăvară, precum mărturisesc în tâlcul canonului 7 al Sfinţilor Apostoli întocmitorii şi comentatorii Pidalionului, era atunci la 10-11 martie şi septembrie. De atunci până la anul 1924 a rămas ismeria sau echinocţiul, cu 13 zile în urma calendarului ceresc. De aici se vede clar, că, calendarul Iulian nu merge după calendarul ceresc; deci trebuia îndreptat... Aceasta a făcut-o Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, readucând echinocţiul de la neadevăr mai aproape de adevăr, adică de la 8 martie şi septembrie, la 21 martie şi septembrie, exact în acelaşi timp unde era pe vremea Sf. Sinod I. ec. din Niceea.

Sfântul Sinod I ec. Niceean, a aflat şi aşezat în Biserica Ortodoxă calendarul Iulian cu echinocţiul de primăvară şi toamnă la 21 martie şi septembrie. Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române şi alte Biserici Ortodoxe, orientându-se după Sf. Sinod I ec. Niceean, Pidalion şi astronomie, a readus echinocţiul de primăvară şi toamnă de la 8 martie şi septembrie, la 21 martie şi septembrie. Astfel, Sf. Biserică Ortodoxă Română, cu calendarul îndreptat, merge drept după calendarul din vremea Sfinţilor 318 Părinţi ai Sinodului I ec. din Niceea.

Stiliştii susţim morţiş, că ţinând sărbătorile după calendarul Iulian neîndreptat, cu echinocţiul la 8 martie şi septembrie, prostesc pe cine pot, că ei ţin calendarul după Sinodul I ec. din Nicheea. Această minciună cu care ei precupeţesc pe cei proşti, pentru urâtul câştig iscariotenesc, o pot vedea clar şi copiii de şcoală nu numai oamenii mari cu puţină carte.

Aici e locul să se socotească bine fiecare cititor şi ascultător al acestor dezvăluiri: Cine ţine calendarul drept după Sfinţii 318 Părinţi ai Sinodului I ec. din Niceea? Şi cine ţine contra lui? Cine merge după adevăr şi cine după minciună? Care calndar e după calendarul Sfinţilor 318 Părinţi ai Sf. Sinod I ec. din Nicheea şi mai aproape de calendarul ceresc, şi care merge după minciună, depărtaţi cu 13 zile de calendarul Sinodului I ec. şi calendarul

ceresc? "Orb pe orb de se conduc, cad amândoi în groapă", zice Mântuitorul. Şi, Doamne, câtă lume nu s-a prăbuşit în groapa sumedeniilor de minciunării, vrăjmăşuiri, atacuri infernale, batjocori grosolane şi bolovănire a Sfintei Biserici Ortodoxe din partea celor ce ţin morţiş la calendarul vechi, mai mult decât la dreapta credinţă! Aşa aceştia au făcu şi fac cam aşa cum au mai făcut şi fac şi pleiadele confesioniştilor eterodocşi, ale ereticilor şi sectarilor. Acestea zice Domnul: *"Cine cade şi nu se mai scoală? Sau cine se abate din cale fără a se mai întoarce iarăşi? Pentru ce dar poporul acesta se lasă dus în necurmate rătăciri, stăruiesc în înşelătorie şi nu vor să vină* (pe calea adevărului) *la Dumnezeu?"* (Ierem. 8, 4-5).

Precum am mai văzut, calendarele, ca şi alte măsurători de timp făcute de oameni (ceasuri, pendule, etc.), din început n-au putu a fi făcute a măsura vremea precis. Ele au avut felurite scăderi, care, oricât s-au îndreptat din timp în timp, tot n-au putut a le aşeza să meargă precis după calendarul ceresc. Astfel, ultimul calendar al Egiptenilor, după care s-a făcut şi calendarul Iulian adoptat de Biserica Ortodoxă, precum am mai văzut, rămâne în urmă la fiecare 3.600 ani cu câte o zi. Calendarul nostru îndreptat în anul 1924 la 1-14 octombrie, de care se serveşte Sf. Biserică Ortodoxă Română, rămâne în urmă abia după 42.000 de ani cu o zi.

Privind la aceste trei calendare sau măsurători de timp mai îndelungat, socoteşte-te bine, Creştine, şi mărturiseşte adevărul: Care calendar este mai bun? Care calndar e mai aproape de precizia calendarului ceresc? Care-i mai aproape de adevăr? Care calendar sunt datori a-l ţine Creştinii Ortodocşi? Şi după care calendar trebuie a merge Sf. Biserică Ortodoxă şi noi fiii săi, pentru a ne apropia de Mântuitorul care zice: *"Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa"* (Ioan 14, 6). Creştine, judecă sănătos, dacă adevărul e calea care ne călăuzeşte la viaţă, apoi care calendar e mai apropiat de adevăr, de precizia calendarului ceresc făcut de Dumnezeu? Pe care trebuie să-l ţii şi pe care-l ţii? Nu uita, că devierea părută mică la început, cu vremea creşte, devine uriaşă, înfricoşată, primejduitoare şi pierzătoare sufletelor celor ce deviază de la adevărul Sfânt, statornicit în Sf. Biserică Ortodoxă. Devierile, dezbinările, babiloniile, rupturile şi diferiele prăbuşiri, sunt urmările felurítelor păcate ale noastre, între care şi profanarea dumnezeiescului semn al Sfintei Cruci, prin punerea de jos: prin case particulare ori publice, prin Biserici, pe trotuare şi călcarea cu picioarele pe el, şi profanarea Sfintelor Icoane ale Maicii Domnului cu Pruncul Iisus în braţe prin agăţarea pe faţa Lor a feluritelor deşertăciuni femeieşti, cu care îşi împopoţonau idolatrii popoarelor păgâne, idolii lor, d. p.; Egiptenii idolii: boul Apis, crocodilul, etc., budiştii pe idolul lor Buda, etc. Faptele acestea rele, pe care mulţi de-ai noştri care s-au trudit până la sacrificiu a le face ca pe nişte bune, ne-au ciomăgit şi umilit adeseori şi mai ales în timpul de faţă. Netrebnici-

ile acestea ale noastre, pe care majoritatea inconştienţilor le-au zămislit, alimentat tacit, conservat şi dezvoltat războinic, chiar şi în Biserica lui Dumnezeu, din când în când, ne-au frânt cerbicea şi prăbuşit în pulberea pământului, aceea ce era fala noastră...

Aceşti stilişti rămaşi departe de adevăr, care împreună cu eterodocşii, ereticii şi pleiada sectelor, ne acuză şi bolovănesc cu felurite blesteme, injurii şi hule, socotească bine cei care au minte teafără, asupra cui cad bolovănirile acestea? Asupra noastră a celor ce mergem cu Biserica aproape de adevărul Divin, ori asupra acelora care de dragul calendarului Iulian, deviat de la adevărata precizie a calendarului ceresc şi din râvna stilismului eronat, rămân în neadevăr, slugăresc minciuna şi atacă adevărul? Vai şi amar tuturor acelora care de bună voie şi din îndărătnicia lor se rup de Sf. Biserică Ortodoxă prin nesocotirea adevărurilor ei, cu susţinerea minciunăriilor şi atacarea adevărului Sfânt, că toţi: "Cei ce n-au Biserica de Mamă, n-au nici pe Dumnezeu de Tată".

Nu te abate din calea adevărului. Ni s-a spus şi am observat şi noi că vin unele persoane stricate din lume, în Sfintele Mănăstiri şi după ce împrumută, cerşesc ori fură nişte haine călugăreşti cu care se îmbracă, apoi aşa mascaţi, ca odinioară diavolul în trupul şarpelui, umblă printre călugări, călugăriţe, ba chiar şi printre unii Preoţi mai slăbuţi, şi-i bate la cap cu stilismul lor, sporovăind că Biserica nu merge bine, că numai ei merg bine şi că lumea să se ia după dânşii. D. p. în ziua de 25 martie serbăm Bunavestire, la 23 aprilie Sf. Gheorghe, etc.; ei bâzâie în surdin din întuneric, hulind Biserica şi discreditându-o, că nu-i aşa cum serbează ea, dar: "Cei ce urăsc (hulesc, bolovănesc) Biserica, de la Domnul se vor suşina, că precum iarba de foc, aşa se vor usca...".

Ştiţi! Precum între albinele harnice sunt şi unele albine hoaţe, care fură mierea adunată de albinele lucrătoare, aşa şi printre noi, se vâră unele persoane îmbrăcate în rase furate, ca să ne fure adevărul şi să ne lase în loc minciuna şi pe tatăl ei. Datoria ne face pe noi Preoţii conştienţi, a arăta adevărul adevărat, pe care ţinându-l şi conducându-ne după el, să ne îmbrăcăm în haina sfinţeniei.

Stiliştii, pe lângă alte bâzâituri, mai acuză Biserica: vociferând în umbră că unde-i postul Sfinţilor Apostoli din anul acesta (1945)? Nici aici n-au dreptate, pentru că postul Sfintelor Apostoli uneori a fost mai mare, alteori mai mic, uneori de câteva săptămâni; iar alte ori numai de câteva zile. Şi aici se vede ivindu-se măru discordiei şi demonul răzvrătirei contra adevărului statornicit în Biserică de Sf. Sinod Ortodox Român. Un proverb străbun zice: "Prietenul la nevoie se cunoaşte". Omul împărat, din Sf. Evanghelie, a văzut ce fel de prieteni şi supuşi au fost cei chemaţi cu prilejul nunţii fiului său... (Mt. 22, 1-14). Şi noi putem cunoaşte pe cei care atacă Biserica pe chestia postului Sfinţilor

Apostoli, ce fel de creştini sunt.

Se povesteşte că odiinioară un pustnic, ducându-l fiii săi la Sf. Liturghie, a văzut pe un diavol în tinda Bisericii scriind pe o piele de bivol pe toţi aceia care vorbeau, râdeau şi făceau neorânduieli în Casa Domnului. După ce a umplut pielea cu numele celor scrişi, văzând că nu mai are loc să mai scrie şi pe ceilalţi, s-a apucat s-o întindă cu dinţii şi cu ghiarele, până când s-a izbit cu coarnele de zidul Bisericii. Acolo a scris apoi şi pe ceilalţi creştini care mai vorbeau, râdeau şi făceau felurite neorânduieli în Biserică, ba chiar şi pe acel pustnic, care s-a înşelat şi a râs şi el la acea vedere hazlie. Aşa întind şi calendariştii de calendar ca să-l dea de la adevăr la minciună, adică vor ca să dea Biserica cu calendar cu tot, de la 21 martie şi septembrie, unde era în timpul Sin. I ec. la 8 martie şi septembrie unde nu era atunci. Ei vor să se cocoţeze pe treapta şireteniei: "Scopul scuză mijloacele" oricât de murdare şi de mârşave ar fi ele. Aceasta o întrebuinţează lumea care aleargă pe alături de căile adevărului Divin, până se prăbuşesc în pierzarea vremelnică şi veşnică (Ioan 8, 24); iar nu Biserica şi fiii săi adevăraţi. Ei zic că le este iertat a merge după minciună, fiindcă vor să scoată mai mare postul Sfinţilor Apostoli. Asta-i drept povestea cu antireul lui moş Arvinte, care fiind cam mic, a tot tăiat din spate şi a pus pe dinainte, din poale la mâneci, din mâneci în spate, până ce a făcut din el un potlog de cârpituri. Iată aşa vor să facă şi stiliştii cu calendarul îndreptat şi cu Biserica. Asta o pot face ei cu sufletele lor; iar nu cu Sf. Biserică şi cu adevărul Divin pus într-însa.

Unii stilişti răpştind pentru micşorarea postului Sf. Apostoli, susţin prosteşte că aceasta ar fi ştirbirea Sfintei Cruci. Iată unde-i duce bezna ignoranţei în care orbecăiesc. Sectarii în rătăcirea lor infernală sporovăiesc că Semnul Crucii, e Semnul fiarei, că e numai de la Constantin c. Mare, etc.; iar stiliştii trăncănesc că prin micşorarea postului Sf-lor Apostoli, îi cade Crucii un corn. Acestea-s minciunăriile stăpânitorului întunericului veacului acestuia (Ioan 8, 44) cu care-şi inspiră pe toţi cei ce deviază de la adevăr şi trec pe teritoriile lui.

Dumnezeiescul Semn al Sf. Cruci, adică acest Sigiliu sau Pecete Divină, a fost în planul Dumnezeirii înainte de crearea lumii spirituale şi materiale, aşa cum este în planul arhitectului: palatul, turnul, podul, tunelul, orice clădire, maşinărie, aparat, etc., mai înainte de a le face. Dumnezeiescul Semn al Sfintei Cruci a fost folosit de bărbaţii V. Testament în felurite împrejurări. Aşa de pidă Patriarhul Iacob îşi binecuvintează nepoţii: Manase şi Efraim, cu Semnul Crucii, punându-şi mâinile cruciş pe capetele lor (Fac. 48). Proor. Moise cu Semnul Crucii a salvat din pierzare pe toţi întâi-născuţii Israelitenilor prin ungerea cruciş cu sângele Mielului Pascal a intrării caselor lor; cu Semnul Crucii: "Cruce însemnând Moise în drept cu toiagul..." desparte apele Mării Roşii, trecând poporul israelit prin mijlocul lor, după care iarăşi le-a împreunat,

înecând oastea lui Faraon. Deasemenea tot prin Semnul Crucii, Moise (prin întinderea mâinilor în chipul Crucii) ajută pe israeliţi a birui pe amaleciţi (Ieş. 12, 7; 14; 17 8-16; Minei 14 sept. etc.). Prin rugăciuni cu mâinile ridicate în semnului Crucii David scapă de vrăjmaşii săi, Solomon sfinţeşte Templul, Iona scapă din pântecele chitului, cei trei tineri din cuptorul înşeptit înfocat al Haldeilor, Daniil din groapa leilor (Ps. 14, 9, 1-2; 62, 5; 133; 3 Imp. 8; 2 Paral. 6; Iona 2; Dan. 33; 1 Cor. 1, 18). Crucea apoi a fost folosită de Mântuitorul în actul mântuirii lumii, după care a dat-o Sfinţilor Apostoli şi nouă urmaşilor Săi, armă asupra diavolului... Crucea deci nu-i de la Constantin cel Mare, cum minciună învaţă pleiadele ereticilor şi sectarilor, nici după aşzarea celor patru posturi, cum bâiguiesc stiliştii, ci e de la întemeierea lumii, cum am arătat.

Stiliştii, pentru a îmbăta de cap pe cei proşti, zic că au să facă Crucea în trei cornuri de ciuda micşorării postului Sf-lor Apostoli. Ei bine, dar când fac Crucea punând mâna în patru părţi după cele patru posturi, cum zic ei, când postesc postul Crucii, unde mai pun mâna? După ceafă? dar când mai postesc miercurile şi vinerile de peste an, unde mai pun mâna? În spate? Dar când postesc şi ajunurile: Crăciunului, Bobotezei, ajunarea Sf. Cruci, etc., atunci unde mai pun mâna? La călcâie, etc.?

Iată unde-i duce ignoranţa pe aceia care nesocotesc hotărârea Sfântului Sinod şi a Sf. Biserici Ortodoxe! Lumea care zace-n cel rău n-aprobă ce-i bun şi după adevăr; ci smintindu-se, luptă satanic să răstorne adevărul, şi Adevărul e însuş Mântuitorul care zice: *"Fericit este cel care nu se va sminti întru Mine"* (Mt. 11, 6; 13, 57; 24, 10; 26, 31; Lc. 2, 34; 7, 23). Lumea ce zace-n cel rău n-aprobă ce-i bun, şi ce-i după adevăr nu primeşte. Dacă acest calendar n-ar fi mai apropiat după adevăratul calendar ceresc, nu s-ar fi răzvrătit şi nu s-ar răzvrăti atâta lume de beţivani, hulitori, înjurători, vicleni, mincinoşi, idolatrizaţi, păgânizaţi, care în multe laturi cred, vieţuiesc şi se oştesc atincreştineşte.

Când postul Sf. Apostoli e mic, sau oricum, noi toţi Creştinii Ortodocşi suntem datori a nu ceda la şoaptele răzvrătite contra adevărului, cum a cedat odinioară Eva la şoaptele şarpelui-diavol în Rai; ci să rămânem la hotărârea Sfântului Sinod. Dacă un Ierarh eparhiot are dreptul a hotărî post în eparhia sa în vremurile grele, ba chiar şi un stareţ în Mănăstirea sau Schitul său, cu atât mai mult Sf. Sinod are dreptul a hotărî post în anumite vremi, şi păstoriţii sunt îndatoraţi a-l ţine aşa cum s-a hotărît. Nu în zadar a zis Mântuitorul urmaşilor Săi: *"Cel ce ascultă pe voi pe Mine Mă ascultă, şi cel ce se leapădă de voi, de Mine se leapădă; iar cel ce se leapădă de Mine, se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine... Voi* (Apostolilor, Ierarhilor, Preoţilor, Dascălilor) *însă învăţaţi-i pe dânşii să păzească toate câte am poruncit vouă. ...Şi iată, Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului. Amin"* (Lc. 10, 16; Mt. 28, 19-20).

În anii când postul Sf-lor Apostoli e mic, de câteva zile, Creştinii care voiesc

a avea un post mai mărişor, pot posti în săptămânile învârstate, marţea şi joia (când se posteşte miercurea şi vinerea), şi aşa, în zece săptămâni au douăzeci de zile de post, în douăzeci săptămâni au 40 zile de post, şi astfel pot avea mulţumirea sufletească că şi-au completat postul după dorinţa lor, păzind pacea şi buna rânduială a Bisericii, după Sfintele Pravile bisericeşti. Aceia însă, care mănâncă carne de om prin atacarea şi învrăjbirea fraţilor şi surorilor, degeaba fac ei paradă de posturi, ca fariseii de odinioară. "Decât post cu îngâmfare - zic bătrânii luminaţi - mai bine mănâncă carne". Postul e foarte bun şi primit de Dumnezeu, numai atunci când e însoţit de virtuţi creştineşti şi de roadele vrednice de pocăinţă. Altfel, postul de bucate, fără părăsirea de păcate, e asemenea trupului fără suflet. Creştinii cei buni se vor folosi în aşa fel, lucrând cu înţelepciune, aducându-şi aminte de cuvintele Mântuitorului, Care zice: *"Cel ce nu este cu Mine, împotriva Mea este, şi cel n-adună cu Mine risipeşte"*. Despre apariţia din vreme în vreme, chiar din sânul bisericii, a unor lupi îndărătnici şi răzvrătitori contra adevărului, ne grăieşte şi Sf. Apostol Pavel, zicând: *"Eu ştiu aceasta, că după ducerea mea vor intra lupi grei întru voi, care nu vor cruţa turma. Şi dintru voi înşivă se vor scula bărbaţi grăind îndărătnicii, ca să tragă pe ucenici* (clerici şi creştini uşuratici, cruzi, nepricepuţi, neluminati deajuns, necunoscători deplin ai învăţăturii Ortodoxiei Creştine) *după dânşii"* (Mt. 12, 30; F. Ap. 20, 29-30). Noi să alegem deci a urma cu Sf. Biserică după calendarul îndreptat.

Aparentele impasuri în care se află Sf. Biserică uneori, este o economie dumnezeiească, prin care se dau pe faţă toţi fiii şi fiicele ei, arătându-se care-s fii buni şi devotaţi cu trup şi suflet pentru ea, şi care-s fii vitregi, de formă goală, ce-o hulesc, dezertori de la îndatoririle lor, şi care se fac coade de topor vrăjmaşilor ei. Când intri într-un loc întunecos, nu poţi cunoaşte vietăţile ce-s acolo, care sunt bune şi care-s rele. Atunci însă când aprinzi lumina, poţi deosebi peştii de şerpi , mieii de lupi, porunbeii de uli, etc. Tot astfel părutele impasuri prin care trece Sf. Biserică, dă la lumină pe toţi, care-s fiii ei buni şi care-s vrăjmaşi, căci chiar şi din sânul Bisericii adeseori s-au ridicat şi făcut vrăjmaşi ai săi (Mt. 10, 36; F. Ap. 20, 28-32; Rom. 16, 16-17; 2 Cor. 11). Pe aceşti vrăjmaşi, camuflaţi sub masca de creştini, îi auzim adeseori strigând: "Ia să vedem acum, unde au să iasă? Ce-au să facă? Cum au să iasă din impasul ăsta"...?

Ca Preot al Sf. Biserici cu Darul lui Dumnezeu,sfătuiesc pe fiecare fiu şi fiică a Bisericii, să rămânem în adevăr, şi să ne păzim de gaşca minciunăriilor... Minciunile prânzesc dar nu cinează. Minciuna e sămânţa cea rea, neghina, zizania cea spurcată a diavolului... Minciuna e asemenea cu un bulgăr de zăpadă pe care-l pornesc şi împing copiii... Cu cât îl rostogolesc, cu atâta creşte mai mult, până se desface. Cineva spunea, că orice minciună pentru ca să poată sta un timp, aşa cum stau băşicile de pe apă până le sparge vântul,

trebuie să fie proptită cu alte şapte minciuni. Iar când îi propti şi pe acelea cu câte alte şapte minciuni ca să stea, minciuna creşte 7x7=49, ş. a. m. d., încât ţi-ar trebui un registru mare în care să-ţi aşezi toate minciunile, pentru a nu te încurca... Deci e mult mai bine a rămâne şi sta în adevăr.

Fiecare din noi Creştinii Ortodocşi, dornici de mântuire, să ne ostenim a merge numai după adevărate învăţături ale Sfintei Biserici şi hotărâri ale Sfântului Sinod, ne cedând şoaptelor şi minciunăriilor ce bâzâie prin întuneric, cu stilismul lor, ca să nu i se zică cuiva în ziua cea mare: *"Prietene, cum ai intrat aici neavând haină de nuntă?"* (Mt. 22, 1-16). Adevărul ne îmbracă în haina sfinţeniei: *"Părinte Sfinte* - zice Mântuitorul în rugăciunea Sa Arhierească - *sfinţeşte-i pe ei întru adevărul Tău. Cuvântul Tău adevăr este"* (Ioan 17, 17).

Minciuna însă dezbracă de sfinţenie pe cei ce se ţin de ea, precum adevereşte Mântuitorul, zicând: *"Voi din tatăl diavolului sunteţi, şi poftele tatălui vostru voiţi să faceţi. Acela ucigător de oameni a fost din început şi întru adevăr n-a stat, ca nu este adevăr întru dânsul. Când grăieşte minciună dintru ale sale grăieşte, că mincinos este şi tatăl ei... Cela ce este de la Dumnezeu, graiurile lui Dumnezeu ascultă: pentru aceasta voi nu ascultaţi, că nu de la Dumnezeu sunteţi"*...(Ioan 8, 44, 47).

Omule! Omule! De ce mă prigoneşti? Adeseori am văzut pe unii creştini şi creştine care fac exces de zelul credincioşiei lor obscure şi prigonesc până la distrugere pe alţi Creştini binecredincioşi, ce se călăuzesc de Sf. Biserică Ortodoxă în plina lumină a învăţăturilor divine. Aşa văd ei, aşa înţeleg şi aşa fac. Precum cei ce-şi pun la ochi ochelari cu sticlă roşie, albastră, verde, galbenă, etc., văd prin ei toate lucrurile şi lumea dimprejur în culoarea aceea: roşie, albastră, verde, galbenă, etc., pe când cei cei privesc prin ochelarii cu sticlă transparentă, curată, văd toate lucrurile şi lumea din jurul lor drept aşa cum sunt în realitate; tot astfel şi creştinii, cum au fost învăţaţi, aşa văd, înţeleg şi lucrează. Aceia când fac astfel de mizerii şi crime contra plăcuţilor lui Dumnezeu, care cu multe osteneli, chibzuieli şi sacrificii înaintează pe calea adevărului după Mântuitorul, li se pare că aduc jertfă lui Dumnezeu (Ioan 16, 2; 15). Aceasta o vedem în viaţa zelosului Saul-Pavel, ca şi în viaţa multor nesocotiţi purtători ai numelui creştinesc, care atacă vrăjmăşeşte Sfânta Biserică Creştină Ortodoxă, făcându-se coade de topor eterodocşilor.

Tânărul evreu Saul, învăţat la picioarele Marelui cărturar fariseu Gamaliil, privind Biserica Creştină din Ierusalim prin ochelarii întunecatei culori a învăţăturilor fariseismului evreiesc, s-a pornit cu o mare ură ucigătoare asupra bunilor Creştini. În timpul uciderii Sf. Arhid. Ştefan, Saul era un înfocat vrăjmaş, prigonitor al Creştinilor. Pe când Ştefan se ucidea cu pietre, el lua parte cu satisfacţie, cel puţin pasiv, ca un nevârstnic, păzind hainele ucigaşilor. După aceea, cu un zel covârşitor, a persecutat pe credincioşii primei Biserici Creştine

din Ierusalim. Neîndestulat cu atâta, a cerut de la arhiereul evreiesc împuternicire şi ajutoare de a prinde şi a aduce legaţi în Ierusalim pe Creştinii refugiaţi în Damasc şi Siria, unde se aflau mulţi iudei. Astfel împuternicit, Saul plecă spre Damasc. Pe cale, aproape de Damasc, i s-a arătat Iisus Hristos în o puternică lumină straiucitoare din cer, care a venit peste el. Căzând la pământ, a auzit un glas din lumină, zicându-i: *"Saule, Saule! De ce Mă prigoneşti?"* Uimit de acea arătare Divină şi de glasul care-i cerea socoteală de fapta lui, a răspuns: *"Cine eşti Tu, Doamne?"* Domnul i-a răspuns: *"Eu sunt Iisus, pe Care tu Îl prigoneşti. Cu greu îţi este ţie a lovi cu piciorul împotriva boldurilor".*

Prin cuvintele: *"Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti?"* Mântuitorul arată că orice face cineva binecredincioşilor urmaşi ai Săi, le socoteşte ca făcute chiar Lui. Vedeţi că nu zice: "De ce îi prigoneşti pe Creştinii Mei?" ci: *"De ce Mă prigoneşti?"* Deci, ori de-i batjocoreşte, ori de-i prigoneşte, ori de-i tortureazâ, ori de-i ucide cineva pe urmaşii Săi, El le socoteşte ca şi cum Lui I le-au făcut, ca şi când El primeşte şi suferă acelea. *"Orice aţi făcut unuia din aceşti mai mici ai Mei, mie aţi făcut"* (Mt. 25, 40, 45). De aici reiese clar că orice rău fac eterodocşii şi răscolnicii stilişti, binecredincioşilor Creştini care merg după sfaturile Sfintei Biserici şi calendarul cel îndreptat (curăţit de minciuna celor 13 zile cu care rămăsese în urma calendarului ceresc), Mântuitorului I le fac, şi El le va cere socoteală în ziua judecăţii particulare şi generale, ca şi lui Saul în drumul Damascului.

Tremurând de spaimă, Saul a zis plâgâtor: *"Doamne, ce voieşti să fac?"* Domnul i-a poruncit: *"Scoală-te, intră în cetate şi ţi se va spune ţie ce trebuie să faci".* Bărbaţii care mergeau pe cale cu el, s-au umplut de spaimă auzind glasul din lumina cerească graind cu Saul şi nevăzând pe nimeni. Saul se ridică de la pământ orbit la ochii trupeşti, dar în acelaşi timp convins de Dumnezeirea Domnului nostru Iisus Hristos. Botezat în Damasc de Apostolul Anania, căruia i se arătase şi poruncise Domnul Iisus Hristos, Saul-Pavel îşi recăpătă vederea şi deveni, din înverşunatul adversar al Creştinismului, un înfocat Apostol al lui Hristos şi al Bisericii Sale, plin de umilinţă, pietate şi zel, după care a fost însărcinat a predica Evanghelia la neamurile păgâne, spre a le scoate din întunericul idolatriei şi a le aduce în Împărăția lui Hristos, care luminează tuturor. Mare fericre a simţit adunarea tinerei Biserici Creştine, când a auzit şi văzut această minunată transformare a lui Saul-Pavel, din lup sfâşietor al oilor lui Hristos, într-un înflăcărat Păstor-Părinte, hrănitor, luminător, păzitor şi apărător al turmei cuvântătoare. El a fost unul din cei mai aleşi luminători ai Bisericii, care a alergat mult prin Palestina, Asia Mică, Grecia, Macedonia, Itaila, etc. şi a luptat şi suferit mult, a propovăduit şi scris mult, cel mai rodnic Apostol, care după o strălucită activitate apostolească a dobândit cununa

muceniciei în Roma, unde a fost decapitat (an. 64 d. Hs.).

Precum Pavel din zelul său orb prigonea cu înverşunare Biserica Creştină, aşa şi feluritele partide eterodoxe ieşite din sânul Bisericii, au prigonit cu zel orb pe mama lor, Biserica Ortodoxă, din care au ieşit odată, şi apoi din timp în timp, unele după altele (1 Ioan 3, 18-20). Aşa, din Biserica Romei au ieşit: Bogomilii-Catarii (sec. 11); Valdenşii (sec. 12); Albingensii, Luciferianii (sec. 13); Viclefiţii (sec. 14); Husiţii (sec. 15); Luteranii, Zvingliştii, Calvinii, etc., cu pleiada sectelor (începând din secolul 16 până în prezent). Aceste partide de eterodocşi au atacat şi atacă cu multă înverşunare Biserica Ortodoxă, şi acum, pupăză pe colac, se mai fac coade de topor ale acestor eterodocşi şi unii purtători de nume creştinesc, de dragul calendarului Iulian neîndreptat. Aceşti răscolnici, ca nişte oameni de nimic, vorba românului, scuipă acolo de unde au ieşit, adică batjocoresc Biserica, pe clerici şi poporul binecredincios dintr-însa, care merg după adevăr şi cu calendarul îndreptat, cu echinocţiul de primăvară şi de toamnă, de la 8 martie şi septembrie, unde rămăsese în cursul celor 16 secole, la 21 martie şi septembrie, drept acolo unde era şi a fost fixat de cei 318 Sfinţi Părinţi ai Sinodului I ec. din Niceea, drept aşa cum a ţinut atunci Biserica Ortodoxă calendarul. Majoritatea acestor răscolnici stilişti, care în zilele sfinte au stat cu nasul prin gurile iadului (în crâşme), prin vasele cu băuturi beţive ce i-a îmbătat, tulnicit şi întunecat la cap, în loc de a citi dumnezeieştile Scripturi, Sfintele cărti şi revistele religioase spre a se lumina la minte, s-au răsculat (conduşi adeseori de unii orbiţi şi robiţi de interese pământeşti şi dornici de câştig urât, ca Iuda Iscariotul, Ahitofel, Avesalom, etc.), contra Maicii lor Duhovniceşti, discreditându-o în felurite forme, ca fariseii făţarnici pe Mântuitorul, Care-i îmbia cu mântuirea.

Dar precum atunci, aşa şi azi, El zice şi acestor farisei: *"Eu v-am cunoscut pe voi, că dragostea lui Dumnezeu n-aveţi întru voi. Eu am venit în Numele Tatălui Meu şi voi nu Mă primiţi pe Mine; de va veni altul* (anticriştii sau chiar Anticrist) *în numele lui, pe acela îl veţi primi. Cum puteţi voi să credeţi, slavă unul de la altul luând şi pe slava cea de la Singur Dumnezeu nu o căutaţi? Vai vouă povăţuitori orbi ai orbilor... că orb pe orb de se conduce, cad amândoi în groapă"* (Ioan 5, 42-44; Mt. 23). După unii ca aceştia strigă Biserica Sfântă ca şi oarecând Pavel după unii creştini uşuratici din Galatia şi Corint, zicând: *"Zilele păziţi şi lunile şi anii. Mă tem că în zadar m-am ostenit cu voi... Mă tem ca nu cumva precum şarpele a amăgit pe Eva cu vicleşugul său, aşa să se strice şi înţelegerile voastre de la adeverinţa* (adevărul, curăţia şi credincioşia) *cea întru Hristos. Că de ar propovădui cel ce vine pe alt Iisus* (minciuna în locul adevărului) *care n-aţi luat* (de la noi Apostolii sau Preoţii conştienţi) *sau altă evanghelie care n-aţi primit* (de la noi Apostolii) *bine l-aţi suferi. Dar unii ca aceia sunt apostoli mincinoşi, lucrători vicleni, închipuindu-se întru Apostolii*

lui Hristos. Şi nu este de mirare, că însuşi Satana se preface în înger de lumină. Nu este dar lucru mare de se prefac şi slujitorii lui ca slujitorii dreptăţii; cărora va fi sfârşitul după faptele lor" (2 Cor. 11, 3-4, 13, 1-5).

Aceşti răscolnici stilişti, anul acesta îşi năimesc aderenţi la orbecăirea lor contra Bisericii şi a lui Dumnezeu, cum îşi năimeau unii răzvrătiţi evrei în pustie contra adunării, contra lui Moise şi Aaron şi contra lui Dumnezeu, pentru care păcat le-au rămas oasele în pustie, nemaiputând a intra în pământul făgăduinţei (Num. 14; 16). Precum o parte din israeliţi s-au idolatrizat, iubind şarpele de aramă (făcut de Moise în pustie din porunca Domnului pentru vindecarea celor muşcaţi de şerpii înfocaţi, spre a nu muri, ci a trăi) mai mult decât pe Dumnezeu; aşa şi răscolnicii stilişti, de dragul calendarului Iulian, făcut de păgânul Sosigene după calendarul păgânilor egipteni, adoptat de Biserică şi folosit 16 secole, acum, după îndreptarea lui, se idolatrizează după el, nesocotind adevărul Divin, batjocorind Biserica şi tulburând pe cei ce merg după adevăr. Precum şarpele de aramă făcut şi folosit de Moisi şi israeliţi în pustie, şi socotit de ei ca o aleasă relicvă, peste sute de ani, când o parte din Israeliţi se idolatrizau după el, a fost distrus şi lepădat de conducătorii Bisericii lui Dumnezeu din V. Testament, spre a readuce şi pe acei idolatrizaţi după şarpele de aramă, supranumit Nehuştean, iarăşi la Dumnezeu; tot astfel şi calendarul Iulian, rămânând cu echinocţiul primăverii şi toamnei de la 21 martie şi septembrie în urmă cu 13 zile, adică la 8 martie şi septembrie, Sf. Biserică Ortodoxă Română l-a readus iarăşi la data de 21 martie şi septembrie, drept acolo unde era fixat în vremea Sf. Sinod I ec. Niceean.

Va să zică, cum conducătorii Bisericii V. Testament au scos pe idolul Nehuştean din Biserica lor, aşa şi conducătorii Bisericii Creştine Ortodoxe, au scos neadevărul din calendar şi din Biserică, adică cele 13 zile, cu care calendarul rămăsese în urmă, spre a nu mai merge greşit, pe alături de calea adevărului, ci drept pe calea cea adevărată. Dar vai! Ce orbire draconică! Precum israeliţii aceia vor fi tânjind după şarpele de aramă sau după Nehuştean, aşa şi aceştia tânjesc după minciuna scoasă din calendarul îndreptat de Sf. Sinod. Ce bine ar fi dacă aceşti răscolnici stilişti, prigonitori ai Bisericii din cauza necunoştinţei şi orbecăirii lor, ca şi Saul de odinioară, la cuvintele Mântuitorului: *"Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti?"* ar reveni de la minciună la adevăr şi de la răzvrătirea lor la unificarea într-un cuget şi suflet cu Biserica lui Dumnezeu, care din datoria ei Sfântă merge pe calea adevărului. Dar vai, se îndărătnicesc contra Sfintei Biserici ca şi israeliţii contra trimişilor lui Dumnezeu.

Pe aceşti răsclonici stilişti, care tulbură Biserica de dragul minciunii scoasă din calendar şi Biserică, parcă aud pe Mântuitorul probozindu-i cu amărăciune: *"Cel ce este de la Dumnezeu graiurile lui Dumnezeu ascultă, pentru aceea voi*

nu ascultați, pentru că nu de la Dumnezeu sunteți... Voi din tatăl vostru diavolul sunteți și voile tatălui vostru voiți să le faceți. Acela din început a fost ucigător de oameni, și în adevăr n-a stat că nici poate. Când vorbește minciuna din ale sale grăiește (nu din ale lui Dumnezeu) *că mincinos este și tatăl minciunii"* (Ioan 8, 44-48).

O întrebare interesantă. Stiliștii și toți partizanii lor, care clocesc felurite planuri infernale de împotriviri și atacuri contra Sf. Biserici Ortodoxe Române, ei, care fac paradă de postitori ca și fariseii de odinioară, să pună mâna la pipt în frica Domnului pe răspunderea lor sufletească și să mărturisească drept: Păzit-au ei poruncile lui Dumnezeu și posturile cu rânduielile lor așa cum le învață Ortodoxia noastră? Postit-au ei toate posturile, miercurile, vinerile, lunile și ajunurile din fiecare an al vieții lor?... Oare nu sunt destui între ei care au împuțit Sfintele Posturi, zilele de post și ajunările lor cu putoarea tutunăritului, cu duhoarea beției, cu infernalele hule, drăcuituri, înjurături de cele Sfinte, profanarea celor Sfinte și înlănțuirea feluritelor vicii...? Câte capete de găini, rațe, gâște, curci și vite nu s-au tăiat în posturile Sf. Apostoli din trecutul vieții lor, cu care au stricat postul Sâmpetrului, ei ori găzduiții, pentru dragul mamonei, în casele lor?!...

Și chiar dacă vreunii nu vor fi mâncat de frupt, carne, în postul Sfinților Apostoli, oare nu-s ei aceia care au mâncat carnea aproapelui, surorilor, fraților, ba chiar și carnea unora din Preoții Bisericii care i-au îndreptat pe calea vieții, de la minciunării la adevăr, de la întuneric la lumină și de la prăbușiri la viață curată? Oare nu o mulțime din acei care, plini de sângele omenesc al aproapelui, a Preoților sau Părinților lor spirituali, alergau, spovediți de formă goală, la Sf. Altar să se împărtășească cu dumnezeiescul Trup și Sânge al Domnului nostru Iisus Hristos, Dumnezeu-Cuvântul? Și acum, tocmai aceia care au nesocotit și spurcat Sfintele posturi, zilele de post și ajunările de peste an, vociferează din întunericul ignoranței lor contra Bisericii, să strâmbe calendarul de la adevăr la minciună! Apoi dacă posturile făcute în adevăr trebuiesc foarte chibzuit făcute și păzite, spre a fi la Dumnezeu bine primite; apoi posturile în minciună, cum vor putea fi bine plăcute și primite lui Dumnezeu, care-i adevăr etern? Posturile fariseic făcute, în minciuni și învrăjbiri asupra aproapelui, în a căruia carne stau cu dinții răutății încleștați, e o urâciune înaintea lui Dumnezeu. Numai postul făcut după învățătura Sf. Biserici și hotărârea Sf. Sinod Ortodox, cu îndreptarea calendarului după Sf. Sinod I ec. din Niceea, cu echinocțiul la 21 martie și septembrie, însoțit de pace, sfințenie, bunărânduială și fapte bune, e un post plăcut și bine primit de Dumnezeu. Postul răzvrătirilor contra rânduielei bune a Sf. Biserici, cu calendarul îndreptat de Sf. Sinod, de la neadevăr la adevăr, e un post demonic, asemenea postului făcut odinioară de cei vreo 40 de iudei fanatici care s-au anatematizat a nu mânca

până nu vor omorî pe Sf. Ap. Pavel, care le graia adevărul (F. Ap. 23, 12-22). Precum posteau aceia ca să piardă pe Sf. Ap. Pavel, aşa şi stiliştii postesc şi turbează ca să dea Dumnezeu calendarul îndreptat, înapoi la minciună, că aşa le place lor Bine mai zice Mântuitorul: *"Poporul acesta cu gura lui şi cu buzele Mă cinsteşte; iar inima lor departe stă de la mine. Dar în zadar Mă cinsteşte învăţând învăţături porunci omeneşti... Pentru ce şi voi călcaţi porunca lui Dumnezeu pentru aşezământul vostru* (omenesc)*?"* (Mt. 15, 8-9, 3; Mc. 7, 7-8).

Răscolnicii V. şi N. Israil. La un an după ieşirea din Egipt, Moise din porunca Domnului a trimis 12 israeliteni în pământul Canaanului ca să-l iscodească. După 40 de zile de iscodire, cele 12 iscoade se întorc aducând pe drugi struguri, rodii şi smochine foarte plăcute, dar au grăit aşa de rău de pământul făgăduinţei din care curgea miere şi lapte, încât toată tabăra israeliţilor s-a tulburat şi s-a

Cele 12 iscoade trimise de Moise în pământul făgăduinţei întorcându-se după 40 de zile, au grăit fiecare după feul său. Zece din ei au îngrozit poporul, ponegrind Hanaanul astfel: "În pământul în care ne-aţi trimis curge miere şi lapte şi iată (strugurii, rodiile şi smochinele) rodul lui. Dar neamul care locuieşte acolo este îndrăzneţ, cetăţile tari şi foarte mari. Pământul prin care am trecut mănâncă locuitorii lui. Acolo am văzut uriaşi, înaintea cărora noi eram ca nişte lăcuste...". La auzul acestor cuvinte toată adunarea s-a răzvrătit, cârtind împotriva lui Moise şi Aaron şi contra lui Dumnezeu. Două din cele 12 iscoade: Isus Navi şi Halev, au sărit să potolească pe răsvrătiţii, zicându-le: "Nu vă împotriviţi Domnului, nici vă temeţi de poporul pământului aceluia, căci lor le-a sosit ceasul; iar cu noi este Dumnezeu". Adunarea răzvrătiţilor n-a ţinut ţinut seamă de cuvântul bun; ci mâniindu-se s-au sfătuit să-i omoare cu pietre. Atunci Dumnezeu mâniindu-Se asupra adunării, a zis: "Până când Mă veţi tot întărâta?... Până când nu veţi crede?... Oasele voastre vor rămâne aici în pustie... Un an pentru o zi veţi purta păcatele voastre şi veţi cunoaşte iuţimea mâniei Mele...". Atunci cei zece bărbaţi, care grăiseră de rău pământul făgăduinţei, au murit chiar în ziua aceea..." (Num. 13; 14).

Ca şi cei zece iscoade ponegritoare, vor păţi şi toţi acei care bolovănesc Biserica cu hulele lor şi chiar în acea zi mor. Rostul vieţii lor e asemenea vieţuirii lui Adam şi Evei după călcarea poruncii lui Dumnezeu o vieţuire moartă, care numai prin revenire la adevăr, ascultare de Biserică şi prin facerea roadelor vrednice de pocăinţă vor vieţui.

răzvrătit contra lui Moise şi Aaron, conducătorii lor... Dumnezeu mâniindu-se asupra lor, i-a pedepsit 40 de ani a umbla prin pustie, un an pentru o zi. În acest timp au căzut toţi ponegritorii şi răzvrătiţii, afară de Isus Navi şi Haleb, care grăiseră numai bine de pământul făgăduinţei şi întăriseră sufletele dornice de acel pământ sfânt. Ca şi cele zece iscoade şi israeliţii răzvrătiţi, vedem că fac anul acesta toţi cei care bolesc de dragul vechiului calendar incorect (rămas în urma calendarului ceresc cu 13 zile şi vreo 5 ore) dimpreună cu alţi uşuratici, care-şi pleacă urechea la sporovăielile ce curg din ignoranţa lor.

Precum cele zece iscoade uşuratice ponegreau pământul făgăduinţei, aşa şi aceşti bolitori ai stilismului, ponegresc calendarul îndreptat după calendarul ceresc şi adevăr, Biserica Ortodoxă şi pe Sfinţiţii ei Liturghisitori, pentru că nu cedează a merge după calendarul incorect ca ei. În loc de a pune capăt feluritelor păcate şi nelegiuiri cum şi profanării Semnului Sfintei Cruci şi a Sf. Icoane a Maicii Precistei cu Pruncul în braţe, ei se ţin în ignoranţa lor tot de boala stilismului. Deşi Preoţii zeloşi au luptat până la sacrificiu pentru depărtarea întunericului minciunăriilor din adunările creştinilor şi luminarea lor, pentru depărtarea profanării dumnezeiescului semn al Sfintei Cruci ce se face prin călcare cu picioarele, şi a Sf-lor Icoane ale Maicii Preacurate cu Pruncul Iisus în braţe ce se face pe feţele Lor, prin agăţarea deşertăciunilor idoleşti (salbelor) cu care-şi împopoţonau păgânii idolii lor, fetiţele păpuşele lor, mamele uşuratice fetele lor pentru joc, ursarii urşii lor, etc., n-au fost ascultaţi de mulţi, ba încă le-au făcut felurite mizerii infernale, în loc de mulţumire şi cinste. Preoţii zeloşi au suferit îndurerările şi boatjocurile ce li se făceau cu o vastă infernalitate, urmând pilda Arhipăstorului lor etern şi universal... Dumnezeu priveşte aceasta ca şi în tabăra israelitenilor pe Păstorii ce sufereau, iscoadele ce ponegreau şi pe răzvrătiţii ce boleau.

Pedeaspa Lui Divină se deslănţuie asupra potrivnicilor adevărului dumnezeiesc, ca un puhoi. Toate bisericile acelui neam omenesc cer oprirea puhoiului, dar Dumnezeu îl slobozeşte de-i împotmoleşte pe toţi. Cum n-a ascultat lumea aceea de trimişii lui Dumnezeu, aşa n-a ascultat nici El rugăciunile lor (Ier. 3; 11, 14; 14, 11; Ioan 17, 9; Ioan 5, 4).Cum au călcat ei cu obrăznicie pe Divinul Său Semn, pecete, sigil al Sf. Cruci, de pe aşternuturi, pavaje, etc., prin casele, trotuarele, localurile publice, ba chiar şi prin Biserica lor, aşa a slobozit şi Dumnezeu puhoiul necazurilor şi nefericirilor a-i calca şi trece prin şi peste ei ca prin mămăliga moale. Cum au pus ei urâciunile împopoţonărilor idoleşti pe faţa Icoanelor Sfinte ale Maicii Domnului cu Pruncul Iisus în braţe (ceea ce nici a cugeta acea idolatrizare nu le era iertat) a slobozit Dumnezeu a li se acoperi feţele de ruşine tuturor celor ce au contribuit şi îngăduit aceasta. Şi celor ce au iubit cu pasiune şuchiata modă a nudului (Ier. 2, 24-5; 13, 22, 26; Is. 3, 16-26; 47, 2-3; Iez. 16, 35-9; ş.a.; 2, 3,-10; Os. 2, 3, 10, 13) când a tăbărât pe ele

puhoiul păcatului necinstindu-le şi pângărindu-le; au mâncat din roadele mâniei Divine, neasucltării de Sf. Biserică şi a sfidării portului cuviincios al Maicii Precista şi al sfintelor femei, umplându-se multe din ele de turbare, ruşine veşnică şi de boli...

Dumnezeu a pedepsit aspru tabăra israilitenilor, ponegritori şi răzvrătiţi contra lui Moise şi Aaron trimişii Săi, pentru 40 de zile, 40 de ani... Oare ce pedeapsă mai ameninţă şi de azi înainte lumea aceasta potrivnică lui Dumnezeu şi sfaturilor Bisericii Lui. Cât de departe-i lumea asta de ameninţata cetate a Ninevei ce se pocăia salvându-se din pierzare!!! Iată pe mulţi purtători de nume creştinesc îmbrăcaţi în pielea celor zece iscoade ignorante, ponegritoare, în a răzvrătiţilor israeliteni uşuratici şi în cumplitul blestem Divin ce apăsa asupră-le până la prăbuşirea şi pierzarea lor... Numai adevărul mântuieşte. "Eu - zice Mântuitorul - sunt Calea, Adevărul, şi Viaţa. Nimeni nu vine la Tatăl, fără numai prin Mine" (Ioan 14, 6).

Prietenii şi credincioşii la nevoie se cunosc. Pe când David era în plină biruiţă, mulţime mare de israeliţi îl înconjurau, lăudându-l şi linguşindu-l. Desigur, fiecare pentru câte un codru de pâine. Atunci însă când chiar fiul său Avesalom, s-a ridicat asupră-i cu război, cucerând capitala şi necinstindu-i casa după sfatul vicleanului Ahitofel, s-a văzut care-s adevăraţii săi prieteni şi credincioşi. Aceia care l-au însoţit în umilirea lui, care-l încurajau când îl ocăra şi bolovănea Simei. Aceia care l-au sprijinit în durerea şi decăderea lui, cu suferinţele şi luptele lor devotate până la biruinţa lui strălucită şi resuirea pe tronul său. Aceia au fost adevăraţii lui prieteni şi supuşi credincioşi, devotaţi; ceilalţi, până şi fiul său, s-au arătat falşi, rezvrătiţi şi primejdioşi.

Tot astfel şi Sf. Biserică Ortodoxă. După registrele ei are mulţi, mulţi creştini! Milioane de creştini, care poartă cu fală numele de creştini. În realitate însă majoritatea acestora nu-s adevăraţi creştini cu: cugetul, cuvintele şi cu faptele lor. Adeseori, şi mai ales în anul acesta, în aparentul impas pe chestia calendarului, apar din umbră Avesalomii şi răzvrătiţii revoluţionari, contra adevărului Bisericii, Mama noastră Duhovnicească, care i-a încălzit şi hrănit şi pe dânşii la sânul Ei. Ca şi cei care însoţeau pe Avesalom în infernala luptă contra tatălui său David, aceşti asociaţi cu stiliştii, în boala lor infernală, arată că-s nişte pântece alergătoare după un promis codru mai mare de pâine (visuri înşelătoare sau năluciri demonice) până s-or prăbuşi mai adânc în pierzare.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos, pe când cutreiera prin satele, oraşele, cetăţile şi ţinuturile Palestinei: învăţând, tămăduind bolile, înviind morţii şi săturând mulţimea de mii de oameni cu câteva pâini şi peştişori, puhoaie de lume se ţinea după El cu osanale. Mulţimea apostolilor, ucenicilor şi a lumii, se îmbulzeau în jurul său lăsându-L şi aşteptând fiecare ceva mărire de la El. Atunci însă, la unele aparente impasuri, îl părăsea lumea uşuratecă, până şi

mulţi din ucenicii Săi. Aşa d.p. când El vorbeşte mulţimii ce-L înconjura, cu gândul de a-L face împărat, despre Pâinea Cerească ce vine de sus, despre Împărtăşirea credincioşilor cu dumnezeiescul Trup şi Sânge al Său, toată lumea L-a părăsit, şi mulţi din ucenicii Săi răpştind: "Greu este cuvântul acesta! Cine poată să-l audă?" (Ioan 6).

Deşi în ajunul Patimii Sale celei de bunăvoie, toţi Apostolii făgăduiesc că vor suferi orice cu El, unul aleargă şi-L vinde, în grădina Ghetsimanii 9 apostoli î-l părăsesc, în curtea arhiereului, vrăjmaş al Domnului, unul se leapădă de 3 ori cu blestem şi jurământ că nu-L cunoaşte pe Dânsul, şi numai unul din cei 12 stă şi suferă cu El până la sfârşit.

Aşa păţeau şi Sf. Apostoli. *"Nu voi să nu ştiţi voi fraţilor* - scria Sf. Ap. Pavel Creştinilor din Corint - *ne necazul nostru ce s-a făcut nouă în Asia, că peste măsură am fost îngreuiaţi şi peste putinţă, cât n-aveam noi nădejdea nici de viaţă. Ci singur întru noi judecata morţii am avut, ca să nu fim nădăjduindu-ne spre noi: ci întru Dumnezeu, Cel ce înviază morţii. Care dintr-o moarte ca aceasta ne-a izbăvit pe noi şi ne izbăveşte, întru Care nădăjduim că încă ne va mai şi izbăvi. Ajutorând şi voi pentru noi cu rugăciunea cea de către multe feţe, darul cel către noi prin mulţi să se înmulţească printre noi... Dimas m-a lăsat, iubind veacul de acum şi s-a dus în Tesalonic; Crisp în Galatia, Tit în Dalmaţia... Alexandru, faurul de aramă, multe rele mi-a făcut mie; plătească-i Dumnezeu după fapta lui. De aceasta păzeşte-te şi tu, că foarte a stat împotriva cuvintelor noastre. La răspunsul meu cel dintâi* (al judecăţii înaintea Împ. Neron) *nimeni n-a mers cu mine* (adică toţi ucenicii m-au părăsit), *să nu li se socotească lor. Domnul însă a stat lângă mine şi m-a întărit... izbăvindu-mă din gura leului..."* (2 Cor. 1, 8-11; 2 Tim. 4, 10, 14-18).

Tot astfel vedem astăzi, Sf. Biserică Ortodoxă, părăsită ca şi odinioară Mântuitorul, Sf. Ap. Pavel ş.a., ba ceva mai mult, atacată, bolovănită şi hulită de unii falşi creştini, bolnavi de tifosul stilismului, care îşi sfărâmă capetele în ignoranţa lor, cum ar putea contracta boala aceasta şi altora. Acum în părutul impas al micşorării postului sau al lipsei lui, cum sustin ei, se bat, ca apele spumegând de maluri, ca să buimăcească pe mulţi de cap, spre a-i pescui şi trage cu ei în prăpastia depărtării de adevăr, în schisma şi răzvrătirea lor. Şi când? Tocmai în aceste vremuri tulburi, când trebuie să fim strânşi uniţi mai mult decât în orice vreme. Dacă ei ar fi creştini cu gândul, cu cuvântul, cu fapta şi cu sufletele lor, nu numai cu numele, n-ar pândi călcâiul Bisericii, ca şerpii blestemaţi, ca s-o îninineze şi nu s-ar arunca supra Bisericii ca sălbăticiunile ca s-o sfâşie, ţesând comploturi infernale contra Preoţilor şi credincioşilor ei zeloşi; ci ar lucra şi ar lupta cot la cot cu noi pentru progresarea şi apărarea acestei Sfinte Mame Duhovniceşti.

Adeseori noi am auzit pe acei pasionaţi de boala stilismului, ponegrind

Biserica şi pe Preoţii cei mai buni, cu felurite batjocuri infernale. "Şarpele a aruncat râu de apă după femeie (Biserica Domnului) ca să o înece... fiara şi-a deschis gura sa spre hulă asupra lui Dumnezeu, ca să hulească Numele Lui şi Cortul (Biserica) Lui şi pe cei ce locuiesc în cer (Biserică)" (Apc. 13, 5-6). Şi cu toate acestea, preoţii lor, cu care s-au lăudat şi se laudă precum se ştie, au avut şi au mai multe scăderi decât ai noştrii, pe care aceia şi le camuflează cu păturile: vicleniei, şireteniilor şi minciunăriilor (Ioan 8, 44, 47; Apc. 21, 8; 22, 15).

Şi chiar de ar fi unele cazuri cum ne ponegresc ei, deşi nu-i aşa, totuşi, să ştie cu toţii că mai bine preferă Creştinii cei înţelepţi a purta la mână ceasuri de oţel care merg precis, decât ceasuri de nichel, argint, aur, care merg anapoda. Creştinii adevăraţi mai bine preferă o pecete de oţel cu Icoana Dumnezeirii: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, Maica Domnului şi Sfinţii Lui, decât o pecete de nichel, argint, aur, cu chipul tatălui minciunii şi a acelora care iubesc, fac şi propagă minciuna în locul adevărului, contra Sf. Biserici Ortodoxe, hulindu-o în felurite forme infernale (Tâlc. Teofilact Ep. c. Evrei 13, 17 comp. Ioan 8, 44, 47; Apc. 16, 13, 14; 21, 8; 22, 15).

Dezbinările şi alergările pe de lături, contra poruncilor Dumnezeieşti şi sfaturilor Bisericii, a prăbuşit Ierusalimul cu templul şi poporul evreiesc, în pierzare; Cetatea Sfântă a Constantinopolului cu imperiul creştin al bizanţului şi alte ţări creştine, sub călcâiul turchilor... (Lev. 26; 2 Lege 28 etc.). *"Deşteaptă-te cela ce dormi şi te scoală din morţi... şi te va lumina Hristos"* (Efs. 5, 14).

Stilista cu şarpele-n cap! Acum vreo câţiva ani mi s-a adus la cunoştinţă un caz curios, care a uimit o lume întreagă. Dezgropându-se o femeie din com. S. - Bacău, după ce-au ridicat şi scos afară scândurile capacului, pe lângă trupul putrezit şi înşiratele oase, negre ca păcura şi cărbunii, groparii s-au îngrozit la vederea căpăţânei de os a moartei, care se mişca. Unul din gropari mai îndrăzneţ a luat căpăţâna moartei din sicriu şi a aruncat-o afară pe mal. Acolo tot examinându-o ei, şi întorcându-o când pe o parte, când pe alta, cu sapele şi hârleţele, ca să vadă ce-o face pe căpăţâna de os să se tot mişte, numai ce văd, spre mirarea lor, ieşind din ea un şarpe, pe care l-au omorât... Tot gândindu-se ei la ceea ce văzuseră, îşi aduc aminte că femeia aceea în viaţa ei, după îndreptarea calendarului (1924), se răsculase asupra Sf. Biserici, nesocotind buna rânduială duhovnicească, ponegrind clerul şi hulind pe cei ce mergeau la Sf. Biserică în Duminici şi sărbători... Venind Preotul pentru a-i citi dezlegările trebuincioase, oamenii i-au povestit toate. Preotul gândindu-se a zis: "S-a îndărătnicit şi învrăjbit cu Biserica lui Dumnezeu aşa de mult, încât n-a vrut a primi Sf. împărtăşanie nici pe patul morţii...".

Nefericita stilistă! Acultând de şarpele-diavol în viaţa sa şi îndărătnicindu-se contra Bisericii lui Dumnezeu, în loc de Duhul lui Dumnezeu şi-a cuibărit în cap şi şarpele-diavol al răzvrătirei contra adevărului Sfânt... Şarpe a primit

şi inima şi mintea ei stilista aceea, şarpe s-a cuibărit în hârca ei şi în groapa-i întunecoasă. Iată ce au stiliştii în capetele lor şi ce vor avea după moarte. Iată pentru ce, în loc de a asculta de Preoţii Bisericii, se îndărătnicesc şi fug de predică. Iată pentru ce formează stiliştii şi stilistele camarile infernale şi comploturi draconice contra Preoţilor lui Dumnezeu ce le arată clar adevărul care-i dezrobeşte, dar ei stăruiesc în rătăcirea, viclenia şi minciunăria lor, învăţaţi de şerpii-diavoli care s-au cuibărit în capetele lor. Precum şarpele diavol a înşelat pe Eva şi Adam a nesocoti porunca lui Dumnezeu în Rai şi a mânca din pomul oprit, aşa şi şerpii-diavoli din capetele stiliştilor îi înşelă a călca învăţătura Bisericii de a merge după calendarul îndreptat, şi a stărui în minciună. Iată că şarpele-diavol din capetele lor învaţă pe răscolnicii stilişti a huli pe P.S.S. Ierarhi: Patriarhi, Mitropoliţi, Episcopi şi Arhierei, ocărându-i cu felurite hule, zicându-le: "descântători şi proşti", "trădători ai Împărăţiei lui Dumnezeu", "vicleni", "blestemaţi", "porci", "ighemoni", "satane", "anticrişti", "fără Dar", "caterisiţi", "nebotezaţi", "masoni", "băutori de sânge", "eretici", "vrăjmaşi", etc.

Deasemenea ocărăsc ei şi pe Preoţii Sfintei Biserici, zicându-le: "Popi", "necredincioşi", "funcţionari", "trădători", "necanonici", "mincinoşi", "fără Darul Preoţiei", "destrăbălaţi", "haldei", "porci", "anticrişti", etc. (Vezi şi scrierile stiliste: Boldurile pg. 117, Epist. pg. 61; Nimic fără Dumnezeu pg. 74; Glasul pg. 15, 52; Glasul adevărului pg. 28, 91; Biciul împletit pg. 6 ş.a.).

Răscoala contra adevărului învederat şi hulirea Sfinţiţilor Liturghisitori ai dumnezeiescului Altar, sunt păcate grele. Primul e păcat contra Duhului Sfânt, care nu se iartă, şi al doilea care-i taie de la Biserica lui Dumnezeu (Vezi can. 55, 56 şi 15 al Sin. Sf. Ap. ş.a.). Iată că şarpele-diavol din capetele lor învaţă pe răscolnicii stilişti, a boteza a doua oară pe cei botezaţi de Preoţii Bisericii, contra hotărârii Sfintelor Sinoade ecumenice (Can. 7 Sin. 2 iec.; 95 Sin. 6 iec. ş.a.), contra Simbolului Credinţei: *"Marturisesc un botez* (nu două botezuri) *întru iertarea păcatelor"*; contra Noului Testament: *"Un Domn o Credinţă şi un Botez"* (Efs. 4, 5-6). Iată că şarpele-diavol din capetele lor i-a învăţat a vinde şi cumpărat locuri în Rai, a vinde pânze cu Chipul Domnului Iisus Hristos pe ele, susţinând că-s de la Muntele Atos, aţe de metanii, etc... şi a nu-şi mai prohodi morţii lor după rânduiala creştinească... Iată că şarpele-diavol din capetele lor, îi învaţă să hulească Sfânta Biserică, numindu-o spurcată, şi pe Preoţii Bisericii că-s spurcaţi, aşa cum fac evreii fanatici, pentru care se prăbuşesc sub anatemă (Sin. Gangra can. 5 cu tâlc.; Gal. 1, 6-9). Iată că şarpele-diavol din capetele lor, îi învaţă şi în anul acesta a se răscula contra Sf. Biserici pe chestia îndreptării calendarului. Tot acei şerpi-diavoli din capetele stiliştilor, otrăvesc şi molipsesc şi pe alţi uşurateci din sânul Bisericii a grăi îndărătnicii contra adevărului învederat, arătându-şi colţii de lupi de sub pieile de oaie, cu care-s îmbrăcaţi (Mt. 7, 15; F. Ap. 20).

Noi Preoţii Bisericii predicând adevărul ne-am făcut şi ne facem datoria pe care ne-o impune însuşi Dumnezeu, zicând: *"Fiul Omului! Eu te-am pus pe tine străjer poporului acestuia... Când vei vedea sabia pierzării* (păcatul) *asupra ţării, vei trâmbiţa* (predica, vesti) *dând de ştire poporului ţării. Cei ce vor auzi, de nu se vor feri, vor pieri, sâgele lor să cadă asupra lor, fiindcă nu s-au ferit, iar de se vor feri, vor scăpa cu viaţă. Dacă tu, străjerule* (Preotule), *vei vedea sabia pierzării venind şi nu vei înştiinţa poporul, aceia vor pieri în nelegiuirea* (împotrivirei contra adevărului învederat şi sfaturilor Bisericii, ca şi vrăjitorii Egiptului, Ianis şi Iamvris contra lui Moise şi a lui Dumnezeu, Care-l trimisese) *lor, dar sângele* (sufletele) *lor din mâna străjerului* (Preotul-Păstor) *îl voi cere. Tu, străjerule* (Preotule), *ascultă cuvântul care iese din gura Mea, şi să-i înştiinţezi din partea Mea... Cei ce ascultă, să asculte, iar cei ce nu vor să* asculte, *n-asculte, căci sunt o casă amăgitoare, nişte îndărătnici"* (Iez. 33; 2; 3; 18).

Blagosloveşte şi iartă, că te omor. Iertarea se impune tuturor Creştinilor pe baza unei bune îndreptări şi reculegeri cu progres duhovnicesc. Iertarea dată altfel, prosteşte, înmulţeşte păcatele şi crimele. Două condiţii superioare impune Creştinilor iertarea: 1) discreţie sau rezervă, cumpătare, băgare de seamă în vorbire şi în fapte. 2) Uitarea. Dar nu oricine poate uita şi a tăcea. Mulţi sunt aceia care dacă iartă o dată, spun de sute de ori numele şi greşeala sau vina celui pe care l-au iertat. Această iertare arată clar în sine, că a fost mai rea decât o neiertare, un nesincer sau viclean izvor al neiertării, un degenerator grabnic al unui puhoi de laude deşarte şi ponegriri diabolice. Diformarea iertărilor care se fac de majoritatea creştinilor uşurateci ai vremilor noastre, este: ori o iertare prostească, ori un "am iertat, dar n-am uitat". Adevărata uitare arată o uitare totală şi desăvârşită. Cine nu uită, şi de a zis: "Dumnezeu să te ierte", ori "te iert", totuşi, n-a iertat şi nu iartă. Revenirea asupra faptelor aproapelui nostru, şterse cu buretele iertării, deschide o rană cicatrizată şi provoacă o grea infecţie primejdioasă. Iertarea s-o dăm înţelepţeşte şi luminat; iar după ce am iertat după Dumnezeu, să dăm uitării tot ceeace cu adevărat am iertat.

Pentru ca iertarea să fie valabilă, trebuie ca cel vinovat să vină la iertare cu umilinţă şi cu hotărârea de a-i restitui paguba făcută şi tulburarea pricinuită, prin pace şi bucurie. Altfel denaturează în crimă, asemănându-se fiilor lui Eli, ai lui Samuel, care au nefericit pe părinţii şi casele lor; cu Avesalom, care după obţinerea iertării de la tatăl său David, cu vicleşug şi minciună, şi-a atras partizani pentru a-l detrona şi ucide, după care s-a prăbuşit în groaznică pierzare vremelnică şi veşnică. Cineva îmi spunea despre o astfel de cerere a iertării în mod păgânesc, tâlhăresc, satanicesc, care-i urâciune înaintea lui Dumnezeu:

Nişte purtători de haină călugărească şi preoţească, stilişti şi aderenţi ai calendarului Iulian neîndreptat, tăbărâseră asupra altui Preot Călugăr, care îndruma pe calea adevărului (cel ce arată că îndreptarea calendarului Iulian

după calendarul ceresc, ne-a readus de la neadevăr la adevărata dată a calendarului Sinodului I ec. Niceian, cu isimeria sau echinocţiul la 21 martie şi septembrie). Stiliştii nesuferind adevărul mărturisit verbal şi scris, ce le arătase, îmbrâncind pe Preotul-Călugăr, ce ţinea după Sf. Biserică şi calendarul îndreptat de Sf. Sinod Ortodox Român (1-14 octombrie 1924) drept după calendarul Sfinţilor 318 Părinţi din Niceia, se luptau a-l doborî; iar un bulibaşă din ei îl ameninţa cu un cuţit satanicesc, zicându-i: "Blagosloveşte-ne şi ne iartă, că te omorâm!" Bietul Preot, conştient, le răspunde: "Ei bine, dacă eu vă iert să mergeţi cum aţi apucat, în minciună, oare ieşiţi de sub stăpânirea tatălui minciunii, ori vă înfundaţi mai mult în robia lui? Oare dacă vă voi ierta eu să rămâneţi tot în minciună cum vă trageţi, că aşa aţi apucat, oare vă va ierta Dumnezeu Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, Care-i pur Adevărul? (Ioan 8, 31-44, 47;). De vă voi ierta eu pe voi a rămâne în minciună cum aţi apucat şi vă place, oare nu pierdeţi sfinţenia, pe care o dobândim de la Dumnezeu Tatăl numai prin cugetarea, grăirea, lucrarea şi rămânerea în adevăr, precum adevereşte clar Mântuitorul nostru Iisus Hristos în rugăciunea sa Arhierească?" (Ioan 17, 17; 15, 1-11; 1 Cor. 6, 11-12; Efs. 5, 26-27; 1 Petru 1, 22; Ps. 118, 142-151). Dacă Dumnezeu îmi porunceşte a grăi adevărul şi să înştiinţez poporul din partea Lui a se păzi de ucigaşa fiică a diavolului (Iez. 2; 3;18; 33 comp Ioan 8, 44), pentru ce tăbărâţi asupră-mi cu atâta răutate?" (Ier. 20, 7-13;11, 18-23; Ps. 5, 8-10). Aceea însă crăpând de ciudă, nu ţineau seamă de rătăcirea în care se cufundau din ce în ce mai mult, ci tot bodogănind ziceau: "Blagosloveşte-ne şi ne iartă... Lasă-ne aşa cum am apucat...". Sărmanii şi sărmanele! boleau de apucătură...

În altă parte o stilistă cu sacul penitenţei în spate, tăbărăşte pe o Călugăriţă ce mergea ascultătoare după sfaturile Divinului Adevăr şi învăţăturile Sfintei Biserici. După ce o culcă la pământ ca şi Cain pe Abel, îi băgă cu furie mâinile în gură şi întinzându-i-o strigă: "Blagosloveşte şi iartă-mă că-ţi rup gura... Ori mergi după noi şi să nu ne mai strici legea, ori îţi scot ochii şi te sugrum... Blagosloveşte şi mă iartă, că te omor!"

Colo în colţul uliţei nişte femei stiliste ocărăsc ca la uşa cortului pe nişte binecredincioase Creştine ce mergeau la Sf. Biserică de sărbătoarea unui Sfânt. Oarecine de prin părţile muntuoase le întâlnise câtva şi le întărise în minciuna deşartei credinţe în "sfântul calendar", şi ele, în fanatismul lor orb, prigoneau şi ocărau cu felurite vorbe spurcate pe Creştinele ce mergeau să se închine lui Dumnezeu de sărbătoarea Sfântului, crezând nepriceputele că prin acea fanatică orbire şi batjocorire aduc jertfă lui Dumnezeu (Ioan 15, 15-27; 16, 1-4).

Dincolo, nişte oameni uşurateci, ameţiţi de băutură, cu ţigara şi luleau în gură, probozesc pe vecinul lor, că de ce ţine după Biserică? Ei, care mâncau de frupt în posturi mai rău şi decât ţiganii lăieţi, învinuiau Biserica pentru micşorarea postului Sfinţilor Apostoli. Iată ce fac gărgăunii răscolnicilor stilişti!

Tulbură pe neştiutori, împingându-i la răscoală contra Bisericii lui Dumnezeu. Aşa a făcut Lucifer cu ceata lui, răsculându-se contra rânduielii pusă de Dumnezeu, şi s-au prăbuşit din cer jos în feluritele prăpastii ale adâncului, şi aşa, din Îngeri luminaţi au devenit draci întunecaţi.

Cei ce se abat de la adevărul Divin şi de la sfaturile Sf. Biserici, se rătăcesc de la dreptarul Ortodoxiei. Nişte creştini îmbătaţi la cap de oarecare babe bete, cu sacii penitenţei pe spinare, s-au desechilibrat în ţinerea postului Crăciunului. Unul din ei, luându-se după babele acelea turmentate de boala stilismului, a lăsat sec mai în urmă decât Creştinii ascultători Bisericii. La Crăciun însă a mâncat şi el de frupt cu noi, după dezlegarea Bisericii. Un păcat şi o ascultare. Alt creştin, tot din acea localitate, a lăsat sec de postul Crăciunului cu noi, dar după Crăciun a mai mâncat post încă două săptămâni. O ascultare şi un păcat. Oamenii care merseseră după rânduiala Sfintei Biserici, mirându-se de orbecăirea celor ce se luaseră după babele stiliste, ziceau: "Iată (x) a făcut opt săptămâni de post la Crăciunul anului acestuia, postind două săptămâni în plus, complectând şi postul lui (y) care postise numai patru săptămâni". Bine a mai zis Mântuitorul: *"Lăsaţi-i pe dânşii. Povăţuitori orbi sunt ai orbilor; şi, orb pe orb de se conduce cad amândoi în groapă"* (Mt. 15, 14).

Leproşarea Mariei, sora lui Moise. Dumnezeiasca Scriptură ne istoriseşte că sora lui Moise grăind contra fratelui sau Moise, pentru că îşi luase de soţie pe o Etiopeancă, a fost pedepsită aspru de Dumnezeu. Moise era un om blând, mai blând decât toţi oamenii de pe pământ. Domnul a poruncit lui Moise, lui Aaron şi Mariei, să meargă la Cortul Sfânt al întâlnirei. Acolo Dumnezeu s-a pogorât în stâlp de nor, a stat la uşa Cortului şi a probozit pe Aaron şi Maria, care grăise împotriva lui Moise, ponegrindu-l din cauză că luase soţie o Etiopeancă şi nu pe una din fiicele lui Israil. Domnul s-a aprins de mânie asupra lor şi a plecat. După depărtarea norului de pe Cortul Sfânt, ridicându-se câteşi trei, Maria era plină de lepră. Aaron văzându-o pedepsită de Dumnezeu cu lepră albă ca zăpada, a zis fratelui său Moise: "Ah, domnul meu, rogu-mă, nu ne socoti nouă păcatul că ne-am purtat ca nişte nechibzuiţi, făcându-ne vinovaţi prin păcatul acesta al prigonirii. Nu îngădui să fie Mariam, sora noastră, ca un născut mort, al cărui trup la ieşirea din pântecele mamei lui e pe jumătate pierdut". Moise atunci a strigat către Domnul, zicând: "Dumnezeule, vindec-o!" Domnul i-a răspuns: *"Dacă tatăl ei ar fi scuipat-o în obraz, oare n-ar fi trebuit să se ruşineze şapte zile? Aşadar, să fie închisă afară din tabără şapte zile".* Mariam plină de lepră a stat închisă afară din tabără şapte zile. În acest timp poporul n-a putut pleca la drum până nu s-a curăţit Mariam şi a intrat în tabără (Vezi Num. 12).

Multă lume boleşte astăzi de patima aceasta a grăirii de rău. Dintre toate breslele, Preoţii care-s mai zeloşi, cei mai buni luminători ai poporului sunt ponegriţi în felurite forme infernale de vrăjmaşii Ortodoxiei, ba chiar şi de mulţi

nesocotiţi din sânul Bisericii. Aşa a fost ponegrit Sf. Ioan Hrisostom de purtătoarea în zadar a numelui creştinesc, Evdoxia, împărăteasa Constantinopolului şi de partizanii ei, de Teofil, Arhiepiscopul Alexandriei şi de alţi Ierarhi, care îl învinuiau, până ce adunaţi în sobor nelegiuit, sub inspiratia infernală a spiritului rău, l-au caterisit pe nedrept şi exilat, unde s-a săvârşit în grele suferinţe provocate de cei răi.

Vorbele rele au atacat astfel pe mulţi Preoţi veritabili, care fiind împiedicaţi a lucra, s-a dat şansă înmulţirii nelegiuirilor care ne sufocă văzând cu ochii. Mariam, sora lui Moise, s-a umplut de lepră pentru vorbirea ei nesocotită contra fratelui său Moise, liberatorul şi conducătorul poporului israelit. Lumea aceasta purtătoare de nume creştinesc, prin grăirea de rău a Preoţilor ce se ostenesc până la sacrificiu în luminarea ei, cade din Darul Divin, se desparte de zestrea ei duhovnicească, şi se îmbracă în leproşarea păcatelor şi groaznicelor lor pedepsiri vremelnice şi veşnice.

Cei care din răutate au grăit chiar adevărul, contra aleşilor lui Dumnezeu, au fost aspru pedepsiţi. Aşa d. p.: Ham, fiul mijlociu al lui Noe, văzând pe tatăl sau beat de vin şi dezgolit, în loc de a-l acoperi, s-a dus şi a grăit drept, dar în batjocură, şi a râs înaintea fraţilor săi: Sim şi Iafel, şi s-a îmbrăcat cu blestemul (Fac. 9, 20-27). Mariam a grăit drept contra fratelui său Moise, din pricina soţiei sale că era etiopeancă, şi a fost pedepsită de Dumnezeu cu leproşarea trupului său (Num. 12). Învinuitorii celor trei tineri şi ai lui Daniil au spus drept (pârând) împăratului, însă unii au fost pedepsiţi de Dumnezeu prin arderea cu focul ieşit din cuptorul ars înşeptit în care fuseseră aruncaţi tinerii credincioşi, pârâţi de ei; iar ceilalţi pârâşi au fost mâncaţi de leii din groapa unde aruncaseră pe Daniil cel pârât de ei (Dan. 3; cânt. celor 3 tineri 1, 22-24 ş.a. Dan 6).

Vicleanul şi răul ucenic, Iuda Iscariotul, s-a dus la arhiereii evreieşti, cărora le-a spus drept unde are să Se roage în noaptea aceea Dascălul său, Mântuitorul nostru Iisus Hristos, dar pentru aceasta s-a prăbuşit din treapta apostoliei, s-a despuiat de Darul Divin şi torturându-se groaznic de păcatul său, s-a umplut de deznădăjduire, şi mergând s-a spânzurat, prăbuşindu-se în osânda veşnică.

De asta vă plângeţi?!? Adeseori am văzut oameni şi femei din toate vârstele şi ramurile societăţii plângându-se pentru felurite deşertăciuni lumeşti, care le împovăra sufletele trăgându-i în jos la iad. N-am văzut însă, decât foarte rar, pe cineva plângând după pierderea bogăţiilor cereşti, pentru pierderea sufletului. Plânge majoritatea lumii acesteia după minciuni şi tatăl lor diavolul, dar adevărului care-i zideşte, sfinţeşte, mântuieşte şi fericeşte veşnic, îi stă împotrivă, uneori chiar cu o vrăjmăşie diabolică.

Odinioară nişte credincioşi s-au apropiat de vestitul propovăduitor creştin Wesley, din Anglia, vrând a-şi bate joc de credinţa lui. În acest scop, cu un

surâs ironic, el îi ziseră: "D-le predicator Wesley! Auzita-i o noutate? Această noapte a venit o veste că a murit dracu!" Wesley privind compătimitor la acei necredincioşi, le-a răspuns: "Când v-am văzut azi aşa de abătuţi, am crezut că poate se va fi întâmplat altceva mai deosebit... Sărmanii de voi!... Muri tatăl vostru!... Aţi rămas orfani de tată!...".

În vremurile acestea am văzut tineri şi tinere plângând după felուritele fleacuri de lux, sau după petreceri anticreştineşti, sau după felurite deşertăciuni ucigătoare de suflete.

Câte fete nu-şi bat la cap zilnic părinţii ca să le scoată din îmbăcămintea cuviincioasă creştinilor şi să le facă sau cumpere îmbrăcăminte decoltată, cu care să apară în lume, pe străzi, în locuri publice, în adunări, ba chiar şi în Biserica lui Dumnezeu, cu capul, gâtul, pieptul, mâinile şi picioarele până deasupra genunchilor descoperite, după moda nudului scârbos. Câte soţii nepricepute, ce bolesc după moda nudului infernal (că numai dracii umblă despuiaţi, îngerii umblă îmbrăcaţi în haina luminei) se sclifosesc cicălindu-şi aproape zilnic bărbaţii, făcându-le zile amare, până îi scot din fire, a le face sau cumpăra îmbrăcăminte şuchiată, cu care apar în lume aproape despuiate, după chipul idolilor egipteni, brahmani, etc. Câţi băieţi şi tineri se agită, tânjesc, plâng, vociferează contra celor ce poartă grijă de sufletele lor, impunându-le a le da libertate să trăiască viaţă anticreştinească, după chipul veacului acestuia (Mt. 12, 30; Rom. 12, 2; Efs. 4, 17-29). Câtă lume purtătoare de nume creştinesc n-am văzut noi adeseori plângând să li se dea lucrurile diavolului. *"Toate aceste bogăţii* (deşertăciuni) *sunt ale mele şi eu le voi da Ţie* -zicea Mântuitorului în pustie, diavolul ispititor - *dacă Tu căzând Te vei închina mie"*. Mântuitorul a biruit ispita, zicându-i: *"Mergi înapoia Mea Satană, că scris este: Domnului Dumnezeului tău să te închini şi numai Lui Unuia să-i slujeşti"* (Mt. 4, 9; Mc. 1; Lc. 4, 1-3).

Toţi cei ce au urmat şi urmează Mântuitorului, au luptat bine după legea creştinească contra ispitelor Satanei şi ieşind biruitori s-au încununat şi se încununează. În vremile acestea însă majoritatea purtătorilor de nume creştinesc se sacrifică alergând după lucrurile, slugile, slujbele, deşertăciunile şi trufia diavolului ispititor. Când nu le pot prinde şi mai ales când le pierd, apoi se bocesc, buhăiesc amar, izbucnind adeseori în hohote de plâns. Şi nu numai pentru acele gustărele demonice, dar şi pentru pierderea minciunii se tânguiesc cu amar, acei care cu îndărătnicie s-au abătut de la adevăr, de la învăţăturile Divine, sfaturile Sf. Biserici Ortodoxe, mântuitoare sufletelor şi călăuzitoare pe calea vieţii. În aceste două decenii am văzut purtători de nume creştinesc, oameni şi femei, crămăluindu-se din cauza minciunii scoase din calendarul Iulian. Tânjesc că au rămas orfani de minciuna scoasă din calendar. Plângând după mămica lor "minciuna" scoasă din calendar, aleargă căutând-o

pe la străinii de neamul şi legea noastră, rugându-i să le dea ajutor a o afla, adică, a le da calendarul Iulian, neîndreptat, cu minciuna în el, înapoi. "D-le X, Y, etc. oare ni s-a dat şi nouă calendarul vechi cu cele 13 zile în el înapoi? Oare când ni se va da legea asta (calendarul cu minciuna în el) înapoi?"... Străinii văzându-i tânjind după minciuna din calendar, mai mult decât după părinţii lor repausaţi, râd pe-nfundate pe prostia acestora, şi ca să-i aibă la mână, le făgăduieşte marea cu sarea.

O, nepricepuţilor şi zăbavnici cu inima... răscolnici stilişti, până când veţi orbecăi în întunericul necunoştinţei? Până când veţi sta înpotriva adevărului învederat? Dacă sf. Sinod Ortodox Român, a îndreptat calendarul după calendarul Sf. Sinod I ec. din Niceia, aşa cum l-au avut şi folosit cei 318 Sfinţi Părinţi şi Sf. Biserică Ortodoxă atunci, cu echinocţiul primăverii şi toamnei la 21 martie şi septembrie, după calendarul ceresc făcut de Dumnezeu cu cea mai precisă rânduială, pentru ce staţi voi împotriva acestui adevăr învederat? Dacă cineva împotrivindu-se calcă cuvântul adevărat de mântuire al unui Preot, ori al unui Arhiereu, cade sub greu blestem, oare ce va fi cu voi răscolnicilor stilişti şi stiliste când nesocotiţi, vă împotriviţi şi călcaţi cu obrăznicie infernală adevărul învederat, aşezat în Biserică de Sf. Sinod Ortodox Român, după adevărul Sf. Sinod I ec. Niceian şi după adevărul calendarului ceresc fixat în precizia mergerii lui de însuşi Dumnezeu, alergând după minciună şi slujindu-i ei? Răspunsul pe care vi-l puteţi da şi singuri este acesta: "căderea voastră sub blestemul Sfinţilor 318 Părinţi ai Sinodului I ec. din Niceia, căderea sub blestemul lui Dumnezeu al Cărui adevăr îl nesocotiţi, tânjind după minciună. Cât timp nu s-a putut îndrepta calendarul, am fost fără de păcat, dar acum după ce s-andreptat, păcătuiesc mult cei ce stau contra adevărului învederat, alergând după minciună şi tânguindu-se că au pierdut-o. Starea împotriva adevărului arătat prăbuşeşte pe răscolnicii stilişti din Dar între vrăjmaşii Sfintei Biserici Ortodoxe. Aceasta reiese clar şi din hulele batjocoritoare ale răscolnicilor stilişti, pe care ei le varsă cu infernalitate asupra Bisericii, a clerului zelos şi a binecredincioşilor Creştini ce stăruiesc în adevărata credincioşie şi vieţuire după adevărul Divin. Păcatul acesta al abandonării adevărului învederat şi slugărirea minciunii, rămâne şi-i va mustra, judeca şi osândi aspru în ziua Judecăţii. Aceasta o arată însuşi Mântuitorul, zicând: *"Aceasta este judecata, că Lumina a venit în lume, şi au iubit oamenii mai mult întunericul* (minciuna care întunecă sufletele) *decât Lumina* (adevărul Divin care luminează sufletele), pentru că erau faptele lor rele (Ioan 3, 16-21). *De n-aş fi venit şi n-aş fi grăit lor, păcat n-ar avea, dar acum răspuns n-au pentru păcatul lor..."* (Ioan 15, 20-25).

Numai luptătorii se încununează. Doi ostaşi făcându-se fraţi de cruce, pleacă la război. Pe drum ei fac legământ ca orice pradă vor câştiga în luptă

de la inamicii neamului lor, s-o adune şi s-o împartă frăţeşte. Apoi întăresc acest legământ prin înfricoşate jurăminte cu mâinile pe armele lor. Ajunşi pe câmpul de război, amândoi ostaşii intră în lupta crâncenă ce le sta înainte. Unul dintr-înşii, înarmat cu o spadă grea, loveşte cu putere în dreapta şi-n stânga, croindu-şi drum larg în ceata inamicilor ţării sale, care se cam clătinau şi împuţinau. Celălalt, văzând feţele vrăjmaşilor încruntate, auzind strigătele asurzitoare şi zăngănitul armelor, se înfricoşează de loviturile sabiilor, temându-se de a nu fi hăcuit din clipă în clipă. Viteazul luptător lovind în dreapta şi în stânga cu vrăjmaşii săi, încuraja pe fratele său de Cruce, strigând cu putere: "Frate de Cruce şi de arme! luptă înainte cu curaj... Bate tu marginile şi eu bat mijloacele, că le ştiu soroacele".

Aşa strigând viteazul oştean, credincios legământului făcut, cu sudoarea pe frunte şi răni sângerânde căpătate din partea inamicilor doborâţi, înaintă cu greu. Celălalt oştean, necredincios legământului făcut, se retrăsese sub nişte tufe după o stâncă, de unde invidia pe fratele său de cruce că înainta în luptă. Când auzea strigătul de durere al tovarăşului său de cruce la rănile grele ce primea, se bucura şi-l bodogănea: "Aşa-ţi trebuie! Dacă faci pe vitezul, lasă să te hăcuească... Celor mândri Dumnezeu le stă împotrivă; iar mie care mă smeresc aici în dosul stâncii acestea, sper că o să-mi dea dar...". După câtăva vreme viteazul oştean se vede singur "Ce s-o fi întâmla cu fratele meu de cruce? Nu-l văd luptând! Unde-o fi? Ce s-o fi făcut? Nu cumva o fi căzut în luptă strapuns de vreo spadă inamică? Acum când mă văd silit de oboseală, de durerea rănilor şi sângele scrus în luptă să mă odihnesc, trebuie să fac ultimile sforţări a lupta şi cu cei de pe margini, pe care trebuia să-i cureţe el!..." Acestea zicând adânc îndurerat, rupe bucăţi de pânză din cămaşa de pe el, leagă strâns rănile mai mari ce sângerau şi apoi se aruncă cu spadă-i strălucitoare şi în inamicii de pe margini. După salturi costisitoare, reuşeşte a bate şi pe ceilalţi vrăjmaşi, dintre care pe unii i-a ucis; iar ceilalţi îngroziţi de frica morţii, au rupt-o la fugă în ţara lor.

Viteazul oştean văzându-se biruitor, cade în genunchi şi încrucişându-şi spada cu teaca ei înaintea sa, îşi ridică mâinile în Semnul Crucii către cer, mulţumind din tot sufletul său lui Dumnezeu, Care i-a ajutat a birui pe vrăjmaşii săi. Apoi îngrijat de dispariţia camaradului său, cu hainele sfâşiate, pline de sânge, praf şi murdării, cu corpul plin de răni, se duse a-l căuta printre morţi şi muribunzi. Privind, cautând şi strigând într-o parte şi într-alta , ajunse la locul unde acela sub tufe după stâncă stătuse adăpostit şi văzându-l s-a bucurat că l-a aflat în viaţă. După schimbul câtorva cuvinte, şi după hainele curate ale tovarăşului său de formă goală, viteazul oştean a observat că acela nu luptase deloc; ci stătuse adăpostit acolo. Dezamăgit astfel, îşi adună prăzile de război: bani, haine, alimente, în câteva căruţe, şi cu prizonierii răniţi,

porneşte spre casă. Pe drum, tovarăşul său îi zice: "Lupta s-a câştigat. Prăzi multe ne-au căzut în mâinile noastre. Cred că ţi-aduci aminte de legământul nostru, că orice vom câştiga în război, să împărţim frăţeşte. Hai să împărţim toate prăzile capturate, în părţile egale: una mie, una ţie..." Luptătorul nu se învoieşte. Dezertorul stăruieşte. Deaici ciocniri de vorbe, ceartă aprinsă.

În acel timp trece pe drum călare un magistrat împărătesc însoţit de oamenii săi. Văzând ciondăneala celor doi oşteni şi aflând izvorul acelei certe îndârjite, magistratul cu oamenii săi descalecă spre a face o dreaptă judecată şi aici, aşa cum era îndatorat. "Voi oştenilor - le zise el - v-aţi legat cu legământ, ca să luptaţi ca fraţi de cruce pe câmpul de răsboi şi prăzile capturate să le împărţiţi frăţeşte amândoi. Bu-u-u-n! Văd însă că tu care îţi ceri dreptul din prada capturată, după legământul făcut, nu te-ai ţinut de legământ. Iată, acesta-i cu hainele ostăşeşti sfârtecate, sângerate, murdărite, ale tale însă sunt întregi şi curate. Trupul acestuia îl văd plin de răni căpătate în luptă: răni la cap, la piept, în spate, la mâini şi la picioare; trupul tău e întreg şi nici măcar zgâriat...! Ei bine, dacă tu, care în loc de luptă ai dezertat de la datorie, lăsând pe acesta singur în primejdie, din care numai prin curajul şi sacrificiul lui, cu ajutorul lui Dumnezeu, a ieşit biruitor, apoi după dreptatea împărătească numai lui i se cuvin prăzile capturate. Tu care ai călcat legământul şi jurământul făcut de a lupta frăţeşte, n-ai nici un drept a lua ceva din prăzi, şi rămâi cu pata păcatului necredincioşiei şi dezertării de la datorie, pe fruntea ta... De ţii însă mult a fi părtaş la prăzi, pregăteşte-te să fii părtaş şi la rănile lui... Viteazule ostaş, scoate-ţi spada grea din teacă, învârteşte-o vijelios şi fă-i acestui nemernic, în corpu-i de dezertor, atâtea răni, câte ai şi tu pe corpul tău", adăugă magistratul la urmă cu un glas tunător. Ostaşul imediat scoate spada şi învârtindu-o şuerătoare, se apropie de falsul său frate de cruce, ca să-l lovească. Acela tremurând renunţă la toate... Şi aşa, oşteanul vitez s-a dus la casa lui plin de răni şi încărcat de prăzile capturare; iar celălalt, deşert şi cu nume rău, de fals, sperjur şi dezertor.

Aidoma acestei istorioare vedem în aste vremi şi pe fiii şi fiicele Sfintei noastre Biserici Creştină Ortodoxă. Toţi fiii şi fiicele ei duhovniceşti ne-am legat prin Botez, alţii şi prin intrarea în cereasca oaste monahicească; a o sprijini şi apăra.Toţi suntem sub legământul sfânt de luptători. Biserica, pe lângă alte multe îndatoriri, păşeşte sigur pe calea adevărului. Această datorie a silit-o a readuce calendarul rămas cu 13 zile în urma calendarului ceresc, de la 8 martie şi septembrie, la 21 martie şi septembrie, unde era echinocţiul de primăvară şi de toamnă în vremea Sfinţilor 318 Părinţi ai Sinodului din Niceia. Mulţi nepricepuţi din numiţii fii şi fiice ai Bisericii, s-au răsculat pe chestia acestei imperioase îndreptări a calendarului pe baza adevărului, vociferând, că: "S-a schimbat calendarul, legea, credinţa, etc.". Aceşti răscolnici, pe chestia în-

dreptării calendarului, au mocnit tacit şi au alimentat mărul discordiei în sânul fraţilor lor. În timp ce Biserica Ortodoxă a fost şi este bolovănită de feluriţi necredincioşi, împătimiţi, eterodocşi, eretici şi pleiadele sectare, acum colac peste pupăză, se mai răscoală contra adevărurilor şi rânduielilor ei şi aceşti ignoranţi stilişti! Deşi aceşti răscolnici: bătrâni şi tineri, pretinşi cărturari şi simpli, de vreo 20 de ani stau mereu cu nasul prin Pidalion, cu care se fălesc că merg după Sf. Sinod I ec. Niceian, totuşi, nu văd că merg greşit, anapoda, dimpreună cu calendarul lor, supranumit de ei sfânt.

Pidalionul în tâlcul can. 7 Apostolesc arată clar, că, calendarul Iulian a rămas în urma calendarului ceresc, pe vremea Bisericii apostolice, cu 1-2 zile, pe vremea Sin. I ec. cu 3 zile, pe vremea alcătuirii Pidalionului în Sec. XVII cu 10-11 zile... apoi până la 1924 cu 13 zile, când s-a îndreptat. Răscolnicii stilişti turbează asupra Sf. Biserici şi a Sfinţiţilor Liturghisitori care le arată să meargă după adevăratul calendar îndreptat şi cel mai precis după calendarul ceresc. Deşi chiar şi nişte copii de şcoală văd că noi ţinând calendarul îndreptata cu echinocţiile la 21 martie şi septembrie, mergem drept după calendarul Sf. Sinod Niceian; totuşi, ei susţin cu încăpăţânare că serbăm după calendarul neîndreptat, cu echinocţiile rămase cu 13 zile în urmă, adică la 8 martie şi septembrie, se laudă prosteşte că merg după calendarul Sfinţilor 318 Părinţi ai sinodului I ec. din Niceia!... De unde vine orbirea asta? Au nu de acolo din neascultarea de adevăr şi din răscularea contra sfaturilor duhovniceşti ale Sfinţiţilor Liturghisitori şi Păstori ai lor? *"Cel ce vă ascultă pe voi* - zice clar Mântuitorul - *pe mine Ma ascultă, şi cel ce se leapădă de voi, de Mine, de leapădă, iar cel ce se leapădă de Mine se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine"... "Cel ce n-ascultă de Biserică* (Păstorii ei şi urmaşii Sf. Apostoli) *să-ţi fie ţie ca un păgân şi vameş"* (Mc. 10, 16; Mt. 18).

În anul acesta, în care postul Sf. Apostoli e aşezat numai cu două zile, am văzut şi auzit pe unii răscolnici ridicându-şi capetele contra Bisericii care i-a hrănit, bodogănindu-o cu felurite ponegriri şi bolovăniri. În anul acesta de părut impas al Bisericii, ce-şi continuă calea pe urmele Mielului ei, încet, maiestuos şi sigur, se pot vedea mai bine care-s fiii ei adevăraţi, care-s vrăjmaşii şi care-s fiii ei falşi, sperjuri, dezertori ba chiar înverşunaţi vrăjmaşi ai săi. Precum în istorioara de mai sus s-a văzut adevăratul fiu al patriei sale, precum şi falsul, laşul, sperjurul şi dezertorul netrebnic al neamului său; aşa şi în anul acesta de grele încercări, pentru păcatele noastre cu care am mâniat pe Dumnezeu, cei care au ochi de văzut, vor vedea clar, care-s adevăraţii fii ai Ortodoxiei şi care-s falşii, laşii, sperjurii, dezertorii, trădătorii, ba chiar vrăjmaşi ai săi, dintre netrenici, numai cu numele de fii şi fiice ale ei.

Prietenii, fiii şi fiicele Bisericii, se pot vedea care sunt cu adevărat, numai la nevoie, cum suntem d. p.: noi în aste vremi, în anul acesta. Asta ne aduce

aminte o zicală bătrânească:

Sfânta Scriptură povesteşte: că e Dumnezeu şi drac. Ei îşi au slugile lor care umblă prin popor, ca să câştige oameni de partea lor... Vrei să ştii om îndrăcit? Fă-te că ai poticnit. Câţi vor râde atunci de tine, toţi au duhul rău în sine. Cine are Duh curat, va veni la ridicat...

Minciuna păcăleşte lumea. De multe feluri de răutăţi boleşte lumea de azi. Mulţimea bolilor sufleteşti de care geme bolind lumea noastră, sunt aprinse din vreme-n vreme de tăciunii minciunilor infernale. Cu minciuna şarpele-diavol a amăgit pe Eva şi Adam, a călca porunca lui Dumnezeu în Rai, prăbuşindu-i, dimpreună cu urmaşii lor, din fericire în nefericire, din viaţă în moarte. Cu minciuna şarpele-diavol face pe Cain a scoate pe fratele său Abel din casa părintească afară la câmp, unde l-a omorât, după care s-a prăbuşit în înşeptitul blestem înfricoşat. Prin minciună şarpele-diavol reuşeşte a băga o groaznică tulburare şi revolte în casa credinciosului Prooroc şi împărat David, prin care Amon batjocoreşte pe soră sa Tamar, Avesalom trage în cursă şi ucide pe fratele său Amon, înşelând şi pe tatăl său. Camuflat sub masca minciunilor, Avesalom îşi face partizani, cu care se răscoală contra tatălui său David, îl alungă de pe tron, din palat şi din cetatea Ierusalimului... după care îşi ia răsplata înfricoşată, murind spânzurat cu propriul păr al capului său de creanga unui copac străpuns de trei săgeţi şi suliţele ostaşilor tatălui său. Şarpele-diavol prin minciună a tulburat şi tulbură mult lumea contra Mântuitorului, contra urmaşilor Săi şi contra bisericii Sale (adunarea Creştinilor).

Majoritatea oamenilor purtători ai numelui creştinesc, care şi-au şters de pe fruntea lor Sigiliul Dumnezeirii, adică semnul Sfintei Cruci, prin nesocotirea Cuvântului Divin şi a rânduielilor Sfinte, au devenit nişte plăcuţi scornitori, poruncitori şi apărători ai minciunăriilor. Minciunile "convenţionale" s-au înscăunat în mintea, sufletul, inima, fiinţa şi în lucrările lor... Creştinii care nu se ţin de minciuni şi n-aprobă minciunăriile convenţionale, sunt oropsiţi, prigoniţi, uneori chiar şi torturaţi până la sacrificiu. Vai, vai, şi mulţi mai sunt fabricanţii infernali ai minciunăriilor.Fabricanţii şi clocitorii minciunăriilor sunt aşa de sus puşi şi îndrăzneţi, ca şi fariseii de odinioară. Aceştia rostesc minciunăriile lor cu putere aşa de pătimaşă, încât cu vremea ajung ei înşişi a le crede şi a le sluji cu tot devotamentul lor orb, uneori chiar şi până la sacrificiu.

Se povesteşte că odinioară la vechii Greci, într-un oraş de pe ţărmul Mării, era un astfel de mincinos, cam asemenea celor de care sunt şi în vremurile noastre. Acela plimbându-se într-o bună dimineaţă pe malul mării, îi veni în gând să alerge grabnic în oraşul său şi să spună oamenilor de acolo că: "Arde marea". Zis şi făcut. Ajuns în oraş gâfâind, strigă pe străzile oraşului: "Oameni buni, săriţi că arde marea! Hai să vedem cum arde marea!" Toată lumea oraşului alerga la mare, bătrâni, bărbaţi, tineri, femei şi copii, alergau pe în-

trecute din oraş să vadă cum arde marea. Lumea se-mbulzea pe străzi ca un puhoi, silindu-se care mai de care să apuce mai înaintea celorlalţi să vadă cum arde marea. Precum atunci, aşa şi în vremurile noastre, majoritatea lumii crede foarte repede minciunăriile. Dracii umblă cu sacii (năimiţii) lor plini de minciuni şi lumea aleargă de le cumpără ca pe pâinea caldă în vreme de foamete. Prin vicleşug şi minciunării, diavolii au rupt şi rup mulţi creştini de la trupul Bisericii, pentru că majoritatea lumii iubeşte minciuna în locul adevărului dumnezeiesc.

Aşa am văzut şi vedem în zilele noastre de vreo două decenii, unii purtători de nume creştinesc, cum s-au răsculat contra Sf. Biserici pe chestia îndreptării calendarului, precum s-a răsculta odinioară Avesalom contra tatălui său David. Minciunăriile fabricate şi clocite atunci la îndreptarea calendarului, au prins rădăcini adânci şi în fiinţa fabricanţilor şi clocitorilor de minciuni, precupeţi de suflete pentru urâtul câştig iscariotenesc, încât nici ei singuri nu mai pot scăpa de boala ce cu voie şi-au băgat-o în sufletele lor. Aceşti răsclonici stilişti sunt în doliu după minciuna scoasă din calendarul Iulian, de păgânul filozof Sosigene (44 a. Hs.) după calendarul idolatrilor egipteni. Tânjesc răscolnicii stilişti şi stiliste, agitându-se contra Sfintei Biserici, pentru că a scos putregaiul minciunii din calendar! Plâng după cele 13 zile suprimate la îndreptarea calendarului Iulian după calendarul ceresc făcut de Dumnezeu. Stau închioroiaţi răscolnicii stilişti ca şi corbii din corabia lui Noe, bodogănind după hoitul minciunii scoasă din calendar... Cei ce vor să se mântuiască, să cerceteze temeinic învăţătura Sf. Biserici Ortodoxe, care arată că prin readucerea echinocţiului de la 8 martie şi septembrie la 21 martie şi septembrie, s-a îndreptat calendarul drept după calendarul Sfinţilor 318 Părinţi ai Sin. I ec. Niceian şi după calendarul ceresc făcut de Dumnezeu (Vezi can. 7 Apostolic cu tâlcul lui şi pg. 233-264 din această carte), şi să iasă din fabricile şi clociturile minciunăriilor care i-a învrăjbit cu Sfânta Biserică şi i-a înfiat diavolului (Ioan 8, 44), să vină la adevărul Sfânt care-i sfinţeşte. Adevăr să cugete, adevăr să grăiască şi după adevăr să creadă, activeze şi să vieţuiască, ca să se sfinţească şi mântuiască. *"Părinte Sfinte!... Eu pentru aceştia* (care cred şi vieţuiesc în adevăr) *Mă rog, nu pentru lume* (care crede şi zace în minciună) *Mă rog; ci pentru aceştia care i-ai dat Mie, că ai Tăi sunt... Părinte Sfinte, păzeşte-i pe dânşii în Numele Tău... Sfinţeşte-i pe ei în Numele Tău. Cuvântul Tău adevăr este"* (Ioan 17).

Doamne! Cine ţi-a rupt haina? În vremea primului împărat Creştin Constantin cel Mare, traia în Alexandria un diacon filozof, foarte învăţat, anume Arie. Punând diavolul stăpânire pe sufletul lui, acela a început a propovădui învăţături hulitoare asupra Mântuitorului nostru Iisus Hristos Dumnezeu, susţinând că El nu e de o fiinţă cu Tatăl; ci numai o zidire şi făcut de Dumnezeu Tatăl sub vremi, şi că are început ca şi alte făpturi. Prin aceste hule susţinea

orbeşte că Mântuitorul nostru Iisus Hristos Dumnezeu nu e de o fiinţă cu Dumnezeu-Tatăl şi cu Duhul Sfânt, ci numai cu un chip asemănător Lui, hulind astfel pe Preasfânta Treime cea de o Fiinţă şi nedespărţită, prostind pe mulţi creştini ba şi clerici, să creadă pe Fiul lui Dumnezeu scoborând din treapta dumnezeirii unde este în realitate pururea mai înainte de toţi vecii.

În acel timp Sf. Petru, Arhiepiscopul Alexandriei, a văzut în vedenie pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos Dumnezeu, stând deasupra Prestolului, ca un Prunc mic, îmbrăcat cu un veşmânt rupt. Cutremurat de acea vedenie, Sf. Petru Arhiepiscopul, l-a întrebat: "Doamne, cine Ţi-a rupt veşmântul?". Domnul i-a răspuns, zicând: *"Arie, care Mă huleşte în popor; propovăduind satanic: că nu sunt Dumnezeu adevărat. Iată, acela Mi l-a rupt".*

După acea vedenie Arhiepiscopul l-a lepădat pe Arie din diaconie. După moartea Arhiepiscopului, Arie camuflându-se sub masca bunei credinţe (aşa cum fac unii eretici şi răscolnici stilişti) s-a primit în Biserică, după care l-au făcut preot şi protopop. Făcându-şi treptat mulţi partizani, iarăşi a început semănarea zizaniilor ereziei lui, tulburând Biserica lui Dumnezeu.

Multe pleiade eretice şi sectare, ca şi arienii, au tulburat Biserica lui Dumnezeu în cursul vremurilor până azi. Felurite tulburi a suferit şi Sfânta noastră Biserică Ortodoxă Română în trecut şi în prezent. Şi, pupăză pe colac, de vreo două decenii, tot viermuiesc în contra ei şi unii răscolnici stilişti, care o hulesc, cum huleau arienii pe Domnul nostru Iisus Hristos. Batjocurile cu care aceştia au hulit Biserica lui Dumnezeu, Ortodoxă Română, prin cărţile şi broşurile lor, sunt aşa de satanice şi murdare, încât nu cutezi nici a cugeta la ele, şi hulele cu care au hulit şi hulesc aceştia în surdină clerul şi poporul Creştin Ortodox, nu ştiu de le vor fi pronunţat chiar nici arienii. Se vede că şi aceşti hulitori, răscolnici stilişti, formează, (dimpreună cu eterodocşii) fiara apocaliptică, care se războieşte contra Bisericii, deschizându-şi gura sa spre hulă asupra lui Dumnezeu (Care-i Adevăr), ca să hulească Numele Lui şi Cortul (Biserica) lui, şi pe cei ce locuiesc în cer (adică adunarea binecredincioşilor Creştini, cler şi popor Creştin Ortodox...) (Apoc. 13, 5-7). Doamne, fereşte-ne şi de această infernală fiară apocaliptică, de otrava ei ucigătoare de suflete şi de înveninatele boli ale hulelor ei... Ajută-ne a salva victimele din gura şi pântecele ei, şi dăruieşte-ne de sus puteri biruitoare asupra acesteia.

Pascalia pentru toţi anii e făcută de Sf. Sinod I ec. Niceian? După cum ştim, calendariştii ţin morţiş la toate tâlcurile şi însemnările din Pidalion. Ele sunt singura lor temelie. Vom căuta deci să urmărim, să cercetăm şi să arătăm cele trebuincioase luminării credincioşilor şi în latura aceasta... Răscolnicii stilişti zic că pascalia, adică tabloul cu arătarea zilelor Sfintelor Paşti ar fi fost făcută tot de Sinodul I ecumenic (în cartea "Nimic fără Dumnezeu", pg. 145). Ba încă unul din ei, mai îndrăzneţ, spune chiar, că pascalia ai fi fost *întocmită şi aşezată*

de Sf. Apostoli" (în cartea "Glasul adevărului credinţei ortodoxe de răsărit", pg. 47-8; 53). Nu găseşte însă nici o dovadă pentru aceasta. Singurele mărturii care spun ceva de acest fel, sunt două însemnări din Pidalion.

În însemnarea adăogată sub canonul al şaptelea al Sf. Apostoli, se mai spune într-adevăr şi aceea, că Sf. Părinţi de la Niceia, ar fi alcătuit, pe lângă alte reguli, şi pascalia pentru toţi anii.

După aceasta, însă, se adaugă acolo: "Dar însemnează că pentru neorânduiala mişcării Lunii, nu se păzeşte a 4-a rânduire (adică: "Paştele să se facă în întâia Duminică ce se va întâmpla după luna plină), în totdeauna, ci câte odată se calcă. Fiindcă, după acelaşi Vlastare, după 300 de ani, cu două zile după întâia lună plină, urmează a se face legiuita Pască (Paştele leghii vechi al Evreilor), în zi de Duminică. În aceste două zile, care prisosesc din neorânduiala aceasta, adăogându-se, trec uneori peste Duminica întâia, care se întâmplă după luna plină a lui martie, în care Duminică noi prăznuim stâlpările (Floriile) şi în cea viitoare facem Pasca. Iar din această puţină călătorie nici o abatere de la dreapta credinţă, nici ceva necuviincios, ori primejdie sufletească nu urmează.

Iată deci, că acelaş tâlcuitor, care spune că Sfinţii Părinţi de la Niceia au întocmit regulele pentru Sfintele Paşti şi pascalia pentru toţi anii, ne spune că e nevoie să călcăm puţin, din când în când, hotărârile lor, pentru neorânduiala mişcării lunii. Iar mai jos, în aceeaşi însemnare, găsim scris: *"A face Paştile în această vreme, ori în aceea, după 21 a lui martie, să zicem, precum facem noi; ori după unsprezece a lui martie, precum fac latinii* (catolicii), *aceasta nu este vinovăţie"*. Ori, ce fel de hotărâre a putut da Sf. Sinod, dacă ea nu mai este bună acum şi trebuie călcată, chiar şi numai puţin? Cum poţi face Paştele când vrei, fără vinovăţie, dacă Sf. Sinod I ec. a întocmit pascalia pentru toţi anii şi a poruncit să o păzească toţi? Ca să fie aşa, ar trebui să mai zicem, că Sf. Sinod I ec. n-a ştiut de neorânduiala mişcării lunii şi de aceea a dat o pascalie greştită care, cum zice tâlcuitorul "după Vlastare", poate fi îndreptată "fără nici o primejdie sufletească", şi "fără vinovăţie". Ori, lucrul acesta nu-l putem spune nici nu este nici o dovadă care să ne arate că Sf. Sinod I ec. ar fi făcut o pascalie. Dimpotrivă, canoanele din Pidalion ne spun cu totul altceva. Ca să ne lămurim în această privinţă, să cităm încă trei canoane, cu tâlcuirile lor din Pidalion, canoane date de Sinodul Bisericii din Cartagena la anul 418 după Domnul nostru Iisus Hristos.

Canonul 60/55 Kartagen zice: *"În toţi anii să ne adunăm spre a ne întreba împreună. Şi când la un loc ne vom aduna, atunci se va vesti ziua Sfintelor Paşti prin locţiitorii care se vor afla în Sinod"*. Tâlcuirea din Pidalion tot acolo: "Nimic alta rânduieşte canonul acesta, decât ca să se facă în fiecare an Sinod pentru cercetarea bisericeştilor pricini. Şi că de la acest Sinod, prin locţiitorii

episcopilor să se publice la toţi când are să se întâmple ziua, cea de peste an a Sf. Paşti" (Tot aşa tâlcuieşte acest canon şi Episc. Melhisedec în "Biserica Ortodoxă şi calendarul" în rev. "Biserica Ortodoxă Română", 1881, pg. 568-9, citat şi în cartea calendaristică "Nimic fără Dumnezeu", pg. 12-13).

Canonul 81/77 Kartagena: *"A plăcut ca ziua Cinstitelor Paşti să se arate tuturor, prin subscrierea celor închipuite* (formăluite: a actelor). *Iar ziua Sinodului, să se păzească aceeaşi, care s-a hotărât la Sinodul cel din Iponia...".* Tâlcuirea din Pidalion: "Canonul acesta pe ziua Pashăi cea din fiecare an, rânduieşte ca să se arate tuturor după rânduirea ce ar face Sinodul cel din fiecare an" (Vezi Pidalion pg. 348 versa).

Canonul 117/111 din Kartagena hotărăşte ca toţi clericii care voiesc să ceară ceva de la împăratul roman, să aibă din partea mai-marilor lor, Episcopului Romei, scrisori de învoire. *"Iar cele slobozitoare* (scrisorile de învoire), *date de cel mai întâi, sau de către oricare episcop clericilor lor, vor avea însemnată pe ele ziua Paştelui.Iar dacă ziua Paştelor anului aceluia nu este ştiută, să se alătureze cea a Paştelor trecute".* Tâlcuire: Iar de nu este arătată ziua Paştelor celor viitoare, să se scrie data Paştelui celui ce a trecut. Una adică, pentru ca să fie tuturor arătată, iar alta ca de pe ziua aceasta să se cunoască anul în care s-au scris cărţile" (Pidalion tot acolo).

Canoanele acestea s-au scris, cum am spus mai sus, în anul 418. Dacă Sinodul I ec. ar fi dat o pascalie pentru toţi anii, atunci canoanele acestea n-ar avea nici un rost şi nici un înţeles. De ce să se arate la fiecare Sinod de peste an, când are să fie Paştele, când Sinodul putea să dea o singură dată tuturor celor din acele părţi, adică Pascalia aşezată de Sinodul din Nicheea? şi cum n-aveau să ştie episcopii ziua Paştelor din anul viitor, can. (117/118), dacă această pascalie ar fi fost aşezată pentru toţi anii de Sinodul I ec?

Tâlcuitorul care a adăugat tâlcuirea şi însemnarea de la can. 60/65 din Krtagena şi zice că *"este lucru de nedumerit pentru ce canonul zice aici că la fiecare Sinod de peste an să se arate când are să fie Pasha",* Ca să ne lămurească, pune acolo câteva bănuieli ale lui, care nu se împacă deloc nici între ele, nici cu mintea noastră şi nici cu ce ştim din celelalte canoane şi din Istoria Bisericească. Iar la urmă ne spune că Sinodul întreg, nu s-a dumerit pentru ziua Pashăi şi a scris o scrisoare lui Kiril al Alexandriei şi de la dânsul s-a aflat. Dacă lucrurile ar sta aşa, atunci acest canon, care rânduieşte ca în fiecare an să se arate Paştele de către Sinod, nu mai are nici un rost, şi trebuia şters de-atunci dintre canoane, îndată ce s-a primit pascalia de la Kiril al Alexandriei. Ori, noi vedem că Părinţii au lăsat canonul acolo, l-au pus la număr, şi n-au scos dintre canoane nici pe celelalte două, care vorbeau la fel despre ziua Sf. Paşti. Ca să-şi dovedească spusele, acest tâlcuitor adaogă tot acolo: "Precum se vede în epistolia Sf. Kiril cea către Sinodul acesta".

În adevăr, în Prologul pascal al Sf. Kiril din Alexandria găsim şi această epistolă. Dar ea nu spune nimic de vreo pascalie a Sinodului I ec.; ci scrie dimpotrivă, următoarele: *"Cu aprobara Sinodului ecumenic* (din Niceia, căci până atunci, la 420-430, nu fuseseră decât două Sinoade ecumenice: la Nicheea a. 325 şi la Constantinopol a. 381, dar numai cel din Nicheea a luat hotărâri despre Sfintele Paşti) *s-a făcut hotărârea ca Biserica Alexandrină* - ştiut fiind că are astfel de cunoştinţe - *în fiecare an să arate prin scrisori celui din Roma, în care zi a calendelor sau a idelor... trebuie să se prăznuiască Paştile, pentru ca prin autoritate apostolică, Biserica întreagă să primească ştirea cea sigură şi de netăgăduit a Paştilor"* (Arhim. Dr. C Popovici: "Sintagma lui Matei Vlastare", în "Candela", 1899 pg. 422-3).

Din această epistolă a Sf. Kiril, ca şi din toate cele de mai sus, se vede deci, că Sinodul I ec. n-a alcătuit o pascalie pentru toţi anii, ci a dat numai regulele înşirate mai sus pentru socotirea vremii zilei Sfintelor Paşti, şi a însărcinat pe Episcopul din Alexandria ca, după ce va fi socotită această zi, să vestească Bisericilor în fiecare an în care zi să se prăznuiască Sf. Paşti în anul următor (Tot aşa spune şi Episc. Melhisedec în "Biserica şi Calendarul"; "Biserica Ortodoxă Română", 1881, pg. 568-9: vezi aceasta şi în cartea calendaristică: "Nimic fără Dumnezeu", pg. 13; Dr. V. Gheorghiu: "Sfintele Paşti"... pg. 12-13; Dr. B. Cireşanu, "Tez. Lit", Bucureşti 1912 vol. III, pg. 258; Eus. Popovici: "Ist. Bis. Univ"., vol. II, pg. 98-9). Încă o dovadă puternică despre aceasta o avem şi într-o epistolă a Sf. Leon cel Mare, Episcopul Romei, (mort la anul 461 după Domnul Hristos) către Împăratul Marchian, şi într-o altă epistolă a Sf. Abrosie (mort la anul 397 h. Hs.), către Episcopii provinciei Emiliei (Amândouă aceste scrisori sunt publicate în colecţia Migne: cea dintâi în patr. lat. 54, 1056 şi cea de a doua în patr. lat. 16, 1026-1027. Vezi ce scrie despre aceste scriisori Arhim. Dr. C. Popovici, în "Sintagma lui Matei Vlastare", "Candela", 1899, pg. 423-4).

Din scrierea cu multă sârguinţă şi cu îndelungate cercetări în privinţa capitolului despre "Sf. Paşti", din Sintagma lui Matei Vlastare, alcătuită în a. 1899 de Arhim. Dr. C. Popovici, care era atunci profesor la Universitatea din Cernăuţi, aflăm că cea dintâi tablă din pascalie, pe care o cunoaştem în istorie, în răsărit, a fost cea întocmită de Episcopul Teofil al Alexandriei (mort la a. 412 d. Hs.). O altă tablă a făcut urmaşul său Kiril, care o îndreptează pe cea a lui Teofil şi o prelungeşte pentru câţiva ani. Table de acest fel, fac apoi şi: Călugătul egiptean Arianus, care a trăit în veacul 5, Călugărul apusean Dionisie Exiguul (mort la an. 540, etc.) (Aceste locuri se pot vedea şi în cartea foarte bună despre calendar, alcătuită de Pr. Dr. V. Gheorghiu: "Sfintele Paşti şi reforma calendaristă").

În veacul al 14-lea avem trei alcătuitori mai însemnaţi de pascalii: Matei Vlastare, Nichifor Gregoraş şi Isac Arghirul. Toţi trei arată greşelile pascaliilor vechi, care se întâmplă, cum zice Vlastare *"din neorânduiala mişcării lunii şi a soarelui"* (Vezi şi însemnarea din Pidalion de la can. 7 al Sf. Apostoli, unde se vorbeşte de M. Vlastare), sau cum am zicem noi mai bine: din greşala socotirii mişcării

lor, greşeală, care se face în calendarul Iulian (Căci cum putem noi spune că Dumnezeu a lăsat luna să se mişte la neorânduială, când citim în Sf. Scriptură că Dumnezeu toate câte le-a făcut, sunt "bune foarte?" (Fac. 1, 31). Pe unele din acele îndreptări ei le introduc în pascaliile lor (a).

Şi în Biserica Română avem Pascaliografi, adică alcătuitori de pascalii. Astfel, la sfârştitul Psaltirei tipărită în 1852, găsim o pascalie întocmită de Ieromonahul Laurenţiu din Sf. Mânăstire Hurez; la sfârşitul Psaltirei din 1806, găsim una întocmită de Duhovnicul Radu, în 1843 scrie o pascalie Benedict, Stareţu Mănăstirii Neamţu, iar în 1867 Arhim. Nichifor,îngrijitorul Episcopiei Buzăului (b). La sfârşitul ceaslovului, tipărit în 1896, găsim o pascalie alcătuită de învăţatul P. Donici. Acelaşi învăţat văzând greşelile pascaliei vechi, propune îndreptarea calendarului cu13 zile (c).

Deasemenea, socotelile pascale puse pentru uşurinţă în cărţile bisericeşti ale Sfintei Evanghelii şi numite "evanghelistare" sunt alcătuite tot de învăţaţii creştini. Astfel, în Evangheliea grecească, tipărită în 1853, ca şi în cea românească, tipărită în 1923, găsim scris că aceste socoteli pascale numite evanghelistare, sunt alcătuite de Emanoil Glizonie şi îndreptate din nou (căci aveau şi ele greşeli) cu îndemnarea Preafericitului oarecând Patriarh al Ierusalimului, Kir Hrisant (pe la fârşitul veac. 18-lea).

Iată deci, că şi acestea sunt alcătuite de un învăţat Creştin, despre care nu se spune că ar fi fost nici Preot şi nici măcar Monah. De bună seamă ca şi acela care a îndreptat unele greşeli ale lor, va fi fost tot un învăţat din afară de cler, căci despre el se spune, tot acolo, numai atât, că a lucrat "cu îndemnarea" fostului Patriarh Hrisant, de atunci.

Din cele arătate mai sus ne-am lămurit, credem, că nici această spusă a calendariştilor nu-i întemeiată pe adevăr. Dimpotrivă, calendarul îndreptat în a. 1924 este singurul care se întemeiază pe adevărul Sfintelor Canoane (d).

(a) Vezi Dr. C. Popovici: "Sint. lui Matei Vlastare", în "Calendar", 1889, pg. 428-9 şi urm.; deasemenea şi Dr. V. Gheorghiu: "Sfintele Paşti...". pg. 15-23.

(b) Vezi "Biserica Ortodoxă Română" din 1924, pg. 416. Toate aceste lucruri le recunoaşte chiar şi calendaristul Arsenie Cotea, în cartea lui: "Boldurile", pg. 75. El spune însă că acele socoteli pascale după ce au fost alcătuite de Emanoil Glizonie, la sfârşitul veacului al 18-lea, au fost interpretate de Patriarhul Hrisant. Ori aceasta nu e adevărat, pentru că acolo în Sfintele Evanghelii e scris lămurit că ele au fost îndreptate, numai, cu îndemnarea lui. Dar chiar dacă am zice la fel cu el, rămâne totuşi ca o mare minciună spusa acelui calendarist, care zice în cartea: "Glasul adevărului credinţei ortodoxe de răsărit", că pascalia şi calendarul ar fi fost aşezate de Sfinţii Apostoli şi de Sf. Părinţi, pg. 47-48).

(c) În cartea lui "Calendarul Bisericii de răsărit în stil vechi şi în stil nou", ed. II-a. Bucureşti 1902.

(d) Vezi pe larg în "Adevărata Ortodoxie şi calendarul", o.c. pg. 45-52.

Cuvântul cel mai lung și cel mai scurt. Într-o adunare, un om credincios a pus odată întrebarea: "Care e cuvântul cel mai lung". Nimeni n-a putut da un răspuns corect. Atunci întrebătorul a răspuns, zicând: "Cuvântul cel mai lung este cuvântul: "Veşnicia", pentru că nu se mai termină niciodată. A pus apoi altă întrebare: "Care e cuvântul cel mai scurt?" Răspunsul l-a dat tot el, zicând: "Cuvântul cel mai scurt e cuvântul : "Acum", pentru că îndată ce l-ai rostit, nu mai este, s-a dus.

Am pus aceste întrebări - a zis mai departe întrebătorul - să vă gândiţi şi dumneavoastră că "acum" e timpul să câştigăm "veşnicia". Viaţa noastră e acest "Acum" care ţine cât o scânteie. Dar "Veşnicia" ramâne pentru totdeauna.

"Astăzi de veţi auzi glasul Lui, nu vă învârtoşati inimile voastre" (Evr. 3, 3,11). Însă diavolul şopteşte mereu omului, cuvântul: "mâine..." mâine...

Vai celor ce ascultă de şoapta satanii (Pr. I. Trifa ist. 308).

Tânărul Saul în fanatismul său mozaic, după participarea la uciderea cu pietre a Sf. Arhid. Ştefan prin păzirea hainelor ucigătorilor, împuternicit cu scrisoare şi oaste de la Arhiereu a plecat la Damasc să prindă pe creştini şi să-i aducă legaţi în Ierusalim. Pe cale i s-a arăta Mântuitorul într-o lumină puternic strălucitoare, zicându-i: "Saule! Saule! Pentru ce Mă prigoneşti?... Eu sunt Iisus Nazarineanul pe Care-L prigoneşti! Cu greu îţi este ţie a lovi cu piciorul tău contra boldurilor!" Saul prigonea pe creştini. Mântuitorul îi arată că ceea ce face creştinilor, Lui îi face... Aşa e şi azi. Cei ce prigonesc pe Preoţii şi creştinii buni, El socoteşte acelea ca făcute direct Lui, le cere socoteală şi la neîndreptare, îi pedepseşte groaznic (F. Ap. 9).

PĂSTRAŢI-VĂ VIAŢA

CEL MAI MARE DAR CE NI S-A DAT, ŞI CARE TREBUIE SĂ-L DĂRUIM

15. Am iubit şi slujit mai mult minciunii scoasă din calendarul Iulian, decât adevărului învederat şi statorit în Sf. Biserică Creştină Ortodoxă?

Mare greşeală fac cei ce nu ascultă şi nu urmează după cum ne învaţă Sfânta Biserică. Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne spune clar că Biserica Sa e zidită pe piatră şi nici porţile iadului nu vor fi în stare a o birui pe dânsa. Deci, nu trebuie să stăm împotriva adevărului hotărât de Sf. Sinod Ortodox Român cu îndreptarea calendarului Iulian, rămas în urmă cu 13 zile.

Care-i moştenitorul? Un bogătan pios vine din mari depărtări şi se aşează într-o localitate, gospodărindu-se cu succes. El era o pildă vie pentru toţi locuitorii din acel ţinut, în cuvânt, în purtare, în pietate, în gospodărie şi în felurite faceri de bine. Rudeniile de prin lume veneau şi după câtva timp plecau, aşa că nimenea nu putea şti care-s copiii sau moştenitorii lui de drept. După ani de zile, îmbătrânind ca Patriarhul Avraam în minunate binefaceri, a repausat în Domnul. A fost înmormântat creştineşte în cimitirul Bisericii unde mersese regulat, ascultând dumnezeieştile Slujbe şi Cuvântul lui Dumnezeu.

Pe când lumea se întreba care vor fi moştenitorii adevăraţi, iată că se prezintă autorităţilor locale cinci tineri, pretinzând fiecare că el e moştenitorul adevărat al repausatului. În faţa acestor pretenţii obscure, Preoţii Bisericii şi autorităţile se văd puşi în o mare încurcătură. Care din acei cinci pretendenţi ai moştenirii va fi adevăratul moştenitor? Ce să facă ei pentru a afla care-i moştenitorul? Se sfătuiesc, se chibzuiesc în felurite chipuri, dar toate încercările acelea dădeau greş, rămâneau sterpe şi adevărul nu se putea arăta clar. Atunci un Preot bătrân, activ şi zelos apostolatului său, care era invidiat, ponegrit şi urmărit cu felurite batjocoriri, năpăstuiri infernale, laţuri şi curse demonice până la urâciunea de excludere, suprimare şi omorâre de majoritatea purtătorilor hainei sale (ca şi odinioară Iosif de fraţii săi, Mântuitorul de cei din neamul Său, etc.) văzându-i pe toţi obosiţi şi ruşinaţi, le zice: "Acum să-mi daţi şi mie voie să încerc un mijloc pentru aflarea adevăratului moştenitor, şi cred că voi reuşi

cu Darul lui Dumnezeu". Toți cedează și așteaptă neîncrezători rezultatul.

Preotul nostru merge în casa repausatului, urmat de ceilalți, (curioși să vadă mijlocul ce-l va întrebuința în acel scop). De acolo, ia de pe perete un tablou mare cu chipul repausatului, în mărime naturală și foarte bine reușit, de parcă era viu, și iese cu el afară într-un parc al grădinii, unde-l atârnă de un copac cu fața spre luminișul parcului. Cei cinci pretendenți, Preoții, autoritățile și lumea, se țineau puhoi după venerabilul Preot, înzestrat cu înțelepciunea de sus, ca să vadă ce va face. În fața mulțimii adunate, Preotul întreabă pe cei cinci pretendenți, dacă cunosc chipul de față. Fiecare din ei răspunde și suține morțiș că acela e chipul tatălui său și că numai el este adevăratul moștenitor. Lumea părea mai nelămurită. Atunci Preotul le zice: "Eu știu minunata abilitate în toate a repausatului vostru tată, al cărui chip îl avem de față, precum îl știe și toată lumea aceasta. Așadar, noi vom recunoaște pe adevăratul fiu șii moștenitor, numai în acela care din voi cei cinci pretendenți va fi mai abil. Iată aici un arc și cinci săgeți. Fiecare din voi, pe rând, aveți să vă puneți săgeata în arc, să încordați, să ochiți drept, cât puteți mai drept în inima tatălui vostru și să o săgetați... Acela din voi care va lovi cu săgeata mai drept în inima chipului tatălui vostru, socotim noi că ar putea să fie fiul și moștenitorul lui". Zis și făcut. Apucă arcul primul pretendent, merge la locul distanței hotărâte, pune săgeata, întinde, ochește și o aruncă. După aceasta, al doilea, al treilea și al patrulea, toți fac ca și cel dintâi, segetând și spărgând tabloul cu chipul repausatului...

După ei veni și al cincilea. Acesta apucă arcul, pune săgeata, încordează și ochește, dar văzând chipul tatălui său, în care vrea să săgeteze își aduce aminte de toate mângâierile și binefacerile primite, începe a tremura, arcul se slăbește și cade jos din mâini dimpreună cu săgeata... În fața mulțimii adunate, el își mărturisește dragostea și durerea ce-o are către repausatul său tată, zicând: "Eu nu mai poftesc a mă face moștenitorul averilor tatălui meu prin această ciudată alegere. Mai bine prefer a mă lipsi de toate averile rămase pe urma lui, la care am tot dreptul, decât să săgetez chipul iubitului meu tată, care-i mort...".

Preotul nostru atunci, ia cuvântul în fața mulțimii adunate, zicând: "Onorată adunare! După încercarea făcută, acum vedem cu toții clar, care-i adevăratul moștenitor și care-s înșelătorii. Acest tânăr care s-a purtat așa de bine, iubitor și cuviincios cu chipul tatălui său, este adevăratul fiu și moștenitor; iar ceilalți patru pretendenți la moștenire, duri și tirani față de chipul pretinsului lor tată, sunt niște vicleni, vânători după averi, înșelători și șarlatani, care trebuie întemnițați ..." Lumea de față laudă pe adevăratul fiu, și dimpreună cu Preoții, judecătorul și autoritățile locale, îl primesc ca moștenitor de drept; iar pe ceilalți patru îi prind, îi bagă în lanțuri și-i întemnițează...

Ca şi acei pretendenţi la moştenirea rămasă, sunt creştinii tuturor vremurilor. Toţi pretind că au dreptul de a moşteni Împărăţia lui Dumnezeu, Cetatea Sfântă, Patria Cerească, Ierusalimul de sus; dar adevăraţii moştenitori se aleg în vremea încercărilor. Adevăraţii fii şi moştenitori ai Împărăţiei lui Dumnezeu sunt numai aceia care devin, sunt şi rămân credincioşi învăţăturilor şi adevărurilor Divine, existente în Biserica Lui. Ceilalţi care stau duri, nepăsători, ba chiar şi vrăjmăşuitori faţă de Cuvântul şi Biserica Lui, sunt numai nişte oameni vicleni, nişte pretendenţi mascaţi, care prin şarlătăniile şuchiate

Binecredinciosul Creştin Ortodox împleticit de astă namilă de balaur ne arată aidoma adunarea drept-slăvitorilor Creştini Ortodocşi - cler şi popor - adică întreaga Sf. Biserică Creştină Ortodoxă de pe suprafaţa globului pământesc, urmărită, persecutată şi strâmtorată adeseori până la sufocare de balaurul - dracon apocaliptic. Balaurul cu mulţimea căpăţânilor înşirate pe spinarea lui, pecetluite cu Nr. 666, încolăcit pe întreg corpul luminatului Creştin cu Sf. Cruce în mâna dreaptă si cu Sfânta Scriptură în mâna stângă, preînchipuie lumea ce zace în cel rău, mulţimea potrivnicilor Ortodoxiei: necredincioşii atei, eterodocşi,eterici, pleiada sectarilor, şi pupăză pe colac şi răscolnicii idolo-slujitori ai vechiului calendar neîndreptat, care asociaţi de stăpânitorul iadului (precum odinioară Pilat cu Irod care erau învrăjbiţi s-au împăcat la judecarea, osândirea şi uciderea Mântuitorului), strâmtorează, terorizează şi torturează Biserica Ortodoxă, spre a sufoca şi ucide. Aceştia-s lupi îmbrăcaţi în piele de oi, lucrători răi, grăitorii de îndărătnicii, antihriştii primejduitori mântuirii sufletelor.

îşi agonisesc legăturile întunericului. Între mulţi pretinşi creştini, majoritatea eterodocşi, acum pupăză pe colac, se mai ridică şi unii, din ignoranţă, răscolnici stilişti, care atacă Sf. Biserică Ortodoxă cu infernalităţile lor.

Ca şi cei patru pretendenţi şarlatani, ei săgetează pe furiş, şi când pot şi făţiş, clerul şi poporul Ortodox Creştin cu infernalele lor săgeţi, cu care se înarmează demonic. Deşi n-au postit şi nu postesc drept creştineşte, cum îi arată oarba lor credinţă şi petrecere, totuşi, în anul acesta agită demonic lumea că nu-i postul Sâm-Petrului, de şi este, şi şi-l pot completa, postind marţile şi joile după Duminеca Tomii înainte. Astfel, în 10 săptămâni ar avea 20 zile şi în 20 de săptămâni 40 de zile de post, după Sf. Pravile Bisericeşti, păzind şi buna rânduială a Bisericii şi pacea între binecredincioşi. Dar pentru că nu-s fiii păcii Divine; ci fiii demonicelor învrăjbiri contra adevărului fixat de Sfinţii 318 Părinţi ai Sinodului I ec. din Niceia, care au statornict calendarul Iulian cu

echinocțiile la 21 martie și septembrie, și al îndreptării lui de Sf. Sinod Ortodox Român la aceiași dată, după calendarul ceresc făcut de Dumnezeu, ei în fanatismul lor șuchiat atacă Preoții și credincioșii care se ostenesc a merge cu Sf. Biserică după adevăr.

Ca și cei 4 falși prentendenți, unii răscolnici stiliști au precupețit multă lume proastă cu șarlătănia vinderii unor locuri în Rai (pe care nu le aveau nici ei), a pânzelor de moarte, rebotezări, recununări și alte credințe false îmbâcsite de nelegiuiri. Aceste demonice săgeți de rupere a creștinilor de Sf. Biserică și de adevărurile învățăturilor ei Divine, sunt niște blestemate segetături care-i demască cum că nu-s fii și moștenitori; ci niște lucrători vicleni, slugăritori Satanei, fiii și fiicele tatălui minciunii (Ioan 8, 44; Apc. 21, 8), care se pogoară în negura infernului, legându-se de buna lor voie cu lanțurile întunericului. Pentru a scăpa de cursele acelor falși creștini, săgetători satanici ai Sf. Biserici Creștine Ortodoxe, toți Creștinii dornici de mântuire sunt sfătuiți duhovnicește să rămână ascultători Sfinților 318 Părinți ai primului Sinod Niceian și a Sf. Sinod Ortodox Român, care au statornicit și îndreptat calendarul Iulian după adevăratul calendar ceresc făcut de Dumnezeu, spre a nu devia de la adevăr la minciună și din calea vieții în căile pierzării.

"Ascultați de mai-marii voștrii (Păstori și Dascăli luminați) *și vă supuneți lor, că ei priveghează pentru Sufletele voastre, ca cei ce au să dea seamă, ca să facă cu bucurie aceasta, iar nu suspinând, că aceasta nu vă este vouă de folos..."*, zice Sf. Ap. Pavel; iar Mântuitorul hotărăște: *"Cel ce vă ascultă pe voi* (Apostolii, Ierarhii și Preoții) *pe Mine Mă ascultă; iar cel ce se leapădă de voi, de Mine se leapădă și cel ce se leapădă de Mine se leapădă de Tatăl Cel ce M-a trimis pe Mine... Și, cel ce n-ascultă de Biserică, să-ți fie ție ca un păgân și vameș"* (Evr. 13, 17; Lc. 10, 16; 18-17).

Noi suntem călători aici. Mulți dintre noi Creștinii, așa de mult se lipsesc de lumea aceasta amăgitoare, grabnic trecătoare și de deșertăciunile ei, ca și cum ar trăi aici cât o fi pământul. Aceasta e o groaznică amăgire satanică. Aceasta-i o cauză înfricoșată a prăbușirii sumedeniilor de suflete în iadul vremelnic și veșnic. Întreaga dumnezeiască Scriptură a V. și N. Testament; Sf. Sinoade iecumenice și locale; toți Sfinții Patriarhi, Prooroci, Apostoli, Ierarhi, Mucenici, Cuvioși și Drepți; și luminata rațiune, ne arată clar că noi aici suntem numai niște călători, trimiși pe pământ de Dumnezeu spre a ne reagonisi bogățiile cu bunătățile și fericirea veșnică, adică Împărăția Cerurilor.

Între multele legende care umblă prin India despre Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu-Cuvântul, despre viața și minunatele Lui învățături, e și aceasta: Se spune că odinioară mergând El cu Apostolii Săi prin lume ca s-o lumineze, au ajuns la un râu mare cu un pod stricat. O parte din pod o rupsese

puhoiul apelor şi-l luaseră cu ele în jos. Atunci Mântuitorul arătând ucenicilor cu mâna spre acel pod, le-a zis: "Vedeţi! Lumea aceasta este în chipul acestui pod. Podul e făcut de meşteri ca să treacă oamenii peste dânsul, iar nu ca să faci pe el casă, ca să te gospodăreşti şi să locuieşti pe el. Ca şi podul acesta, lumea e făcută ca să treceţi voi oamenii prin ea; iar nu ca să faceţi casă în ea. Să treceţi prin lume; iar nu să vă clădiţi viaţa pe ea...".

Aceasta ne-o arată mai clar Mântuitorul în dumnezeieasca Sa Evanghelie, zicând celor ce li se lipesc de lume şi deşertăciunile ei: *"Cine va vrea să-şi mântuiească sufletul său* (lipindu-se de lume şi de deşertăciunile ei) *pierde-l-va pe el; iar cel ce-şi va pierde sufletul său pentru Mine şi pentru Evanghelie, acela îl va mântui pe el. Ce va folosi omul de va dobândi lumea toată şi-şi va pierde sufletul său? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său..."* (Mc. 8, 35-8). De asemenea şi apostolul ne învaţă: *"Fiilor! Nu iubiţi lumea nici cele din lume! De iubeşte cineva lumea, nu este dragostea Tatălui întru dânsul. Pentru că tot ce este în lume, adică: pofta trupului, pofta ochilor şi trufia vieţii, nu sunt de la Tatăl; ci din lume sunt. Dumnezeu petrece în veci... noi n-avem aici pe pământ cetate stătătoare; ci suntem în căutarea Patriei Cereşti..."* (1 Ioan 2, 15-17; Evr. 13, 14; 12, 22-9; Filip. 3, 17-21; Apc. 21; 22.).

Acestea ştiindu-le diavolul mai bine decât noi oamenii (care-i bătrân, bătrân, mai înainte de facerea lumii aceşteia materiale) pururea se osteneşte a împiedica pe creştini, pentru a nu înainta pe calea vieţii! Astfel, pe unii îi ademeneşte cu gustările lui, adică cu feluritele deşertăciuni, prietenii şi flecuşteţe lumeşti. Îi tot încearcă, când cu unele, când cu altele, până când le află gustul păcătos sau părţile mai slabe, şi apoi cu acele gustărele îi tot hrăneşte până îi prinde moartea şi-i trage la iad. Pe cei care nu-i poate smulge de la ascultarea cuvântului lui Dumnezeu, cu acele gustărele lumeşti, idolatrizatoare, le aduce gustărele cu aparenţa învăţăturii Scripturilor, care-s amestecate cu minciuni satanice şi învrăjbiri infernale. Cu acestea îi tot adapă zilnic, până ce reuşind a le suci mintea cu înţelegerile ei de la cer către iad, îi provoacă a se rupe de Biserica lui Dumnezeu, formând astfel cete-cete, de: eretici, pleiade sectare, atei, necredincioşi şi potrivnici ai adevărurilor dumnezeieşti, vrăjmaşi ai Dreptarului Ortodoxiei.

Aşa în vremurile noastre, pe lângă sumedeniile de purtători ai numelui creştinesc care se idolatrizează în zilele Sfinte prin mulţimea gurilor de iad, (cârciumilor, făgădăurilor, tavernelor, localurilor cu jocuri, baluri, serate...) cu prăznuiri păgâneşti şi petreceri anticreştineşti, şi cele peste vreo douăzeci de secte ce s-au cuibărit în ţara noastră, acum în ultimile două decenii, pupăză pe colac, au răsărit ca ciupercile după ploaie şi răscolnicii stilişti, care au tulburat şi tulbură Biserica lui Dumnezeu. Aceşti rupţi de diavoli din Corpul Duhovnicesc al Sf. Biserici Ortodoxe Creştine, se adună pe gustărelile (de

mai sus ale) diavolului, ca muştele ordinare pe băligi, gunoaie, mortăciuni şi felurite murdării.

Majoritatea răscolnicilor stilişti, s-au recrutat şi se recrutează de spiritele infernului de prin mulţimea gurilor de iad, adică dintre frecventatorii cârciumilor şi al teritoriilor satanice de praznuri şi petreceri anticreştineşti. Nu din cei cu bogata şi sănătoasa învăţătură creştinească în capetele lor; ci din cei cu duhul (basamacul) diavolului în cap. E drept că diavolul a atras în acea oştire vrăjmăşuitoare Sf. Biserici Creştine Ortodoxe şi pe unii creştini şi clerici mici, de bună credinţă, sinceri şi credincioşi, lipsiţi de învăţătura trebuitoare lor, care s-au lipit de răscolnicii stilişti ca şi muştele de muscăriţă. Credinţa oarbă şi sinceritatea prostească a acestora, a fost precupeţită de oameni vicleni, care au lucrat camuflaţi în spatele acestor măşti, feluritele blestemăţii şi sacrilegii contra adevărurilor Divine şi bisericeşti, ca nişte vrăjmaşi din tranşeie, tancuri, etc., sau ca dracii prin slugile lor: babe, descântători, ghicitori, vrăjitori, fermecători, etc. Şi idolatrizaţii şi răscolnicii contra adevărurilor Divine şi bisericeşti, îşi îndreaptă zborul gândurilor lor tot după gustărelele acestea de minciunării şi eterodoxii, pe care diavolul le pune înaintea lor.

Oricât i-ar sfătui şi fugări Biserica luminătoare cu toiagul Divinelor învăţături de la gustărelele diavolului, ei se întorc şi se aşează pe acele necurăţii, hrănindu-se înainte din ele, deprinzându-se cu ele şi ţinând morţiş la dânsele până la sacrificii. După cum ştim bine, din auzit, citit şi văzut, din aceşti hrăniţi ai gustărelelor acestora satanice, diavolul şi-a făcut mulţi ostenitori zeloşi şi mucenici pentru iad. Aceştia, ca şi muştele ordinare: cu murdăria păcatelor sau ereziilor s-au hrănit, murdării au lăsat şi lasă în urma lor.

Din sumedenia acestei mulţimi de purtători ai numelui creştinesc, se desprind creştinii buni cu credinţa şi cu viaţa, pentru ascultarea şi păzirea Cuvântului lui Dumnezeu. Aceştia ca şi albinele, culeg din florile învăţăturilor Divine şi bisericeşti, mierea şi ceara credincioşiei şi vieţuirii curat ortodoxe, faptele bune şi strălucitele virtuţi creştineşti bine plăcute lui Dumnezeu şi folositoare binelui obştesc.

Precum albinele, pentru nimic în lume nu preferă a schimba nectarul florilor prin care ele aleargă cu drag şi osârdie multă, cu putoarea murdăriilor, plăcută muştelor ordinare, tot astfel şi adevăraţii Creştini, fug ca de nişte murdării urâcioase de feluritele idolatrizări brute şi sistematizate, alergând cu mult drag, zel şi devotament în căile şi slujba Domnului, şi aşa devin fericiţi vremelnic şi veşnic.

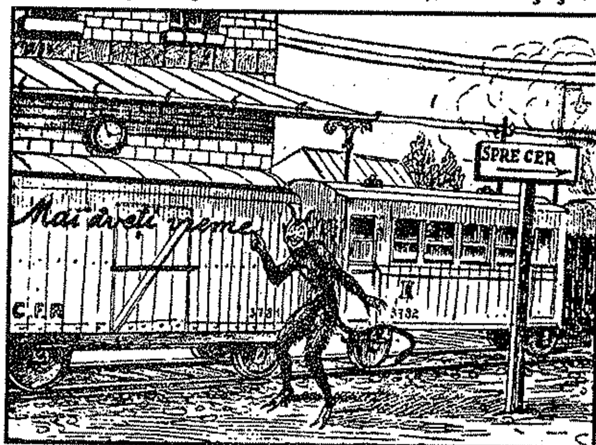
"Fericit bărbatul, care n-a umblat în sfatul necredincioşilor, şi în calea păcătoşilor n-a stat, şi pe scaunul pierzătorilor n-a şezut. Ci în Legea Domnului voia lui, şi în Legea Lui va cugeta ziua şi noaptea. Acesta va fi ca un pom răsădit lângă izvoarele apelor, care rodul său va da în vremea sa şi frunza lui nu va cădea şi toate, oricâte va face, vor spori..." (Ps. 1 comp. Lc. 11, 28; Mt. 7, 13-29).

Mai aveţi vreme. Oamenii luminaţi au felurite asemănări despre viaţa noastră omenească. Una din acelea, mai potrivită, este asemănarea noastră cu o călătorie în felurite forme. Şi într-adevăr, viaţa noastră pământească este o călătorie vremelnică, după al cărei sfârşit, urmează cealaltă călătorie spre cer, prin înfricoşatele vămi ale văzduhului, spre luminata viaţă veşnică. Călătoria aceasta pământească, vremelnică, e limitată. Ea are un punct ciudat, tăinuit vederilor noastre. Ea e ori mai lungă, ori mijlocie, ori mai scurtă; deci, nu putem şti când se sfârşeşte călătoria vieţii noastre pământeşti şi când vom începe călătoria spre cer, la Scaunul Judecăţii Divine şi a răsplătirei faptelor noastre pe veci.

Călătoria aceasta se poate asemăna cu un tren sosit în gară, care-i totdeauna gata de plecare. Trenul vieţii noastre însă, n-are vremea plecării hotărâtă, (ştiută de noi), aşa cum sunt cele sosite prin gări, cu sosirea şi plecarea trenurilor scrisă. Cu acest tren, ca să putem pleca spre cer, ni se cere a fi totdeauna "gata".

"Fiţi gata totdeauna - zice Mântuitorul - *că nu ştiţi ziua şi ceasul în care Fiul Omului va veni... Privegheaţi şi vă rugaţi ca să nu cădeţi în ispite. Luaţi aminte de voi înşivă, ca să nu se îngreuieze inimile voastre cu saţiul mâncării şi cu beţia şi cu grijile lumii acesteia, şi fără de veste să vină asupra voastră ziua aceea. Căci ca o cursă va veni peste toţi cei ce stau* (călătorind) *pe faţa a tot pământul. Priveghiaţi dar în toată vremea rugându-vă, ca să vă învredniciţi a scăpa de toate cele ce vor să fie, şi a sta înainte Fiului Omului... Iată vin curând şi plata Mea cu mine este, ca să dau fiecăruia cum îi va fi fapta lui..."* (Mt. 24, 42-51; 25; Lc. 18, 1; 21, 34-6; Apc. 22, 12). De asemenea şi Apostolul ne sfătuieşte a fi gata totdeauna de plecare din viaţa aceasta, zicând:

"Veniţi acum cei ce ziceţi: astăzi sau mâine vom merge în acea cetate şi vom face acolo un an şi vom neguţători şi vom dobândi... Voi, care nu ştiţi ce

Diavolul înşeală sumedenii de suflete, punându-le înaintea ochilor cuvintele lui înşelătoare: "Nu vă grăbiţi cu îngrijorarea... Mai aveţi vreme şi pentru cele sufleteşti...". Poate că şi la răscolnicii aderenţi ai calendarului neîndreptat, tot îndemnul diavolesc este de ţin aşa de mult la cele 13 zile scoase din el. Şi în susţinerile lor pare a fi tot un: "Mai aveţi vrreme... Când o veni calendarul iar pe vechi...".

se va întâmpla mâine. Că ce este viața voastră? Abur este, care în puțin timp se arată și după aceea piere. În loc de a zice voi: "De va vrea Domnul și vom fi vii, vom face aceasta sau aceea. Voi însă vă lăudați în trufiile voastre! Toată lauda de acest fel este rea" (Iac. 3, 13-16). Trebuie de a fi gata de plecare totdeauna, pentru că nu știm ziua, ceasul și minutul când Îngerul morții va fâlfâi din aripi către noi, strigând: "Gata" și trenul pleacă spre veșnicie.

Majoritatea lumii, nețināând seamă de cuvintele Mântuitorului, se dedau la îmbuibări și beții, la frecventarea gurilor iadului (cârciumilor) la lux, mode, jocuri, cântece curvești, convorbiri porcoase, baluri, serate, întâlniri nocturne, idolatrizări, sudalme, furturi, sacrilegii și alte felurite blestemății. Iar celor care se feresc de acestea le dă stăpnitorul veacului acestuia, șarpele-diavol, alte ocupații, cu chip religios, ca eretici lor, pleiadei sectarilor și răscolnicilor stiliști, care de scârba scoaterii minciunii din calendarul Iulian stau închiorοiați, ca și corbul din corabia lui Noe de pofta mortăciunilor ce-i lipsea de acolo.

Acești răscolnici stiliști, care nesocotesc adevărul Divin, defaimă ierarhii, batjocoresc Preoții și hărțuiesc pe unii binecredincioși Creștini care intră în contact cu ei, de și de peste 20 de ani stau cu nasul în Pidalion, cu care se fălesc, totuși, nici acum nu mai pot vedea, căci, calendarul s-a îndreptat de Sf. Sinod drept după calendarul Sf. Sinod I ec. Niceian, cu echinocțiul la 21 martie și septembrie, așa cum îl avea Ortodoxia atunci. Orbirea aceasta poate că este o urmare a păcatului nesupunerii și îndărătniciei lor, cu care ei s-au răsculat și au batjocorit Sf. Biserică cu Clerul și poporul ei binecredincios. Acum, când se văd demascați cu minciuna scoasă din calendar, la care țin morțiș ca la ochii lor din cap; apoi fug la pascalie, la feluritele canoane care se țin de calendarul cu echinocțiile la 21 martie și septembrie, așa cum a fost aflat și statornicit de Sfinții 318 Părinți din Niceia. Vorbind la drept, toate canoanele acelea își au puterea lor în adevăr; dar nu în depărtarea de adevăr. Acum, după ce calendarul Iulian în cursul celor 16 secole, de la Sinodul I ec. din Niceia (325 d. Hs.) până în vremile noastre, rămas în urmă cu 13 zile, s-a îndreptat (în anul 1924) de Sf. Sinod Ortodox Român și de alte Biserici Ortodoxe, readucându-se echinocțiile de la 8 martie și septembrie, unde ramăsese în urmă, la 21 martie și septembrie unde era și a fost statornicit de Sfinții 318 Părinți ai Sinodului I Niceian; toată puterea canoanelor privitoare la calendar, este tot de partea adevărului și a Sf. Biserici Ortodoxe care drept a îndreptat calendarul după adevăr; iar nu de partea răscolnicilor stiliști, care țin mai mult la minciuna scoasă, decât la adevărul stabilit.

După cum toate gările și stațiile își au ceasurile lor îndreptate zilnic după ceasul care merge mai precis, și trenurile merg după ceasurile îndreptate ale căilor ferate; tot așa și Sf. Biserică Creștină Ortodoxă își are ceasul, măsurătoarea de timp îndelungat, calendarul ei, pe care cu tot dreptul și l-a

îndreptat, când a hotărât ea, după calendarul Sf. Sinod I din Niceia şi după calendarul ceresc. Precum toţi ceferiştii şi cei ce au trebuinţă de căile ferate, trebuie a-şi îndrepta ceasurile după ceasul căilor ferate spre a şti când soseşte trenul în gară şi când pleacă, spre a-l prinde şi merge cu el; tot aşa şi toţi fiii şi fiicele Sf. Biserici trebuie a se supune hotărârii Sf. Sinod cu îndreptarea calendarului după Sf. Sinod I ec. şi după calendarul ceresc făcut de Dumnezeu precis în măsurarea vremilor.

Precum cei care nu-şi îndreaptă ceasurile după ceasul căilor ferate; ci le lasă în urmă cu un sfert, o jumătate sau cu o oră, când se duc la gară după ceasurile lor neîndreptate, pierd trenul, ajung la gară după plecarea trenului; tot astfel şi răscolnicii stilişti, nesocotind dreptatea calendarului şi ţinând cu încăpăţânare la minciuna scoasă din el, stând vrăjmăşeşte contra Sf. Biserici, a clerului şi a poporului ce se osteneşte a merge după adevăr, îşi pierd trenul mântuirii lor.

Dacă în cutare oraş sau comună se face târg la ziua fixată în calendarul oficial îndreptat după calendarul Sfinţilor 318 Părinţi din Niceia şi cel ceresc; iar unii răscolnici stilişti nu s-ar duce în ziua aceea la târg, ci s-ar duce în a 13-a zi după aceea, ar mai afla ei târgul în fiinţă ca să poată vinde şi cumpăra? Nu; ci ar găsi locul deşert. Aşa-i şi cu mântuirea celor care slugăresc minciunii şi leapădă adevărul învederat.

Adevărul ne arată că precum toate lucrările mersului trenurilor: anunţarea venirii trenului, deschiderea casei de bilete şi anunţarea călătorilor a-şi scoate biletele de tren de la casă, sosirea trenului, staţionarea pe câteva minute în gară, până se urcă toţi calătorii, anunţarea plecării şi plecarea trenului... sunt în strânsă legătură cu ceasul căilor ferate, tot astfel şi toate canoanele şi puterea lor, cu care se fălesc zadarnic răscolnicii stilişti, sunt în strânsă legătură cu îndreptarea calendarului după calendarul Sf. Sinod I ec. Deci, toate anatemele cu afuriseniile şi blestemele ce le îndreaptă ei contra Sf. Biserici, a clerului şi a poporului binecredincios ce merge după adevăr, se întorc pe capetele lor, ca şi piatra celui ce o aruncă drept în sus, către cer.

Dacă din ordinul statului se scot câteodată unii bani din circulaţie, cum s-au scos adeseori şi în vremurile noastre; oare se mai pot folosi oamenii de banii aceia ieşiţi din circulaţie? Nu. Dar rămân păgubiţi de ei? Nu; ci se folosesc din cei luaţi în schimb şi puşi în circulaţie. Iată aşa este şi cu îndreptarea calendarului după adevăr, nu numai că nu ne păgubim, dar ne şi folosim mult, fiindcă mergerea după neadevăr ne jigneşte şi păgubeşte; iar mergerea după adevăr ne însufleţeşte şi foloseşte.

Dacă cineva ar veni la noi cu un măr mare şi frumos, şi tăindu-l ar scoate dintr-însul partea viermănoasă şi putrejunea şi ne-ar da numai partea cea bună din măr, oare ne-am supăra pe el? Nu; ci l-am iubi. Dar dacă cineva ar lepăda

feliile bune de măr, ce i s-au dat, zicând că nu-s bune şi ar tânji după partea viermănoasă şi după putrejunea ce s-a lepădat din măr, oare ce s-ar putea zice de persoana aceea? Aşa-i că pe drept cuvânt i s-ar zice că-i stricată, ori că nu-i în toate minţile? Ei bine, aşa a făcut şi Sf. Sinod Ortodox Român cu îndreptarea calendarului Iulian, în care sunt aşezate toate sărbătorile noastre creştineşti de peste an. A scos din el partea viermănoasă şi putrejunea neadevărului, adică cele 13 zile cu care rămăsese în urmă faţă de calendarul Sf. Sinod I ec. din Niceia şi după calendarul ceresc, şi ni l-a îndreptat drept după acel calendar al sfinţilor 318 Părinţi Niceieni şi calendarul făcut de Dumnezeu pe cer, care merge fără nici o greşeală.

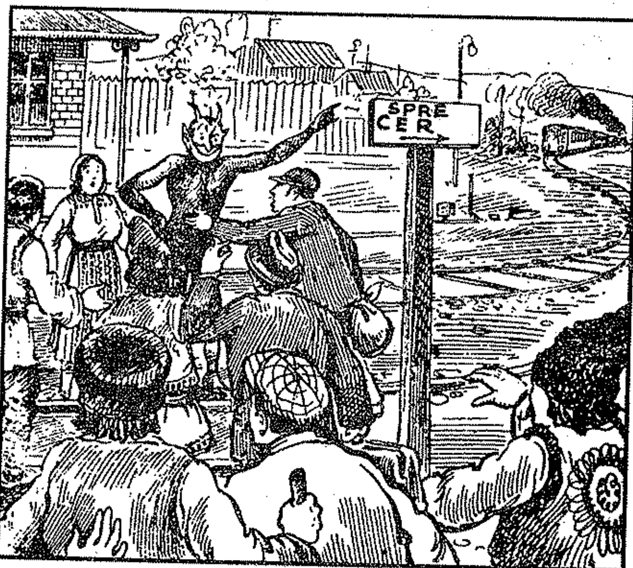
Pentru această osteneală şi dragoste duhovnicească, purtătoare de grijă pentru noi, ni se cade a arăta iubire şi tot respectul faţă de Sf. Sinod şi de toţi mai-marii noştrii, care bine s-au ostenit în aceasta.Dar, când vedem că sunt unii nepricepuţi şi zăbavnici cu inima a înţelege adevărul acesta, când vedem rude în toartă şi amărâtoare, care se răscoală contra adevărului învederat şi ţipă după partea viermănoasă şi putrezicioasă a minciunei scoasă din calendar, oare ce se poate zice despre aceia?! Şi când vedem pe unii din aceia făcându-se coade de topor vrăjmaşilor noştri, dându-şi coatele cu eterodocşii şi atacând Sf. Biserică, Clerul şi poporul blând şi binecredincios ce merge după adevăr, oare se poate zice despre ei, că-s creştini? Ori anticreştini, antiortodocşi! Cei ce au mintea luminată, îi văd aşa cum sunt... Noi am scris acestea din dragoste sfântă şi a nu devia nimeni de la adevărul acesta învederat; ci a rămâne cu trup şi suflet în credincioşia şi vieţuirea după Dreptarul Ortodoxiei Sfinte.

Toţi creştinii care nesocotesc Cuvintele Mântuitorului şi sfaturile Sf. Biserici, prin credinţe deşarte, ţinere de minciună şi vieţuire anticreştinească, scapă trenul mântuirii lor, pierd trenul vieţii de veci. Şi vai, sunt sumedenii de suflete de acestea! Când moartea strigă: "gata" ei ţinându-se de şoapta diavolului. "Nu vă potriviţi, mai aveţi vreme", majoritatea lumii nu-i gata, şi scapă trenul vieţii de veci! Pentru ce? Iată tocmai pentru aceea, că ascultă şoaptele şarpelui-diavol, mai mult decât Cuvântul lui Dumnezeu, aşa cum au făcut şi Eva cu Adam în Rai, după care s-au nefericit cu toţi urmaşii lor. Diavolul e hoţul şi mişelul cel mare. Pe trenul care merge spre cer, la care trebuie a se grăbi, pregăti şi sui grăbiţi oamenii, el scrie pe furiş cuvintele: "Nu vă grăbiţi, oameni buni! Mai aveţi vreme... Vedeţi-vă de afacerile voastre lumeşti... Pentru cele sufleteşti, mai aveti vreme". Majoritatea oamenilor, lipită de dragostea bunătăţilor pământeşti, ca muştele de muscăriţă, se dedau la mâncări, beţii, jocuri, petreceri anticreştineşti şi griji lumeşti, cu gândul că mai au vreme. Cu înşelăciunea aceasta diavolul a câştigat totdeauna şi câştigă şi în vremurile noastre sumedenii de suflete, pentru iadul lui vremelnic şi veşnic. *"Făcut-am legătură cu iadul şi aşezământ cu moartea. Vifor iute de va trece, nu va veni peste noi. Pus-am*

minciuna nădejdea noastră şi cu minciună ne vom acoperi" (Is. 28, 15).

Acum e prea târziu. Diavolul, hoţul şi mişelul cel mare, după ce a înşelat lumea cu cuvintele lui scrise de el pe trenul vieţii: "Mai aveţi vreme..." văzând pe bieţii oameni îngrijoraţi şi scrbiţi groaznic că au scăpat trenul lor, sare în sus, bucurându-se satanic. El îşi râde de prostia lor că l-au ascultat. Vai şi amar de cei care ascultă înşelăciunea diavolească. Iată aşa păţesc creştinii cu numele, care se idolatrizează în zilele Sfinte ale Duminicilor şi Sărbătorilor, cu alergarea în gurile iadului (prin crâşme) la jocuri, lăutari, cântece curveşti, baluri, serate, beţii, ospeţe întunecătoare de suflete, prăznuiri păgâneşti, petreceri anticreştineşti, erezii, adunări sectare, etc. Aşa păţesc şi răscolnicii stilişti, care mocnesc, sclifosesc şi tânjesc după minciuna scoasă din calendarul Iulian, făcând posturi şi rugăciuni cu sfaturi viclene, împreună cu eterodocşii, pentru readucerea minciunii (celor 13 zile rămase în urmă după calendarul Sfinţilor 318 Părinţi ai Sf. Sinod Niceian şi calendarul ceresc) în calendarul Iulian. După oarba lor credinţă, răscolnicii stilişti susţin morţiş că e chiar sfânt calendarul acela cu minciuna în el, măcar că-i potrivnic calendarului Niceian şi celui ceresc, după echinocţiile de primăvară şi toamnă, precum adevereşte clar Pidalionul în can. 7 al Sf. Apostoli cu tâlcul şi subînsemnările lui.

Sărmana lume! Cum se lasă ea amăgită de vicleanul diavol, deviind cu voia, ba şi cu puterea vrăjmăşească, de la adevăr la minciună, din calea vieţii în căile pierzării şi-n prăpăstiile morţii. Când îngerul morţii fâlfâie zilnic din aripi printre omenire, strigând: "Gata?!" cei mai mulţi oameni nu-s gata, nu se

Creştinii întârziaţi după ceasurile (soctelile lor omeneşti greşite), văzând trenul vieţii plecat, rămân uimiţi, desorientaţi şi disperaţi. Diavolul care i-a amăgit să nu creadă adevărului, râde satisfăcut, jucând înaintea lor, făcându-le mai mare necaz. Dacă cei care se lasă numai amăgiţi păţesc astfel; oare ce va fi cu aceia care se opun adevărului învederat, cum fac feluriţii eterodocşi contra dreptei-credinţe şi răscolnicii stilişti contra îndreptării calendarului după calendarul niceian şi cel ceresc?

pregătesc cât mai grabnic, pentru a prinde trenul vieţii. Ei se lasă ademeniţi de şoapta diavolului, şi fiecare stăruie în slujba păcatelor lui, ca şi viermele ce roade în rădăcina hreanului, de şi sunt multe alte buruieni mai dulci, unde s-ar putea muta şi îndulci. Astfel stăruind în păcat, mulţi au scăpat şi scapă trenul veşniciei. Înşelăciunea diavolească îi împiedică zilnic pe oameni a se sui în acest tren. În ziua şi ora plecării trenului lor spre veşnicie, toţi care se lasă amăgiţi de şoapta vicleanului diavol: "Mai aveţi vreme... Nu vă grăbiţi"... vor păţi ca şi oamenii din chipul de faţă. Tot întârziind, vor rămâne ca trăzniţi, de necaz, tulburare şi disperare, când vor vedea că întârziind au pierdut trenul vieţii de veci, care a plecat fără ei, lăsându-i jos, dimpreună cu diavolul pe care l-au ascultat. Acum după ce i-a înşelat, diavolul îi priveşte cu satisfacţie satanică, râzându-şi de prostia lor.

"Aici pe tren - zic întârziaţii disperaţi - doar era scris: "Nu vă grăbiţi... Mai aveţi vreme"... Ei! cum ne-am înşelat noi?"

Diavolul sărind în sus, le răspunde cu bucurie: "Aceea era scris pentru înşelarea voastră... Voi dacă eraţi înţelepţi, trebuia să ascultaţi de Cuvântul lui Dumnezeu, care vă spunea zilnic: *"Fiţi gata în toată vremea, că nu ştiţi ziua şi ceasul când Fiul Omului va veni..."*. Întârziaţii îşi văd greşeala... Văd înşelăciunea, dar e târziu, e prea târziu.

Privind în lumea asta înşelătoare şi grabnic trecătoare, mă îngrozesc, cugetând, că în fiecare zi sunt sumedenii de suflete care scapă trenul ce merge către cer, prin ascultarea şoaptei diavolului că mai au vreme pentru cele sufleteşti. Nepăsarea aceasta a majorităţii lumii purtătoare de nume creştinesc, îmi pune înainte pe un Sfânt Părinte bătrân care plângea neîncetat, şi fiind întrebat de ce plânge, a răspunsu suspinând: "Cum să nu plâng, când văd sufletele creştinilor căzând în prăpastiile şi flăcările iadului, cum cad pe pământ fulgii de zăpadă iarna, când ninge învârtit?!".

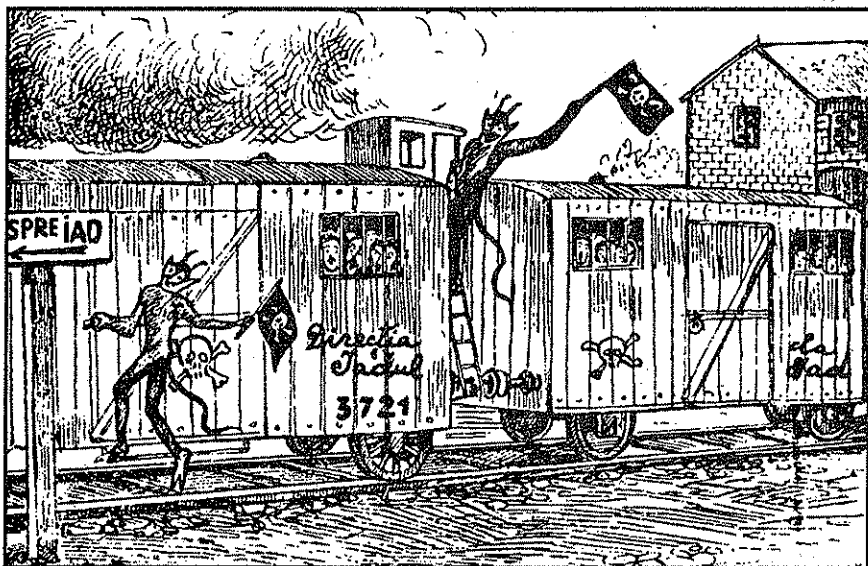
A plecat trenul cerului şi vine trenul iadului. Dumnezeu Tatăl atât de mult a iubit mântuirea lumii, încât pe Unicul Său Fiu, Iisus Hristos, L-a dat să Se jertfească şi proslăvească, pentru ca: *"Cei ce vor crede într-Însul să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică"* (Ioan 3, 16). Dumnezeu e Tatăl iubirii. El toate le-a făcut şi le face pentru luminarea, mântuirea şi fericirea lumii. Lumea însă având chemarea Domnului şi lumina adusă de El pe pământ, a iubit întunericul, şi aşa, de aici de pe pământ s-a cufundat şi se cufundă în întunericul infernal. Dumnezeu n-a făcut pe nimenea pentru torturat, pentru iad. El n-a făcut iadul pentru pedeapsa oamenilor, nici pe oameni nu i-a făcut pentru iad; ci pentru Rai şi fericire. Iadul vremelnic şi veşnic l-au făcut şi-l fac oamenii cu păcatele lor, cu care mânie pe Dumnezeu şi se cufundă în iad, dimpreună cu diavolii pe care-i ascultă şi slugăresc aici. Dumnezeu nu vrea să se piardă nimeni, nici să cadă cineva în osânda iadului, ci vrea ca toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa

adevărului să vină (1 Tim. 2, 4).

Dumnezeu ne cheamă pe toţi la El, zicând: *"Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi însărcinaţi, şi Eu vă voi adihni pe voi..."* (Mt. 11, 28-29). El ne cheamă cu braţele deschise pentru ca noi să alergăm sub acoperământul Lui; ne cheamă la El, în Casa Lui, ne cheamă să ne adunăm în Împărăţia Lui. El nu vrea să se ducă vreunul în iad.

"Pentru ce mori casa lui Israil, că nu voiesc moartea păcătosului; ci ca să se întoarcă şi să fie viu" (Iez. 18, 30-2). Iată dar că voia şi drgostea lui Dumnezeu e ca toţi oamenii să se mântuiască de păcate şi de iad, şi să vieţuiască creştineşte, suindu-se astfel în trenul ce merge în Rai, la Cer, la fericirea veşnică.

Iadul e făcut numai pentru potrivnicii lui Dumnezeu. La iad se duc numai cei care nu vor să meargă la Rai, adică toţi aceia care nu se grijesc nici se ostenesc în viaţa lor pentru a se pregăti şi sui în trenul ce merge la Rai, la Cer. La iad merg numai aceia care se destinează ei singuri prin viaţa lor anticreştinească, cu facerea feluritelor păcate grele. În iad se duc numai aceia care se îngreuiază cu saţiul mâncării, cu beţia, su grijile pentru satisfacerea plăcerilor lumeşti, idolatrizări, erezii, şi vrăjmăşii contra Bisericii lui Dumnezeu. La iad se duc toţi aceia care nesocotind Cuvântul lui Dumnezeu, se împrietenesc cu lumea ce zace în cel rău (1 Ioan 5, 19; Ioan 17, 9; Ier. 7, 15; 11, 14; 14, 11-16; Is. 5, 12-15);

Lumea care a nesocotit Cuvântul lui Dumnezeu, îngreuindu-se cu cele lumeşti, idolatrii şi dezertări din Ortodoxie, scăpând trenul vieţii în veci, e încărcată în trenul iadului şi dusă în iad! "Slugă vicleană şi leneşă... de ce n-ai înmulţit talantul ce ţi-am dat? Nu vă ştiu pe voi... Duceţi-vă de la Mine blestemaţilor în focul cel veşnic, cate este gătit diavolului şi îngerilor lui" (Mt. 25).

devenind astfel nişte preacurvari, după cuvântul Apostolului: "Preacurvarilor şi preacurvelor! Au nu ştiţi că prietenia cu lumea aceasta este vrăjmăşie la Dumnezeu? Deci, tot cel ce vrea să se facă prieten lumii, vrăjmaş lui Dumnezeu se face" (Iac. 4, 4). Astfel creştinii care se încurcă cu lumea, cu deşertăciunile şi ispitele ei, scapă trenul veşniciei care merge la cer. Numai asupra acestora are diavolul putere de a-i opri pe loc şi a-i pune în trenul lui, cu care îi transportă la iad. Dumnezeu nu i-a dat diavolului nici un drept de a duce sufletele la iad. Dreptul acesta i l-au dat şi i-l dă oamenii care nu vor a sluji lui Dumnezeu, de aici de pe pământ. Astfel, oamenii care nu vreau să meargă la Rai, crezând şi vieţuind anticreştineşte aici pe pământ, capătă diavolul putere şi stapânire asupra lor. El are în trenul lui şi-i cară la iad numai pe aceia care nesocotind Cuvântul lui Dumnezeu, s-au încurcat cu lumea, cu deşertăciunile şi ispitele ei. Pe aceia care scapă trenul ce merge la cer, diavolul îi aruncă în trenul lui şi-i duce în iad. Chipul de faţă ne arată trenul diavolesc încărcat cu lumea închisă în vagoanele lui, pornind spre iad. Trenul ce merge spre cer e aproape gol, dar în schimb, sufletele suite în el sunt foarte fericite. Trenul diavolesc ce merge spre iad, e încărcat, aglomeraţie mare de suflete înghesuite în el, dar vai, disperarea e atât de groaznică, încât toată lumea aceea suită în el începe a suferi grozăviile iadului, de aici depe pământ.

Fiecare din noi, fiii şi fiicele Sf. Biserici Ortodoxe Creştine, să luăm aminte bine de aici de pe pământ, în care tren ne-am suit sau ne suim! În trenul luminat care merge la cer, ori în trenul negru, diavolesc, care duce la iad? De alegerea şi suirea fiecăruia din noi de aici de pe pământ atârnă ori fericirea lui veşnică, ori asândirea pe vecie. Să luăm aminte.

Tânguirea corbilor. E ştiu de toată lumea că, corbii croncănind se tânguiesc după hoituri şi mortăciuni. Şi în lumea noastră, majoritatea oamenilor se tânguiesc după minciuni şi deşertăciuni, care-i duc la pierzare. În aceste două decenii, de la îndreptarea calendarului Iulian de Sf. Sinod, după calendarul ceresc făcut de Dumnezeu precis în mergerea lui, s-au văzut oameni şi femei, unii camuflaţi şi sub haina noastră călugărească, tânguindu-se după minciuna scoasă din calendar. Precum corbii se tânguiesc după hoituri şi mortăciuni, aşa aceştia tânjesc după minciuna scoasă din calendar prin îndreptarea lui cu cele 13 zile cu care rămăsese în urmă. În lupta pentru lămurirea sufletelor şi în această privinţă, am fost adeseori privit şi tratat cu multe batjocuri, hule şi mizerii de stilişti şi aderenţii lor. Aşa-i omul, ţine ce-a apucat, pe lângă cele bune şi sumedenii de rele. Şi acele rele sau rătăciri, la lumea nepricepută sunt mai legi decât Legile dumnezeieşti, Sfinte şi folositoare, cu toate că-i duc în iadul vremelnic şi veşnic. Când le spunem că nu s-a schimbat calendarul, ci numai s-a îndreptat; ei ţipă că le stricăm legea, că ne-am papistăşit, etc. etc.

Păţania asta îmi aduce aminte de suferinţele luminatului Galileu (1564+1642

d. Hs.), astronom italian prof. la universitatea din Padova, când a susţinut adevărul că: "Pământul se mişcă... Se învârteşte". Da. Acum vreo 300 de ani când el a cutezat a susţine că şi pământul se învârteşte şi nu numai soarele, lumea contemporană l-a socotit nebun. Spusele lui răsturnau toate cele văzute şi ştiute până atunci. Cum? (Strigau oamenii). Oare să fie cu putinţă a se învârti pământul, locul acesta pe care stăm, pe care-l simţim sub picioare, pe care călcăm şi umblăm!...". Da. Câmpul, copacii, casele, oraşele şi satele, toate se învârtesc cu o repeziciune uimitoare, nu mai încape nici o îndoială. "Şi noi care stăm pe pământ, ne învârtim cu el?" "De sigur că da...". Ei bine, asta nu putea să intre în capetele oamenilor de atunci, ca şi în ale unora din vremile noastre.

"Cum? ziceau ei. Noi care stăm liniştiţi, vorbim, glumim, ne ospătăm, ne odihnim, etc., ne învârtim cu globul pământului, ne rostogolim cu el, călătorim cu el?! Dacă ar fi aşa cu adevărat, apoi am vedea toate lucrurile învârtindu-se în jurul nostru, am simţi pământul fugind de sub picioarele noastre, am ameţi... Dar noi vedem că toate lucrurile stau pe loc, şi noi deasemenea, adeseori stăm locului fără a ne mişca!...".

Aceste păreri şi susţineri ignorante a ridicat lumea particulară, ba chiar şi oficialităţile contra lui Galileu. Doctrina lui a fost rău văzută de inchiziţia papală. El fu tras în judecată pe când era de 70 de ani, şi silit a renunţa la toate (adevărurile acestea) câte le susţinuse. Osândit a sta închis în casă, fără a comunica cu lumea din afară, (domiciliu forţat), de supărare a murit orb. Se spune că în ziua morţii lui, a călcat legământul impus de închiziţia papală, de a renunţa la susţinerile lui adevărate, şi bătând cu piciorul în pământ, a zis: *"Şi totuşi, se mişcă"*, cu toate că lumea asta nu vrea să creadă.

Tot ca şi lumea aceea contra lui Galileu, se ridică şi stiliştii cu aderenţii lor ignoranţi contra calendarului Sf. Sinod Ortodox, contra bunelor rânduieli şi sărbătorilor ţinute de Sf. Biserică după calendarul îndreptat drept după calendarul Sf. Sinod I ec. din Niceia şi calendarul ceresc, cu echinocţiul (isimiria) la 21 martie şi septembrie. Tot ce-i bun că ţinem, păzim şi să sonservăm; iar toate câte duc la minciună şi rătăcire să lepădăm.Să rămânem în adevăr ca să nu smintim pe nimeni.

"Vai lumii de smintele, însă e nevoie a veni smintelele, dar vai omului aceluia prin care vin smintelele!... Că oricine va sminti pe unul dintr-aceşti mici, care cred întru Mine, mai bine ar fi lui de şi-ar lega o piatră de moară împrejurul grumazului lui şi să se arunce în mare. Şi de te sminteşte pe tine mâna ta, taie-o pe ea; că mai bine îţi este ţie ciung să intri în viaţă, decât două mâini având, să intri în gheenă, în focul nestins, unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge. Şi de te sminteşte pe tine piciorul tău, taie-l pe el; că mai bine îţi este ţie să intri în viaţă şchiop, decât două picioare având, să fii aruncat în gheenă, în focul nestins, unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge. Şi

de te sminteşte pe tine ochiul tău, scoate-l pe el, că mai bine îţi este ţie cu un ochi să intri întru Împărăţia lui Dumnezeu, decât doi ochi având, să fii aruncat în focul gheenei, unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge. Că fiecare cu foc se va săra şi toată jertfa cu sare se va săra. Bună este sarea; iar de va fi sarea nesărată, cu ce o veţi îndulci pe aceasta? Aveţi întru voi sare, şi pace aveţi între voi" (Mc. 9, 42-50; comp. Mt. 18, 6-9).

16. Am ucis pe alţii pentru a le răpi averea ori altceva?

Păcatul acesta e o cumplită lucrare drăcească, de care dator este a se feri din răsputeri orice Creştin, pe sine şi pe aproapele săi. Furtul se iartă furului numai după ce a despăgubit pe păgubaş, după Sf. Pravilă; iar uciderea se canoniseşte cu 20 de ani oprire de la dumnezeiasca Împărtăşanie. "Tâlharul ucis la tâlhărie sau furtişag, ca şi cel sinucis, să nu se îngroape (ca un creştin) nici să se cânte (prohodească) nici să i se facă lui pomete (pomeni) ca şi unui den păgân" (P.B.G. 122, 143).

Frate bea. Păcatul uciderii urmăreşte pe ucigaş toată viaţa lui, şi ori unde-l ajunge îl loveşte şi prăbuşeşte în groaznicele torturi vremelnice şi veşnice, de nu se pocăieşte şi nu face roade vrednice de pocăinţă. Cain a omorât pe fratele său Abel, după care a fost pedepsit cu blestem greu, cu spaimă, gemete şi cutremur în toată viaţa lui (Fac. 4). Avimeleh, fiul viteazului Ghedeon, dimpreună cu rudele şi prietenii mamei sale, a omorât 70 de fraţi ai săi pe-o piatră, după care duhurile rele i-au învrăjbit vreo trei ani, torturându-i, până când o femeie dintr-un turn i-a spart capul cu o piatră de râşniţă, sfârşindu-se astfel cu o ruşinoasă moarte (Jud. 9). Ahab şi Iezabela prin viclenie, minciună şi pornire nelegiuită, ucigând pe nevinovatul Nabot; el a murit rănit în război, iar soţia mâncată de câini (3 Împ. 22; 4 Împ. 9, 30-7).

Consta împăratul Constantinopolei (povesteşte cronicarul George Cedrin) pentru prepusul împărăţiei, care nu pofteşte să aibă soţie nici pe umbra sa, a silit pe fratele lui cel mai mic, Teodosie, să părăsească curţile împărăteşti şi să meargă să se hirotonisească Diacon. S-a hirotonisit, dar aceasta nu era destul, căci după puţine zile a poruncit de l-a omorât, făcându-se un al doilea Cain, ucigaş de frate şi fur de cele Sfinte. A socotit că săvârşind nelegiuirea va vieţui fără frică şi fără primejdie, împărăţind fără de fratele său, dar într-acea noapte, în acel adânc întuneric, când tiranul vrea să închidă ochii spre somn, iată că-i apare înainte fratele Teodosie, cel junghiat cu nedreptate, fiind îmbrăcat cu sfântul veşmânt al diaconiei, şi ţinând în mână un pahar plin cu sângele lui cald, din care încă ieşea abur. "Frate bea, i-a zis cu glas înfricoşat, eu sunt fratele tău pe care l-ai junghiat, acesta este sângele meu pentru care ai însetoşat, bea, şi satură-ţi însetarea cea poftitoare de sânge, frate bea". La o vedere ca aceasta, la nişte cuvinte ca acestea, ticălosul împărat s-a cutre-

murat, s-a înfricoşat şi a rămas ca un mort. Se scolă din pat, părăseşte somnul, trece în altă cameră a palatului, stătu şi luă puţină răcoreală şi iarăşi se culcă să doarmă, ci iar i se arătă nălucirea aceea, cu paharul şi cu cuvintele: "Frate bea". Aceasta astăzi, aceasta mâine, aceasta în toate zilele, în fiecare ceas, cum venea somnul să închidă ochii, venea şi fratele ca să-i înfricoşeze inima: "Frate bea".

Vrea să iasă afară la câmp, la grădini, la vânaturi, doar, doar va mântui sufletul lui ce scârbit de acea înfricoşată vedere, dar şi acolo îl goneşte nălucirea, şi acolo îl îngrozeşte, şi acolo îi dă să bea din paharul aducător de moarte: "Frate bea". I se urăşte pentru aceasta toate şi hotărăşte să purceadă de la Constantinopol şi să treacă pe Mare la Sicilia, ca doar va schimba situaţia, schimbându-şi locul; însă în zadar se ostenea, că pretutindeni avea chinul, căci ţinea în cugetul lui pricina chinului, pretutindeni îl urmăreşte umbra cea întunecoasă: "Frate bea". Dar aceasta până când? Până când, prin dreapta îngăduinţă a lui Dumnezeu, după ce-au fost trecuţi puţini ani ai vieţii chinuite, s-a ucis şi el într-o baie, şi aici a împlinit osânda, bând paharul cel amar: "Frate bea". Ticălosule Consta, nefericitule împărat! Acesta care te înfricoşează aşa, nu este vreun om normal, sau viu, ci este un mort, este un chip fără de stat al unui mort, este o umbră, o nălucire, aşa cu adevărat; dar însă este păcatul ce-a făcut, a cărui vedere este atât de înspăimântătoare! A putut să facă păcatul, dar nu poate să-l vadă, este cugetul care pârăşte, şi pâra cugetului este un chin nesuferit: "Frate bea".

Cu toate acestea, în viaţă cugetul este un pârâş ascuns, căci ascuns este şi păcatul. Pârile cugetului nu le aude altul fără numai acela ce a greşit, nimeni altul. Dar în ziua Judecăţii, cugetul este atunci pârâş de faţă, că atunci este şi păcatul faţă, şi pârile le aude atunci şi cel ce a greşit, le aud şi Îngerii şi toţi oamenii şi toţi demonii. Noi toţi cu ochii deschişi vom vedea, nu în vis, sau cu nălucire, ci adevărat pe omul acela, pe care sau cu mâinile noastre sau cu sfatul nostru l-am omorât. Îl vom vedea ţinând paharul în mână, plin de sângele lui, şi zicând: "Frate bea". Fiară băutoare de sânge, tu m-ai omorât! Dar tu, sau cu darurile tale ai îmblânzit pe judecători, sau cu minciunile tale ai amăgit dreptatea, şi moartea mea a rămas fără de răsplătire. Copiii mei cei săraci au rămas nechivernisiţi, femeia mea văduvă, rudeniile mele întristate, în zadar m-au plâns până acum. Dar acum înaintea Dumnezeieştii Dreptăţi, înaintea Unui Dumnezeu Judecător, eu îţi arăt sângele meu: "Frate bea". Atunci vom vedea pe cel sărac, pe care l-am asuprit, să strige: "Bogatule cel fără de saţiu, boierule nedreptăţilor, neguţătorule lacom, eu îţi plăteam în toată viaţa mea, şi niciodată n-am luat înapoi sinetul. Eu argăţeam ca un rob şi toate ostenelile mele, toate rodurile, tot venitul meu, s-a dat ca să plătesc datoria, dar datoria mea încă trăieşte, numele meu încă este scris în catastiful tău. Dobânzi peste

dobânzi, datorii peste datorii, mâncară toată avuţia mea. Copiii mei argăţesc. Femeia mea slujeşte pe la străini, casa mea s-a stins, eu am rămas gol, de sângele meu ai însetoşat? Bea dar sângele meu: "Frate bea".

Atunci vom vedea pe Domnul nostru Iisus Hristos adevărat cu Sfântul Pahar al Preacuratelor Taine, să ne mustre pe noi, pe Arhierei şi pe Preoţi, zicându-ne: "Furule de cele Sfinte, Preote, tu ai îndrăznit de atâtea ori a sluji, dar n-ai socotit niciodată întâi a te mărturisi, tu ai apucat Sfintele Sfintelor Mele cu buze spurcate, tu şedeai în târg şi părăseai slujba Bisericii, tu purtai grijă pentru casa ta şi uitai Sfântul Altar. Tu ai cumpărat şi ai vândut Darul Meu, tu ai călcat Sângele Meu, bea dar, Frate bea". Atunci vom vedea pruncii cei mici, pe care nişte mame cu inimă împietrită i-au omorât, fiind încă în pântecele lor, a se tângui cu lacrimi amare şi a zice: "O, ucigătoarelor de prunci maici, voi sau de scumpete ca să nu ne hraniţi, sau ca să acoperiţi faptele necinstei voastre, ne-aţi lipsit şi de lumina vieţii şi de Lumina Dumnezeieştii Slave; să fie blestemată mâna aceea care v-a adus buruiana aducătoare de moarte, blestemată să fie gura aceea care v-a dat sfatul cel fără de milă, blestemată să fie socotinţa voastră care ne-a omorât înaintea naşterii. Vedeţi curatul şi nevinovatul sânge cu care aţi spurcat pământul? "Maicilor beţi".

Dumnezeul meu! Şi gândul nostru, care nu stă niciodinioară nelucrător, în toată calea vieţii noastre, câte a cugetat? Şi limba noastră, care nu încetează vreodinioară, câte a vorbit? Şi vrerea noastră, care este aşa de lesne spre cele rele, câte a făcut? Atunci toate câte am greşit cu limba, până şi cuvântul cel zadarnic, câte am greşit cu mintea, şi cele mai mici gânduri, toate, cum, unde, când s-au făcut, fiecare cu ale sale împrejurări se vor arăta înaintea ochilor noştrii şi înaintea ochilor a toată lumea, căci vom vedea toate deodată, (o mărturiseşte Marele Vasile în cuv. pentru pocăinţă) ca şi când ar fi faptele noastre de faţă, şi arătate înaintea feţii cugetului nostru, fiecare cu chipul după cum s-a zis şi după cum s-a făcut.

O şi ce vedere fioroasă: Atunci se va arăta aceea ce era făţărie şi se părea a fi o faptă bună, ceea ce era zavistie şi se părea râvnă, ceea ce era vicleşug şi se părea prieteşug, ceea ce era clevetire şi se părea îndreptare. Aflatu-s-a o scriosoare mincinoasă, atunci se va arăta condeiul care a scris-o; perdutu-s-a un vas sfânt al Bisericii? Atunci se va înfăţişa mâna aceea care l-a furat; făcutu-s-a vreo clevetire sau vreo asuprire? Atunci se va arăta gura aceea care a tocmit-o. S-a amăgit acea fecioară simplă, se ascunde vinovatul şi se osândeşte nevinovatul, atunci se va cunoaşte tatăl cel adevărat al copilului. Se va dovedi amăgitor acela căruia ne închinăm ca unui sfânt, se va dovedi curvar cela ce se socotea a fi îndreptarea întregii înţelepciuni; se va descoperi ca un lup, cel ce se scotea ca o oaie; se va arăta ca Iuda, iubitor de argint şi vânzător, cel ce se socotea ca un apostol; se va socoti ca un viclean Isav, cel ce se socotea

că este Iacob cel bun. O, şi ce ruşine! Vom vedea cu adevărat toate faptele noastre faţă de ale lor chipuri, fiecare precum s-a zis şi s-a făcut.

Amar mie, eu asud cu o sudoare rece, eu mă tulbur tot de ruşine şi când merg să arăt păcatul meu unui Duhovnic, pe care ştiu că-l va ţine ascuns, şi sunt încredinţat că nu-l va vădi, că nu mă pedepseşte şi ştiu că mă iartă, şi apoi că arăt păcatul meu înaintea tuturor Îngerilor şi să se scârbească de mine, înaintea tuturor Sfinţilor şi să se lepede de mine, înaintea tuturor cetelor drăceşti şi să râdă de mine?! O, ce ruşine! O, ce tulburare! Dar simt pe însuşi cugetul meu mustrându-mă! O, ce chin! (Vezi "Didahii" de Ilie Miniat, pg. 204-207).

Pentru iubirea dea bani şi-a ucis feciorul. Bietul tată nebun, aiurează în grădina spitalului de alienaţi, aci îşi revine şi strigă pe fiul său ucis, mai apoi blesteamă pe soţia sa, care acum e la puşcărie. Dorul prea mare de fecior şi ciuda că şi-a omorât şi ei şi lui băiatul, face să-i vină din nou furiile. La casa de nebuni şi la puşcărie a dus o familie, lacomia femeii. Dar, frate creştine, să-ţi povestesc faptul întâmplat, ca să vezi unde duce lăcomia şi pofta de îmbogăţire fără muncă.

Într-un sat din Jud. Constanţa, trăia o familie compusă din doi oameni ajunşi în vârstă, bărbatul şi femeia. Singurul fiu ce-l avusese, de copil plecase acum câţiva zeci de ani în America. Băiatul harnic şi muncitor, face o avere considerabilă. Cu gândul la părinţii lui, porneşte spre ţară, ca să vadă dacă mai trăiesc, şi să le dea şi lor un mic ajutor, sau să-i ia cu dânsul în America. La plecare pune şi câteva zeci de mii de dolari în buzunar. Ajuns în ţară şi în satul lui, trage la o cârciumă şi întreabă, dacă îi mai trăiesc părinţii. Nimeni nu l-a mai cunscut. El comunică cârciumarului, că este feciorul cutărui om şi porneşte la casa părinţilor. Era seară. Părinţii însă nu se culcaseră. Ajuns aici, binenţeles, după atâţia ani, bătrânii nu l-au mai recunoscut, şi nici el nu le-a spus că e băiatul lor.

Venind vorba de masă, călătorul scoate portofelul plin cu aur şi dă bătrânului câteva monede, ca să meargă să cumpere ceva de-ale mâncării. Mama lui - bătrână - văzând atâta bănet, s-a şi furişat diavolulu în inima ei - pofta ochilor - şi pune în gând să omoare pe străin, să-i ia banii şi să se facă şi ei bogaţi. Până să sosească bătrânul tată, de la cârciumă, unde se duse să cumpere pentru masă, şi unde i se comunică, cum că străinul e feciorul lui, călătorul se lăsă pe pat, şi obosit de drum, adormi. Atât a trebuit bătrânei, ia toporul şi cu o lovitură, îi turteşte capul, şi-i împrăştie creierii, omorându-l pe loc. Îi ia apoi banii şi târăşte afară pe ucis. Moşul soseşte într-un suflet şi de bucurie că acela e feciorul lui, strigă şi se bucură. Dar la poartă e întâmpinat de femeia lui, cu un "sât", "taci", l-am omorât şi i-am luat banii". Bietul tată imediat a înebunit. *"Glasul sâgelui fratelui tău, strigă de pe pământ până la Mine"* (D. Ort. a. VII. Nr. 45-6).

17. Am contribuit la uciderea sufletească şi trupească a copiilor mei?

Părinţii care nu-şi cresc copiii în învăţătura şi temerea de Dumnezeu, sunt mai vinovaţi şi decât ucigaşii, că aceia ucid numai trupul; iar aceşti nesocotiţi ucid şi sufletul şi trupul fiilor lor.

Ucigaşii fiului lor. Un hoţ tare vestit, după ce a fost prins, a fost condamnat la spânzurătoare pentru faptele lui rele. Înainte de a fi spânzurat, a cerut voie să spună şi el ceva. Cu ochii scăldaţi în lacrimi, a zis: "Iert pe jandarmii care m-au prins, căci şi-au făcut datoria; iert pe judecătorii care m-au condamnat la moarte, căci au împlinit legea; iert pe călău pentru că mă spânzură, căci şi el îşi face datoria. Dar nu iert pe părinţii mei, pentru că nu m-au crescut cum se cuvine. Dacă ei mă pedepseau când făceam rele şi mă duceau la Biserică pentru ca să învăţ şi eu cum se cuvine să fiu, nu ajungeam să mi se pună azi ştreangul de gât, ca la un animal fără de minte!"

Cuvintele acestea dau multă învăţătură celor ce nu-şi cresc copiii aşa cum se cuvine. Tot cel ce caută să ducă o viaţă de capul lui şi în afară de Sf. Biserică, ajunge în stare de plâns, ca şi omul din întâmplarea aceasta (Credinţa Ort.)

Mustrarea conştiinţei. Gospodarul Ştefan Iakner din com. Spring (Ardeal) a omorât a. 1919 pe ţiganul Alexandru Căldărar şi i-a furat 585 coroane. În 1912 a omorât pe un unchi al său, pe care l-a pândit când intra în curte. L-a înăbuşit, pe urmă l-a legat cu o frânghie de gât şi l-a atârnat de un copac. Lumea a crezut că s-a omorât singur. De atunci umbra acestor doi morţi îl neliniştea aşa de tare şi-l urmăreau peste tot, încât în decembrie 1928 s-a prezentat el singur la postul de jandarmi din Spring şi şi-a mărturisit urâtele sale fapte (Credinţa Ort.).

Conştiinţa la biruit. Într-o pădure, un hoţ criminal sfârşise cu victima sa, înfigându-i un pumnal în coastă. Pe drumul ce întretăia pădurea, trecea în momentul acela un om, care spre a-şi alunga urâtul, cânta o doină cu refrenul: "Gândeşte-te la ce ai să faci". Glasul lui sonor, străbătu întunericul până departe, şi-l auzise şi criminalul, care cuprins de frică părăsi victimă şi căută să dispară. Cadavrul se găsi a doua zi şi fu adus în satul din apropiere. Neputându-se identifica, locuitorii hotărâră să-l înmormânteze. Tot satul se adunase în jurul mortului, iar Preotul le vorbi foarte mişcător. Le spuse cam următoarele: "cine eşti şi unde te duceai, nu ştie nimeni. Necunoscut ai căzut de mână necunoscută. Ce limbă vorbeai, de ce religie erai, nu o ştie nimeni, afară de Atotştiutorul Dumnezeu". Întorcându-se apoi spre popor, zise să-şi pună fiecare mâna pe inimă şi să zică: "Curaţi suntem noi de acest sânge. Cu faţa spre Tine, Doamne, mărturisim că suntem nevinovaţi de moartea acestui om". Dreptatea nu va rămâne ascunsă, va ieşi în vileag. Ucigaşule, ori pe unde vei fi tu care ai ucis mişeleşte pe fratele tău, pumnul dreptăţii atârnă asupra capului tău şi te va zdrobi. Întoarce-te cât mai e timp. Nu aduna nelegiuiri peste nelegiuiri, căci

odată şi odată va suna glasul judecăţii, şi atunci...".

Abia sfârşi Preotul cuvintele acestea şi, pe drumul ce trecea nu departe de cimitir de sub pădure, se auzi iarăşi doina din noaptea grozavă, cu refrenul ei: "Gândeşte-te la ce ai să faci!...".

O linişte apăsătoare cuprinse mulţimea din jurul mortului şi deodată un tânăr, ieşind din mulţime, se aruncă la pământ înaintea Preotului, cu strigătul: "Eu sunt ucigaşul". - Conştiinţa l-a biruit (O mie de pilde 128, 142).

Descoperirea criminalului. Omorul e un păcat, care strigă răzbunare înaintea lui Dumnezeu. De aceea el face ca ucigaşul să fie descoperit adeseori, prin mijlocul unor lucruri foarte neînsemnate şi care scapă din vedere, cum s-a întâmplat cu cazul care urmează. Găsindu-se odată un factor poştal ucis în câmp deschis la ţară, furându-i-se sumele de bani pe care le avea asupra lui, judecătorul a făcut toate cercetările posibile, împreună cu o comisie judiciară; dar n-a găsit nimic. Singurul lucru la care şi-a oprit atenţia a fost doar o aşchie de baston, plină de sânge, pe care judecătorul a luat-o cu el. A doua zi, venind la curte, magistratul văzu pe sală rezemat de o uşă bastonul noduros al uşierului. Vederea îi fu izbită de o mică ruptură, şi privind mai bine se încredinţă că aşchia găsită pe locul delictului trebuia să acopere exact partea lipsă, cum în realitate şi constată. Deci el dădu ordin ca uşierul să fie îndată arestat. La interogatoriu, acesta neagă cu încăpăţânare că ar fi întru ceva vinovat de moartea poştaşului. Dar când sub ochii lui se puse aşchia plină de sânge pe partea lipsă din baston, se făcu alb la faţă ca un mort şi trebui să-şi mărturisească vinovăţia. Toţi sau mirat că o împrejurare atât de neînsemnată a făcut să se descopere atât de iute delictul tainic şi cu adevărat de nepătrus, fiindcă bănuielile ar fi putut cădea pe toţi şi mai puţin pe adevăraul vinovat. Dar era acolo Degetul lui Dumnezeu, care nu voia să lase nepedepsit păcatul care strigase răzbunare înaintea Sa (C.T.M. Arhim. I. Scriban).

18. Am făcut buruieni şi doctorii otrăvitoae, ucigătoare şi am omorât cu ele pruncii în pântecele mamelor lor, şi pe oameni, dându-le în mâncare, în băutură...?

Femeile cele ce dau buruieni otrăvitoare şi cele ce primesc otrăvurile cele omorâtoare de prunci, se canonisesc ca şi ucigaşii: 20 ani oprire de la Sf. Împărtăşire (Can. 9, sin 6 ec. comp. can. 2; 8 şi 56 Sf. Vasile; 56 Sf. Ap.; 21 Ancira; Nomocanonul 13; Prav. Bis. Govora 19 pg. 97, 8). "Femeia care va fermeca străinii şi pe ai săi (cu intenţia de a-i ucide); ai (ani) 9, metanii 500 pe zi. Femeia otrăvitoare până la moartea ei să se pocăiască şi metanii câte un (în) tuneric într-o zi. Striga în 7 ai (ani), şi metanii 400" (Prav. Bis. Gov. gl. 125).

19. Am băut şi întrebuinţat buruieni, doctorii, ca să nu facem copii?

"Femeia care va bea ierburi, ca să-şi scurgă rodul trupului ca să nu nască copii, aceea să aibă pocanie 5 ani şi metanii câte 305 în zi".

Dacă oareşcare femeie va mânca ierburi, sau altceva va face şi va omorî pe prunc în pântecele său, ucigătoare este după canonul al doilea al Marelui Vasile. Aşijderea şi cel ce a gătit şi a dat ierburile acelea, după cum zicce Sf. Ioan Pustnicul.

Femeile cele ce omoară copiii în pântece cu meşteşugire şi cele ce dau şi cele ce iau buruieni ca să lepede copiii fără de vreme şi morţi, noi le canonisim până la 5 ani sau de multe ori şi până la 3 ani - dacă în fiecare zi mănâncă sec şi face câte 100 metanii - şi apoi le primim la Precistanie (Can. 21 Sf. I. Postn. cu însemn. lui, vezi "Izvorul Răutăţilor" de autor).

20. Am ucis copiii în pântece... i-am avortat?

Acest păcat strigător la cer, pururea urmăreşte pe mamele ucigaşe şi pe toţi cei care cu cuvântul, cu sfatul şi cu fapta au contribuit la săvârşirea lui, până se răzbună groaznic asupră-le. Făptaşii avortărilor, care nu se vor pocăi şi nu vor face roade vrednice de pocăinţă, vor fi urmăriţi şi pedepsiţi mai groaznic dincolo de mormânt, în veşnicie.

Orice avortoare e o pruncucigaşă. După feluritele principii se judecă şi pierderea fătului (avortul) când e cu voie, sau cel puţin s-a prevăzut. Pierderea de bună voie şi cu scop a fătului ajuns acum în viaţă, e deopotrivă cu uciderea, ba chiar mai gravă căci lipseşte fătul de Sf. Botez. Amănunte despre timpul în care fătul este însufleţit în mama sa, (vezi Debreyne 1. c. pg. 221 ş. c.), care aduce în această privinţă socotinţele filozofilor şi ale Sf. Părinţi. Dintre aceştia Sf. Vasile cel Mare şi Grigore Nisul învaţă că fătul primeşte Suflet în momentul zămislirii; prin urmare o mamă poate cădea în vina avortului, adică a pruncuciderei, dimpreună cu toţi cei care cu cuvântul şi cu fapta au contribuit la acest păcat greu (M.T.M. Dr. Arh. Atanasie Mironescu pg. 715).

Persoanele care au facut şi contribuit la acest păcat, să-şi împlinenească canonul lor după Sf. Pravilă:

1. "Femeia care a perdut pruncul fără voie, un an se canoniseşte" (Sf. I Post 22). 2. "Despre femeile care curvesc şi-şi omoară fătul în pântece, forţându-se să facă ucideri, să se oprească, după hotărârea dată mai înainte, ca să se împărtăşească la ieşirea din viaţă. Iar procedând cu iubire de oameni după cum am aflat, hotărâm ca (să fie oprite) vreme de 10 ani după treptele hotărâte" (Ancira 21). 3. "Femeile care iau buruienile otrăvitoare şi pierzătoare şi cele ce primesc otrăvurile omorâtoare de prunci, să se supună (canonului de 20 de ani al) ucigaşului" (VI. ec. 91; Sf. Vasile 56). 4. "Femeia ce a născut pe cale şi n-a purtat grijă de prunc, să fie supusă vinovăţiei ucigaşului" (Sf. Vasile 33). 5. "Femeia de va naşte, şi-de-şi va sugruma feciorul ei, până la moarte să se pocăiască, luni, miercuri şi vineri, numai pâine şi metanii câte 1000". 6. Oricare femeie va bea ierburi să nu nască copii, 7 ani şi metanii 200". 7. "Femeia de

va începe şi nişte farmece oarecare va bea să se scurgă, ca să se lepede începerea dintr-însa, ani 8 şi metanii câte 367; iar de i se va întâmpla ei a muri, să nu se îngroape" (P.B.G. p. 115 (124); P.M.B. gl. 374). 8. "Iar de va face şi bărbatul aşa, mai rău iaste , nici Biserica să nu-i primească prescura lui, nici prinosul lui, de nu se va pocăi" (P.B.G. pg. 98 (20). 9. Alte canonisiri: Să crească atâţia copii săraci după câţi copii a avortat. Să cumpere şi să împarte în lume cărţi religioase, educative, luminătoare şi folositoare de suflet, până va reuşi să scoată din întunericul păcatelor la lumina lui Hristos şi în calea vieţii, atâtea suflete, după numărul avorturilor. Să meargă la cimitir un timp rânduit de duhovnic, unde să se roage în duh şi adevăr pentru luminarea sufletelor...

Păcatul odios al avorturilor. Groaznică plagă este asupra omenirii acest cumplit păcat... Acestui odios păcat, sunt părtaşe toate persoanele acelea care au contribuit şi contribuie la facerea avorturilor, cu învăţătura, cu ştiinţa, cu meşteşugul, cu buruieni, cu doctorii ucigătoare, ori uciderea şi extragerea pruncilor din pântece, pentru a nu avea copii, spre a zburda încoace şi încolo pe la petreceri, etc. Cei ce contribuie la avorturi, dimpreună cu mama denaturată, sunt părtaşi acestui odios păcat, sunt asemenea păgânilor sălbatici, ucigători şi mâncători de oameni. Mamele care-şi ucid copiii sunt asemenea fiorosului împărat Irod, care a ucis 14.000 de prunci mici, cu scopul blestemat de a ucide pe Domnul nostru Iisus Hristos. Ucgaşii pruncilor prin avorturi, de nu se vor părăsi şi pocăi, vor fi pedepsiţi de Dumnezeu aspru ca şi Irod, căruia i-au putrezit măruntaiele şi l-au mâncat viermii de viu.

O legendă veche povesteşte despre chinul veşnic al lui Irod aşa: "În ziua când se pomeneşte uciderea celor 14.000 de copii, ucişi de Irod, ies din mormintele mici

din Betleem spirite albe, se trezesc din somul de aproape două mii de ani, acei prunci nevinovați. Ținându-se de mânuțe, călătoresc ei în șiruri lungi spre Ierusalim, ca să-l scoale pe Irod din liniștea mormântului său. Sub pașii lor ușori se ridică lespedea de pe mormântul vechi regesc, iar cel ce doarme acolo sare afară plin de spaimă, dar auzind cântecele șoptite, care îi aduc aminte de fapta sa, pică iarăși cu fața la pământ. Ei cântă însă neîncetat despre moartea lor așa de timpurie și despre osânda lui cea veșnică. El se ridică atunci de la pământ și fuge. Ceata cea albă îl urmează însă. El nu află nicăieri refugiu și ajutor. Din tot locul e izgonit. Până și tâlharii de prin păduri, spre care s-a strecurat, îl alungă. Și când se refugiază în cimitirul spânzuraților, aceștia toți ridică funiile, amenințătoare în contra lui. Irod fuge tot mai departe, urmărit de aproape de cetele cele albe de prunci, până ce ajunge într-o țară de la miazănoapte, într-un sat părăsit, și se oprește înaintea unei case mici și aproape năruită. Aici își ridică el brațul, rânjindu-se, arată spre casă și le zice pruncilor: "Priviți la femeia aceasta, care locuiește aici. Peste patul ei e atârnată icoana Maicii Domnului și Crucea, dar cu toate acestea, dânsa e tot atât de rea ca și mine". Atunci pruncii se opresc plini de frică. Ușa casei se deschide și afară pășește un nou sufletel alb, sufletul unui nou născut, tocmai atunci ucis de mama sa, și se pune în rândul celorlalți prunci". Aceasta e legenda (Pr. Ghe. Negură, D-ca Ort.).

Mamele acestea ucigașe vor fi întâmpinate de pruncii lor avortați, cu paharele pline de sângele lor nevinovat, zicându-le: "Mamelor ucigașe! Voi ne-ați ucis... Ați însetat de sângele nostru? Beți acum și vă săturați de sângele nostru, pe care vărsându-l, ați pângărit pământul cu nelegiuirea voastră". După cum Cain nu-și afla odihnă nicăieri, după ce a ucis pe fratele său Abel; și Irod care

În timpul monstruoasei operații a avortului, diavolul ține bucuros de cap pe mama ucigașă de copii. Dumnezeu din cer o întreabă ca și pe Cain: "Ce ai făcut? Unde e rodul pântecelui tău"? Vai acestor mame denaturate în ziua Judecății înfricoșate, de nu se vor pocăi...! Acestea fac slujba lui Irod.

a ucis pruncii din Betleem nu şi-a aflat odihnă nici pe pământ nici în pământ, tot aşa vor pătimi şi mamele ucigaşe de prunci. Veşnic vor fi urmărite şi torturate de odiosul lor păcat. Păcatul acesta scârbos faţă de neamul nostru şi cumplit de urâcios înaintea lui Dumnezeu, a îngerilor şi a Sfinţilor Lui, pune sub afurisenie pe mamele ucigaşe, dimpreună cu complicii lor, timp de 20 de ani, după ce se vor părăsi de el (vezi şi într. 16).

Astăzi toată lumea strigă, prin ziare, pe la răspântii, pe drumuri şi în tot locul, că ne asfixiază şi ne mănâncă străinii! Şi are dreptate. Dar oare de ce nu vociferează toţi asupra acestei odioase nelegiuri a avorturilor, care ne sugrumă neamul şi ne distruge, cu avorturile, generaţia care trebuie să vină, să trăiască şi să progreseze după noi??! De ce nu vociferează toţi asupra acestor coade de topor, care ne pustiesc neamul prin avorturi? Creştine! Creştine! chiar tu te faci călăul neamului tău? Opreşte-te din alergarea păcătoasă pe calea pierzării şi nu mai lucra la pieirea ta; ci luptă-te cu bărbăţie pentru înmulţirea, creşterea, progresarea şi înălţarea neamului tău. Dumnezeu ne-a făcut în acest scop, ca să umplem pământul şi să-l stăpânim pe dânsul. Să căudăm a ne arăta vrednici acestei meniri Dumnezeieşti, să punem frâu nelegiuirii acesteia a avorturilor, şi să nu dăm chiar noi loc străinilor să ne stăpânească...

Dacă mamele vitejilor ostaşi de la Plevna, Griviţa... Mărăşeşti, Oituz, Mărăşti, etc., şi-ar fi avortat pe fii lor, cine ar fi mai luptat pentru dezrobirea şi întregirea Neamului Românesc? Aşa e că acum am geme cu toţii sub călcâiul vrăjmaşilor noştri? Să părăsim răul şi să facem binele, până ce nu-i prea târziu.

"Deşteaptă-te cela ce dormi... şi te va lumina Hristos" (Efs. 5, 14). (Vezi pe larg învăţături pentru scăparea de acest cumplit păcat, în: "Pacea părinţilor cu pruncii lor" şi în: "Drumul Crucii în vieţuirea creştinească", pp. 465-1120 de autor).

21. Am dat buruieni şi doctrii, anume făcute, femeilor însărcinate (gravide) ca să-şi ucidă pruncii în pântece, sau le-am sfătuit să-şi ucidă copiii mergând la moaşe sau la doctori ca să-i scoată cu mâna sau cu maşina?

Vai femeilor gravide care astfel cad în păcatul uciderii, unele (fetele sau văduvele) din cauza ruşinii de a nu fi vădite de lume; iar altele (cele căsătorite) din cauza lenevirii de a nu-şi creşte copiii şi din credinţa şi iubirea idolatră a slujirii sataniceşti a luxului şi a jocurilor, balurilor, seratelor şi a feluritelor prăznuiri diavoleşti? Acestea cad în grozavă judecată şi osândire dumnezeiească. "Femeile cele fără de bărbaţi, care strică pruncii în pântece, sunt oprite 10 ani de la Sf. Împărtăşire (dacă fac şi roade vrednice de pocăinţă) (Can. 21 Ancira). Tot aşa se canonisesc şi cele ce le-au dat buruienile sau doctoriile ucigătoare de prunci" (Vezi înv. pentru canoane din Evhologiu, Iaşi 1834, pg. 29).

Femeia curvă (necăsătorită, ce păcătuieşte în ascuns) care va bea ierburi ca să nu nască copii, (sau îl va scoate cu maşina din pântece, sau îl va lepăda, avorta) sau care după ce-l naşte îl sugrumă, să aibă pocanie 9 ani şi metanii câte 160, şi altele (adică roade vrednice de pocăinţă prin post, rugăciuni, milostenii, etc.)" (Prav. Bis. Gov. gl. 20).

Avortarea pruncilor cu premeditare atrage după sine o cumplită vinovăţie asupra tuturor avortorilor.

Mama avortoare moare în chinuri groaznice. Diavolul îi trage sufletul în iad. La fel şi babele pruncucigaşe şi toţi cei ce au participat la avort, sunt traşi şi ei la iad de diavolii ucigaşi, pe care i-au slugărit. Acolo se vor munci în veci, având pe conştiinţă atâtea vieţi ce le-au stins şi îngropat în mormântul inexistenţii şi uitării, care au fost frustate şi lipsite de bucuria şi lumina existenţii.

În 45 de palate. Un american credincios a făcut o statistică mult graitoare. Cercetând 45 de palate ale unor milionari din New-York a aflat în ele cu totul numai 16 copii. A aflat însă prin toate câini şi pisici.Întru-un palat a aflat nu mai puţin decât 10 ogari, care mâncau bomboane scumpe. Deci nu sărăcia-i cauza lipsei copiilor, ci necredinţa (Pr. I. Trifa, 543).

Ce-i o familie fără copii? Familia fără copii e asemenea unei grădini fără flori şi fără legume. Familia fără copii e asemenea unei păsări fără cântec. Familia fără copii e asemenea unui pom fără de roade. Familia care-şi avortează copiii e asemenea smochinului neroditor, sortit tăierii, sau a acelui smochin în care Domnul Hristos neaflând roade, l-a pus sub blestem şi s-a uscat. Familia fără copiii este cel mai mare păgânism. Familia ce n-are copii, să-şi adopeteze copii de la părinţii care au mulţi, pentru a se împărtăşii şi ea de binecuvântarea Divină. Mulţimea copiilor e averea românului. Căsnicii sparte de copii, încă nu s-au văzut. Fiecare copil dat de Dumnezeu părinţilor săi în casa părintească, este cu Darul lui.

Dar unde-i dragoste puţină, lesne-i a găsi pricină.

22. Am avortat (lepădat, pierdut) copiii fără voia mea?

"Femeia care fără de voie a pierdut pruncul, un an să se canonisească". Pentru aceasta, mare luare-aminte se cuvine a avea, atât femeile ce sunt îngreuiate (şi mai ales când sunt în 7 sau 8 luni), să mănânce când simţesc vreo mirodenie (miros) de bucate, sau de altceva, să se păzească de toate lucrurile câte le pricinuiesc greutate şi supărare; cât şi bărbaţii lor, care îndată ce vor zămisli femeile lor, trebuie a nu se mai culca împreună în pat, nici a se împreuna mai mult cu dânsele, nici să le lovească, sau vreo altă întristare şi supărare să le facă lor. Pentru că din toate pricinile acestea pierd femeile pe prunci, şi se fac ucigaşi ticăloşii. Pentru aceasta şi Preoţii câţi sunt însuraţi şi Diaconii, sau au să se facă Diaconi şi Preoţi, de vor face vreuna din acestea şi va pierde femeia pruncul, cei ce au apucat a se hirotonosi se caterisesc, iar cei ce vreau să se hirotonisească se opresc de la sfinţire, pentru uciderea ce au făcut" (Can. 22 Sf. I. Postn. cu subînsemnarea lui).

23. Am căutat să botez copiii avortaţi (lepădaţi, pierduţi)?

Pruncii avortaţi nu se botează. "Să nu se dea euharistia trupurilor celor moarte, că scris este: "Luaţi mâncaţi..." iară trupurile morţilor nici a lua nu pot, nici a mânca... De aici înţelege oricine, că nici a boteza pe morţi nu se cuvine (Can. 83 sin. 6 ec. cu tâlcul lui, comp. şi canoanele 7,25/20 Catargen. 13 sin. 1 ec. 2; 5 Grig. Nisis; 3, 16 Tim. Alex) Ereticii Manihei în rătăcirea lor îşi botezau morţii lor astfel: "Când murea cineva dintre ei nebotezat, se ascundea sub patul celui mort un om viu, şi aşa mergând ei lângă pat, întrebau pe cel mort, voieşte a se boteza?

Omul cel viu ascuns sub pat răspundea că voieşte, şi aşa botezau pe omul cel viu în locul celui mort, căzând astfel în păcatul rătăcirilor de la dreapta credinţă (Tâlc. Teofilact la ep. c. Corint. 15 29; Tom. I, pg. 525).

Precum acei eretici se înşelau astfel, aşa se înşeală şi unii creştini sau creştine uşuratice, crezând, contra Dumnezeieştei Evanghelii şi a Sf. Canoane, aşa băbeşte cum că cu aghiazmă mare de la 7-9 Biserici pot boteza pruncii avortaţi sau morţi nebotezaţi. Aceasta-i după unii, o şiretenie a călugărilor greci, care se osteneau nu pentru mântuirea sufletelor poporului românesc ce căzuse în păstorirea lor; ci în a stoarce cât mai mulţi bani, pe care-i trimiteau în ţara lor. După aceea au urmat şi unii necunoscători ai rânduielilor bisericeşti, care au menţinut, alimentat şi încurajat această rătăcire tăinuit, cu tacită îndărătnicie, pe când adevăraţii Păstori de suflete au găsit şi scris clar că morţii, mari ori mici, nu se botează. Cei ce lucrează de capul lor contra învăţăturilor Divine, cugete serios la cuvintele Mântuitorului, ce zice clar: *"Cel ce nu este cu Mine împotriva Mea este, şi cel ce n-adună cu Mine risipeşte"* (Lc. 11, 26), şi îndrepteze-se după Dreptarul Ortodoxiei până se zice azi.

24. Am ucis pruncii după naștere, nebotezați?

Uciderea copiilor după naștere, nebotezați, e un păcat cumplit și se canonisește mai greu decât uciderea, pentru că au fost și nebotezați. Dacă însă copiii nebotezați au fost omorâți din nebăgarea de seamă, se canonisește mai puțin, după cum arată și Sf. Pravilă.

"De va muri copilul de 3 zile aproape de părinții lui și nebotezat, aceștia să aibă pocanie în șate ani și metanii 500. Dacă copilul se naște slab - spre moarte - și părinții chiamă pe Preot, și din neglijența Preotului va muri, acel păcat rămâne asupra lui...". "De va muri copilul nebotezat mai înainte de a treia zi, să se pocăiască (să-și plângă păcatul) părinții lui doi ani și 36 metanii în zi" (vezi și lăm. într. 18 de la pg. 1420).

Iubirea animalelor față de puii lor e o pildă grăitoare părinților. S-a observat adeseori de noi oamenii, că animalele pământului, domestice și cele sălbatice, păstrează înmagazinată în ființa lor o adevărată și admirabilă dragoste părintească față de puii lor. Grija pe care o arată ele față de aceștia, pe care îi cresc și îi apără chiar cu prețul vieții lor, pune în mirare pe cei ce le urmăresc cu atenție.

Animalele domestice și fiarele sălbatice, nu-și află stare când li se răpesc odraslele. Grija lor, neliniștea, alergarea dintr-un loc în altul, zbierătul, figurile de iritare prin care ele își arată îngrijorarea, durerea și dorința de a-și revedea cât mai grabnic odraslele sale, sunt un îndemn, o învățătură edificatoare pentru oameni, de a-și iubi sincer de a-și crește bine pe copiii lor. Grija animalelor, păsărilor și altor viețuitoare de puii lor, e o învățătură degoritoare, care sfătuiește pe părinții pruncucigași, a părăsi acest monstruos păcat, a iubi copiii, a-i naște și a-i crește bine. Astfel de exemple vii, edificatoare, grăitoare, pe care ni le dau animalele și fiarele sălbatice în latura aceasta a nașterii și a creșterii odraslelor lor, sunt mai multe, mai puternice și mai edificatoare decât multe alte sfaturi, teorii științifice și învățături înțelepte.

În scopul acesta, de a înmulți mai mult dragostea părinților către fiii lor, și de a deschide urechile și a dezbrobodi mințile prunc-ucigașilor, dăm aici mai jos această grăitoare întâmplare:

Inimă de mamă. Asfințea soarele, când cățelușii au fost lepădați de un băiețandru în gropile de la colțul pădurii, și acum schincesc prin iarbă și caută cu botul. Unul e porumbac și învărgat cu alb pe la gât; doi sunt negri păcură și celălalt balan. Câteșipatru sunt dolofani și rotunzi ca niște pepeni. Se târăsc pe picioarele grase, dau să ridice capul, dar bălăngăne, când într-o parte când într-alta; e gâtul moale și n-au putere. Ochii le sunt lipiți; sunt numai de două zile. De câte ori se ating unul de altul, dibuie cu botul, se opintesc în picioarele dinapoi și caută. Nu găsesc țâța.

A bătut de mult miezul nopţii şi Dolfa n-a dat ochii în gene. N-are astâmpăr. Cât ţine coşarul, deapănă de la un colţ la altul. Sare pe zid, râcâie cu picioarele şi muşcă de uşă. Se ridicase soarele de vreo două suliţe, când un copil i-a deschis uşa. Cum a scăpat s-a dus glonţ la paie. A scotocit cu botul prin culcuş, a mirosit în toate părţile, nimic. S-a repezit pe poartă. A ieşit din sat, a luat drumul câmpului şi aleargă cu limba scoasă. Se opreşte când şi când, miroase, înalţă capul şi latră. S-a dus pe la grâul stăpânului, pe la vie, a cutreierat-o în lung şi-n lat, a vârât botul pe sub toate viţele, nici urmă de căţel, ba a dat cu ochii de ea chelarul şi a scos-o cu bulgări din vie. A pornit iarăşi spre sat. Soarele e la nămiezi. E luna lui cuptor şi s-a lăsat o zăpuşeală de crezi că se aprinde pământul. Toată suflarea a căzut în lenevealâ; numai Dolfa nu simte nici oboseala nici căldura. E o apă şi un praf şi goneşte de n-o ajungi cu puşca.

A tras tot la culcuşul de paie. Mai scotoceşte încă odată cu botul, şi tot nu sunt. Dă să latre, dar nu mai are putere. Lungeşte botul pe pământ, şi limba îngroşată de praf îi atârnă în jos, pe stratul de paie, pe culcuşul gol şi rece. Îi înoată ochii în lacrimi; iar de sub genele îmbâcsite cu pulbere, îi alunecă două pârâiaşe din care când şi când, cade câte o picătură. Unde o rabdă inima pe Dolfa să stea locului! Parcă o arde ceva pe piept! Iarăşi se scoală, sare pârleazul din fundul grădinii şi apucă drumul pădurii, cu nasul tot pe jos. Pe luncă se sperie oile, ciobanul azvârle cu bâţul după ea şi-i dă un chiot. În marginea arinilor era să se lovească de pădure. Îi dă şi el goană. Căţeaua coteşte pe lângă pădure, se opreşte o clipă, ridică botul şi trage cu nasul în bătaia vântului. Se năpusteşte spre gropării. Merge ce merge, şi stă în loc. Miroase toate buruienile şi apoi pleacă din nou. Pădurarul s-a luat după ea cu puşca la umăr.

"Era să dea peste mine, măi băiete", îngână, când ajunse în dreptul ciobanului. "Dar n-a trecut şi prin oile mele? Cine ştie de ce necaz oi mai da acum!". "E turbată, urmă pădurarul, am vazut-o eu bine. Era să-mi sară în piept, dacă nu băgam de seamă". Pădurarul merge înainte cu puşca la ochi. Ciobanul după el, cu amândouă mâinile pe ciomag.

"Uite-o, unchiule, s-a oprit în gropării! nu ştiu ce morfoleşte acolo?". Pădurarul îngenunche şi puse puşca la ochi. Au amuţit şi răsuflările. Căţelei i se vedea numai capul. Ciobanul nu mai clipeşte, doar ochii îi fug când spre ţeava puştii când spre groapă. Căzu cocoşul şi o detunătură sparge pădurea. Un nor de vrăbii se împânzi deasupra arinilor. "N-ai nimerit-o. Uite-o că nu fuge. Trage şi ţeava cealaltă unchiule". Pădurarul trecu mâna peste frunte, isbi de câteva ori cu pumnul ţeava puştii şi apoi îngenunche iarăşi.

"În cap să tragi", şopti ciobanul. Pădurarul aşează bine patul puştii la umăr, mai înaintează niţel tot pe genunchi, se dă spre dreapta ca de o palmă, ocheşte cu multă cumpăneală, şi trage. Când răsună pădurea se auzi şi chelălăituri. Pădurarul se ridică cu o înfăţişare veselă şi a zis foarte bucuros: "M-am ferit

de buza gropii adineauri şi am tras prea sus".

Ciobanul fugi spre groapă. Pădurarul după el. Când ajunseră pe marginea gropii, Dolfa de-abia mai putea să-şi ridice capul. Schinci cu gura însângerată, dădu să-şi lingă odraslele, dar un val de sânge gâlgâi pe nas: gemu înăbuşit, şi-şi culcă botul peste căţeluşii lihniţi care sugeau de zor. "N-a fost turbată, unchiule", grăi ciobanul, vesel că i-au scăpat oile. Pădurarul împietrise rezemat în puşcă. Dădu din cap trist, şi cu părere de rău, a zis: "Să-i poarte păcatele, cel ce i-a lepădat căţeii. D-asta umbla ea aşa zănatecă!" (Kiru Nanov, din o carte de citire).

Iată, adevărată inimă de mamă. Ea îşi jertfeşte viaţă pentru a nu-şi laşa puii săi să piară. Ce pildă grăitoare! Mare deosebire este între această mamă necuvântătoare şi mamele care îşi avortează copiii, ca să poată slugării pe diavolul la felurite petreceri păgâneşti şi blestemăţii. Bine zice Dumnezeiasca Scriptură: "Omul în cinste fiind n-a priceput, alăturatu-s-a cu dobitoacele cele fără de minte (capii) şi s-a asemănat lor" (Ps. 48, 13-22). Aici, durere şi ruşine mare, vedem pe mamele care îşi avortează copii lor, decăzute mai prejos şi decât dobitoacele!!

25. Am omorât copiii după botez?

Cei ce păcătuiesc astfel (prin nealăptare, neîngrijire, părăsire, sugrumare, înăbuşire, înecare, junghiere sau cu alte meşteşuguri sataniceşti) cad în păcatul uciderii şi sub greutatea afuriseniei, adică nu se pot împărtăşi cu Sf. Taine.

Prunc-ucigaşa. "Înotând odinioară pe mare, istoriseşte un corăbier, aveam în corabie şi bărbaţi şi femei. După ce-am ieşit în larg, toţi înotam cu bine, fiind mai multe corăbii, unii spre Ţarigrad, alţii spre Alexandria, alţii în altă parte avându-şi destinaţia, vântul fiind prielnic. Dintre toţi însă, eu singur nu mai puteam înota de la un loc, şi aşa am petrecut trei zile acolo, corabia nemişcându-se din loc, în care timp mult necaz şi mâhnire m-a cuprins şi mă întrebam mereu: ce-ar putea fi asta? Atunci eu, ca un cârmaci ce eram, având scârbă pentru corabie, am început a mă ruga lui Dumnezeu, însoţindu-mă şi toţi cei ce erau cu mine. În timpul rugăciunii, deodată mi-a venit un glas, grăindu-mi: "Aruncă pe Maria în adânc şi vei înota bine!" Eu nedumerindu-mă, mi-am zis: "Ce poate fi aceasta, şi cine este Maria?" Aceasta zicând în sinemi, iarăşi mi-a venit glas de sus, grăindu-mi: "Am zis ţie, aruncă pe Maria în apă şi mântuiţi veţi fi!"

Aceasta iarăşi auzind şi socotind eu, îndată am strigat: "Maria!" Aceea

dormea pe aşternutul sau în corabie şi trezindu-se a răspuns: "Ce porunceşti, stăpâne?" Şi am zie ei: "Fă bine şi vino aici". Ea sculându-se a venit îndată şi luându-o deosebi, am zis ei: "Vezi, soro Marie, ce fel de păcate am eu, şi pentru mine veţi pieri cu toţii!" Iar aceea foarte suspinând a zis: "Cu adevărat, domnule cârmaci, eu sunt păcătoasa?! Deci am zis către dânsa: "Ce păcate ai, soro?" Ea mi-a răspuns: "Cumplit mie păcătoasei, ah! cumplit mie, că nu este păcat pe care eu nu l-am făcut, şi pentru păcatele mele toţi sunteţi în primejdie de moarte" şi a început cu lacrimi a-mi mărturisi toate pe rând, graind: "Cu adevărat, domnule cârmaci, eu păcătoasa şi foarte mult ticăloasa, am avut bărbat şi doi copii şi când erau ei: unul de 9 ani, iar celălalt de 5 ani, a murit bărbatul meu, şi am rămas văduvă. Aproape de mine vieţuia oarecare ostaş, după care am dorit a mă recăsători. Deci am trimis pe oarecine la el ca să mă ia în căsătorie. Acela însă auzind propunerea mea, a zis: "Nu voi lua femeie cu copii de la alt bărbat". Eu auzind aceasta, cum că nu vrea să mă ia pentru că am copii, şi foarte aprinzându-mă cu dragoste spre dânsul, pentru aceasta eu ticăloasa m-am apucat şi am junghiat pe amândoi copiii. După aceea am trimis veste, zicându-i: "Acum poţi să mă iei că nu mai am nici un copil!" Ostaşul însă auzind ce-am făcut copiilor mei, a zis: "Viu este Domnul cel ce locuieşte în ceruri, că nu o voi lua pe ea, că este ucigaşă". Atunci eu ticăloasa, temându-mă a nu fi descoperită, prinsă, muncită de lege şi omorâtă, pentru aceasta am fugit".

Auzind eu cuvintele femeii, nici atunci n-am vrut a o arunca în adânc, ci am zis ei: "Iată, soro, eu voi intra în barcă, şi să ştii femeie, că de va merge corabia mare, apoi păcatele mele au ţinu-o pe loc". Şi dacă m-am pogorât în barcă, nici nu s-au mişcat din locul lor, barca sau corabia cea mare. Atunci am intrat eu în corabia cea mare şi am grăit femeii: "Pogoară-te tu acum în barcă". Aceea ascultându-mă s-a pogorât, şi îndată barca singură puţin depărtându-se şi prăvălindu-se, s-a cufundat femeia în adânc, iar corabia cea mare a şi pornit, şi aşa de tihnită şi bună călătorie am avut, că în loc de 5 zile am făcut numai 3 zile, bine înotând" (Prolog 19 martie).

26. Am înăbuşit copilul (botezat) dormind, şi l-am găsit mort lângă mine?

"Iară de va fi copilul botezat şi se va sugruma între ei (părinţi) trei ai (ani); metanii 300" (Prav. Bis. Gov. 123). Femeia ce-şi va omorî pruncul la ţâţe, 7 ani să nu se împărtăşească (Înv. p. can. din Evhologiu).

27. Am lăsat copilul să moară nebotezat?

"Ceea ce n-a purtat grijă de rodul pântecelui său, adică de pruncul pe care l-a născut pe cale, şi va muri el, ca o ucigătoare să se canoniisească. Iar dacă din prostime şi nepricepere sau din lipsa celor trebuincioase, sau pentru pustietatea locului (a murit pruncul), este vrednică de iertare (Nomocanonul 66 şi 67.

Trebnic pg. 523, şi can. 33 şi 52 ale Marelui Vasile). Sf. Ioan Postnicul coboară canonul acestor fel de ucigaşi (care au lăsat să moară copilul din nepurtarea lor de grijă) de la 20 de ani, la 5 şi chiar la 3 ani, cu condiţia de a mânca mâncare uscată odată în zi". "De va muri pruncul nebotezat pentru neîngrijirea părinţilor lui, 3 ani dânşii să nu se împărtăşească, mâncând lumea, miercurea şi vinerea odată, şi făcând 200 metanii pe zi".

28. Am lăsat copilul, din nebăgare de seamă, de a căzut în apă şi s-a înecat, în foc de s-a ars, sau a căzut din înălţime şi s-a schilodit şi a murit?

Vezi lămuririle întrebărilor 23 şi 11 din această poruncă. Dar pentru că n-a fost cu intenţie, ci fără voia părinţilor, se economiseşte ceva mai uşor de Duhovnicul lor respectiv.

Sfaturi pentru creşterea copiilor. Mamelor care-şi iubesc odraslele şi care îngrijesc singure de copiii lor, le îndrept sfaturile ce urmează:

1. În orice timp încăperea în care îmbăiaţi copiii, trebuie să fie bine încălzită. Apa scaldei trebuie să fie potrivit de caldă. Niciodată să nu băgaţi copii în baie până nu încercaţi căldura apei. După scaldă înfăşaţi uşor corpul copilului, fără a-l înăbuşi.

2. Alăptaţi-vă pruncii când cer. Stomacul lor e cel mai bun ceasornic al hranei.

3. Copiii nu plâng numai când li-e foame. Dacă după alăptare, o ţin tot una cu gura, acesta e semn, că plânsul se datoreşte altor pricini: ori sunt înfăşaţi prea strâns, ori sunt bolnavi.

4. Când plecaţi undeva, nu lăsaţi pruncii în seama fraţilor lor prea mici, căci s-au văzut multe nefericiri întâmplându-se din această pricină.

5. Lăsaţi copii să se joace. Rândui-ţi-le jocuri în aşa chip să nu li se întâmple vreun necaz. Nu le îngăduiţi jocuri cu sărituri. Din timp în timp puneţi-i să îndeplinească diferite servicii gospodăreşti. Cu chipul acesta se vor obişnui de mici să fie de folos părinţilor.

6. Daţi copiilor hrană îndestulătoare. Nu-i îndopaţi numai cu mămăligă şi cu ceapă, căci îi faceţi gazdă de friguri. Omul e ca şi pomul; dacă de mic e sfrijit şi pipernicit, aşa trăieşte, aşa îmbătrâneşte şi aşa moare.

7. Când arşiţa soarelui e puternică, nu lăsaţi copii cu capetele descoperite. Căldura soarelui vatămă creierul şi-l îmbolnăveşte. Mulţi copii se prăpădesc cu zile din această pricină.

8. Învăţaţi copii să fie curajoşi. Nu-i speriaţi cu lucruri închipuite: ba că-i mănâncă ursul; ori că le taie popa limba, şi câte alte născociri care le îmbolnăvesc mintea.

9. Nu împliniţi toate voile copiilor. Învăţaţi-i să se mulţumească numai cu ce le daţi. Dacă vă supuneţi dorinţelor lor, se vor nărăvi a pretinde din ce în ce mai mult; şi, cel ce nu ştie să se înfrâneze, e un nefericit. Cred că nu e

părinte care să dorească nefericirea copilului său! Nu vă înduioşaţi cu plânsul fiilor voştri când cer să le împliniţi voile. Vor plânge odată, de două ori, şi, dacă vor vedea că nu-i băgaţi în seamă, se vor potoli singuri. Părinţii care vor ţine seamă de aceste sfaturi, multe necazuri din viaţa lor şi a copiilor lor, vor înlătura (1. Popescu-Băjenaru, o.c. pg. 158).

29. Am lepădat în străzi, în târguri, la uşa Bisericii, sau în alte locuri pe unde trec oamenii, copiii vii botezaţi, spre a fi găsiţi şi crescuţi?

Sub canonisirea celor ce-şi ucid pruncii în pântece cad şi cele ce-şi leapădă copiii vii, pentru a fi găsiţi de alţii. Că măcar de i-ar lua cineva şi i-ar creşte, totuşi, ele cu voia lor sunt ucigătoare. Sfinţii părinţi apostolici, acestor fel de ucigaşe le fac pogorământ canonisirii până la un an (cred că după felul asprimei pocăinţei ce-o făceau cele prăbuşite cu voia în acest păcat) (Înv. p. can. din Evhologiile vechi). Această canonisire se dă părinţilor pentru copii botezaţi; iar pentru copii care se leapădă nebotezaţi, se canonisesc mai mult. Pe când denaturatele mame îşi leapădă copiii lor, ca pe un lucru de nimic, adevăratele mame sunt în stare a-şi sacrifica şi viaţa pentru salvarea copiilor lor din boli, pierdere şi moarte.

Povestea unei mame. Era o mamă necăjită, necăjită tare, care pentru copilul ei scump şi drag, slăbea văzând cu ochii. Cum stătea ea într-o seară lângă patul copilului, iată că bate cineva la uşă. Afară era un viscol mare. Deschizând uşa intră o babă zgribulită de frig şi se aşează pe un scăunel, lângă vatră. Femeia se apropie de dânsa, îi dete ceva să se încălzească, şi cum mama era obosită, căci de trei nopţi nu putuse să aţipească cât de puţin, a adormit. Când se trezi, baba nu mai era în odaie şi nici copilul. Ea înţelesese îndată că baba aceea a fost moartea. Se repezi ca o nebună pe urma ei, ca s-o ajungă, şi să-i ia copilul înapoi. Cum ieşi din casă, numai ce iată o femeie îmbrăcată în negru. "N-ai văzut încotro a apucat-o moartea?" " Ţi-oi spune, însă numai după ce-mi vei cânta toate cântecele cu care-ţi legănai copilul. Eu sunt noaptea şi ascultându-le la fereastră, mi-au plăcut". Mama n-avu încotro; şi oftând şi plângând, ea cântă toate cântecele ei dragi. Noaptea, din milă îi arătă drumul morţii. La o răspântie, într-o pădure deasă de brazi, nu mai ştia încotro s-apuce! Lângă drum vede un scai, plin tot de spini.

"N-ai văzut moartea cu copilul meu?" îl întrebă mama suspinând. "Ba am văzut-o, dar nu-ţi spun până nu mă vei încălzi la sân, să dau şi eu frunze şi flori". Biata mamă îşi sângeră pieptul plin de lapte, numai să afle răspunsul. Mergând ea înainte, dă de o apă mare, peste care nu putea să treacă, fiindcă era adâncă, iar ghiaţa de pe deasupra nu avea peste tot aceeaşi grosime. De durere se pune să soarbă lacul, crezând că Dumnezeu va face o minune. "Degeaba te necăjeşti, îi zise lacul, te trec eu dincolo, dacă-mi dai ochii tăi, limpezi ca două mărgăritare". Atunci mama plânse, plânse, până când au secat

lacrămile, s-au uscat ochii şi au căzut în fundul lacului, prefăcându-se în două mărgăritare scumpe. Atunci lacul se umflă, şi cu un val trecu pe mamă dincolo, pe celălalt ţărm. Acolo era o grădină frumoasă. Fel-de-fel de flori, una mai frumoasă decât alta, umpluse pajiştea.

"Vai, de-aşi putea să-mi găsesc copilul", se tânguia biata mamă. "Dar cum să-l găseşti, îi răspunse o femeie bătrână, care păzea grădina, dacă nu poţi vedea fără ochi. Dă-mi părul tău frumos şi eu te voi duce de mână printre flori, că poate să-ţi cunoşti copilul după bătaia inimii lui, schimbat de Creator în floare". Atunci biata mamă îşi smulse părul de pe cap şi-l dădu cu bucurie, numai să se vadă lângă copilul ei. Când îl află, dădu să întindă mâna, să smulgă floarea.

"Ce faci, nefericito?" îi strigă moartea care intrase în grădină cu un maldăr de alte flori. "Vreau să-mi iau înapoi copilul pe care mi l-ai răpit!" Cum de ai ajuns până aici?" întreabă moartea. "Sunt mamă, şi dorul de mamă m-a adus mai repede ca vântul". Degeaba ai venit, nu-ţi mai poţi lua copilul înapoi, că nu-ţi dau eu voie. De fiecare suflet răspund înaintea lui Dumnezeu". "Dă-mi copilul", răcni mama; şi în mânia ei puse mâinile şi pe alte flori ca să le smulgă.

Înspăimântată de puterea iubirii unei mame, moartea o lăsă mai domol, şi zise: "Înainte de aţi lua copilul, vino şi te uită în fântâna de alături. Ţi-am adus şi ochii din lac şi vei vedea acum mai limpede cu ei". Şi mama se apleacă pe marginea fântânei, unde se vedea soarta fiecărui copil adus în grădina lui Dumnezeu. Dar când a văzut ea câte dureri şi necazuri îl aşteaptă pe copilul ei în lume, căzu grămadă, ca un trunchi, lângă fântână, şi frecându-şi mâinile, se rugă: "Doamne, nu mă asculta! Voinţa Ta e cea mai bună, căci Tu ştii pentru ce le faci toate pe lumea asta" (Din o carte de citire).

Cum putem ajuta pruncii nebotezaţi. De botezat morţii nu se pot boteza. Pruncii nebotezaţi credem însă că-i putem ajuta prin post, şi rugăciuni făcute în Duh şi adevăr înaintea lui Dumnezeu pentru luminarea lor, prin milostenii date credincioşilor lipsiţi, şi mai ales prin cumpărarea a cât mai multe cărţi de rugăciuni şi învăţături creştineşti folositoare de suflete, şi date de pomană Creştinilor dornici de mântuire. Pe măsura luminării acestora prin citirea acelor cărţi sfinte, se va face uşurare şi bine şi acelor prunci nebotezaţi. Pentru ei se roagă şi Sf. Biserică, pomenindu-i la repausaţi cu cuvintele: "Şi pe toţi cei ce nu i-am pomenit... pruncii cei fără de vreme (născuţi) parte bărbătească şi femeiască...".

30. Am păcătuit în conînţelegere cu soţul (soţia mea) contra Legii Dumnezeieşti (Fac. 1, 28-31; 8, 16; 9, 1-7; 35, 11; comp. Rom. 1, 26-32) **pentru a nu face copii?**

"Toţi ceia ce-şi pun ruşinea trupului de curvie, printr-alt loc, alegând de pe unde e treaba nevoia firii curviei, acesta face jertfă diavolului cu sămânţa lui, cu păcatele ce-s mai pre spre fire (contra firii); pe unii ca aceştia-i învăţăm, că

nu sunt destoinici să se pricestuiască în 4 ani, şi mai mult, nici să cuteze a se apropia către Sfânta şi Dumnezeiasca Taină" (Prav. Bic. Gov. gl. 25).

Păcatul personal al provocării nerodniciei de copii. Soţii care se învoiesc a întrebuinţa felurite mijloace şi meşteşuguri josnice, infernale, de a nu face copii, calcă porunca lui Dumnezeu dată oamenilor pentru înmulţirea lor. Aceştia se fac ucigaşi ai rodului pântecelui lor sau perpetuării vieţii şi neamului lor pe pământ, se dezbracă de Darul lui Dumnezeu, şi se prăbuşesc în osânda morţii. Soţii cei ce împotriva poruncii lui Dumnezeu pentru fecunditate, păcătuiesc fiecare în parte: masturbându-se, pentru curăţirea lor, se pot tămădui după Sfintele Pravile, astfel: "Se canonisesc patruzeci de zile cu mâncare uscată (pâine şi apă), petrecând în rugăciuni şi meditări religioase, şi în fiecare zi făcând câte o sută de metanii" (Vezi can. 8 al Sf. Ioan Post.).

Păcatul comun al provocării nerodniciei de copii. Soţul şi soţia când păcătuiesc împreună, aruncând sămânţa afară pentru a nu face copii, se canonisesc îndoit cu păcatul malahiei. Tot astfel se canonisesc şi bărbaţii ori femeile, când păcătuiesc unii cu alţii prin felurite închipuiri necurate.

Păcatul acesta al îndoitei malahii, se canoniseşte cu optzeci de zile oprire de la Dumnezeiasca Împărtăşire şi post aspru (mâncând pâine şi apă, odată în zi, după ora 3 p. m.) şi câte o sută metanii zilnic. Contrar, 2 ani oprire de la Sf. Împărtăşire, începând după părăsirea acestei patimi necurate (Can. 9 Sf. I. Post cu tâlcul şi subînsemnarea lui, Pidalion fila 465-6).

Păcatul acesta necurat, aducător de moarte trupească şi sufletească, ni-l pune înainte Dumnezeiasca Scriptură, spre a se feri toţi de el, istorisindu-l astfel: Iuda, unul din cei 12 patriarhi, a luat pentru Ir, întâiul său născut, o femeie cu numele Tamara. Dar Ir a fost rău înaintea Domnului şi de aceea l-a omorât Domnul. Atunci a zis Iuda către Onan: "Intră la femeia fratelui tău, însoară-te cu ea, în puterea leviratului, şi ridică sămânţa fratelui tau". Onan ştiind însă că nu vor fi urmaşii ai lui, de aceea, când intra la femeia fratelui său, vărsa sămânţa jos, ca să nu ridice urmaşi fratelui sau. Ceea ce făcea el era rău înaintea lui Dumnezeu şi l-a omorât şi pe acesta..." (Fac. 38, 7-10).

"Iar desfrânarea şi orice necurăţie şi lăcomia după avere, nici să se pomenească între voi, precum se cuvine Sfinţilor. Nici măscăriciunea, nici vorba nebunească, nici gluma, care nu se cade; ci mai vârtos mulţumită lui Dumnezeu. Că aceasta s-o ştiţi bine, că nici un desfrânat, sau necurat, sau lacom de averi, nu are parte în Împărăţia lui Hristos şi a lui Dumnezeu peste fiii neascultării. Deci, nu vă faceţi părtaşi cu ei... Să nu vă amestecaţi cu faptele cele fără de roadă ale întunericului; ci mai vârtos să le defăimaţi. Că cele ce se fac întru ascuns de ei, ruşine este a le şi grăi" (Efs. 5, 1-18).

Pentru a vedea fiecare şi mai bine greutatea acestui păcat al necurăţiei,

ca, ce-i căzuţi să-l părăsească; iar cei teferi să se ferească ca de muşcătura viperei de mrejele şi întinăciunea lui, dăm aici mai jos aceste învăţături lămuritoare şi folositoare multora.

Însemnare. Malahia este atât de urâtă lui Dumnezeu, încât pentru dânsa a omorât pe Onan feciorul lui Iuda (care a fost fecior al lui Iacob), pentru că el a arătat întâi această răutate pe pământ, şi de la care s-a numit şi malahie "onanism". "Şi rău s-a arătat - zice Scriptura la Facere cap. 38,10 - înaintea lui Dumnezeu, că a făcut aceasta - Onan adică - şi l-a omorât pe el". Şi este părerea unor dascăli, că Dumnezeu, atât de mult urând pe filozofii cei mândri ai Elinilor, i-a lăsat să se stăpânească de acest păcat, spre pedeapsa închinării lor la idoli, căci cunoscând pe Dumnezeu, nu ca pe un Dumnezeu L-au slăvit. Şi se semuieşte aceasta din ceea ce zice Dumnezeiescul Pavel pentru dânşii: "Pentru aceea i-au dat pe ei Dumnezeu în poftele inimilor lor, spre necurăţie, ca să se necinstească trupurile lor întru sineşi" (Rom. 1, 24), unde prin aceea se zice "trupurile lor întru sineşi", a arătat pe malahie, întru care acelaşi trup lucrează şi pătimeşte singur întru sine. Malahia, zice Ioan al Scării (Cuv. 15), este curvie ce se face fără de alt trup, prin care a căzut acel mare Sihastru, pentru care a zis Dumnezeiescul Antonie, că mare stâlp a căzut. Pe malahie acesta o numeşte moarte şi pierzare (Cuv. 15), care totdeauna se află la noi şi se poartă împreună cu noi, şi mai vârtos în vremea tinereţilor. Pentru aceasta foarte cu greu este să se depărteze de dânsa şi să se pocăiască acei care s-au prins odată de dânsa. De aceea şi un dascăl o aseamănă cu o mreajă mare a diavolului şi a iadului, cu care a tras lumea spre pierzare, şi mulţi se prind într-însa, dar puţini scapă. Şi se bucură inima lui (a diavolului) pentru vânatul cel mult ce face cu aceasta, şi o tămâiază că i-a prins multe bucate şi multe suflete - precum zice Avacum: "Sfârşit cu undiţa a smuls şi l-a tras pe el cu mreaja (adică pe lume o a tras) şi l-a adunat pe el în năvoadele lui. Pentru aceasta veseli-se-va şi se va bucura inima lui, va jertfi năvodului său , şi va tămâia mrejei lui, căci cu ele îngraşă partea lui şi mâncările lui alese" (Av. 1, 15-16). Dar ce să zic mai mult? Malahia nu numai la suflet pricinuieşte vătămare veşnică, ci pricinuieşte vătamare şi la sănătatea trupului. Vătămare la suflet, căci îl lipseşte de împărăţia Cerurilor şi-l osândeşte în munca cea veşnică - precum zice Pavel: "Nu vă înşelaţi, nici curvarii, nici preacurvarii, nici malahii, nici închinătorii de idoli... Împărăţia lui Dumnezeu nu o vor moşteni" (1 Cor. 6, 9). şi măcar că Gură de Aur şi Teofilact aicea pe malahii i-au tâlcuit, că sunt cei ce curvesc şi pătimesc cele lucrate de catre Sodomiteni, dar însă mulţi alţi dascăli la această socoteală au înţeles pe malahii, pentru că (malahia) face pe suflet de pierde fecioria, care este cel mai cinstit lucru al inimii, şi care, de se va pierde odată, nu se mai dobândeşte nici odinioară, şi pentru că îl face de aduce jertfă diavolului prin sământa trupului său - precum zice un Părinte. Pricinuieşte şi vatămarea trupului, căci precum zic doctorii, malahiii: "1. îngălbenesc. 2. Slăbeşte stomacul lor. 3. Slăbeşte vederea ochilor lor. 4. Pierd glasul. 5. Pierd isteţimea şi ascuţimea minţii. 6. Pierd ţinerea de minte. 7. Pierd somnul cu oarecare visuri tulburate. 8. Tremură trupul lor. 9. Pierd toată bărbăţia trupului şi a sufletului. 10. Li se întâmplă dambla. 11. Le urmează scurgerea cea prin somn, de multe ori şi când sunt treji. 12. Îmbătrânesc curând şi mor rău şi cu ticăloşie. Păcatul acesta, dar, este ca o ciumă şi stricăciune a neamului omenesc, şi face pe malahii şi aicea să petreacă o viaţă ticăloasă şi în cealaltă viaţă să se muncească veşnic în focul muncii... (Carte f. folositoare de suflet, pg. 91-94).

PEDEAPSA UCIGAŞILOR

ORICE ATENTAT ASUPRA VIEŢII, SE RĂZBUNĂ VREMELNIC ŞI VEŞNIC

31. Am însoţit pe alţii la felurite ucideri?

"Fiule! Să nu te înşele pe tine oamenii cei necredincioşi, nici să vorbeşti lor. De te vor ruga, zicând: "Vino cu noi, însoţeşte-te la sânge, şi cu strâmbătate să ascundem în pământ pe omul cel drept; să-l înghiţim pe el ca iadul, de viu şi să stingem pomenirea lui de pe pământ. Agoniseala lui cea de mult preţ să o apucăm, şi vom umplea casele noastre de prăzi. Puneţi-ne soarta ta cu noi, şi o pungă de obşte să avem toţi şi un sac să fie nouă".

Să nu mergi pe cale cu dânşii, ci să-ţi abaţi piciorul tău de la cărările lor. Că picioarele lor la răutate aleargă, şi sunt grabnice a vărsa sânge. Că nu fără dreptate se întind mrejele păsărilor. Că cei ce se însoţesc sângiuirilor, îşi agonisesc lor rele, şi sfărâmarea oamenilor celor fărădelege este rea. Acestea sunt căile tuturor celor ce fac fărădelegi, căci cu necredinţa îşi răpesc sufletul lor" (Pildele lui Sol. 1,10-19).

Cei ce se însoţesc cu alţii la ucideri, se canonisesc la fel cu ucigaşii (vezi într. 11 la pg. 1300-1303; Rom. 1, 32; Ps. 49 (50) 18-19; Mărt. Ort. p. II-a răsp. la într. 45).

32. Mi-am destrămat singur sănătatea şi mi-am scurtat viaţa mâncând şi bând peste măsură, prin ospeţe, petreceri, baluri, jocuri, etc.?

"Nu fii nesăţios întru toată deşertăciunea şi nu te apleca la mâncări multe. Că în mâncărurile cele multe va fi durere, şi nesaţiul va veni până la îngreţoşare" (Is. Sir. 37, 32-33; iar pentru jocuri şi baluri vezi la 1 Cor. 10, 7; Gal. 5, 21; "Părăsiţi calea pierzării", "Izvorul Răutăţilor" ş. a. de autor).

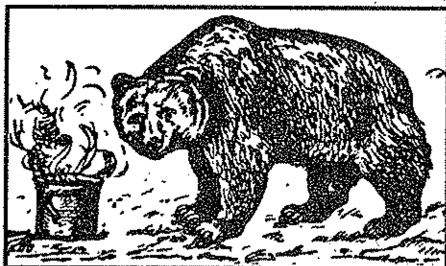
Îmbuibările duc sufletele în pierzare. Mâncărurile şi băuturile sunt date de Dumnezeu "spre hrana şi îndulcirea noastră". La zilele mari, se cuvine ca masa să fie mai plină decât în zilele de rând: mâncărurile mai bune, băuturile mai alese, pentru ca îndulcindu-ne din ele, să dăm şi prin acelea laudă lui Dumnezeu, după cuvântul Sf. Ap. Pavel, care zice: *"Ori de mâncaţi, ori de beţi, ori altceva de faceţi, toate să le faceţi spre slava lui Dumnezeu"* (1 Cor. 1, 31). Însăşi

Împărăţia lui Dumnezeu o aseamănă Mântuitorul cu o masă mare, o cină mare, la care sunt poftiţi mulţi... Dar întrecerea în mâncăruri şi băuturi e un păcat, şi chiar un izvor de păcate nenumărate". *"O corabie care duce o greutate prea mare, se scufundă şi piere,* - zice Sf. Ioan Gura de Aur - *tot aşa şi Sufletul şi trupul omenesc se pierd prin îmbuibări"*. Iar în alt loc zice: *"Beţia e un balaur cu multe capete, aşa cum ni-l descriu poeţii păgâni; iar capetele balaurului beţiei sunt: desfrâul, mânia, moleşeala şi poftele trupeşti"*.

Oare mesele majorităţii creştinilor vremurilor acestora în Duminici şi sărbători mari şi mici, sunt mese creştineşti, la care se mănâncă şi se bea *"spre lauda lui Dumnezeu"*, cu măsură, cu bună cuviinţă, cu bucurie creştinească? Nu! De cele mai multe ori "nu". Necumpătarea şi îmbuibarea şed cu noi la masă, şi "balaurul beţiei" e idolul, căruia-i ne închinăm. Se cheltuiesc bani grei şi se face o ispravă neiertată de mâncăruri şi băuturi, nu spre lauda lui Dumnezeu, ci pentru ameţirea minţii şi gâdilirea simţurilor noastre. Şi acele mâncăruri şi băuturi, care se strică şi se varsă îmbolnăvindu-ne şi tâmpindu-ne mintea, înmulţesc: lipsa, scumpetea, sărăcia şi nevoile în lume. Mulţi dintre noi fac mese şi beţii, nu numai la zile mari; ci şi în zilele de rând mănâncă până gem de îmbuibare, şi beau la băuturi beţive până ce nici nu mai văd bine cu ochii! Şi când se trezesc din ameţeală, cârtesc în contra vremurilor că sunt grele. Să fim cumpătaţi în mâncăruri şi băuturi şi vom vedea clar că vremurile încă sunt bune (Predici O. Soroceanu).

"Luaţi aminte de sine, ca să nu se îngreuieze inimile voastre cu saţiul mâncării şi cu beţia şi cu grijile lumii, şi fără de veste să vină asupra voastră ziua aceea. Căci ca o cursă va veni peste toţi ceea ce stau pe faţa a tot pământul. Priveghiaţi dar în toată vremea rugându-vă, ca să vă învredniciţi a scăpa de toate cele ce vor să fie şi a sta înaintea Fiului Omului" (Lc. 21, 34-36).

Ursul şi mierea fierbinte. La serbarea unui prinţ german din veacurile trecute, pentru amuzarea oaspeţilor s-a folosit un urs, căruia i s-a dat drumul în mijlocul unei curţi, unde era un vas mare plin cu miere fierbinte. Cum ursul se prăpădeşte după miere, îndată ce i se dete drumul, se repezi cu botul în vas, opărindu-se amarnic. Urlând de durere, se retrase la marginea curţii. Dar nu peste mult, lăcomia îl aduse iar la oală. Şi iar se arse una bună şi iar se retrase.

Şi iar veni, şi iar fugi. Şi tot aşa făcu până ce pe urmă înghiţi toată mierea şi pieri pe loc.

Exact aşa face şi creştinul de "literă". Când "se arde" cu "mierea" desfătărilor lumeşti, se retrage în căinţă. Dar lăcomia îl duce iar la păcat. Şi după ce "se arde" din nou, iar se

căieşte din nou. Şi iar "se arde" şi iar se căieşte. Şi tot aşa "se arde" şi "se căieşte", dar de "miere" nu se lasă până ce moare în păcat şi pieire sufletească.
Ce folos că ne spovedim regulat şi păcătuim regulat? Ce folos de căinţă dacă "facem tot aceleaşi urâciuni" (Ieremia)? Ce folos de căinţă dacă nu ne lăsăm de "miere?" O căinţă fără îndreptare este un lucru foarte plăcut diavolului. De ursul cu miere fierbinte "râdea" prinţul cu oamenii lui. De creştinul ce "se arde" mereu şi păcătuieşte mereu, râde prinţul întunericului cu ceata diavolilor lui. A te căi cu adevărat, înseamnă a o rupe cu lumea şi păcatele. Înseamnă a "muri faţă de lume şi păcat (Rom. 6; Gal. 6, 14). Iar aceasta o poate face numai cel ce s-a suit la Golgota; cel ce a aflat cu adevărat Jertfa Scumpului nostru Mântuitor (Pr. I. Trifa 377).

Lăcomia l-a ucis. Prin mâncare a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea. Istoria ne spune despre un rege din vechime, care era foarte lacom la mâncare. Întâmplarea face ca el să afle că avea un supus care-l întrecea în lăcomie. Trimise în grabă poruncă să-l închidă în temniţă. Acolo l-a pus la următoarea încercare: L-a silit să mănânce numai pâine timp de şapte zile, închis în o cameră a temniţei, unde-i pusese opt pâini, dintre care una otrăvită. Acolo, i s-a pus în vedere să mănânce pe îndelete, cu luare-aminte, ca nu cumva mâncând întâi din pâinea otrăvită să moară grabnic. Bietul om, rob al lăcomiei în viaţa sa, nu s-a putut stăpâni, şi din prima zi mâncând chiar din pâinea otrăvită, a murit pe loc...
Regele lacom când a văzut s-a întristat groaznic de sfârşitul acelui nefericit, robit lăcomiei, dar cu toate acestea el nu s-a părăsit de patima sa. După aceea, la o masă regală, regele a ţinut morţiş ca să servească ouă de struţ. Mesenii au rămas îngroziţi când au văzut pe regele lor lăcomindu-se la mâncare. Dar, vai, cât de mare le-a fost groaza, când le-a fost dat a fi martorii morţii regelui, căci, având nefericirea să nimerească un ou stricat, care crăpându-se şi plesnindu-i între degete, l-a scârboşit groaznic şi venindu-i rău, a rămas în nesimţire... O, Creştinilor, care vă ştiţi robiţi de acest păcat, gândiţi-vă bine şi luaţi măsuri de îndreptare pentru voi în viitor! Hotărâţi-vă pentru a fi cumpătaţi la mâncare şi băutură în restul vieţii...

Beţia. Nu e pe pământ făptură mai măreaţă şi mai minunată decât omul! Nu este minte mai ageră şi mai încăpătoare ca a lui! Nu e altă fiinţă mai chipeşă, mai falnică şi mai frumoasă decât dânsul! Statura lui mândră şi dreaptă îţi spune că el este regele atâtor vietăţi, care se târăsc pe pământ, sau se încovoaie cu capul plecat, ca nişte roabe înaintea lui. Numai omul are darul nepreţuit de a-şi arăta prin grai: ce simte şi ce gândeşte.
Ah! Şi ce jale te apasă, când vezi pe acest rege al pământului, că se face una cu toate dobitoacele de rând! Cine e fericitul acela care n-a întâlnit nicio-

dată în viaţa lui chipul domnesc şi mândru al omului, schimonosit de stricăciunea beţiei, într-o pocitanie hâdă şi dezgustătoare?... Nu mai stă drept şi arătos, ca un stăpânitor, ci se încovoaie ca un rob nemernic. Şovăie ca un copil nevârstnic. Cade ca un stârv lipsit de viaţă. Ochii lui, deştepţi şi vioi oarecând, dormitează stinşi, împăienjeniţi. În luminile lor, nu zăreşti mai multă minte decât în ale unui bou. Icoana Sfântă a figurii lui, făcută după Asemănarea lui Dumnezeu s-a stricat: e numai o mâzgălitură. Cine a mânjit-o astfel pe obraz, pe nas, cu vopsele stacojii? Ce duh rău şi-a bătut joc de dânsa încondeind-o, ca să nu mai semene a om?... Te întrebi, ce lighioană o fi această făptură ciudată, care nu e nici om, nici animal? În loc să vorbească gângăneşte. Gura lui flecară, bolboroseşte sunete fără legătură, fără înţeles, sau fără judecată. Parcă ar fi cuvinte; dar şi un copil ar grăi mai omeneşte. Tot ce ştia, se şterge din minte. Tot ce plănuia, se ascunde în întuneric. Uită trecutul şi nu mai zăreşte deloc în viitor. Noapte şi haos e în capul lui; gol şi întuneric se întinde peste lumina lui. Din om a ajuns neom. Nu mai vede, nu mai pricepe, înjură, răcneşte, bate, fură, ucide. E turbat? Negreşit că sănătos nu e! Cine e treaz, să se dea înlături, să-l ocolească. Boala lui e grozavă. Ca mâine o să-l vedeţi: ori în spital, ori în puşcărie, ori mort într-un şanţ.

Iată scârba beţivanilor! Iată şubrezenia hotărârii lor. Doamne fereşte pe tot omul de primirea acestui "drac" al diavolului vremelnic şi veşnic, beţia.

Săracul!... şi cât blestem pe neamul lui! Din sângele beţivilor, ies copii scricaţi, porniţi la beţie şi la fapte rele, ursiţi a trece şi dânşii prin cârciumă, ca să ajungă tot la spital ori la ocnă. E un blestem, care prigoneşte până la al nouălea neam, până la cea din urmă odraslă. Strănepoţii ispăşesc în jalnică ticăloşie greşelile strămoşilor loviţi de păcat. Nici praful nu se alege de traiul lor, de casa lor, de neamul lor. Afurisită le este soarta şi truda şi agoniseala. Nimic

nu pot prinde din munca lor. Ca putregaiul se dărâmă tot ce se înfiripează o clipă din osteneala lor. E tristă soarta beţivului; şi dureros viitorul urmaşilor lui.

Cine-şi iubeşte neamul, şi cine vede în om ceva mai mult decât într-o vită, să lupte din răsputeri, cu vorba şi cu fapta, pentru îndreptarea celor povârniţi pe calea pierzării. Să ne dăm mâna cu toţii, şi să pornim război celui mai grozav şi mai viclean vrăjmaş al omenirii: *"beţia"*! Numai aşa vom putea să ne numim şi să rămânem oameni!

Beţivul e pacostea familiei sale. El îşi dărapănă avutul, îşi vatămă sănătatea şi-şi sfărâmă liniştea căsniciei sale. Beţivul înclină spre trândăvie, e iute la mânie şi veşnic pornit spre gâlceavă. Când n-are ce bea şi bate soţia, îşi schingiuieşte copiii şi înjură pe cine îi iese în cale. În casa beţivului e sărăcie lucie. În curtea lui: bozi şi bălării. În ogradă: ciulini şi mărăcini. Nevasta beţivului este izvor nesecat de lacrimi. Când doarme, visează că plânge amarul şi chinul copiilor săi. Pruncii beţivului mai bine nu s-ar fi născut! Beţivul bea lacrimile, sângele şi viaţa femeii şi copiilor săi. Dracul a născocit rachiul ca să aibă cârciumarul ce vinde şi beţivul ce bea. E bine deci să se ştie că dracul nu face fântâni şi nici cârciumarii nu-şi adapă muşterii cu apă, decât numai după ce au căzut în baltă. Beţivii să ia aminte.

Ţuica, vinul cui îi place, n-are cu ce să se îmbrace.

Beţivul când trece pe punte, închide ochii, ca să nu vadă apa.

E de plâns gospodăria, unde s-a înfundat beţia (I. Popescu Băjenaru).

33. Am făcut rămăşaguri diavoleşti, că ne vom întrece în mâncăruri, băuturi, fumat tutun, ridicături, sărituri, jocuri, strigări, sau chiuituri nebuneşti, prin care mulţi şi-au pierdut sănătatea şi viaţa, pogorându-se cu zile în mârmânt şi-n iad?

"Voi din tatăl diavolul sunteţi, şi poftele tatălui vostru vreţi să faceţi. Acela ucigător de oameni a fost din început şi întru adevăr n-a stat, că nu este adevăr întru dânsul..." (Ioan 8, 44). *"Nu este înţelepciunea aceasta* (a acestor feluri de rămăşaguri sataniceşti) *de sus pogorându-se, ci este pământească, sufletească, drăcească"* (Iac. 3, 15). *"Iar care sunt ai lui Hristos, trupul şi-au răstignit împreună cu patimile şi cu poftele. De trăim cu Duhul, cu Duhul să şi umblăm. Să nu fim măreţi în deşert..."* (Gal. 5, 24-26).

Rămăşagurile satanice i-au ucis trupeşte şi sufleteşte. "Doctorul Helvin relatează că doi fraţi făcură o prinsoare: care fumează mai mult fără pauză? Unul a fumat 18 ţigări de foi germane, altul 17, şi amândoi au murit repede întoxicaţi". Astfel de rămăşaguri diavoleşti s-au făcut şi cu jocurile, cu mâncărurile, etc.

Un om din Buneşti-Argeş s-a prins că va mânca 100 ardei mici roşii; dar după ce i-au mâncat, în urma arsurii mari ce a suferit, a rămas cu obiceiul de

a căsca mereu gura, fără voie, la fiecare 5 sau zece minute.

Rămăşagul l-a robit diavolului. În vremea veche trăia un om bogat şi bun. El avea o mulţime de slugi care se lădau cu bunătatea stăpânului lor. Ele ziceau: "Nu se află sub soare un alt stăpân mai bun ca stăpânul nostru! El ne hrăneşte şi ne îmbracă bine, ne dă treabă după puterile noastre, nu supără nici cu o vorbă pe nimeni; el nu-i ca alţi stăpâni, care se poartă cu slugile mai rău decât cu vitele, pedepsindu-le pentru toate nimicurile. Din gura unora ca aceştia nu auzi o vorbă bună, pe când stăpânul nostru ne vrea numai binele, mai bine nici nu se mai poate!"

Aşa vorbeau slgile de stăpânul lor, dar diavolului nu-i venea la socoteală când vedea că slugile trăiau bine cu stăpânul, şi de aceea îşi puse ochii pe una din ele, anume Alexe. Acestuia îi porunci să momească şi pe celelalte slugi. Şi astfel, într-o zi, când slugile vorbeau de bine pe stăpanul lor, Alexe ridică vocea şi zise: "În zadar vă mai lăudaţi cu mărinimia stăpânului nostru! Chiar şi diavolul ar fi de treabă când iar face cineva toate pe plac! Noi slujim pe stăpânul nostru cu credinţă şi-i facem toate pe voie. Îndată ce doreşte ceva, noi şi aducem la îndeplinire. Cum n-ar fi atunci bun cu noi? Ia încetaţi a-i mai face pe plac: pricinuiţi-i vreun neajuns şi veţi vedea atunci cum are să răsplătească răul cu rău, mai straşnic decât cei mai răi stăpâni de pe lume!"

Celelalte slugi începură să stea de vorbă cu Alexe despre aceasta şi făcură prinsoare cu el. Alexe îşi luă însărcinarea să supere pe stăpânul lor. Dacă nu izbutea, îşi pierdea straiele lui cele mai bune; iar de izbutea, atunci le lua el pe ale tuturor celorlalţi. În afară de asta, trebuiră să-şi dea cuvântul, că dacă ar fi vrut cineva să arunce pe Alexe în temniţă, ei să-i ia apărarea înaintea stăpânului lor. Alexe, ca cioban, era însărcinat cu păzitul oilor alese de prăsilă. Când veni stăpânul dimineaţa cu nişte oaspeţi şi le arăta oile la care ţinea mai mult, sluga diavolului făcu semn tovarăşilor săi: "Staţi la pândă, acum îl şi întărât". Toate slugile se adunară la poartă şi priveau peste gard. Diavolul se căţărase si el într-un copac şi se uita bucuros cum îi va sluji sluga sa. Stăpânul umblă prin turmă, arătă oaspeţilor oile şi mieii, şi acum vrea să le arate pe cel mai bun berbec al său. "Şi ceilalţi berbeci sunt frumoşi, zise el, însă cel cu coarnele minunate e nepreţuit, şi ţin la el ca la ochii din cap".

Deodată turma se dădu într-o parte speriată, aşa că oaspeţii nu putură vedea berbecul cel de preţ. De îndată ce acesta se răzleţi de turmă, sluga diavolului făcu învălmăşeală printre oi şi oaspeţii iarăşi nu putură vedea berbecul cu pricina. Atunci stăpânul zise către Alexe: "Alexe, prietene iubit, dă-ţi osteneala şi vezi de prinde berbecele cel de preţ şi-l ţine locului".

Cum spuse stăpânul aceste vorbe, Alexe se şi aruncă în mijlocul turmei, înhăţă berbecul de lână, îi apucă piciorul stâng de dinainte şi-l răsuci până-l

rupse. Bebecul behăi şi se prăbuşi în genunchi, pe picioarele de dinainte. Alexe îl apucă iute de piciorul drept, că cel stâng fiind rupt acum, bălăngănea ca o limbă de copot. Oaspeţii, cât şi slugile, scoaseră un ţipet de spaimă, iar diavolul avu mare bucurie, când văzu de ce se apucă să facă vicleanul Alexe.

Stăpânul se făcu negru la faţă, lăsă capul în jos şi nu zise o singură vorbă. Tot astfel şi oaspeţii şi slugile, îngroziţi de ceea ce putea să se întâmple. Deodată însă, ca şi cum ar fi vrut să arunce o greutate de pe sine, stăpânul tresări, ridică capul şi privi spre cer. Încreţiturile de pe frunte i se neteziră şi privind cu blândeţe spre Alexe, zise: "Alexe, Alexe! stăpânul tău ţi-a poruncit să mă superi, însă Stăpânul meu e mai puternic decât al tău. Tu nu m-ai supărat pe mine, eu însă voi supăra pe stăpânul tău. Aşa fiind, află dragul meu, că nu vei lua nici o pedeaspă de la mine. Tu vrei să fii liber: iată, îţi dau libertatea aici înaintea tuturor. Ia-ţi ale tale şi mergi în pace!" Zicând acestea stăpânul cel bun, se duse cu oaspeţii în casă. Deodată însă se auzi un troznet îngrozitor: necuratul pleznind de mânie, se afundă în tartar... (D. Ort. a VII, Nr. 9-10).

Spirtul şi tutunul. Iată doi fraţi între sineşi strâns legaţi! Cu câtă patimă iubesc oamenii pe aceşti doi fraţi! Şi cum, nu i-ar iubi, când şi unul şi altul luptă cu îndârjire spre a le scurta mai degrabă această viaţă plină de: griji, nevoi, dureri şi mizerii omeneşti! Ba încă le mai uşurează şi punga! Nu-ţi mai faci capul catastif, ca să ţii socoteala avutului tău! Unii zic că spirtul şi tutunul dărapănă sănătatea. Când bei rachiu însă, uiţi orice necaz; şi când fumezi tutun, îţi trece viaţa ca-n vis.

Dar, mă rog, ce rău poate să facă omului, spirtul? Dimpotrivă; îl argăseşte din cap până în picioare. Scapă şi de grija mâncării, căci stomacul argăsit nu prea cere hrană, fiindcă n-o mai poate mistui. Vărsăturile pricinuite de multele băuturi spirtoase, iarăşi sunt bune. Ele golesc stomacul, făcând loc altor clondire de rachiu. Inimii, iarăşi îi prieşte spirtul. El o ajută să bată din ce în ce mai neregulat; şi, câteodată o face să doarmă somnul drepţilor cu stăpân cu tot. Plămânii slăbesc, ficatul şi rinichii se umflă. Iată dar, că nici aceste organe ale corpului n-au de ce fi mânioase pe spirt! Când e vorba de creier, el trebuie să fie cel mai mulţumit! Omul care a luat-o la măsea, nu-şi mai bate capul cu nimic. El îşi uită de treburi, nu mai judecă, nu mai are chef le lucru, se mişcă anevoie şi e dornic de gâlceavă. Ca să nu-şi mai chinuie creierul cu feluritele gânduri, alunecă sub masa la care a băut. Când se trezeşte, simte că-i vâjâie urechile, îl doare capul, are greaţă, îl dor încheieturile; într-un cuvânt, nu mai e bun de nici o treabă. Ca să se tragă, începe iar să bea. Şi bea, până-şi bea punga, sănătatea şi minţile.

Şi acasă, beţivul se simte tot atât de mulţumt ca şi la cârciumă. Copii ca ai lui, nu are nimeni! Unu-i idiot. Altul e surd şi mut. Celălalt e bolnav de *"ducă-se*

pe pustii". Al patrulea e la balamuc; iar cel mare a ajuns la puşcărie. Femeia beţivului... blesteamă ceasul în care a născut-o maică-sa! Iată fericirea beţivului! Iată cum răsplăteşte spirtul pe cei care-l iubesc. Dar tutunul?

Tutunul e mai blajin ca spirtul. El otrăveşte sângele omului, încetul cu încetul; încolo, nu-i face nici un rău. Tutunul are într-însul una dintre cele mai grozave otrăvuri: nicotina. Cu o linguriţă de nicotină poţi omorî 20-30 de oameni. Fumătorul nu e ameninţat să moară ca beţivul; prin şanţuri, sau la ocnă. El poate muri în sânul familiei, în floarea vârstei; ori, în cazuri mai rele, la balamuc. Tutunul vatămă foarte mult plămânilor. Din această pricină, el prieşte mult celor ofticoşi, căci le scurtează viaţa mai repede şi-i scapă de chinurile bolii lor. Pe cei sănătoşi, îi ajută să poată deveni mai cu înlesnire ofticoşi. Fumătorul care încearcă gustul tutunului, are la început ameţeală mare, greaţă şi vărsături. Mai târziu, după ce corpul s-a deprins cu otrava tutunului, scuipă des. Pierde pofta de mâncare. Dinţii i se îngălbenesc şi i se strică mai cu înlesnire. Vocea i se îngroaşă. Corpul îi slăbeşte. Pielea feţei i se îngălbeneşte. Tusea devine mai apoi, tovarăşa nedespărţită a fumătorului.

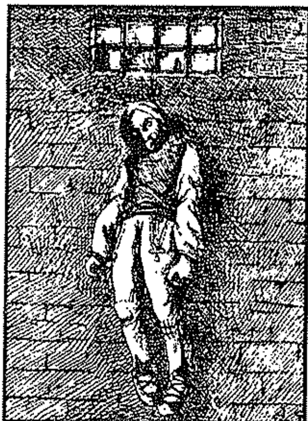
Iată dar, ce plăcută privelişte pentru cei ce vor să se apuce de fumat...! Dar punga, biata pungă?! Nu mai socotesc câţi bani fură beţivul şi fumătorul de la gura copiilor şi soţiilor lor, căci mă îngrozesc...!

Iată ce prieteni periculoşi sunt: spirtul şi tutunul! Dacă beţia şi fumatul v-au robit, pentru Numele Marelui Dumnezeu şi pentru binele mult încercatului nostru Neam, luptaţi să scăpaţi din ghiarele acestor vicii! Şi mai vârtos, înfrânaţi cu stăşnicie înclinările tinerilor care, în nepriceperea lor, dau năvală în braţele acestor patimi scârboase! Numai aşa vom dovedi că suntem oameni!

Spovedania unui beţiv. "Iată-mă şi între pereţii umezi şi mucigăiţi ai puşcăriei! Iată-mă ucigaş! Ah! unde m-aduse rachiul? Tată, tată, d-ta m-ai nenorocit! Ai crezut că mă bucuri, făcându-mă de mic tovarăşul d-tale pe ţoiul de rachiu?! Cum nu m-am înţelepţit, când, în acea noapte de Crăciun, te-am găsit îngheţat în şanţ după ce ai ieşit beat de la cârciumă?"

"Parcă mă văd mic. Mă duceam la cârciumă după tata, să-l chem acasă. El mă lua pe genunchi şi mă adăpa cu rachiu. După ce-am sfârşit şcoala, m-am făcut cojocar. Munceam cu tragere de inimă, dar beam tot ce câştigam. Mai târziu, am ajuns să mă satur de lucru. Am început să fac datorii. Aveam certuri cu cârciumarii. Mă băteam cu lumea şi mâncam bătaie. Mai totdeauna mă trezeam din beţie la închisoarea primăriei. Am ajuns un trântor. Trăiam din munca soţiei mele. De multe ori îi furam şi bruma ce agonisea şi ea, şi mă duceam de mă îmbătam. Când nu-i găseam banii, o luam la bătaie, ca să mi-i dea singură. Într-o zi, nu mai avu ce să-mi dea. Crezând eu că mă minte, m-am înfuriat şi am înhăţat-o de păr, am tăvălit-o pe jos şi-am strivit capul cu tocul

cismei. Iată unde ne-a dus rachiul: eu în puşcărie, nevasta în mormânt şi copiii pe drumuri! Trebuie să-mi fac seama, nu mai pot trăi! Nemernic am fost toată viaţa mea şi nemernic am să mor!

Fraţilor...! Dacă aţi luat drumul pierzării, opriţi-vă cât mai e vreme. Pilda mea să vă fie de învăţătură. Spargeţi sticla cu otravă amăgitoare. Rachiul e sângele Satanei şi cine-l va bea, va ajunge unde am ajuns eu!

Cârciumari! Grele păcate apasă pe sufletul vostru şi grea va fi pedeapsa pe care o veţi căpăta când va veni vremea cea de apoi!". Aceste rânduri au fost găsite în buzunarul unui ocnaş, care şi-a făcut seama, spânzurându-se de gratiile unei ferestre a celulei în care fusese închis. *"Cine are ochi de văzut, să vadă! Cine are urechi de auzit, să audă!"* (C.O. Matur I. P. Băjenaru).

Îngerul păzitor al beţivilor. Despre fiecare om se spune că are un Înger păzitor, care-l însoţeşte nevăzut pe tot locul şi îl apără de primejdii. Şi beţivul are un astfel de "înger păzitor". Iată-l în chipul de alături. "Îngerul păzitor" al beţivului este moartea. Acest înger păzitor îl însoţeşte în tot locul pe cel beţiv.

Acest "înger păzitor" îl aruncă pe cel beţiv în apă, în foc, în zăpadă, în temniţă, în spital, în mormânt şi în iad.

Vai de cei ce şi-au predat viaţa în seama acestui fioros "înger păzitor" (Din calendarul creştinului 1944).

Sfaturi pentru păstrarea sănătăţii şi lungirea vieţii pământeşti. Sănătatea şi viaţa sunt nişte daruri şi bogăţii, date de Dumnezeu, spre a ne folosi de ele cu bună chibzuială, după învăţăturile Dumnezeieştilor Scripturi, spre dobândirea statornicei fericiri vremelnice şi veşnice. Aceste daruri minunate trebuie însă a le conserva cât se poate mai bine, spre a ne folosi din izvoarele lor, aici şi dincolo de mormânt, prin ducerea luptei bune după lege, în folosul obştesc şi propriu, spre Slava lui Dumnezeu.

Curăţenia este mama sănătăţii. Boala nu se lipeşte de omul care-şi păstrează corpul curat. Molima nu se încuibează într-o odaie întreţinută curat. Sămânţa bolilor nu-şi poate face culcuşul într-o curte curăţită de gunoaie şi băligar. Ţineţi-vă corpul, odaia şi curtea, în curăţenie, şi bolile vă vor ocoli întotdeauna.

Cel mai straşnic medicament, pentru înlăturarea oricărei boli, este curăţenia.

Corpul. Ca să ne ţinem corpul curat, trebuie să ne spălăm bine în toate zilele. În fiecare dimineaţă să ne spălăm: *faţa, urechile şi mâinile* cu apă rece şi cu săpun. Gura, de asemenea trebuie să ne-o clătim cu apă. *Dinţii*, să-i spălăm cu periuţa, atât dimineaţa, precum şi după fiecare mâncare. Înainte de a ne aşeza la masă iarăşi trebuie să ne spălăm pe mâini cu apă şi cu săpun, spre a ne curăţi de murdăriile ce se pot prinde pe piele în timpul lucrului.

La masă să mâncăm încet, să mestecăm bine mâncarea în gură, să nu ne lăcomim. Să nu ne folosim de tacâmurile altora, nici de farfuriile lor, şi nici să bem dintr-un pahar din care a băut cineva, mai înainte de a-l fi spălat bine.

Dacă lucrăm într-un aer prăfuros, e bine să ne spălăm în fiecare seară *părul capului*, cu apă clădicică şi cu săpun, spre a ne curăţi de praful ce s-a depus pe corpul nostru în cursul zilei.

La două-trei zile, trebuie să ne spălăm *picioarele* cu apă caldă şi cu săpun. Cei ce asudă, e bine să se spele chiar şi în fiecare seară, spre a se înlătura acel miros urât al picioarelor. Cel puţin la o săptămână odată, e sănătos să facem *o baie caldă a întregului corp*. Să ne ferim a folosi prosopul, săpunul, peria de dinţi, pieptenele şi alte lucruri străine. Astfel de lucruri, nici nu trebuie să le cerem cu împrumut; dar nici să le dăm cu împrumut.

Să ne primenim cât mai des. Când suntem *transpiraţi*, să schimbăm degrab cămaşă, sau orice altă îmbrăcăminte ce-ar veni dedesubt, pe piele. *Năduşeala*, e bine s-o ştergem cu o batistă sau cârpă curată, înmuiată mai întâi în apă, şi apoi stoarsă. Asemenea să ne ferim a bea apă sau alte *băuturi reci*. Când suntem nevoiţi să bem vreo băutură prea rece, să n-o înghiţim cu lăcomie, ci să sorbim câte puţin şi pe îndelete. În loc de bragă sau limonadă rece, e mai nimerit a bea câte un ceai cald, căci ne potoleşte mai bine setea. Când suntem afară, la câmp, *să nu ne culcăm* de-a dreptul pe pământ; şi mai ales, să nu ne culcăm cu pântecele în jos. Să nu ne luăm după *prietenii stricaţi*, înhăitându-ne cu ei şi cutreierând bordelurile, de unde mai nimeni nu scapă neîmbolnăvit de boli lumeşti. *Noaptea e lăsată de Dumnezeu spre a ne odihni şi întrema corpul pentru munca zilei.*

Îmbrăcămintea. În ce priveşte îmbrăcămintea, să căutăm a fi destul de largă, să nu ne strângă, nici să ne apese vreo parte a corpului: să ne putem mişca într-însa în toată voia. Acelaşi lucru trebuie să-l ţinem în seamă şi la încălţăminte. În fiecare zi să scuturăm de praf, atât îmbrăcămintea, cât şi încălţămintea. Pe cât se poate, e bine să ne ferim a ne înprumuta cu haine, şi mai ales cu încălţăminte, de la alte persoane străine.

Odaia, în care locuim, trebuie ţinută într-o curăţenie desăvârşită. S-o văruim cât mai des, să măturăm gunoiul de pe jos, să spălăm scândurile sau să lipim

cu pământ - unde nu e pardoseală - cât se poate mai des. Dacă e cu putinţă, ferestrele să fie necontenit deschise - mai ales când dorm mai mulţi inşi la un loc - spre a se primeni aerul. Hainele şi încăţămintea, să le curăţim afară.

Curtea, sau ograda, trebuie iarăşi întreţinută curat. Gunoiul şi băligarul să-l cărăm la câmp spre a îngrăşa ogoarele. În fiecare sâmbătă, suntem datori să măturăm curtea, pentru ca Sfânta Duminecă să nu ne apuce cu gunoaiele din cursul săptămânii semănate în lungul şi-n latul curţii. Cât timp vom păzi sfaturile de mai sus, bolile vor sta departe de noi. Sănătatea stă în mâinile noastre: cum vom păstra-o aşa vom avea-o! (C.O. Matur I. P. Băjenaru).

34. Mi-am ucis Sufletul cu purtarea de grijă a trupului, spre împlinirea poftelor josnice şi a păcatelor grele?

Voi creştinilor *"lucraţi, nu pentru mâncarea cea pieritoare; ci pentru Mâncarea Aceea, care rămâne pentru viaţa veşnică, pe care vă va da-o Fiul Omului* (Ioan 6, 27-54; 4, 14). *Luaţi aminte de sinevă ca să nu se îngreuieze inimile voastre cu saţiul mâncărurilor, şi cu beţia şi cu grijile lumii, şi fără de veste să vie asupra voastră ca o cursă ziua aceea "a înfricoşatei judecăţi şi răsplătiri veşnice"* (Lc. 21, 34-36).

"...Noaptea a trecut, iar ziua s-a apropiat; să lepădăm dar lucrurile întunericului şi să ne îmbrăcăm în arma luminii. Ca ziua cu bun chip să umblăm nu în ospeţe şi şi în beţii, nu întru curvii şi întru fapte de ruşine, nu întru pricire şi pizmă. Ci îmbrăcaţi întru Domnul nostru Iisus Hristos, şi purtarea de grijă a trupului să nu o faceţi spre pofte. ...Nu pierde cu bucatele tale pe acela (Sufletul tău şi pe aproapele tău) *pentru care Hristos a murit... Că Împărăţia lui Dumnezeu nu este mâncare şi băutură; ci dreptate, pace şi bucurie întru Duhul Sfânt. Cel ce întru acestea slujeşte lui Hristos, bine plăcut este lui Dumnezeu şi ales la oameni. Deci, cele ce sunt ale păcii să urmăm, şi cele ce sunt spre zidirea unuia către altul.*

Pentru mâncare, nu strica lucrul lui Dumnezeu, că toate sunt curate; ci rău este omului celui ce prin sminteală mănâncă. Bine este a nu mânca carne, nici a bea vin, nici (îmbuibările) *de care fratele tău se poticneşte, sau se sminteşte, sau se slăbeşte". "Bucatele pântecelui şi pântecele bucatelor; iar Dumnezeu şi pe acela şi pe acesta va strica. Iar trupul nu curviei, ci Domnului, şi Domnul trupului; iar Dumnezeu şi pe Domnul L-a sculat, şi pe noi ne va scula cu puterea Sa. Dar nu ştiţi că trupurile voastre sunt mădulările lui Hristos? Deci dar, pe mădularele lui Hristos le voi face mădulări ale curviei? Să nu fie. Au nu ştiţi, că cel ce se lipeşte de curvă un trup este? Că vor fi, zice, amândoi un trup. Iar cel ce se lipeşte de Domnul, un duh este.*

Fugiţi de curvie, că tot păcatul care va face omul, afară de trup este; iar cel ce curveşte, într-al său trup păcătuieşte. Au nu ştiţi că trupul vostru este locaş

Duhului Sfânt ce locuieşte întru voi, pe Care îl aveţi de la Dumnezeu, şi nu sunteţi ai voştri? Că sunteţi cumpăraţi cu preţ; proslăviţi dar pe Dumnezeu în trupul vostru şi întru duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu" (Rom. 13, 12-14; 14, 15-21; 1 Cor. 6, 13-20).

"Nimeni să nu vă judece pe voi pentru mâncare sau băutură... Deci, de aţi murit împreună cu Hristos, după stihiile lumii, pentru ce ca şi cum aţi vieţui în lume primiţi obiceiuri? Nu te atinge, nici gusta, nici pipăi. Toate acestea sunt spre stricăciune prin obişnuinţă, după poruncile şi învăţăturile omeneşti... (Cols. 2, 16-22). *Bine este cu Darul să se întărească inima; iar nu cu mâncărurile, dintru care nu s-au folosit cei ce au umblat întru dânsele"* (Evr. 13, 9).

"Iubiţilor, rogu-vă ca pe nişte nemernici şi străini, să vă feriţi de poftele cele trupeşti, care se oştesc asupra Sufletelor (1 Petru 2, 11). *Cu duhul să umblaţi şi pofta trupului nu o veţi săvârşi. Că trupul pofteşte împotriva Duhului; iar Duhul împotriva trupului; şi aceştia se împotrivesc unul altuia, că nu cele ce aţi voi acestea să faceţi"* (Gal. 5, 16-17).

Lăcomia a ucis pe mulţi israeliţi în pustiu... Veneticii dintre ei începură să-şi arate poftele, şi stăteau cu ei şi fiii lui Israil şi plângeau, zicând: "Cine ne va hrăni cu carne? Căci ne aducem aminte de paştele, pe care-l mâncam în Egipt în dar, de castraveţi şi de harbuji, de ceapă, de praz şi de ustutori. Acum însă, sufletul nostru tânjeşte; nimic nu mai este înaintea ochilor noştri, decât numai mana".

Iar mana era ca sământa de coriandru şi înfăţişarea ei ca înfăţişarea cristalului. Poporul se ducea şi o aduna, o râşnea în râşniţe sau o pisa în piuă, o fierbeau în căldări şi făceau din ea turte; iar gustul ei era ca gustul turtelor cu untdelemn. Când cădea noaptea roua pe tabără, atunci cădea peste ea şi mana. Moise însă auzea cum plângea fiecare prin familiile sale şi la uşa cortului său, şi s-a aprins tare mânia Domnului şi s-a mâhnit Moise. Atunci a zis Moise către Domnul: "De ce întristezi pe robul Tău şi de ce oare n-am aflat milă înaintea ochilor Tăi, căci ai pus asupra mea sarcina a tot poporul acesta? Oare eu am zămislit tot poporul acesta şi oare eu l-am născut, de-mi zici: "Ia-l în sânul tău, cum ia doica un copil, şi-l du în pământul, pe care cu jurământ l-am făgăduit părinţilor lui?" De unde să iau să dau eu carne la tot poporul acesta? Căci plâng înaintea mea şi zic: "Dă-ne carne să mâncăm!" Eu singur nu voi putea să duc tot poporul acesta, că aceasta-i greu pentru mine. Dacă faci aşa cu mine, atunci mai bine omoară-mă, de-am aflat milă înaintea ochilor Tăi, ca să nu mai văd necazul acesta".

Atunci Domnul a zis către Moise: *"Adună-Mi şaptezeci de bărbaţi dintre bătrânii lui Israel, pe care-i ştii tu că sunt căpetenii poporului şi supraveghetorii lui, şi du-i la cortul adunării, ca să stea cu tine acolo. Că Mă voi pogorî acolo*

şi voi vorbi cu tine şi voi lua din Duhul care este peste tine, şi voi pune peste ei, ca să ducă ei cu tine sarcina poporului şi să nu o duci numai tu singur. Iar poporului spune-i: Să vă curăţiţi pentru ziua de mâine şi veţi avea carne, deoarece aţi plâns în auzul Domnului şi a-ţi zis? "Cine ne va hrăni cu carne? Că ne era bine în Egipt; că are să vă dea Domnul carne să mâncaţi şi veţi mânca. Şi veţi mânca nu numai o zi, nici numai două sau cinci zile, nici numai zece sau douăzeci de zile, ci o lună întreagă veţi mânca, până vă va da pe nas şi vă veţi îngreţoşa de ea, pentru că aţi dispreţuit pe Domnul, Care este între voi şi aţi plâns înaintea Lui şi aţi zis: "La ce trebuia să ieşim noi din Egipt?"

Apoi a zis Moise: "În poporul acesta în care mă aflu, sunt şase sute de mii de pedestri, şi Tu zici: *"Am să le dau carne să mănânce şi vor mânca o lună de zile!"* Tăia-li-se-vor oare toate oile şi toţi boii, ca să le ajungă? Sau tot peştele Mării li se va aduna, ca să-i îndestuleze?" Zis-a Domnul către Moise: *"Dar oare Mâna Domnului e scurtă? Acum vei vedea de se va împlini sau nu cuvântul Meu".* Atunci a ieşit Moise şi a spus poporului cuvintele Domnului, a adunat şaptezeci de bărbaţi dintre bătrânii poporului şi i-a pus împrejurul cortului. Şi S-a pogorât Domnul în nor şi a vorbit cu el, şi a luat din duhul care era peste el şi a pus peste cei şaptezeci de bărbaţi căpetenii. Îndată însă cum a odihnit Domnul peste ei, au început a pooroci, dar apoi au contenit. Doi din bărbaţi însă au rămas în tabără: pe unul îl chema Eldad şi pe celălalt îl chema Medad. Şi a odihnit şi peste ei Duhul, căci erau din cei înscrişi, dar nu veniseră la cort, şi au proorocit şi ei acolo în tabără.

Atunci a alergat un tânăr şi a spus lui Moise, zicând: "Eldad şi Medad proorocesc în tabără". Şi răspunzând Isus, fiul lui Navi, slujitorul lui Moise, unul din aleşii lui, a zis: "Domnul meu Moise", opreşte-i". Moise însă i-a zis: "Nu cumva eşti râvnitor pentru mine? O, de ar fi toţi prooroci în poporul Domnului şi de ar trimite Domnul Duhul Său peste ei". Apoi s-a întors Moise în tabără împreună cu bătrânii lui Israil. Atunci s-a stârnit vânt de la Domnul, a adus prepeliţe dinspre mare şi le-a presărat împrejurul taberei, cale de o zi într-o parte şi cale de o zi în cealaltă parte a taberei, strat gros aproape doi coţi de la pământ. Atunci s-a sculat poporul, şi toată ziua şi toată noaptea aceea şi toată ziua următoare, au adunat prepeliţe; şi cine a adunat mai puţin, tot a adunat zece coşuri, şi le-au întins împrejurul taberei. Dar carnea era încă în gura lor, şi nu isprăviseră încă de mâncat, când se aprinse mânia Domnului asupra poporului, şi a lovit Domnului poporul cu bătaie foarte mare. Şi s-a pus numele locului aceluia: Chibrot-Hataava, adică mormintele poftei, căci acolo au îngropat pe poporul cel pofticios" (Num. 11, 4-34).

Lăcomia pierde sufletele. Ni se istoriseşte că negrii ştiu a prinde maimuţele cu multă isteţime. Ei leagă de un arbore un săculeţ de piele, în care pun orez,

mâncarea cea mai plăcută a maimuţelor. Săculeţul are o mică deschizătură, numai atâta, ca să se poată vârî mâna goală a unei maimuţe, nu însă şi atunci când e plină cu orez. Biata maimuţă apucând orezul în pumn, pentru toată lumea nu şi-ar lăsa ea prada din mână. Astfel se prinde în cursă. Şi ieşind negrul din ascunzătoare, de şi maimuţa ţipă, sare şi se zbate, cade însă în prinsoarea amară, numai şi numai, pentru că nu se poate despărţi de prada ei. Lăcomia a prins-o, o ţine legată şi o robeşte, răpindu-i libertatea scumpă şi mult plăcută.

Aşa pătimesc şi majoritatea oamenilor. Pentru patima lăcomiei pântecelui, îşi pierd: sănătatea, pacea, fericirea, voia bună, lumina minţii, viaţa şi sufletul... Să avem grijă să nu ne prindă şi pe noi dragostea lacomă a îmbuibării pântecelui cu mâncăruri şi băuturi, spre împlinirea poftelor josnice, nici iubirea lacomă a banilor şi averii, ca să nu ne ducă în robia patimilor pierzătoare de suflet şi de trup.

"Vedeţi şi vă feriţi de lăcomie, că nu întru a prisosi cuiva din avuţiile sale este viaţa lui... Nu vă îngrijiţi cu sufletul vostru ce veţi mânca, nici cu trupul, în ce vă veţi îmbrăca. Sufletul e mai mare decât hrana şi trupul decât haina... Ştie Tatăl vostru că vă trebuie acestea. Ci, căutaţi mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui, şi acestea toate vi se vor adăuga vouă" (Lc. 12, 13-40; comp. Mt. 6, 24-34).

35. Am ucis cinstea altora prin grăirea de rău?

Crucea Mântuitorului a fost cumpăna dreptăţii între cei doi tâlhari. Unul (cel din stânga) cu grăirea de rău împotrivindu-se, s-a pogorât în iad; iar celălalt (din dreapta Mântuitorului răstignit) s-a uşurat de greşelile sale prin grăirea de bine şi a intrat în Rai. *"Unul din tâlharii cei răstigniţi îl hulea pe Dânsul, zicând: "De eşti Tu Hristosul, mântuieşte-Te pe Tine şi pe noi". Iar răspunzând celălalt, îl certa pe el, zicând: "Nu te temi tu de Dumnezeu, că într-aceiaşi osândă eşti? Şi noi, după dreptate cele vrednice după faptele noastre luăm; iar Acesta nici un rău n-a făcut". Şi zicea lui Iisus: "Pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni întru Împărăţia Ta". Şi a zis Iisus lui: "Amin zic ţie, astăzi împreună cu Mine vei fi în Rai"* (Lc. 23, 39-43).

Grăirea de rău se numeşte dezvelirea cu nedrept a greşelilor morale cele ascunse ale aproapelui. Ea este o faptă împotriva dreptăţii şi a dragostei către aproapele, o folosire ticăloasă şi neruşinată a Darului Dumnezeiesc al cuvântului. Cuvântul trebuie să fie un mijloc de unire, de dragoste şi de zidirea unuia către altul, iar nu să slujească spre lucruri potrivnice scopului pentru care ni l-a dat Dumnezeu (T.M. de P.S. Arhiereu Atanasie Craioveanu p. 701). *"Ceea ce urăşti tu, nimănui să nu faci"* (Tovit. 4, 19). "Cel ce descoperă sfaturi întru adunare, umblă cu două limbi, şi cu cel ce lărgeşte buzele sale nu te amesteca" (Pilde S. 20, 22). "Nu grăiţi de rău unul pe altul, fraţilor. Că cela ce grăieşte de rău pe

fratele său şi judecă pe fratele său, grăieşte de rău Legea şi judecă Legea; iar dacă judeci Legea, nu eşti făcător Legii, ci judecător" (Iac. 4, 11).

Apostolul Pavel învaţă la romani (1, 30) că, grăirea de rău este un semn caracteristic al păgânilor. *"Groapă deschisă grumazul lor; cu limbile sale vicleneau; judecă-i pe ei, Dumnezeule"*, zice psalmistul (Ps. 5, 9-10; Efs. 4, 31-2; Cols. 3, 8; 1 Petru 2, 1; 3, 10; 2 Cor. 12, 20; Tit. 2, 3; 3, 2; 2 Lege 19, 16-19; Ps. 100, 5; 139, 11; Prov. S. 19, 5; 1 Cor. 6, 10; Rom. 3, 13;).

Un oarecare clevetitor, fiind aproape de moarte, mulţi îl îndemnau să aibă încredere în mila Dumnezeiască. "Ce milă, strigă el, ce milă? Nu e pentru mine milă, eu care am avut aşa de puţină pentru alţii". Şi, scoţând afară limba, o arată celor de faţă ca să se uite. Apoi zise: "Asta m-a osândit. Limba aceasta, cu care de atâtea ori m-aţi auzit osândind pe alţii, acum mă aruncă şi pe mine în pierzare". Într-adevăr, ca o dovadă cum că drept vorbise, i se umflă limba într-un chip groaznic. Dureri cumplite îl chinuiau, de striga ca un taur, şi puţin după aceea muri. Despre alt defăimător se spune că şi-a sfâşiat limba cu dinţii în ceasul morţii; despre altul că a făcut viermi. Aşa de greu le era să mai ceară milă de la Dumnezeu (După Segneri pg. 152; Arhim. I. Scriban 65 predici populare).

Pedeaspa puternicului Aman, ponegritorul credinciosului Mardoheu şi al evreilor. În cetatea Suza din Babilon trăia un credincios evreu anume Mardoheu, din neamul lui Veniamin. El avea în casa lui o copilă crescută, fata lui Aminadav, fratele tatălui său, anume Estera. Împăratul Artarxerxe, care stăpânea atunci peste 127 ţări din Luza, capitala imperiului său, a iubit pe Estera, a luat-o de soţie, i-a pus diademă pe cap, a făcut o petrecere strălucită 7 zile, înălţând nunta Esterei prin aceasta. Cu toate onorurile acestea, Estera însă nu şi-a schimbat vieţuirea sa plină de credincioşie; ci păzea Legea Domnului cum îi poruncea ei Mardoheu.

Vrăjmaşul mântuirii credincioşilor, pune în primejdie viaţa lui Mardoheu şi a neamului său. Toţi cei din curtea împărătească se închinau lui Aman, înaltul sfetnic al împăratului, fiindcă aşa poruncise împăratul să se cinstească, dar Mardoheu nu i se închina lui. Aman simţindu-se ofensat pentru aceasta, s-a mâniat groaznic, şi a făcut sfat să piardă pe Mardoheu şi neamul lui. Atunci Aman s-a dus la împăratul şi a zis: "Împărate! Este un neam risipit printre neamuri, care are legi deosebite de ale tuturor popoarelor pământului, şi de legile împăratului n-ascultă. Nu este în folosul împăratului să-l lase liniştit. Dacă împăratul găseşte cu cale, să se scrie o poruncă, ca ei să fie nimiciţi". Împăratul i-a dat toată libertatea să facă tot ce vrea cu neamul evreiesc, pe care-l ponegrise, zicând: "Fă cum vrei cu neamul evreiesc". Văzându-se şi astfel împuternicit, Aman a hotărât să piardă tot neamul evreiesc; iar averile lor să le jefuiască. Pentru Mardoheu însă a pus să se taie un stâlp urias, de

50 de coţi, de care să fie spânzurat. Mardoheu văzând groaznica primejdie, a sa şi a neamului său, se roagă, şi Dumnezeu îl răsplăteşte cu bine. Îngrijorat foarte mult de soarta sa şi a neamului său, Mardoheu a trimis veste Esterei pentru primejduirea israeliţilor, obligând-o să mijlocească la împăratul. În acel timp Mardoheu, cu tot poporul evreiesc din Suza, au postit 3 zile şi 3 nopţi, fără a mânca sau a bea ceva, şi aşa s-a rugat lui Dumnezeu, zicând: "Doamne, Tu ştii că nu din semeţie am făcut aceasta, ci ca să nu pun mărirea omului, mai presus de Mărirea lui Dumnezeu, şi să nu mă închin nimănui, fără numai ţie". ...Estera, peste legile palatului împărătesc, intră la împăratul, află mila, dragostea, graţia lui la un ospăţ, după care toate lucrurile iau o altă întorsătură... Domnul a îndepărtat somnul de la împărat în noaptea aceea, şi a pus Artaxerxe să i se citească scrierile împărăţiei, cu felurite întâmplări şi aduceri aminte. Citindu-se acelea, s-a găsit acolo scrisă, o faptă bună a lui Mardoheu, care descoperise mai de demult, cum doi fameni se sfătuiau să omoare pe împăratul. Mardoheu i-a descoperit, i-a denunţat, şi aşa a scăpat viaţa împăratului.

Împăratul auzind şi reamintindu-şi de binele făcut lui de Mardoheu, a zis: "Ce cinste sau ce dar am făcut eu atunci lui Mardoheu pentru aceasta?" Aman a răspuns: "Nimic". Împăratul atunci a dat ordin lui Aman să-l îmbrace pe Mardoheu cu veşmântul său împărătesc, să-l încununeze cu cununa lui împărătească, să-l suie pe calul său şi să-l plimbe pe străzile capitalei, ca unul din mai-marii căpeteniilor sale. Aman a împlinit întocmai porunca împăratului, a îmbrăcat pe Mardoheu cu veşmintele împăratului, i-a pus coroana împărătească pe cap şi plimbându-l călare pe calul împăratului pe uliţele cetăţii, a strigat, zicând: *"Aşa va fi la tot omul pe care împăratul vrea să-l mărească"*.

Intrând Aman cu împăratul ca să ospăteze, împreună cu împărăteasa, împăratul i-a zis: "Ce este Ester, împărăteasă? Şi care este cererea ta?" Ester a răspuns: "Eu şi poporul meu, suntem vânduţi spre pieire, şi am cunoscut că nu este vrednic vrăjmaşul de curtea împăratului". Împăratul a zis: "Cine a îndrăznit a face lucrul acesta?" Ester a răspuns: "Omul vrăjmaş este acesta, Aman cel rău!" Atunci unul din fameni a zis: "Iată spânzurătoarea uriaşă de 50 de coţi pregătită de Aman în curtea casei sale pentru Mardoheu". Împăratul a poruncit: "Aman să fie spânzurat pe ea". Atunci Aman a fost spânzurat pe spânzurătoarea ce-o pregătise lui Mardoheu, şi aşa s-a potolit mânia împăratului".

Prin această lucrare şi minune Divină, scăpând din pierzare Mardoheu cu tot poporul evreiesc, a scris tuturor evreilor din împărăţia lui Artarxerxe, să serbeze în amintirea acestei binefaceri Dumnezeişti ziua de 14 şi 15 a lunii Adar (Februarie), pentru că în aceste zile s-au odihnit evreii de vrăjmaşii lor, şi plânsul lor li s-a întors în bucurie (Vezi pe larg Estera 1-10).

"Dreptul din cursă va scăpa şi în locul lui se va da cel necredincios... Aşa grăieşte Domnul Care te-a făcut, Iacobe, şi Cel ce te-a întocmit, Israile! Nu te

teme de nimic, căci Eu te izbăvesc, te chem pe nume, eşti al Meu. Dacă vei trece prin ape, Eu voi fi cu tine, şi râurile nu te vor îneca. Dacă vei merge prin foc, nu te va arde şi flacăra nu te va aprinde. Căci Eu sunt Domnul Dumnezeu tău, Sfântul lui Israil, Mântuitorul tău! Eu dau Egiptul ca preţ pentru răscumpărarea ta, Etiopia şi Saba în locul tău. De aceea, pentru că ai preţ în ochii Mei, pentru că eşti preţuit şi te iubsc. Eu dau oameni pentru tine, şi popoare pentru viaţa ta. Nu te teme de nimic, că Eu sunt cu tine" (Prov. S. 11, 8; 21, 18; Is. 43; Ier. 30; 46, 27-28). *"Îndrăzniţi. Nu vă temeti. Eu sunt cu voi în toate zilele..."* (Mt. 14, 27; 28, 18-20).

Clevetitorii ucigaşi ai preoţilor, credincioşilor şi ai dreptei credinţe. Pe la 1629 erau în Japonia 400 mii de creştini. Fiindcă lucrul Domnului cerea din ce în ce mai mulţi misionari, europenii trimiseră acolo un nou transport de predicatori ai Sfintei Evanghelii. Nişte negustori olandezi, cu toate că erau toţi creştini, au spus regelui (Micadou-lui) că misionarii vor să aducă în Japonia stăpânirea spaniolilor şi portughezilor. Micadoul porunci să se răstignească imediat nouă Preoţi-misionari la răspântiile drumurilor Aceasta fu semnalul unei persecuţii, care, din ordin regal, ţinu 40 de ani.

După 40 de ani, în Japonia, nu mai era decât un singur creştin! Iată ce grozăvie au adus vorbele clevetitoare ale negustorilor olandezi! Iată pentru ce Legea noastră Creştinească, este aşa de puţin răspândită în ţările Asiei!

Dragă cititorule, cum stai faţă de păcatele clevetirii? Eşti clevetitor? Leapădă-te de păcatul tău, căci zice psalmistul: *"Gura mea să nu grăiască lucruri omeneşti"* (Pr. A. Cosma). Dumnezeu pedepseşte pe calomniatori.

Să respectăm bătrânii. Cică de mult, dacă era un om bătrân şi nu putea lucra, îl dădea lumea într-o râpă. A mers odată un om de l-a dat pe tatăl său într-o râpă, dar nu l-a omorât, lăsându-l acolo. Venind acasă, un băiat al său îl întreabă: "Tată de ce l-ai dus pe unchiul în râpă, că aşa te-om duce şi noi pe d-ta!" Omul când a auzit, a mers şi l-a adus înapoi, ascunzându-l în pivniţă, ca să nu ştie ceilalţi oameni, şi-i dădea acolo mâncare.

Dă Dumnezeu şi ia pâinea la oameni, că n-a fost câţiva ani de-a rândul pâine, şi acum n-aveau ce semăna. Araţi drumurile, îl învaţă bătrânul pe fecior, căci va răsări ce s-a scuturat din care". Omul acela învaţă şi pe alţii, şi făcură aşa. Dar de mulţi ani n-a fost grâu şi secară ca de data aceasta. La tot nodul era câte un spic; tot la fel şi porumbul. Aşa s-a făcut pâine multă, şi oamenii au avut de unde să prindă iar la sământă.

Vorbesc oamenii din sat despre aceasta şi aude şi boierul. "Oare de unde a ştiut el să are drumurile? Trebuie să aibă, zic ei, undeva ascuns pe tatăl său, şi-l învaţă". Îl cheamă boierul pe om la curte, poruncindu-i să vină imediat: "şi îmbrăcat şi dezbrăcat". Omul merge acasă şi-i spune tatălui său. "Ia vălocul

şi te îmbracă şi te du aşa", zise bătrânul. Boierul când l-a văzut n-a zis nimic, căci omul era şi îmbrăcat şi dezbrăcat. Îl chemă a doua oară: "Să-mi vii şi cu dar şi fără dar". Merge acasă şi-i spune iar tatălui său. "Prinde o pasăre şi du-i, şi când v-a întinde mâna s-o ia, tu să-i dai drumul din mână, şi aşa va rămâne fără dar". A făcut aşa. "Acum, zice boierul, mâine să-mi vii şi tu cu un duşman şi cu un prieten". - "Acum, zice moşneagul, e sfârşitul meu! Ia-ţi câinele şi femeia şi te du". Merge la boier cu câinele şi femeia. Boierul îi întinde un băţ, şi-i spune să dea în câine. Dar câinele începe: sche-lă-lău! sche-lă-lău! se duce sub un gard şi iar vine la el şi se gudură. "Dă şi-n femei", zise boierul. Merge şi trage şi femeii un băţ. Dar ea a şi început: "Bată-te Dumnezeu să te bată, tu mă ucizi pe mine pentru ticălosul de tatăl tău? El stă în pivniţă şi eu îl hrănesc şi acum te învaţă să mă baţi?" Şi se duse acasă mânioasă.

"Vezi zice boierul, că ai pe tatăl tău ascuns în pivniţă! Du-te de adu-l aici fără teamă". S-a dus şi l-a scos pe moşneag din pivniţă şi l-a adus la boier. Boierul l-a luat şi l-a pus pe scaunul său şi nu l-a mai lăsat să se mai ducă de la curte; iar omului i-a dat un sat întreg şi a fost şi el boier, pentru binele ce l-a făcut oamenilor. Şi de atunci nu se mai omoară bătrânii. Bine zice proverbul: "Cine n-are un bătrân, să-şi cumpere" (din o carte de şcoală).

Cum să ne purtăm cu calomniatorii? Sf. Pahomie ne-a arătat cum trebuie să ne purtăm faţă de calomniatori. Anume, dacă cineva voia să calomnieze pe vreo persoană în prezenţa sa, îndată se întorcea de la dânsul şi se strângea ca şi când ar fi auzit apropiindu-se un şarpe. Dar nu întrelăsa de a face observaţii faţă de-o astfel de conduită lipsită de iubire creştinească. "Nu iese răutatea din gura omului bun, zicea la astfel de ocazia, şi omul bun nu vomitează otravă contra semenilor săi".

Religiosul bărbat de stat Toma Morul îndată-şi manifesta neplăcerea, când cineva începea să vorbească de rău sau să calomnieze pe altul, iar discuţia o schimba imediat în altă direcţie. Astfel, dacă cineva defăima la masa lui pe vecinul său, îl întrerupea cu observaţii de felul acesta: "D-ta zici că nu-ţi place cum este clădită sufrageria mea; cât mă priveşte, să mă ierţi, eu găsesc că este destul de comodă şi potrivită" (350 pilde ist. 34-a).

Clevetitorul e un hoţ şi negustor al Satanei. Clevetitorul, bârfitorul, este un hoţ pentru că ia de la altul ceea ce nu s-a dat voie să ia; ci el, pe furiş, fură din sufletul aproapelui său şi prelucrând câteodată ce-a furat, aleargă aprins şi nu are tihnă până când n-a cheltuit tot ceea ce a luat. Iese în târg, intră prin casă, pe stradă, ba chiar şi în Biserică, clevetitorul desface, vinde pe nimic marfa sa, făcând astfel pe negustorul Satanei. Şi cumpărătorii nu lipsesc niciodată. Se găsesc oriunde. Şi ce e drept, această "marfă" e cea mai căutată. Se zice că Satana are de pe urma ei un câştig care atârnă foarte greu în vistieria iadului.

Pe negustori, îi are tocmiţi dintre tot felul de oameni: mari şi mici, bogaţi şi săraci, tineri şi bătrâni, învăţaţi şi neînvăţaţi. Se zice însă, că cei mai plăcuţi şi mai harnici negustori ai acestui fel de marfă sunt femeile. Şi se pare că este aşa. *"Păzeşte-mă, Doamne, de clevetirea oamenilor şi voi păzi poruncile Tale". "Pune, Doamne, strajă gurii mele şi uşă de îngrădire împrejurul buzelor mele"* (Ps. 118, 134; 143, 3; din reviste religioase).

36. Am câştigat bani şi avere cu vicleşug, înşelătorii, minciunării, vrăji, descântece, farmece şi cu alte mijloace drăceşti, ucigându-mă pe mine şi pe alţii sufleteşte?

Sunt unii creştimi uşuratici care ieşind din Biserica lui Dumnezeu, cu gândul de a câştiga bani şi avere pe nemuncite, ca odinioară Iuda Iscariotul, Simon vrăjitorul, stăpânii servitoarei cu duh pitonicesc.... se apucă a înşela lumea cu ghicitorii şi vrăjitorii, susţinând că pot afla, a şti şi spune: trecutul, prezentul şi viitorul, prin ghicirea în cafea, cărţi, bobi, ghioc, zodii , deschiderea psaltirii, ori a altei cărţi bisericeşti, etc. Cu astfel de mijloace necinstite, idolatre şi satanice, acele persoane întunecate de spiritele infernale, înşeală multă lume, înşelându-se în acelaşi timp şi pe sineşi. Această meserie drăcească a înfierat-o şi Sf. Ap. Pavel, pentru care a suferit bătăi şi întemniţare grea. "Pe când mergeam noi la rugăciune - istoriseşte Sf. Ap. şi Ev. Luca - ne-a întâmpinat pe noi oarecare slujnică având duh pitonicesc, care aducea multă dobândă stăpânilor ei, vrăjind. Aceasta urmând lui Pavel şi nouă, striga, zicând: "Aceşti oameni robii lui Dumnezeu celui de sus sunt, care vestesc vouă calea mântuirii". Şi aceasta o făcea în multe zile. Iar supărându-se Pavel, întorcându-se a zis duhului: "Poruncescu-ţi ţie întru Numele lui Iisus Hristos, să ieşi dintr-însa". Şi a ieşit dintr-acel ceas. Şi văzând stăpânii ei că s-a dus nădejdea câştigului lor, prinzând pe Pavel şi pe Sila, i-au dus în târg la cei mai mari. Şi ducându-i pe ei la voievozi, au zis: "Aceşti oameni tulbură cetatea noastră, iudei fiind, şi vestesc obiceiuri care nu este slobod nouă a le primi, nici a le face, romani fiind noi".

Şi s-a ridicat norodul asupra lor, şi voievozii rupându-le lor hainele, au poruncit să-i bată cu toiege. Şi multe lovituri dându-le lor, i-au băgat în temniţă, poruncind temnicerului prea bine să-i păzească pe ei; care luând poruncă ca aceea luând, i-a pus pe ei în temniţa cea dinăuntru, şi picioarele lor le-au băgat în butuci. Iar la miezul nopţii Pavel şi Sila rugându-se, lăudau pe Dumnezeu şi-i auzeau pe dânşii cei legaţi. Şi fără de veste s-a făcut cutremur mare, cât s-au clătinat temeliile temniţei, şi numai decât s-au deschis toate uşile, şi legăturile tuturor s-au dezlegat. Atunci deşteptându-se temnicerul, şi văzând deschise uşile temniţei, scoţând sabia, vrea să se omoare, socotind că au scăpat cei legaţi. Iar Pavel a strigat cu glas mare, zicând: *"Nimic rău să nu-ţi faci ţie, că*

toţi suntem aici". Şi cerând lumânare a sărit înăuntru şi tremurând a căzut înaintea lui Pavel şi a lui Sila (F. Ap. 16, 23-29).

Vrăjitoria o înfierează aspru Sf. Biserică Ortodoxă Creştină şi toţi oamenii luminaţi ai vremurilor (2 Lege 13; 1 Împ. 28; 31; 1 Par. 14 ş. a.).

Vrăjitoria este chemarea, mai mult sau mai puţin conştientă, a diavolului pus în slujba omului. Este o întoarcere către Satana, de care s-a lepădat la Sf. Botez. 1. "Cel ce spune vrăjitorii (descântă) se va canonisi cu timpul ucigaşului (20 de ani), aplicându-i-se astfel, după cum se vădeşte singur la fiecare păcat" (Can. 65 Sf. Vasile). 2. "Femeia ce va fermeca străinii şi pe ai săi, ani 9, metanii 500 în zi" (P.B.G. p. 115). 3. "Cine ia mana grâului sau altceva dintr-acelea, aceasta iată ştie lucrul dracului, ori din vin, ori din pâine, ori dintr-altceva; de se va lăsa de aceasta, să aibă pocanie 4 ani, metanii câte 100" (P.B.G. p. 100). 4. "Cei ce se adresează prezicătorilor sau celor ce se zic sutaşi sau altora de felul acesta, ca de la aceia să afle ceea ce ar vrea să li se descopere, potrivit celor ce s-au hotărât mai înainte de către părinţi în privinţa lor, să cadă sub canonul (pocăinţei) de 6 ani". Aceloraşi canonisiri trebuie să se supună şi cei ce trag după sine urşi, sau alte dobitoace de acest fel, spre distracţia şi vătămarea celor simpli, şi cei ce spun norocul şi ursita şi genealogia şi multe lucruri de acest fel după bârfirile ratăcirii, şi cei ce se zic gonitori de nori, şi vrăjitorii şi cei ce fac amulete şi prezicătorii".

"Şi dacă vor stărui într-însele şi nu se vor feri de aceste meşteşuguri pierzătoare şi păgâneşti, hotărâm să se lepede cu totul de la Biserică, precum şi sfintele canoane învaţă. *Că ce împărtăşire are lumina cu întunericul, precum zice Apostolul, sau ce înţelegere are Biserica cu idolii, sau ce parte are credinciosul cu necredinciosul, sau ce potrivire este între Hristos şi Veliar?*" (Can. 61 sin. VI ec.). 5. "Cel; ce se dă pe sine vrăjitorilor sau unora ca acestora, se va canonisi cu penitenţa ucigaşilor", 10-20 de ani (Sf. Vasile 72; Sf. Grigore Nisis 3; Laod 36). Canonul 24 Ancira prevede 5 ani. 7. "Celor ce se mărturisesc de voie de păcatul vrăjitoriei, sau de farmece, le scurtăm penitenţa la 3 ani, dacă se vor sârgui să ajuneze tot mai mult în fiecare zi şi să întrebuinţeze hrană puţină şi uscată după ceasul al nouălea, încât numai să poată trăi; dar să facă 250 de metanii, plecându-şi cu evlavie fruntea la pământ. Cu acestea îndreaptă, şi pe femeile care fac amulete şi întrebuinţează vrăji" (Sf. Ioan Post. 32. Prav. Bis. Ier. N. Sachelarie).

Sf. Ioan Hrisostom opreşte a merge la draci. Întâmplările cele aducătoare de scârbă care năpădesc asupra noastră în viaţa aceasta: sau lipsirea averii, sau bolile cele grele, etc., uşurare şi slăbire muncilor celor ce acolo ne fac nouă. Deci, când vei cădea în vreo boală cumplită şi vor veni mulţi silindu-te pe tine, unii adică să mergi la descântători, iar alţii la vrăjitori, însă tu nădăjduind în

Dumnezeu să rabzi, pentru că această pedeapsă îţi aduce ţie cunună şi izbăvire din muncile acelea. Deci zăcând în boală să mulţumeşti lui Dumnezeu. Pentru ce ne numim creştini? Pentru ca, lui Hristos să ne supunem, iar nu la vrăjmaşii lui Dumnezeu să mergem. Căci vrăjitorii şi descântătorii toţi, vrăjmaşi ai lui Dumnezeu sunt. Mai de folos este nouă să murim, decât la vrăjmaşii lui Dumnezeu să mergem. Ce ajutor îţi este ca să-ţi tămăduieşti trupul, iar sufletul să ţi-l pierzi; ce folos îţi este ca aici să primeşti puţină mângâiere; iar acolo să te trimiţi împreună cu dracii în focul cel veşnic?

Ascultaţi cele ce s-au întâmplat de demult: S-a îmbolnăvit Ohozia împăratul, şi lăsând ajutorul lui Dumnezeu a trimis la vrăjitori. Dumnezeu îl pedepsea pe el cu boală ca doar şi-ar fi adus aminte de păcatele sale; iar el uitând pe Dumnezeu, a trimis la idolul Baal şi la popii lui, ca să-i întrebe oare trăi-va!? O, ce adânc de răutate! O, ce înţelegere fărădelege! Lăsând pe Dumnezeu a poruncit să meargă la vrăjitori şi să întrebe de va trăi. Însă a întâlnit pe Ilie pe slugile lui Ohozia şi le-a zis: *"Mergând să spuneţi împăratului vostru că de vreme ce a lăsat pe Dumnezeu şi Legea Lui şi a trimis la draci să-i întrebe de viaţă, iată acesta îi este răspunsul lui de la Dumnezeu, că adică va muri mai înainte de vreme, pentru că părăsind pe Dumnezeu, a întrebat pe draci pentru a sa viaţă".*

Aşadar, fraţilor, se face moarte mai înainte de vreme celor ce umblă la vrăjitori. Pentru aceea Sf. Apostoli au blestemat vrăjitoriile. Aşijderea şi Sfinţii Părinţi le-au lepădat la soboare, şi de la împărtăşire i-au despărţit pe aceia până la o vreme, şi le-a poruncit să facă şi canoane grele ca să scape de păcatul acela ce l-au făcut mergând la vrăjitorii. Fugiţi, iubiţilor fraţi, de blestemata vrăjitorie, ca nu fără de vreme murind să moşteniţi munca cea veşnică.

Dar ce zici tu: "Iată, foarte mă necăjeşte pe mine boala cea grea". Dar vezi că încă n-ai luat pedeapsă ca fericitul Iov. Acela, după ce i s-au luat cirezile şi boii şi toată averea s-a lipsit, şi după ce i s-au răpit toată ceata fiilor lui, n-a hulit fericitul, ci a zis: *"Domnul a dat, Domnul a luat"*. Şi în rănile cele rele zăcând şapte ani, n-a obţinut prin vrăjitorii, tămăduire, ci grăia aşa: *"Mai bine îmi este mie a muri, decât să-mi vând buna credinţă"*. Aşijderea şi slăbănogul acela ce treizeci şi opt de ani a zăcut în boală, nici acela n-a căutat doctori, nici a mers la vrăjitori, ci aştepta de la Dumnezeu ajutor. Încă şi Lazăr, aşijderea flămând şi bolnav toată vremea vieţii sale, lângă porţile bogatului a zăcut nebăgat în seamă şi batjocorit, şi aşa sufletul şi-a dat, iar doctorii n-a căutat. Apoi noi ce fel de milă vom dobândi? Căci aceia atâtea boli au răbdat, iar noi cât de puţin de ne îmbolnăvim, îndată buruieni şi vrăjitori aducem în casele noastre. O frate, precum aurul în foc se curăţă, aşa şi omul, de păcate se curăţă cu boala. Adu-ţi aminte de Mucenici şi de Prooroci, şi de Apostoli,; cum au suferit chinurile, pentru că pe cât se lungesc primejdiile cuiva, sau bolile în veacul acesta, pe

atâta sunt mai mari plăţile unuia ca aceluia întru Împărăţia cea Cerească.

Adu-ţi aminte, omule, că nu-ţi vor lua durerile descântătorii, ci numai ce îţi fac păcat mare şi cumplit. Lăsând pe Dumnezeu şi alergând la draci, apoi ce milă vei lua de la Dânsul; sau cum îl vei chema pe El în rugăciuni? Pentru ce îţi pierzi sufletul tău? Ce vei răspunde înaintea lui Dumnezeu? Pentru puţine dureri pe Dumnezeu părăsind, vrăjitori căutaţi? Cum vei cuteza a mai sta în Biserica Domnului? Cum te vei împărtăşi cu Preacuratul Trup şi Sânge al Mântuitorului? O, omule! De vei răbda boala cu mulţumită, sau alte primejdii cumplite, apoi împreună cu Mucenicii te vei număra în acea zi. Aceia muncile au răbdat, iar tu boala şi primejdiile ce ţi se întâmplă, rabdă-le cu mulţumită (Prolog 9 martie).

Păcatul alergării la descântece, vrăji, farmece, etc. prăbuşeşte în osânda iadului şi pe cei mai sfinţi dintre creştini, chiar de ar fi avut putere de a învia şi morţi; de-i va prinde moartea nepocăiţi de păcatul acesta ("Mărgăritarele" Sf. Ioan Hrisostom o.c. pag. 247).

37. Am plătit slujbe la Preoţi pentru vrăjmaşi, ca să-i afurisească, ca să se roage lui Dumnezeu să-i pedepsească cu boli, nefericiri (stropşeală) sau cu moarte?

Voia şi porunca lui Dumnezeu este ca să iubim pe vrăjmaşii noştri, să ne rugăm pentru binele lor şi să-i binecuvântăm: "Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blesteamă pe voi, faceţi bine celor ce vă urăsc pe voi şi vă rugaţi pentru cei ce vă supără şi vă gonesc pe voi, ca să fiţi fii ai Tatălui vostru Celui din ceruri, Care răsare soarele Său peste cei răi şi peste cei buni şi plouă peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi... Fiţi dar voi desăvârşiţi, precum şi Tatăl vostru Cel din Ceruri desăvârşit este" (Mt. 5, 44-48).

Pornirea aceasta pătimaşă de a urî pe aproapele şi de a-i vedea răul, vine de la diavolul. *"Iar de aveţi râvnire amară şi prigonire întru inimile voastre, nu vă lăudaţi, nici minţiţi împotriva adevărului. Nu este înţelepciunea aceasta de sus pogorându-se, ci este pământească, sufletească, drăcească. Pentru că unde este râvnire şi prigonire, acolo este neaşezare şi tot lucrul rău* (diavolesc)*"* (Iac. 3, 14-16). *"Tot cel ce urăşte pe fratele său ucigător de oameni este; şi ştiţi că tot ucigătorul de oameni nu are viaţă veşnică întru dânsul petrecând"* (Ioan 3, 15; 4, 20-21). În Rugăciunile din dumnezeieştile Liturghii, la cererea pentru izbăvirea de vrăjmaşi, se cere numai "ca să-i întoarcă Dumnezeu de la rău la bine şi ca să nu piară nici unul dintr-înşii pentru noi nevrednicii".

Preoţii nu pot a pomeni pe vrăjmaşi la morţi. Hotărârea sobornicească pentru cei ce pomenesc viii la morţi. În soborul cel de la Toleta, s-a lepădat acest rău obicei, că de avea cineva vrajbă asupra cuiva, şi-i dorea moartea, apoi îl pomenea cu morţii şi-i făcea pomenire ca la morţi, slujindu-i şi Liturghie

(ca doară va muri). Deci a hotărât acest sobor, că de va îndrăzni a face aceasta vreun Preot, sau va sili cineva pe Preot, apoi amândoi aceia să se surghiunească, şi până la moarte să nu se împărtăşească cu Sfintele Taine (Prol. 31 iulie).

Dacă acei socotiţi vrăjmaşi sunt mai binecredincioşi decât acei ce plătesc astfel de slujbe, ce va fi? Peste aceia va veni binecuvântatea şi Harul lui Dumnezeu; iar peste plătitorii slujbelor cu vrăjmăşie, va veni greutatea şi blestemul ce au cerut de sus pentru aproapele lor. Domnul a zis lui Avraam: *"Ieşi din ţara ta, din rudenia ta şi din casa tatălui tău, şi vino în ţara pe care ţi-o voi arăta. Pentru că Mă asculţi, Eu voi face din tine un neam mare şi te voi binecuvânta. Îţi voi face un nume mare şi vei fi o binecuvântare. Eu voi binecuvânta pe cei ce te vor binecuvânta, şi voi blestema pe cei ce te vor blestema. Şi toate familiile pământului se vor binecuvânta întru tine..."* (Fac. 12, 1-3), *"Blestemat să fie oricine te va blestema şi binecuvântat să fie oricine te va binecuvânta"* (Fav. 27, 29). *"Iată, Eu voi trimite înaintea ta pe Îngerul Meu* (Preoţii luminaţi, conştienţi şi zeloşi ai Bisericii), *ca să te păzească pe tine în cale şi să te ducă în pământul pe care ţi l-am pregătit. Fii cu pază în faţa lui şi ascultă glasul lui. Nu fii îndărătnicit faţă de el; căci nu va ierta fărădelegile tale, de vreme ce Numele Meu este întru el. De vei asculta de glasul lui şi vei face toate câte am poruncit Eu; atunci Eu voi fi duşman duşmanilor tăi şi potrivnic potrivnicilor tăi..."* (Ieş. 23, 20-22). *"Blestema-vor ei, dar Tu, Doamne, mă vei binecuvânta"* (Ps. 108, 27; Fac. 12, 3).

Preotul care pomeneşte, condus de duhul răutăţii, pe cineva dintre cei vii la pomelnicul morţilor, se canoniseşte ca şi "vrăjitorul", căci caută să-şi răzbune răutatea lui prin cele Sfinte... *"A iubit blestemul şi-i va veni peste capul lui... Prefacă-se rugăciunea lui întru păcat..."* (Ps. 108, Prav. Bis. Ier. N. Sechelarie pg. 160-1).

38. Am urât şi m-am pornit cu răutate asupra aproapelui meu?

Această urâciune şi răutate e un păcat împotriva dragostei sfinte către aproapele, de aceea fiecare din noi trebuie a ne lupta din răsputeri pentru a ne curăţi de orice urâciune şi de astfel de răutate.

Oare cine este aproapele meu? "Să fie acel cerşetor aproapele meu, se întreabă bogatul mândru, căruia îi arunc, de câte ori îl întâlnesc în uliţă, cei câţiva bani, ca să nu mă supere? Dar cei câţiva bani îi arunc cu drag? Cine însă îmi poate cere cont ca eu să-l iubesc ca pe fratele meu şi să împărtăşesc toate frăţeşte împreună cu dânsul? Eu nu cunosc pe altul de prietenul meu, decât pe acela care e asemenea stării şi familiei mele! Şi astfel e în toată vremea aproape de mine". Să fie locuitorul unor ţinuturi de pământ îndepărtate aproapele meu, se întreabă în bătaie de joc necredinciosul. O, dar inima mea e mult prea mică pentru a putea cuprinde cu ea iubirea întregului neam omenesc. Eu nu-l pot ajuta, nici sfătui pe aproapele meu care se află peste mări şi ţări, şi de aceea mă mulţumesc să iubesc

pe prietenii care mă înconjoară, căci aceştia îmi sunt mie aproape".

"Să fie atunci el, păgânul sau iudeul? se întreabă cel zelos în credinţă. Dar cum pot eu să-l iubesc pe acela ca pe aproapele meu, care nu-L cinsteşte şi nu-L iubeşte pe Dumnezeu în felul cum îl iubesc sau îl cinstesc eu?! Cum pot eu să-l ţin pe acela de-aproape al meu, care se deosebeşte de legea mea, care-i departe de Sfânta noastră Credinţă Creştină Ortodoxă? Şi care nu voieşte să se apropie de Domnul nostru Iisus Hristos Dumnezeu, ca şi mine?! Numai acela, care crede în Iisus Hristos ca şi mine, numai acela, zic, poate fi aproapele meu".

"Sau poate să-l aflu în rândurile oştirilor duşmane? se întreabă luptătorul. Cum? Să-l iubesc eu pe acela, pe care sunt pornit să-l pierd şi care, de nu-l voi pierde, îmi va prăbuşi patria în nefericire, şi familia în sărăcie şi necazuri?! Chemarea mea este doar să-l ucid în luptă, său să-l târăsc în prinsoare. Numai acela este aproapele meu care e tovarăş cu mine, ascultă de aceleaşi legi şi stăpâniri ca şi mine, şi de-i nevoie nu-şi cruţă nici viaţa, nici averea, pentru apărarea patriei şi a familiei sale; aşa că ori care altul, îmi rămâne străin şi departe".

"Făcătorul de rele poate să fie aproapele meu? se întreaba judecătorul. Dar, datoria mea este de a-l pedepsi aspru pe hoţ, şi nu de a-l iubi! Pot să-l iubesc pe acela ca pe aproapele, pe care sunt chemat să-l osândesc după dreptate? Pot eu să-i iert aceluia ca unui frate, când el iertarea mea ar întrebuinţa-o numai ca să neliniştească din nou viaţa şi avutul concetăţenilor? O, nu, el e asemenea fiarei sălbatice, care trebuie îndepărtată cu desăvârşire din cale, şi un asemenea om, nu poate fi aproape meu!"

Şi tot astfel îşi face fiecare în felul său închipuirea despre acela pe care l-ar putea numi aproapele său. Poate că nu fiecare îşi spune gândurile pe faţă de ceilalţi oameni. Ei, dar atunci cine este aproapele nostru?! Iată, dragilor mei, cum a răspuns Domnul Hristos la această întrebare legiuitorului evreu! El i-a dat următoarea pildă: "Un iudeu drept-credincios, a căzut pe cale în mâinile unor tâlhari, şi aceştia prădându-l l-au bătut cumplit şi l-au lăsat în drum. Atunci iată că vine un Preot care avea îndatorirea să înveţe legea şi care cunoştea porunca din lege unde spune: "Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi". - Şi ce a făcut acesta? - Nu a îndeplinit cuvântul dumnezeiesc, ci a trecut nepăsător înainte, lăsându-l pe nefericit în drum, scăldat în sânge. Apoi a venit şi un levit, tot iudeu, unul dintre acei care se mândreau că Dumnezeu li s-a dat spre moştenire, şi de aceea îi şi servesc necontenit. Dar şi acesta a trecut, fără să se înduioşeze de rănile nefericitului.

Mai pe urmă a sosit şi un samarinean, şi l-a văzut pe evreu. Samarinenii cu evreii însă trăiau în mare neînţelegere. Ei se urau între dânşii pentru deosebirile care îi dezbinau în Biserică şi în afară de Biserică. Totuşi, însă, acest drumeţ din Samaria, a văzut pe evreu căzut în nefericire; dar nu a văzut în el pe

duşmanul său religios sau politic, ci a văzut pe omul în el. Şi l-a spălat, i-a legat rănile şi l-a ridicat pe spinarea dobitocului său, şi l-a dus la casă de om, unde a plătit gazdei să-l îngrijească. Astfel că, acesta a arătat că ştie cine este aproapele său, dovedindu-şi cunoştinţa sa printr-o faptă atât de măreaţă şi frumoasă.

Prin pilda aceasta a samarineanului milos, Domnul Hristos i-a lămurit pe cei nedumeriţi cine este aproape nostru. A arătat că, acesta e tot omul cu care luăm atingere şi căruia îi putem fi de folos în vremurile grele şi de primejdie. A arătat că şi locuitorul celor mai depărtate părţi de pământ, fie că acesta e om cu faţă albă sau neagră, ori de ascultă de o lege sau de alta, numai dacă vine destul de aproape de noi, ca să-i putem fi de folos, el este aproapele nostru. Acelaşi Dumnezeu, Care m-a zidit pe mine, l-a zidit şi pe dânsul. Amândoi am fost zidiţi şi născuţi pentru aceeaşi menire! Neamul omenesc, astfel precum este el peste întreaga faţă a pământului, nu e nimic alta, decât o singură familie, al cărei Părinte iubitor şi veşnic, este Dumnezeu. Şi fiecare membru al acestei familii, cum vine în atingere cu mine, este aproapele meu. Astfel deci şi mărturisitorul unei religii străine, cheme-se acesta cum va voi, e tot aproapele meu. Eu pot crede ori şi când că religia sau legea mea e mai sfântă şi mai fericitoare decât a lui, şi dacă el îmi va şi dispretui părerea mea, el totuşi rămâne aproapele meu. Iar prin faptul că, fără să bag în seamă dispreţul şi ura sa, îl voi cinsti ca pe un copil a lui Dumnezeu, întâmpinându-l cu aceeaşi iubire, pe care Dumnezeu a arătat-o şi faţă de cei mai răi dintre oameni, prin faptul acesta zic, îi voi dovedi lui izvorul dumnezeiesc al credinţei mele.

Astfel, nu numai fiecare dintre concetăţenii mei, e aproapele meu, ci chiar şi duşmanul patriei mele. Ce-i drept, sunt dator să-mi apăr cu orice chip drepturile patriei împotriva năvălirilor străine şi să nu sufăr ca cinstea patriei şi a stăpânirii mele, viaţa şi avutul concetăţenilor mei să fie zdruncinate de furia şi trecerea duşmană; însă milă faţă de duşmanul biruit, şi îndurare către cel dezarmat, totdeauna se cuvine să am. Datoria mea a fost să-l dezbrac de puterea de a-mi fi stricăcios; şi dacă am reuşit, atunci nu trebuie să uit ca, pe lângă datoria Sfântă faţă de drepturile neamului meu, mai am şi în calitate de Creştin o datorie, cel puţin tot aşa de sfântă, faţă de omenire. Deci, şi duşmanul în războiaie este aproapele meu, şi se cade să-l sprijin şi să-l caut, ori de câte ori se poate întâmpla aceasta, fără vătămarea îndatoririlor mele mai înalte. Aşa dar, nu numai cel de un neam şi de un sânge cu mine, ci şi cel mai înverşunat duşman al dorinţelor şi nădejdiilor mele, care stăpânit de pizmă caută tot prilejul să mă supere; până şi acela este aproapele meu. Şi dacă am datoria să-mi apăr drepturile mele şi alor mei de atacurile duşmănoase, nimeni însă nu-mi dă dreptul să mă răzbun! Datoria de a respinge orice pornire păgubitoare o am, însă niciodată dreptul de a face pagubă, căci Mântuitorul porunceşte: "Să-l iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi!" şi cine trece cu vederea porun-

cile şi îndemnurile Lui, este ca şi preotul şi levitul care au trecut nepăsători pe lângă nefericitul din Sf. Evanghelie.

Iată deci, dragilor mei, cine este aproapele nostru, şi cunoscându-l, se cuvine să-l întâmpinăm aşa cum au înţeles să o facă atâţia înaintaşi vrednici de-ai noştri, care au purtat cu cinste numele de Creştin, şi care niciodată n-au rămas nedumeriţi în cunoaşterea aproapelui lor. Descoperind amarul şi durerea la cei ce ne sunt aproape, să ne silim a fi stăpâniţi de iubire faţă de dânşii; de "iubirea care ale sale nu le caută, de nedreptate nu se bucură, îndelung-rabdă, nu pizmuieşte, toate le sufere, toate le crede şi se îndură" (1Cor. 13, 4-7). Să facem neîncetat bine, cum atât de înţelept ne învaţă Sf. Evanghelie, nepierzând nădejdea de nimic; şi va fi plata noastră multă şi vom fi fii ai Celui Preaînalt, căci astfel a dorit-o Marele Mântuitor şi numai acesta este şi va rămâne temelia fericirii trainice aici pe pământ în veci. Amin (Predici Tom. III p. 125-8 Dr. I. Vască.).

Avraam şi străinul. Într-o zi Avraam şedea la uşa cortului său şi văzu un călător, un bătrn, care trecea pe drumul plin de soare şi de praf, şi mergând întru întâmpinarea lui, îi zise: "Străine, deie cerul să trăieşti multe zile, şi venirea ta la mine să fie binecuvântată".

Călătorul primi găzduirea Patriarhului, şi la ceasul când umbra se întinde şi adierea începând a sufla, vine să răcorească pe om, pe animale..., ei se aşezară la masă: bătrânul la dreapta lui Avraam şi trei sute de oameni cu ei.

După ce se sfârşi masa, Avraam zice oaspetelui său: "Acum, să mulţumim lui Dumnezeu. Poţi să te rogi dumnezeului tău, oricare ar fi". "Nu ced în zeii de piatră, de pământ, nici de lemn", răspunse bătrânul.

-Mă bucur, reluă Avraam cuvântul, vei mulţumi atunci Dumnezeului meu, Creatorul cerului şi al pământului". "Nu L-am văzut niciodată, răspunse bătrânul. Am trăit nouă zeci de ani fără a întâlni urma unui Dumnezeu ca Acela, despre Care îmi vorbeşti d-ta".

-Care este dar Dumnezeul tău? Pe cine cinsteşti?" Îl întrebâ patriarhul cu nerăbdare.

-Nu cinstesc decât pe oamenii în vârstă şi virtuoşi ca tine. Sunt şi eu cinstit la mine în localitate, pentru că sunt bătrân. Avraam se sculă plin de mânie şi-i zise: "Ieşi de aici, strigă el, ca suflarea ta să nu mânjească aerul ce eu respir!" şi bătrânul se sculă şi se depărtă, pe când Avraam şi cu cei trei sute de oameni ai lui, stăteau tăcuţi la masă. Dar în timpul nopţii, Dumnezeu Se arătă lui Avraam, şi-i zise: "De ce ai alungat pe un om, semnul tău şi oaspetele tău? Pentru ce nu l-ai lăsat să se adăpostească sub cortul tău în timpul nopţii, când leii şi fiarele ies din vizuinile lor?"

-Pentru că nu Te cunoştea şi nu Te cinstea pe Tine, a zis Avraam.

-Dar Eu l-am lăsat să stea nouăzeci de ani sub cortul cerului? Oprit-am vreodată roua ori ploaia să nu-l răcorească? Lăsat-am Eu câmpurile lui sterpe? Făcut-am să se usuce pomii lui? Ascultă deci Cuvântul Meu: Pentru că ai făcut aceasta, pentru că ai izgonit pe oaspetele tău în întuneric, urmaşii tăi vor fi străini printre popoare, şi întunericul fricii şi al groazei va învălui spiritul lor, până ce Eu, Dumnezeu lor, voi judeca, că a venit vremea să-Mi arăt puterea" (Bibl. Pedagogică "Renaşterea").

39. Am împovărat şi bătut fără milă animale, ba am şi ucis pe unele?

Faţă de animale omul n-are nici o datorie propriu-zisă, fiindcă datoria este corelativul dreptului, şi a spune că omul are datorii către animale, ar fi tocmai a spune că animalele au drepturi, iar drepturi nu poate avea decât numai o fiinţă personală. Dar omul are datoria de a fi blând şi drept faţă de animale, nu pentru animale, ci pentru sine însuşi. Căci animalele sau sunt ale lui, sau ale altuia, sau ale nimănui; şi dacă sunt ale nimănui le face ale lui prin posesiune, precum se obişnuieşte cu alte lucruri. Aşa de axemplu: la vânat în proprietatea unde vânatul nu este oprit de stăpânul locului, animalele prinse sunt ale vânătorului; şi dacă sunt ale lui, nu are dreptul de-a le tortura fără de un motiv suficient, şi fără folos, deoarece o fiinţă raţională ca omul, trebuie să făptuiască totdeauna conform raţiunii, şi raţiunea ne spune că omul trebuie să fie cumpătat şi prin urmare blând.

Aşadar, cela ce tortureză animalele fără motiv, păcătuieşte în contra sa, fiindcă se lipseşte de cumpătare. Ca omul să înveţe a nu fi crud şi sălbatic, ci blând către animale, Sf. Scriptură are nişte legi foarte înţelepte. "Să nu legi gura boului ce treieră" (2 Lege 25, 4). Adică fii blând şi milostiv către animalele tale, şi dacă treierând boul va fi ispitit de a-ţi mânca paiele, împins de foame, să nu sufere toată ziua de a vedea mâncare şi împins de lucru a nu putea mânca. Iată sensul legii, care insuflă omului mila pentru animale. Sf. Pavel amintind legea aceasta, o explică foarte bine în câteva cuvinte: "Zice Scriptura: boului ce treieră, să nu-i legi gura, şi, vrednic este lucrătorul de plata sa" (1Tim. 5, 18). Animalele aduc folos omului, căci sau lucrează pentru el, sau îl recreiază, şi cela ce le tortureză, sau le tratează rău fără nici un motiv suficient, se aseamănă cu dânsele.

Legea lui Dumnezeu avea multe dispoziţiuni privitoare la animale spre a le apăra şi spre a împiedica pe om de a fi crud către dânsele, căci insensibilitatea către animale duce pe om până la lipsa de milă pentru aproapele său. Aşadar, legea poruncea să i se dea hrana trebuincioasă şi odihna: "Să se odihnească boul tău şi asinul tău" (Ieş. 23, 12), să se ajute animalul căzut sau rătăcit: "De vei întâlni boul vrăjmaşului tău rătăcind, să-l întorci şi să-l dai lui" (Ieş. 23, 4). "Şi de vei vedea înjugătorul vrăjmaşului tău căzut sub sarcina

lui, să nu-l treci, ci să-l ridici împreună cu el" (Ieş. 23, 5). "De vei vedea asinul fratelui tău, sau boul lui căzut pe cale, să nu-l treci cu vederea, ci ridicând să-l ridici împreună cu el" (2 Lege 22, 4). Era oprit de-a înjuga animalele de alte specii deosebite: "Să nu ari cu bou şi asin împreună" (2 Lege 22, 10). Înainte de şapte zile, mielul nu era iertat a se ridica de la mama lui, nu putea fi tăiat împreună cu mama lui şi nici fiert în laptele mamei sale: "Să nu fierbi mielul în laptele mamei sale" (2 Lege 14, 21).

Legile acestea arată destul cu ce grijă opreşte pe om Legea dumnezeiască de a trata rău animalele sale, şi îndeamnă a fi blând cu ele. Dar dacă animalele sunt ale aproapelui, atunci cel ce le tortureazā sau le ucide, păcătuieşte în contra poruncii a VIII a Decalogului, fiindcă pricinuieşte stricăciune lucrului ce aparţine altuia. În sfârşit, fie ale sale, fie ale altuia, omul are datoria de a nu tortura animalele, căci sau va păcătui în contra sa, lipsit de blândeţe, sau va păcătui în contra aproapelui, lipsit de dreptate (T.M.C. o. c. pg. 304-6).

Pe brazdă. S-au dus departe crivăţul şi gerul. Un vântişor călduţ dinspre miazăzi, vesteşte începutul primăverii. Ici-colo, câmpul se pătează cu brazde cafenii, din care ies aburi. Pe o coastă de deal ară Toader. Plugul se înfige adânc în pământul desţelenit. Boii trag gâfâind din greu; sunt nişte juncani slăbănogi, gata parcă să cadă la suflarea vântului. A fost iarnă grea, nutreţ puţin şi acela numai paie de secară. Băiatul, Nică, ţine de coarnele plugului.

La vale, mai merge cum mai merge, dar la deal, este greu. Bietul Joian! Din când în când, întoarce ochii spre Toader, îl priveşte blând, parcă vrea să-i zică: "E greu, stăpâne!" Toader îl vede sleit de puteri. "Hăis, Joian al tatii, că nu mai e mult!" Cu ochii trişti, îşi dă Joian toate puterile, numai de ar împlini voia stăpânului. Băiatul e tovarăş zilnic al juncanilor. El îi paşte cât e vara de lungă, îi priveşte cum rup iarba fir cu fir, şi cum sătui, se culcă la umbră şi rumegă mulţumiţi. Băiatul nu-şi mai ia ochii de la Joian, gândind: "Dimineaţă n-a voit nici să guste apă". Când îl îndemnam: "bea, Joiane, bea!" m-a privit ţintă în ochi, a mugit tânguitor, parcă ar fi zis: "Cu mine e rău". Mereu se uită Nică la soare, doar ar veni amiaza să-l lase pe Joian la odihnă. Ştia el că: La boală, cel dintâi leac e liniştea. La prânz, Toader a dejugat juncanii să pască pe de lături. Joian, suflând greu s-a culcat pe o coastă, întinzând capul pe brazda răsturnată.

"Bietul Joian munceşte cu toată inima şi-i obosit; celălalt e trândav. Şi între dobitoace se nimeresc unele mai şirete: Nu se dau la muncă, ca şi oamenii leneşi", zise Toader. "Ba e bonlav tată, n-a gustat apă deloc dimineaţă". "Bolnav?" întreabă Toader, muşcat de frica primejdiei. Nici nu mai adăugă nici o vorbă. Cunoaşte el bine pe Joian. Dădu fuga şi îi dădu un mănunchi de iarbă, îngenunche lângă vită şi desmierdându-l cu vorbe blânde, ca pe un frate bolnav, îi zise: "Mănâncă, Joenel, ierbişoară, să prinzi putere". În zadar îi purta

iarba pe la buze, Joian clipea des, închizând din ochi, parcă ar fi zis: "Nu mai pot, s-a isprăvit cu mine!" Băiatul îi netezi capul. Genele lui Joian erau umede de lacrimi. Poate în aceste ceasuri de pe urmă îi treceau prin minte toate chinurile suferite de la celălalt stăpân fără suflet: Cum îl bătea fără cruțare, cum l-a pus la muncă de crud. Cât era ziua de lungă sta flămând şi însetat. Doar noaptea dacă se odihnea. Nică se uita la căutătura plină de înțeles a lui Joian. "Ce te doare, Joene!? Cum te-aşi mai paşte, să te văd odată sănătos!" Joian întinde şi mai tare gâtul la dezmierdările băiatului.

După amiază Toader cu vai-nevoie îl ridică de jos şi îl înjugă la plug. Cu fiecare brazdă răsturnată, se ducea câte-un pic din putere a bietului Joian. El blând, supus, păşea rar, încet, poticnindu-se din ce în ce mai tare, la deal. De la o vreme nu se mai urni din loc. Toader înfuriat, începu a-l lovi cu biciul. Joian răbdător, se silea să tragă, dar în zadar. Nică se repezi la Toader: "Nu da, tată! Înjugă-mă pe mine în locul lui. N-a luat strop de apă, nici fir de iarbă în gură: e bolnav sărmanul!" "Nu şi-o fi pus în gând să mă lase cu arătura neisprăvită? Cu ce să cumpăr altul? De unde bani?" Zise Toader necăjit...

Era pe la asfințit. Pe Joian îl prinse un fior, şi căzu în genunchi pe țărâna umedă. Scoase un muget sfâşietor... apoi se prăvăli pe brazdă şi rămase nemişcat, murise... (Din o carte de şcoală). Cei care nu îngrijesc de animalele lor, sunt oameni cruzi şi nesocotiți. Ei păcătuiesc înaintea lui Dumnezeu, se prăbuşesc şi rămân responsabili înaintea judecății omeneşti şi Divine.

Măgarul împovărat. Un grădinar voi să meargă la oraş la târgul de săptămână, şi-şi încărcă măgarul de zarzavaturi; încât nu i se mai vedea dobitocului decât capul. Drumul trecea printre nişte sălcii. Grădinarul tăie câteva legături de nuiele pentru împletit. "Acestea-s uşoare, nici nu le simte măgarul!" socoti grădinarul, şi le puse pe spatele lui.

Mai încolo dădu de un alun. Grădinarul îşi alese câteva duzini de bețe drepte pentru proptele de flori. "Măgarul le duce uşor, nu sunt multe", zise grădinarul, şi le puse în cârca măgarului. Când se ridicase soarele sus pe cer şi era foarte cald, grădinarul îşi dezbrăcă surtucul său cel verde şi-l aruncă peste sarcinile celelalte. "Oraşul nu-i departe de aici", zise el; "surtucul meu, pe care-l pot purta cu un deget, n-o să-l omoare!" Însă nu-şi isprăvi bine vorba, şi măgarul se poticni de o piatră, căzu la pământ, şi covârşit de sarcina cea mare, nu s-a mai sculat de acolo. Acum începu să se căiască grădinarul, şi zise: "Acum văd, spre marea mea pagubă, că nu e bine să îngreunezi prea tare un dobitoc!" Celui ce grele sarcini cară, îi strică de-i pui înc-o mică povară! (100 ist. morale).

Ciobanul răutăcios. Un păstor tânăr îşi păzea turma de oi sus la munte. Într-o zi el se aşezase pe un jghiab de stâncă, la umbra unui brad, şi curând adormi şi închina mereu din cap în somn, când înainte, când în dreapta, când

în stânga. Berbecul, care păștea în apropiere, socotea că ciobănelul îl provoacă la luptă și vrea să se bată în capete cu el. Berbecul deci, luă o poziție amenințătoare, și ca să-și poată lua avântul cuvenit, se retrase câțiva pași, apoi se repezi asupra ciobanului, izbindu-l cu coarnele sale. Ciobanul trezit într-un chip așa de neplăcut din somnul său, se înfurie grozav. El sări în picioare, apucă berbecul de coarne și-l trânti jos în prăpastia apropiată. Văzând oile, că berbecul apucase la vale, săriră mai toate în urma berbecului și se prăpădiră printre colțurile de stânci. Iar ciobanul își smulgea părul de necaz și zise: "Cine nu se stăpânește, însuși greu se pedepsește". Vestea întâmplării cu ciobanul și turma de oi, se răspândi printre mulți, pretutindeni. Un baci bătrân, om înțelept și cinstit, a explicat această întâmplare odată la copiii săi într-un chip foarte frumos. Fiii și fiicele lui voiră să meargă odată la târg în oraș, ca să joace, dar tatăl le zise: "Asta nu-i pentru voi. Acolo nu se fac niciodată lucruri cinstite. Eu v-am crescut pe voi cu îngrijire, dar acolo puteți să vă stricați ușor!" Ei ziseră: "Dar merge acolo și alți, foarte mulți!" "Da, mulți s-au dus și s-au căit în urmă cu amar, perzându-și sănătatea, cinstea și curățenia. Vreți să-i imitați? Nu faceți ca oile! Știți, că dacă sare una în prăpastie, sar toate după ea, și voi le numiți pentru aceea dobitoace proaste. Dar omul, care se aruncă în pieire și stricăciune, numai pentru că așa fac și alții, nu este de loc mai înțelept, ci e prost ca și orice oaie!" Unul de s-aruncă în rău și-n păcat, nu trebuie de loc să fie de alții urmat (100 ist. morale).

40. Am chinuit păsările și animalele?

Omul e bine să fie bun și milos cu animalele, știind că ele ne sunt date de Dumnezeu spre diferite ajutorări și folosiri. Acestea ne-au folosit și ne folosesc mult pe noi oamenii.

Cățelul și-a scăpat stăpâna de moarte. Cuconița Carolina se duse într-o zi la plimbare pe lângă pârâu. Aici dădu de niște copii blestemați care voiau să înece un cățel. Cuconiței i se făcu milă de bietul dobitoc și-l cumpără de la băieți, ducându-l cu sine la castel. Cățelul s-a dedat în curând cu dânsa și alerga tot în urma ei. Într-o noapte intrând cuconița în dormitor ca să se culce, câinele începu deodată să latre aprig la ceva de sub pat. Carolina aprinse lumânarea și văzu cu groază un om năpraznic, un hoț, care se ascunsese sub pat. Ea strigă după ajutor. Toți oamenii din castel alergă acolo, prinseră hoțul, și-l dădu pe mâna judecătorului. La cercetare hoțul a mărturisit că voise să omoare pe cuconiță și să jefuiască castelul. Iar Carolina mulțumi lui Dumnezeu pentru scăparea cea fericită, și zise: "Cine ar fi crezut că sărmanul dobitoc, pe care l-am mântuit de la moarte, o să-mi scape și mie viața". (Ist. Morale p. copii, 41 și 37).

Fiți miloși cu lumea necuvântătoarelor. Ce minunată încăpere va fi fost corabia lui Noe! Cât de frumos vor fi șezut, din porunca Domnului, animalele sălbatice sau necurate, alături de cele domestice și curate! Ce imagine frumoasă ne dă corabia lui Noe, nouă celor de astăzi, despre Biserica Domnului! Și în

Biserică, ca şi în corabia lui Noe, sunt şi Creştini adevăraţi şi creştini falşi. Omul îşi dovedeşte adâncul sufletului său din faptele sale. Între aceste fapte sunt şi purtările faţă de păsări şi animale. Dacă ne-am da socoteala de cât folos ne sunt animalele, nu le-am încărca cu sarcini mai grele decât le pot duce, nu le-am bate, nu le-am înjura de lucrurile Sfinte (pentru noi) nu le-am izgoni de la casa noastră şi le-am ierta, ca la nişte necuvântătoare, greşelile lor.

Micii japonezi sunt îndrumaţi din copilărie să se poarte frumos cu animalele, să le cânte cântece frumoase, iar dacă se dedau la cruzimi, părinţii îi mustră, punându-le înainte pedeapsa din lumea cealaltă şi nefericirea care aşteaptă pe copilul rautăcios.

În Anglia, Iohan Ruskin cerea depunerea unui jurământ, în felul următor: "Nu voi omorî, nici răni fără trebuinţă, nici o vietate, mă voi sili să păzesc şi să ocrotesc orice viaţă naturală pe pământ". Şi pentru ca jurământul acesta să nu rămână obligator numai pentru unii oameni, Lubock, un mare învăţat englez, a trecut prin camera comunelor o lege foarte severă pentru protecţia animalelor sălbatice.

Despre Franklin, învăţatul care a descoperit electricitatea, se spune că, odată pe câmp şi-a retras mâna întinsă spre un prieten, fiindcă tocmai atunci între degetele prietenului se aşezase din zbor o buburuză, pe care ar fi omorât-o strângându-i mâna! Aşa se păzesc şi se apără de legi şi de oameni viaţa animalelor în alte ţări şi alte neamuri!

La noi însă, este sdrobitoare nepăsarea şi răutatea! Prin octombrie un factor poştal mi se plângea că un om a tăiat piciorul la un juncan! Acum, am văzut la un altul, un porc cu piciorul rupt. Nu odată am văzut vite cu tăieturi de secure pe spinare! Faţă de atâta răutate noi nu luăm nici o măsură. Când copilul trage pisoiul de coadă facem haz, în loc să ne gândim că răutatea aceasta va creşte până acolo, că va face din copil, mai târziu, un omorâtor de oameni. Fiul generalului Candiano, scotea ochii păsărilor când era copil. Când a ajuns mare, s-a dus prin Africa să vâneze negri. Când s-a întors în ţară, a omorât pe d-na Iarca din str. Icoanei Bucureşti şi a fost condamnat la 15 ani muncă silnică.

Iată ce roade poate aduce cruzimea faţă de animale?

Nu vrei şi tu, cititorule, să faci - ca Francisc de Asisse - din rândunele surorile tale? Nu vrei şi tu ca - Sf. Ioan Evanghelistul - să-ţi zboare privighetorile pe umăr? Nu vrei şi tu să fii "om drept" care să porţi grijă "de viaţa dobitoacelor" tale? (Prov. S. 12, 10; D-ca Ort. a. VI Nr. 39-40).

Măgarul mai milos decât băieţii. Doi băieţi, întâlnind o broască râioasă într-o stradă din Paris, se apucară să strângă pietre ca să le arunce într-însa şi s-o omoare. Chiar în clipa aceea, venea în fugă o cărucioară trasă de un măgar. Acesta tocmai era pe punctul de a pune copita pe broască şi s-o strivească. Dar băgă îndată de seamă şi făcu o săritură la o parte, ca să n-o calce. Văzând

acestea, băieții, și-au adus aminte de sfaturile primite la școală, și unul din ei spuse celuilalt: "Ia te uită, măgarul e mai cuminte ca noi!" Și rușinându-se, au plecat înainte, lăsând biata broască în pace.

Chinuitorul animalelor la spânzurătoare. Un făcător de rele fiind osândit la spânzurătoare, când era gata să-și primească grozava pedeapsă, se întoarse către lume și zise: "Când eram copil, am fost crud cu animalele și prin asta mi-am învârtoșat inima așa că mai în urmă am chinuit și oameni și am ajuns unde mă vedeți". Cruzimea către animale ne face să fim cruzi și cu oamenii. Prin aceasta, oamenii adeseori atrag asupra lor nefericire pământească și veșnică (O.M.P. 542, 543).

Pisica își răzbună pe chinuitorul ei. Într-o cârciumă din Berlin, în piața Wintelfeld, după cum povestește Berliner Morgenzeitung din 25 martie 1904, ședeau într-o zi la masă doi lucrători. Lângă ei era o pisică frumoasă tolănită lângă un coș mare plin cu sticle. Unul din lucrători zise către celălalt: "Vrei să vezi cum am să fac pisica să ridice coșul cela de colo?" Celălalt nu voia să creadă. Atunci cel dintâi, folosind clipa când stăpânul nu era în prăvălie, apucă pisica de coadă și o ținu în sus, deasupra coșului, până ce bietul animal, dând cu labele, ca să găsească un punct de sprijin, se agăță tare cu ghiarele de toarta coșului. Lucrătorul ridicându-o mai sus, se ridică și coșul cu ea. Sfârșindu-și urâtul joc, lucrătorul dădu drumul pisica, râzând, dar râsul lui nu dură mult. Abia slobodă, pisica se repezi asupra lucrătorului și-l mușcă atât de strașnic de mâna dreaptă, încât nu mai voia să-și descleșteze gura. Sângele curgea șiroaie sub dinții animalului care mușca și sgâria neîncetat. Celălalt lucrător, sări în ajutor, dar fu și el sgâriat de animalul înfuriat. În sfârșit, la strigătul celor doi, alergă stăpânul, care luând o găleată cu apă rece, o turnă peste pisică și numai așa se lăsă cu dinții de mâna lucrătorului. Acesta a trebuit să se ducă la spital ca să se caute (T.M. Arhim. I. Scriban pg. 566-569).

Recunoștința leului. Între cavalerii din prima cruciadă, se afla un gentilom cu numele Godefroy de la Tour. În a. 1806 el se afla în Palestina, și într-una din zile, cum îi era obiceiul, ieși să se plimbe. Intră într-o pădure și deodată auzi un înspăimântător muget de leu. Dar, după cum i se părea, era mai mult un muget pe care îl smulgea durerea, decât acel de atac, în urmărirea prăzii de înghițit. Viteazul Godefroy, dintr-o pornire a firii sale miloase, pătrunse tot mai mult în pădure, spre locul de unde se auzea mugetul, cu toată împotrivirea tovarășilor săi. În sfârșit, ajunse, și o grozavă scenă se desfășură înaintea ochilor lui: un șarpe înspăimântător, de-o extraordinară mărime, se încolăcise în jorul picioarelor și a trupului leului. Nefericitul animal nu mai avea nici un mijloc de a se apăra, în timp ce balaurul îl rănea cu mari lovituri ale puternicei sale limbi, pentru a-l omorî cu otrava lui. Milosul Godefroy fu mișcat văzând pericolul în care se afla leul, și fără a socoti că, slobozind pe leu se pune și el în pericol,

se repezi asupra balaurului cu atâta îndemânare, ca fără a răni pe leu, tăie toate legăturile care-l strângeau. Din trupul balaurului nu mai ramăsese decât bucăţi de carne scârboasă. Atunci bietul animal, văzându-se slobozit, şi cunoscând pe făptuitorul scăpării sale, veni lângă el, ca si cum pentru a-i mulţumi, în chipul cel mai supus cu putinţă, gudurându-se şi lingând mâinile mântuitorului său. De atunci înainte, ca şi un câine credincios către stăpânul lui, el n-a vrut să se mai ducă, ci l-a urmat pretutindenea, ca pe apărătorul sau milostiv, care-i dăruise viaţa. Şi nimănui nu făcea vreun rău, fără numai acelora pe care însuşi stăpânul lui îi arăta. În felul acesta leul se ducea pretutindeni cu el, la luptă, la vânătoare, şi totdeauna aducea stăpânului său animale de vânat.

Fu însă altceva şi mai minunat. Veni vremea ca Godefroy să se întoarcă în Franţa. După sfârşitul cruciadei, trebuia să se suie în corabie şi să pornească spre ţara lui. Dar nici căpitanul, nici ceilalţi marinari, nu voiau să-l primească în corabie împreună cu leul. Neputnd face altfel, cavalerul se sui singur în corabie. Atunci bietul animal, disperat de a se vedea despărţit de stăpânul şi binefăcătorul lui, se aruncă în Mare şi înota în urma corabiei, până ce pierzându-şi puterile, se cufundă în valuri. Cu o vie durere se citeşte tristul sfârşit al nobilului animal! Ce învăţătură înaltă de recunoştinţă scânteiază din purtarea lui către binefăcătorul său! O indignare surdă ne cuprinde, citind că devotamentului său incomparabil, oamenii i-au pregătit acest odios sfârşit! De câte ori oamenii sunt mai prejos decât animalele! De câte ori simţirea pusă de Dumnezeu în lume răsună mai adânc din viaţa dobitoacelor decât dintr-a oamenilor! Să vărsăm, deci, o lacrimă pe trupul leului căzut, care a murit iubind pe stăpânul său! (T.M. Arhim. I. Scriban pg. 566-569).

Păcatele împotriva datoriei de a îngriji pentru: trupul, sănătatea şi viaţa aproapelui. Omorul.

Datoria aceasta de a îngriji cu sfinţenie de trupul, sănătatea şi viaţa aproapelui, poate fi înfrântă în felurite chipuri. Prin vătămarea sau primejduirea sănătăţii altora, direct sau indirect, adică prin ademenirea la excese sau patimi care ruinează sănătatea; prin îndemnul la fapte rele ce pun în primejdie viaţa aproapelui, d. ex. înotarea în apă adâncă, etc.; prin împovărarea cu lucrul greu peste măsură; prin bătăi, stâlciri, ciuntiri; prin vindere de haine molipsite, de lucuri,, de mâncare ori băuturi falsificate, ş.a. Dar păcatul cel mai potrivnic dreptăţii şi dragostei către aproapele, ba chiar un groaznic păcat strigător la cer, este omorul, adică ridicarea vieţii unui om, cu intenţie şi cu nedreptul. Răutatea acestui păcat se judecă după aceleaşi consideraţii ca şi răutatea sinuciderii (Vezi pg. 361-9 din această carte; Fac. 4, 9; 9, 6).

Între toate celelalte răutăţi ce se fac între aproapele, cea mai mare şi mai întâi este uciderea. Cel ce ucide răpeşte stăpânirea de la Dumnezeu, Care este

Domn vieţii şi morţii. Cel ce omoară om, face mai mare păcat decât ar fi ars şi ar fi stricat toate câmpiile cele mari, toate roadele pământului, toate dobitoacele, toţi copacii lumii, toate casele cetăţilor şi ale satelor, că ucigând om, a ucis pe cel ce s-a hirotonisit de la Dumnezeu împărat a toată zidirea, ş. a. m. d.

Omorul se mai numeşte calificat, spre deosebire de omorul simplu, dacă se săvârşeşte în nişte împrejurări, ce îngreuiază şi schimbă felul acestui păcat. Aşa este d. ex.: uciderea unui părinte, sau soţ, a unei feţe sfinţite, etc.

Uciderea, rănirea şi schilodirea cu nedrept a aproapelui, atrage după sine datoria restituirii, ce se referă atât la daunele pozitive făcute părţii lezate sau unei a treia persoană, cât şi la pierderile materiale ce a încercat din cauză că n-a putut lucra; dar şi unele şi altele, dacă aceste urmări au fost intenţionate sau cel puţin prevăzute. La omor, datoria restituirii trebuie a se depărta către rudele celui omorât.

Dreptul de legitimă apărare. Sunt însă unele cazuri extraordinare, în care, datorii mai înalte fac a fi iertat a ucide pe altul. Acele cazuri sunt următoarele:

Samson împuternicit de Dumnezeu a luptat mult pentru uşurarea israelitenilor de sub filisteni, care-i necăjea cu felurite răutăţi. Odată vrând a se răzbuna asupra filistenilor, a prins 300 vulpi şi legându-le coadă de coadă, şi cu câte o făclie la mijloc, le-a dat drumul în holdele gata de seceriş ale filistenilor, aprinzându-le. Israeliţii temându-se, l-au legat cu 2 funii noi şi l-au dat legat filistenilor, dar el rupând funiile ca pe nişte câlţi arşi, a pus mâna pe o falcă de asin şi a omorât 1000 de filisteni, din mulţimea lor, care se pregăteau a-l tortura şi omorî. Chipul de faţă ne arată pe Samson cu falca de asin în mâna, triumfător asupra leşurilor vrăjmaşilor săi, mulţumind lui Dumnezeu. Altă dată aflându-l filistenii în Gaza, unde mâncase şi dormea, au încuiat porţile cetăţii ca să-l prindă. După miezul nopţii deşteptându-se şi văzând planul vrăjmaşilor săi, Samson sculându-se a luat porţile cetăţii cu uşori cu tot în spate şi le-a dus în vârful unui deal vecin. Aceste fapte înfricoşau pe filisteni şi-i sileau a nu mai necăji pe israeliţi. Mai pe urmă fiind trădat de tovarăşa sa Dalila, filistenilor, după ce l-au tuns, i-au scos ochii, l-au întemniţat şi siluit a învârti la râşniţă; crescându-i părul şi fiind dus la capiştea idolului Dagon, a prins cu mâinile stâlpii pe care era întărit colosalul edificiu, şi surpându-l a ucis trei mii de filisteni ce erau adunaţi acolo, murind şi el sub dărâmături cu vrăjmaşii săi, după ce judecase 20 de ani poporul lui Israil. Să luptăm şi noi lupta cea bună după lege, ca să ne încununăm de Împăratul, împăraţilor Hristos Dumnezeul nostru.

1. Dragostea către noi înşine cere în general a purta grijă mai întâi de viaţa noastră şi prin urmare în caz de pericol a ne sili să o apărăm chiar cu riscul de a pierde viaţa altuia care ne atacă pe nedrept. Cel ce se află în asemenea situaţie nu tinde a ridica viaţa altuia, ci a şi-o păstra, după datorie, pe a sa. Uciderea eventuală a agresorului este o consecinţă imediată şi prevăzută a nelegiuirii sale, iar nicidecum o nedreptate vrednică de osândă, căci o maximă de drept zice: "Scienti et volenti non fit injuria".

Totuşi, trebuie a observa că cel atacat cu nedrept e scutit în acest caz de vina uciderii, numai dacă a întrebuinţat întâi toate mijloacele de apărare, cum e: fuga de agresor, apoi rănirea lui. Numai când acestea au rămas fără efect, atunci poate fi în drept a ucide un agresor. Aceste principii servesc ca normă şi când e vorba de a apăra viaţa altuia de agresorii ce o ameninţă.

2. Ceea ce este pentru individ uciderea din motiv de legitimă apărare, este pentru stat războiul din acelaşi motiv. Aşadar, un alt caz în care e permis (după drepturile omeneşti) este războiul de apărare. Statul poate uza de dreptul său de aparare în trei moduri: a) Preîntâmpinând atacul duşmanului prin ocuparea teritoriului lui, prin dezarmarea ostaşilor duşmani, prin răpirea proviziilor şi împresurarea cetăţilor. b) Respingând cu putere atacul duşmanului prin uciderea ostaşilor şi uzarea de dreptul marţial - îndulcit de echitate şi de dragostea creştinească. În urmă c) executând cu forţa armată pe duşmanul biruit a da despăgubiri pentru daunele întâmplate.

Dacă şi în război numai astfel e permis a ridica viaţa altora, adică cu condiţia de a păzi strict moderaţia unei legitime apărări; acte de violenţă peste măsură, dispoziţii ce se iau numai în scop de răzbunare sau de cruzime, cum e d. ex.: otrăvirea fântânilor, sau a proviziilor, omorârea răniţilor sau a captivilor, în special a celor nevinovaţi: copii, femei şi bătrâni, sunt împotriva dragostei, prin urmare nişte nelegiuiri (Aceste principii servesc de normă nu numai pentru oştiri întregi; ci şi pentru fiecare soldat ce ia parte la un război legitim. Comp. Feric. Augustin De civit Dei 1, 26... Neander 1. c. p. 244 ş. c.).

Făcând abstracţie de aceste precauţii, războiul de apărare însuşi atât din cauza mobilului său cât şi prin firea şi urmările sale, este un mare rău, ce nu se poate înlătura cât vor exista patimi între oameni. "De unde sunt războaie şi sfezi între voi? Au nu de aici, din dezmierdările voastre, care se oştesc întru mădularile voastre? Poftiţi şi nu aveţi; ucideţi şi pizmuiţi şi nu puteti dobândi; vă sfădiţi şi faceţi războaie, dar nu aveţi pentru că nu cereţi. Cereţi şi nu luaţi, pentru că rău cereţi, ca întru dezmierdările (patimile) voastre să cheltuiţi. Preacurvarilor şi preacurvelor! Au nu ştiţi că dragostea lumii aceşteia vrajbă este către Dumnezeu? Deci, oricare va avea să se facă prieten lumii, vrăjmaş lui Dumnezeu se face..." (Iac. 4, 1-4; Comp. 1 Petru 2, 11; Rom. 7, 23. Din acest motiv Sf. Ambrozie înclină a considera orice fel de război ca incompatibil cu spiritul creştinesc. Tot

aşa Lactanţiu ap. Luthard. Gesch. d. Chr. Ethic Leipzig 1888 pp. 172; 178.).

Iar războiul de cucerire ce se naşte numai din ambiţie sau lăcomie, trebuie a fi considerat cu totul nedrept şi imoral. "A face război vecinilor săi - zice Fer. Augustin - a supune, a zdrobi naţiuni, ce nu te-au atacat şi numai pentru a-ţi îndestula ambiţia, nu este aceasta curat o hoţie pe o scară mai înaltă?" (De civitate. după M.T.M. Dr. Arh. Atanasie Mironescu pp. 714-8).

Alexandru Macedon şi piratul. Vestitul viteaz, împăratul Alexandru Macedon, cuceritorul lumii (a. 356-323 în de Hs.) a prins odată un pirat, adică hoţ de mare, pe care l-a judecat, zicându-i: "Cu ce drept bântui tu mările, jefuieşti corăbiile, îngrozeşti, baţi, schilodeşti, prădezi şi ucizi pe călători?"

"Cu acelaşi drept cu care bântuieşti, îngrozeşti, baţi, schilodeşti, jefuieşti şi ucizi şi tu mulţimea oamenilor din popoarele pământului - a răspuns cu îndrăzneală tâlharul. Eu sunt pirat (hoţ de mare) precum ziceţi, şi jefuiesc din când în când câte o mică corabie, tu însă jefuieşti şi prădezi ţări întregi; şi cu toate acestea, mie îmi zice lumea: hoţ, tâlhar, bandit, ucigaş, iar ţie împărat".

Şi de aici se poate vedea cât de multă dreptate are învăţătura Sf. Biserici, care, pe cei care ucid pe aproapele lor ori în ce chip, îi numeşte ucigaşi şi-i canoniseşte cu asprime, economisind curăţirea, luminarea şi mântuirea lor.

Sufletul şi trupul trebuie puse în slujba lui Dumnezeu care le-a creat

nicul Dumnezeu proslăvit în Sf. Treime sau în trei Feţe: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, ne-a creat pe noi oamenii, înzestrându-ne cu trup şi suflet. El a întruchipat în om amândouă lumile: lumea spirituală şi cea materială, a pus Sufletul cel foarte minunat, frumos, preţios şi vrednic, creat după Chipul şi Asemănarea Sa, în acest vas de lut, adică în corpul omenesc. Dumnezeu ne-a dat acest trup omenesc, care-i casa Sufletului, pe care suntem datori să-l îngrijim, să-l nutrim, să-l îmbrăcăm, să-l ferim de răceală şi de toate primejduirile prin care i s-ar cauza moartea, ştiind că fără de trup nu este aici fericirea vremelnică şi nu putem lucra pentru redobândirea fericirii veşnice. Dumnezeu este Atotstăpânitorul şi Domnul trupului şi al Sufletului nostru omenesc, pe care le-am primit de la El, spre a se sprijini reciproc unul pe altul, pentru ca Sufletul, cu ajutorul trupului, să lucreze tot binele, şi aşa să se reînalţe la fericirea eternă, pentru care am fost creaţi. Pentru felul îngrijirii trupului şi a Sufletului nostru, suntem direct responsabili înaintea lui Dumnezeu Care ni le-a dat. Precum nu se cuvine cuiva a strica un lucru străin, împrumutat pe un timp de la cineva, tot aşa nici nouă nu ne este îngăduit a strica trupul nostru, nici a-l vătăma, nici a-i scurta viaţa şi cu atât mai mult a-l ucide sau sinucide. De

asemenea nu este iertat nimănui a-şi ucide Sufletul său, ori pe al aproapelui său, adică a-l împinge la felurite păcate şi a-l face astfel mort pentru viaţa şi fericirea veşnică. Uciderea trupului se săvârşeşte atunci când unii se ucid pe sineşi sau pe alţii, când cineva ar vătăma corpul altuia, când cei mari sufoacă în felurite chipuri tiranice pe cei mici sau pe supuşii lor, când stăpânitorul sau judecătorul condamnă la moarte pe un nevinovat şi liberează pe cel vinovat (aşa cum a făcut Pilat, condamnând la moarte pe Iisus şi liberând pe tâlharul Baraba), când domnii prin ocupaţiuni prea multe, prea grele şi necontenite, slăbesc puterile inferiorilor, supuşilor şi servitorilor lor.

În păcatul uciderii cădem noi şi atunci când aproapele nostru moare de foame, de golătate, de ger şi de felurite mizerii, atunci noi când din nebăgare de seamă putând a-l ajuta, ramânem indiferenţi faţă de lipsurile şi durerile lui sfâşietoare. Uciderea se mai cauzează de noi şi prin tulburări, mânie ură, răzbunări, blesteme, porecle, clevetiri, ponegriri şi altele asemenea acestora, din care se nasc: discordii, certuri, bătăi, răniri, schilodiri, vărsări de sânge, ba chiar şi ucideri înfiorătoare. Dumnezeiasca Scriptură zice că: "Blestemat este omul care ucide pe aproapele său" (2 Lege 27, 24; comp. Fac. 4, 10), şi numeşte ucigaş de oameni, chiar şi pe acela care urăşte pe aproapele său (1 Ioan 3, 15). Astfel ni se spune acolo, cum Cain din pizmă, ură şi răzbunare, a ucis pe fratele său Abel, după ce cu minciună şii cu vicleşug l-a scos din casa părintească afară la câmp. După ce l-a ucis, Dumnezeu i-a zis lui Cain: "Sângele fratelui tău strigă la cer pentru răsplătire" (Fac. 4, 10). Fiii lui Iacob au păcătuit chiar prin aceea că au voit sa ucidă pe fratele lor Iosif (Fac. 37). Împăratul lui Israil, Ahab, era foarte întristat că Nabot nu i-a vândut via situată în apropierea palatului său împărătesc. Iezabela soţia sa însă, prin complicii săi, cu consimţământul Împ. Ahab, l-a ucis pe Nabot şi a luat în posesiune via lui. Dar pe acelaşi loc, unde s-a vărsat şi a curs sângele lui Nabot, câinii au lins sângele lui Ahab şi au mâncat pe Iezabela (3 Împ. 21; 22, 29-38). Iuda şi Pilat au păcătuit făcându-se vinovaţi păcatului uciderei, cel dintâi trădând pe Iisus; iar al doilea pentru că a consimţit la moartea lui Iisus (Mt. 26; 27; F. Ap. 1, 16-25). Adevăraţii Creştini se făceau cu desăvârşire a deveni ucigaşi ai aproapelui lor (Vezi Sf. M. Emilian în Prol.şi V. Sf. 18 Iulie).

Uciderea Sufletului nostru o săvârşim atunci când noi păcătuim şi stăruim în păcate grele, mâniind pe Dumnezeu. De asemenea devenim ucigaşii Sufletului aproapelui nostru, când sfătuim pe alţii la rău, când îi îndemnăm şi-i silim: la păcate, la necredinţă, la lepădarea de Sf. Credinţă Ortodoxă şi dezertarea la eterodocşii: schismatici, erezii, sectari, păgânisme, idolatrizări, ateism, etc., adică de la lumină la întuneric, sau la toate care sunt potrivnice mântuirii sufleteşti şi urâciune lui Dumnezeu. Astfel e oprit cu desăvârşire a ucide sufletul nostru, sau sufletul aproapelui nostru prin feluritele abateri şi păcătuiri grele,

fiindcă prin acestea sufletul devine mort pentru Împărăţia lui Dumnezeu şi fericirea veşnică, sortindu-se graznicelor asândiri pentru totdeauna.

Sinuciderea, precum am mai arătat, e un păcat foarte groaznic, înfricoşat şi neiertat. Sinuciderea poate urma imediat, când cineva se otrăveşte, se îneacă, se taie, se spânzură, se împuşcă, etc. Sinuciderea uneori e întârziată, d.p.: când cineva mănâncă şi bea peste măsură, când joacă si petrece păgâneşte nopţi întregi, când lucrează greu, prosteşte şi peste măsură, necontenit, peste puterile sale, când desfrânează peste fire, adică când fac excese în împreunările trupeşti, când cineva e pasionat în satisfacerea patimilor: beţiei, fumatului tutun, opiu, etc., luxului, sclivisirilor, etc., când nu se nutreşte îndeajuns, când nu se fereşte de răceli, de boli molipsitoare, când fără motive binecuvântate de Dumnezeu şi legile Divine, se aruncă în primejdii de moarte, etc.

Împăratul Saul fiind în luptă cu filistenii, văzându-se lepădat de la Faţa lui Dumnezeu şi învins de inamicii săi, a disperat şi s-a aruncat cu pieptul în vârful sabiei sale proprii în care s-a înjunghiat şi a murit (1 Împ. 28; 31.). Iuda Iscarioteanul după ce a vândut pe Iisus şi a văzut ce pătimea, torturându-se de conştiinţă pentru groaznicul păcat al dascălului său, a disperat şi mergând s-a spânzurat (Mt. 27, 1-10).

Afară de acestea mai cad în păcatul uciderii şi aceia care fără motive binecuvântate, torturează şi ucid animale, păsări, când ei încarcă animalele cu sarcini prea grele, sau când le ţin şi nu le nutresc cum se cuvine.

Fiecare om şi mai ales noi Creştinii, să ne îngrijim de sănătatea noastră şi a aproapelui nostru, şi când avem posibilitatea, să mijlocim în orice vreme şi loc pentru sănătatea şi viaţa semenilor noştri. Astfel de îngrijiri ne arată dumnezeieasca Scriptură a V, şi N. Testament: Fiica lui Faraon a scăpat de la moarte pe pruncul Moise, care se afla într-un coşuleţ în nijlocul trestiilor pe malul râului Nil, pe care l-a crescut şi înfiat (Ieş. 2, 1-10). Estira a mântuit de la moarte pe poporul său condamnat prin Aman (Estira 1, 10). Samarineanul milos a scăpat de la moarte pe Iudeul despuiat şi rănit de tâlhari, pe care l-a îngrijit, ridicându-l pe spatele dobitocului şi ducându-l la casa de oaspeţi, unde a plătit să fie căutat şi făcut sănătos (Lc. 10, 30-37).

În Antiohia odinioară erau condamnaţi la moarte o mulţime de oameni, pentru că se sdrobise un monument public, ce închipuia pe împăratul. Un Monah anume Macedoniu, a mers atunci la împăratul, mai înainte de a i se executa porunca, şi a zis către el: "Împărate! Dacă tu te-ai mâniat numai pentru motivul acesta că s-a stricat chipul tău făcut din aramă, cu cât mai mare va fi mânia lui Dumnezeu, dacă tu vei sugruma sau vei ucide pe oamenii aceia pe care i-ai condamnat la moarte, care sunt făcuţi după Chipul şi Asemănarea lui Dumnezeu?" (Vezi Martirologiul: Fac. 1, 26-31; 2, 7; 5, 1-4; 9, 4-24; 9, 6). Tâlharul Kiriac a fost izbăvit de Dumnezeu din temniţă şi de la moarte, pentru că scăpase

nişte femei şi copii de la alţi tâlhari (Prol. 31 aug.). Mama Macabeilor şi-a îmbărbătat pe cei şapte fii ai săi până la ultima suflare a lor, întărindu-i în adevărata lor credinţă străbună (2 Macab, 6-7). Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Şi-a pus viaţa Sa şi Şi-a vărsat Sângele Său pentru a ne redobândi noi viaţa noastră spirituală. "Aşa de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât şi pe Unicul Său Fiu L-a dat (să se crucifice, jertfească), ca tot cel ce crede într-Însul, să nu piară; ci să aibă viaţă veşnică" (Ioan 3, 16 comp. Rom. 5, 8; Ioan 4, 9).

Viaţa noastră omenească este averea cea mai preţioasă, pe care noi suntem datori nu numai a ne-o păstra, ci chiar a o şi prelungi pe cât ne stă în putinţă, fiindcă cu cât vom vieţui mai mult, cu atâta avem mai mult timp a face fapte bune, spre a ne ajuta nouă înşine şi aproapelui nostru.

Ucigaşul răpeşte omului nu numai bunul cel mai plăcut, pentru care adeseori el ar da toate ale sale (Iov. 2, 4), şi-l face mort pentru viaţa aceasta şi nepregătit pentru cea viitoare, dar el îşi strică şi sieşi, căci îşi pierde liniştea conştiinţei, viaţa aceasta vremelnică şi pe cea veşnică. Prin urmare, nu numai să nu periclităm viaţa altora , dar mai mult, noi să cercetăm pe cei bolnavi, cum au făcut şi fac adevăraţii Creştini buni; pe săraci să-i ajutăm, cum făceau primii creştini (F. Ap. 2, 44-47; 4, 32-37) şi Tavita, la moartea căreia toate văduvele şi săracele din Iope plâgeau şi suspinau înaintea Sf. Petru (F. Ap. 9, 36-43). Pe cei ce păcătuiesc să-i îndreptăm, precum au făcut Mântuitorul, Sf. Apostoli şi urmaşii adevăraţi ai lor... Numai astfel vom plăcea lui Dumnezeu Care-i Dragostea şi Care zice că: Dragostea nu voieşte răul şi pierzarea nimănui (Rom. 13, 10; Prel. după I. Stefanelli).

În acest scop este bine să ne silim a trăi în pace cu toţi semenii noştri, ba chiar şi cu vrăjmaşii noştrii, aducându-ne aminte de Mântuitorul Care S-a rugat pentru răstignitorii şi ucigaşii Săi, zicând: "Părinte! Iartă-le lor ca nu ştiu ce fac..." (Lc. 23, 34 comp. F. Ap. 7, 60; 1 Cor. 4, 12, 13), în loc de răzbunări, cu răul pentru rău să facem bine potrivnicilor noştrii şi astfel, cu binele vom birui răul (Rom. 12, 17-21).

Biruieşte răul cu binele. Un tânăr ursuz şi rău, lovi odată pe renumitul legislator Licurg cu o piatră în faţă, încât acesta rămase orb de un ochi. Poporul voi să-l linşeze pe tânăr, Licurg însă porunci ca tânărul să fie adus la dânsul, unde îl reţinu mai mult timp în casa sa şi-l învăţă bunele moravuri şi purtarea corectă. Îl duse apoi înaintea adunării poporului şi arătându-l, zise: "Acest tânăr, pe care mi l-aţi adus ca om aspru şi rău, vă stă acum la dispoziţie ca o făptură nouă".

Fiul eremitului Aaron Reschid se plânse odată tatălui său, că un om îşi bătu joc de mamă-sa şi el vrea să-i ceară socoteală. "O fiul meu! - răspunse tatălprin această faptă îţi vei bate joc şi mai mult de mama ta, decât acel netrebnic, căci ar putea crede că mama ta nu te-a învăţat să ierţi pe netrebnici".

Un soldat omorî pe tatăl altui soldat. Din întâmplare ucigaşul căzu în mâinile

fiului celui ucis. Acesta îşi scoase sabia ca să-l străpungă, când ucigaşul căzând în genunchi, zise: "Îndură-te de mine, ca şi Iisus Cel de pe Cruce, Care Se îndura de lumea ce zăcea la picioare Lui". Cuvintele acestea avură o influenţă atâta de mare asupra soldatului, încât îl iertă, îi întinse mâna şi deveniră prieteni.

O Biserică din Anglia are pe uşa ei următoarea inscripţie: "Biserica e deschisă toată ziua. Îi vedem bucuroşi şi pe tâlhari, însă le atragem atenţia ca nicidecum să nu-i păşească pragul cu intenţia de a-şi exercita meseria, ci să vină să se închine şi să se îndrepte. De altfel, nici n-au la ce se osteni pentru furături, căci casetele pentru donaţii în fiecare seară se golesc". Iată cum chiamă Sf. Biserică la îndreptare până şi pe tâlhari! (O m. p. 349; 350; 348; 347; 345).

Fraţi Creştini! Să ne păzim de mândrie, zavistie, mânie, ură, desfrânare, zgârcenie, lenevire, minciunării, viclenii, porniri pătimaşe şi altele asemenea acestora, care nasc moartea, care ne ucid trupul şi Sufletul nostru şi pe aproapele nostru... *"Fiule! Adu-ţi aminte de cele mai de pe urmă ale tale* (de moarte, judecată, răsplătirea faptelor pe veşnicie, de Rai şi de iad) *şi în veac nu vei greşi"* (Is. Sirah 7, 38).

Pedeapsa ucigaşilor

Dumnezeu a făcut pe om cu trupul din pământ şi suflând în faţa lui a pus într-însul Suflet viu, dătător de viaţă. Dumnezeu, Care a făcut şi-l ţine pe om, are toată stăpânirea peste viaţa lui, a i-o lungi sau a i-o scurta. Deci, oricine ar cuteza să ucidă pe vreun om, va cădea în pedeaspa Creatorului. Dumnezeu, pe Cain, care cu vicleşug şi minciună a scos afară la câmp pe fratele său Abel şi l-a ucis, l-a pedepsit groaznic, să umble tremurând şi gemând, până ce l-a ucis şi pe el strănepotul său Lameh.

După potopul universal, Dumnezeu binecuvântând pe dreptul Noe şi casa lui scăpată din pierzare, îi spune între altele: *"Cel ce va vărsa sânge de om, şi sângele lui să fie vărsat de om, căci Dumnezeu a făcut pe om după Chipul Său"*. Aceasta o porunceşte Dumnezeu în multe locuri ale Vechiului Testament; iar Mântuitorul şi urmaşii Lui au luptat şi luptă a tăia orice începuturi sau odrăsliri păcătoase provocatoare uciderilor, spre a ne feri de consecinţele şi pedepsele grele vremelnice şi veşnice ale acestui fioros păcat.

Pedepsirea ucigaşilor în lumina Sf. Scripturi. Cain imediat ce a ucis pe fratele său Abel, întreaga lui fiinţă s-a îmbrăcat cu blestemul înşeptit, cu care l-a blestemat Dumnezeu. Acel groaznic blestem l-a umplut de zbucium şi de groază, torturându-l şi fugărindu-l îngrozitor în tot restul vieţii lui, bându-şi cupa nelegiuirii sale până în fund, când a fost ucis de Lameh. Deşi a căutat să înece glasul strigării sângelui fratelui său Abel, prin ocuparea cu zidirea cetăţii, cu sunetul muzicilor, al descântecelor, vrăjitoriilor, farmecelor şi altor deşertăciuni iscodite de urmaşii săi, însă toate au fost zadarnice. Păcatul l-a urmărit, l-a lovit,

până l-a prăbuşit în pământ. Măsura cu care măsurase fratelui său, cu aceea i s-a măsurat.

După uciderea lui Cain, Lameh îngrozit de zbuciumul blestemului intrat în fiinţa sa, a chemat femeile sale şi le-a mărturisit păcatul şi răsplata groaznică care-l fugărea în fiecare vreme şi în orice loc, zicând: "Soţiile mele, ascultaţi cuvântul meu: Eu am omorât un om pentru rana mea, şi un tânăr pentru vânătăile mele. Cain va fi răzbunat (răsplătit păcatul său) de 7 ori; iar Lameh de 70 de ori câte şapte" (Fac. 4; Hronograf).

Isav urmărea pe fratele său Iacob să-l omoare, dar a rămas, împreună cu urmaşii săi, sub puterea şi binecuvântarea fratelui său şi a urmaşilor lui (Fac. 27).

Cei 11 fii ai Patriarhului Iacob au pizmuit groaznic pe Iosif fratele lor, până ce s-au şi hotărât să-l omoare, aruncându-l într-o fântână. Dumnezeu însă l-a salvat şi l-a făcut prinţ în Egipt, unde fraţii lui au venit cerşind în genunchi alimente pentru a nu muri. Iosif a îngrijit de cei ce-l aruncaseră în cisternă să moară. El i-a adus în Egipt, împreună cu tatăl său şi familiile lor, ca să nu piară de foame (Fac. 37-46).

Faraon, împăratul Egiptului, a dat poruncă straşnică, pentru ca toţi copiii evreilor, de parte bărbătească, să fie ucişi la naştere... să fie înecaţi în apele Nilului. Dumnezeu l-a pedepsit groaznic învârtoşându-i inima, până ce apoi s-a înecat în apele Mării Roşii, împreună cu toată puterea armatelor sale (Ieş. 14).

Abimeleh a venit în casa tatălui său în Ofra, şi a ucis pe fraţii săi, 70 de bărbaţi, fii ai tatălui său Ierubaal (Ghedeon), pe aceiaşi piatră. Păcatul acesta l-a urmărit în fiecare vreme şi în fiecare loc, zbuciumându-l şi lovindu-l în tot timpul celor trei ani ai vieţuirii sale, după uciderea fraţilor săi, până ce l-a ajuns şi prăbuşit în pământ prin o femeie, care i-a spart capul cu o piatră de râşniţă aruncată dintr-un turn, pe care-l înconjurase să-l cucerească, şi i-a sfărâmat ţeasta capului. Abimeleh văzându-se astfel cuprins de ruşine, a chemat pe tânărul care-i purta armele şi i-a zis: "Scoate-ţi sabia şi omoară-mă, ca să nu se zică de mine: "L-a omorât o femeie". "Tânărul l-a străpuns cu sabia şi a murit". Astfel a făcut Dumnezeu să cadă asupra lui răul pe care-l făcuse tatălui său prin uciderea fraţilor săi. Timp de trei ani, cât Abimeleh a stăpânit peste Israil, Dumnezeu a trimis un duh rău între Abimeleh şi locuitorii Sichemului, care nu i-au fost credincioşi, pentru ca, cruzimea săvârşită cu cei 70 de fraţi ai săi, să-şi ia pedeapsa, şi sângele lor vărsat să cadă asupra lui Abimeleh care-i ucisese şi asupra locuitorilor Sichemului, care-l ajutaseră să-şi ucidă fraţii (Jud. 9).

Saul cu premeditare s-a aruncat asupra lui David ca să-l ucidă, însă Dumnezeu l-a salvat (1 Împ. 18-22). Saul în ciuda lui a ucis optzeci şi cinci de preoţi ai Domnului, pe Arhiereul Abimelec, împreună şi femeile, copiii şi dobitoacele în cetatea Nob. De atunci păcatul groaznic al sângelui vărsat l-a urmărit pas cu pas, zbuciumându-l şi lovindu-l, până ce pierzând lupta cu filistenii, şi

căzând prizonier rănit în mâinile filistenilor, a zis celui ce-i ducea armele: "Scoate-ţi sabia şi străpunge-mă, ca nu cumva aceşti netăiaţi împrejur să vină ei să mă străpungă şi să-şi bată joc de mine". Purtătorul de arme temându-se, n-a vrut, atunci Saul şi-a luat sabia şi s-a aruncat în ea, unde a şi murit... Astfel s-a răzbunat sângele Preoţilor vărsat în Nob, asupra ucigaşului Saul (1 Împ. 22-31).

Ioab, generalul împăratului David, răzbunându-şi a ucis mişeleşte pe Abner credinciosul lui David. Păcatul acesta ca un blestem greu l-a urmărit în toată viaţa sa, împreună cu casa lui, până ce în cele din urmă şi-a ispăşit păcatul său vărsându-i-se sângele în cortul lui Dumnezeu, pe când izgonit de moarte se ţinea de coarnele Jertfelnicului (1 Împ. 3; 20, 1-13; 3 Împ. 2, 28-35).

Avesalom după ce a ucis mişeleşte pe Amon, fratele său, fiul lui David, păcatul uciderii l-a urmărit, lovit, depărtat şi despărţit de dragostea tatălui său. Timp îndelungat de 3 ani a trăit zbuciumat nevăzând faţa împăratului, apoi mai pe urmă luptându-se împotriva tatălui său, spre a-i răpi împărăţia, pedeaspa Dumnezeiască l-a ajuns, că în timpul când fugea de dinaintea oştirii lui David, trecând în galop printr-o pădure, părul capului s-a împleticit după creanga unui copac, catârul fugind înainte, el a rămas acolo spânzurat zvârcolindu-se în văzduh. În acel timp sosind acolo Ioab, generalul lui David, şi aflând pe Avesalom spânzurat în plină viaţă, i-a înfipt în inimă trei săgeţi, iar zece tineri care duceau armele lui Ioab, au înconjurat pe Avesalom şi lovindu-l cu duşmănie l-au omorât acolo, aşa cum era spânzurat cu părul capului său de creanga stejarului (2 Împ. 13-18).

Împăratul israeliţilor Ahab şi Iezabela soţia sa, deviind de la credinţa în Dumnezeu la idolatrie, au dat poruncă şi au ucis pe Proorocii Domnului, au urmărit pe Sf. Prooroc Ilie Tezviteanul şi au ucis pe Navute pentru a-i lua cu forţa dreptul lui de moştenire (3 Împ. 18, 4; 19, 1-4; 21). Păcatul acesta groaznic al contribuirii cu cuvântul şi porunca la vărsarea sângelui şi uciderii, au urmărit pas cu pas pe Ahab şi Iezabela, zbuciumându-i, îngrozindu-i şi periclitându-le situaţia şi viaţa din vreme în vreme, până ce i-a ajuns, strivit, şi prăbuşit în pământ, după proorocirea lui Ilie.

Păcatul uciderilor l-a împietrit a nu ţine seamă de proorocirea lui Miheea; ci l-a pedepsit aspru, apoi intrând în luptă cu sirienii, a fost rănit greu de o săgeată la încheietura platoşei, a ieşit din câmpul de bătaie şi către seară a murit şi a fost îngropat. Carul său de război în care a fost rănit şi a murit, a fost spălat de sângele lui Ahab în lacul Samariei. Câinii au lins sângele lui Ahab şi curvele s-au scăldat în sângele lui, după cuvântul care-i spuseră Domnul prin Proorocul Său (3 Împ. 22; 21, 19).

Iezabela a fost aruncată de sus pe o fereastră a casei. În căderea ei, sângele a ţâşnit din corp umplând zidul casei şi caii din stradă. Împăratul Iehu a călcat-o în picioare, apoi s-a suit în casă, unde au mâncat şi au băut. În

timpul mesei, Iehu a trimis slujitorii să-i zicând: *"Duceţi-vă de vedeţi pe blestemata aceea şi îngropaţi-o, că este fată de împărat"*. Ei s-au dus să o îngroape, dar n-au aflat decât ţeasta capului, picioarele şi palmele mâinilor. Iezabela fusese ruptă, sfârticată şi mâncată de câini, după cuvântul Domnului. Aşa de groaznic s-a răzbunat asupra ei cumplitul păcat al uciderii (4 Împ. 9, 30-37).

Slujitorii împăratului Amon au făcut complot asupra lui şi l-au omorât. Pedeapsa lui Dumnezeu i-a urmărit clipă după clipă şi pas cu pas, până i-a ajuns, i-au zbuciumat, îngrozit şi prăbuşit în locul morţii. Poporul aflând de nelegiuirea lor, i-a urmărit, prins, lovit şi omorât. Măsura cu care au măsurat, cu aceea li s-a măsurat şi lor aşijderea (4 Împ. 21, 23-24).

Nabuhodonosor împăratul Babilonului, a pus de a ucis pe toţi fiii împăratului Sedechia, pe soţia şi pe toate căpeteniile ce prinsese pe când fugeau din cetatea Ierusalimului (Ier. 52; comp. Iez. 12; 4 Împ. 25; 2 Paral. 36, 11-21), Nabuhodonosor a făcut multe mizerii şi ucideri multora chiar din plăcuţii lui Dumnezeu, aşa d.p. pe cei trei tineri, care n-au vrut să se închine chipului de aur ridicat în câmpul Deira, i-a aruncat în cuptorul înşeptit ars, spre a-i nimici, pentru că nu-i împlinise porunca capriciilor lui. Pedeapsa lui Dumnezeu l-a ajuns şi l-a torturat groaznic. El a înnebunit, a fost scos din scaunul său împărătesc, şi timp îndelungat de 7 ani, a umblat dezbrăcat prin păduri, s-a hrănit cu iarbă ca dobitoacele, a fost udat de roua cerului, până ce s-a pocăit deajuns şi cunoscând pe Dumnezeul Cel Preaînalt, L-a slăvit şi a revenit iarăşi la loc în scaunul său împărătesc (Dan. 4).

Tiranul împărat Idumeu Irod cel Mare, ca să-şi mascheze tirănia sa, terorizările şi groaznicile ucideri, a reedificat şi împodobit Templul din Ierusalim, spre a-l simpatiza poporul. După Naşterea Domnului, ucigând pruncii din Betleem şi împrejurimile lui, de doi ani şi mai mici, spre a ucide şi pe Iisus Pruncul, Irod a fost pedepsit groaznic de Dumnezeu, mâncându-l viermii de viu.

Irod Filip, fiul acestuia, după ce a ucis pe Sf. Ioan Botezătorul şi a contribuit la uciderea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, la uciderea şi persecuţia Apostolilor, a fost pedepsit groaznic de Dumnezeu, fiind detronat şi exilat, unde a murit în mizerie.

Arhiereii şi căpeteniile Ierusalimului, împreună cu poporul evreiesc, după ce au ucis pe Prooroci, pe Mântuitorul şi au prigonit şi înfricoşat pe Apostoli, au fost groaznic pedepsiţi şi ei. Arhiereii Ana şi Caiafa şi guvernatorul Pilat, au fost ridicaţi din Ierusalim şi porniţi la Roma pentru a-şi ispăşi păcatul comis. Ana Arhiereul îmbolnăvindu-se pe când înotau pe Mare, a fost jupuit de piele de ostaşii romani, pe care apoi au umplut-o cu paie... Arhiereul Caiafa a fost băgat despuiat într-o piele de vită şi pus la soare. Pielea strângându-se i-au ieşit măruntaiele pe gură, şi aşa, în chinuri groaznice şi-a dat sufletul în ghiarele diavolului. Pilat a fost scos din scaun şi întemniţat într-un turn, unde a murit

în chinuri groaznice, ispășindu-și astfel păcatul greu (Vezi "Izvorul Răutăților" de aut.).

Cetatea Ierusalimului a fost dărâmată și împrăștiată, Templul distrus, evreii răi au fost pierduți cu rău, prin: foamete cumplită, sabie și măcel îngrozitor ("Izvorul Răutăților" de autor); iar cei rămași au fost luați robi și vânduți păgânilor ca dobitoacele: 33 de evrei și jumătate pentru un ban. Așa au răsplătit ei nelegiuirea lor sacrilege și vărsările de sânge. De atunci ei umblă rătăcind prin toată lumea.

Aici s-au împlinit cuvintele Mântuitorului pe care le-au spus lor: *"Pe cei răi cu rău îi va pierde și via o va da altor lucrători, care vor da rodul ei la timpul său"* punct cu punct, până într-o iotă.

Irod Antipa, fiul tiranului Irod cel Mare, s-a făcut cunoscut prin viciile moștenite de la tatăl său, mai ales prin cruzimi și ucideri: prin uciderea marelui Preot (Arhiereu) Aristobul, fratele său, pe care l-a înecat în baie, prin lepădarea soției legitime și însoțirea cu soția fratelui său, prin tăierea capului Sf. Ioan Botezătorul în castelul Maheront și prin ordonarea procesului și răstignirea Domnului nostru Iisus Hristos. Pedeapsa Dumnezeiască s-a răzbunat groaznic asupra lui Iord, a Irodiadei și a Salomiei pentru păcatul uciderii. El a fost dezbrăcat de toate demnitățile și averile sale și exilat la Lion în Galia (a. 38 d. Hs.), Salomia, care contribuise cu jocul ei la tăierea capului Sf. Ioan Botezătorul, trecând iarna peste râu, ghiața s-a rupt, corpul ei s-a afundat în apă; iar capul a fost retezat de un sloi de ghiață ce a venit cu repeziciune mare pe când ea se lupta cu mâinile să se ridice deasupra gheții. Corpul ei a rămas spânzurat, mișcând picioarele în apă, ca oarecând în dansul sacrilegiu; iar capul rămas pe ghiață a fost aflat de trecatori. Irod și Irodiada au pierit în mizeria exilului (Vezi Nicefor istoricul grec. V. Sf. 29 aug. și ist. bisericească). Irod Agripa a pus mâna pe câțiva din fruntașii Bisericii ca să-i piardă. El a ucis cu sabia pe Sf. Ap. Iacob fratele lui Ioan, și a închis pe Petru spre a-l pierde... Dreptatea Dumnezeiască nu l-a mai putut suferi. Odată, pe când el se lăfăia îmbrăcat în haine împărătești, stând pe tron și ținând o cuvântare, Îngerul Domnului l-a lovit, și mâncându-l viermii a murit (F. Ap. 12). Sângele vărsat de el s-a răzbunat asupra ucigașului.

Cetatea Ierusalimului, ucigătoare a drepților, a proorocilor, a trimișilor lui Dumnezeu, a însuși Fiului lui Dumnezeu și a unora din urmașii Lui, a fost pedepsită aspru de Dumnezeu prin oștile Romane, care au distrus-o de n-a mai rămas piatră pe piatră.

Biserica papală, ai cărei arhierei și preoți, stricați de deșteptăciunea stăpânitorului veacului acestuia (Ioan 12, 32; 14; 16, 11), de înțelepciunea pământească, trupească, demonicească (Iac. 3, 15), (în timpul inchizițiilor papale), pe cei ce nu se dădeau după învățăturile ei, parte ereticești, îi osândeau la moarte, prin sufocări, prin apă, prin întinderea pe mașini, cu care îi întindeau desmembrându-i treptat, prin uciderea pe roată dințată, prin spânzurări cu capul în jos,

şi în fine prin ardere pe foc, ori pe rug, a mii de oameni. În timpul executării uciderilor, acei arhierei, preoţi, slujbaşi bisericeşti şi credincioşi, cum se credeau şi trâmbiţau, cu cât cei osândiţi de ei la moarte sufereau mai mult, cu cât torturările erau mai înfiorătoare, cu atât clericii papali "săltau şi lăudau mai mult pe Domnul".

O legendă ne spune că în timpul unora din acele blestemăţii infernale, numite de ei: sărbători Autodafe, li se arată Mântuitorul trist unora din ei, mustrându-i: *"De ce a-ţi făcut asta? De ce aţi ucis pe aproapele vostru, ca şi Cain pe fratele său Abel? V-am spus Eu?..."*.

Dreptatea Dumnezeiască a pedepsit groaznic biserica papală. Din sânul ei s-au ridicat oameni care au aruncat de pe umerii lor acea înţelepciune satanică. Mulţi din fiii bisericii papalităţii, s-au smintit şi s-au despărţit, formând rupturi groaznice şi sumedenii de erezii, care şi azi foiesc în sânul ei. Nelegiuirea sacrilege a bisericii papale, săvârşită în timpul inchiziţiilor papale şi în alte vremuri, au deschis o rană adâncă, dureroasă, mortală, în care roiesc şi vor roi viesparii ereziilor, care o înveninează sau viermii neadormiţi ai sutelor de secte religioase, care o torturează. *"Pe cei răi cu rău îi va pierde"* (Mt. 21, 41).

Din cele arătate în Dumnezeiasca Scriptură, în istoria bisericească şi istoria lumii, şi din ziarele pe care le-am citit în vremurile noastre, şi din cele ce-am văzut înfăptuindu-se sub ochii noştri, mai ales pe aceşti ultimi ani, vedem aievea împlinindu-se până într-o iotă cuvintele Mântuitorului, Care a zis şi zice: *"Cei ce trag pe alţii în robie, în suferinţe grele, în robie vor merge; şi cei ce ucid cu sabia de sabie vor pieri"* (Apc. 13, 10; comp. Is. 33, 1; Fac. 4, 8, 15, 23; 9, 6; Mt. 26, 52).

În aceste cuvinte se cuprind şi ucigaşii care cu premeditare se asociează şi ucid pe aproapele lor cu limbile lor, în adunări, la mese, etc. Pentru măsura cu care au măsurat aproapelui lor, pe care l-au doborât în suferinţe, sângerări, nebunie şi în moarte, nu vor scăpa de pedeapsa Dreptăţii Dumnezeieşti: *"Pe cei răi cu rău îi va pierde... Ucigaşii cu ucidere vor fi surpaţi şi ucişi..."*. Măsura cu care au măsurat, cu aceea li se va măsura şi li se va adăoga celor ce trâmbiţează că ştiu Legea lui Dumnezeu, dar o calcă prin terorizările, cruzimile şi uciderile lor brute ori sistematice.

Acestor bestii umane le prooroceşte Dumnezeiasca Scriptură "Vaiul", zicând: *"Vai lor, că în calea lui Cain au umblat, şi din dorinţa de câştig s-au aruncat în rătăcirea lui Valaam, şi în împotrivirea* - Dumnezeieştilor învăţături - *ca Core au pierit"* (Iuda 1, 11; comp. Fac. 4, 5, 8; Num. 22, 7, 28; 2 Petru 2, 15; Num. 16).

Judecata lui Dumnezeu. Sub domnia lui Carol V, regele Franţei, un anume Aubry de Mont-Didier, trecând singur prin pădurea Bondy, fu omorât şi îngropat lângă tulpina unui arbore. Câinele său rămase mai multe zile pe groapă şi n-o părăsi, decât silit fiind de foame.

Veni la Paris, la un prieten bun al stăpânului său, şi prin urlete jalnice părea a-i vesti pierderea ce i s-a întâmplat. După ce a mâncat, îşi reîncepu urletul, plecă spre poartă, îşi întoarse capul, ca să vadă dacă-l urmează cineva, se întoarse în casă la prietenul stăpânului, şi îl trage de haină, ca şi când i-ar spune să vină cu el. Acest fel de purtare a câinelui, înapoierea lui fără de stăpânul său, pe care niciodată nu-l părăsea, şi care, fără veste dispăruse, precum şi voia lui Dumnezeu, Care nu îngăduie să fie mult timp tăinuite crimele, făcură să fie urmat câinele... Cum ajunseră lângă acel arbore, el îşi reînnoi urletele, sgâriind pământul, ca şi cum le-ar fi făcut semn să sape în acel loc. Săpară şi găsiră corpul omorât.

Câtva timp după aceasta, câinele, din întâmplare, zări pe ucigaş, îi sări la gât şi cu greutate putu acesta să scape din ghiarele câinelui. De câte ori îl întâlnea îi făcea la fel. Purtarea câinelui păru curioasă şi de astă dată. Regele, care auzise de toate acestea, bănui ce s-a întâmplat. Chemă la el pe ucigaş şi-i aduseră şi câinele, care cum îl văzu, fără să se uite la ceilalţi, îi sări în piept. Atunci regele porunci lupta între acuzator şi acuzat, deoarece probele crimei nu erau îndestul de convingătoare. Fu numit acest fel de luptă: *"Judecata lui Dumnezeu"*, pentru că regele era încredinţat că Dumnezeu poartă grijă făpturilor Sale şi nu va părăsi pe cel bănuit, dacă acesta este cumva nevinovat.

Se alese locul luptei în insula Notre-Damme, care pe atunci nu era decât pământ nelocuit. Bănuitul era înarmat cu o bâtă mare; iar câinele avea ghiarele ascuţite şi dorinţa de răzbunare. Fură lăsaţi liberi... Câinele se repede, se învârteşte în jurul duşmanului, se fereşte de loviturile lui, îl ameninţă când dintr-o parte, când dintr-alta, îl oboseşte şi în sfârşit, s-azvârle, îl apucă de gât şi-l făcu de-şi mărturisi crima, de faţă fiind regele şi întreaga curte regală.

Amintirea acestui câine a meritat să ne fie păstrată printr-un monument, care se găseşte şi astăzi pe marginea drumului care urcă spre sala castelului de Montargis; dar adăugăm că această povestire se păstrează astfel, destul de bine, întrucât timpul aproape a distrus tabloul în care câinele este reprezentat pe acel monument. *"Că Eu cu adevărat voi cere înapoi sângele vieţii voastre; de la orice animal îl voi cere şi din mâna omului; din mâna fiecărui om voi cere viaţa fratelui său"* (Fac. 9, 5-6; D. O. a. X Nr. 49-50).

Avva Daniil cu greu canon a fost iertat de uciderea barbarului. Acest adevărat Părinte Daniil, din pruncie lepădându-se de lume, vieţuia în Schit. Odinioară venind barbarii şi robindu-l, a petrecut la dânşii doi ani; apoi oarecare om iubitor de Hristos l-au răscumpărat de la dânşii. Însă iarăşi, după câtăva vreme năvălind barbarii l-au robit, şi stând cu dânşii şase luni a fugit de la ei. Deci iar a treia oară năvălind l-au robit pe el, şi-l chinuiau cu multe munci şi bătăi, fără de nici o milă. Într-o zi luând el o piatră a lovit pe păgânul barbar şi

l-au omorât. După ce a scăpat părintele Daniil de barbari, căindu-se de lucrul acela al uciderii pe care-l făcuse, s-a dus la Alexandria şi a spus lui Timotei Patriarhului de lucrul acela. Auzind Patriarhul de acel lucru l-a ocărât pe el, zicând: "Cum că Dumnezeu izbăvindu-te de două ori de la dânşii, putea şi a treia oară să te izbăvească. Ci însă ucidere nu este aceasta, pentru că o fiară ai ucis". Însă nemulţumindu-se Părintele Daniil cu acest răspuns, a plecat la Roma, spunând şi acolo Papei de acel lucru; cât şi ceea ce i-au zis lui Patriarhul Alexandriei. I-au răspuns lui şi Papa Romei: "Cum că bine ţi-au zis ţie Patriarhul Alexandriei".

Apoi ducându-se el la Ţarigrad, la Efes, la Ierusalim şi la Antiohia, a spus şi acestor Patriarhi despre uciderea aceea. Dar acelaşi cuvânt a auzit de la toţi Patriarhii. Întorcându-se el iar la Alexandria, zise în sine: "Daniile, Daniile, fiindcă ai făcut ucidere, ţi se cade şi ţie însuţi să fii ucis". Şi ducându-se la judecători, a zis: "Deoarece certându-mă cu cineva, luând o piatră l-am ucis pe el, şi pentru aceasta mă rog vouă să mă daţi la voievod ca să mă omoare pentru uciderea ce am făcut, şi aşa voi scăpa de veşnicile munci".

Acestea auzind judecătorii l-au băgat în temniţă, unde a petrecut 30 de zile. După aceea au spus voievodului cele pentru dânsul. Voievodul l-a scos din temniţă şi l-au întrebat cum a făcut uciderea. Şi a spus lui stareţul tot adevărul. Mâniindu-se voievodul de socoteala stareţului, l-a slobozit, zicându-i: "Ducându-te, roagă-te pentru mine Avva, şi măcar de ai fi mai ucis şi pe alţi şapte barbari". Atunci a zis el în sine: "Nădăjduiesc la iubirea de oameni a lui Dumnezeu, că de acum întru a Sa bunătate nu-mi va mai socoti mie aceea a fi ucidere. Însă de acum cu totul mă voi da pe sine lui Hristos, ca în toate zilele vieţii mele să slujesc la un bolnav stricat în locul uciderii pe care am făcut-o". Deci luându-şi stareţul pe unul din cei stricaţi, îi slujea şi zicea în sine: "De va muri stricatul acesta, mă voi duce la Egipt şi voi lua altul în locul acestuia. De faptul acesta nimeni din Schit nu ştia şi nici nu putea careva să vadă starea stricatului, fără numai Daniil singur.

Într-una din zile a chemat stareţul pe ucenicul său ca să mănânce pâine după obicei, şi din purtarea de grijă a lui Dumnezeu se întâmplă că a uitat uşile chiliei deschise, şi stând la soare stareţul, slujea stricatului aceluia, căruia tot trupul îi era putred de mulţimea rănilor celor cumplite. Ucenicul mergând la stareţ şi aflând uşile chiliei deschide, a văzut cum acesta slujea stricatului, că lua mâncare din chilie, o aducea şi o băga în gura lui, fiindcă nu avea stricatul mâini. Şi pentru că nu putea el să înghită mâncarea fiindu-i buzele de tot putrede, apoi stareţul băga mâncarea în gura lui cu mâinile sale, iar ce nu putea mânca, le scotea stareţul din gura lui şi le mânca el.

Deci văzând ucenicul acest lucru minunat, pe care-l făcea stareţul, s-a mirat mult şi a proslăvit pe Dumnezeu, Cel ce a dat atât de mare răbdare Părintelui

Daniil la nişte lucruri ca acestea, ca adică să slujească într-acel chip acelui stricat (Prolog 7 iunie).

Împ. Dechie şi Valerian pedepsiţi pentru uciderea creştinilor. Aceşti împăraţi păgâni ai romanilor, au persecutat Biserica în felurite forme infernale şi au torturat pe mulţi creştini binecredincioşi cu munci groaznice. Toţi fiii Sfintei Biserici, din cler şi popor, suferind multe, au dobândit haine luminate, cununi strălucitoare şi stâlpările biruinţei, cu care se veselesc pururea în ceruri înaintea Mântuitorului nostru Iisus Hristos Dumnezeu- Cuvântul, Care S-a Crucificat şi Jertfit cu trupul său omenesc pe crucea înfiptă deasupra pleşuvului creştet al Golgotei pentru mântuirea noastră. *"Fericiţi sunt cei ce mor în Domnul..."* (Apc. 14, 13). Mânia lui Dumnezeu însă s-a dezlănţuit groaznic asupra acelor împăraţi păgâni, care se simţeau satisfăcuţi în torturarea şi uciderea creştinilor...

Astfel ni se istoriseşte că după pătimirea Sfântului Martir Ipolit, Dechie şi Valerian încălecând pe caii lor ca să meargă la privelişte, acolo şi-au lepădat spurcatele lor suflete, strigând adică Dechie la ceasul morţii lui: "O, Ipolite, căci mă ai aşa rob legat..." Strigat-a şi împ. Valerian: "Dară cu lanţuri de foc mă tragi...?" Aceasta s-a vădit în toată Roma, şi de la Roma în toată lumea, şi toţi s-au întărit în credinţa Domnului nostru Iisus Hristos, a Căruia este Slava în veci. Amin (Prolog 10 august).

Pedepsirea împăratului Iovan, ucigătorul creştinilor. Spune istoria cum că bulgarii aveau un împărat - crai al lor, ce-l chema Iovan. Acesta era pornit cu mare vrăjmăşie asupra grecilor creştini. Mergea de prăda ţări şi oraşe şi totul sub robie punea, precum fac acum agarenii sfinţilor creştini în ţara lor, încât i se zicea acelui Iovan: "Ucigătorul grecilor". Acest împărat a mers şi până la Solun şi cum era în cort unde descălecase, vede pe Sf. Dimitrie călare venind cu suliţa asupră-i de departe, şi a început a-l arăta boierilor săi şi a zice: "Vedeţi voi cum vine călare acel grec, îngrijit bine de război şi caută drept la mine?" Ei ziceau: "Noi nu vedem pe nimeni, ce spui măria ta?" iar el a început a striga speriat: "Iată s-a apropiat, nu-l lăsaţi". Ei însă nimic nu vedeau, până ce a sosit asupră-i şi l-au lovit cu suliţa în piept, şi i-au dat sângele pe gură, ţipând şi răcnind, şi aşa se smeriră vrăjmaşii creştinilor. Că pe acele vremuri încă nu erau bulgarii curăţiţi de păgânătate (Prolog 27 iulie).

Cuv. Florentie se numea ucigaş pentru că prin rugă leproşase şi ucisese 4 monahi... Rămânând Florentie singur, se ruga Atotputernicului Dumnezeu ca să-i dea ajutor să poată vieţui în acea singurătate fără supărare. Într-o zi, după obişnuitele sale rugăciuni, ieşind din Sf. Biserică, a văzut înaintea uşii un urs, stând cu capul plecat la pământ şi nimic din năravul de fiară arătând; ci prin blândeţele sale arăta, cum că spre ascultare şi spre slujbă a venit la dânsul, de Dumnezeu trimiţându-se. Cunoscând Florentie aceasta a mulţumit lui Dumnezeu că i-au trimis pe unul ca acela împreună vieţuitor, şi de vreme ce avea

rămase la chilia lui cinci oi, şi n-avea cine să le pască şi să le păzească, a poruncit ursului, zicându-i: "Mergi de mână oile acestea la păşune şi le paşte pe ele, iar la al şaselea ceas împreună cu dânsele să te întorci".

Şi a început fiara aceea ca, totdeauna să o facă aceasta, având grijă şi păscând acele oi. Şi, cel ce obişnuia ca o fiară să mănânce carne, acela flămând păştea oile, biruindu-şi năravul său cel sălbatic. Apoi când omul lui Dumnezeu voia să postească până la al nouălea ceas, poruncea ursului ca la al nouălea ceas să vină cu oile. Şi făcea fiara întocmai aşa. Iar când nu voia ca până la ceasul al nouălea să flămânzească, ci în ceasul al 6-lea (ora 12) avea să mănânce, în acel ceas şi ursul se întorcea, şi la toată porunca omului lui Dumnezeu se supunea fiara, nimic greşind. Pentru că nici a venit cândva în al nouălea ceas când îi poruncea să vină la al 6-lea, nici în al 6-lea venea când îi poruncea să vină la al nouălea ceas, căci Dumnezeu pe fiara pe care au supus-o plăcutului său, a şi înţelepţit-o ca să priceapă porunca stareţului, şi voia lui să o facă, Slujind deci fiara aceea stareţului multă vreme, a început în părţile acelea a străbate slava pretutindeni pentru omul lui Dumnezeu Florentie, căci toţi se mirau de minunea aceea, cum fiara paşte oile slujind stareţului.

Dar vechiul vrăjmaş, diavolul, a ridicat pe oarecare spre zavistie, pentru că acela când vedea pe cei buni cu slavă luminaţi, atunci pe cei ce sunt cu năravul şi cu viaţa răzvrătiţi, îi vânează prin zavistie şi îi trage în pierzare. Deci cu îndemnul aceluia, patru monahi din ucenicii fericitului Evtihie, foarte au zavistuit lui Florentie, cum că stareţul lor nu făcea semne, iar el singur rămânând de Evtihie în chilia cea sihăstrească pentru atâtea minuni, slăvit se arăta. Deci pitulându-se la locul pe unde ursul mâna oile la păşune, au ucis pe urs. Neîntorcându-se deci ursul la stareţ în ceasul în care-i era lui poruncit să se întoarcă, întru îndoire era stareţul. Aşteptând el până seara şi întoarcerea fiarei cu oile nevăzînd-o, a început a se mâhni, că ursul, pe care el din prostia sa, îl numea frate, nu s-a mai întors. A doua zi s-a dus la câmp să caute fiara împreună cu oile, şi a aflat pe urs ucis şi s-a mâhnit foarte. Cercetând amănunţit, s-a înştiinţat de cine era ucisă fiara şi a început a plânge, nu atâta pentru moartea ursului, cât pentru răutatea cea pierzătoare de suflet a acelor patru fraţi tânguindu-se.

Înştiinţându-se Avva Evtihie de necazul şi mâhnirea lui Florentie, l-a chemat la sine şi-l mângâia. Iar omul lui Dumnezeu înaintea feţii Avvei cu mare durere pornindu-se, a zis: "Nădăjduiesc spre Atotputernicul Dumnezeu că în această viaţă de aici înaintea ochilor tuturor îşi vor lua răsplătirea de la Domnul pentru răutatea lor, cei ce mi-au ucis ursul meu, care nici un rău nu le-a făcut cândva". Acestea zicând plăcutul lui Dumnezeu Florentie, îndată glasului său i-au urmat lucrul. Pentru că de năprasnă acei patru monahi cu lepră mare de la Dumnezeu

s-au leproşat, putrezind toate mădularele lor, şi întru acea rană au murit. Aceasta făcându-se, omul lui Dumnezeu foarte s-a înspăimântat pentru că a blestemat pe acei fraţi, şi n-a încetat tânguindu-se în toată viaţa lui pentru fraţii aceia; iar pe sine se numea ucigaş sălbatic al acelora. Însă aceasta a făcut-o Atotputernicul Dumnezeu ca bărbatul acela prea prost şi îmbunătăţit, să nu mai îndrăznească încă, ori în ce fel de necaz al său, să sloboadă asupra cuiva din gura sa săgeata cuvântului celui de blestem... (Prolog 23 august).

Avva Pimen rânduit a fi mâncat de fiară pentru că a lăsat câinii a mânca om. Sofronie şi Ioan Sfinţii Părinţi, pentru Cuv. Pimen în cartea lor au scris aşa: Ne-a spus nouă odată Avva Agaftonic, egumenul Lavrei cuviosului părintelui nostru Savva: "Am mers, zice, într-o zi în pustiul Ruva, la Avva Pimen, cela ce vieţuia în peşteră şi cu rugăciuni se hrănea. Şi aflându-l pe el i-am mărturisit lui gândurile mele, şi dacă a înserat m-au lăsat pe mine în peşteră să mă odihnesc, iar el a mers într-o altă peşteră. În acea noapte a fost un ger mare şi foarte am pătimit de frig. Făcându-se ziuă a venit stareţul la mine şi mi-a zis: "Cum ai petrecut în noaptea aceasta, fiule?" Şi i-am răspuns: "Iartă-mă, Părinte, toată noaptea am pătimit de ger". Iar el mi-a zis: "Cu adevărat, fiule, eu nimic nu am pătimit de ger".

Auzind eu, zice Agaftonic, m-am minunat foarte, fiindcă gol era stareţul, şi l-am întrebat pe el, zicându-i: "Fă dragoste, Părinte, spune-mi mie pentru ce, de ger n-ai pătimit, gol fiind". Şi mi-a răspuns stareţul: "Leul venind s-a culcat lângă mine şi m-a încălzit. Însă să ştii, fiule, că de fiară am să fiu mâncat". Eu am zis: "Pentru ce, Părinte, ai să fii mâncat de fiară?" El mi-a răspuns: "Când eram în lume la locul meu (amândoi fiind din Galatia) am fost păstor de oi şi într-una din zile păzind eu oile, oarecare om mergea pe alături iar câinii mei năvălind asupra lui, l-au rupt şi l-au mâncat; iar eu putând a-l apăra pe el de câinii mei nu l-am apărat, şi m-am înştiinţat din descoperirea lui Dumnezeu că şi eu cu acelaşi fel de moarte am să mor, de fiară rupt şi mâncat".

Aceasta a spus-o cuv. Pimen pentru sine lui Avva Agaftonic, şi a fost după cuvântul lui: că la al treilea an s-a făcut înştiinţare, că Părintele Pimen, vieţuitorul în pustiu, de fiară este mâncat. Însă sufletul lui cel sfânt în ceata cuvioşilor părinţi s-a rânduit, cu milostivirea Domnului nostru Iisus Hristos, căruia se cuvine Slavă în veci" (Prolog 27 august).

Cuv. Moise Arapul devenind din tâlhar monah, preot, a rămas canonisit de Dumnezeu a fi ucis de tâlhari. Acest fericit părinte, din părţile Egiptului, Etiopean (Arap) a fost alungat de un dregător al stăpânirii, unde slujise, pentru răutăţile şi furtişagurile ce făcea. Atunci el intrând în o bandă de tâlhari a devenit căpetenia lor, jefuind, vărsând mult sânge omenesc şi împrăştiind groaza în toate ţinuturile acelea. În urma unui vis minunat şi îngrozitor, Moise a părăsit

desăvârşit viaţa sa păcătoasă, şi intrând într-o mânăstire a ucenicilor Sf. Antonie, a devenit un bun Monah şi Preot. După primirea rânduielii preoţeşti, cuviosul Moise petrecând 15 ani, având de la naştere 85 ani, şi-a adunat 75 de ucenici în jurul său şi s-a sfârşit muceniceşte.

Într-una din zile stând la un loc cu ceilalţi chinoviţi, a zis prin Dumnezeiască suflare: "Fraţilor, sculaţi-vă şi fugiţi de aici, pentru că astăzi vor veni barbarii în Schit ca să taie pe Monahi". Dar fraţii au răspuns: "Vino şi tu cu noi". La care cuviosul Moise a răspuns aşa: "Eu de multă vreme aştept ziua aceasta, căci cugetul meu este încărcat de grele păcate. Iată însă că a sosit ceasul binecuvântat, când se vor împlini cuvintele Stăpânului meu: *"Cei ce scot sabia, de sabie vor pieri"*. Şi fiindcă eu în tinereţile mele de multe ori am ridicat-o asupra aproapelui, de aceea, fraţilor, trebuie să rămân. Şi întru acest chip îmi voi sfârşi nevrednica-mi viaţă". La aceste cuvinte cei mai mulţi dintre pustnici s-au ridicat şi au părăsit locul acela, rămânând lângă dânsul numai şapte din ucenicii lui. Atunci Moise le-a zis acestora, privind ca într-un vis: "Barbarii se apropie". Dar unul din cei rămaşi, cuprins fiind de frică, a fugit din chilie şi s-a ascuns mai deoparte. Şi deodată, cu zgomot mare au năvălit păgânii din pustiu şi au tăiat pe Moise, împreună cu cei şase călugări ce stătuseră cu dânsul. Iar acela ce fugise în apropiere, de unde era ascuns, a văzut deschizându-se cerul şi şapte cununi luminoase pogorându-se dintru înălţime, şi căzând el în genunchi, a preamărit pe Dumnezeu. Iar când au venit ceilalţi monahi, au îngropat muceniceştile trupuri plângând şi stropindu-le cu lacrimi, ca pe nişte Sfinte Moaşte ale luptătorilor pentru Hristos. Aşa a fost sfârşitul Cuviosului Preot Moise, care din tâlhar s-a făcut Monah desăvârşit. De aceea nu numai Raiul i-a fost pregătit, ci şi Cerul i s-a deschis ca unui adevărat Sfânt Mucenic... (Vezi pe larg V. Sf. de D. Pătrăşcanu 2 VIII; Pateric 144, 10 şi Prol. 28-VIII).

Doi fiii ai împ. Persiei s-au omorât, pentru că au ucis trei pustnici. Odinioară locuind Avva Milisie cu doi ucenici ai săi în hotarele Persiei, au ieşit doi fii ai împăratului, fraţi trupeşti, ca să vâneze după obicei, şi au pus mreji la mare depărtare de loc, ca la patruzeci de mile, ca orice se va afla înăuntrul mrejelor, să vâneze şi să ucidă cu suliţa. Deci s-a aflat bătrânul cu cei doi ucenici ai săi şi văzându-l ei păros şi ca pe un sălbatic, s-au speriat şi i-au zis lui: "Om eşti, sau duh? Spune nouă!" Şi le-a zis lor: "Om păcătos sunt şi am ieşit să-mi plâng păcatele mele, şi mă închin lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Celui viu". Iar ei au zis lui: "Nu este alt Dumnezeu afară de soare, de foc şi de apă, cărora se închinau ei; ci apropie-te şi jertfeşte lor". Iar el le-a zis: "Acestea sunt zidiri şi vă înşelaţi. Ci vă rog pe voi, să vă întoarceţi şi să cunoaşteţi pe adevăratul Dumnezeu, Care a zidit acestea toate". Iar ei au zis: "Pe cel osândit şi răstignit zici că este Dumnezeul adevărat?" Şi a zis bătrânul: *"Pe Cel ce a răstignit păcatul şi a omorât moartea, pe acesta îl zic Dumnezeul adevărat"*. Iar el mun-

cindu-l împreună şi pe ucenici, îl sileau să jertfească.

Şi muncindu-i mult, a tăiat capetele celor doi fraţi, iar pe bătrânul multe zile căznindu-l, pe urmă, după meşteşugul lor, l-au pus în mijloc şi au aruncat săgeţi: unul dinaintea şi altul dinapoia lui. Iar el le-a zis lor: "Fiindcă v-aţi unit şi aţi vărsat sânge nevinovat, într-o clipă mâine în ceasul acesta va rămâne mama voastră fără de voi, fiii săi, şi se va lipsi de dragostea voastră, şi cu săgeţile voastre unul altuia sângele vă veţi vărsa". Iar ei nebăgând în seamă cuvântul lui, au venit a doua zi să vâneze, şi a sărit dintre dânşii o cerboaică. Şi stând ei pe caii lor, alergau să o prindă şi aruncând săgeţi asupra ei, au străbătut unul altuia inimile lor, după cuvântul bătrânului ce le zisese, când îi blestemase: şi aşa au murit (Pateric pg. 151, 2; 40, 2).

Canonisirea păstorului ucigător al femeii îngreunate. Se spunea pentru oarecarele Avva Apollo de la Schit, că era ţăran, păstor de oi, şi văzând în ţarină o femeie că avea în pântece, îndemnându-se de diavol, a zis: "Vreau să văd cum stă pruncul în pântecele ei". Şi despicând-o pe ea, a văzut pruncul. Şi îndată l-a lovit pe el inima şi umilindu-se, a venit la Schit şi a vestit Părinţilor ceea ce a făcut. Şi i-a auzit pe dânşii cântând: "Zilele anilor noştri întru dânşii şaptezeci de ani, iar de vor fi în puteri, optzeci de ani. Şi ce este mai mult decât aceştia, osteneală şi durere" (Ps. 89, 10-11). Şi a zis lor: "Sunt de patruzeci de ani şi o rugăciune n-am făcut şi acum de voi trăi alţi patruzeci de ani, nu voi înceta rugând pe Dumnezeu, ca să-mi ierte păcatele mele". Deci, nici un lucru de mâini nu făcea, ci totdeauna se ruga, zicând: "Am greşit ca un om, iar Tu ca un Dumnezeu, curăţeşte-mă!" Şi i s-a făcut lui rugăciunea aceasta întru cugetare ziua şi noaptea. Şi era un frate petrecând cu el şi l-a auzit, zicând: "Supăratu-Te-am, Doamne, lasă-mă ca să mă odihnesc puţin". Şi i s-a făcut lui încredinţare, că i-a iertat Dumnezeu toate păcatele lui şi al femeii, iar pentru copil nu s-a încredinţat. Şi i-a zis lui unul din bătrâni: "Şi păcatul copilului ţi l-a iertat Dumnezeu, dar te lasă în durere, că este de folos sufletului tău" (Pat. pg. 151, 2; 40, 2).

Ucigaşii morarului descoperiţi prin cântecul cocoşului. Doi tâlhari intrară odată, pe la miezul nopţii, pe fereastra unei mori, ca să jefuiască pe proprietarul ei. Pe când înaintau binişor, căutând locul de culcare al morarului, auziră deodată lângă dânşii cântecul răsunător al unui cocoş. Cel mai tânăr dintre ei, retrăgându-se înspăimântat, zise încet: "M-a speriat cocoşul; să plecăm, că poate o să fim descoperiţi". "Fricosule, răspunse celălalt, de ne va ieşi cineva înainte, îl vom ucide şi atunci cocoşul poate să strige cât o vrea. Nu ne-o mai păsa de nimic". Întradevăr, tâlharii uciseră pe morar şi-i luară banii, cu tot ce avea mai preţios. Trei ani trecuseră de atunci, fără ca nimeni să fi putut descoperi pe făptuitori. Într-o seară, amândoi intrară în cârciuma unui sat, ce se afla înconjurat de păduri, vrând să poposească acolo. Pe la miezul nopţii, deodată un cocoş începu să cânte cu atâta putere, încât se deşteptară amân-

doi". "Blestemat cocoş! strigă unul din tâlhari: cum i-aş mai răsuci gâtul! De când cu istoria de la moară, ţipătul acestei păsări îmi străpunge inima".

"...Şi mie tot asemenea, răspunse cel mai tânăr. Chiar n-ar fi trebuit să ucidem pe bietul morar. Căci de atunci, de câte ori aud cântecul cocoşului, parcă mi se sfâşie inima". Şi adormiră iarăşi. În revărsatul, zorilor câţiva jandarmi intrară la ei şi-i arestară. Odaia unde rămăseseră noaptea, nu era despărţită de a cârciumarului, decât prin nişte scânduri de lemn, şi acesta auzind ce vorbiseră, dăduse de ştire primarului. Când li se spuse că vor fi osândiţi la ocnă, toţi cei de faţă ziceau: "Cântecul unui cocoş i-a dat pe faţă. Mai bine ar fi făcut să asculte înştiinţarea ce le dăduse cocoşul morarului!" Sau mai curând, sau mai târziu, pe hoţ îl prinzi, sau mort sau viu ! (Ist. Morale 25; 37; 55).

Păcatul vechi aduce osândă nouă. Ioan era încă copil mic, când tatăl său, vânător al familiei Brâncoveanu, fu împuşcat de un duşman, care nu se putu descoperi de nimeni. Mamă-sa întrebuinţa toate mijloacele ca să-i dea o creştere bună şi, după douăzeci de ani, Ioan luă locul tatălui său. Peste câteva zile, însoţit de mai mulţi vânători, porni în goana unui frumos cerb. Când îl zări în apropiere, luă puşca la cătare, îi dete foc, dar nu-l nimeri. Atunci se auziră în crâng, aceste cuvinte tânguioase: "Vai, ce nefericire, m-a omorât!" Ioan alergă îndată în acea parte şi găsi un bătrân scăldat în sânge, zvârcolindu-se de moarte. Toţi se adunară împrejuru-i. Ioan îngeunche înaintea lui, îl luă în braţe şi vărsând lacrimi, îi ceru iertare de acest omor, cu atât mai neprecugetat cu cât nici nu-l văzuse. Însă bătrânul îi zise: "Tu n-ai nevoie să-mi ceri iertare. O să-ţi dezvălui o taină, care până aici n-a fost cunoscută de nimeni. Eu sunt ucigaşul tatălui tău! Aici sub acest bătrân stejar, chiar unde mă aflu eu acum, a căzut şi el scăldat în sânge. Tot aici tu, fiul lui, fără a şti sau a voi, a trebuit să-ţi răzbuni pe ucigaşul său. Asta e legea nestrămutată a Dreptăţii: Toată fapta îşi are răsplată!" Apoi îşi dădu sufletul. Toţi cei de faţă mişcaţi de un sentiment religios, se înfiorară de spaimă.

Cât de târziu, păcatul greu, e pedepsit de Dumnezeu (Ist. Morale 25; 37; 55).

Pedepsirea de sus a tâlharului ucigaş. Un tâlhar se ascunsese cu puşca încărcată în tufişul din marginea drumului, pândind pe un bogat neguţător de grâne, care avea să treacă pe acolo. Întradevăr, când sosi neguţătorul cu chimirul plin de bani, tâlharul luă puşca la ochi, şi ca să fie mai sigur de lovitură, îşi sprijini genunchiul de pământ. Din nefericire pentru dânsul, călcă peste un şarpe de sub frunzele uscate, cu care era acoperit pământul. Când era să tragă, şarpele furios se ridică în sus, se aruncă asupra lui, glonţul apucă în altă parte şi neguţătorul scăpă neatins. La zgomotul puştii şi la vaietele tâlharului, neguţătorul se apropie şi-l văzu cu spaimă încolăcit de şarpe, care-l muşca cu turbare. Tâlharul, văzându-l, strigă cu durere: "Vai, am meritat soarta în care mă vezi. Pe când voiam să-ţi răpesc viaţa, eu însumi găsii o moarte înspăimântătoare!"

Legea neînlăturată, a dreptului Dumnezeu, loveşte pe vinovatul, care vrea să facă rău (Ist. Morale 25; 37; 55).

Sfârşitul vieţii ucigaşului. Pe un pat, de care două aşternuturi zdrenţuite atârnă sărăcăcios, moş Savu zace cu privirea pierdută în gol. Pletele-i albe cad în neorînduială pe căpătâiul murdar. Suflă greu. Sudori îi broboneează fruntea. "...Să mă dezlegi, Părinte..." şi încercă să se ridice în sus, dar puterile l-au părăsit şi cade ostenit pe perna soioasă. "M-o fi pedepsit Dumnezeu...", urmă a mi se tângui, cu acelaş glas stins, venind parcă din adâncuri depărtate, "că am fost tare păcătos...". Încercă să-şi tragă velinţele pe el, dar când ridică mâna, mă cutremurai. Răni adânci, bube pline de puroi, mirosind greu, îi acopereau degetele, palma şi braţul drept până la cot... La vaietele lui mi s-au umplut ochii de lacrimi... Atâta suferinţă...! Atâta chin... Mi-a venit în minte numai decât zicala: "Să nu dea Dumnezeu omului cât poate el răbda". Vorbele lui Moş Savu curg rar, abia şoptite, întretăiate de oftări grele.

"Părinte, asta o fi pedepsa lui Dumnezeu că am omorât doi creştini în tinereţea mea... În mâna aceasta pe care acum abia o mai ridic, am ţinut toporul cu care i-am ucis... Nu i-oi fi omorât nici eu degeaba, dar nu trebuia să-i omor... Dumnezeu m-a pedepsit... Am stat şi la închisoare, dar acum mai rău mă chinuiesc...". Şi moş Savu tăcu. Suferinţa se întipărise adânc pe faţa-i uscată. Dureri sufleteşti îl chinuiau. Vru să-mi spună ceva, dar glasul i se înecă în gât, şi nu mai putu scoate nici un cuvânt... Peste câteva zile, clopotul Sf. Biserici vestea moartea lui. Chinurile în care se zbătuse ultimile zile ale vieţii, luară sfârşit. Ce va fi găsit în viaţa de dincolo? (Pr. G. I. Beşchea D. O).

CAIN UCIDE PE FRATELE SĂU ABEL

PORUNCA a VII-a

SĂ NE FERIM DE ORICE DESFRÂNARE, PENTRU A DEVENI BISERICI VII A LUI DUMNEZEU

orunca a VII-a, a Decalogului, hotărăşte fiecăruia în parte şi tuturor oamenilor în general, parte bărbătească şi femeiască, a se păzi pe sineşi curaţi, zicând : **"Să nu fii desfrânat"** (a). Desfrânarea sau necurăţia, este pofta neregulată, nelegiuită, sau peste măsura Legilor Divine (b).

Plăcerile trupeşti nu sunt în sine oprite, dar nu se pot nici măcar dori prin gând, afară de rânduiala stabilită de Dumnezeu. Rânduiala aceasta este căsătoria legitimă, întemeiată de însuşi Dumnezeu, spre formarea familiei, propagarea şi păstrarea omenirii. Prima familie a făcut-o Dumnezeu, punând ca temelie, a societăţii omeneşti căsătoria înfiinţată în Rai, având ca Preot şi ca Martori (Naşi) pe Însuşi Dumnezeu Creatorul: "Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, Care după ce i-a creat şi aşezat în Rai, i-a binecuvântat, zicându-le: *"Creşteţi şi vă înmulţiţi, umpleţi pământul şi-l stăpâniţi pe el"* (Fac. 1, 26-30; 2, 7-24). După prima căsătorie făcută în Rai, toate căsătoriile, după Legile Divine şi rânduiala Ortodoxiei Creştine, se binecuvintează de Preotul Bisericii - Ministrul lui Dumne-zeu - devenind astfel căsătorii legitime, pentru trainica formare a familiei şi a societăţii omeneşti. Taina aceasta a resfinţit-o Mântuitorul în Cana Galileei (c).

Castitatea e o strălucită virtute care se opune necurăţiei... Păcatele îm-

(a) Ieş. 20, 14; Lev. 18, 20; 2 Lege 5, 18; 2 Împ. 11; Prov. S. 6, 20-35; 7; Ier. 5, 8; 23, 14; 29, 21-23; Mt. 5, 27-28; 19, 18; 14, 3-4; Ioan 8, 3-5; Rom. 13, 9; 1 Cor. 5, 1; Iac. 2, 11; Apc. 2, 20-23; Mărt. Ort. p. III-a într. 115-116.

(b) necurăţia păgubeşte şi primejduieşte groaznic omenirea ambelor sexe, pentru că: vatămă sănătatea trupului, îndobitoceşte şi orbeşte mintea, împietreşte inima, depărtează de Dumnezeu, duce la necredinţă şi deznădăjduire de mântuire. Păcatul necurăţiei are patru fiice otrăvitoare şi ucigătoare omenirii: minciuna, vicleşugul, furtişagul şi omorul. Căsătoria şi castitatea tămăduiesc boala desfrânării sau necurăţiei.

(c) Ioan 2, 1-12; comp. Mt. 19, 4-6; 1 Cor. 7, 19; can. 10 şi 31 sin. Laod. Mărt. Ort. p I-a într. 115; Efs. 5, 22-33.

potriva castității se cuprind sub toate numirile și felurile de necurăție sau desfrânare. Aici se cuprind nu numai faptele, dar și gândurile, dorințele și poftele necurate, deci tot ceea ce împinge pe om la desfrânare. Păcatul desfrânării se ramifică în: *Desfrânarea simplă*, care se săvârșește între două fețe de sex deosebit, fără a fi legate prin făgăduință, sau prin căsătorie, sau prin înrudire. *Desfrânarea incestului*, care se săvârșește de niște fețe înrudite în orice grad oprit, sau care se află în înrudire sufletească sau civilă, cum e de ex.: adopțiunea. Mai departe, *răpirea* unei persoane fără voia ei, a părinților sau a epitropilor ei. *Sacrilegiul*, e o desfrânare săvârșită cu o față consfințită lui Dumnezeu prin făgăduință sărbătorească: călugărie, diaconie, Preoție, Arhierie, etc., sau o desfrânare săvârșită într-un loc Sfânt. *Păcatele contra firii*, care după cuvântul apostolesc, nu trebuie nici să se numească între creștini, precum se cuvine Sfinților, (Efs. 5, 3), adică onania sau scurgerea voluntară, zăcerea cu oameni, animale, sodomia, care distrug pe mulți, prăbușindu-i în prostie, nebunie, morți năpraznice, etc. Desfrânarea, necurăția, înverșunarea... sunt păcate ucigătoare de suflete, pentru că ele despoaie de Împărăția lui Dumnezeu pe cei care le săvârșesc (Efs. 5, 5; Gal. 5, 19; comp. Evr. 13, 4; Apc. 21, 8-27; 1 Cor. 6, 15-20; M. T. M. Dr. Arhiereu Ath. Mironscu pg. 538-549).

Mântuitorul nostru Iisus Hristos Dumnezeu, ca Ziditor al omenirii, cunoscând mai bine decât oricine foloasele ce aduce curăția, precum și prăpădul pustiitor ce aduce necurăția desfrâului în trupul și sufletul omenesc, ne-a poruncit și ne poruncește pururea, prin Dumnezeiasca Sa Evanghelie, să ne păzim cât mai desăvârșit în curăție, zicând: *"Tot cel caută la femeie, spre a o pofti pe ea, iată a preacurvit cu dânsa în inima sa* (și viceversa)... *Deci* (orice te sminteşte) *ochiul tău, mâna, ori piciorul tău, de te sminteşte, scoate sau taie de la tine, căci mai de folos îți este ție a intra fără de acele* (patimi sau persoane) *care te smintesc, în Împărăția lui Dumnezeu, decât cu acelea să te prăbușești în gheenă, unde viermele lor nu doarme și focul nu se stinge...* (Mt. 5, 27-30; 18, 7-9; Mc. 9, 42-50); *iar cei curați cu inima sunt fericiți, pentru că* (aceștia) *vor vedea pe Dumnezeu"* (Mt. 5, 8).

Împotriva poruncii acesteia greșesc toți aceia care preacurvesc cu femeile sau bărbații căsătoriți, cei care curvesc cu persoanele necăsătorite, că după can. 4 al Sf. Grigore Nisis și curvia preacurvie se socotește: Monahii care curvesc sau se însoară, și cei care cad în preacurvie duhovnicească, adică în erezii, (credințe deșarte, superstiții, vrăjitorii, descântece, farmece, idolatrii, etc. ș.a.) și socoteli rele. La această poruncă se aduce lăcomia, cântecele curvești (de amor), privirile cele desfrânate, îndemnările spre pofte și toate altele câte sunt pricinuitoare de curvie. Aici greșesc și bărbații și femeile care-și sluțesc fața lăsată de Dumnezeu, cu... sulemeniri, împodobiri, ungere cu vopsele, cu parfumuri, pomade, ruj, și felurite miresme cu scop rău, prin care

smintesc pe alţii, care au îndemnat pe cineva să păcătuiască trupeşte, ori s-au făcut mijlocitori la aceasta cu scrisori, cu veşti, cu daruri şi cu altele asemenea (Carte f. f. de suflet cap. 4 por. 7-a).

Ştiind că tot omul este plecat spre cele rele din tinereţile lui (Fac. 8, 21) să ne cercetăm bine rănile sufleteşti, dobândite în felurite forme, prin călcarea poruncii acesteia, şi să mărturisim înaintea lui Dumnezeu şi a părintelui Duhovnic, Ministrul Lui - toate câte am greşit, din cele notate aici mai jos".

1. Am avut cugete şi pofte trupeşti necuviincioase?

Cugetele necurate şi poftele josnice provin de la diavolul şi din diavoleştile reamintiri păcătoase (Fac. 6, 5; 8, 20-21; Iov. 14, 4; 15, 14; Ps. 50, 5; Prov. Sol. 6, 14; 15, 26; Is. 59, 7; Ier. 17, 9; 18, 12; Iez. 11, 2; Mt. 15, 19; Rom. 1, 31; 3, 23; Vezi şi Sf. I. Post. can. 2). *"Supărarea dulceţii în inimă, ceea ce se face prin gânduri, ca ceea ce nu a făcut încă păcat, este şi cu totul necanonisită".*

Însemnare. Supărarea este un gând sau o aducere aminte a diavolului, cu a îndemna (care ne îndeamnă) adică: fă aceasta sau aceea. Aceasta este din cele fără de voie, fiindcă nu este pricină voinţa noastră ca să ne supere gândurile, ci vrăjmaşul. Pentru aceasta este şi necanonisită. Precum gândurile bune vin de la Dumnezeu, aşa gândurile rele vin de la diavolul. Gândurile oamenilor sunt ca valurile Mării, deci nu se pot opri uşor, dar cine le biruieşte este împărat (Tâlc. Teofilact T. II 1,19; n. 2, II pg. 366; Pateric Avva Pimen 28, 88, 89, 93, 146). Gândurile rele se cuvine a le împrăştia şi supune Adevărului Divin. Prima lor propunere trebuie a o păzi ca pe capul şarpelui, ca să nu te otrăvească şi ucidă. Gândurile rele sunt săgeţi înfocate ale diavolului; deci, gândurile rele, ruşinoase şi necurate, se cuvine a le goni de la cea dintâi ivire (Tâlc. Teofilact T. II. 122, 416, 417, 367, n, 2; 364, n. 3). De gândurile rele creştinul bun se poate curăţi cu mărturisirea.

"De nimic nu se bucură aşa de mult vrăjmaşul - zice Avva Pimen - ca de cel ce nu-şi arată gândurile sale... Gândurile curviei şi ale clevetirii, nu este cu cuviinţă omului nici a le grăi, nici câtuşi de cât a le cugeta în inima lui, căci a le voi câtuşi de puţin, a le cugeta în inima lui, nu se foloseşte, dar sălbăticindu-se asupra lor, va avea odihnă" (Pateric Avva Pimen 101; 154).

Gândurile rele bântuiesc pe mulţi. Un frate vieţuia în pustiu, şi muncindu-se de dracul curviei spre poftă femeiască, a venit la Părintele Pahon, spunându-i lui războiul. Bătrânul auzind i-a zis: "Nu te mira de lucrul acesta, că nu îl pătimeşti pe el din lenevire, pentru că-ţi mărturiseşte ţie şi locul şi trebuinţa trupească, fiindcă nu sunt aici vorbe femeieşti. Vrăjmăşia aceasta mai vârtos ţi se întâmplă ţie din fapta bună, pentru că asupra ostenelii este războiul curviei. Uneori trupul nostru se sălbăticeşte din traiul cel bun, alteori patima năvăleşte asupra noastră prin gânduri şi alteori singur dracul ne face nouă pacoste. Chiar şi eu, de multe ori luând seama, m-am aflat în unele ca acestea. Iată, mă vezi pe mine? Sunt

om bătrân, patruzeci de ani având în chilie, mă îngrijesc de a mea mântuire, şi atât de bătrân fiind, până în ziua de astăzi pacoste îmi face mie" (Prol. 15 sept.).

Păstrează-ţi trupul şi sufletul curat. În acest scop trebuie să respecţi următoarele sfaturi: 1. Scoală-te de dimineaţă şi nu te lăsa ispitit de aşternutul moale! 2. Spală-ţi în fiecare zi faţa şi corpul până la brâu cu apă rece! 3. Mănâncă cumpătat şi cu regulă. 4. Fereşte-te de alcool şi de tutun. 5. Nu sta nici o clipă în nelucrare. Ocupă-ţi duhul cu lucruri serioase şi folositoare. 6. Nu te teme de ridiculizarea celor de pe lângă tine! 7. Tânărul neprihănit şi stăpân pe sine, nu este ridicol, ci virtuos. 8. Gândeşte-te totdeauna la omul care tu vei deveni. 9. Nu-ţi pierde niciodată curajul! 10. *"Întăreşte-te în Domnul şi în puterea Tăriei Lui"* (Efs. 6, 10-20 de Pr. M. Ionescu).

Chipul de faţă ne arată pe bătrânul pustnic luminat, lovind cu toiagul de trei ori în piatra de lângă izvor, după care au ieşit trei crini. În faţa acestei minuni, dascălul îndoielnic s-a încredinţat că: Maica Domnului a fost Fecioară înainte de naştere, Fecioară în naştere şi după naşterea Pruncului Iisus a rămas pururea Fecioară. Fericită era creştinătatea aceea, care avea astfel de luminători devotaţi, Maica Domnului cu Îngerii erau cu ei: iar Dumnezeu de sus îi călăuzea pe calea vieţii. Să ne păzim şi noi mintea curată de atacurile feluritelor săgeţi satanice, cu care diavolii ne luptă pentru a ne învenina sufletele cu ucigătoarea otravă a feluritelor patimi necurate şi rele. Cei ce prin osteneli bine chibzuite ne vom păzi mintea, inima, corpul şi sufletul curat, ne vom învrednici a vedea pe Dumnezeu în Salva Sa, cu oştirile îngereşti şi cetele Sfinţilor. Aceasta ne-o adevereşte însuşi Mântuitorul, zicând: "Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu" (Mt. 5, 8 comp. Ps. 23, 14, 1-2; Evr. 14, 22-24; 1 Ioan 3, 1-2; Apoc. 1-5).

2. Am stat câtăva vreme în acele cugete şi nu le-am scos din inimă imediat?

Unirea (cu cugetele necurate şi poftele josnice) se spală cu 12 metanii. *Însemnare.* Unirea este primirea gândului celui pus de vrăjmaşul şi vorbirea sufletului cu dânsul, cea de bunăvoie (Can. 3 Sf. I. Post.).

Fereşte-te de gândurile şi dorinţele necurate. "Pârâiaşului, care abia pleacă de la izvor - zice Sf. I. Hrisostom - uşor îi putem schimba cursul; iar după ce se împreună cu alte pâraie şi se preface în râu, nu mai poate fi abătut de la direcţia sa. Aşa stă lucrul şi cu gândurile şi dorinţele necurate. Trebuie să ne eliberăm de ele când sunt mici şi slabe; atunci e posibilă scăparea de ele, dar

dacă le suferim timp mai îndelungat în interiorul nostru, ele se întăresc şi devin tot mai puternice, până ce, în fine, suprimarea lor devine imposibilă" (350 pilde p.110).

Combaterea gândurilor rele. "Vezi fiule - zice Sf. Nil - cum că opt sunt gândurile care pe toate răutăţile le fac: Îndrăgirea pântecelui, curvia, iubirea de argint, mânia, scârba cea fără de vreme, trândăvirea, deşarta slavă şi mândria. Acestea luptă pe tot omul. Iară tu, fiule duhovnicesc, de vrei ca să biruieşti îndrăcirea pântecelui, iubeşte înfrânarea şi să ai frica lui Dumnezeu, şi aşa o vei birui. Dacă vrei ca să biruieşti curvia, iubeşte flămânzirea, setea, privegherea, adu-ţi aminte de moarte, niciodată să nu vorbeşti cu femei (şi femeile cu bărbaţi) şi aşa o vei birui. De vrei ca să biruieşti iubirea de argint, iubeşte necâştigarea şi simplitatea. De vrei să biruieşti mânia, câştigă-ţi blândeţea şi îndelunga-răbdare; aducându-ţi aminte câte răutăţi au făcut evreii Domnului nostru Iisus Hristos, şi Iubitorul de oameni nu Se mânia asupra lor; ci mai vârtos Se ruga pentru ei, zicând: *"Părinte! Iartă-le lor, că nu ştiu ce fac!"*

Dacă vrei să biruieşti grija cea fără de vreme, nici odinioară nu te îngriji de orice lucru vremelnic, şi măcar de te-ar bate, sau te-ar necinsti, sau te-ar izgoni, nu te îngriji nici te mâhni; ci mai vârtos să iubeşti ca să te ocărască şi să te defaime, şi să te necinstească, clevetindu-te şi să te socoteşti pe sine mai păcătos decât toţi păcătoşii. Dacă vrei să biruieşti mândria, orice-a-i face să nu zici: Cum că din osteneala ta, sau din bărbăţia ta se fac. Ci ori de posteşti, ori de priveghezi, ori de te rogi, ori la pământ de te culci, ori cânţi, ori slujeşti, ori metanii multe faci, să zici că nu din a mea sârguinţă; ci din Dumnezeiescul ajutor şi sprijineală le fac" (Pateric...).

Socoteşte-te şi te luptă contra gândurilor hulitoare. "Deoarece mulţi sunt supăraţi şi tulburaţi de gândurile rele - zice Sf. Dimitrie al Rostovului - şi mai vârtos de cele hulitoare, vrăjmaşul aducându-le asupră-ne; drept aceea, de folos ne este nouă ca să le cunoaştem pe ele şi să le înţelegem, când sunt spre păcat şi când nu. Deci, să ne deprindem a ne putea tămădui de dânsele şi să le izgonim pe ele de la noi... În trei chipuri se întâmplă tulburare în gânduri: pentru necurăţie, pentru necredinţă şi pentru hulă. Asupra acestor tulburări, doctoria este întru acest fel: Trebuinţa cere a judeca, cum că în gândurile cele rele, nu e nici un fel de păcat, când voia şi mintea omului nu se uneşte la aceste gânduri rele; ci mai vârtos le urăşte pe ele şi nu le vrea. Când într-acele gânduri, însă, mintea şi voia omenească se uneşte de bunăvoie, se îndulceşte şi le ţine pe ele în inima sa, binevoind pentru dânsele, atunci acele gânduri sunt păcate de moarte. Când se tulbură cineva de acel fel de gânduri şi nu binevoieşte asupra lor şi se învăluie, socotindu-se pe sine că greşeşte, acela se înşeală de diavolul, că puţin fiind la suflet, nu ştie deosebirile între gânduri şi între voinţă. Că nu când gândim atunci şi vrem; ci când iubim gândurile rele şi ne îndulcim cu dânsele, şi înmulţindu-se ele în mintea noastră, le dorim pe ele cu osârdie,

atunci este voirea. Dacă însă noi pe gândurile rele le urâm şi nu le vrem; ci ele singure năvălesc asupra minţii noastre şi noi despre dânsele ne întoarcem cu dezgust, atunci e semn încredinţat, cum că nu este voinţa noastră întru ele, şi nu urmează nevoie întru ştiinţa noastră a ne tulbura pentru dânsele, fiindcă ele mai vârtos ne înmulţesc nouă plata de la Dumnezeu, atunci când ne supără şi noi le biruim pe dânsele, nebinevoind în ele" (Prolog. 14 iulie; 6 mai).

Biruind gândurile rele şi ispita s-a luminat. La un frate oarecare s-a ridicat dracul curvei cu mare şi iute război asupra lui, atât de mult, încât ardea ca focul înfierbântarea necuvioasă în trupul său. Iar el se întărea şi se împotrivea atât de tare, încât nici gândul său nu-l lăsa să se abată spre acea necurăţie. Şi aşa, multă vreme luptându-se şi împotrivindu-se acelui război diavolesc, cu Darul lui Dumnezeu a biruit şi a fugit de la dânsul acel război, neputând nimic să facă împotriva răbdării lui. Şi îndată a simţit strălucire de lumină sufletească întru inima sa (Pateric pg. 288, 1).

3. Am păstrat în minte gândurile rele şi cugetele necurate şi m-am desfătat cu ele?

"Lupta sau de cununi sau de muncă este vrednică. *Însemnare:* Lupta este o putere a sufletului, întocmai puternică cu gândul cel ce îl luptă, cu care de va vrea sufletul, biruieşte pe gând şi ia cununi; iar de nu va vrea, se biruieşte de el şi ia muncă" (Can. 4 Sf. I Post.).

Luptându-se cu gândul rău a biruit ispita. Un frate a petrecut nouă ani, luptându-se să iasă din viaţa de obşte, şi în fiecare zi îşi gătea cojocul să iasă. Şi făcându-se seară, zicea întru sine: *"Mâine mă voi duce de aici"*. Şi dimineaţa zicea gândului: *"Să ne silim să răbdăm şi astăzi pentru Domnul"*. Şi după ce s-au împlinit nouă ani, aşa făcând, a uşurat Dumnezeu toată ispita de la dânsul.

Robindu-se de gândul curviei, s-a osândit în iad. La o mânăstire de fecioare (călugăriţe) era o monahie, nepoata egumeniei, care a iubit un tânăr ce venea adesea în acea mânăstire, ca să vadă pe sora lui. Dar pomenita monahie atâta l-a dorit, încât căuta chip şi vreme îndemânatică pentru a săvârşi păcatul în faptă cu dânsul, căci cu mintea şi cu gândul de multe ori păcătuise cu el. Deci într-acea poftă a murit ticăloasa, fără să-şi săvârşească pofta ei, că nu i-a ajutat locul. La moartea sa a mărturisit celelalte păcate ale ei, şi primind Sf. Împărtăşanie s-a săvârşit fără a spune Duhovnicului pofta ei, pe care avea s-o împlinească dacă ar fi găsit vreme îndemânatică. Egumena iubind-o mult pentru rudenie, după ce i-a făcut pomenirea obişuită, se ruga Domnului să-i descopere în ce loc se află. Rugându-se mult cu post şi cu lacrimi, după multe zile a văzut-o în vedenie că era întunecată şi urâtă, zicând către egumenă: "Cunoaşte maica mea că sunt osândită în munci". Egumena s-a minunat, zicând: "Cum este cu putinţă? Tu erai feciorelnică, ai venit de mică la mânăstire şi ai

păzit toate rânduielile monahiceşti, dar pentru ce te-ai osândit?" Atunci ea a spus pricina cea mai sus pomenită. Zise egumena către dânsa: "Nu o cred aceasta. Milostivul Dumnezeu numai pentru o poftă trupească, pe care n-ai săvârşit-o, să te muncească veşnic?" Iar ea a răspuns: "Nu te minuna, căci pe drept sunt asândită, că ochiul Celui Preaînalt nu suferă să vadă vreo întinăciune sau prihană de faptă, sau de cuget, care să nu se spele şi să se albească prin Sfânta Mărturisire. Căci eu deşi nu am săvârşit păcat în fapt, dar cu cugetul de multe ori am curvit, şi de aş fi găsit loc şi vreme îndemânatică l-aş fi săvârşit şi cu lucrul. Să ştiţi dar, că mulţi, nu numai din mireni, ci şi din monahi se osândesc, fiindcă nu se îngrijesc de mărturisire, şi sfătuieşte şi pe surorile mânăstirii să se mărturisească cu luare-aminte, dacă doresc mântuirea sufletului". Acestea văzând şi auzind egumena, se tânguia pentru pierzarea nepoatei sale (M. Păc.).

Avva Pamvo luptând contra gândurilor necurate, a ieşit biruitor. Odată - istoriseşte un frate pustnic - mi s-a întâmplat tulburarea gândurilor şi foarte mare poftă de femeie, atâta, încât nu ştiam ce să fac de supărarea aceea şi de nălucirile de noaptea. Şi eram aproape cu gândul meu să las pustia şi să mă întorc în lume. Şi aşa tulburat fiind, mi-a venit un gând, ca să merg întru adâncul pustiului, să cercetez pe părinţii care se află acolo. Şi îndată am ieşit şi am plecat, şi am umblat douăzeci de zile prin pustiu, cercetând pe părinţii care au îmbătrânit în pustiu cu pustnicească viaţă, între care am găsit mai mare în iscusinţă întru înţelegere şi pustnicească viaţă, pe Sfântul Părinte Pamvo. Şi am îndrăznit a-i spune lui toate gândurile mele. Iar bătrânul mi-a zis mie: "Fiule, nu te minuna de acest lucru, că aceasta nu doară din slăbiciune o pătimeşti, ci din nevoinţa şi silinţa ta. Că la această patimă, mai vârtos se cade călugărului a părăsi treburile cele multe afară la lume şi vorba multă cu oamenii. De vreme ce războiul curviei este în trei chipuri: întâi se ridică asupra călugărului când este trupul lui sănătos, al doilea din gândirea faptelor celor mai dinainte, şi al treilea din zavistia diavolească şi dintr-alte pricini. Că iată, fiule, mă vezi pe mine, că sunt bătrân şi sunt acum 70 de ani de când trăiesc aici întru această chilie, îngrijindu-mă de mântuirea mea, şi la bătrâneţe şi o vârstă ca aceasta am ispită şi supărare. Şi să mă crezi, fiule, că doisprezece ani neîncetat, ziua şi noaptea, m-a supărat dracul curviei, ziua cu gânduri spurcate, iar noaptea cu arătări şi cu năluciri necuvioase, atâta încât socoteam în gândul meu, că S-a depărtat Dumnezeu de la mine şi pentru aceasta sunt biruit de patimi. Însă eu mai bucuros doream să mor, decât să-mi spurc trupul meu. Şi am mers în pustiu, ca să mă dau mâncare fiarelor şi aflând vizuină de urs, am intrat într-însa şi m-am aruncat jos la pământ gol, ca venind ursul să mă mănânce.

Făcându-se seară, au venit urşii şi m-au mirosit de la picioare până la cap, şi acum socoteam că mă vor mânca. Iar ei după ce m-au mirosit peste tot trupul, m-au lăsat, şi ieşind afară din vizuină, s-au dus, nefăcându-mi nimic rău. Atunci am cunoscut să m-a miluit Dumnezeu şi ieşind pe acolo am mers

la chilia mea, şi nu după multă vreme iar a început a mă supăra dracul curviei, atâta, încât de multă supărare şi scârbă începuse a-mi veni gânduri de hulă împotriva lui Dumnezeu. Iar vrăjmaşul văzându-mă aşa de tulburat, s-a prefăcut în chipul unei fete arabe, pe care o văzusem odată în vremea secerişului strângând spice pe urma secerătorilor, şi ea venind la mine, a stat în braţele mele. Iar mie aşa mi s-a întunecat mintea, încât mi se părea că săvârşesc păcatul trupesc. Şi scârbindu-mă foarte, cu mare mânie am lovit-o cu palma peste obraz şi îndată a fost nevăzută. Iar eu din lovitura aceea, doi ani n-am putut duce mâna la gură, de mare şi spurcată putoare nesuferită. Şi de mare scârbă şi împuţinarea sufletului, îmi venea deznădăjduire. Şi de multă supărare iar am mers în pustiu, şi umblând eu aşa supărat prin pustiu, am găsit un pui de aspidă şi prinzându-l l-am luat şi l-am pus pe trupul meu cel de taină şi-l frecam cu capul de trupul meu, că doar mă va muşca să mor şi nici de cum n-a vrut să mă muşte. Atunci am auzit glas de sus grăind şi zicându-mi mie: "Pamvo, întoarce-te şi mergi în chilia ta şi nu te mai scârbi de aceasta. Căci pentru aceasta te-am lăsat să fii întru aceste ispite, ca să nu te înalţi cu firea ta, socotindu-te în gândul tău că eşti oarece mare, nici să socoteşti că vei putea face ceva fără ajutorul lui Dumnezeu. Ci de acum să-ţi cunoşti neputinţa ta şi să nu te nădăjduieşti în faptele şi în bunătăţile tale, ci întru mila şi ajutorul lui Dumnezeu". Şi aşa, m-am întors şi am venit la chilia mea, şi de atunci nu m-a mai supărat acel război, ci cu ajutorul lui Dumnezeu sunt în pace, şi mi-am dat în seama lui Dumnezeu toată grija mea" (Pateric pg. 429, 8; 305-307, 28).

4. N-am vrut să săvârşesc păcatul, dar m-am îndulcit cu acele gânduri josnice, păcătuind astfel prin ele?

"Învoiala este pricină şi începătură a canonisirilor.

Însemnare: Învoiala este o plecare cu dulceaţă a sufletului către gândul cel pătimaş, care îl luptă, pentru care zice Dumnezeiescul Pustnic, că aceasta este începătură şi pricină a canonisirilor. Pentru aceea şi Ioan Zonara, la sfârşitul cuvântului ce face împotriva celor ce socotesc, că sămânţa cea firească este necurată, zice: "Cei ce au primit gândul cel pătimaş şi au vorbit cu dânsul cu dulceaţă prin unire şi învoială, aceştia nu vor scăpa de canonisire, măcar că scurgere nu au pătimit în somn, nici nălucire au văzut. Şi înseamnă că supărarea, unirea, lupta şi învoiala, sunt la toate păcatele; iar Dumnezeiescul Postnic a adus pildă, numai de la păcatele trupeşti, ca să le cunoaştem mai bine de la cele mai groase" (Can. 5 Sf. I. Post).

Pustnicul hrănit din cer, căzut prin îndulcirea cu gânduri josnice, apoi îndreptat. Un monah oarecare petrecuse în pustiul cel mai dinăuntru cu fapte bune mulţi ani; iar la bătrâneţe, prin meşteşugurile vrăjmaşului, s-a ispitit, şi puţin de n-a pierit pentru înălţarea minţii sale. Acela întru mare linişte se nevoia

în rugăciuni, în cântări de psalmi şi întru multe gândiri de Dumnezeu, toate zilele şi nopţile vieţii sale petrecându-şi în citire şi cugetare în Sf. Scripturi şi în Legea Domnului (Ps. 65; 1, 1-3). Şi vedenii Dumnezeieşti la arătare vedea, pe unele dormind, iar pe altele deştept fiind. Somnul lui era foarte puţin şi uşor, cât abia era cu putinţă a se numi somn. Atât de mult era cuprins de dorirea vieţii celei fără de trup, cât de trupeasca hrană nicidecum nu se grijea, nici pământul lucrându-l, nici pomi de livezi sădind, plin fiind de credinţă şi de nădejde către Dumnezeu, dintr-acea vreme de când în pustiu se sălăşluise. Nici o grijă nu avea, cu ce să-şi hrănească trupul său, pe toate cele pământeşti uitându-le, se cuprinsese cu dorirea cea desăvârşit de Dumnezeu, aşteptând trecerea cea dintru această lume la Dumnezeu. Astfel, el foarte mult se îndulcea cu lucrurile cereşti, cele nevăzute şi nădăjduite. Şi nu i-a slăbit trupul lui din lungimea vremii într-o viaţă ca aceea, nici i s-a tulburat cândva sufletul lui. Ci întru oarecare măsură bună, cinstită şi fericită i se rânduise viaţa lui, ca şi cum ar fi fost între cei trupeşti şi între cei fără de trup, nici foarte fără de trup fiind el, nici foarte trupesc. Şi cinstit a fost după câtăva vreme de la Dumnezeu într-acest chip: că i se trimitea lui pâine prin mână nevăzută.

Deci intrând el în peştera sa, afla pe masă pâine curată, care putea să-i ajungă la două sau la trei zile. Şi când simţea că-i trebuie hrană, închinându-se lui Dumnezeu, gusta, şi iarăşi cu cântare îşi sătura pe al său suflet, petrecând întru rugăciune şi în gândire de Dumnezeu. Din zi în zi întru vieţuirea cea mai desăvârşită crescând pe fapta bună cea de faţă, şi întru nădejdea celor ce vor să fie cu totul dându-se. Şi acum, pentru răsplătirea sa cu neîndoire nădăjduia, ca şi cum pe aceea în mâini o avea, ci aceasta i-au fost lui pricina căderii în ispită: Pentru că a venit într-un gând ca acesta, că adică se socotea pe sine că este mai mare decât alţii, şi are de la Dumnezeu mai mare dăruire şi cereşti bunătăţi, gătite lui şi mai mult decât celorlalţi oameni, şi se nădăjduia întru sineşi cum că niciodată nu va putea să se alunece dintr-o viaţă ca aceea, înaltă în fapte bune. Aşa întru sine socotindu-se, nu după multă vreme s-a născut într-însul puţină trândăvire, care nici se socotea că este trândăvire. Apoi a crescut lenevirea, şi acum cunoscută era trândăvirea cu lenevirea, că şi din somn mai târziu a început a se scula la cântarea de psalmi, şi erau rugăciunile lui mai scurte, nu ca mai întâi prelungite. Atunci grăia el întru sineş: "A se odihni puţin, trebuinţă este". Şi se învoia el cu gândul său, şi se tulbura, şi se învăluia cu gândurile, şi acum în taină gândea oare ce necuviincios. Ci obişnuinţa cea mai dintâi a lui întru nevoinţă, făcându-l puţin a se deştepta din lenevire şi din tulburarea gândurilor, ca şi cum mai nevoitor îl făcea, însă el iarăşi întru aceiaş tulburarea a gândurilor cădea.

După obişnuitele rugăciuni intrând în peşteră, după ce a înserat, a aflat ca de obicei pâinea cea de la Dumnezeu trimisă lui nevăzut, însă acum nu mai

era aşa curată ca mai întâi. Mâncând şi întărindu-şi trupul, n-a lepădat gândurile cele necurate, nici cunoştea că sufletul său este vătămat cu acelea, nici s-a întors spre căutarea tămăduirii rănii celei dintâi, mic lucru pe aceea socotind-o a fi, ca adică să primească gândurile cele spurcate şi întru dânsele cu îndulcire să zăbovească. A doua zi, după rugăciunile şi cântările de psalmi cele obişnuite, măcar deşi de gânduri risipite, seara venind a intrat în peşteră, ca să se întărească cu hrană, deci pâinea şi-a aflat-o, însă toată era necurată şi spurcată, de care lucru foarte se minuna, şi se întrista cu duhul, însă a mâncat-o aşa cum era şi s-a întărit. După ce a sosit a treia noapte, întreită răutate s-a adus lui. Mintea lui iarăşi a înmulţit gândurile cele spurcate, şi atâta era de tulburat de poftă curvească în cât i se părea în mintea lui că este culcată cu dânsul oarecare femeie, şi săvârşeşte lucrul păcatului. După ce a trecut noaptea, iarăşi săvârşindu-şi obişnuită pravilă de zi, măcar deşi cu multă împiedicare de gânduri, după ce a înserat, a mers la pâine şi a afla-o pe aceea nu numai necurată şi spurcată, ci ca şi cum de şoareci şi de câini mâncată, numai rămăşiţele pe pământ tăvălite. Atunci a suspinat şi a lăcrimat, însă nu atât şi-a sfărâmat inima sa, pe cât ar fi putut ajunge spre tragerea afară a necuratelor gânduri şi a pătimaşului război. Deci adunând pe acele spurcate sfărâmituri tăvălite, a mâncat puţin, nu pe cât a vrut să mănânce, şi s-a culcat să doarmă. Atunci îndată a năvălit asupra lui un nor de gânduri prea spurcate şi prea deşarte, trăgându-l la lume din pustiu, şi cu totul cuprinzându-se de poftă, şi neputând a răbda mai mult, nici în simţire a-şi veni (Dumnezeu slobozind asupră-i aşa pentru o vreme, pentru a lui înălţare de minte) s-a sculat, şi s-a dus prin pustiu noaptea, vrând să ajungă la locuinţe de oameni mireni. După ce s-a făcut ziuă şi zăduful soarelui a început a arde, s-a ostenit bătrânul, pentru că acum nu mai era tânăr, iar calea încă era depărtată până la locul unde avea el de gând să meargă. Deci căutând el încoace şi încolo ca să vadă vreo mânăstire, la care abătându-se să se odihnească, s-a întâmplat, după rânduiala lui Dumnezeu, o mânăstire în cale, în care intrând, fraţii cei ce erau acolo, cu foarte mare dragoste şi cu cinste, l-au primit ca pe un mare părinte, şi i-au spălat lui faţa şi picioarele, şi făcând rugăciune i-au pus lui înainte masă, şi-l pofteau ca să guste pentru dragoste din cele puse înainte. După ce a mâncat şi s-a întărit, l-au rugat pe el fraţii ca să le spună cuvânt de mântuire, cum vor putea scăpa de cursele diavolului, şi cum vor putea birui gândurile cele spurcate. El i-a sfătuit pe dânşii, ca un părinte pe fiii săi învăţându-i, ca să fie tari şi statornici întru osteneli, ca cei ce nu după multă vreme vor să fie odihniţi de Hristos. Şi multe, grăindu-le lor despre pustniceştile nevoinţe, i-au folosit pe dânşii foarte. După ce a încetat a le mai da învăţătura, odihnindu-se puţin la un loc deosebit, a început a gândi în sine, cum pe alţii învăţându-i, de sine nu grijeşte, pe alţii îi foloseşte iar pe sine se sminteşte, pe alţii îi

povăţuieşte la calea mântuirii, iar el singur se păgubeşte şi la pierzare merge. Aşa socotindu-se şi văzându-se biruit pe sine de gândurile cele viclene, s-a întors îndată în pustiu, nu încetişor ducându-se, ci cu fuga fugind, şi alergând la locul său cel dintâi, plângând pentru înşelarea sa, şi zicând: *"De nu mi-ar fi ajutat mie Domnul, puţin de nu s-ar fi sălăşluit în iad sufletul meu"*, că puţin de n-am căzut în toate răutăţile. Şi s-a împlinit la acel monah cuvântul cel zis la pilde: *"Frate de la frate ajutorându-se, este ca o cetate tare şi înaltă, şi se întăreşte ca o împărăţie întemeiată"*. Din acea vreme s-a îndreptat bine acel monah pentru că încuindu-se în peştera sa, a căzut la pământ, şi presărându-se cu ţărână, plângea şi se tânguia multe zile. Şi nu s-a sculat de la pământ, până ce cu adeverire de la Înger s-a încredinţat pentru primirea pocăinţei sale. Deci primită a fost lui Dumnezeu pocăinţa lui, însă de pâinea aceea dintâi, care de la Dumnezeu i se trimetea, s-a lipsit, şi-şi afla lui hrană din osteneala mâinilor sale. Aşa înălţarea minţii smereşte pe om (Prolog. 8 şi 26 mai).

Prin gândurile rele şi neîngrijirea fiilor supărăm pe Dumnezeu. Cel ce m-a crescut - istoriseşte Păstorul Herma - mă vându-se unei oarecare Rode în Roma. După mulţi ani am cunoscut-o iarăşi şi am început să o iubesc ca pe o soră. După câtva timp am văzut-o scăldându-se în râul Tibru, i-am dat mâna şi am scos-o din râu. Văzând frumuseţea ei mi-am zis în inimă: "Ce fericit aş fi dacă aş avea o astfel de femeie, atât ca frumuseţe cât şi ca purtare!" Numai atâta am gândit, iar altceva nimic. După câtăva vreme, pe când mă duceam spre Cumae şi slăveam pe cale făpturile lui Dumnezeu, cât sunt de mari, de însemnate şi de puternice, am adormind mergând, şi un duh m-a luat şi m-a dus pe un drum anevoie de umblat, pe care nici un om nu putea merge, căci era un loc prăpăstios şi rupt de apă. Trecând deci râul acela, am ajuns la un loc şes, şi îngenunchind am început să mă rog Domnului, şi să-mi mărturisesc păcatele. Pe când mă rugam se deschise cerul şi văzui femeia aceea, pe care o poftisem, salutându-mă din cer şi zicându-mi: "Bucură-te, Hermo!" Uitându-mă spre ea, îi zisei: "Doamnă, ce faci acolo?" Ea îmi răspunse: "Am fost ridicată aici ca să arăt Domnului păcatele tale". Zic ei: "Tu eşti acum acuzatoarea mea?" "Nu, zise, dar ascultă cuvintele pe care ţi le voi spune: Dumnezeu (Ps. 2, 4; 122, 1; Tab. 5, 17), Care locuieşte în Ceruri, şi a făcut din nimic cele ce sunt, le-a înmulţit (Fac. 1, 28; 8, 17; 9, 1; 8, 3) şi le-a făcut să crească pentru Biserica Sa cea Sfântă, este supărat pe tine, pentru că ai păcătuit către mine". Răspunzând eu, îi zisei: "Păcătuit-am eu către tine? În ce fel? S-au ţi-am grăit vreodată cuvânt neruşinat? Nu te-am socotit întotdeauna ca pe o zeiţă? Nu te-am respectat întotdeauna ca pe o soră? Femeie, pentru ce susţii împotriva mea, pe nedrept, aceste fapte rele şi necurate?" Ea râzând îmi zise: "În inima ta s-a suit poftă de ceva rău. Oare nu ţi se pare, că pentru un bărbat drept este o faptă rea, dacă se suie în inima lui pofta rea? Este, da, păcat, şi încă mare", îmi zise: "Căci

bărbatul drept doreşte numai lucruri drepte. Când doreşti deci lucruri drepte, slava lui este bine asigurată în ceruri şi Domnul i Se arată milostiv în orice împrejurare. Dimpotrivă, cei ce se gândesc în inimile lor la faptele rele, îşi atrag moartea şi robie, şi mai ales aceea, care caută să câştige lumea aceasta, care se fălesc cu bogăţia şi nu ţin la bunurile viitoare. Se vor căi sufletele lor, pentru că nu au nădejde la Dumnezeu, ci s-a nesocotit de ei însăşi viaţa lor. Tu însă roagă-te lui Dumnezeu, şi El va ierta păcatele tale (2 Lege 30, 3; comp. Ioan 3, 22), ale casei tale întregi şi ale tuturor Sfinţilor".

După ce vorbi ea cuvintele acestea, se închiseră cerurile; iar eu eram cu totul cuprins de groază şi de întristare, căci ziceam în mine: "Dacă şi păcatul acesta mi se scrie, (în cartea judecăţii) cum mă voi putea mântui? Sau cum voi îmblânzi pe Dumnezeu pentru păcatele mele săvârşite cu fapta? Şi cu ce cuvinte voi ruga pe Domnul ca să-mi fie milostiv?" Pe când socoteam şi cugetam acestea în inima mea, văd înainte-mi un fotoliu mare şi alb, acoperit cu postav de lână albă ca zăpada. Şi veni o femeie bătrână, îmbrăcată în veşmânt foarte strălucitor, cu o carte în mână, se aşeză singură şi mă salută cu cuvintele: *"Bucură-te, Hermo!"* iar eu plin de întristare îi zisei, plângând: *"Doamnă, bucură-te"*! Şi-mi zise iarăşi: "Pentru ce eşti aşa trist, Hermo? Erai răbdător, anevoie la supărat şi în toată vremea râzând; pentru ce eşti acuma atâta de posomorât la faţă şi nu vesel?" Iar eu îi răspunsei: "Din pricina unei femei prea nobile, care zice că am păcătuit către ea". Şi ea zise: "Nicidecum nu este asupra robului lui Dumnezeu lucrul acesta; dar în inima ta s-a suit poftă de ea. Un astfel de gând poate însă să aducă păcat asupra robilor lui Dumnezeu, căci este un gând rău şi înspăimântător pentru un suflet cu totul cinstit şi dovedit ca bun, dacă doreşte cineva o faptă rea şi mai ales pentru tine, Hermo, care eşti înfrânat şi te abţii de la orice poftă rea, fiind plin de toată nevinovăţia şi de mare curăţie.

Dar nu pentru aceasta este supărat Dumnezeu pe tine, ci ca să întorci spre pocăinţă pe copiii tăi, care au păcătuit către Domnul, şi către voi părinţii lor, căci în iubirea oarbă către copiii tăi n-ai povăţuit casa ta, ci ai lăsat-o să se strice îngrozitor. Pentru aceasta este supărat Domnul pe tine. Totuşi, va tămădui toate relele săvârşite mai înainte în casa ta, căci pentru păcatele şi nelegiuirile lor, ai pierdut în afacerile tale negustoreşti. Dar milostivirea cea bogată a Domnului s-a plecat peste tine şi casa ta, te va întări şi te va restabili în slava Lui. Numai să nu fii uşuratic, ci cu inimă bună, şi întăreşte casa ta, căci precum fierarul ciocănind fierul său face dintr-însul ce vrea, tot aşa şi sfatul cel drept, repetat zilnic, stăpâneşte toată răutatea. Nu înceta deci a sfătui pe copiii tăi! Căci ştiu, că dacă se vor pocăi din toată inima, vor fi înscrişi împreună cu Sfinţii în *"Cartea Vieţii"*. După ce sfârşi aceste vorbe ale ei, mă întrebă: "Vrei să asculţi să-ţi citesc ceva?" "Vreau, Doamnă! Citeşte-mi. "Fii dar ascultător", îmi

continuă ea. "Şi ia seama la măririle lui Dumnezeu". Atunci în chip măreţ şi minunat am auzit lucruri, de care nu pot să-mi aduc aminte, căci toate cuvintele erau îngrozitoare, aşa că nu poate să le poarte omul. Numai vorbele de pe urmă mi le amintesc, căci ele erau folositoare şi blânde: "Iată, Dumnezeul Puterilor (Ps. 58, 6; 79, 5; 8, 1-2; 15; 20; 83, 9; comp. 23, 10; 45, 8; 68, 7; F. Ap. 17, 24; comp. 2 Mac. 7, 23), Care a creat lumea cu putere nevăzută şi neîntrecută şi cu mare înţelepciune, şi a îmbrăcat zidirea cu frumuseţe prin slăvita Lui voinţă, şi cu cuvântul Lui cel puternic a întărit (Is. 42, 5; comp. Ps. 32, 6; Ier. 10, 12; Ps. 135, 6; comp. 23, 2; 10, 5; 118, 99; Prov. S. 3, 19; 1 Petru 3, 5) cerul şi-a întemeiat pământul pe ape, şi cu a Sa înţelepciune şi pronie a zidit Biserica Lui cea Sfântă, pe care a şi binecuvântat-o. Iată, Acesta va schimba cerurile, munţii, dealurile şi mările, şi toate se vor face netede pentru cei aleşi ai Săi, ca să le împlinească făgăduinţa, pe care le-a făcut-o, cu multă slavă şi bucurie, dacă vor ţine Legile Lui Dumnezeieşti, pe care le-au primit cu credinţă mare".

Când termină deci de citit şi se sculă de pe fotoliu, veniră patru tineri, ridicară fotoliul şi se duseră cu el spre răsărit, iar ea mă chemă la sine, se atinse de pieptul meu şi-mi zise: "Ţi-a plăcut citirea mea?" Îi răspunsei: "Acestea de la urmă îmi plac, Doamnă, dar cele mai dinainte sunt grele şi aspre". Ea îmi zise iarăşi: "Acestea de la urmă sunt pentru cei drepţi, iar cele de mai înainte sunt pentru păgâni şi pentru cei ce s-au lepădat de credinţă". Pe când vorbea ea cu mine, se arătară doi bărbaţi, o ridicară pe braţe şi plecară spre răsărit, unde fusese dus şi fotoliul. Veselă plecă şi depărtându-se îmi zise: *"Fii bărbat, Hermo"*! (Scrierile Păr. Apostolici Vol. I. pg. 209-212).

5. Am, căutat prilejul de a păcătui?

Precum pescarul, cu ajutorul râmei... acoperă undiţa în aşa fel că peştele neprevăzând, înghite odată cu râma şi undiţa ascunsă sub râmă; tot astfel face şi diavolul cu prilejurile păcatelor. El pune înaintea creştinilor prilejurile păcatelor, în aşa fel, că cei neprevăzători gustând prin cele cinci simţiri dulceaţa prilejului, înghite păcatul şi prin păcat boala şi moartea sufletească. *"Balaurul* (Satana) *a stat înaintea femeii* (Bisericii Ortodoxe) *celeia ce vrea să nască* (prin predică, Botez, Spovedanie cu Pocăinţă şi Împărtăşirea cu Preasfântul Trup şi Sânge al Domnului Iisus Hristos) *ca, atunci când va naşte pe fiul ei* (Creştinii Ortodocşi care formează Trupul lui Hristos), să-l mănânce" (Apc. 12, 4).

Prin prilej Satana a înşelat pe Adam şi Eva de a înghiţit undiţa păcatului, cu ajutorul căreia i-a tras din apele limpezi ale fericirii Raiului, în apele tulburi ale mării vieţii acesteia, plină de viforul ispitelor. Tot prin astfel de prilejuri a întins el undiţa păcatului ca să prindă şi pe Adam Cel Nou, adică pe Domnul nostru Iisus Hristos. După prima aruncare a undiţei păcatului, acoperită cu dulceaţa lăcomiei pântecelui: *"De eşti Fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea*

să Te facă pâine", şi după a doua aruncare a undiţei cu râma slavei deşarte: *"De eşti Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te pe sineţi* (de pe aripa Bisericii în prăpastia apropiată) *jos, că scris este: Îngerilor Săi va porunci pentru Tine, şi pe mâini te vor ridica, ca nu cumva să împiedici de piatră piciorul Tău"*; văzând că nu l-a putut înşela şi birui pe Domnul Hristos, a mascat iarăşi undiţa cu râma dragostei şi plăcerilor lumeşti: *"Acestea toate le voi da Ţie dacă Tu vei cădea să te închini mie"* (Mt. 4, 1-10). Diavolul a suit pe Domnul Hristos pe munte, ca de acolo să-i arate lumea toată cu feluritele ei prilejuri atrăgătoare la păcate. Oare pentru ce a întrebuinţat el acest meşteşug? Nu putea să-l arate şi în altfel lumea toată? Nu putea el să-l spună în aşa fel ca Domnul să înţeleagă: ce e lumea, în câte părţi se împarte, în ce părţi are cetăţi, oraşe, sate, grădini frumoase, iazuri cu peşti gustoşi, felurite frumuseţi atrăgătoare şi dulceţuri sau plăceri ademenitoare? De ce L-a mai suit pe munte, să-l arate toate ca să le vadă cu ochii? Aceasta a făcut-o, pentru că ştia vicleanul că frumuseţile văzute cu ochii au putere mai mare de a atrage inima, şi nădăjduia că va putea face pe Domnul Hristos, prin dragostea lumii, să i se plece şi să i se închine. Ştia el că dacă-l cucereşte simţirile, lesne îi va putea trage şi inima. Aşa lucrează diavolul şi cu noi creştinii. El nu ne îndeamnă să facem îndată păcatul, ci este îndestulat numai să primim în fiinţa noastră prilejul păcatului, precum peştele primeşte râma ce acoperă undiţa. Aşa a câştigat diavolul pe Proor. David, trăgându-l în cele două păcate grele: preacurvia şi uciderea; prin prilejul privirii la Versavia (2 Împ. 11), şi pe mulţi alţii.

Aşa face diavolul. El nu ne sileşte îndată să curvim, ori să ne împovărăm cu gânduri necurate spre femeia străină; ci ne pune în minte ca deocamdată numai să ne uităm la faţa ei, să ne pironim ochii la ea; nu ne îmbrânceşte îndată la necurăţie; ci ne îndeamnă numai să ascultăm cu plăcere glume, poveşti, cântece curveşti şi vorbe putrede, de ruşine, adică să ne încurce în prilejul păcatului, şi de aici e treaba lui, ştie el vicleanul cum să ne lucreze, ca împreună cu râma prilejului să ne pună în gât undiţa înfăptuirii păcatului. Vrea să ne arunce în înfricoşata prăpastie a beţiei, ca să ne ticăloşească cu desăvârşire, despuindu-ne de cinste, avere, sănătate, fericire, viaţă, de mântuirea sufletului şi de moştenirea din Împărăţia lui Dumnezeu? Şi aici întrebuinţează el râma prilejului. Nu ne porunceşte să ne ducem îndată să ne îmbătăm, să devenim beţivi; ci el se mulţumeşte numai să ne vadă că umblăm şi bem cu beţivii. Nu ne sileşte să devenim îndată fumători; ci numai să umblăm cu tutunarii şi să le ţinem hangul, trăgând din când în când câte un fum de ţigară, că aşa el e sigur că ne poate cu timpul forma să devenim nişte buni tămâietori ai lui. Nu ne zice să ne facem îndată tâlhari şi ucigaşi; ci se îndestulează când ne vede că îi împlinim voia umblând cu astfel de nelegiuiţi, ştiind că cu vremea vom deveni ca unul dintr-înşii. Cine este omul care stă în atingere

cu smoala, şi totuşi să nu se ungă şi să nu se împută? Sau care este acela ce îşi va băga cărbuni aprinşi în sân şi să nu se ardă?

Dumnezeu prin Sf. Taine ale Maicii noastre duhovniceşti - Biserica Sa - ne îmbie cu viaţa, iar vicleanul diavol, prin râmele prilejului, ne îmbrânceşte la păcate, în prăpastia patimilor, îmbiindu-ne cu moartea. Dumnezeu ne trage la viaţa fericită, vremelnică şi veşnică, prin Sf. Sale Taine: Botez, Spovedanie, Împărtăşire, etc.; iar diavolul ne trage la moarte, prin râma prilejurilor infernale. O, Doamne! şi câţi dintre noi nu sunt care leapădă viaţa şi îmbrăţişează moartea prin diavoleştile râme ale feluritelor prilejuri de păcătuire!

Oare ce folos, iubiţilor, vom avea noi dacă înviem pentru o clipă prin Sf. Spovedanie şi Împărtăşirea Preasfântului Trup şi Sânge al Domnului Hristos, d. p.: la Sf. Paşti, la Sf. Petru şi Pavel, la Adormirea Maicii Domnului şi la Crăciun, şi în schimb murim pentru totdeauna prin întoarcerea la răutăţi? Ei bine, ce folosim noi, oare, dacă înviem pentru o clipă şi apoi murim pentru totdeauna? Când a pedepsit Dumnezeu Sodoma şi Gomora cu foc şi pucioasă plouate din cer, a scos afară din aceste cetăţi păcătoase pe credinciosul Său Lot, pe soţia şi pe cele două fiice ale lui, şi le-a poruncit să nu se uite înapoi, nici să se oprească pentru a sta aproape, împrejurul cetăţilor. Femeia lui Lot, neputând răbda, s-a uitat înapoi, s-a prins în cursa prilejului şi a căzut în pedeapsa Dumnezeiască, prefăcându-se în stâlp de sare? Ce i-a folosit femeii lui Lot, că a ieşit din Sodoma şi Gomora ca să scape de pieire, dacă nepăzindu-se de prilejul călcării poruncii a pierit afară din cetăţi, prefăcută în stâlp de sare? Ce-au folosit isreielitenii (603.550 de bărbaţi purtători de arme care, după ce Dumnezeu i-au scos din robia Egiptului - cu Mână tare şi cu Braţ Înalt - L-au mâniat în pustiu, şi căzând în urgia Lui, au pierit acolo (603.548) rămânând numai doi din ei: Isus Navi şi Halev, care au intrat - cu urmaşii celor rămaşi morţi în pustiu - în pământul făgăduinţei (2 Împ. 11).

Ce-a folosit Iuda Iscarioteanul prin aceea că a făcut slujbă apostolească timp îndelungat de 3 ani şi jumătate şi prin faptul că după ce a vândut cu 30 de arginţi pe Domnul Hristos a întors arginţii arhiereilor, dacă după acestea, căzând în desnădăjduire s-a dus şi s-a spânzurat? Nici un folos n-a avut; ci numai primejduire, pagubă şi pierzare. Ce-a folosit Proorocul David prin aceea că a privit - cum privesc astăzi oamenii (femeile) trupurile aproape goale sau chiar goale ale femeilor (bărbaţilor) din teatre, circuri, cinematografe, la football, la băile de soare (plaje etc.) sau de prin cărţi, reviste afişe, ilustrate, tablouri sau statui, etc. pe care unii le ţin cu neruşinare în casele lor, unde adeseori nu găseşti o Sf. Icoană - de pe acoperişul caselor împărăteşti la frumuseţea Versaviei care se scălda într-un bazin din grădina sa? Nici un folos; iar paguba i-a fost înfricoşată. El s-a prăbuşit în două mari prăpastii a grelelor păcate: preacurvia şi uciderea, şi a fost pedepsit de Dmnezeu cu moartea unui

fiu mic al său, cu răscoala și uciderea unui alt fiu al său, Avesalom, și cu necinstirea ficei lui, Tamar!

Iată așa lucrează vicleanul diavol și cu noi, care nu băgăm de seamă ce are el sub râmele prilejurilor lui. Cine ne poate încredința pe noi, iubiților, că nu vor cădea în capcana păcatelor grele, când alergăm în Duminici și sărbători la crâșme, jocuri, baluri, serate, clăci de ziua și de noaptea, șezători păcătoase, etc., unde auzim vorbe putrede, cântările și strigările celui străin, și unde vedem lucruri necuviincioase și de rușine? Cine ne poate încredința că văzând și auzind acestea, nu ne vom desfăta și păcătui ca și Proorocul David, în inima noastră, pentru ca apoi să urmeze săvârșirea păcatului, rănirea și uciderea sufletului? Au doară mai tari suntem noi - care ne rugăm rar - decât Sfinții care neîncetat se rugau? Sfinții se păzeau ca de foc nu numai de prilejurile păcatelor apropiate; ci și de cele depărtate. Noi ar trebui să ne păzim de prilejurile păcatelor cu atât mai mult, cu cât suntem mai slabi decât Sfinții; iar nu să alergăm după ele ca și cum am avea aripi la picioare.

Ce? Nu cumva ne înșelăm noi cu încrederea că Dumnezeu ne scapă de orice primejdii pe care noi le iubim și cu voia noastră slobodă ne aruncăm în ele? Ne înșelăm amarnic cu această credință falsă! Dumnezeu ne scapă, însă din greutățile și primejdiile din care nu putem ieși cu propriile noastre puteri; iar nu din acelea din care putem noi ieși, și cu atât mai mult, nu din acelea pe care noi le iubim, alergăm după ele, ne jertfim pentru ele, și ne aruncăm într-însele!

Da, Dumnezeu păzește, dar numai pe aleșii Lui, care sunt amenințați de primejdii în lupta purtată din dragostea slujbei Lui și a aproapelui, pentru binele obștesc și pentru slavoslavia Universalului Ziditor.

Astfel a păzit Dumnezeu nevătămați pe Noe și familia sa (8 suflete), ca să nu fie sfâșiați și mâncați de fiarele cu care se închiseseră în corabie (Fac. 7; 8; 2 Petru 2, 5; 3, 6); pe Avraam de furia lui Faraon împăratul Egiptului și Avimeleh împăratul Gherarei (Fac. 12, 19-20; 20); pe Lot și pe cele două fiice ale sale din pieirea Sodomei și Gomorei (Fac. 19; 1 Petru 1, 6-9); pe Isaac de Abimelec împăratul filistenilor (Fac. 26); pe Iosif de zavistia fraților săi (Fac. 37, 39-50); pe Moise din apele Nilului, de Faraon și de evreii răzvrătiți, care căutau să-l ucidă (Ieșire; Levetic și 2 Lege); pe David de furia împăratului Saul și de a răzvrătitului său fiu Avesalom (1 Împ. 19-31; 2 Împ. 15-18); pe Proorocul Ilie de răutatea împăratului Ahab și a Iezabelei (3 Împ. 18-21); pe Omul lui Dumnezeu de furia idolatrului Ieroboam împ. celor 10 triburi israelite (3 Împ. 13); pe Ieremia din temnița întunecoasă și din cisterna adâncă părăsită (cinsternele erau un fel de fântâni adânci și largi, săpate în pământ; în ele se păstra apă de ploaie sau de zăpadă; erau strâmte la gură și acoperite cu un fel de oblon de scânduri ori cu lemne (Ier. 20, 1-3); pe cei trei tineri în cuptorul ars cu foc înșeptit (Dan. 3; cânt. celor trei tineri); pe Proorocul Daniel în groapa leilor (Dan. 6); pe Iona în

pântecele chitului (Iona 1; 2); pe înțeleapta văduvă Iudita de Olofern (Iudita); pe Susana de împătimiții judecători care - pentru că dânsa nu primise a curvi cu ei - o acuzau de căderea în păcatul preacurviei (Istoria Susanei 1); pe Sf. Ap. Petru, Pavel și pe ceilalți Sf. Apostoli din temniță (F. Ap. 5, 19; 12, 6-17; 16, 26; 2 Cor. 6, 5; 11, 23; vezi și V. Sfinților); și pe mulți Mărturisitori și Mucenici. *"Îngerilor Săi va porunci ca să te păzească în toate căile tale"* (Ps. 90, 11).

Pe cei ce s-au aruncat însă de bună voia lor în felurite prilejuri ale păcatelor, după ce le-au știut și au putut să se ferească de ele, Dumnezeu i-a lăsat și ei au căzut rău de tot. Astfel a căzut femeia lui Lot (Fac. 19, 26, 17; Lc. 17, 32); Dina, fiica Patriarhului Iacob, care părăsind cortul părintesc alergase să vadă pe fetele și femeile Sichemului cu ce podoabe luxoase sunt îmbrăcate, cum joacă și cum își petrec... (Fac. 34 etc.).

Dacă vreun călător, păstor de vite, ori altcineva ar fi mușcat de un șarpe și s-ar văita în drum, tuturor celor ce l-ar vedea li s-ar face milă de el, și poate că toți s-ar osteni să-i dea ajutor, mângâiere și curaj, ca să scape de moarte! Așa-i? Ei bine, nu tot așa s-ar întâmpla și cu cel ce și-ar face singur boala! Să ne închipuim că am vedea pe oarecine că face pe viteazul trufaș, și că, văzând un șarpe înveninat l-ar lua în mână cum fac unii, și s-ar juca cu el, l-ar netezi și dezmierda... dacă l-ar mușca șarpele, vărsându-i în corp venin, oare l-ar mai ajuta, mângâia și încuraja cineva și pe acesta ca pe cel dintâi? Așa-i că nu? Așa-i că mulți ar zice: "Bine i-a făcut! Ce a căutat aceea a și găsit! Poarte-și greutatea ce și-a pus-o asupră-și?".

Iată, dragii mei: tot așa s-a întâmplat și se va mai întâmpla și cu noi, care în loc de a ne feri de întâlnirea cu prilejurile păcatelor, alergăm noi după ele. Dumnezeiasca Scriptură, istoria lumii și viața de toate zilele ne pune înainte acest crud adevăr, ca să ne cumințim (Fac. 4, 5-8; 27, 41; 37, 4-11, 18-28; 2 Împ. 11-13; Mt. 21, 46; Mc. 11, 18; Lc. 19, 47-48; Ioan 7, 19; 8, 37-59; Ieș. 20, 17; Iov. 31; Prov. S. 6, 25-29; Ier. 5-9; Iez. 22, 11; 2 Petru 2, 14; Evr. 12, 14-29; Mt. 5, 8; vezi și "Părăsiți calea Pierzării", cap. 3: Jocul e prilej a multe păcate, pg. 19-31).

Fugi de prilejul păcatelor... Jalea cea mai mare este nestatornicia inimii omului, care abia ieșit din groapa păcatelor și îndată iarăși cade. Se dă ceva semn de viață în Sf. zi de Paști, după care iarăși se întoarce la moartea cea de mai înainte, din care ieșise nu desăvârșit, ba doar încă numai cu nălucire. Atunci când se purta Sicriul Legii prin mijlocul Iordanului, apele cele ce curgeau din sus au stat închegate; iar după ce a trecut Sicriul Legii, s-au slobozit apele cele oprite, și mai cu iuțime curgeau (Is. Navi 3). Așa fac și majoritatea creștinilor falși, chiar și la Paști. Până se citesc Evangheliile Patimilor, și până se arată cum Hristos Fiul lui Dumnezeu a pătimit, și a murit pe Cruce, potopurile păcatelor, ca să zicem așa, sunt ca oprite, dar îndată ce s-au luat de dinaintea ochilor lor aceste Sfinte priveliști, undele păcatelor cele oprite pornesc ca niște ape umflate

cu mai mare năvală decât mai înainte. Ticăloşii de voi! Ce folos este că înviaţi într-o clipă şi să muriţi apoi de-a pururea.

Deci, cine vă făgăduieşte vouă că mergând la jocuri, la şezători, la cârciumă, unde văzând lucruri străine, auzind cântecele şi chiuituri curveşti, zicători deşarte şi poveşti şi vorbe necuvioase şi de ruşine, cine, deci, vă făgăduieşte că nu veţi avea plăcere de acestea, şi nu vă veţi desfăta cu acestea şi nu veţi păcătui întru inima voastră? Au doară voi nu sunteţi aşa de slabi, cât să cădeţi când vedeţi şi auziţi de acelea? Dar ce? Au doară voi sunteţi mai tari decât Sfinţii, care nu numai în prilejuri de aproape ca acestea, ci şi din cele mai departe prilejuri se temeau să nu cadă, şi se fereau de ele, mai tare decât de foc? Au doară vă încredinţaţi că de veţi şi merge la prilejuri de acelea, Dumnezeu vă va ajuta să nu cădeţi în păcat? Vă înşelaţi amarnic. Dumnezeu adevărat e că niciodată nu lipseşte să ajute şi să apere pe om, dar se cade să luaţi aminte, că atunci când se poate dobândi un sfârşit cu o mijlocire mai obişnuită, Dumnezeu nu lucrează cu mijlocirea cea mai aleasă. Pentru aceea când se poate dobândi ceva fără de minuni, Dumnezeu nici odinioară nu face minune; ci acolo unde nu ajunge puterea omenească, acolo ajută Darul lui Dumnezeu.

Aşa, trimise Dumnezeu pe Înger la Petru Apostolul în temniţă de-l dezlegă şi făcu să cadă lanţurile de pe el (Ps. 90, 11), dar nu-l şi îmbrăcă nici îl ajută a se îmbrăca, pentru că la aceea, adică să se îmbrace, putea face Petru cu puterea sa. Hristos cum putu învia pe Lazăr, au nu putea şi piatra de pe mormântul lui Lazăr să o ridice, dar nu vru, ci zise celor ce erau acolo de faţă să o ridice (1 Petru 4). Pentru că spre ridicarea pietrii destul era puterea oamenilor. Deci şi voi, cum îndrăzniţi a vă încurca cu prilejurile păcatului, cu nădejdea că Dumnezeu vă va apăra întru acelea de păcat? Au nu vă era vouă mai uşor a nu merge, a nu vă vârî la primejduirile acelea, şi iată, de nu mergeaţi, eraţi scutiţi, nu cădeaţi în păcat. Voi vreţi să vă păzească Dumnezeu în foc nevătămaţi, când voi mai lesne puteţi să nu intraţi în foc ca să nu ardeţi. Eu ştiu că pe cei trei tineri Dumnezeu i-a păzit în cuptorul cel de foc nevătămaţi. Ştiu că păzi pe pruncul Moise în mijlocul apelor Nilului de nu se înecă. Păzi pe Daniil în groapa leilor fără vătămare, păzi pe Iona Proorocul în pântecele kitului fără păgubire. Păzi pe Noe în corabie între urşi, între porci sălbatici, între lupi, între lei, între atâtea fiare, fără nici o vătămare cât de mică. Dar nici unii din aceştia nu s-au băgat ei de bunăvoia lor întru aceste primejdii. De aici învăţăm, că acela, care de bună voia sa şi pentru că-i place, se pune în primejdia păcatului, nu are ce aştepta deosebit ajutor de la Dumnezeu. Cine poate nădăjdui de la Dumnezeu ajutor întru primejduirile păcatului? Acela care se pune întru acelea din datoria dregătoriei sale, care se pune întru acelea din ascultarea poruncii, care se pune întru acelea din dragostea frăţească: *"Îngerilor Săi va porunci pentru tine, ca să te păzească în toate căile tale"* (Mt. 5).

Auzit-aţi unde veţi fi sprijiniţi, unde veţi fi ajutoraţi? Au doar pe râpi? Ba nu; ci în căi, şi numai în căile care se ţin de tine, în căile tale. Deci, de vei umbla în căi străine, de te vei arunca în surpături, în prăpăstii, vei cădea căderea nevindecată. Nu fără vreme lucru a fi mi se pare, ca să vă arăt aici deosebirea cea mare, ce fu între Iudit văduva din Vetulia şi Dina fiica Patriarhului Iacob:

Trimisese Nabuhodonosor împăratul asirienilor pe căpitanul său cel mai viteaz, Olofern, cu oaste multă foarte şi tare, ca să jefuiască toate împărăţiile şi pe toţi să-i supună lui. Deci biruind alte împărăţii, vrea acum să se ostenească şi asupra israelitenilor ca să ia Ierusalimul şi toată Iudeea. Înspăimântaţi fiind foarte şi înfricoşându-se toţi israelitenii de Olofern şi de oastea lui Nabuhodonosor, acesta ajungând la Vetulia şi înţelegând că israelitenii nu vor să se închine lui, ei au luat arme, se mânie foarte şi ridică toată mulţimea oastei asupra Vetuliei, cât nu aveau israelitenii nici o nădejde ca să poată sta asupra lui Olofern, ba încă ceva mai mult, oprit-au şi apele toate, care curgeau în Vetulia, cât singură lipsa apei îi putea învinge pe bieţii israeliteni. Deci tulburându-se cei dinăuntru şi sfătuindu-se cu toţii, că de nu-i va izbăvi Dumnezeu până în cinci zile, să predea cetatea şi să se închine lui Olofern. Atunci Iudita văduva auzind cuvântul acesta, chemă pe căpeteniile cetăţii şi-i înfruntă: cum de pun ei hotar Milii lui Dumnezeu pe cinci zile? şi le zise să îmbărbăteze norodul şi să nu se slăbească, ci să nădăjdiască în Dumnezeu că-i va mântui.

Deci, Iudita rugându-se lui Dumnezeu, se dezbrăcă de veşmintele văduviei şi spălându-se s-a împodobit foarte, şi a pus împrejurul său gherdanurile şi brăţările şi inelele şi cerceii. Şi cu slujnica sa ieşind, s-au dus la tabăra lui Olofern, unde ajungând la straja cea dintâi a lui Olofern, o prinseră şi au întrebat-o: "Cine eşti? De unde vii? Şi unde mergi?" Iudita le răspunse: "Fată de evreu sunt, şi fug de la dânşii. Mă duc la Olofern să-i spun cum poate să învingă pe evrei, şi din oastea lui să nu cadă nici unul". Străjile o duseră la cortul lui Olofern, şi toată oastea se mira de frumuseţile ei. Îndată grăi cu Olofern şi-i dădu sălaş de cinste, ba încă dobândi de la Olofern libertatea a ieşi noaptea prin oaste şi să meargă să se spele după obiceiul evreiesc. Când fu a patra zi, făcu Olofern ospăţ numai slugilor sale şi trimiţând pe famenul său chemă şi pe Iudita la ospăţ. Inima lui Olofern umplându-se de dragostea Iuditei, atâta vin a băut, cât, de când era născut n-a fost băut într-o zi aşa de mult.

După ce înseră, degrab s-au risipit slugile lui Olofern. Famenul Vagoi închise cortul şi pe străji încă îi slobozi să meargă să se culce. Şi a rămas Iudita singură în cort, iar Olofern era în pat mort de beat. Atunci Iudita rugându-se lui Dumnezeu se apropie de patul lui Olofern şi luându-i sabia îi taie capul şi-l băgă în traistă, şi ieşind din cort îl dete slujnicii apoi ieşiră prin tabără ca şi mai înainte, să meargă să se spele. Deci se întoarse la Vetulia, şi dând capul

lui Olofern neamului său, îl spânzurară în zori de zi la zid. Oastea lui Olofern văzând aceasta s-au înspăimântat şi toţi apucară fuga care încotro. Israelitenii năvălind asupra lor, îi bătură foarte şi îi prădară. Aceasta este istoria Iuditei.

Iară Dina, fata Patriarhului Iacob, nemernicind cu fraţii şi cu părinţii săi, ajunseră la oraşul Sichem, întinseră corturile în preajma oraşului, şi acolo zăbovind cu toţii, biata Dina urându-i-se a mai sta atâta închisă în cort, ieşi în preumblare ca să vadă femeile oraşului, aşa cum e treaba femeiască, să vadă ce port au femeile de pe acolo, cu ce fel de straie sunt îmbrăcate, cu ce podoabă... Nu ieşi însă bine din cuibul său, nevinovata porumbiţă, şi iată încăpu în ghiarele uliului: Adică, văzând-o feciorul împăratului Sichemului, îi plăcu, o răpi şi dormi cu dânsa.

Cum poate fi aceasta că Iudit văduva se duse în oastea lui Olofern, petrecu acolo între ostaşi vreo câteva zile, vorbi cu ei, povesti cu Olofern şi nu căzu; ci precum a ieşit din casă, aşa s-a întors curată. Dina însă, mai în puţină primejdie fiind, nu s-a mai întors în cort fată fecioară. Nu este alta pricina, fraţilor, fără numai că Iudita se puse în prilej din îndemn Dumnezeiesc şi pentru scop şi sfârşit sfânt; iar Dina s-a dus în prilej din deşertăciune şi din zburdare, ca să vadă femeile şi fetele ţinutului aceluia. Aşa, Dumnezeu apără cu mult mai tare pe acela care din silă se află în primejdii ca acestea, decât pe acela care din bună voia lui se bagă în primejdie. Au nu păzi Dumnezeu pe Sara fără de primejdie în mâinile lui Faraon, care o răpise? Nu păzi pe Rebeca în casa lui Abimeleh, care o dorea? Nu păzi pe Iosif statornic întru momelele stăpânei sale care îl linguşea? Nu păzi pe Susana nespurcată în năvălirile bătrânilor, care o pândiră? Ba îi păzi. Dar toţi aceştia, sau se puseră în primejdiile acestea din porunca Dumnezeiască, precum Sara şi Rebeca sau nu se puseră din bună voia lor, precum Iosif şi Susana. Unde David, care nu era mai puţin sfânt decât aceştia, pe care îi numărai aici, pentru că se puse într-o zi din dezmierdare a privi din foişor la frumuseţile Versaviei, fu lăsat îndată de Dumnezeu nu numai să cadă ci şi să se surpe în adânc, de făcu întâi preacurvia, apoi ucidere.

Aşa şi voi, de vă veţi afla vreodată în prilej de păcat nu din voie ci din ceva silă sau lipsă, este de a crede că Dumnezeu, de vă veţi ruga, nu va lipsi a vă păzi ca să nu vă vatăme prilejul cu otrava sa cea pierzătoare. Însă de veţi merge din bunăvoie la prilej şi vă veţi dezmierda împrejurul lui, temeţi-vă, creştinilor, şi vă înspăimântaţi, că aceea este semeţie, a nădăjdui să vă dea vreun deosebit ajutor Dumnezeu, ca să rămâneţi neîntinaţi. Dacă pe vreun biet drumeţ, sau dacă pe un păstor, din întâmplare îl va muşca şarpele, tuturor le este milă de el, toţi vor să-i dea ajutor. Dar dacă va lua oarecare şarpele în mână precum fac unii, se va juca cu el, îl va netezi şi va rămâne apoi muşcat de şarpe, toţi ar zice: "Bine i-au făcut". Şarpele este prilejul. Nu nădăjdui acea milă, când prinzi tu şarpele în mână, pe care milă o poţi dobândi numai atunci

când a sărit şarpele la tine. Deci să nu ziceţi: "Eu acum sunt pocăit, pot povesti cu femeia aceea, că nu e primejdie să cad, pot să mă însoţec cu prietenii aceia, că nu e primejdie să mă mai înşele". Nu, iubiţilor, nu. Tăiaţi şi alungaţi de la voi tot prilejul păcatului, dacă vreţi să nu mai cădeţi în păcate pe viitor.

Mintea omului, fraţilor, ce vede, ce aude, ce miroase, ce gustă, ce pipăie, aceea gândeşte, aceea pofteşte. Deci se cade cu dinadinsul să ne păzim aceste simţiri şi să le înfrângem. Deci orice lucru, de-l vei vedea că poate în ceva chip să te amăgească sau să te îndemne la păcat, acolo nu te mai uita. Orice poveşti, orice vorbe, care în ceva chip ar putea să te tragă la păcat, de la acelea întoarce auzul tău. Orice mirosuri, orice gusturi de mâncare sau de băutură, sau orice pipăiri, de unde poate să se stârnească întru inima ta gânduri şi pofte oprite, de acolo abate simţirile tale. Nu te nădăjdui că tu eşti întărit în Darul lui Dumnezeu, şi cu minte bătrână şi înţeleaptă, şi pentru aceea nu te temi că vei cădea, nu, că nu eşti tu mai tare de cum au fost Sfinţii cei mari, care întru atâta se temeau de prilejuri, de acestea, cât nu numai că se fereau de ele, ci nici se ruşinau chiar a şi mărturisi înaintea oamenilor, cum că ei se tem de acelea. Ba şi dintre Sfinţii cei mai aleşi, unii, dacă nu şi-au păzit simţirile, au căzut cu cădere mare foarte.

Ascultaţi să vă povestesc ceva de felul acesta. Vine unul şi te chiamă la joc, adică la prilej de păcat, tu trăgându-ţi seama cum că în prilejuri de acestea de multe ori ai căzut în gânduri spurcate, îi răspunzi că nu te vei duce, ci mai vârtos în vremea aceea vei merge la vecernie pentru a te ruga lui Dumnezeu ca să-ţi ierte cele trecute, sau vei merge la un preot sau la alt om cu evlavie, ca să povestiţi lucruri sufleteşti. El te râde şi zice că eşti fariseu. Vine altul, te chiamă la cârciumă, tu afară de alte prilejuri nu ceda nici îndemnurilor, nici batjocurilor, ştiind că beţia, de n-ai face nici un rău altul, încă în sine, adică din firea sa, e păcat de moarte. Tu ferindu-te de prilejul păcatului nu vrei să mergi cu dânsul la cârciumă. El te ocărăşte pentru aceea şi zice: "Că eşti hârsit, îţi tremură mâna să dai vreun ban, pentru aceea nu vrei să mergi cu dânsul la cârciumă, dar tu, nu ceda prilejului păcatului. Nu vrei să mergi la veselii, nu vrei să auzi poveşti, glume, vorbe necuvioase, cântece curveşti, etc., atunci ei îţi zic cu batjocură: sfântul, şi te hulesc, că eşti om de companie. Te fereşti de aceia, care sunt înşelători în cumpărare sau în vânzare şi nu vrei să te împrieteneşti, nu vrei să te însoţeşti cu ei, atunci aceştia îţi zic că eşti becisnic şi nu ştii a trăi în lume...

Împotriva tuturor acestora , creştine, înarmează-te cu o neruşinare sfântă, nu te sfii la vorbele lor cele diavoleşti, nu te ruşina, ştiind că cei răi niciodată n-au putut suferi pe cei buni. Cămila când ajunge la vreo baltă limpede, unde îşi vede chipul ei, neputându-şi suferi urâciunea sa, tulbură îndată apa ca să nu se mai vadă şi apoi bea. Aşa şi cei răi, îşi văd urâciunea faptelor sale ca

într-o oglindă când privesc la cei buni, pentru aceea nu-i pot suferi, pentru că purtarea cea bună a celor buni este mustrarea celor răi. Deci nu băgați nimic în seamă de ocările, de hulele, de clevetirile celor răi, căci când vă vor ocărî mai tare, atunci va fi mai ferice de voi: *"De sunteți ocărâți pentru Numele lui Hristos, fericiți sunteți"* (Ps. 108, 237). *"Fericiți veți fi când vă vor ocărî pe voi..."* (Lc. 11, 21). Pentru ce? Pentru că zice Proorocul David: *"Blestema-vor ei și Tu vei blagoslovi"* (Pred. Prot. Petru Maior). Așa, când vă vor ocărî cei răi pentru că nu mergeți la prilejurile păcatului împreună cu dânșii, nu vă slăbiți de inimă, că atunci Dumnezeu bogată blagoslovenie va trimite peste voi. Deci, precum în Păresimi și în posturi cunoscându-vă păcatele voastre, și împreună cu Hristos înviere statornică ați înviat, adică, să nu mai greșiți, așa de aici înainte, nu numai de păcate anume, ci și de tot prilejul și de toată umbra păcatului să vă feriți. *"Când cel tare înarmat păzește curtea Sa, în pace sunt avuțiile lui"* (Mt. 26, 41; Lc. 21, 34-35; 12, 35-40; 11, 1-13; 18, 1-8). Iar de va lăsa să vină furii până la ușile casei, cu anevoie poate să-și apere averea sa. Deci și voi, fraților, păziți cu dinadinsul curtea, adică simțirile, că de veți lăsa să se vâre păcatul să cuprindă simțirile, prea lesne poate răzbi să robească inima. Stați treji, stați cu pază, puneți straje împrejurul tuturor simțurilor voastre, că așa făcând vă făgăduiesc că cu Darul lui Dumnezeu învierea sufletului vostru va fi statornică până la moarte, iar după moarte, veșnică proslăvire cu Hristos (Pred. Prot. Petru Maior).

"Privegheați și vă rugați în toată vremea, ca să nu cădeți în ispite", "Mijloacele voastre să fie încinse și făcliile aprinse... priveghind și așteptând venirea Mântuitorului cu răsplată veșnică" (Mt. 26, 41; Lc. 21, 34-35; 12, 35-40; 11, 1-13; 18, 1-8).

6. Mi-am ațâțat singur poftele în loc de a le stăpâni și potoli?

"Voia lui Dumnezeu este sfințirea noastră: a ne feri noi de toată curvia. A ști fiecare din noi a-și stăpâni vasul său în sfințenie și cinste. Nu întru patimă de poftă ca și păgânii, care nu cunosc pe Dumnezeu..." (1 Tes. 4, 3-5).

Diavolul și păcătoșii. Mulți creștini păcătoși se lasă ispitiți a crede că se pot dezvinovăți de nerodnicia lor duhovnicească și de păcatele lor săvârșite, aruncând vina asupra diavolului, susținând că el e de vină, și a lui e osânda în vecii vecilor: Asta-i o amăgire! Diavolul te îmbie la păcate, te îndeamnă a te înfrupta din roadele neascultării; însă tu ai libertatea: să-l asculți ori nu. Pentru a vedea în ce măsură e vinovat diavolul la păcatele oamenilor, am să vă istorisesc o întâmplare:

Odinioară un olog stând lângă cale, văzu într-o zi un cireș cu cireșe așa de coapte că-i lăsa gura apă când le privea. Atunci el rugă pe un orb ce trecea pe acea cale, să-i dea voie să se urce pe umerii lui, ca să poată ajunge la cireșe. Zis și făcut. Învoindu-se, merseră repede la cireș, și așa furară cireșe. Stăpânul cireșului prinzându-i asupra faptului, i-a dus înaintea judecătorului.

Văzându-se acolo, orbul începu a se dezvinovăţi pe sine şi a pârî pe olog, zicând: "Domnule judecător, eu nu sunt vinovat cu nimic. Despre mine putea să stea oricât cireşul încărcat cu cireşe, căci eu nu le-aş fi văzut şi nu le-aş fi furat niciodată". Ologul văzându-se pârât şi asuprit de către tovarăşul la faptă rea, începu să se dezvinovăţească şi el, zicând: "Nefericirea mea a fost, că mi-a ieşit orbul în cale, căci dacă n-ar fi consimţit el să-mi dea ajutor, eu n-aşi fi putut săvârşi fapta aceasta, ca să ajung aici pe sălile tribunalului...". Judecătorul ascultându-i pe amândoi, i-a pedepsit deopotrivă, fiindcă amândoi se înţeleseră a păcătui, şi aşa, îşi luaseră asupră-şi răspunderea păcatului lor.

Ologul, care veşnic îţi iese înainte şi te îndeamnă la păcate, care te împiedică de a face binele şi te îndeamnă a săvârşi fărădelegea, este diavolul. Orbul e omul care se învoieşte cu el pentru a păcătui. Zadarnic veţi arunca voi creştinilor, păcătoşi şi îndărătnici, vina asupra diavolului, căci veţi cădea deopotrivă în pedeapsa păcatelor săvârşite. Deci, de vreţi să scăpaţi de pedeapsă, nu vă lăsaţi ademeniţi de şoaptele şi îndemnurile lui satanice, ca Eva şi Adam în Rai, pentru care s-au prăbuşit din fericire în nefericire, din bucurie în dureri, din viaţă în moarte (Fac. 3, 2; Cor. 11).

Trup frumos cu suflet păcătos. Un croitor binecredincios creştin, citea în fiecare zi din Dumnezeiasca Scriptură câteva capitole, sau măcar câteva versete, la care cugeta adânc, folosindu-se mult. Într-una din zile veni în atelierul său un tânăr student, care avea un trup şi un chip foarte frumos, dar era un dezmăţat, care ducea o viaţă foarte desfrânată. Studentul ceru ca să-i ia măsură pe corp pentru a-i face un rând de haine. Croitorul îl ascultă, şi privindu-l de sus până jos, îi luă măsurile trebuitoare, oftând în acelaşi timp, suspinând şi plângând. Studentului făcându-i-se milă, zise croitorului: "Spune-mi te rog, de ce plângi, că poate să-ţi fiu şi eu de folos, ajutându-te cu ceva!" Croitorul atunci îi răspunse: "Nu mă plâng pe mine sau pe altcineva; ci te plâng pe tine, şi mereu îmi vine să-ţi zic: "Ce trup frumos şi se suflet păcătos! Tu n-ai o viaţă croită după Dumnezeu, şi vai! Ce păcat!...". Studentul venindu-şi în sine, recunoscu mult adevăr în cuvintele croitorului, se umili, îşi cumpără grabnic Dumnezeiasca Scriptură, şi ostenindu-se mult în citirea şi cugetarea în Cuvântul şi Legea lui Dumnezeu, a devenit unul dintre cei mai buni predicatori ai cuvântului lui Dumnezeu în lumea ce-l înconjura.

Acesta îşi are dracul lui. Un frate - creştin - fiind supărat de pofta curviei, a mers la un preot bătrân, pustnic, şi şi-a mărturisit neputinţa şi supărarea sa, rugându-l pe el să roage pe Dumnezeu pentru dânsul ca să-l izbăvească dintru acea supărare. Bătrânului, făcându-i-se milă de acel frate, s-a rugat lui Dumnezeu cu osârdie în timp de 7 zile pentru dânsul. A opta zi iarăşi a venit fratele după cum i-a fost dată lui porunca şi l-a întrebat pe el bătrânul preot, zicând: "Cum îţi mai este, fiule?" Zis-a lui fratele: "Nici decum, părinte, nu m-am simţit

mai uşurat". Bătrânul auzind acestea s-a minunat şi dacă s-a făcut seară şi noapte, iarăşi a început a se ruga pentru fratele.

Astfel, pe când se ruga el cu mare osârdie pentru fratele, a venit diavolul şi stând înaintea lui, a zis: "Crede-mă, bătrânule, că din ziua întâi când ai început a te ruga lui Dumnezeu pentru acel frate, eu îndată am fugit şi m-am depărtat de la dânsul. Dar el îşi are dracul lui şi pricina războiului său sunt gâtlejul şi pântecele lui; iar eu la aceasta nici o treabă nu am; ci el însuşi îşi este pricinuitor războiului său, mâncând, bând şi dormind fără măsură; dintru acelea este războiul de care suferă el".

Un alt frate oarecare ce trăia în Enat, în mânăstirea Alexandriei, a căzut în păcatul curviei, şi după cădere, de multa lui scârbă, l-a dus pe el vrăjmaşul la deznădăjduire. Iar el mai venindu-şi în fire şi văzându-se pe sine biruit de scârbă şi deznădăjduit, singur, ca un doctor iscusit fiind, a pus gândul său spre buna nădejde, zicând: "Cred întru Marea Milostivire a lui Dumnezeu, că îşi va face milă şi cu mine greşitul şi mă va ierta". Iar când grăia el întru sine acestea, diavolii i-au zis lui: "Cum ştii tu, că îşi va face milă şi cu tine?" Şi le răspundea lor, zicând: "Dar voi cine sunteţi, şi ce grijă aveţi, ori de îşi va face Dumnezeu milă cu mine, ori de nu îşi va face? Că voi sunteţi fiii întunericului, ai gheenei şi ai pieirii veşnice, iar Dumnezeu este bun şi milostiv. Voi ce treabă aveţi?" Acestea grăindu-le fratele, au fugit dracii ruşinaţi de la dânsul, neputând să-i mai facă lui nimic. Iar fratele, cu nădejdea şi cu ajutorul lui Dumnezeu, s-a pocăit şi s-a mântuit.

A zis oarecare din Părinţi, pentru gândurile curviei care se nasc din inimă şi nu se săvârşesc cu lucru:" "Precum cel ce va vedea vie şi va pofti cu toată inima să mănânce struguri, dar temându-se să nu se prindă şi ca un fur să se omoare, nu va intra, ci pe afară de gard trecând, pândeşte în vie şi se uită împrejurul ei, şi aceasta făcând, de se va prinde, nu se omoară unul ca acesta, că nici a sărit peste gard, nici a gustat, dar bătăi ea, că poftind s-a aflat pândind, aşa şi cel ce pofteşte, dar nu săvârşeşte păcatul cu lucru, vrednic este, nu de moarte, ci de bătăi".

Într-o zi, un frate călătorea împreună cu altul şi s-au biruit gândurile lui spre curvie, şi mergând a vestit părinţilor, zicând: "Ce voi face, că nu mi se mângâie inima mea, pentru aceasta, că m-am plecat războiului vrăjmaşului; că sunt ca şi cum aş fi făcut păcatul". Şi i-au zis lui părinţii: "Nu este păcat desăvârşit, că vrăjmaşul a venit să te ispitească, iar Dumnezeu te-a acoperit".

Iar fratele auzind acestea, nu se încredinţa, fiind biruit de scârbă. Şi i-au povestit lui părinţii, zicând: "Doi fraţi trimişi fiind de la chinovie la un sat, călătoreau împreună. Şi asupra unuia s-a sculat război de la diavolul de cinci ori ca să păcătuiască. Iar el sculându-se, făcea rugăciune şi nu s-a biruit de gânduri, dar s-a supărat tare. Deci, întorcându-se ei către părintele lor, era

faţa aceluia tulburată, şi întrebându-se care este pricina tulburării, a pus metanie, zicând: "Roagă-te, părinte, pentru mine, că am căzut în curvie", şi i-a povestit cum a fost luptat de gânduri. Iar bătrânul fiind văzător cu mintea, vedea pe capul lui cinci cununi, şi i-a zis lui: "Îndrăzneşte, fiule, că nu te-ai biruit, ci mai vârtos ai biruit cu aceasta, că nu ai săvârşit păcatul". Deci şi tu frate, a zis bătrânul, îndrăzneşte şi nu te scârbi, că nu ai făcut păcatul, că mare luptă este când omul având prilej (a păcătui), se înfrânează. Şi mare plată ia pentru aceasta. Că nu este război mai tare decât acesta şi mai iute. Pentru aceea şi a-l birui pe acesta este foarte greu şi cu osteneală. Că ce socoteşti pentru fericitul Iosif, oare fără osteneală a isprăvit el un lucru ca acesta? Nu, ci multă osteneală şi luptă, şi ca într-o privelişte era ceea ce se făcea, că şi Însuşi Dumnezeu, şi mulţimile Sfinţilor Îngeri priveau de sus spre nevoitorul luptându-se, şi se lupta asupra lui diavolul cu toată oastea lui cea rea, aprinzând pofta bărbatului, şi pe femeie mai mult sălbăticind-o. Deci, când a biruit nevoitorul, toate oştile îngerilor cu mare glas au dat laudă lui Dumnezeu, zicând: "A biruit nevoitorul, făcând biruinţă străină". Deci, bine este, frate, a nu face răul nici cu gândul, iar de ieşti ispitit, nevoieşte-te să nu te biruieşti şi să faci cu lucrul" (Pateric. pg. 303-304; 314-315).

7. Încrezându-mă prea mult în puterea şi cinstea mea, nu m-am ferit de a cădea în ispita feluritelor pofte rele şi păcate grele?

"Tot celuia ce i se pare că stă, să ia aminte ca să nu cadă" (1 Cor. 10, 1; Jud. 16; 2 Împ. 11; 12; 2 Paral. 36, 11-19; 4 Împ. 24, 18-19; 25, 1-7; Ier. 39; 52; Iudita 10-13; Dan. 5; Mt. 14, 1-12). "Sarea - a zis un înţelept bătrân - iese din apă, şi dacă se apropie iarăşi de apă, treptat ea se topeşte şi piere; aşa se întâmplă şi cu feciorelnicii: din femeie sunt născuţi, şi de se vor apropia iarăşi de femei (fără căsătoria sfinţită de Biserică) se vor topi şi vor pieri. Tot astfel vor păţi şi cei căsătoriţi *"care preacurvesc, umblând în urma altui trup* (străin)" (Iuda 1, 7). *"Nu te atinge, nici gusta, nici pipăi"* (Cols. 2, 21; comp. Mt. 5, 28).

Ursuleţul îmblânzit. O întâmplare dintr-un sat din Munţii Bavariei (Germania). Un om prinsese un pui de urs, şi îmblâmzindu-l, umbla după el ca un căţeluş. Crescând mare, ursuleţul se făcuse flăcăiaş.

Omul s-a dus odată cu el în pădure. Şi aici ce se întâmplă? În ursuleţul mărişor s-a trezit firea cea sălbatică şi a sărit asupra omului. S-a încins o luptă crâncenă. Însă omul a fost mai tare şi a legat pe ursuleţ bine cu o funie. Aşa e şi cu firea cea veche din noi. Să nu ne încredem că "am îmblânzit-o" că ascultă de noi, că nu mai este primejdioasă... Că ne înşelăm.

Ursul din noi, animalul din noi, se poate înfuria şi ne poate prăpădi oricând. Aici nu merge cu "îmblânzirea". Firea cea veche din noi, "ursul" din noi, trebuie omorât prin ceea ce se cheamă renaştere. Iar dacă aici încă n-ai putut ajunge, atunci, dragă cititorule, cel puţin leagă-l pe acest "urs" cu lanţul Golgotei şi nu-l lăsa nici o clipă dezlegat (Pr. I. Trifa ist. 521-a).

Precum ursuleţul îmblânzit a revenit la firea cea veche, revoltându-se asupra stăpânului său, tot aşa şi oamenii creştinaţi, îmblânziţi prin Dumnezeieştile învăţături şi Taine, adeseori revin la firea cea veche răsturnând bunele rânduieli şi moravuri, şi se revoltă contra Creatorului, Mântuitorului şi Răscumpărătorului lor. Să ne dezbrăcăm zilnic de omul cel vechi şi să ne îmbrăcăm cu hotărâre şi statornicie în Omul cel nou, Iisus Hristos, rămânând pururea în El" (Efs. 4, 22-24; Cols. 3, 1-10).

8. Am cârtit contra lui Dumnezeu, cerâd a mă scuti de războiul curviei?

Dumnezeu toate le-a făcut bune foarte şi pentru aceasta nimeni n-are voie a cârti împotriva Lui. El făcând pe om: bărbat şi femeie, care formează întreg omul, a pus în ambele sexe legea atracţiei şi puterea fecundaţiei pentru înmulţirea neamului omenesc. Această lege, pusă în ambele sexe, dă naştere războiului apropierii şi împreunării celor două jumătăţi: bărbatul cu femeia, pentru formarea unui corp, spre ajutorarea reciprocă şi înmulţirea lor. În aces scop Dumnezeu a rânduit Taina căsătoriei, începând din Raiul pământesc: *"Dumnezeu a făcut pe om după Chipul şi Asemănarea Sa: parte bărbătească şi femeiască, şi i-a binecuvântat, zicând: "Creşteţi şi vă înmulţiţi, umpleţi pământul şi-l stăpâniţi...". "Cel ce i-a făcut dintâi, bărbat şi femeie i-a făcut pe ei. Pentru aceasta va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va lipi de femeia sa şi vor fi amândoi un trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă..."* (Fac. 1, 26-28; 2; Mt. 19, 5, 6; Mc. 10, 7; 1 Cor. 6, 16; 7; Efs. 22-23; Apc. 21).

Iată rostul luptei care adeseori se dă cu mare înfocare în corpul ambelor sexe. Deci, căsătoria este bună, însă în Domnul după rânduiala pusă de El în Biserica Sa Creştină Ortodoxă.

Din mulţimea lumii care merge pe calea căsătoriei, se desprind unele persoane, de ambele sexe, pentru o viaţă mai înaltă şi mai Sfântă, celibatară, fără căsătorie, spre a sluji cu trup şi suflet lui Dumnezeu în toată vremea. Astfel au trăit în feciorie toată viaţa lor: Abel, Ilie, Elisei, Ieremia, Daniil, cei trei tineri, Ioan Botezătorul, ş.a. în V. T. iar în N. T. Mântuitorul nostru Iisus Hristos, şi Maica Sa Preasfântă, Sf. Ap. Ioan, Filip... şi după dânşii mulţi alţii, parte bărbătească şi femeiască, aşa cum au fost şi sunt monahii şi monahiile şi alţi feciorelnici, care au vieţuit şi vieţuiesc în feciorie! *"Acest fel de vieţuire - zice Mântuitorul - nu-l pot cuprinde toţi; ci numai celor ce li s-a dat. Că sunt fameni care din pântecele mamei lor s-au născut aşa, şi sunt fameni care s-au scopit de oameni,*

şi sunt fameni care singuri s-au scopit pe sine (prin obstinenţă) *pentru Împărăţia lui Dumnezeu. Cel ce poate cuprinde să cuprindă..."* (Mt. 19, 11, 12).

Vorbind despre feciorelnici Sf. Ap. Pavel, zice: *"Cel ce se lipeşte de Domnul, un Duh este... Vreau ca voi fără de grijă să fiţi. Cel neînsurat grijeşte de ale Domnului, cum va plăcea Domnului; iar cel ce s-a însurat, grijeşte de ale lumii, cum va plăcea femeii. Se deosebeşte femeia şi fecioara. Cea nemăritată se îngrijeşte de ale Domnului, ca să fie sfântă şi cu trupul şi cu sufletul; iar cea măritată se îngrijeşte de ale lumii, cum va plăcea bărbatului. Şi aceasta spre al vostru folos zic; nu ca să vă pun vouă cursă, ci spre bună cuviinţă şi apropiere de Domnul fără sminteală. Iar de i se pare cuiva că i se face vreo necinste pentru fecioara sa, dacă îi trec tinereţile, şi aşa trebuie a se face, ce voieşte facă, nu greşeşte: mărite-se. Iar care stă întemeiat în inimă, neavând nevoie, şi are stăpânire peste a sa voie, şi aceasta a judecat întru inima sa, a păzi pe fecioara sa, bine face. Deci dar, şi cel ce îşi mărită pe fecioara sa, bine face; iar cel ce nu o mărită mai bine face. Femeia legată este de lege în câtă vreme trăieşte bărbatul ei; iar dacă va adormi* (trece din viaţă) *bărbatul ei, slobodă este, după care va vrea să se mărite; numai întru Domnul. Iar mai fericită este de va rămâne aşa, după sfatul meu, că mi se pare, că şi eu am Duhul lui Dumnezeu"* (1 Cor. 6, 17; 7, 32-40).

Sf. Ap. şi Ev. Ioan, în Apocalipsul său, vorbind despre feciorelnici, zice: *"Am văzut, şi iată, un Miel, stând pe Muntele Sionului, şi cu El o sută patruzeci şi patru de mii, care aveau Numele Tatălui Lui scris pe frunţile lor. Şi am auzit glas din cer, ca un glas de ape multe, şi ca un glas de tunet mare; şi glas am auzit de alăute zicând cu alăutele lor; şi cântă ca o cântare nouă înaintea Scaunului, şi înaintea celor patru vieţuitori, şi a bătrânilor: şi nimeni nu putea cunoaşte cântarea, fără numai cele o sută patruzeci şi patru de mii, cei răscumpăraţi de pe pământ. Aceştia sunt care cu femei nu s-au întinat, că sunt feciorelnici. Aceştia sunt care merg după Miel ori unde Se va duce. Aceştia sunt cumpăraţi din oameni, pârgă lui Dumnezeu şi Mielului"* (Apc. 14, 1-9; 3, 4; 7, 15-17; 17, 14).

Astfel, şi feciorelnicii sau feciorelnicele, fiecare în parte sunt în sine numai jumătăţi de om, formând pe omul nou întreg numai prin unirea strânsă cu Domnul. *"Cel ce se lipeşte de Domnul, un Duh* (corp duhovnicesc) *este... Cel ce Mă iubeşte pe Mine* (având şi păzind poruncile Mele), *iubise-va de Tatăl Meu şi Eu îl voi iubi pe El şi Mă voi arăta lui... Noi* (Eu, Tatăl şi Duhul Sfânt) *la el vom veni şi lăcaş la dânsul vom face..."* (Ioan 14, 21-23; 17). Deci, feciorelnicii, văduvii curăţiţi, monahii şi monahiile, numai uniţi cu Domnul Dumnezeu sunt oameni întregi; altfel sunt numai nişte jumătăţi de om, care se primejduiesc prin apropierea de alte jumătăţi trupeşti, atrăgându-se cu îndemnarea păcătoasă şi căderea în dobitocescul păcat al curviei. Deci toţi aceştia, pentru

a se putea menține pe această treaptă înaltă, ca oameni noi întregi, într-un Duh cu Domnul, trebuie a se alimenta zilnic, din belșug cu Cuvântul lui Dumnezeu, cugetând ziua și noaptea în Legea Domnului, și a lupta după Legea creștinească ca să poată să stea. Lupta aceasta, grea pentru unii și foarte grea pentru alții, trebuie dusă cu succes la capăt, prin împuternicirea cu Cuvântul lui Dumnezeu, prin posturi chibzuite și rugăciuni în Duh și adevăr (nu prin scopuri sau prin alte trucuri de necurăție), căci numai astfel se vor încununa cei ce se vor menține așa în curăție, smerenie și untdelemn al faptelor bune.

Nu cerca părăsirea războiului curviei. Un bătrân oarecare, a văzut pe ucenicul său că este foarte supărat și necăjit de dracul curviei. Și i-a zis lui: "Fiule, vrei să rog pe Dumnezeu, ca să se depărteze de la tine și să te părăsească acel război?" Iar el a zis: "Ba nu, Părinte, că deși mă supără și mă necăjește acest război și mă ostenesc muncindu-mă, dar văd din osteneală roada răbdării întru mine. Iar pentru aceasta mai vârtos te roagă pentru mine să-mi dea mie Dumnezeu răbdare, ca să pot purta cu mulțumire această ispită". Zis-a lui bătrânul: "Acum, fiule, am cunoscut că ești întru sporire și mă întreci pe mine".

Războaiele pricinuiesc cununi luptătorilor. Un frate se ispitea de gândul său nouă ani și din evlavie se osândea pe sine, zicând: "Mi-am pierdut sufletul meu". Și aceasta o zicea fiindcă se socotea pe sine pricinuitor al ispitei. Deci, mai pe urmă îngreunându-se și deznădăjduindu-se de mântuirea sa, precum nu se cuvenea, a zis: "Mă voi duce la lume, de vreme ce m-am prăpădit". Iar după ce s-a pornit să se ducă, i-a venit lui glas pe cale, zicând: *"Cei nouă ani, întru care ai fost ispitit, cununi ți-au pricinuit ție. Pentru aceea întoarce-te la locul tău și te vei ușura de gânduri".* Și întorcându-se fratele, a aflat odihnă. De unde înțelegem că războaiele pricinuiesc cununile.

Zis-a un bătrân: "La începutul lepădării monahului de lume, nu se slobod dracii să ispitească pe un om cu silnicie, ca nu înspăimântându-se de lucru să se întoarcă la lume degrab. Iar dacă cu vremea și cu lucrul va spori monahul, atunci se slobod asupră-i războaiele poftelor trupești și ale celorlalte dezmierdări, poate încă și al mâniei, al urâciunii și al celorlalte patimi. Și atunci nevoie are omul să se smerească și să plângă, osândindu-se și prihănindu-se pe sine numai. Și așa, prin ispite se învață răbdarea iscusită și dreapta socoteală, apoi aleargă la Dumnezeu cu lacrimi. Iar unii tulburându-se de lucrul acesta și îngreunându-se de scârbă nesuferită, au căzut în adâncul deznădăjduirii și s-au întors iarăși cu inima în lume, iar unii și cu trupul. Iar noi, fraților, niciodată să nu ne deznădăjduim, sau să ne împuținăm, ci vitejește și cu îndelungă răbdare să suferim ispitele, mulțumind lui Dumnezeu pentru toate cele ce se întâmplă nouă. Că mulțumirea cea către Dumnezeu risipește toate meșteșugurile vrăjmașului.

Dă-mi război să fugă mândria. Un frate, supărându-se de gândurile rele, se mânia, şi de multă smerenie zicea, că acestea gândind, nu are măsură de mântuire. Deci, mergând la un bătrân mare, l-a rugat pe el ca să se roage şi să se uşureze gândurile de la dânsul. Şi a zis bătrânul către el: "Nu-ţi este ţie de folos, fiule". Iar el sta silind pe bătrânul, şi rugându-se bătrânul, a ridicat Dumnezeu războiul de la frate. Şi îndată a căzut întru înaltă cugetare şi-n mândrie. Şi mergând, a rugat pe bătrânul ca să-i vină lui iarăşi gândurile şi smerenia, pe care le avea mai înainte.

Dumnezeule, dă-mi putere. Povestitu-s-a pentru Maica Sara, că a răbdat treisprezece ani, fiind luptată tare de dracul curviei, şi niciodată nu s-a rugat să se depărteze războiul de la dânsa, ci mai vârtos zicea: *"Dumnezeule, dă-mi putere"*. A năpădit odată asupra ei mai tare acelaşi duh al curviei, punându-i ei în minte deşertăciunile lumii. Iar ea, neslăbind de frica lui Dumnezeu şi de nevoinţă, s-a suit într-o zi în chilioara ei, să se roage. Şi i s-a arătat ei cu trup duhul curviei, şi i-a zis: "Tu m-ai biruit, Saro". Iar ea a zis: *"Nu te-am biruit eu, ci Stăpânul meu Hristos"*.

Luptând, a biruit. Un frate oarecare era supărat foarte de dracul curviei şi patru duhuri necurate se luptau cu dânsul, închipuindu-se în chipul oarecărora femei frumoase. Şi patruzeci de zile l-au luptat pe el, vrând ca să-l înşele şi să-l spurce pe dânsul. Iar el îmbărbătându-se vitejeşte împotriva patimii, a rămas nebiruit. Şi văzând Dumnezeu nevoinţa lui cea bună, şi răbdarea lui, n-a mai slobozit de aici înainte ispită spurcată asupra lui (Pateric pg. 289, 5; 423, 13-14; 436, 12; 227, 1-2; 295-11).

Ucenicul izbăvit din ispită cu ruga părintelui său. S-a dus odată unul din ucenicii Cuviosului Macarie în cetate, ca să vândă lucrul mâinilor sale - coşniţele şi rogojinele, - şi l-a întâmpinat acolo o femeie desfrânată, care văzând frumuseţea tânărului, s-a rănit de el, şi l-a chemat la sine, ca şi cum voia să cumpere coşniţe, de care vindea; iar el necunoscându-i gândul ei cel viclean, a intrat în casă, dar femeia luând o coşniţă, îl întreba, cu cât vrea să o vândă? Apoi spunând vorbe desfrânate către dânsul, se ispitea, ca şi de demult egipteanca, ca să înşele spre păcat pe Iosif cel curat; iar fratele văzându-se în primejdie, pentru că era aproape de căderea în păcat, şi-a întors mintea spre cer, zicând întru sine: "Cel ce ai izbăvit pe Proorocul Tău din pântecele Chitului, Hristoase Împărate, şi pe mine din marginea pierzării şi din moartea aceasta sufletească, izbăveşte-mă cu rugăciunile plăcutului Tău, ale lui Macarie, Părintelui meu". Şi îndată a fost răpit de mână nevăzută, precum odinioară Avvacum a fost luat de Înger, şi în chilia sa a fost dus; iar acolo a aflat pe Sfântul Macarie, rugându-se lui Dumnezeu cu dinadinsul pentru dânsul, ca din primejdia ce-i era de faţă, să se izbăvească ucenicul său; pentru că ştia ceea ce făcea, şi cele de departe, ca şi pe cele de aproape, le vedea cu ochii minţii. Deci, văzând pe ucenicul său, a zis:

"Mulţumire să dăm o! fiule, lubitorului de oameni Dumnezeu, căci din gura balaurului şi din porţile iadului te-a izbăvit, răpindu-te cu Dumnezeiasca Sa putere, din căderea în păcat, şi aducându-te în chilie, precum odinioară a dus în Azot pe Apostolul Său Filip". Astfel, rugăciunile Cuviosului acestuia puteau mult spre Dumnezeu (V. Sf. 19 ian. p. 934-936).

9. Am vorbit şi am făcut fapte necuviincioase înaintea celor căsătoriţi, a celor necăsătoriţi, a copiilor mei sau a altora, ba chiar şi înaintea oamenilor în vârstă?

"Tot cuvântul putred să nu iasă din gura voastră...". "Şi să nu vă amestecaţi cu faptele cele fără de roadă ale întunericului, ci mai vârtos să le defăimaţi"... (Efs. 4, 29-5, 11). *"Vai lumii de smintele! Că de nevoie este să vină smintelele, dar vai omului aceluia prin care vine sminteala"* (Mt. 18, 7). *"Iar cine va sminti pe unul din aceşti mici, care cred întru Mine, mai de folos i-ar fi lui ca să-şi spânzure o piatră de moară la grumazul lui şi să se înnece întru adâncul Mării"* (Mt. 18, 6).

Măscăriciul pedepsit. Un ostaş din părţile Peftoniei, sculându-se într-o noapte din pat, de lângă femeia sa, s-a dus de a preacurvit cu alta. După aceea întorcându-se la casa lui, dacă l-a văzut femeia sa, striga de frică şi tremura. Auzind slugile glasul stăpânei lor, s-au dus să vadă care este pricina strigării? Când l-au văzut, şi lor le-a pierit sângele dintr-înşii de multă frică, şi au început a fugi toţii din acea casă, strigând tare, fiindcă li se arăta faţa lui ca a unui drac. Acestea văzând păcătosul a priceput că pentru fărădelegea lui i s-a schimbat faţa aşa de urât şi ciudat. Au stins lumânările şi s-au ascuns până ce se va face ziuă. Dimineaţa sculându-se, a ieşit mergând să afle vreun duhovnic, ca să se mărturisească de fărădelegea ce-o făcuse.

Mergând pe cale, pe oricâţi oameni, boi şi alte dobitoace întâmpina, fugeau de el şi se cutremurau ca de un fulger. Aşa ajuns la Sf. Biserică, un Duhovnic văzându-l, a închis uşa, blestemându-l şi jurându-l pe el, gândind că este diavolul. Păcătosul ostaş striga îndurerat de afară, spunând cu multe lacrimi: "că nu este diavolul, ci pentru păcatul său s-a făcut o aşa înfricoşată vedere şi urât la chip". Atunci mărturisindu-se şi luând de la Duhovnic pravilă (canon) după cum i se cădea, i s-a întors faţa iarăşi ca şi întâi. Apoi mergând acasă şi-a îndreptat sufletul său cu pocăinţă curată. Vedeţi dar, o, oamenilor, ce fel de chipuri ale diavolilor avem să vedem în muncă! Vedeţi câtă pagubă ne aduce păcatul curviei şi al preacurviei! Multe şi nenumărate minuni se scriu la povestirea aceasta, care s-au făcut de-a lungul veacurilor, şi au murit mulţi mai înainte de vreme pentru acest păcat... (Din "Mântuirea Păcătoşilor", cap. X).

Gura iadului. În vârtejul marii revoluţii franceze din 1848, se făceau foarte multe arestări poliţieneşti. Oameni fără nici o vină, se pomeneau strânşi de pe străzi şi duşi în sânurile reci ale temniţelor. Un creştin foarte evlavios, fu luat şi

dus, cot la cot cu o seamă de ticăloşi, care întâmplător fuseseră culeşi de prin localuri de băuturi şi petreceri nocturne, de către organele de pază ale Parisului. Puşi la celule unii lângă alţii, sporovăiau tot felul de vorbe ruşinoase, înjurături, hule şi blasfemii. Făcându-se primele cercetări ale arestaţilor, creştinul evlavios a fost lăsat liber, să meargă la casa lui. Pe drum, ori cu cine se întâlnea şi-l întreba ce-a păţit, îi răspundea: "Ce am păţit, am păţit! N-are nici o importanţă! Vorba este că am scăpat din gura iadului. Nu m-au chinuit atâta lanţurile, celula şi zidurile reci ale puşcăriei, cât m-au exasperat gurile rele şi cuvintele neruşinate ale celor ce erau închişi odată cu mine, şi din nefericire alături de mine. Pot spune cu sufletul uşurat: "Am scăpat din gura iadului!" Oare cine mai îndrăzneşte a spune că nu este iad, sau că nu ştie ce va fi în iad? (Pr. M. Ionescu).

10. M-am purtat cu obrăznicie ca bărbat faţă de femei, ori ca femeie faţă de bărbaţi?

"Ca fiii luminii să umblaţi; că roada Duhului este întru toată bunătatea şi dreptatea şi adevărul, cercând ce este bine plăcut Domnului" (Efs. 5, 9-10). Celor ce stăruiesc în nelegiuirea lor, acestea le zice Domnul: *"Cum să vă iert? Copiii voştrii M-au părăsit, şi jură pe dumnezei care n-au fiinţă. Şi după ce le-au primit jurămintele se dedau la preacurvie şi aleargă cu grămada în casa curviei! Ca nişte cai bine hrăniţi, care aleargă încoace şi încolo, fiecare nechiază după nevasta aproapelui său! Să nu pedepsesc Eu aceste lucruri? Şi să nu-Mi răzbun eu pe un asemenea popor?... Grozave lucruri, urâcioase lucruri se fac la ţară! Proorocii lor proorocesc minciuni, preoţii* (falşi) *stăpânesc cu ajutorul lor, şi poporului Meu îi plac aceste lucruri! Dar ce veţi face la urmă?"*... (Ier. 5).

Neron nebunul şi nebunii de azi. Când odinioară s-a aprins Roma, Neron, împăratul cel nebun, se delecta cântând din vioară. Roma ardea, iar el cânta. Altă dată, când popoul murea de foame, a trimis corăbiile la Egipt, dar nu ca să aducă grâu; ci să aducă... nisip pentru arene (circuri). Mulţimea lumii poporului Romei murea de foame; iar Neron aducea... nisip. Mare nebun şi mari îi sunt nebuniile! Dar, vai, tot astfel de nebunii sufleteşti fac şi aceia care trăiesc în nepăsare de cele sufleteşti. Acestora li se potriveşte zicătoarea: "Ţara moare de nevoi şi babele se piaptănă". Sodoma şi Gomora lor s-a aprins... dar ei îşi văd de dezmăţ, petreceri şi păcate. Sufletele lor mor de foame, sete şi golătate duhovnicească; iar ei în Duminici şi sărbători se adună pentru a bucura pe dracul, cu: jocuri, cântece curveşti, beţii şi petreceri păgâneşti, alergând după plăceri şi desfătări lumeşti. Ah! Ce nebunie este a trăi o astfel de viaţă. Adevărat: *"Socotindu-se pe sine a fi înţelepţi, au înebunit"* (Rom. 1, 22; comp. 1 Cor. 1, 20; Ier. 10, 14).

11. Am ascultat cu plăcere vorbele putrede şi cântecele imorale (necuviincioase) curveşti?

"Duhul arătat grăieşte, că în vremurile cele de apoi se vor depărta unii de

*la credință, luând aminte la duhurile cele înșelătoare și la învățăturile cele drăcești. Și aceasta să știi, că în zilele cele de apoi vor veni vremuri cumplite. Că vor fi oamenii iubitori de sine, iubitori de argint, măreți, trufași, hulitori, de părinți neascultători, nemulțumitori, necurați. Fără de dragoste, neprimitori de pace, clevetitori, neînfrânați, nedumesntici, neiubitori de bine. Vânzători, obraznici, îngâmfați, iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu; având chipul bunei credințe, iar puterea ei tăgăduind; și de aceștia te ferește, că dintru aceștia sunt cei ce se vâră prin case și robesc pe femeile cele îngreunate de păcate, cele ce se poartă cu multe feluri de pofte; care pururea se învață și niciodată a veni la cunoștința adevărului nu pot. În ce chip și Ianis și Iamvris s-au împotrivit lui Moise, așa și aceștia stau împotriva adevărului; oameni stricați fiind la minte, nelămuriți în credință. Ci nu vor spori mai mult, că nebunia lor arătată va fi tuturor, precum și a acelora s-a făcut... Iar oamenii cei vicleni și fermecători, vor procopsi spre mai rău, care înșeală și singuri se înșeală". "Aceasta mai înainte știind că vor veni în zilele cele de apoi batjocori*tori, care vor umbla după poftele lor" (1 Tim. 4, 1; comp. 2 Tim. 3, 1-9, 13; 2 Petru 3, 3).

Cântarea mirenească, trebuie să fie cuviincioasă; iar nu ațâțătoare de destrăbălare. Fiecare creștin e dator a cânta numai cătări duhovnicești, fiindcă prin acestea se edifică (Efs. 5, 18-19; Cols. 3, 16), se luminează și sfințește, um-

Chipul de față ne arată calea către iad, sau cum majoritatea lumii ușuratice, purtătoare de nume creștinesc dar cu viețuire anticreștinească, se pregătește și aleargă pe căile pierzării vremelnice și veșnice: Lux, modă infernală, cultul nudului demonic, zbenguieli provocatoare dobitoceștilor curvii, alergare în gurile iadului (a crâșmelor), ospătări păgânești, beții, cântări curvești, convorbiri porcoase, jocuri, fumat, îmbuibări, râsuri în ho-hote, lăutari, târguri cu vânzări și cumpărări în zilele Sfinte, câștiguri necurate, cu toate felurítele alergări la păcate și blestemății, sunt o fugă nebună în prăpastia iadului vremelnic și veșnic... Cine este al lui Dumnezeu să se adune cu noi în sânul Sf. Biserici Ortodoxe Creștine prin ascultarea și păzirea Divinelor învățături. Cine este al lui să vină și să rămână cu noi sub acoperământul Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Dumnezeu.

plângu-se de Duhul lui Dumnezeu; iar cei ce cântă cântece imorale, curveşti, şi grăiesc măscăriciuni, ori le ascultă cu plăcere, se umplu de întuneric şi de spirit demonicesc (Apc. 3, 15-19). "Călugărul de va face cântece lumeşti şi va juca, acesta este om al dracului; iar nu al lui Dumnezeu, să se pocăiască trei ani şi metanii 1061" (Prav. Bis. Gov. 170, (142),).

Căderea credincioşilor şi a necredincioşilor. Porumbelul când se murdăreşte, repede aleargă la apă şi se spală. El nu suferă necurăţenia. Nu se simte bine a fi necurat. Nu-i place necurăţenia. Dacă cineva ar împinge o oaie într-un noroi, într-o mocirlă, ea se zbate în toate părţile ca să scape şi să fugă pentru că nu-i place necurăţenia. Porcul însă când ajunge la noroi, la mocirlă se trânteşte, se tăvăleşte şi se lăfăieşte acolo cu mare plăcere. Asta-i lumea şi plăcerea lui. O astfel de mare deosebire este şi între căderea binecredincioşilor creştini şi a falşilor sau uşuraticilor creştini. Şi credincioşii au clipe de cădere, şi ei se murdăresc uneori, dar aceştia îndată aleargă la apă, ca şi porumbelul. Aleargă îndată la baia pocăinţei, la Biserica lui Dumnezeu, spălându-şi păcatele prin spovedania amănunţită. Asta-i turma mică a Mântuitorului, adică binecredincioşii creştini care se păzesc a cădea în fărădelegi; iar când, din neputinţă, cad în unele păcate, se curăţesc de ele prin părăsirea lor, spovedanie, pocăinţă adevărată şi îngrijire duhovnicească. Când însă necredincioşii cad, ei se simt bine în mocirlă. Ei se tăvălesc şi se lăfăiesc, ca porcii, în noroiul patimilor şi păcatelor. Grăirea sau ascultarea cu plăcere a vorbelor putrede, a măscăriciunilor şi cântecelor curveşti, arată că satisfacţia lor e în mocirla porceştilor patimi josnice. Asta-i lumea lor de plăceri şi satisfacţii şuchiate.

"Omul în cinste fiind (pus de Dumnezeu), *n-a priceput, alăturatu-s-a cu dobitoacele cele fără de minte şi s-a asemănat lor"* (Ps. 48, 12, 20).

12. Am plătit cu bani, mâncăruri, băuturi şi cu alte daruri pe lăutari, cântătorii de jocuri, pe cântăreţii cântecelor curveşti şi pe vorbitorii măscăriciunilor?

Cei ce ajută la plata lăutarilor, a cântăreţilor de cântece curveşti, a celor ce spun glume porcoase, sau la facerea jocurilor, balurilor, seratelor, etc., aduc aceste daruri jertfă diavolilor, pe urma cărora, mai degrabă ori mai târziu, va veni peste ei mânia lui Dumnezeu; iar sărăcia trupească şi sufletească, precum şi bolile, vor rânji în casa lor. Aceşti cititori ai prăznuirilor drăceşti, care în loc de a păzi ca de foc pe copiii lor de aceste mreji sataniceşti, ei îi îndeamnă, îi duc, ba chiar îi şi silesc a se prăbuşi în această idolatrie, sunt asemenea israeliţilor idolatri, pe care-i înfruntă Dumnezeieştile Scripturi, zicând: *"Cele ce jertfesc ei* (neamurile păgâne şi evreii idolatri) *dracilor jertfesc şi nu lui Dumnezeu..."*. Şi iarăşi: *"Jertfit-au pe fiii şi pe fiicele lor dracilor"* (1 Cor. 10, 20; Ps. 105, 36-37; "Părăsiţi calea Pierzării"; "Izvorul Răutăţilor"; "Lupta împotriva lui Satana" şi

"Sus, sus este mântuirea", de autor).

Banul dat la jocuri e jertfa diavolului. Odată mergând Sfântul Arhiereu Nifon spre Biserica Preacuratei Născătoarei de Dumnezeu, pe care o zidise singur, a văzut în cale un arap mergând foarte mâhnit, şi acela era un boier diavolesc, iar după dânsul mergeau alţi diavoli. După ce s-au apropiat şi au auzit cântarea în Sf. Biserică, au început diavolii cei mici a imputa domnului lor, zicând: "Vezi cum se slăveşte Numele lui Iisus Hristos de către aceştia, pe care odată i-am avut sub stăpânirea noastră? Deci, unde este puterea noastră? Acum s-a biruit şi s-a sfărâmat toată împărăţia noastră!"

Aşa imputând diavolii domnului lor, acela a răspuns: "Nu vă mâhniţi de aceasta, nici vă îngrijiţi, că degrab voi face ca, Creştinii să lase pe Iisus Hristos şi ne vor slăvi iarăşi pe noi". Mergând ei puţin mai departe au văzut vreo treizeci de bărbaţi, de care apropiindu-se boierul diavolesc a şoptit unuia din ei la ureche; iar acela întunecându-se cu mintea, a început a vorbi cuvinte de ruşine. După aceea au întâlnit un fluierător, care mergea şi cânta. Fericitul Nifon a văzut atunci pe arap cum legase cu frânghie pe toţi oamenii aceia şi-i târa după fluierător, iar aceia cu toţii mergeau urmând fluierătorului şi jucând. Adăogându-se apoi mult popor cu dânşii, mergeau cu toţii jucând şi cântând cele de ruşine, pentru că diavolii apucându-i cu undiţele de inimi, îi trăgeau după ei.

Văzându-i din curtea sa un oarecare om bogat, i-a chemat şi a dat fluierătorului un ban ca să joace înaintea lui. După ce fluierătorul a pus banul acela în buzunar l-au luat diavolii şi l-au trimis în iad la tatăl lor Satana, zicând: "Bucură-te tatăl nostru, că iată Alazon boierul ţi-a trimis jertfa pe care au adus-o vrăjmaşii noştri, creştinii dând bani la jocuri". Satana primindu-l, s-a bucurat şi a zis: "Nevoiţi-vă fiilor, ca să crească jertfa voastră şi să biruiască pe creştini". După aceea iarăşi au întors banul în buzunarul fluierătorului. Fericitul Nifon văzând toate acestea cu ochii cei sufleteşti, a zis suspinând: *"O! vai celor ce aduc jertfă diavolilor prin jocuri"*. Şi învaţă pe cei ce-l ascultau, să se păzească de jocuri, că sunt necurate şi fără de rânduială, pentru că sunt de la diavolul (V. Sf. 23 Decembrie o.c. pg. 1193-1195).

13. Am făcut ori am privit cu plăcere chipul ilustraţiilor, tablourilor, statuielor şi al altor lucruri necuviincioase pricinuitoare ale păcatelor desfrânării?

"Să ne păzim pe noi înşine, ca să nu pierdem ceea ce am lucrat..." (până acum) (2 Ioan 1, 8). "Să nu ne amestecăm cu faptele cele fără de roadă - duhovnicească - ale întunericului; ci mai vârtos să le defăimăm. Că cele ce se fac întru ascuns de către dânşii, ruşine este a le şi grăi...". "Cu pază să umblăm; nu ca nişte neînţelepţi; ci ca cei înţelepţi, răscumpărând vremea, că zilele rele sunt..." (Efs. 5, 11-16). *"Aduceţi-vă aminte de femeia lui Lot* - zice Mântuitorul" -

(Lc. 17; Mt. 24). Deci să ne ferim de a mai privi înapoi, la ceea ce aprinde patima desfrânării, ca să nu păţim ca femeia lui Lot.

Sfinţii Părinţi ai sin. 6 ec., în can. 100, pun sub afurisenie pe cei ce păcătuiesc astfel, zicând: "...Ochii tăi drepte vadă, şi cu toată paza ţine-ţi inima ta, porunceşte înţelepciunea" (Prov. S. 4, 23-25). Că lesne introduc simţirile trupului în suflet pe cele ale lor. Deci, zugrăviturile cele ce ademenesc pe vedere, ori pe table, ori într-alt chip cumva puse înainte, şi strică pe minte şi pornesc spre aprinderile îndulcirilor celor de ruşine, poruncim: de acum nici într-un chip şi orice fel a se însemna. Iar dacă cineva s-ar apuca a face aceasta, să se afurisească".

Tâlcuire: Fiindcă unii zugrăvesc pe pereţi şi pe scânduri, oarecare zugrăviri necinstite, adică femei goale, sau scăldându-se, sau de bărbaţi sărutându-se, sau alte urâciuni ca acestea, care amăgesc ochii celor ce le văd, şi mintea, şi inima lor o pornesc spre pofte trupeşti; pentru aceasta canonul acesta porunceşte, ca chipurile cele de acest fel nicidecum să se mai zugrăvească. Iar de le-ar zugrăvi cineva, să se afurisească. Căci, cele cinci simţiri ale trupului şi mai ales cea mai întâi şi împărăteasa vedere, cu lesnire bagă chipurile acelora ce le vede înăuntru în suflet. Pentru aceasta şi Solomon sfătuieşte: ochii fiecăruia să vadă drepte şi lucruri bune şi fiecare să-şi păzească mintea şi inima sa cu toată paza, despre toate cele de ruşine, potrivnice sminţirilor sale (Vezi şi lămurirea întrebărilor 6, 7, 8, 14 şi 15 din această poruncă).

14. Le-am atârnat pe pereţii casei?

Cei ce atârnă pe pereţii caselor tablouri cu desene şi picturi (ori statui pe mese, ferestre, etc.) necinstite, adică: femei goale sau bărbaţi despuiaţi, sau scăldându-se, sau sărutându-se unii cu alţii, sau altele ca acestea, care sunt urâciune lui Dumnezeu pentru că aduc sminteală şi pierzare sufletelor neîntărite, se aseamănă păgânilor şi cad sub afurisenie, (Vezi "Izvorul Răutăţilor" de autor. şi can. 100 cu tâlcul lui, la sin. 6 ec. şi lămurirea întrebărilor următoare).

15. Am un teanc (ori câteva) ilustraţii de acestea necuvioase pe masă? Am pus fotografii şi ilustrate în Sf. Icoane şi pe altele în rând cu Sfintele Icoane?

Nu este iertat creştinului a ţine pe masa lui ilustraţii şi a le privi, că se umple de duh demonicesc şi cade sub afurisenie (Can. 100 sin. 6 ec.). Este oprit cu desăvârşire creştinilor a pune în rama Sf. Icoane, chipul împăraţilor, bărbaţilor aleşi, a rudelor, prietenilor sau chiar şi chipul lui, al soţiei şi al copiilor săi. Nu este îngăduit sub nici un motiv ca, creştinii care se numesc după Numele Domnului Hristos, să ţină în casele lor chipuri păcătoase, statui păgâneşti cu îndrăgostiţi despuiaţi (goi) în întregime ori aproape în întregime şi în sfârşit

nici un altfel de lucru ruşinos.

Citeşte şi lămuririle întrebărilor 6, 7, 8 şi 14 din această poruncă. Toate chipurile necuviincioase, arată mai sus, cum şi statuiele de felul acesta, cărţile, etc. trebuie să fie nimicite sau arse, sau predate episcopilor sau Preoţilor (Can. 63 sin. 6 ec. can. 9 sin. 7; ec. F. Ap. 19, 19). După cum Dumnezeu a pedepsit cu înfricoşate pedepse pe filistenii şi israeliţii care au necinstit Chivotul Legii şi Sf. Icoane ale heruvimilor de pe el, punându-le odată şi în acelaş loc cu idolul Dagon (1 Împ. 5; 6), tot astfel Preasfinţia Sa nu va lăsa nepedepsită fapta celor ce necinstesc astfel Sfintele Icoane. Cei ce-şi pun fotografiile cu chipurile lor, a rudelor, cunoscuţilor, etc., sau ilustraţii cu diferite chipuri şi poziţii în ramele Sfintelor Icoane, sau în rând cu ele, se aseamănă semi-idolatrilor care se închinau şi lui Dumnezeu şi idolilor (4 Împ. 17, 32-42; 21, 23; Iez. 43, 5-12; Sof. 1, 5-9). După cum Dumnezeu a binecuvântat pe Avedara, care a ţinut în casa lui Chivotul Sfânt cu Icoanele Sfinte ale heruvimilor de deasupra lui, şi le-a dat toată cinstea şi închinarea cuvenită (1 Par. 13, 14); tot aşa credem că va binecuvânta El şi pe toţi creştinii care dau Sfintelor Icoane cinstea şi închinarea ce li se cuvine (Vezi pe larg "Comb. princip. învăţ. adventiste" de Pr. ec. C. Nazarie, în cap. Cultul Icoanelor ş.a.).

Sfinţi acoperiţi. Adeseori vedem cu durere că nu ne mai putem închina în chip slobod Sfinţilor în propria noastră ţară. Atâtea şoapte răutăcioase se încrucişează pe la urechile noastre, izbind într-un fel sau în altul, împotriva închinării lui Dumnezeu şi a venerării Sfinţilor noştri. Suntem siliţi să ne acoperim şi să ne ascundem Sfinţii străbunilor noştri de ochii necredincioşilor. Pornirea aceasta, de a ne tăinui crezurile noastre sfinte, a degenerat din nefericire într-o cumplită slăbiciune sufletească. Ca să ne dăm mai bine seama de această şubrezenie morală, am să vă descriu ce făceau înaintea căderii lor, din credinţă şi Dar, oamenii unor popoare creştine. Ei credeau cu ardoare în Sfinţi, însă credeau orbeşte. Ori de câte ori ispita dădea piept cu dânşii şi-i silea să facă fapte potrivnice voinţei lui Dumnezeu, piedica singură care-i oprea şi-i ţintuia pe loc, era Icoana şi candela pururea aprinsă din perete. Pentru ca să înlăture această piedică, ei îşi acopereau Icoana din perete cu un zăbranic negru şi numai după aceea îndrăzneau să-şi săvârşească blestemăţiile lor.

Aici e locul să ne întrebăm: Oare nu cumva şi pentru majoritatea creşinilor vremurilor acestora vitregi Ortodoxiei, Icoana din perete este o piedică a fărădelegilor lor? Oare nu s-au văzut şi azi mulţi creştini uşuratici, care caută să arunce felurite zăbranice peste Icoanele Sfinte din perete, ori care au aruncat chiar zăbranicul uitării peste închinarea lui Dumnezeu şi rugarea la Sfinţii Lui, pentru ca apoi în plină voie să săvârşească cele neplăcute Domnului? Nu cumva sunt între noi creştini de aceia, care adună cu pasiune icoanele vechi, schimbându-şi locuinţa lor într-un adevărat muzeu de antichităţi religioase, fără a se gândi măcar o singură clipă la datoria ce o au a-şi rândui şi viaţa lor

după viaţa înaripată a Sfinţilor de pe acele Icoane din perete? Oare nu cumva şi între notabilii, zişi creştini, sunt de aceia care au dat Sf. Icoane la o parte şi şi-au încărcat pereţii cu tablouri şi statui de femei despuiate, etc. etc.? Să ne examinăm singuri şi să ieşim odată pentru totdeauna din acele închinări mincinoase, şi din acele idolatrii provocatoare la dezmăţ şi destrăbălări! Să ne întoarcem la adevărata închinare a lui Dumnezeu în Duh şi în adevăr. Să ne întoarcem grabnic pe poteca de veacuri a străbunilor noştri, care-şi împleteau viaţa lor cu slovele Vieţilor Sfinţilor, şi se îmbărbătau în ceasurile lor de viaţă amară prin adorarea lui Dumnezeu şi venerarea necurmată a mucenicilor de veacuri ai creştinătăţii (Prel. după Pr. M. Ionescu).

Fotografia. Un Preot, fie din linguşire, din deosebită cinste pentru casa sa, ceru Episcopului său fotografia acestuia. Episcopul a căutat întotdeauna să scape dinaintea acestei cereri a Preotului. Odată, însă, se trezi cu Preotul în reşedinţă, care îşi repetă cererea. Atunci Episcopul luând de pe masa sa o prea frumoasă Icoană a Mântuitorului, o întinse Preotului, zicându-i: "Aici ai, dragul meu, o fotografie mai frumoasă, mai bună şi cu mult mai folositoare decât aceea, pe care mi-ai cerut-o" (O.M.P. 296-a).

Dragostea duhovnicească (Ioan 15, 12)

Haideţi fraţi să trăim bine, căci ca mâine moartea ne vine,
Şi ne ia de pe pământ, fără de nici un crezământ,

Nu te lăuda bogate, că ai bani şi ai de toate,
C-o veni moartea într-o noapte, şi le vei lăsa pe toate.

Bogăţia nu-i prieşte, celui care se scumpeşte
Sufletul în iad îşi trage şi de viaţă se desface.

Dragostea şi cu frăţia, mult întrece bogăţia,
Căci aşa vrea şi Hristos, sufletului spre folos.

Omul în lume venind, se naşte gol şi plângând
Şi câţi ani el vieţuieşte, tot deşertăciuni pofteşte.

În cinste-n slavă-n bogăţie, pururea dorind să fie
Care sunt amăgitoare, schimbate şi trecătoare.

Acel om e fericit, care s-a învrednicit;
De-a făcut vreun bine-n lume,
Şi şi-a scris veşnicul nume (Lc. 10, 17-20).

PĂCATUL DESFRÂNĂRII

PĂZINDU-ȚI SUFLETUL ȘI TRUPUL NEÎNTINAT, TE VEI BUCURA DE PACE ȘI MÂNTUIRE

16. Am citit cărți eretice, potrivnice Ortodoxiei, imorale, curvești, pe care le-am împrumutat și altora spre a le citi?

Cărțile eretice și necuviincioase, care lucrează satanicește la destrămarea și stricarea dreptei credințe și periclitează mântuirea sufletelor creștinilor, trebuie distruse ori închise. Cei ce le țin, le citesc sau le dau altora pentru citire, cad sub înfricoșatul blestem al anatemei. "Cărțile cele mincino-plăsmuite de vrăjmașii adevărului, că doar ar necinsti pe Mucenicii lui Hristos și ar aduce la necredință pe cei ce le aud, poruncim a nu se publica prin Biserici; ci să se dea focului acestea; iar pe cei ce le primesc și iau aminte la acestea, îi anatematizăm" (Can. 63 sin. 6 ec.); iar Sf. sinod al 7-lea în can. 9, osândind aceste scrieri, împreună cu zugrăviturile necuviincioase, care atacau credința Ortodoxiei, conglăsuiesc astfel: "Toate jucăriile copilărești și jocurile nebunești, scrieri mincinoase care sau plăzmuit împotriva Cinstitelor Icoane, trebuie să se dea la Episcopia Constantinopolului, spre a se depozita împreună cu celelalte cărți ereticești; iar de se va găsi cineva că le ascunde pe acestea, de va fi... cleric să se caterisească; iar de va fi mirean sau monah, să se afurisească" (Vezi și F. Ap. 19, 19). Porunca V-a a Sf. Biserici Ortodoxe oprește pe mirenii simpli și neînvățați în Sfânta Scriptură și în științele bisericești a citi cărți eretice și a asculta hulitoarea lor învățătură (Mărt. Ort. p. 1, într. 91).

Scrierile false. Acolo unde nu poate ajunge viul grai, ajunge cuvântul scris. După cum predica sectară destramă convingerile credincioșilor, tot așa și cărțile rele, zdruncină dreapta credință a drept-măritorilor. Viețile Sfinților și alte scrieri Ortodoxe, zidesc sufletește, și deci trebuie citite: *"Fie îngăduit încă a se citi* (pe lângă Sfânta Scriptură) *patimile Mucenicilor, când se serbează zilele lor cele din cursul anului"* (Cart. 54, 32; Apost. 85; Sf. Atanasie 3; sin. 6 ec. 2; sin. 7 ec. 1).

Cei care editează cărți religioase, trebuie să țină socoteală, ca să nu tipărească decât cărți care au un conținut serios, care să nu contrazică cuprinsul Sfintei Scripturi și nici bunul simț al evlaviei tradiționale. Dumnezeu nu voiește să fie slujit prin minciună. Ceea ce astăzi pare că minciuna zidește,

mâine va distruge împătrit mai rău! "Dacă cineva ar răspândi în Biserică, cărţile necinstitorilor de Dumnezeu cele cu titluri false ca sfinte, spre stricăciunea poporului şi a clerului, să se caterisească" (Apost. 60; Laod. 59, 60; Sf. Amfilofie 1.).

Păziţi-vă de cărţile potrivnice ortodoxiei. Ţara noastră a devenit gazda multor străini de neamul şi legea noastră Sfântă. Mulţi din aceia se silesc pe ascuns să ne dezmembreze şi distrugă, prin ruperea de Biserica străbună. Sub cuvântul că ei vor fericirea acestei ţări, luminarea şi mântuirea sufletelor, se ostenesc luptând din întunericul rătăcirilor lor a înşira şi a băga în sufletul poporului nostru felurite învăţături mincioase. Văzând ei însă că nu-şi pot ajunge scopul numai cu graiulul, s-au apucat de tipărit felurite cărţi şi broşuri eretice, potrivnice Ortodoxiei (cu fel de fel de titluri, ca: Sfârşitul lumii; A doua venire; Fiara din Apocalips; Calea către Hristos; Nemurirea în Hristos; Calea către Fericire; Adevărul Creştin; Epoca de aur; Semnele timpului; Păziţi Sabatul; Buna Vestire; Vine Domnul; cântări religioase sectare, etc., etc., pe lângă care şi Biblia şi Noul Testament scoase în editurile lor speciale, traduse şi adăogate după stricatul lor spirit sectar şi eretic), pe care le bagă în poporul de la sate şi oraşe şi prin care sucesc în fel şi chip viclean înţelesul Scripturii, încât duc în rătăcire pe cei uşuratici. Adeseori se văd surtucari şi femei cu credinţe camuflate, vrăjmaşe Ortodoxiei (adventişti reformişti, adventişti sabatişti, baptişti, evanghelişti, pocăiţi, nazarei, milenişti, studenţi în Biblie, inochentişti, secerători, molocani, teodorişti şi alţi sectari, eretici, schismatici...) care umblă cu taşca plină de cărţi otrăvitoare: prin trenuri, în tramvaie, pe străzi, pe drumuri şi prin târguri, ca să-şi vândă marfa lor satanică, scrisă sau verbală, ucigătoare de suflete. Profitând de neştiinţa şi curiozitarea unora din creştinii cruzi, eterodocşii au introdus în popor, furişat, multe broşuri şi cărţi înveninătoare de suflete!...

Fiecare Creştin Ortodox, în vremurile acestea babilonice şi apocaliptice, să ţină seamă de porunca a V-a a Bisericii. Ceea ce este otrava pentru corp, acelea sunt cărţile rele eterodoxe, pentru suflet; drept aceea, cei care îşi hrănesc sufletele lor cu citiri de cărţi, să ia aminte de sineşi şi să citească numai carţi bune, alese, care folosesc sufetul; iar nu cele ce-l primejduiesc şi-l trag în pierzare vremelnică şi veşnică. Sf. Biserică Ortodoxă, ca o mamă iubitoare de copii, opreşte desăvârşit pe fiii şi fiicele ei de a-şi întuneca sufletele cu hrană vătămătoare, poruncindu-le să nu citească cărţi rele şi ereticeşti. Mulţi însă zic astăzi: "Da ce are Biserica cu mine?" Eu citesac ce-mi cade în mână: romane, reviste moderne, cărţi felurite, etc., că doar am eu atâta ştiinţă să aleg!" La aceştia se vede strecurat în suflet spiritul mândriei. Nu vorbesc aici de adevăraţii învăţaţi şi cunoscători ai ştiinţei luminate, care sunt în stare a alege; ci gândim la majoritatea credincioşilor cu felurite ocupaţii zilnice, care n-au vreme de studiat cărţile Sfinte şi deci nu pot fi deplin cunoscători ai tezaurului învaţăturilor Ortodoxiei. Pe aceştia îi pândesc din întunericul rătăcirilor,

sectarii, ereticii, schsmaticii, etc. (ca păianjenii din ascunzători pe muştele ce le vânează în pânzele lor) ca să le otrăvească sufletele, dându-le întâi gratis, apoi cu bani, broşuri, foi şi cărticele frumos tipărite, cu poze interesante şi otrăvitoare. Aceştia, oricând pot, le aruncă în urechi câte o vorbă drăcească: "Tu ştii carte bună. Şi dacă ştii carte de ce să nu citeşti singur? Oare de ce să mai aştepţi să-ţi explice altul (Preotul sau Dascălul) după capul lui, când vrea el ori când are vreme? Ce, tu n-ai cap? Ce trebuinţă e să te mai iei după capul altora? Citeşte-ţi singur şi ia-ţi înţelesul după capul tău De nu te vei pricepe, te mai învăţăm şi noi".

Cam în felul acesta a înşelat şi Satana în Raiul pământesc pe protopărinţii noştrii: Eva şi Adam, zicându-le: "Oare v-a zis Dumnezeu să nu mâncaţi din toţi pomii grădinii?... De ce să nu mâncaţi din pomul oprit?... De ce să nu fiţi şi voi ca Dumnezeu, cunoscând binele şi răul? De ce să nu fiţi şi voi Dumnezei?"... Deşi citirea cărţilor nu e un pom oprit, dar la aceasta fiecare trebuie să-şi deschidă bine ochii sufletului, şi să vadă bine, că diavolul veşnic a căutat şi caută să speculeze păcatul mândriei, spre a-şi satisface dorinţele lui drăceşti în viaţa oamenilor. Diavolul ştie că oamenii se încântă uşor când cineva le şopteşte la ureche cuvinte de laudă. Această slăbiciune o speculează şi eterodocşii, spre a rupe pe creştini din Sf. Biserică Ortodoxă şi a-i trage în apele rătăcirilor lor.

Unii din Preoţii Ortodocşi, activi în pastoratul lor, au reuşit a-şi feri pe fiii şi fiicele lor duhovniceşti de otrava (gălbeaza sau microbii molipsitori) ai învăţăturii ereziilor, prin amintirea neîntreruptă credincioşilor despre păzirea poruncii a cincea a Bisericii. Când vreun vrăjmaş al Ortodoxiei îi dădea vreunui parohian o cărticică, o foaie, acesta imediat îi spunea că se duce să o arate Părintelui. Sectarul întâlnind pretutindeni aceiaşi vorbă, observând că nu reuşeşte a înşela pe oameni şi femei, fugea din parohia aceea cu cărticelele lui pline de otravă sufletească, şi oricând trecea prin acele locuri, ocolea parohia Preotului activ, ştiind că nu-i merge treaba lui acolo. Iată cât de mult foloseşte ţinerea poruncilor Sfintei Biserici. Păzirea poruncilor Divine şi a sfaturilor Sf. Biserici Ortodoxe, a păzit şi păzeşte adunarea creştinilor de îmbolnăvirea, primejduirea şi pierzarea sufletească.

Cărţile rele ucid sufletele. Struţul de obicei se nutreşte cu seminţe şi cu iarbă, dar în lăcomia lui înghite bucăţi de pietre, metale, sticle, lemne, şi bucăţi de piei, care nu-i pot da nici o nutrire. Aşa sunt şi acei cititori, care nu-şi aleg lectura, ci citesc şi cărţi rele. Lectura bună este hrana sufletului, iar cărţile rele, nu numa că nu-i dau această hrană, ci din contră şi sunt dăunătoare pentru viaţă, pentru credinţă. Un întemniţat fu întrebat din ce pricină a ajuns în temniţă şi răspunsul lui fu: din pricina carţilor rele.

Scrierile şi vorbirile eterodoxe au prăbuşit-o. Un Preot istorisea în una din scrierile sale: Nu de mult veni la mine o doamnă din societatea înaltă şi îmi zise printre lacrimi: "O, te rog, dă-mi o dovadă că, creştinismul este un adevăr. Eu m-am depărtat de la el prin diferite scrieri şi vorbiri. Odinioară stăteam plină de credinţă ca un copil la picioarele lui Hristos. Am ştiut să iubesc şi am fost iubită, am fost fericită şi am făcut şi pe alţii fericiţi. Dar toate s-au întors acum contrar. Dezbinarea şi nestatornicia este partea mea. Vă conjur, daţi-mi o dovadă despre adevărul creştinismului, dar unul covârşitor". Răspunsul era destul de aproape. Dovadă eşti d-ta însăşi. Oare nu e acela adevărul cel mai frumos, mai Dumnezeisc şi mai omenesc, care face pe oameni fericiţi? Dovada aceasta îi fu de ajuns şi doamnei respective.

Tată, în care credinţă să mor? Un liber-cugetător avea o soţie creştină. Într-o zi, pe când el citea unui prieten din scrierile sale francmasonice, veni un servitor, chemându-l să meargă în grabă la fiica sa, care trăgea de moarte. Intrând la muribundă, el găsi pe mama ei citind tocmai un psalm. Fata apucă mâna tatălui său, pe care îl iubea din inimă, şi îi zise: "Tată, tu m-ai crescut în necredinţă, iar mama în credinţă; spune-mi deci, în care credinţă să mor?" Atunci tatăl căzu în genunchi şi zise cu vocea tremurând: "Mori în credinţa mamei tale" (O.M.P. ist. 174; 155; 162; 165).

Bagă de seamă. Doi oameni mergând pe drum, discutau între ei despre chestiunile religioase ale dreptei credinţe. Unul din ei apăra credinţa dar văzând pe celălalt bătând câmpii zadarnic cu vorbăriile lui, îi zise: "Ce credinţă ai d-ta, prietene?". Acela luându-şi ifose de învăţat, i-a răspuns: "Nici o credinţă... totuşi, în privinţa aceasta sunt ca o coală de hârtie albă". Cel dintâi, care era un om foarte pios, îl sfătui zicând: "Bagă de seamă prietene, cu inima aceea a d-tale care zici că-i aşa de curată, ca nu cumva să-şi scrie diavolul numele pe ea". Cuvintele acestea înţelepte pătrunseră adânc fiinţa necredinciosului şi zgudui puternic sufletul lui, ruginit de citirea cărţilor rele şi de convorbirile netrebnice. Din acea clipă o rază de lumină dumnezeiască şi graţie Divină, i-a străbătut sufletul. El începu a se ocupa serios cu cercetarea Scripturilor, citirea cărţilor bisericeşti, ascultarea slujbelor, predicilor şi a feluritelor chestiuni ale credinţei creştine, până ce deveni un bun creştin şi adevărat rugător de Dumnezeu, aşa cum îl învăţase mama sa în copilărie.

Fără credinţă adevărată piei. Doi oameni întreprinseră o călătorie lungă în aceiaşi vreme. Unul din ei, mai bogat şi învăţat modern după lume, avea la el câteva mii de bacnote şi aur mult; iar celălalt, mai simplu dar credincios, avea la sine o sticlă cu vin, pâine şi pesmeţi. După câtva timp de călătorie, ajunseră în pustietate, unde omul bogat nu putea cumpăra nimic cu banii. Acolo, omul cu bani ar fi dat bucuros tot avutul său pentru o bucăţică de pâine şi puţină apă, dar n-a aflat. El a murit de foame şi de sete în acea pustietate; iar celălalt a

scăpat cu viaţă. Iată, tocmai aşa este şi cu adevărata credinţă. Poate cineva să aibă toate avuţiile lumii, dacă n-are adevărata credinţă unită cu luminata ştiinţă folositoare de suflet, alimentată din Dumnezeieştile Scripturi şi cărţile Sfinte, nimic nu este şi în pierzare ajunge. De ce folos îi este omului Sufletul nemuritor şi la ce foloseşte Sângele Domnului, dacă-i lipsit de adevărata credinţă? *"Fără credinţă nu e cu putinţă a plăcea lui Dumnezeu... Ce va folosi omul de va dobândi lumea toată şi-şi va pierde Sufletul său? Sau ce va da omul în schimb pentru Sufletul său?"*

Omul necredincios greu trăieşte şi nefericit moare. Marele înţelept păgân Aristotel, zice că fără credinţă adevărată nu poate cineva să placă Dumnezeului său; prin urmare, nu poate nici a trăi, nici a muri fericit. Când va fi să moară nu va putea decât să strige: "Am trăit în îndoială, cuprins de teamă mor, nu ştiu unde mă duc. Dumnezeule, Dumnezeule, îndură-Te şi de mine!"

Dreapta credinţă aduce fericirea. Pedagogul Elveţian H. Pestalozzi, zice că din credinţă în Dumnezeu se naşte speranţa vieţii veşnice; fiii lui Dumnezeu sunt nemuritori, credinţa în Dumnezeu sfinţeşte şi întăreşte legătura dintre copii şi părinţi, dintre domni şi supuşi, dintre păstori şi păstoriţi.

Bacon, renumitul învăţat englez, autorul ştiinţelor numite empirice, zicea că chemarea adevăratei filozofii este să arate omenirii desăvârşita cunoaştere a Creatorului ei, iar mijlocul cel mai bun pentru aceasta este Sf. Biblie şi cunoaşterea lumii pe baza experienţii. Cuvintele lui Bacon vor fi cu atât mai clare pentru fiecare cugetător, cu cât va avea un spirit mai pătrunzător şi o sferă mai largă a cunoştinţelor.

Cu un ochi la creaturi şi cu celălalt la Dumnezeu. Vestitul matematician şi naturalist Ampere, dă într-o scrisoare unui învaţat tânăr următoarele poveţe: "Fereşte-te de a te ocupa exclusiv cu ştiinţa, cum ai făcut până acum. Studiază, scrutează ce e pe pământ, datoria aceasta o are fiecare bărbat de ştiinţă. Dar priveşte numai cu un ochi la lumea celor văzute, iar cu celălalt priveşte neîntrerupt la lumina cea veşnică. Cu o mână examinează natura, cu cealaltă însă te ţine de colţul hainei lui Dumnezeu, întocmai cum se ţine copilul de haina tatălui său" (O.M.P. ist. 174; 155; 162; 165).

Avva Antonie se ferea de eretici şi schismatici. Sf. Antonie era paşnic cu Sufletul şi vesel cu cugetul său. În credinţă era foarte statornic şi drept-credincios, căci nici cu schismaticii meleţiani nu s-a împărtăşit vreodată, ştiind viclenia şi depărtarea lor de credinţa cea dreaptă, din început; nici cu maniheii sau cu alţi eretici nu a vorbit cândva prieteneşte, decât numai cu gândul de întoarcere către buna credinţă, vorbind tuturor să nu se amăgească cu prietenia şi cu vorbirea lor, căci vătămare şi pierzare pricinuieşte sufletului. Deci, astfel ura el eresul arienilor, şi poruncea tuturor ca nici să nu se apropie de ei, nici reaua lor credinţă să o aibă.

Odată venind la dânsul unii din cei ce se înnebuneau cu eresul lui Arie, el cercetându-i şi cunoscând că sunt rău-credincioşi, i-a izgonit din munte, zicând că cuvintele lor sunt mai rele decât otrava şarpelui. Odată, minţind arienii, că tot aceleaşi le cugetă şi el precum le cugetă şi ei, el s-a tulburat şi s-a mâniat groaznic asupra lor. După aceasta, fiind rugat şi de Episcopi şi de toţi fraţii, s-a pogorât din munte, şi intrând în Alexandria, i-a ocărât pe arieni, zicând că ereseul lor este cel mai de pe urmă, şi că acesta este mergător înaintea lui Antihrist. Şi învăţa pe popor că fiul lui Dumnezeu nu este zidire, nici că s-a făcut din cele ce nu sunt, ci că este de-a pururi vecuitor, *Cuvânt şi Înţelepciune a Fiinţei Tatălui.* Pentru care şi păgânesc lucru este a zice, că a fost vreme, când nu a fost El: căci de-a pururi Cuvântul a fost şi este împreună cu Tatăl. "De aceea, zice el, să nu aveţi nici o împărtăşire cu prea răii şi necredincioşii arieni, căci nu are nici o împărtăşire lumina cu întunericul. Voi crezând bine, sunteţi creştini, iar aceia numind zidire pe Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu, Care S-a născut din eternitate din Tatăl, nimic nu se deosebesc de păgâni, slujind zidirii mai vârtos decât lui Dumnezeu Ziditorului. Şi să credeţi, că chiar şi toată zidirea se mânie asupra lor, căci pe Ziditorul şi Domnul tuturor, prin Care toate s-au făcut, pe Acesta împreună cu făpturile îl numără". Deci, toate popoarele se bucurau auzind de la un bărbat ca acesta, luminat, anatematizând eresul cel luptător de Hristos al arienilor. Şi toţi cei din cetate alergau să vadă pe Antonie, şi elinii, ba chiar şi cei ce se numesc popi ai lor, veneau la Biserica creştinească, zicând: *"Ne rugăm să vedem pe omul lui Dumnezeu".*

"...Nici o împărtăşire să nu aveţi cu schismaticii - sfătuia între altele Sf. Antonie pe ucenici - nici cu ereticii arieni, că ştiţi că şi eu mă abăteam şi mă feream de aceştia pentru eresul lor, cel de Hristos urâtor şi rău-credincios; ci sârguiţi-vă mai cu seamă de-a pururi a vă împreuna mai întâi cu Domnul, apoi cu Sfinţii; ca astfel după moarte, întru veşnicile locaşuri, ca pe nişte prieteni şi cunoscuţi să vă primească şi Sfinţii pe voi..." (V. Sf. 17 ian. o.c. pg. 779-781 şi 805).

Sfatul este împărtăşirea ideilor personale, date aproapelui, cu scopul de a-l folosi sau a-l destrăma sufleteşte.

1. *Sfatul bun* este de o mare valoare, atât pentru folosul vieţii pământeşti cât şi pentru viaţa de veci. Oare Sf. Scriptură ce este altceva, dacă nu un sfat dat din partea lui Dumnezeu? *"Învăţătura celui înţelept este un izvor de viaţă, ca să abată pe om de la cursele morţii".*

2. *"Căci sfatul este ca o candelă, învăţătura ca o făclie, iar îndemnul şi mustrarea sunt calea care duce la viaţă".*

3. *Sfatul rău* destramă sufleteşte şi pe cel ce îl dă şi pe cel ce îl primeşte, ca şi focul, care, se distruge şi pe sine şi lucurile pe care le cuprinde. *"Omul de nimic, omul cel nelegiuit, umblă cu neadevărul în gură, clipeşte din ochi,*

dă din picioare şi face semne cu degetele. Răutatea este în inima lui, în continu urzeşte lucrurile cele rele" (Prov. S. 13, 14; 6, 23; 6, 12-14).

4. "Dacă cineva ar învăţa pe servitor, cu scop viclean, ca să defaime pe stăpân, şi să-l îndepărteze de la serviciul lui şi să nu mai servească pe stăpânul său cu bunăvoinţă şi cu toată cinstea, să fie anatema" (Gangra 3).

5. "Cel ce va sfătui pe altul să facă vreo greşeală, acela se va pedepsi cu aceiaşi pedeapsă, cum se va pedepsi cela ce va face greşeala. Cine va îndemna, sau va învăţa, sau va sfătui pe altul să facă vreun lucru rău şi vreo greşeală, acela se va pedepsi ca şi cel vinovat ce va face greşeala" (P.M.B. gl. 44).

6. De multe ori râvna exagerată de a sfătui pe alţii, este tot aşa de nefolositoare, ca şi indiferenţa faţă de mântuirea aproapelui, atunci când sfatul este făcut cu cuvinte aspre şi nechibzuite. După cum omul nu iese pe stradă dezbrăcat de haine, tot aşa şi sfatul nu trebuie să fie dat, fără a fi îmbrăcat în cămaşa iubirii şi a frăţiei.

"De va greşi omul şi va tăgădui, zicând: n-am greşit, nu-l mustra, căci îi tai osârdia. Iar de vei zice lui: nu te mâhni frate, ci te păzeşte de acum înainte, îi ridici sufletul lui spre pocăinţă (Pateric 171, 23; Prav. Bis. Ier. N. Sachelarie).

Două firi în acelaşi om. Prin naşterea trupească, noi oamenii primim în fiinţa noastră o fire rea, aşa de rea, încât îi este cu neputinţă a se supune Legii lui Dumnezeu. Ea nu poate să placă lui Dumnezeu: *"Iată* - zice psalmisul - *în fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea"* (Ps. 50, 5; comp. Iov. 14, 4; Rom. 5, 12; Efs. 2, 3). *"Cugetul trupului e moarte... e vrăjmaş la Dumnezeu, că Legii Lui nu se supune, că nici poate. "Şi cei ce sunt în trup a plăcea lui Dumnezeu nu pot"* (Rom. 8, 6-8). Prin naşterea de sus sau din nou, adică prin Botez, noi creştinii primim, prin lucrarea Duhului Sfânt ajutorul Cuvântului lui Dumnezeu, o fire cu totul deosebită, o fire Dumnezeiască, o viaţă nouă. *"Ce este născut din trup* (carne), *trup* (carne) *este* - adevereşte Mântuitorul - *şi ce este născut din Duh, Duh este"* (Iac. 1, 18; 1 Petru 1, 23; 2 Petru 1, 4; Ioan 3, 3-8). Astfel, creştinul născut a doua oară din nou *"din apă şi din Duh"*, are în fiinţa sa două firi: prima, cea născută din carne, care nu se poate supune Legilor Divine şi nu poate să placă lui Dumnezeu; şi cea născută din nou, din duhul, care se împotriveşte păcatului pentru că este născută din Dumnezeu. Aceasta o arată şi Sf. Ap. Pavel în epistola către romani, zicând între altele: *"Iată, văd că locuieşte întru mine, adică în trupul meu, ce este bun* (firea nouă) *că a voi se află în mine; iar a face binele nu aflu... Văd dar o altă lege întru mădularele mele* (firea cea vechea) *oştindu-se împotriva legii minţii mele şi dându-mă pe mine rob legii păcatului, care este întru mădularele mele. Ticălos om sunt eu! Cine mă va izbăvi de trupul morţii acesteia?... Deci dar, eu însumi cu mintea mea slujesc Legii lui Dumnezeu; iar cu trupul meu legii păcatului"* (Rom. 7).

Pentru o mai bună lămurire a credincioşilor noştrii, le punem înainte şi pilda

aceasta: Odinioară o gospodină a pus o găina să clocească nişte ouă de raţă. Peste câteva zile descoperă că un vrăjmaş al planului ei stricase o bună parte din ouă. Ea a înlocuit ouăle de raţe stricate, cu nişte ouă de găină. În vremea desfacerii ouălor, găina se vede mamă a două feluri de pui, foarte deosebiţi între ei. Cloştii însă nu-i pasă, ci îi îngrijeşte pe toţi deopotrivă. După câtăva vreme, biata cloşcă bagă de seamă, spre marea ei groază, că puii de raţă au alte apucături, potrivnice puilor ei de găină. Puii de raţă, într-o bună zi, părăsesc pe puii cei de găină şi alergând într-o baltă vecină, s-au dus pe apă unde se simţeau foarte mulţumiţi. Ei erau aşa de încântaţi la prima şi următoarele lor ieşiri din apă, încât toate dezmierdările şi îndemnurile stăruitoare ale mamei lor, nu-i mai putea stăpâni a nu mai alerga la apă şi de a părăsi imediat apa unde se bălăceau. Puii de găină, dimpotrivă, n-arătau nici cea mai mică dorinţă de a se duce pe apă, căci ei simt că ar fi foarte nefericiţi dacă ar fi siliţi să se bage în apă şi-n mlaştini... Aici vedem că avem două firi, foarte deosebite una de alta, două firi nepotrivite între ele, cu gusturi şi apucături cu totul împotrivă. Cea care vine din oul raţei, are firea raţei; iar care vine din oul găinei, are firea găinii, deşi amândouă au fost clocite în acelaşi cuibar. Toate gospodinele de pe lume, ajutate de toţi învăţaţii cei mai specialişti, de s-ar osteni oricât de mult, nu vor putea izbuti vreodată, să schimbe firea unui pui de raţă într-a unui pui de găină, nici a puiului de găină în firea puiului de raţă. Cărţile ereticeşti contrare învăţăturilor Sf. Biserici Ortodoxe, fotografiile şi ilustraţiile necuviincioase, precum şi zărzămurile femeilor lumeşti aşezate de unii creştini şi creştine în casele lor pe masă (în locul Dumnezeieştei Scripturi, a carţilor Sfinte şi a tablourilor scripturistice edificatoare de suflete) şi în rând cu Sf. Icoane, ba chiar şi în faţa Sf. Icoane, arată că firea cea veche a copleşit pe firea cea nouă, adică, aceia sunt numai carne, trupuri lipsite de Duhul lui Dumnezeu, sortite, de însăşi voia lor, pierzării vremelnice şi veşnice (Fac. 6 comp. Gal. 5, 16-26; 2 Tim. 3, 3-9, 13-17; 2, 26; Efs. 4; Apc. 2, 3, 21, 22).

Ei bine, cele două firi din fiinţa creştinului, firea veche şi firea nouă, sunt de mii de ori mai deosebite, datorită obârşiei lor. Prima (firea veche) vine de la om şi omul este păcătos şi pierdut, vinovat şi căzut; iar cealaltă (firea nouă) este de la Dumnezeu: curată, luminată, sfinţită şi îndumnezeită, bogată în Haruri Divine, următoare firii Lui, fără de pată. Prima e omenească, întinată de păcat; iar cealaltă, dumnezeiască, desăvârşit de curată. Orice gând sau faptă rea pe care o face credinciosul, neapărat că vine din firea cea veche; iar orice gând bun, dorinţă bună şi faptă încuviinţată de Dumnezeu, îşi are izvorul din firea lui cea nouă, fără de care nimeni nu poate plăcea lui Dumnezeu.

"Dezbrăcaţi-vă de omul cel vechi (Adam), *împreună cu faptele lui, şi vă îmbrăcaţi în Omul cel Nou* (Iisus Hristos Dumnezeu) *Care după Dumnezeu S-a zidit* (întrupat) *întru dreptate şi întru sfinţenia adevărului"* (Cols. 3, 9-10; comp. Efs. 4, 21-32).

17. Am căzut în necurăţenie în timpul somnului?

"Aceştia vise visând, trupul îl spurcă..." (Iuda 1, 3; Lev. 15, 2). "Cel ce s-a întinat în somn cu patima scurgerii, o zi se depărtează de precistanie. Citind Psalmul 50 şi făcând 49 metanii cu toată umilinţa, zicând la fiecare metanie: "Doamne Iisuse Hristoase Fiul lui Dumnezeu Celui viu, miluieşte-mă pe mine păcătosul", *aşa să creadă că s-a curăţit de întinăciune"*.

Însemnează, că, can. 4 al Sf. Dionisie zice, cum că, cei ce pătimesc scurgerea cea fără de voie a seminţei, aceştia să urmeze conştiinţei lor. De îi mustră aceasta, pentru că au pătimit scurgerea din gând pătimaş şi nălucire urâtă, sau din altă patimă oarecare, să nu se împărtăşească; iar de nu, să se împărtăşească. Can. 12 al lui Timotei zice, că, cel ce a pătimit din poftă de femeie, nu trebuie să se împărtăşească, iar dacă numai din ispita diavolului, să se împărtăşească. Părinţii şi mai vârtos Anastasie Sinaitul (Răs. 80) şi Grigorie Sinaitul (la Filocalie) zice, că, scurgerea cea în somn se face din multă mâncare şi multă băutură, prin somnul mult, din odihnă şi moliciune a trupului, din osteneală multă, din poftă, din băutură rece, din obiceiul rău spre curvie şi din zavistia dracilor; încă şi din prisosinţa firii.

Deci, de vreme ce cu greu poate cineva să judece, când se întâmplă din pricina sa şi când din altă pricină şi zavistie diavolească, pentru aceasta mai bine este să nu se împărtăşească în ziua aceea - precum zice şi acest canon, aşa fără de hotărâre, şi cum zice şi Marele Vasile (hotărârea pe scurt 309 şi întreb. III a cuv. 2 p. botez). Încă şi Simeon Arhiepiscopul Tesalonicului (Răsp. 14, 15), Ioan al Chitrului (Răsp. 28), şi Valsamon (Răsp. 10) cu o unire zic, că Preoţii şi mirenii cei ce vor pătimi scurgere în somn, se opresc în ziua aceea de Sf. Taine; afară de nu este primejdie ca să se împărtăşească mireanul, sau Preotul să slujească întâmplându-se vreo zi însemnată, întru care este netrecută să fie Sf. Liturghie: - atunci, cu adevărat, trebuie să se sfărâme cursa diavolului şi să se înalţe puterea Preoţiei (Can. 6 Sf. I. Postnicul cu însem. lui din "Carte f. f. de Suflet", pg. 89-90).

Lebăda. Într-un eleşteu învecinat cu un castel boieresc, trăia o lebădă, care îşi oglindea penele ei albe în apa limpede.

Un pictor lucra în castel lucrări decorative. Nişte copii zburdalnici, în timpul când pictorul era la masă, îi furară pensulele şi vopsiră penele lebedei cu negru şi roşu ceea ce a întunecat penele lebedei. Sărmana de ea, cum se văzu schimbată, părea că se sfieşte de sine însăşi, nu se mai cunoştea pe sine, era neliniştită, speriată. Începu să se bage în apă de repetate ori, spre a-şi spăla aripile, dar osteneala ei fu zadarnică. Uleiurile pensulelor furate de la pictor, se aşezară puternic pe aripile lebedei.

În ziua următoare lebăda fu găsită moartă pe lac, căci nu putuse suporta ruşinea ce i s-a făcut. S-a zbătut în apă spre a se curăţi până şi-a aflat moartea.

Câţi creştini se preocupă de haina curată a Sfântului Botez, pe care au murdărit-o sau au pierdut-o? (O.M.P. ist. 211).

18. M-am întinat fiind treaz? Din dezmierdare, de frică, ori din mare supărare?

"Cei ce s-au întinat, deştepţi fiind cu trupul, 7 zile se opresc de la împărtăşire, în fiecare zi Psalmul 50 citind, şi 49 de metanii făcând"... (Sf. I. Post. 7).

Însemnare. Se află o despărţire minunată, de care se scrie deasupra că este a lui Anastasie al Antiohiei, pentru scurgerea ce pătimeşte cineva deştept. Scurgerea, zice, ceea ce o face cineva deştept fiind, o face sau la sine, sau la altul. Scurgerea cea la sine, se face: sau cu pipăirea mâinii şi se canoniseşte 40 de zile (fiind însăşi malahie), sau fără de pipăirea mâinii. Aceasta iarăşi, sau se face numai din supărare şi se canoniseşte o zi; sau se face cu unirea gândului fără de învoială şi gâdilire, şi se canoniseşte 3 zile; sau se face cu unirea gândului şi cu gâdilire fără de învoială, şi se canoniseşte 7 zile; sau se face şi cu învoială fără de gâdilire, şi se canoniseşte 20 de zile; sau şi cu gâdilire şi se canoniseşte 80 de zile. Iar scurgerea ceea ce se face la altă faţă, sau se face fără de tăvălire împreună, sau cu tăvălire împreună. Ceea ce se face fără de tăvălire împreună, ci cu apucături şi cu sărutări, sau fără de gâdilire se face, se canoniseşte 20 de zile; sau se face şi cu gâdilire, şi se canoniseşte 30 de zile. Iar ceea ce se face cu tăvălire împreună, sau către cel de un neam se face, şi se canoniseşte 80 de zile; sau către cel de alt neam, adică la dobitoace, şi se canoniseşte 7 ani. Iar cei ce pătimesc scurgere, deştepţi, din neputinţa trupului, şi cei ce scot sămânţa amestecată cu udul, nu sunt supuşi la nimic, pentru că amândoi o pătimesc fără de supărare sau unire, sau învoiala gândurilor. Pentru aceasta nici Anastasie nu pomeneşte nimic de aceştia (Vezi "carte f. folositoare de suflet" pg. 90-91).

Diavolul războieşte pe Sf. Antonie. Diavolul nesuferind curăţia şi ostenelile Cuviosului Antonie, îl războia, bizuindu-se pe armele sale cele necurate adică plăcerile trupeşti. Cu acelea s-a apropiat de tânărul Antonie, noaptea şi ziua supărându-l mult, încât şi cei ce-l vedeau, simţeau lupta ce era între amândoi. Căci acela îi punea în minte gânduri întinate, iar el cu multe rugăciuni le răsturna pe acelea. Când vrăjmaşul îl momea, el socotind ruşinea, cu credinţa, cu rugăciunile şi cu postirile îşi îngrădea trupul: însă diavolul ca o femeie a vrut să se închipuiască noaptea, şi în tot chipul să-l urmeze şi să amăgească pe Antonie; iar el de Hristos aducându-şi aminte, şi de bunurile date oamenilor printr-Însul stingea cărbunii înşelăciunii celui rău.

După aceea vrăjmaşul îi punea în minte plăcerea dezmierdării; iar el asemănându-se celui mânios şi scârbit de îngrozirea focului şi de durerea viermelui îşi aducea aminte, şi pe acestea punându-le împotrivă, rămânea

neatins. Şi toate acestea se făceau spre ruşinarea vrăjmaşului, căci cel ce a socotit să se facă asemenea lui Dumnezeu, de un tânăr acum se batjocorea; şi cel ce se fălea asupra trupului şi a sângelui, de un om ce purta trup se răsturna. Căci îl ajuta Domnul, Care a purtat Trup pentru noi, şi trupului omenesc i-a dat biruinţă asupra diavolului; întrucât fiecare din cei ce cu adevărat se nevoiesc, poate zice cu Apostolul: *"Nu eu, ci Darul lui Dumnezeu care este cu mine"*. Deci, mai pe urmă, dacă n-a putut necuratul să biruiască pe Antonie nici printr-acesta, ci încă se vedea împins afară şi scos din inima lui, scrâşnind cu dinţii, cu nălucire s-a arătat lui ca un copil negru. Apoi deşi căzut, încă prin gânduri mai năvălea supra lui, dar la urmă ieşi afară vicleanul, şi glas omenesc scoţând zicea: "Pe mulţi i-am amăgit, şi pe mulţi am surpat, şi precum asupra multora am năvălit, astfel şi asupra ta, dar în zadar, că am slăbit". Apoi Antonie întrebându-l: "Cine eşti tu, care grăieşti unele ca acestea către mine?" Acela îndată a răspuns cu glasuri jalnice:

"Eu sunt care am primit asupră-mi sarcina aprinderii trupului, şi duhul desfrânării mă numesc; pe câţi voiesc să fie înţelpţi, i-am amăgit; pe câţi i-am momit cu plăceri, i-am plecat mie; eu sunt, pentru care şi Proorocul mustră pe cei ce au căzut, zicând: *"De duhul desfrânării v-aţi amăgit";* căci prin mine aceia s-au împiedicat. Eu sunt, care de multe ori te-am supărat, şi de atâtea ori m-am răsturnat de tine". Iar Antonie mulţumind Domnului şi îmbărbătându-se, a zis către dânsul: "Deci, preamult eşti defăimat; pentru că dacă eşti negru cu mintea, şi neputincios ca un copil, apoi nici o grijă nu mai am de tine de aici înainte; căci Domnul îmi este mie ajutor, şi eu voi privi asupra vrăjmaşilor mei". Acestea auzind negrul acela, îndată a fugit, temându-se de cuvintele lui Antonie, şi înfricoşându-se, nu mai îndrăznea nici măcar să se apropie de bărbatul acesta. Aceasta a fost cea dintâi luptă a lui Antonie asupra diavolului, dar mai vârtos era ajutorul Mântuitorului; şi această faptă de Domnul s-a isprăvit, Care a osândit păcatul în Trupul Său, ca îndreptarea legii să se împlinească întru noi, care nu umblăm după trup, ci după Duh.

Dar cu toate acestea, nici Antonie, după ce a căzut diavolul şi s-a biruit, nu se lenevea şi nu se trecea pe sine cu vederea; şi nici vrăjmaşul iarăşi ca un biruit, nu înceta de a-l bântui, căci înconjura iarăşi ca un leu, căutând o pricină asupra lui. Iar Antonie învăţând din Sf. Scripturi, că sunt multe meşteşugirile vrăjmaşului, neîncetat avea nevoinţă, gândindu-se, că deşi n-a putut să-i amăgească inima lui cu dulceaţa trupului, dar negreşit se va ispiti, momindu-l prin altă meşteşugire, că diavolul este foarte iubitor de păcat (V. Sf. 17 ian. 695-698).

19. Mi-am stricat fecioria cu malahia? Şi acum încă mai fac aceasta?

"Cel ce a făcut malahie, 40 de zile se canoniseşte cu mâncare uscată (adică cu pâine şi apă) *petrecând, şi în fiecare zi câte o sută de metanii făcând".*

"Dacă vreunul dintrei cei din cler a căzut în patima malahiei (onaniei) înainte de a se sfinţi, nesocotind poate, că numai de acest păcat nu va fi oprit de la hirotonie, aplicându-i-se mai înainte pedeapsa corespunzătoare, şi apoi să se apropie spre hirotonie. Iar dacă s-a întinat cu acest păcat după hirotonie, oprindu-se un an de lucrarea preoţească şi înţelepţindu-se cu obişnuitele canonisiri, să se întoarcă la preoţie. Iar dacă a doua oară, sau a treia oară ar face aceasta, după ce a cunoscut păcatul, încetând de preoţie, să vină în rânduiala anagnoştilor" (Sf. I. Post 10).

Mare stâlp al Bisericii, a căzut. A auzit Avva Antonie pentru un călugăr mai tânăr, care a făcut pe cale un semn ca acesta, adică văzând el pe oarecari bătrâni călătorind şi slăbind pe cale, a poruncit unor asini sălbatici de au venit şi au purtat pe bătrâni până când au ajuns la Antonie. Deci, bătrânii au vestit acestea lui Avva Antonie. Şi a zis lor: "Mi se pare că acest Călugăr este o corabie plină de bunătăţi, dar nu ştiu de va ajunge la liman". Şi după oarecare vreme Avva Antonie începe deodată să plângă şi să-şi zmulgă perii şi să se tânguiască. Îi zic lui ucenicii: "De ce plângi, Avvo?" Iar bătrânul a zis: "Mare stâlp al bisericii a căzut acum". Şi zicea pentru călugărul cel mai tânăr. "Ci mergeţi, zicea el, până la dânsul şi vedeţi ceea ce s-a făcut". Deci s-au dus ucenicii şi l-au aflat pe Călugăr şezând pe rogojină şi plângând păcatul care îl facuse. Iar el văzând pe ucenicii bătrânului le-a zis: " "Ziceţi bătrânului, ca să roage pe Dumnezeu, să-mi dea numai zece zile şi nădăjduiesc că voi da răspuns, adică mă voi pocăi". Şi după cinci zile a murit (Pateric, pg. 10, 16).

20. Am făcut malahie cu altul şi altul cu mine, bărbat cu bărbat, cu femeie, cu copii?

Păcatul acesta necurat, al îndoitei malahii, se canoniseşte cu 80 de zile oprire de la Sf. Împărtăşire, cu post aspru (mâncând pâine şi apă odată în zi şi o sută metanii, contrar, doi ani) (Can. 9 al Sf. Ioan Postnicul). Dumnezeiasca Scriptură ne spune că Dumnezeu a ucis pe Onan, fiul Patriarhului Iuda, care făcea acest păcat cu cumnată-sa, împrăştiind sământa pe pământ ca să nu facă copii, adică să nu ridice sămânţa fratelui său, după lege (Fac. 38, 8-10; comp. 2 Lege 35, 5-10).

21. Am făcut malahie femeie cu femeie?

Din pricina depărtării de dreapta credinţă, Dumnezeu i-a lăsat - pe cei ce l-au părăsit - în voia unor patimi scârboase; căci şi femeile - ca şi bărbaţii - lor, au schimbat întrebuinţarea firească a lor, într-una - malahia dublă - care este împotriva firii (Rom. 1, 25-32). Se canoniseşte cu 80 zile oprire de la Sf. Împărtăşire, dacă se pocăieşte cu post aspru, mâncând o dată în zi şi făcând câte 19 metanii zilnic, iar dacă nu voieşte a împlini acest canon, rămâne lipsită doi ani de Sf. Împărtăşire" (P.M.B. gl. 329).

22. Am făcut sodomie, cu bărbaţi, cu femei şi cu copii?

Sodomia este păcatul curviei celei mai scârnave, făcut nefireşte, de bărbat cu bărbat, şi bărbat cu femei. Păcatul acesta scârnav, practicat odinioară de cetăţenii Sodomei, în timpul Patriarhului Avraam, a mâniat pe Dumnezeu aşa de groaznic, încât a ars întregile cetăţi ale Sodomei şi Gomorei cu ploaie de piatră pucioasă şi cu foc din cer (Fac. 19). Bărbaţii păgâni - zice Sf. Ap. Pavel - au părăsit întrebuinţarea firească a femeii, s-au aprins în pofta lor unii spre alţii, au săvârşit parte bărbătească cu parte bărbătească lucruri scârboase" (Rom. 1, 26-32). Aşa ni se spunea de bătrâni că acest scârbos păcat al sodomiei îl săvârşeau turcii unii cu alţii, poate mai mult atunci când umblau în războaie cu anii.

Stricătorii de parte bărbătească (sodomitenii) şi stricătorii de vite, ucigaşii, fermecătorii, preacurvarii şi idolatrii, sunt vrednici de aceeaşi pedeaspă. Drept aceea, forma care o ai pentru ceilalţi, aplică-o şi la aceştia. Cât priveşte pentru cei care s-au pocăit pentru necurăţirea (curviei nefireşti timp de) treizeci de ani (de când s-au lăsat de păcat) pe care au făcut-o din neştiinţă, nu se cuvine a ne îndoi de primirea lor (după exemplul curvarului din Corint cu maşte-sa (1Cor. 5 comp. 2 Cor. 2, 5-11). Că un veac de om s-a înlăturat de la Împărtăşire, ca să se pedepsească a nu mai face necurăţii. Drept aceea, porunceşte să se primească fără de canonisire, mai ales dacă au şi lacrimi, care înduplecă milostivirea ta, precum şi dacă arată viaţă vrednică de îndurare"... Celui ce a făcut grozăvie cu parte bărbătească, se va canonisi cu timpul celui ce comite adulterul, adică 15 ani (Can. 7 şi 62 Sf. Vas.). "Cel ce curveşte cu femeia pe unde nu e treabă, ce se chiamă pe şezut, 4 ani şi 150 metanii pe zi. Iar de se va face cu femei multe aceasta, şi mai multă învăţătură (canon) să i se dea; aşijderea şi tot păcatul să se numere şi să se socotească, că e şi cum este, că una este o femeie, iar alta sunt două femei, iar alta sunt trei femei şi altele multe; Aşijderea şi femeii, una este un bărbat, iar alta doi bărbaţi, iar alta trei bărbaţi, şi alţii mulţi bărbaţi (P.B.G. p. 110 (84),).

Cei ce fac sodomie cu soţiile lor, se opresc de la Sf. Împărtăşire opt ani, mâncând uscat după ceasul al nouălea şi făcând în fiecare zi câte 200 metanii mari, (luând Aghiazmă Mare şi Sf. Anaforă la Sf. Paşti, la Crăciun, Sf. Petru şi Adormirea Maicii Domnului.

Sf. Ioan Pustnicul face pogorământ canonisirii sodomiei astfel: "De va cădea cineva în păcatul sodomiei cu doi fraţi, se canoniseşte numai cu 4 ani, cu condiţia de a mânca odată în zi, după ceasul al 9-lea (trei după amiază la noi) şi în fiecare zi să facă câte 300 de metanii mari. De va face cineva sodomie cu ginerele său, cu cumnatul său, patru ani se canoniseşte, uscat mâncând după al nouălea ceas, şi câte 200 de metanii mari în fiecare zi făcând. De va face cineva sodomie cu fratele său, opt ani se canoniseşte, mâncând uscat

după al 9-lea ceas şi în fiecare zi făcând câte 400 metanii mari. Dacă vreun frate mai mic s-ar spurca cu acest păcat de fratele său cel mai mare, fără a face şi el acest păcat, trei ani se canoniseşte, mâncând uscat după al 9-lea ceas şi făcând câte 100 de metanii mari.

Cel ce se turbează asupra părţii bărbăteşti, sau socotit a se opri de Sf. Împărtăşire trei ani, plângând şi ajunând, şi către seară mâncând uscătură şi făcând 200 de metanii; iar dacă iubeşte mai mult lenevirea, să împlinească cei 15 ani (Vezi subînsemnarea cân. 18 a Sf. I. Post; 7 Sf. Vasile cel Mare; Prav. M. Bis. gl. 333).

Care va face cu femeia lui (împreunare) afară de fire, acela Preot să nu se facă, ci numai să se despartă de tot de dânsa şi dacă se va despărţi, atunci să se canonisească 15 ani să nu se cuminece" (P.M.B. 23).

23. Am privit feţele străine cu gânduri necurate, şi am poftit: fecioară, văduvă, femeie cu bărbat, faţă mirenească, bisericească, rudenii şi de altă lege?

"Cel ce caută la femeie spre a o pofti pe ea, iată, a preacurvit cu dânsa întru inima sa" (Mt. 5, 28)

"Moartea s-a suit pe ferestrele noastre, a pătruns în casele noastre împărăteşti, a nimicit pe copiii (tineri fără minte) *de pe uliţe, şi pe tineri* (cei îmbătrâniţi în păcate) *în pieţe..."* (Ier. 9, 20-21; comp. 2 Împ. 11, 2; Iov. 31, 1; 1 Ioan 2, 16; Prov. S. 6, 23; Fac. 34, 2; Mt. 6, 22-23; 5, 29, 18, 8; Mc. 9, 47; Ps. 118, 37).

Canonisirea Diaconului şi femeilor ce privesc în altar în timpul Sf. Liturghii. Sfântul Vasile avea şi Darul acesta, căci pe când slujea şi înălţa Sfintele Daruri, cunoştea că vine Darul Sfântului Duh, printr-un semn ca acesta: Porumbelul acela de aur, care era deasupra Dumnezeieştii Mese, cea cu Sfintele Daruri, mişcându-se de Dumnezeiasca Putere, de trei ori se clătina. Iar odată slujind fericitul şi înălţând Sfintele, nu s-a făcut obişnuitul semn al porumbelului, care, prin cea de trei ori mişcare, însemna pogorârea Duhului Sfânt. Drept aceea, Vasile, gândind la aceasta, a văzut un Diacon din cei ce ţineau ripidele, făcând semn spre o femeie, ce sta înaintea Altarului. Deci, a poruncit ca să se depărteze Diaconul acela de la Sfânta Masă, şi şapte zile i-a dat canon ca să postească şi să se roage, şi fără somn toată noaptea la rugăciune să petreacă; iar din averile lui să dea şi la săraci. Deci, dintr-acea vreme Sfântul Vasile a poruncit, ca să fie în Sf. Biserică înaintea Altarului, perdele şi îngrădire pentru femei, ca să nu îndrăznească vreuna a privi în Altar, în vremea Dumnezeieştilor Slujbe; iar aceea care ar îndrăzni, să se izgonească din Sf. Biserică şi de Sfânta Împărtăşire să se despartă (V. Sf. 1 ian. o.c. pg. 46-47).

Lăcusta şi păianjenul. Într-o zi frumoasă de vară, un băieţel stătea sub un copac umbros şi îşi învăţa lecţia. Când ridică o clipă ochii de pe carte văzu o lăcustă care sărea ţup, ţup, în apropiere de pânza unui păianjen. "Ia seama

lăcustă!" zise băiatul. "Aici e un păianjen. Dacă nu bagi de seamă, are să te prindă în mrejele lui şi are să te omoare!" "Vezi-ţi de treabă, prietene, răspunse lăcusta, am eu grijă de mine. Mă crezi atât de proastă încât să sar drept în pânza păianjenului?" Şi lăcusta făcu o săritură înaltă de un cot, dar rămase agăţată de pânză de un picior şi cu capul în jos. "Ei , ai văzut?" Strigă baiatul. "Ce ţi-am spus eu?" "Ce are a face!" Răspunse lăcusta. "Nu mi-am prins decât un picior şi mai am încă cinci libere. Să vezi că am să scap îndată! Să te uiţi numai!" Şi lăcusta îşi făcu vânt să sară afară din pânză. Când colo, ce să vezi, îşi încurcă încă unul în iţele pânzei. "Ei, vezi ce ţi-am spus!" Strigă iar băiatul. "Stai puţin, răspunse lăcusta, mai am patru picioare!" Şi se smuci din toate puterile să scape din reţea. Dar în zadar. Trudindu-se mereu, vârî şi pe a treia lăbuţă în pânza cleioasă. "Ei, acum ce faci?" întrebă baiatul. "Stai că mai am trei!" răspunse lăcusta. Dar pe când se sbătea, se pomeni agăţată cu toate şase picioare. Păianjenul, care stătea ascuns şi aştepta lăcusta să ajungă aici, se lăsă lângă dânsa şi începu să ţească un fir lung, cu care să o încurce. Era gata s-o omoare, dar baiatului i se făcu milă de curajoasa gânganie şi-i dădu ajutor să scape, atunci păianjenul se urcă iute de-alungul unui fir şi se făcu nevăzut. Ca şi lăcusta face omul cu păcatele. Câte unul, câte unul îl prinde în laţ şi la urmă este robul păcatului (D-ca Ort. a VI Nr. 21-22).

24. Am păcătuit a) curvind cu fecioară, cu văduvă, b) preacurvind cu femeie căsătorită, c) cu feţe bisericeşti, d) cu rude spirituale, e) cu rudenii de sânge, f) sau cu femei (bărbaţi) de altă lege? g).

a). Păcatul are sute de feţe sau de capete. Una din feţele sau capetele cele mai mârşave şi scârnave ale păcatului, este necurăţia, curvia, preacurvia, sodomia şi amestecarea sângelui, despre care am vorbit şi mai vorbim şi în această carte... Păcatul este cea mai cumplită lovitură şi rană de moarte a sufletului. Păcatul este mai rău şi decât diavolul. Păcatul a tulburat pacea în ceruri, şi a transformat o parte din îngerii luminaţi (revoltaţi din mândrie) în draci întunecaţi, prăbuşindu-i din înălţimea cerului, jos: în văzduh, în ape, pe pământ şi în prăpăstiile iadului. Păcatul a scos pe Adam şi Eva din Raiul desfătării şi i-a prăbuşit, împreună cu tot neamul omenesc, în această vale a plângerii. Pentru urâciunea păcatului: *"Dumnezeu pe îngerii care au greşit, nu i-a cruţat; ci cu lanţurile întunericului în tartar legându-i, i-a dat spre Judecată a se păzi"* (2 Petru 2, 4); a blestemat pământul, pe Cain, a înecat pământul cu apă, a ars cetăţile Sodomei şi Gomorei cu foc şi piatră pucioasă din cer, a adus felurite urgii Dumnezeieşti, prin care a pierdut pe păcătoşii îndrăgitori de murdăria păcatelor în care se tăvăleau (vezi "Părăsiţi calea Pierzării" de autor).

b) Păcatul curviei, sau simpla curvie, este atunci când cineva nu jigneşte pe altul, adică, face desfrâu cu o persoană necăsătorită, el însuşi fiind necăsătorit.

1. "Dacă cineva dorind femeie şi va înclina a se culca cu ea, dar nu şi-a înfăptuit

dorinţa sa, învederat este că a fost ajutat de Harul lui Dumnezeu" (Neocez. 4).

2. "Deci, canonul este acesta: cei întinaţi de curvie sunt scoşi da la rugăciuni trei ani; alţi trei ani să se împărtăşească numai de ascultare; iar în alţi trei ani să se roage întru pocăinţă împreună cu cei prosternaţi, şi aşa să se împărtăşească cu Sfintele Taine" (9 ani). Pentru cei sârguincioşi spre pocăinţă, iar viaţa lor înclină spre mai bine, stă în puterea celui ce aplică canonul, ca pentru folosul Bisericii să scurteze timpul ascultării şi să-l aducă la întoarcere mai curând; şi tot acesta poate a prescurta timpul şi a-l împărtăşi mai curând, tocmai cum ar judeca starea celui bolnav prin examinarea sa: "Că precum este oprit a arunca Mărgăritarul înaintea porcilor...", tot aşa de necuviincios este a lipsi de Cinstitul Mărgăritar pe omul cel de curând curăţit, prin neîmpărtăşire" (Sf. Grigore Nisis 4).

3. Curvarul va fi neîmpărtăşit cu Sfintele Taine, şapte ani: doi ani tânguindu-se, doi ascultând, doi prosternându-se, şi numai unul stând împreună; iar al optulea an va fi primit la Dumnezeiasca Împărtăşanie (Sf. Vasile 59).

4. Cel ce a curvit cu logodnica sa mai înainte de nuntă, cu care s-a cununat mai târziu, se canoniseşte 4 ani (Sf. Vasile 22; 38; 42).

5. Oricărui monah sau laic care a curvit, îi interzicem ca (numai) doi ani să nu se împărtăşească, dacă se va sârgui să mănânce alimente uscate după ceasul al nouălea, şi va face câte 250 metanii (pe zi); iar de se va lenevi, plinească timpul cel rânduit de părinţi (Sf. I. Post. 12).

6. Stricările cele făcute prin siluire, să fie fără vinovăţie; deci şi sclava, dacă se va silui de stăpânul său, este nevinovată (Sf. Vasile 49). Dar să se bage de seamă ca nu cândva din siluire să capete obiceiul desfrânării (Sf. G. Neocez 2).

7. Siluirea poate fi cu voie şi fără de voie. Siluirea cea de voie se socoteşte curvie. Adevărata dezverginare este cea făcută cu sila. "Dacă cineva ar silui pe o fecioară nelogodită şi ar avea-o, să se afurisească; să nu-i fie îngăduit a lua alta; ci să o ţină pe cea aleasă, chiar de ar fi săracă" (Apost. 67 comp. 2 Lege 22, 28-29).

8. Fata cea complet siluită la început, se poate obişnui şi astfel i se aplică un canon de un an, spre verificare (Sf. Grig. Neocez). Cel ce strică fecioară mai mică de 12 ani, Matei îl canoniseşte 12 ani, după Sf. I. Postnicul (Nomocanonul 27-37 din Trebnic şi P. M. B. gl. 11).

c) Păcatul preacurviei se săvârşeşte atunci, când un soţ lasă pe tovarăşul său legitim prin cununie şi păcătuieşte (împreunându-se) cu altul străin, adică când unul sau amândoi cei ce păcătuiesc sunt căsătoriţi. De asemenea preacurvesc şi aceia care trăiesc în concubinaj (necununaţi bisericeşte) în faţa lumii, dând şi altora sminteală (Mt. 18, 7-9; Lc. 17, 1-2; Mc. 9, 42-49), şi se canoniseşte cu 15 ani oprire de la împărtăşirea cu Sfintele Taine.

1. "Cel ce a preacurvit va fi neîmpărtăşit de Sfinţenie 15 ani, care se vor

împărtăşi astfel: patru ani va fi tânguindu-se (afară din Biserică); cinci ani ascultând (în pridvorul Bisericii); patru stând în genunchi şi alţi doi stând (cu credincioşii) fără a se împărtăşi (în acel timp)" (Sf. Vasile 58; Sf. Grig. Nisis 4; vezi şi trebnic edit. Chişinău pg. 519).

2. Preacurvarul se va învrednici de Împărtăşirea cu Dumnezeieştile Taine după trei ani, de nu se va împotrivi mâncării uscate după ora noua şi de va face câte 250 metanii în fiecare zi; iar petrecând cu lenevire, să aştepte împlinirea timpului pe care l-au hotărât Părinţii (Sf. I. Post 13).

3. Femeia de va lăsa bărbatul ei şi va lua altul... să aibă pocanie în nouă ani şi să facă în toate zilele 36 metanii, mâncând numai pâine: luni, miercuri şi vineri. Bărbatul care a luat-o, acelaş canon are (P.B.G. p. 106 (66) comp. Mt. 5, 32; 19, 3-9; Mc. 10, 11-12; Lc. 16, 18; 1 Cor. 7, 10, 27).

d) *Curvia cu feţe bisericeşti,* este un păcat groaznic, care deie Dumnezeu nici să se audă între creştini; ci numai ce-i mai bun, virtuos, Sfânt şi plăcut lui Dumnezeu să se vadă la ei, ca să dea Dar şi celor ce aud.

e) *Curvia cu rude spirituale.* "Pentru că rudenia spirituală este mai mare decât legătura cea după trup, noi însă am cunoscut că în oarecare locuri, unii primind copii din Sfântul şi mântuitorul Botez, şi după aceasta, mamele acestora fiind văduve, intră în legătură de căsătorie cu ei, hotărâm ca de acum înainte să nu se mai întâmple aceasta. Iar dacă cineva s-ar prinde făcând aceasta, după acest canon, unii ca aceştia întâi să se despartă de însoţirea nelegiuită, iar apoi să se supună epitimiilor pentru curvie" (VI ec. 53).

2. "Cine va greşi cu naşă-sa, 9 ani să se pocăiască metanii în zi 150".

3. "Cine cu fină-sa ce au botezat-o, 12 ani şi metanii 300" (P.B.G. p. 110 (86),).

4. "Cine va curvi cu mama naşă-si, 11 ani; iar cu naşa 20 de ani" (Molitfelnic).

5. "Iar cu fină-sa, care este fată sufletească, ani 20 (P.M.B. gl. 330).

6. "De va cădea cineva cu fiică-sa cea de Botez odată, se canoniseşte 8 ani, iar de mai multe ori, 10 ani, mâncând uscat după ora a noua şi făcând câte 500 de metanii mari" (pe zi).

7. "De va cădea cineva cu cumătra-sa, se canoniseşte 9 ani, mâncând uscat după ora a noua şi făcând în fiecare zi 300 de metanii mari" (Sf. I. Post. Prav. Bis. Ier. N. Sachelarie).

f) *Curvia cu rudenii de sânge,* este un mare păcat, căci poate duce la mare imoralitate şi prăpăd vremelnic şi veşnic.

1. Amestecarea sângelui este păcat greu, osândit în V. Testament prin uciderea cu pietre (Lev. 18, 6-30; 20, 10-21; 2 Lege 27, 20-23). "Întâi, amestecarea sângelui, este mai grea de se va întoarce fiul spre mamă-sa, ce Domnul Dumnezeu să ferească să nu fie aceea, că se grăieşte şi greşeală mai mare ca aceasta, ce de nevoie este aceasta devine sminteală, iar de se va întâmpla cumva a fi, că vrăjmaşul nostru diavolul şi delungat de Dumnezeu, nepărăsit

se bate pururea se pieirea oamenilor, se nevoieşte să aducă rodul omenesc întru pieire; pentru că învaţă Domnul Dumnezeu pe Moise: să nu ucizi, să nu furi, să nu faci preacurvie, să nu minţi; cinsteşte-ţi pe tată-tău şi pe mamă-ta şi pe aproapele tău ca însuţi pe tine".

2. Al doilea sânge amestecat este, de se va afla tatăl cu fata lui, drept aceea, aceste două amestecături de sânge să se despartă şi 20 de ani să se pocăiască şi metanii în toate zilele câte 366. De va cădea cineva cu maică-sa odată, se canoniseşte 7 ani, iar de mai multe ori, 12 ani, mâncând uscat după ora nouă şi făcând 500 metanii mari (în zi) (Sf. I. Post. Supl.). "De va cădea cineva cu fiică-sa odată, se canoniseşte 5 ani; iar de va cădea de mai multe ori, 6 şi 7 ani, mâncând uscat după ora a noua, şi în fiecare zi făcând câte 500 metanii mari...".

3. Al treilea sânge amestecat este când păcătuieşte fratele cu sora sa de un tată şi de o mamă. Aceştia se canonisesc 20 de ani (Sf. Vasile 67; 75); iar de vor face câte 300 metanii zilnic, rămân numai pe 15 ani...

"Cel ce s-a spurcat cu sora sa de un tată, sau de o mamă, n-are iertare să intre în Biserică până nu se va depărta de neiertata şi nelegiuita faptă. Iar după ce va veni întru cunoştinţa înfricoşatului păcat, să se tânguiască trei ani, stând înaintea uşilor caselor de rugăciune şi rugându-se poporului care intră la rugăciune, ca fiecare să facă cu îndurare rugăciuni pentru dânsul către Domnul. După aceasta, alţi trei ani să se primească spre ascultarea sfintei învăţături a Scripturii, şi de rugăciunea cea de iertare să nu se învrednicească (să nu i se dea dezlegare la spovedanie). Apoi dacă a cerut aceasta cu lacrimi şi a căzut înaintea Domnului cu zdrobire de inimă şi cu umilinţă puternică, să i se dea voie alţi trei ani între cei căzuţi. Şi aşa, când va arăta rezultate vrednice de pocăinţă, în al zecelea an să se primească la rugăciune între credincioşi, fără a se împărtăşi, iar după doi ani (cu totul 12 ani), stând astfel cu credincioşii, să se învrednicească de împărtăşirea Celui Bun" (Sf. Vasile 75).

"Cel ce s-a tulburat asupra surorii sale, dispunem a se învrednici cuminecării după trei ani, dacă va primi să postească până seara şi să mănânce alimente uscate şi a face în fiecare zi câte 500 de metanii" (Sf. I. Post. 14).

"Care se va împreuna cu sora sa întru păcate, care vor fi de un tată şi de o mamă 20 de ani să nu se cuminece" (P.M.B. gl. 330). "Cel ce va curvi cu sora sa, 15 ani să nu se împărtăşească după marele Vasile. Însă după noi, de se va lăsa de păcat, va fi canonisit trei ani, mâncând alimente uscate la ora a noua şi făcând câte 200 de metanii. Dacă se arată nepăsător, să respecte cei 15 ani" (Sf. Teodor Studitul S. C. 22). Tot sub acest canon cad şi cei care păcătuiesc cu mamele lor vitrege: "Cei ce se înfurie asupra mamelor vitrege, se supun aceluiaşi canon, ca şi cei ce se pornesc asupra surorilor lor, 12 ani" (Sf. Vasile 79; 75 şi Molitf.). "Să nescine va spurca femeia tătâne-său, ce este maştehă-sa, să se canonisească 9 ani, să mănânce sec, iară sâmbăta şi Duminica şi marţi

şi joi, să mănânce untdelemn şi să bea vin, numai într-acele zile, şi să facă în toate zilele câte 36 metanii" (P.B.G. p. 91/10),). "Iar de se va afla neştine cu maştehă-sa, ani 12" (P.M.B. gl. 330; Deut. 27, 20).

Cei care turbează după mamele lor vitrege, să-şi aducă aminte de păcatul prinţului Avesalom, care a intrat la soţiile tatălui său David, împ. lui Israil, după care a fost cumplit pedepsit cu moarte năpraznică, foarte înfricoşată şi torturătoare (2 Împ. 16, 20-23; 17; 18). Sf. Ap. Pavel pe cel ce curvea cu femeia tatălui său (maşte-sa, mamă-sa vitregă), împreună cu adunarea Bisericii din Corint, în Numele Domnului Iisus Hristos, l-a dat Satanei, spre pieirea trupului, ca duhul lui să se mântuiască în ziua Domnului Iisus Hristos (1 Cor. 5 comp. 2 Cor. 2, 5-11).

4. Al patrulea sânge amestecat este când păcătuiesc verii primari. Aceştia se canonisesc 12 (10) ani şi 170 metanii pe zi.

"Cel ce va curvi cu vara sa primară, 10 ani, cu a doua vară, 9 ani", vor fi neîmpărtăşiţi. "Iar la vară-sa primară ani 10" (P.M.B. gl. 330). "De va cădea cineva cu vara sa primară, se canoniseşte 2 ani, mâncând uscat după ora a noua şi în fiecare zi făcând câte 500 metanii mari" (Sf. I. Post. Supl.).

5. Al cincilea sânge amestecat este păcătuirea vărului primar cu nepoata de vară primară; se canoniseşte 11 ani şi 100 metanii (pe zi).

6. Al şaselea sânge amestecat este păcătuirea verilor al doilea şi se curăţeşte cu pocăinţă în nouă la zece ani şi câte 150 metanii în zi, cu rugăcinea: "Doamne Iisuse Hristoase Fiul lui Dumnezeu Celui viu, miluieşte-mă pe mine păcătosul".

7. Al şaptelea sânge amestecat este păcătuirea vărului al doilea cu nepoata verei a doua, se canoniseşte cu 9 ani şi 120 metanii în zi.

8. A opta amestecare de sânge este păcătuirea verilor al treilea şi se canoniseşte cu 8 ani şi 100 metanii în zi.

Curvia cu soacra. 1. "De va curvi cineva cu mama logodnicei lui, 14 ani, şi nunta aceea să nu se facă, iar de s-a făcut nunta, să nu se despartă" (Molitfelnic vezi şi P.M.B. gl. 238). 2. "De va cădea cineva cu maica şi cu fiica, se canoniseşte 4 ani, mâncând uscat după ora a noua, şi în fiecare zi făcând câte 300 de metanii mari" (Sf. I. Post. Supl.). 3. "Iar de se va întoarce spre soacră-sa, să se canonisească 15 ani, şi în toate zilele câte 160 de metanii" (P.B.G. p. 91/8). 4. "Să nescine va lua o femeie şi va zăcea cu dânsa şi după aceea se va spurca şi cu soacra sa, acea soacră să iasă şi să se călugărească într-o mânăstire, şi să slujească lui Dumnezeu pentru sufletul ei, iar acel bărbat să petreacă cu femeia lui şi să robească drept acele păcate în 15 ani" (P.B.G. p. 112/90; Deutr. 27, 23).

Curvia cu cumnata. 1. "Cine va curvi cu cumnata, ani 11" (Molitf.). 2. "Iar la femeia frăţine-său ani 11" (P.M.B. gl. 330). 3. "Pe cel ce va păcătui cu cumnata sa, îl scoatem de la cuminecare 2 ani, de va mânca alimente uscate după ora a noua şi va face câte 300 de metanii în fiecare zi, iar de se va supune lenevirii,

plinească anii cei hotărâţi de Părinţi" (Sf. I. Post. 15).

Curvia cu doi fraţi. 1. "Femeia cu doi fraţi ani 11" (Molitfelnic şi P. M. B. gl. 330; Sf. Vasile 78; 87). 2. "Iar dacă vreo femeie ar cădea în curvie cu doi fraţi, se canoniseşte 3 ani, mâncând uscat după oara a noua şi făcând în fiecare zi câte 300 de metanii mari" (Sf. I. Post. Supl. Deuter 27, 22). Dacă vreo femeie va cădea în păcat cu vreun famen, trei ani se canoniseşte, mâncând uscat după al 9-lea ceas şi făcând în fiecare zi câte 300 de metanii mari.

g) Curvia cu necreştini e un păcat înfricoşat, pentru că acel uşuratic şi ticălos creştin sau creştină, devine un corp cu persoana păgână sau anticreştină, cu care s-a împreunat. *"Dar nu ştiţi, că trupurile voastre sunt mădularele lui Hristos? Deci dar, pe mădularele lui Hristos le voi face mădulare ale curviei? Să nu fie. Au nu ştiţi că cel ce se lipeşte de curvă un trup este? Că vor fi* - zice Domnul - *amândoi un trup..."* (1 Cor. 6, 15-16; 3, 16-17; comp. 2 Cor. 6, 14-18). Dumnezeu a poruncit fiilor şi fiicelor poporului Său, să nu se înrudească cu păgânii (Ieş. 34, 16; 2 Lege 7, 3; Ezdra 9, 12). Dacă pe cel mai înţelept, vestit şi luminat împărat al lui Israil, pe Solomon, femeile de alt neam l-au prostit, idolatrizându-l; cu cât mai mult pe creştinii mai puţin luminaţi îi vor prăbuşi acelea în întunecatele bezne ale feluritelor abateri, depărtări de Dumnezeu şi idolatrizări?! (3 Împ. 12; 2 Paral. 1-10).

"De va cădea cineva cu femeie de alt neam, adică cu evreică, turcoaică sau eretică, neavând femeie legiuită, trei ani se canoniseşte, mâncând uscat după al 9-lea ceas şi făcând în fiecare zi câte 200 de metanii mari. Asemenea se canoniseşte şi femeia care nu are bărbat legiuit, de va păcătui cu unii ca aceştia. Iar bărbatul care are femeia legiuită, şi femeia care are bărbat legiuit, de vor cădea cu nişte feţe ca acestea, patru sau cinci ani se canonisesc, mâncând uscat după al 9-lea ceas şi făcând câte 250 de metanii mari.

Curvia peste fire. Cel ce va umbla cu femeia lui peste fire, ani 5 şi Preot să nu se facă... Aşa să canoniseşti şi pe femeie, de va fi fost cu voia ei; iar de-i va fi fost cu sila, mai uşor să o canoniseşti; însă precum vei pricepe tu sila ei (Canon molitfelnic). Cel ce va umbla cu femeie străină peste fire, 15 ani.

Bărbatul de se va afla cu femeie afară de fire, care lucru este afară de firea omenească, acela să se despartă din alesul şi blagocestivul neam al creştinilor, ca o amestecare rea şi lucru ruşinat, şi să se despartă de dânsul femeia (de nu-şi revine nici face roade vrednice de pocăinţă ş.a.), fără de cuvântul nimănui, şi să-şi ea zestrea ei şi darurile cele dinaintea nunţii, şi dintr-averea lui cât va fi a treia parte peste darul nunţii dinainte, atâta să ia (după o pravilă veche de la Ohrid). Care va face cu femeia lui afară de fire, acela Preot să nu se facă; ci numai să se despartă de tot de dânsa şi dacă se va despărţi, atunci să se canonisească 15 ani să nu se cuminece (I. Post. şi Gr. Solun. P.M.B. gl. 231).

Sfat pentru paza de orice desfrânare. *"Bine este omului de femeie a nu se atinge, adică a vieţui în feciorie curată* - zice Apostolul - *dar pentru* (evitarea) *curviei, fiecare bărbat să-şi aibă femeia sa şi fiecare femeie să-şi aibă bărbatul său".* Pentru amândouă părţile grăieşte aici Apostolul: şi pentru bărbat şi pentru femeie, căci urmează bărbatul adică a vrea întreaga înţelepciune, iar femeia a nu vrea! Şi altminterea: bărbatul a nu vrea întreaga înţelepciune şi femeia a o vrea. Zicând dar Pavel că pentru curvii se cuvine a se ierta nunta, îndeamnă pe cei căsătoriţi spre înfrânare şi spre întreaga înţelepciune, căci dacă pentru a nu urma curviei, s-au iertat a se face nunţile şi a se însoţi oamenii după lege, apoi nu sunt datori cei căsătoriţi, cu desfrânare a se împreuna şi curvăsăreşte, ci cu întreagă înţelepciune, pentru singura facere de copii. Că pentru aceasta se zice nunta cinstită, pentru că păzeşte pe oameni întru întreagă înţelepciune a trupului şi pentru că-i opreşte pe ei despre a curvi şi a preacurvi.

"Bărbatul datornica dragoste să-i dea femeii, aşijderea şi femeia bărbatului. Femeia trupul său nu-şi stăpâneşte, ci bărbatul; aşijderea şi bărbatul, trupul său nu-şi stăpâneşte, ci femeia". Deşi femeia nu-şi stăpâneşte trupul ei, ci bărbatul, (ca şi bărbatul, pe al cărui trup e stăpână femeia) însă numai în împreunarea cea după fire, dar nu în cea afară de fire şi fărădelege; pentru aceasta, dacă bărbatul vreunei femei ar cere cu nelegiuire a se împreuna cu dânsa afară de fire, ea la aceasta nu trebuie a se supune, ci cu tot chipul să-l oprească şi să nu-l primească.

"Vrednice de laudă cu adevărat şi chiar hrisostomiceşti (adică de aurită gură) sunt cuvintele lui Ioan celui cu multe daruri împodobit, care a scris la această zicere: "Femeia trupul său nu-l stăpâneşte, ci bărbatul, asemenea încă şi bărbatul, trupul său nu-l stăpâneşte, ci femeia". Deci, de te va chema pe tine vreo curvă, gândeşte-te în sineţi la graiul acesta şi zi: că bărbatul trupul său nu-şi stăpâneşte, ci femeia, şi graiul scrie-l pe faţa ta şi zi-i curviei: "Ce mă chemi? Trupul nu este al meu, ci al femeii mele, şi nu cutez lucrul străin a-l da. Zestrea ei (adică a femeii tale) nu cutezi a o spurca, nici lucrurile ei îndrăzneşti a le cheltui, şi trupul ei cutezi a-l spurca? Zi, că nu te apropii de aceasta, că acest lucru nu este al meu, ci este străin. Că au doară al curviei este trupul? Eu, trup de curvă nu primesc, acesta este al femeii mele, teme-te de Hristos, şi zi: că, trupul acesta este mădular al lui Hristos".

"Asemenea şi pe tine femeie măritată, de te-ar îndemna vreun alt bărbat la preacurvie, zi lui cuvântul acesta al Apostolului, că adică: *"Femeia trupul său nu-şi stăpâneşte, ci bărbatul".* Ce mă chemi, omule? Sau, ce mă îndemni spre preacurvie? Trupul meu, nu este al meu, ci al bărbatului meu, şi eu nu-l stăpânesc, ci bărbatul meu. Şi apoi cum pot eu să dau trupul cel străin? Şi dacă eu nu cutez să vând lucrul şi zestrea bărbatului meu, cea neînsufleţită, cum voi cuteza să dau trupul meu, care este zestrea însufleţită şi agonisita

cea vie a bărbatului meu, sau cum voi da eu trupul meu, care este trup al lui Hristos? Fugi departe de la mine, preavicleanule om" (Tom. I. Teofilact la ep. I. Cor. 7, 2-5; 1 Tes. 4, 3-8; Evr. 13, 4).

Mai bine întemniţat decât liberat prin necinstirea soţiei mele. Aşa au zis şi zic adevăraţii soţi creştini. Unul din părinţi ne-au spus nouă de la Părintele Evsevie, că: Un negustor oarecare din cetatea noastră (Ascalon) înotând cu corabia sa la Africa, pe Marea învăluită de furtună, i s-a sfărâmat corabia, şi cu această ocazie şi-a pierdut toată averea sa, cât şi pe cea străină, singur el doar a scăpat. Întorcându-se după acea nefericire la casa sa, l-au şi prins datornicii şi l-au băgat în temniţă. Astfel risipindu-i-se toate din casă, nu i-au lăsat lui nimic, fără numai hainele pe care le purta şi pe soţia lui. Femeia lui, de multă lipsă, umbla din loc în loc să-şi câştige pâinea de toate zilele, din care să aducă şi bărbatului său. Odinioară stând ea şi mâncând cu bărbatul său în închisoare, a intrat acolo un boier ca să dea milostenie celor din temniţă, şi văzând pe femeie stând lângă bărbatul său, s-a rănit cu inima spre ea, văzându-i frumuseţea, pentru că era foarte frumoasă. După plecarea din temniţă, boierul acela, a chemat-o afară printr-un om trimis al său. Femeia s-a sculat de lângă soţul ei întemniţat şi s-a dus la boier afară, socotind că-i va da ceva milostenie. Boierul, luând-o deosebi, i-a zis: "Care e pricina de stai în temniţa aceasta?" Femeia îndurerată i-a spus lui toate. Atunci boierul a zis către ea: "Dacă voi răscumpăra toată datoria voastră, oare te vei culca cu mine în noaptea aceasta?" Femeia cea frumoasă cu trupul dar şi mai frumoasă cu sufletul şi curată la minte, i-a zis lui: "Oare nu ai auzit, stăpâne al meu, pe Apostolul zicând: *Cum că femeia nu-şi stăpâneşte trupul său, ci bărbatul!?* Deci îngăduieşte-mă, te rog, să întreb pe bărbatul meu, despre propunerea dumitale". Şi mergând în temniţă, a spus bărbatului cuvintele cu propunerea nelegiuită a necuratului boier. Bărbatul fiind plin şi el de înţelepciune, şi credincios spre a sa femeie, n-a vrut ca prin acea avere, câştigată prin curvia soţiei sale, să se slobozească din temniţă; ci foarte suspinând, a lăcrimat şi a zis către femeia sa: "Mergând, soro, să răspunzi acelui boier: "Noi, stăpâne, o astfel de slobozire, prin curvie nu vrem nici măcar s-o auzim, căci avem pe Dumnezeu Care a zis prin Proorocul David: *"Nu vă nădăjduiţi spre boieri, spre fiii oamenilor, întru care nu este mântuire"* (Ps. 145, 2). Deci, de vreme ce Dumnezeu Care stă pe Heruvimi şi vede adâncurile, este Acela ce priveşte şi spre cei ce stau închişi în temniţa aceasta, nădăjduim că El cu judecăţile care le ştie ne va izbăvi pe noi de necazul acesta; iar tu mergi în pace...". Femeia ascultând de soţul ei, sculându-se a mers la boier şi i-a spus cele ce o învăţase bărbatul său.

În acele zile, era închis în temniţă, împreună cu dânşii, un oarecare tâlhar. Acela privea auzind toate cele ce se grăiau şi se făceau de dânşii. Acesta suspinând întru sineşi, a zis: "Iată în ce mare strâmtoare petrec în această temniţă oamenii aceştia, însă curăţia lor n-au vrut să şi-o spurce ca să se

izbăvească din temniță; ci mai mult decât bogăția, ei și-au ales a-și păstra curăția lor, și pe toate cele din viața aceasta le-au defăimat ca numai lui Dumnezeu să fie plăcuți... Dar eu ticălosul ce voi face, fiindcă niciodată măcar în minte n-am cugetat, cum că este Dumnezeu! Pentru aceea și la ucideri mult m-am făcut vinovat!" Acestea zicându-le tâlharul în sineși, a chemat pe soții binecredincioși la sine prin ferestruică, unde era închis și le-a zis lor: "Să știți, că eu am fost tâlhar și multe răutăți, furturi, jafuri și ucideri am făcut! Acum știu bine, că ori în ce ceas va veni ighemonul, mă va scoate din temniță și-mi va tăia capul meu, însă de vreme ce am văzut curăția voastră, m-am umilit de voi. Deci mă rog vouă: După moartea mea, să mergeți la cutare loc (spunându-le anume) în zidul cetății și săpând să luați aurul cât îl veți afla acolo, cu care să vă plătiți datoriile voastre, împlinindu-vă din ceea ce va mai rămâne feluritele trebuințe ale voastre, și să vă rugați lui Dumnezeu pentru mine, ca și eu să aflu milă de la Dânsul"...

După câteva zile a venit în cetate ighemonul, și a poruncit să scoată din temniță pe tâlhar, căruia să-i taie capul. A doua zi după decapitarea tâlharului, femeia a zis bărbatului său: "Poruncește-mi stăpâne al meu, ca să mă duc unde ne-a spus tâlharul că are comoara sa, dacă adevărat ne va spus el nouă". Bărbatul atunci i-a zis: "Mergi cu pace și Dumnezeu să fie cu tine". După ce a înserat, femeia luându-și o sapă a mers la locul unde li se spusese de tâlhar. Acolo, începând a săpa, a aflat o oală plină cu galbeni, pe care luându-i cu pricepere, încet-încet, și-au plătit ei toată datoria lor, prefăcându-se adeseori cum că de la alții se împrumută de-și plătesc datoriile. În acest chip lucrând s-au slobozit din temniță și din datorii... "Iată - zice Părintele care ne-a istorisit aceasta - că precum au păzit acești soți binecredincioși porunca lui Dumnezeu: *"Vor fi amândoi un trup și nu doi; deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă"*, așa și domnul a mărit Mila Sa spre dânșii" (Prolog 14 și 13 iunie). Aceștia ne îndeamnă a ne alimenta zilnic din Dumnezeieștile Scripturi, căci învățăturile evanghelice garantează perfecția morală și o apăra de ispitele ce-i amenință curățenia trupului și a sufletului...

Vameșul Musha mântuit prin o femeie necăjită miluită de el fără a păcătui cu ea (Prolog 26 octombrie). În cetatea Tirului a fost un vameș anume Musha, care ne-a povestit despre el acestea: Cum că fiind eu întru cele de acolo și luând zeciuială de la oamenii oaspeți; odată am înserat. Deci seara târziu fiind, mă duceam să mă spăl la baie. În cale am aflat o femeie prin întuneric stând, și apropiindu-mă de dânsa am început a-i grăi de păcat, iar ea s-a învoit să vină cu mine. Eu de poftă și de bucurie drăcească fiind cuprins, am luat-o și m-am întors cu ea la gazdă. La masă, femeia nici n-a mâncat, nici n-a băut, măcar că eu mult am silit-o, totuși, nu m-a ascultat, și m-am sculat vrând a mă duce să mă culc. Luând-o pe ea de mână, am vrut să o sărut, iar ea cu lacrimi

şi mare glas a strigat: "Vai mie străinei, ticăloasă şi pierdută de tot, cu sufletul şi cu trupul". Deci am întrebat-o de pricina întristării şi mi-a răspuns: "Bărbatul meu neguţător a fost şi înecând marfa noastră cât şi cea străină, acum este în temniţă pentru cele străine; iar eu neavând nicidecum ce să fac, că măcar pâine să-i aflu, am vrut de multa supărare, să-mi spurc trupul ca să-i câştig lui hrană, fiindcă pe toate ni le-au jefuit datornicii". Atunci am zis ei: "Ce datorii mai aveţi?" Ea a zis: "cinci litre de aur". Deci eu luând atâta aur, i l-am dat zicându-i: "Pentru frica lui Dumnezeu nu mă ating de tine, ci primeşte aurul acesta şi-ţi răscumpără bărbatul, şi te roagă lui Dumnezeu pentru mine, mult păcătosul".

Trecând după aceea un an, făcură unii asupra mea clevetiri nedrepte la împăratul, cum că am pierdut aurul, şi trimiţând împăratul mi-au sechestrat toată averea, şi ducându-mă la Ţarigrad, m-au băgat în temniţă, unde am stat un an de zile într-o singură cămaşă veche. Şi în toate zilele auzeam cum că vrea împăratul să mă omoare, spre pilda altora, încât nu mai eram sigur de viaţă.

Plângând eu şi tânguindu-mă pentru aceasta şi în mare mâhnire fiind, odată am adormit şi am văzut pe femeia aceea, căreia îi dădusem cele cinci litre de aur, care îmi zise: "Ce-ţi este, stăpâne, şi pentru ce eşti ţinut aici?" Eu am zis: "Clevetit sunt, şi mi se pare că împăratul vrea să mă omoare". Atunci ea mi-a zis: "Vrei să mă duc pentru tine la împărat ca să te sloboadă?" Şi am zis ei: "Dar te ştie pe tine împăratul?" Ea a zis: "Mă ştie". Deci, după ce m-am deşteptat, nu mă pricepeam ce să fie aceasta. Tot astfel mi s-a îmtâmplat şi în noaptea a doua, arătându-mi-se şi zicându-mi: "Nu te teme, eu te voi scăpa". A doua zi a poruncit împăratul de m-au dus în palatele împărăteşti, unde după ce am intrat şi m-a văzut împăratul în haină urâtă şi ruptă, mi-a zis: "Iată că te iert". Iar eu căutând am văzut şi pe femeia aceea stând la dreapta împăratului şi zâmbind spre mine. Atunci a poruncit împăratul ca să mi se întoarcă toată averea mea, ba şi de la sine mi-au mai dat multe daruri, cu multă cinste, şi m-a rânduit iarăşi la locul meu, ba încă m-au făcut peste toţi vameşii îndreptător.

Apoi în noaptea viitoare iarăşi mi s-a arătat acea femeie zicându-mi: "Oare ştii tu cine sunt eu? Eu sunt acea femeie cu care tu ai făcut milă, şi pentru Dumnezeu, nu te-ai atins de trupul meu, ba încă mi-ai răscumpărat şi bărbatul din amara temniţă şi de la moarte, şi pe mine de atunci m-ai făcut a nu cădea în curvie pentru pâine, ca să nu-mi moară bărbatul de foame. Drept, pentru care şi eu te-am izbăvit pe tine din primejdie".

Deci acestea auzindu-le fraţilor, să cunoaşteţi puterea milosteniei, încă vedeţi şi iubirea de oameni a lui Dumnezeu, că iată Preasfântul Dumnezeu S-a arătat şi a zis către dânsul: *"Tu pentru Mine ai făcut milă cu acea femeie, pentru care Eu am mărit Mila Mea spre tine"*. Cu adevărat, fraţilor, mare este puterea milosteniei, căci şi întru acest veac face bine şi în veacul ce va să fie mergem mai înainte printr-însa să vedem Faţa lui Dumnezeu, şi ne răsplăteşte

nouă Dumnezeu de şaptezeci de ori câte şapte. Acestea auzindu-le, părinţilor şi fraţilor, *să fim milostivi, precum şi Părintele nostru cel Ceresc milostiv este. Căruia se cuvine Slava,* cinstea şi închinăciunea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Credincioasa păzită de păcat prin rugăciuni. O femeia oarecare cu numele Sofia, din părţile Fecozeliei, mergea la Sfântul Mina, ca să se închine; şi a întâmpinat-o un ostaş, pe când mergea pe cale, şi poftind-o pe dânsa, vrea să o silească la desfrânare. Iar ea împotrivindu-se chemă în ajutor pe Sfântul Mucenic Mina, care n-a trecut-o cu vederea, ci şi pe silitor l-a certat, şi pe femeie a păzit-o nespurcată. Pentru că ostaşul acela, legând calul de piciorul său cel drept, vrea să siluiască pe femeie. Iar calul sălbăticindu-se, nu numai că a apărat pe femeie, ci şi pe stăpânul nelegiuit l-a târât până la Biserica Sfântului Mina, nechezând şi sforăind, încât a scos pe mulţi afară ca să-l vadă, - căci era praznic şi se adunase mulţime de norod la Sf. Biserică. Ostaşul acela văzând adunare de bărbaţi, iar calul tot speriat, şi că nimeni nu putea să-l ajute, s-a temut să nu pătimească de la cal ceva rău, deci, fără ruşine şi-a vădit fărădelegea sa, mărturisind-o înaintea tuturor; atunci îndată a stat calul şi s-a făcut blând. Iar ostaşul intrând în Sf. Biserică a căzut în genunchi, rugându-se şi cerând de la Dumnezeu iertare pentru greşeala sa (V. Sf. 11 noiembrie o.c. pg. 390-391).

Fugiţi de curvie. Ascultaţi curvarilor! Pentru ce a-ţi lăsat poruncile Domnului şi a-ţi mers în urma poftelor voastre josnice? În casele curvelor v-aţi adunat şi a-ţi făcut preacurvii. Cai turbaţi v-aţi făcut curvarilor, fiecare nechezând (răcnind şi chiotind) spre femeia aproapelui! "Nu voi cerceta pe aceştia cu bine - zice Domnul - ci le voi face ca lui Sedechia şi lui Ioachim, pe care i-au ars împ. Babilonului cu foc, pentru fărădelegile pe care le făceau cu fiicele cetăţenilor lor. Drept aceea, fugiţi de curvie, ca să nu fiţi osândiţi în focul cel veşnic" (V. Sf. 2 oct. şi Prolog. 25 octombrie). Sfinţii se luptau până la sacrificiu contra păcatului curviei (Vezi "Cele patru feluri de vieţuire creştinească" de autor).

Fiecare creştin şi creştină, ştie cum că: "nici noaptea nu trebuie să fie fără ruşine, sub cuvânt că e întuneric", şi că: *"pudoarea trebuie să strălucească în inima sa ca o făclie"* (Climent Alexandrinul Pedag. 2,10).

Înfricoşata pedepsire a desfrânatului. Odinioară umblând pe drum Sf. Andrei cel nebun pentru Hristos, a întâmpinat pe un oarecare boier, trecând pe alături, şi înţelegând-i viaţa, a scuipat spre dânsul, zicându-i: "Vicleanule desfrânat, batjocoritorule al Bisericii, au nu te prefaci că la Sf. Biserică mergi, şi zici: "mă duc la utrenie", când tu faci lucrurile cele spurcate ale satanei? Nelegiuitule, care în miezul nopţii te scoli şi mânii pe Dumnezeu! Iată, acum a sosit vremea ta, ca să-ţi iei pedeaspa după faptele tale. Au ţi se pare că te vei putea tăinui de înfricoşatul ochi al lui Dumnezeu, Cel ce pe toate le încearcă?" Iar acel boier auzindu-le acestea, şi-a atins calul şi s-a dus, ca să nu se ruşineze

mai mult. După câteva zile, s-a îmbolnăvit acela, de o boală rea, şi a început cu încetul să se usuce carnea de pe el; iar cei din casa lui, îl purtau din Biserică în Biserică şi de la doctor la doctor, şi nu se folosea cu nimic. Iar după puţin, păcătosul acela, s-a dus în veşnica muncă. Căci într-o noapte, a văzut Sfântul, aproape de curtea lui, pe Îngerul Domnului, venind dinspre apus, care era ca o văpaie de foc, şi ţinea un toiag mare de văpaie; iar dacă a mers la acel bolnav, a auzit un glas de sus, zicând: "Bate pe acel batjocoritor şi urât desfrânat; şi bătându-l să-i zici aşa: Oare vrei să mai faci păcate şi să sminteşti pe mulţi? sau prefăcându-te a merge la utrenie, oare vei mai merge la diavoleasca fărădelege?" Şi a început îngerul a-l bate şi cele poruncite a-i zice lui. Şi se auzea glasul celui ce grăia şi bătaia toiagului, iar cel ce bătea era nevăzut; şi aşa muncindu-se omul acela, a ieşit duhul său (V. Sf. 23 decembrie).

25. Am preacurvit cu dobitoace şi cu păsări?

Păcătuirea cu dobitoacele, în V. Test. a fost osândită prin uciderea cu pietre (Ieş. 22, 19; Lev. 18, 23-24; 20, 15-16; 2 Lege 27, 21).

Cei care au păcătuit înainte de a fi împlinit 20 de ani, atingându-se de dobitoace, se canonisesc 15 ani, împărtăşindu-se numai de rugăciune. Cei în vârstă de 20 de ani de vor cădea cu dobitoace, uneori se canonisesc cu 20 de ani depărtare de Dumnezeiasca împărtăşire; iar de vor cădea de mai multe ori, să se canonisească 25 de ani.

Cei care după vârsta de 20 de ani (25 ani şi peste) având şi femei, au căzut în păcat cu dobitoacele, să se învrednicească numai de împărtăşirea rugăciunii 25 de ani; la urmă împlinind cinci ani de împărtăşirea rugăciunii Preoţilor (cu totul 30 de ani), apoi să se învrednicească de Sfintele Taine.

"Dacă unii având femei, au păcătuit (cu dobitoace) peste vârsta de 50 de ani, să se învrednicească împărtăşirii la ieşirea din viaţă" (Ancira 16; Sf. Vasile 7; 62; Sf. Grigore Nisis 4).

"Dacă va cădea cineva în păcat cu dobitoc de multe ori, având şi femeie, opt ani se canoniseşte. Iar de nu are femeie, şi odată sau de două ori, sau de trei ori a căzut, trei ani se canoniseşte, după al nouălea ceas mâncând uscat şi făcând 300 de metanii mari. Aceste canonisiri să le ia şi femeia ce va păcătui cu dobitoc" (Vezi subînsemnarea can. 35 Sf. I. Post. "Pidalion" fila 470).

"Să nescine (dacă cineva) va curvi cu dobitoc ce nu se mănâncă, să se pocăiască trei ani şi metanii 300 în zi; iar de va înmulţi ai (a păcătui) acela 10-12 ani şi metanii 300; iar de va păcătui cu dobitoc ce se mănâncă, să aibă pocanie 15 ani, metanii câte 500, iar acel dobitoc spurcat, să se lepede câinilor de mâncare. Cine cu câini va curvi, 6 ani şi metanii câte 160" (Prav. Mică Bisericească gl. 84, 85; 2 Lege 27, 21).

Cel ce va face curvie cu animale, după Marele Vasile, va fi neîmpărtăşit 15

ani. Noi însă rânduim ca să nu se împărtăşească 3 ani, dacă se va lăsa de păcat, mâncând hrană uscată la ora 9 (3 după amiază) şi de va face câte 200 metanii pe zi. Dacă se va arăta nepăsător, să împlinească cei 15 ani (Sf. Teodor Studitul, S. C. 21).

Tratarea şi vindecarea celui ce a curvit cu o junice. Vrednic de însemnare este mijlocul acela cu care s-a slujit un Duhovnic iscusit, ca să îndrepteze pe un păcătos nesimţitor, ce cădea cu o junice. Întâi i-a zis aşa: "Tu, păcătosul, ai dobândit acum o rudenie cu acea junice, nouă şi neauzită, şi te-ai făcut şi tu asemenea ca dânsa, dobitoc şi necuvântător. Deci, o lună deplin să mergi în fiecare seară şi să te închizi în grajdul tău; acolo căzând la pământ, pe brânci ca dobitoacele, să-ţi pui pe spate samarul măgarului tău, şi cu acest fel de chip să ceri cu lacrimi iertare de la Dumnezeu pentru acest înfricoşat păcat ce ai săvârşit". Aşadar făcând aceasta ticălosul acela venind întru simţirea răutăţii sale, s-a îndreptat - pe care cei de mai înainte, Duhovnici, cu feluri de chipuri, n-au putut să-l îndrepteze (Carte f. folositoare de suflet", o.c. pg. 56).

26. Am trăit în concubinaj?

Concubinajul e un păcat foarte greu şi urâcios, adică atunci când omul îşi ia femeie şi trăieşte cu ea fără cununie, adică fără binecuvântarea Bisericii lui Dumnezeu. "Cel ce are concubină şi nu vrea nici a o lăsa, nici a se cununa cu femeia sa, nu se cuvine a-i primi darurile la Biserică, ale cărei legi le bârfeşte şi le defaimă prin faptele sale" (Sf. Nichifor 33; P.M.B. gl. 208 şi 235). Cine a trăit în concubinaj nu poate fi hirotonisit (Apost. 17; 18; Sf. Vasile 12).

Curăţeşte-ţi putrejunile. Acum vreo 30 de ani, trăia într-o ţară, vecină cu a noastră, un Preot învăţat şi evlavios. El ducea o luptă plină de izbândă contra feluritelor învăţături dezmăţate a majorităţii parohienilor. De la un timp însă creştinii nu mai ţineau seamă de învăţăturile şi cuvântările lui. Făceau care cum îi ducea capul şi cum apucaseră şi ei de la alţi stricaţi înaintaşi ai lor. Întâmplarea a făcut ca bietul Preot să cadă de pe cărarea unui deal într-o râpă, aşa de greu, încât şi-a rupt un picior. Nişte oameni din apropiere văzându-l, l-au scos din prăpastie şi l-au dus la spital. Acolo doctorii i-au tăiat piciorul rupt. Rana i s-a vindecat; dar piciorul rup şi tăiat a avut grijă să-l îmbălsămeze şi păstreze. Deşi se purta pe un picior de cauciuc, Preotul pios, oriunde se ducea îşi lua cu el piciorul îmbălsămat şi noaptea dormea în pat cu el alături.

Pe când umbla el din loc în loc, sfătuind lumea a merge pe calea vieţii şi a se apropia de Dumnezeu, Isvorul fericirii omeneşti, o femeie ce trăia în concubinaj cu bărbatul ei, vine, şi pe lângă alte nevoi, îşi mărturisi Preotului şi felul ei de viaţă familiară. Preotul, cu Sf. Evanghelie în mână şi cu Cuvântul lui Dumnezeu, o sfătuieşte pe femeie să se cunune grabnic cu omul ei, cu care trăia în concubinaj de atâta vreme. Sfaturile şi îndemnurile sănătoase ale Preo-

tului rămâneau zadarnice.

Văzând că n-o poate îndupleca cu cuvântul, Preotul ia piciorul îmbălsămat de lângă el şi-l dă femeii în mâini, zicând: "Vezi? Acesta-i piciorul meu natural, rupt într-o cădere a mea, tăiat de doctori şi îmbălsămat, cu care eu dorm în fiecare noapte. Iată, ţi-l dau dumitale să-l iei acasă şi să dormi măcar o noapte cu el". Femeia înfiorându-se grozav, se dete înapoi zicând: "Vai de mine, Părinte, cum pot eu să dorm cu stârvul sfinţiei tale?" Atunci Preotul i-a răspuns: "Apoi tot un stârv e şi omul acela cu care d-ta trăieşti de atâta vreme fără cununie. El nu-i soţul; ci concubinul, amantul, ibovnicului dumitale. Prin taina nunţii, omul şi femeia se sfinţesc şi devin amândoi un trup binecuvântat de Dumnezeu şi cinstit de oameni cuminţi; iar fără cununie în Biserica Domnului, bărbatul şi femeia sunt două stârvuri urâcioase lui Dumnezeu şi oamenilor cumsecade. Fără cununie, după Legea Divină, viaţa omenească e o adunătură de stârvuri şi putregaiuri, care umplu lumea de duhoarea păcatului şi a morţii. Femeie! vrei să fii un stârv ori un mădular viu şi preţios în Biserica şi Trupul lui Hristos? Legiuieşte-te". Femeia, ruşinată de vieţuirea ei păcătoasă, şi înfricoşată de cuvântul Preotului, a alergat acasă, şi sfătuindu-se cu soţul, şi-au scos formele şi s-au cununat îndată.

În situaţia femeii acesteia, ce trăia în concubinaj de ani de zile, sunt şi majoritatea creştinilor care trăiesc contra Dumnezeieştilor învăţături, părăsind pe Dumnezeu şi făcând poftele diavolului, trăind necununaţi de Sf. Biserică. Nişte adunături de stârvuri sunt şi majoritatea creştinilor, care nesocotind Cuvântul Domnului, se lipesc de bunătăţile pieritoare ale lumii acesteia, pierzându-şi vremea cu gustărelele diavolului, chiar şi în Biserica lui Dumnezeu. Aceasta-i o groaznică orbire sufletească şi merită cea mai cumplită bătaie Dumnezeiască, pentru nesocotirea învăţăturilor Sf. Biserici. Voia lui Dumnezeu e ca nici unul din oameni să nu se piardă; ci să se mântuiască, venind la cunoştinţa adevărului (Mt. 24, 15).

Odinioară vestitul împărat Alexandru Macedon, copleşit de o poftă nebună spre a deveni stăpânitorul Atenei, capitala Greciei, zicea adeseori: "Trebuie cu orice preţ să pun mâna pe acest oraş măreţ. M-am hotărât să-l câştig: fie prin prietenie, fie prin sabie şi sânge". O sete mai arzătoare trebuie a sili pe fiecare creştin, şi să-l împingă a face şi sacrifica totul pentru dobândirea Patriei Cereşti, a Ierusalimului de sus, unde va afla desăvârşita fericire eternă. Ierusalimul Ceresc e aşa de minunat şi frumos edificat de Dumnezeu, încât ochiul omenesc nu-l poate vedea de aici, pensula nu-l poate zugrăvi, condeiul nu-l poate descrie, urechea n-a auzit şi la inima omului nu s-au suit, bucuriile, bunătăţile şi fericirile ce Domnul le-a pregătit celor ce-L iubesc pe Dânsul şi fac voile Lui.

Ierusalimul Ceresc, cu toate minunăţiile lui, e un oraş aşa de frumos, încât

toate oraşele lumii, cu cele mai renumite clădiri ale lor, pe lângă acesta, nu sunt decât doar nişte mormane de ruinături; toate grădinile publice şi cele particulare, cu cea mai multă măiestrie lucrate şi împodobite, faţă de el, sunt ca nişte tufişuri şi mărăcinişuri greţoase; toate dulceţile, bunătăţile şi fericirile lumii acesteia, nu-s decât o amărăciune a fierei faţă de bunătăţile lui eterne; iar măreţia şi strălucirea lumii acesteia deşarte, faţă de el, nu sunt decât o umbră amăgitoare. Acestea ştiindu-le sigur, fiecare creştin trebuie să suspine în orice clipă şi să se ostenească cu bună chibzuială spre a deveni cetăţean pe veci al acelei cetăţi eterne. Fiecare din noi trebuie să ne smulgem din iureşul plăcerilor lumii acesteia, amăgitoare şi grabnic trecătoare, şi să luptăm cu bună socoteală, spre a deveni cetăţeni ai acestui Ierusalim Ceresc (Ier. 15, 19-21; comp. Lev. 1, 1-11; Ez. 22, 26; 44, 28; Mal. 3, 7-9), cu orice preţ: fie prin credinţă, nădejde şi dragoste aprinsă de Dumnezeu, fie prin calvarul vieţii noastre, împuternicit de Crucea şi Jertfa Domnului de pe Golgota.

Aceasta ne-o adevereşte Sf. Scriptură, zicând: *"Pentru ce mori casa lui Israil? Au doară vreau eu moartea celui fărădelege* - zice Domnul - *şi nu mai vârtos să se abată de la calea cea rea şi să fie viu?... Faceţi-vă inimă nouă şi duh nou, că Eu nu vreau moartea celui ce moare; ci vă întoarceţi şi veţi fi vii"* (1 Cor. 10, 19-22; 2 Cor. 16, 14-18; Apc. 17, 19).

27. Am păcătuit cu soţia când era însărcinată (gravidă)?

Cei căsătoriţi, spun medicii, că trebuie să vină în contact odată sau de două ori pe săptămână, ca să poată zămisli şi a da naştere la copii sănătoşi. Precum pomul scuturat des, după ce la primele scuturături a lăsat să cadă fructele cele coapte, la următoarele scuturături îşi leapădă şi fructele cele necoapte; tot astfel şi soţii, care se împreună des, dau naşterea unor caricaturi de copii: cruzi, slabi, deformaţi, stricaţi, etc. Cei căsătoriţi, după învăţătura Sf. Biserici, au libertate a se împreuna numai marţea şi joia, când nu-i sărbătoare sau post, şi când femia este curată.

După canonul 13 al Sf. Timotei cei căsătoriţi trebuie să se abţină la sărbători, sâmbăta şi Duminica. La fel în timpul postului "ca să se îndeletnicească cu postul şi cu rugăciunea" (1 Cor. 7, 5), pe cât este cu putinţă, precum şi în timpul scurgerilor lunare şi a purtării sarcinii.

"Şi cei căsătoriţi sunt datori a-şi fi lor judecători, adică, este cuviincios lucru a se depărta unul de altul prin învoirea fiecăruia, când se zăbovesc în rugăciune, apoi să se împreune iarăşi, a spus Ap. Pavel" (1 Cor. 7, 5; Sf. Dionisie 3).

"Bărbatul şi femeia să nu se afle în poftă trupească, nici sâmbăta, nici Duminica, căci într-aceste două zile mai mult se face Dumnezeiasca Liturghie; însă sâmbăta pentru sufletele pristăviţilor noştri, iar Duminica pentru învierea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, şi aceasta să fie de întocmire amânduror,

adică să fie voia şi a bărbatului şi a femeii" (P.M.B. gl. 171; Sf. Simion Tes. 9, 16; V.).

"...Păzească-se doar pe sine, cei hirotonisiţi, de legătura cu soţiile lor când vor să slujească Liturghie şi după Liturghie într-acea zi, ca cei ce sunt cinstiţi cu Cuminecătura... Deci, dacă nu mai mult, cel puţin în ziua şi în noaptea cea dinaintea Liturghiei, şi în cea de după Liturghie trebuie neapărat a se feri" (Sf. Simion Tes. 9, 14-15).

Împreunarea soţilor e oprită când femeia e gravidă. Soţii căsătoriţi după lege, nu-s datori cu desfrânare a se împreuna şi curvăsăreşte; ci cu întreagă înţelepciune, numai pentru singura facere de copii. Pentru aceasta nu se cuvine bărbaţii a se împreuna cu femeile lor când sunt îngreunate, că faptă nelegiuită este şi necuviincioasă, ca una ce nu se face spre facere de copii, şi care de multe ori se face pricină de omorârea pruncului, ce este în pântece. Pentru aceasta şi Dumnezeieştii Apostoli în Aşezămintele lor de obşte opresc aceasta a nu se face; ca şi însuşi dobitoacele cele necuvântătoare nu se împreună, când e grea partea cea femeiască. Asemenea nu se cuvine a se împreuna, când femeile lor au cele obişnuite femeieşti, că păcat de moarte fac unii ca aceştia; că pruncii aceia ce se zămislesc atunci, când maicile lor nu sunt curate de cele obişnuite lor, se nasc cu patimi de lovă sau lepră, sau scrofule şi alte patimi, mai de multe ori şi curând mor, precum zice Teodorit şi Isidor Pelusiotul şi alţi Părinţi; pentru aceasta Legea Veche porunceşte a se omorî cei ce fac aceasta; căci zice Dumnezeu în cea Leviticească: "Bărbatul care se va culca cu femeia sa, având cele obişnuite lor, şi va descoperi ruşinea ei, izvorul ei l-a descoperit şi ia deci va descoperi curgerea sângelui ei, amândoi se vor pierde din neamul lor" (Lev. 20, 18). Şi ca să zic cuprinzător şi în scurt, pentru singură facerea de copii se cuvine a se face trupeasca împreunare a lor şi nu pentru iubirea de îndulciri. Pentru aceasta şi Dumnezeu zice în cea leviticească: *"Bărbatul oricăruia s-ar face scurgere din trupul lui, chiar prin scurgerea lui necurat este el"* (Lev. 15, 2), care tâlcuind-o înţeleptul Teodorit, zice: "Şi pe cel ce visează, îl zic a fi necurat şi pe cei însoţiţi cu nunta... (Dar cum numeşte necurat pe cel ce se împreună după Lege? Arătat adică este, că Legea învaţă măsurare de împreunare, şi o porunceşte pentru facerea de copii, iar nu pentru iubirea de îndulcire a se face împreunarea; pentru aceasta, pe cei ce se împreună, necuraţi îi numeşte şi le porunceşte să se curăţească, pentru ca să oprească adeasa împreunare, cu purtarea de grijă de a se curăţi. Iar Dumnezeiescul Apostol, celor desăvârşiţi scrie, zicând: *"Cinstită este nunta şi patul nespurcat; iar pe curvari şi pe preacurvari îi va judeca Dumnezeu"* (Evr. 13, 4).

Cinstită se zice nunta şi patul nespurcat, când cei ce se împreună după nuntă, atât bărbaţii cât şi femeile, nu numai nu se spurcă prea curvăsăreşte cu alte persoane străine, ci şi când aceştia nu se spurcă cu amestecări fără de lege şi afară de fire, şi când se împreună nu pentru îndulcire trupească şi desfrânare,

ci numai pentru singura naştere de fii, şi când socotesc împreunarea trupească un semn de duhovnicească unire a lor cu Hristos şi de sporirea lor cea întru Hristos şi armonie; fiindcă nunta creştinilor celor bine cinstitori de Dumnezeu, nu este numai trupească, precum sunt nunţile, sau mai bine a zice, tocmelile păgânilor, ci are rod de duhovnicească făgăduinţă, precum zice înţeleptul Meletie Pigas. "Însă şi lucrul (adică nunta) celor ce vor a se căsători, nu este neroditor, şi fără de duhovnicească făgăduinţă; că nu este ca tocmelele cele de nuntă ale păgânilor, nu s-ar cădea a le socoti fiii creştinilor de a se uni trupeşte, ci vor avea unirea cea trupească întru a fi un trup, şi pe ştirea cea după trup, şi sporirea, cea de unire a lui Hristos, şi de creşterea cea întru Hristos şi sporirea cea tainică, ca un oarecare semn: că oare ce, ca acest lucru e taina aceasta: aşa creştinii în trup umblând nu după trup petrec (Vezi tâlc. Teofilact la ep. 1 Cor. 7, 2; Tom. I. pg. 352 şi Tom. III, pg. 643-644; Evr. 13, 4; n. 1). *"Care sunt ai lui Hristos, trupul şi-au răstignit, împreună cu patimile şi cu poftele"* (Gal. 5, 24-25; Rom. 6; 7; 8).

28. Am păcătuit cu soţia mea (cu alte persoane) pe dinapoi ca dobitoacele?

Păcatul acesta, prin care unii din oameni se pun în rândul dobitoacelor, bucură şi apropie mult duhurile necurate de cei ce păcătuiesc astfel; iar pe Îngerii lor păzitori îi scârbesc şi îi depărtează. *"Omul în cinste fiind n-a priceput, alăturatu-s-a cu dobitoacele cele fără de minte şi s-a asemănat lor..."* (Ps. 48, 12-21). Pentru ce? "Pentru că n-au căutat să păstreze pe Dumnezeu în cunoştinţa lor, Dumnezeu i-a lăsat în voia minţii lor blestemate, ca să facă lucruri neîngăduite... De aceea Dumnezeu i-a lăsat pradă necurăţeniei, să urmeze poftele inimii lor; aşa că îşi necinstesc singuri trupurile lor" (Rom. 1, 28, 24).

29. Am păcătuit cu soţia mea (cu bărbatul meu) lunea, miercurea, vinerea, sâmbăta, Duminica, în cele patru posturi, în ajunurile din cursul anului, în Sf. Praznice şi Sărbători?

Datori sunt toţi creştinii a se învoi între dânşii cu bunăvoinţă şi pietate, a vieţui cu curăţie şi rugăciuni în duh şi adevăr, în posuri şi sărbători pentru a nu se lăsa ispitiţi şi batjocoriţi de Satana (vezi despre aceasta pe larg. Tâlc. Teofilact la 1 Cor. 7, 5, 6, 7 cu tâlcul lor).

"Femeia de va vrea să se ţină de bărbatul ei, ce se zice de patul lor, sau bărbatul să se ţină de către patul femeii lui, acelora le trebuie amândurora să se tocmească întru sfatul lor, ca nu unul de dânşii de va vrea să se ţină, iar unul nu va putea ţinea, şi vor începe a bârfi, de vor umbla cu alţii, şi acest păcat este mare spre amândoi; iară se cade creştinului, femeii şi bărbatului, *două paturi să aibă de aşternut lor şi de ei (deosebit să se culce Duminica şi*

într-alte zile sfinte; şi la praznice domneşti (împărăteşti), şi în săptămâni mari, încai dintr-alte zile nu se vor putea ţinea: ci într-aceste zile alese se cade să se ţină; iară nu să se tăvălească de-a pururea ca porcul în tină; că pentru aceste chinuri neţinute, se naşte tot sămânţa hoitleană şi rea şi dintr-aceste chinuri, toată fără de frică este; nici pomenirea morţii nu umblă la mintea omului (Prav. Bis. Govora gl. 66 e. pg. 106).

Dumnezeiescul Pavel porunceşte să nu se împreune bărbatul cu femeia în vremea rugăciunii (lunea, miercurea, vinerea, sâmbăta, Duminica, prăznuirile împărăteşti şi sărbătorile Sfinţilor, Ajunurile şi Posturile) şi a Postului. *"Nu vă lipsiţi unul pe altul, fără numai de va fi ceva din învoială la o vreme, ca să vă îndeletniciţi la post şi la rugăciune"* (1 Cor. 7, 6). Şi Dumnezeiescul Gură de Aur aducând întru mărturie graiul Proorocului Iona ce grăieşte: *"Sfinţiţi, postul să iasă mirele din aşternutul lui şi mireasa din cămara ei"* (Iona 2, 15-16), zice, că nici cei însuraţi de curând, care au poftă mare şi neînfrânată, şi tinereţea înverşunată şi zburdalnică, nu se cuvine să se împreune în vremea postului şi a rugăciunii, cu cât mai vârtos ceilalţi bărbaţi şi femei, care nu au atâta silă de la trup, nu trebuie să se împreune (cuvânt pentru feciorie). Drept aceea, precum Valsamon (răspuns 8) zice: că bărbaţii cu femeile, care nu se înfrânează în postul cel mare, nu numai că nu se cuvine să se împărtăşească la Paşti, ci să se şi canonisească cu canoane, aşa şi bărbaţii cu femeile ce se vor împreuna miercurea şi vinerea, trebuie să se îndrepteze cu canoane. Iar postul de luni, măcar că este rânduit în Tipic, să se ţină de călugări, dar mulţi şi mireni şi mai vârtos femei îl postesc.

Cuviincioasă şi vrednică de plecare este şi socoteala ceea ce o pun înainte oarecare înţelepţi pentru postul de lunea, şi este într-acest fel: Domnul ne porunceşte, că de nu va prisosi dreptatea noastră mai mult decât a cărturarilor şi fariseilor, nu putem intra în Împărăţia Cerurilor, şi fiindcă fariseii posteau două zile în săptămână, precum zice fariseul: "Postesc de două ori în săptămână". Deci noi creştinii suntem datori să postim trei zile în săptămână ca să prisosească dreptatea noastră mai mult decât dreptatea fariseilor ("Carte f. f. de suflet", pg. 116-119; 16 Apostolesc; comp. can. 29 şi 89 sin. 6 ec. 49, 51, 52 Laod; 15 Petru; 1 Dionisie, 8 şi 10 Tim).

30. Am păcătuit în timpul curgerilor de sânge lunare (a) şi până în 40 de zile de la naşterea pruncului? (b).

a) Împreunarea soţului cu femeia sa legiuită în timpul curgerii sângelui, este o urâciune înaintea lui Dumnezeu. În V. Testament în timp de 7 zile de necurăţie a femeii, era oprit cu desăvârşire bărbatului de a se împreuna cu ea. *"Dacă o femeie este în curgerea sângelui firii, să se deosebească 7 zile; oricine se va atinge de ea, necurat va fi până seara... De se va culca cineva cu ea în pat,*

când este ea în curgerea sângelui, necurat va fi 7 zile, și tot patul pe care se va culca, necurat va fi. Și femeia de va fi în curgerea sângelui mai multe zile, și nu în vremea curgerii ei, și de va curge și după curgerea ei, în toate zilele curgerii necurăției ei, ca și în zilele curgerii ei, necurată va fi. Iar încetând curgerea sângelui ei, după ce vor trece 7 zile, se va curăți..." (Lev. 15, 19-33). Cei ce se tăvăleau prin păcătuire în această urâciune scârboasă, în Test. V. erau osândiți a fi uciși cu pietre: *"La femeie întru deosebirea necurăției ei, să nu intri ca să-i descoperi rușinea ei... Bărbatul care va avea pat cu femeia care are curgerea firii* (sângelui) *cea de lună, și va descoperi rușinea ei, izvorul ei a descoperit, și ea a descoperit curgerea sângelui său, amândoi să piară din neamul său... Fiți Mie sfinți, că Sfânt sunt Eu Domnul Dumnezeul vostru, Cel ce v-am ales pe voi din toate neamurile ca să fiți ai Mei"* (Lev. 18, 19; 20, 13).

b) De asemenea nu era iertat bărbatului a se împreuna cu femeia sa în timpul necurăției celor 40 de zile de după nașterea pruncului. *"Femeia însărcinată care va naște fecior, necurată ca fi 7 zile, ca și în timpul orânduirii firii, necurată va fi... Treizeci și trei de zile să stea spre a se curăți de sângele său, și de tot ce este sfânt să nu se atingă, și întru cel sfânt să nu intre, până ce se vor împlini zilele curăției ei"* (Lev. 12, 2-44).

În acest timp al necurăției, când, după Legea Dumnezeiască femeile n-au voie a merge la Sf. Biserică până după 40 de zile, pentru curățire, nu le este iertat a se împreuna cu bărbații lor. Împreunarea trupească este rânduită de Dumnezeu numai pentru facerea de copii, iar nu pentru împlinirea poftelor dobitocești, căci aceasta Dumnezeieștii Părinți zic că este curvie.

"Pentru (scăparea de păcatul) curviei, fiecare pe a sa femeie aibă-și și fiecare femeie pe al său bărbat aibă-și (1 Cor. 7, 2). "Pentru amândouă părțile grăiește aici Apostolul: și pentru bărbat și pentru femeie; căci urmează bărbatul adică a voi întreaga înțelepciune iar femeia a nu voi, și altminterea: bărbatul a nu voi întreaga înțelepciune, și femeia a o voi. Zicând dar Pavel că pentru curvie se cuvine a se ierta nunta, îndeamnă pe cei căsătoriți spre înfrânare și spre întreaga înțelepciune; căci dacă pentru a nu urma curviei, s-a iertat a se face nunțile și a se însoți oamenii după Lege, apoi nu suntem datori (siliți), cei căsătoriți, cu desfrânare a se împreuna și curvăsărește, ci cu întreagă înțelepciune, pentru singură facere de copii (vezi răspunsul întrebării 27 pg. 1662-1664).

Lehuza. "Femeia de va naște, să facă 40 de zile și după aceea să se pricestuiască; iar de va veni spre dânsa moartea degrabă, până la 40 de zile sau în ziua dântâi de nașterea ei, și atunci să se picestuiască; așijderea și coconul botezat să se pricestuiască, de-i va fi lui moartea până la 8 zile, sau și în mai multe zile, ce femeia să-i citească molitfa după nașterea ei, și așa să se pricestuiască, așijderea și coconul".

2. "Şi babele ce slujesc la naştere, învăţăm pe acelea, până a şaptea zi să vină la Sfânta Precistanie, pentru ca şi aceste slujbe de treabă slujesc; şi alte femei ce vor fi fără de slujbă, ce vor veni spre aceasta într-acel ceas de naştere, unele ca acelea să fie primite în Biserică, până a 12 zi, iar altele până la 15 zile, împotrivă care cum a slujit"...

3. "De va naşte femeia în Sfintele Paşti, aceea până la săptămână să se spele cu apă şi să ia aghiazmă" (P.B.G. pg. 103 (48),).

4. În postul mare lehuza are voie să mănânce untuldelemn şi să bea vin. Ba poate să mănânce şi lapte şi alte mâncăruri care sunt oprite în post, dacă este slăbită (Prav. Bis. Ier. N. Sachelarie).

31. După naşterea pruncului, am călcat Pravila mergând la Sf. Biserică înainte de 40 de zile?

Sf. Părinţi hotărăsc ca femeia după 40 de zile de la naştere, (ca şi în Dumnezeiasca Lege a V. T.), să meargă la Sf. Biserică spre a se curăţi prin rugăciunile sfinţilor Preoţi. Această legiuire sfântă a păzit-o chiar şi Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria (Lc. 2, 22). Deşi Preasfinţia Sa a fost şi este pururea curată (adică înainte de naştere, în naştere, şi după naştere a fost şi a rămas Fecioară), la 40 de zile după naştere (deşi era curată, dar pentru a nu da sminteală cuiva că nemergând nesocoteşte Legea) s-a dus în Biserica lui Dumnezeu respectând Legea; cu atât mai mult se cuvine a o păzi aceasta femeile creştine, cu cât ele sunt lipsite de acea curăţenie. Păcătuiesc mult femeile care merg la Sf. Biserică silind pe Preoţi a le citi molitfele de 40 de zile înainte de a se împlini, adică la 2, 3, 4, 5 săptămâni după naşterea pruncilor. Aceste creştine săvârşesc o mare obrăznicie făcând aşa... Oare cum se socotesc ele de se duc la Sf. Biserică pentru curăţirea cerută de Lege, mai înainte de 40 de zile, călcând Legea? Oare nu ştiu ele că şi astfel de păcătuire aduce osândă? Aceasta nu poate fi alta decât roada obrăzniciei, netemerii de Dumnezeu şi a mândriei, a sili pe Preot să le citească molitfele înainte de vremea hotărâtă a celor 40 zile pentru curăţirea lor (Vezi rând. cit. rug. d. 40 zile din Evhol.).

32. Ca tată am culcat fetele mai mărişoare cu mine, sau ca mamă băieţii cu mine, în pat?

Este oprit cu desăvârşire părinţilor a se culca şi a dormi astfel, pentru evitarea (înlăturarea) cumplitului păcat al amestecării sângelui.

"Nimeni să nu se apropie de vreo rudenie de sânge a sa, ca să-i descopere ruşinea. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru. Ruşinea tatălui tău şi ruşinea mamei tale să nu o descoperi, pentru că mamă îţi este: să nu o descoperi ruşinea ei. Ruşinea femeii tatălui tău să nu o descoperi, că ruşinea tatălui tău este.

"... Să nu vă spurcaţi cu nici una (rudenii ori dobitoace) dintr-acestea, că

cu toate acestea s-au spurcat neamurile, care Eu le arunc dinaintea feţii voastre. Şi s-a spurcat pământul, şi le-am răsplătit lor nedreptate pentru aceea, şi a urât pământul pe cei ce locuiesc pe dânsul. Şi păziţi toate legile Mele, şi toate poruncile Mele, să nu faceţi nici una din spurcăciunile acestea, fie moşteanul, fie nemernicul cel venit între voi. Că toate spurcăciunile acestea le-au făcut oamenii pământului, care au fost mai înainte de voi, şi s-a spurcat pământul. Şi ca să nu vă urască pe voi pământul când îl veţi spurca, cum a urât pe neamurile cele mai înainte de voi. Că oricine va face spurcăciuni de acestea va pieri din poporul său" (Levit. 18).

Răsplata lumii amăgitoare

O! vai lume înşelătoare, ce te-arăţi tu ca o floare?
Tu eşti roata-nvârtitoare, de suflete pierzătoare.
Ca o roată te învârteşti, de Hristos ne despărţeşti.
Şi ne-amâi din vreme-n vreme, pân-ne-ncarci cu sarcini grele.
Sarcini grele de păcate, cum vom da seama de toate?
Cum vom da seama de toate? La vreme de judecată,
Când ne-a judeca Hristos, căci El ne-a plăti la toţi.
Nu ne-a plăti tot o plată; ci ne-a plăti după faptă.
Care şi cum vom lucra, aşa plată vom lua,
Care-a făcut fapte bune, vor merge la Rai cu bine.
Care-a făcut fapte rele, vor merge la iad cu jele.

CURĂŢEŞTE-TE ŞI VEI FI CURAT

CINE REFUZĂ A PĂSTRA NEVINOVĂŢIA, SE CUFUNDĂ ÎN PIERZARE

33. Am divorţat de soţul meu (soţia mea) şi m-am recăsătorit?

Divorţul este desfacerea căsătoriei. În fiinţa ei, căsătoria este indisolubilă, adică nu se poate desface nici despărţi. În Dumnezeiasca Scriptură aflăm că fariseii, pentru a pune pe Mântuitorul în contradicţie cu legea mozaică, cu scopul viclean de a-L descredita în faţa poporului, a-L prezenta ca pe un uzurpator şi stricător de lege, spre a-l trage la răspundere şi condamna la moarte, L-au întrebat: "Oare se cade omului a-şi lăsa femeia sa pentru orice pricină?" Mântuitorul le-a răspuns: *"Au n-aţi citit, că, Cel ce i-a făcut din început, i-a făcut bărbat şi femeie? Şi a zis: Pentru aceasta va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa, şi se va lipi de femeia sa şi vor fi amândoi un corp. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, să nu despartă omul"*. Zisu-i-au ei Lui: *"Pentru ce dar Moise a poruncit a-i da ei carte de despărţire* (divorţare) *şi a o lăsa pe ea?"* El le-a zis lor: *"Moise pentru împietrirea inimii voastre va dat voie să vă lăsaţi femeile voastre; dar din început n-a fost aşa. Şi zic vouă: Oricine îşi va lăsa femeia sa, afară de cuvânt de curvie, şi va lua* (căsători cu) *alta, preacurveşte; iar cel ce va lua* (în căsătorie) *pe cea lăsată preacurveşte"* (Mt. 19, 3-8, 27-30; Mc. 10, 2-12). Din aceste cuvinte vedem cu destulă claritate cum, pe de o parte, Mântuitorul dezaprobând dezordinele şi înjosirea căsătoriei, îi consfinţeşte unitatea şi nedesfacerea ei, aşa cum a fost ea instituită din început; iar pe de altă parte, cum face responsabil, de păcatul preacurviei, pe bărbatul care ar fi nesocotit legea căsătoriei; şi cum totodată admite despărţirea (divorţarea) soţilor numai în caz de preacurvie.

După crearea lumii şi a lui Adam, Dumnezeu văzând că pentru Adam nu era ajutor asemenea lui, a zis: *"Nu este bine să fie omul singur pe pământ, deci să-i facem lui ajutor* (soţie) *asemenea lui"*. Dumnezeu creând pe bărbat din ţărâna pământului şi înzestrându-l cu însuşiri sufleteşti, îl destină pentru sociabilitate şi nu pentru singurătate sau izolare. Dându-i un corp mărginit, pune în el trebuinţa unui ajutor, înzestrându-l cu pricepere şi judecată, sădi în

ei nevoia de a-şi comunica gândurile şi judecăţile sale. În fine, bărbatul primind maiestatea şi puterea, îi lipsea sprijinul şi mângâierea, adică jumătatea fiinţei sale (Fac. 1, 26-30; 2, 18-22). De aceea chiar Dumnezeu creând pe bărbat din ţărâna pământului, nu procedă în acelaşi mod când formă şi pe femeie; ci o creă din însuşi corpul bărbatului, ca astfel să arate că bărbatul şi femeia nu numai că au aceeaşi comunitate de origină, dar că amândoi nu formează decât una şi aceeaşi fiinţă, stabilind între aceste două sexe - ca între două jumătăţi ale aceluiaş întreg - o tainică simpatie, care să le atragă, să le apropie şi să le identifice. Dumnezeu vrea ca să arate că dragostea ce trebuie să-i ţină strâns uniţi îşi are obârşia nu numai în unitatea sufletului, dar şi în a trupului. De aceea, Adam contemplând femeia, ce-o crease şi dădu-se Dumnezeu, înţelege că ea e jumătatea fiinţei lui, că numai cu ea şi prin ea, el va putea fi deplin: că el este inteligenţa, iar ea este inima; că el e cugetarea iar ea e simţământul; el e maiestatea iar ea graţia, el forţa, iar ea blândeţea, el autoritatea, iar ea iscusinţa de a mişca inima; el este semănătorul vieţii, iar ea pământul în care viaţa încolţeşte şi se dezvoltă. Pentru aceasta Adam plin de admiraţie şi mulţumire a şi exclamat: *"Iată acum os din oasele mele şi trup din trupul meu. Aceasta se va numi femeie, căci din bărbat s-a luat. De aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va lipi se femeia sa şi vor fi amândoi un trup"* (Fac. 2, 23-24).

Astfel, încă de la început, de la originea neamului omenesc, femeia, ca şi bărbatul, prin însăşi firea lor au avut şi au înclinaţia de a se atrage şi a trăi unul pentru altul, ajutându-se reciproc. Prin aducerea la îndeplinire a acestei înclinaţii fireşti, în urma Binecuvântării Divine, s-a constituit familia, leagănul neamului omenesc; iar caracterul acestei familii a fost unirea unui singur bărbat cu o singură femeie pentru toată viaţa, sub protecţia Darului lui Dumnezeu, Care să-i sprijine şi să-i întărească în lupta dintre înclinaţiile trupeşti şi aspiraţiile sufleteşti. Dar omul, şi în special firea femeiască, în virtutea darurilor sale intelectuale şi morale, cum şi a libertăţii de care se bucură, abuzează de legea pusă de Creator, calcă voia lui Dumnezeu, înlătură Darul Său cel sfinţitor, şi prin acestea firea omenească se face sclavă trupului şi poftelor josnice (senzualităţii). Sacra unire a bărbatului cu femeia devine un mijloc de satisfacţie a plăcerilor senzuale, ca o urmare imediată, a rezultat pe de o parte o desăvârşită înjosire şi degradare a femeii; iar pe de alta o completă abrutizare şi barbarie a bărbatului. Ideia despre comunitatea de origine a celor două sexe e întunecată prin dezordinea şi ruina morală. Pretutindeni bărbatul uită că femeia este o jumătate din fiinţa lui, ca: *"os din oasele lui şi trup din trupul lui"*, şi că unitatea bărbatului cu o singură femeie, e unitatea fiinţei omeneşti. Întradevăr, senzualismul, excesiv la care se dedase omenirea prin înstrăinarea sa de Dumnezeu, a dat ca fruct poligamia. Bărbatul dispunând de puterea brutală îşi dă curs liber

poftelor sale, se impune sexului mai slab, îl predomină şi-l reduce la o completă aservire; iar femeia devine o fiinţă cu totul inferioară, un obiect ce se poate vinde şi cumpăra, care se poate lua şi arunca după plac. Apoi satisfacţiile bestiale fiind destul de capricioase în om, şi îndestularea lor având ca condiţie voluptatea şi graţiile tinereţii, era firesc lucru ca bărbatul să nu se mai mulţumească numai cu o femeie (în păgânism şi în Iudaism) ci cu mai multe, şi curând dispreţuindu-le pe acelea să dorească altele. Astfel vedem femeia înjosită, umilită, supusă capriciilor bărbatului şi redusă la nimic. Vai! Cât de greu şi dureros a fost acest jug al sclaviei femeieşti în lumea veche păgână, ba chiar şi la evrei, şi ce urmări triste şi detestabile a avut această stare de lucruri pentru omenire! Aceasta se vede din tratarea condiţiei sociale şi morale a femeii şi a feluritelor moravuri, în istoria chinejilor, indienilor, perşilor, egiptenilor, babilonenilor, musulmanilor, etc., dar mai ales la greci şi la romani.

Din această stare deplorabilă, degradatoare, păgubitoare şi primejdioasă pentru suflarea omenească, nimeni n-a fost în stare să o ridice, decât numai Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu-Cuvântul, Cel născut din Tatăl Ceresc mai înainte de toţi vecii, Care S-a pogorât din ceruri şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt, şi din Maria Fecioară, Preacurată şi Preanevinovată, S-a făcut Om, activând strălucit, atotputernic şi universal, pătimind, jertfindu-Se şi proslăvindu-Se pentru mântuirea lumii. Acesta, prin Dumnezeiasca Sa doctrină regeneratoare, a spulberat întunericul şi a adus lumina, a depărtat răul şi a înscăunat Binele, a desfiinţat poligamia, poliandria (căsătoria cu mai mulţi bărbaţi), degradarea şi multe alte fărădelegi, care bântuiau biata omenire, silindu-le să dispară. Astfel întreaga omenire a trebuit şi trebuie a-şi schimba faţa ei urâcioasă, întunecată şi scârboasă, în adevărata faţă creată de Domnul Dumnezeu, plină de frumuseţe, lumină şi curăţie...

În Creştinism, P. Sf. Fecioară Maria fiind lăudată şi glorificată mai presus de Heruvimi şi Serafimi, face începutul unei vieţi noi, plină de consideraţie şi respect pentru, orice parte femeiască care va imita şi urma exemplul său de curăţenie şi sfinţenie, fie ca virgină (fecioară curată) fie ca mamă. Apoi atitudinea Mântuitorului Hristos faţă de femeie, în toate ocaziile activităţii sale mesianice, e atât de măreaţă, nobilă şi binevoitoare, încât condiţia femeii în nici o parte nu-i aşa de plăcută ca la popoarele creştine. Numai noua religie a lui Hristos a învăţat că femeia e o creatură înţeleaptă, capabilă de acte mari şi nobile, făcută după Chipul lui Dumnezeu, răscumpărată prin Sângele lui Hristos, destinată la o glorie nemuritoare şi fără seamăn. Nici o altă doctrină nu înalţă aşa de sus consideraţia femeii ca Creştinismul, şi în nici o altă religie nu se avântă zelul şi entuziasmul ei la o aşa înaltă perfecţie morală, ca în religia lui Hristos. Istoria Creştinismului e plină de exemple vii ale femeilor, care ne uimesc şi ne umplu de admiraţie prin pietatea şi virtuţile lor. Pentru a

reaşeza femeia pe piedestalul minunat al căsătoriei Sfinte şi curate, de unde să se avânte către idealul misiunii sale, vedem că primul act al Mântuitorului în opera de regenerare a omenirii, a fost participarea Sa la nunta din Cana Galileei, deci, la constituirea unei familii. Iisus Hristos intră în familie, se face sufletul şi modelul ei, o curăţă de toată întinarea diavolească, o sfinţeşte cu Darul Său cel Dumnezeiesc şi o readuce iarăşi la starea sa primitivă, cum o stabilise Creatorul ei din început...

Acestea având-le în vedere Mântuitorul, hotărăşte, ca cei căsătoriţi odată, să nu divorţeze, decât numai în caz când unul din soţi persistă în adulter sau preacurvie, zicând: "Ceea ce Dumnezeu a împreunat, omul să nu despartă... Oricine va lăsa femeia sa, afară de cuvânt de curvie, şi va lua alta, preacurveşte, şi cel ce va lua (în căsătorie) pe cea lăsată, preacurveşte".

Mântuitorul, Care toate cele bune şi sfinte a hotarât să fie şi să rămână statornice în vieţuirea creştinilor, curăţind şi întărind, prin Taina nunţii, legea firească a căsătoriei, a restabilit unitatea şi nedesfacerea ei pentru totdeauna (Mt. 19, 6; Comp. 1 Cor. 7, 10-11, 39; Rom. 7, 2-3). Căsătoria soţului cu soţia sa fiind o asemănare a unirii Sfinte a Domnului Hristos cu Biserica Sa (Efs. 5, 23-33) este indisolubilă, ca şi unirea Mântuitorului cu Biserica Sa. Deci, cei căsătoriţi e bine să rămână la hotărârea Divină: *"Ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă"* (Mt. 19, 6).

De asemenea şi Sf. Ap. Pavel, care e mai puţin favorabil căsătoriei, vrea şi hotărăşte ca femeia să fie legată de bărbatul său atâta, cât timp el trăieşte şi numai când soţul îi va fi murit, ea să fie liberă a se recăsători. *"Femia e legată de lege cât trăieşte bărbatul ei; iar după adormirea bărbatului ei, e slobodă să se mărite după care voieşte, dar numai în Domnul"* (Rom. 7, 2; comp. 1 Cor. 7, 39). În alt loc acest Sf. Apostol face vinovată de preacurvie pe femeia care se mărită după alt bărbat câtă vreme soţul ei trăieşte zicând: *"Pentru* (izbăvirea de) *curvie fiecare bărbat să-şi aibă femeia sa şi fiecare femeie să-şi aibă bărbatul său. Bărbatul datornica dragoste să-i dea femeii sale, aşijderea şi femeia bărbatului său"* (1 Cor. 7, 2-3). Mai departe el învaţă că soţii despărţindu-se nu se mai pot recăsători, zicând: *"Celor căsătoriţi poruncesc nu eu; ci Domnul: Femeia de bărbat să nu se despartă; iar de se va despărţi să nu se mai mărite, sau să se împace cu bărbatul său, şi bărbatul pe femeie să nu o lase"*... (Şi tu, bărbate) Legatu-te-ai cu femeie? Nu căuta dezlegare. Dezlegatu-te-ai de femeie? Nu căuta femeie (1 Cor. 7, 10-11, 27).

Soborul Sf. Apostoli ţinând seamă de sfinţenia şi indisolubilitatea căsătoriei, hotărăşte aşa: "Orice laic care-şi leapădă femeia sa şi se căsătoreşte cu alta (sau ia pe cea de altul lepădată) să se afurisească". Femeia ce pe bărbatul său îşi părăseşte, este preacurvă de a venit către altul, după sfinţitul şi Dumnezeiescul Vasile, din proorocia lui Ieremia prea bine aceasta luând-o, că fe-

meia de se va face altui bărbat, nu se va întoarce la bărbatul său, ci, spurcându-se se va spurca. Şi iarăşi: Cel ce are preacurvă, nebun şi păgân este. Deci, de se va vădi că a fugit fără cuvânt de la bărbatul său, el adică este vrednic de iertare, iar ea de certare. Iertare însă i se va da lui spre a se împărtăşi cu Biserica. Cel ce-şi va părăsi însă pe femeia ceea ce legiuit i s-au împreunat lui, şi va lua pe alta, după hotărârea Domnului, este supus judecăţii preacurviei. Şi s-au canonisit de Părinţii noştrii, unii ca aceştia, un an să se tânguiască, doi ani să asculte, trei ani să cadă, şi întru al şaptelea să stea împreună cu cei credincioşi, şi aşa să se învrednicească proaducerii, de se vor pocăi, însă cu lacrimi" (Vezi pe larg şi tâlcul acestui can. în Pidalion F. 199-200 can. 48 Apost: 86 ,VI ec.). *"De a preacurvit femeia cuiva, sau va preacurvi careva, se cuvine ei în şapte ani a dobândi îndeplinirea, după treptele cele ce deduc* (certare)" (Can. 20 Ang. Cart. 113; vezi pe larg Sf. Vasile 9; 21; 35;). Sinodul I ecumenic orândui, odată cu depunerea clericilor care şi-ar fi lepădat soţiile lor, şi afurisirea (excomunicarea) laicilor tot pentru acelaşi motiv".

După Sf. Scriptură, nu există decât un singur caz pentru admiterea divorţului, strict vorbind, şi anume: Adulterul sau preacurvia: totuşi Biserica Creştină în dezvoltarea sa, având în vedere slăbiciunile omeneşti cum şi legislaţiile civile ale împăraţilor creştini, şi considerând că societatea creştină trăind în stat era absolută nevoie de o armonizare a legilor civile cu cele bisericeşti, a admis şi alte motive de divorţ, în afară de moarte (Rom. 7, 2; comp. 1 Cor. 7, 39) şi de adulter sau preacurvie (Mt. 5, 32; can. 87 Trulan 9 şi 25 Sf. Vasile), între care mai putem cita: atentatul contra unuia din soţi (Can. 91 sin. 6 ec.), dezertarea unuia din soţi la necredinţă, erezii ori păgânism (1 Cor. 8, 15; can. 7 Trulan); consacrarea în treapta de Episcop (Can. 48 Trulan), intrarea în viaţa monahală (Nuvela 123 a lui Iustinian: 6 ec. 12, 48), absentarea fără veste timp de peste 5 ani (Can 93 Sin. 6 ec. 31; 36; Sf. Vasile), uciderea pruncului în pântece (Can 91 sin. 6 ec.), boala incurabilă a unuia din soţi şi altele prevăzute în codicii de legi bisericeşti, în nomocanoane în Pravilă, etc. (Vezi pe larg cartea "Regenerarea femeii prin creştinism", de Anghel Constantinescu, ed. 1902 Ploieşti; P.M.B. gl. 412-417).

Trebuie să ţinem bine seamă, că în Molitfelnic nu există nici o rugăciune de dezlegarea cununiei sau divorţarea căsătoriei.

34. Am răpit fecioară sau femeie căsătorită, necăsătorită, am păcătuit cu ea mai înainte, de a mă logodi şi cununa cu dânsa după rânduiala Sf. Bisericl? Pe unele le-am necinstit aşa, şi apoi le-am lăsat?

Obiceiul acesta păgânesc şi barbar al răpirii de fete şi femei, potrivit can. 27, 92 Sin. 6 ecum. şi 30 Sf. Vasile, era pedepsit foarte aspru de Biserică. Datorită înrâuririlor preceptelor creştineşti, legile civile pe vremuri permiteau chiar şi uciderea răpitorului. Aşa d. ex. iată ce citim în Sintagmă: "Daca cineva

răpeşte pe orice femeie, sclavă ori liberă, deşi i-ar fi fost logodită, se condamnă cu moarte şi cei ce l-au ajutat în răpirea lui. Şi este îngăduit părinţilor răpitorilor şi fraţilor şi epitropilor şi rudelor şi stăpânilor, să-i ucidă pe aceştia în timpul răpirii". Despre aceasta găsim şi în Pravila lui Vasile Lupu şi Pravila lui Matei Basarab sau Îndreptarea Legii (P.M.B. gl. 259; 260).

Sf. Biserică Creştină, însă, opreşte cu desăvârşire uciderea oricărui păcătos, oricât de nelegiuit ar fi, şi-l canoniseşte cu multă înţelepciune duhovniceşte, pentru îndreptare şi curăţirea de păcate, şi pe răpitori ca şi pe alţi păcătoşi astfel: "Pentru cei ce răpesc - zice Sf.Vasile can. 30 - nu avem canon vechi, ci socotinţa noastră am făcut trei ani să fie afară de rugăciune, şi ei, şi cei ce împreună răpesc cu dânşii...". Dacă cineva pe vreo fecioară nelogodită silind-o ar ţine-o la sine, să se afurisească; şi să nu-i fie lui iertat a lua pe alta, ci pe aceea să o ia, pe care a ales-o, chiar de ar fi săracă" (Can. 67 Apost.). "Cei ce răpesc femei cu nume de căsătorie, sau cei ce împreună lucrează, sau împreună se sfătuiesc cu cei ce le răpesc, a hotărât Sf. Sinod, de ar fi clerici să cadă din treapta lor, iar de ar fi mireni să se anatematisească" (Can. 27 sin. 4 ec. comp. can. 92; 98 sin. 6 ec. 11 Ankira). "Curvia nu este nuntă, şi nici început de nuntă. Drept aceea, de ar fi cu putinţă, cei ce prin curvie se împreunează, să se despartă, aceasta este mai bună. Iar dacă cu tot dinadinsul le va plăcea să locuiască împreună, să cunoască adică certarea curviei. Dar să se lase, ca să nu se facă ceva mai rău" (Can. 26; 25; 22; 23; 30; şi 69 Sf. Vas.).

"Fetele care au urmat amorezaţilor fără ştirea tatălui lor, curvesc; iar dacă se împacă părinţii, se pare că lucrul ia vindecare, dar nu se vor primi îndată la Împărtăşanie; ci după trei ani" (Sf. Vasile 38). "Fetele care s-au logodit şi în urmă au fost răpite de alţii, Sinodul a socotit să se dea înapoi celor logodiţi cu ele mai întâi, chiar de ar fi suferit şi silă de la aceia" (Ankira 11).

Cel ce va lua întru împărtăşire de nuntă pe femeia logodită cu altul, fiind încă viu logodnicul ei, să se supună vinovăţiei preacurviei (Sin. 6 ec. can. 98).

"Logodindu-se cineva cu o fecioară, înainte de care necinstise pe sora ei care rămase gravidă, după care fapt s-a cununat cu cea logodită, iar sora ei necinstită s-a sinucis; s-a poruncit ca cei care au avut cunoştinţă de această pricină să se primească împreună cu cei ce stau în Biserică după zece ani de pocăinţă, respectând treptele hotărâte" (Ankira 25).

"De se va afla cineva cu soacra sa trupeşte, adică să facă păcat cu mama logoditei lui, atunci să nu se facă acea nuntă, ci să se oprească. Iar dacă se va fi blagoslovit cu femeia lui, atunci îi va fi venit acel păcat, de-l va fi făcut, împreunare de sânge, atunci nunta să nu se despartă, ci numai să se canonisească ceea ce au făcut amestecarea de sânge". "Iar canonul lor este de 12 ani, şi-l vor tăia şi mai puţin de vor vrea să facă post, metanii şi milostenie" (P.M.B. gl. 238).

Nunta e taină dumnezeiască nu păgânească. Limba omenească a celui prea iscusit ritor nu poate să audă după vrednicie pe fericitul Pavel, vasul alegerii, cel răpit până la al treilea cer, pe Dascălul neamurilor şi vârful Apostolilor. Acesta avându-şi în inimă pe Hristos grăind şi pe Darul Sfântului Duh lucrând, a legiuit şi învăţat, pe lângă toate celelalte Taine ale credinţei noastre Ortodoxe şi pentru taina nunţii sfătuindu-ne. Deci, nunţile Creştinilor se cade a fi scutite de orice necuviinţă sau neorânduieli. Ele trebuie să fie cu bunăcuviinţă, aşezate şi cinstite; nu numai simplu, în unele părţi cinstite, ci în toate, aşa cum arată el clar: *"Cinstită este Nunta întru toate, şi patul nespurcat"* (Evr. 13, 4). Cinstită este nunta întru toate, nu numai la cei bătrâni, ci chiar şi la cei tineri şi la toate persoanele. Cinstită este nunta întru toate nu numai într-o vreme, ci în toată vremea: înainte de a se blagoslovi bărbatul şi femeia, când se blagosloveşte în Biserica lui Dumnezeu şi după blagoslovenie. Cinstită este nunta întru toate, nu numai într-un fel, şi nici numai într-un singur loc, ci în toate chipurile şi locurile: la mâncăruri şi băuturi, la îmbrăcăminte cuviincioasă, în Sf. Biserică, în casă, la masă şi pretutindenea. Aşa tâlcuieşte acest loc, Sf. Ioan Hrisostom şi Fer. Teofilact, zicând: "Nunta e cinstită întru toate: nu numai întru bătrâneţe, iar în tinereţe nu; ci în toate şi în tot chipul şi în toată vremea. Nu numai în întristare, iar în tihnă nu; nu numai în acest loc să fie cinstită, iar în altul nu, ci în toate desăvârşit cinstită". Pentru aceea, câte nunţi ale creştinilor se fac astăzi cu lăutari, cu jocuri, cu cântece din gură şi cu alte neorânduieli, nu pot să fie întru toate cinstite şi cu bunăcuviinţă (cum grăieşte Apostolul, Gură de Aur, Teofilact, ş.a.); ci sunt necinstite, necuviincioase şi fără rânduială la creştini; pe atât pe cât se necistesc cu muzicile cele de râs, cu necuviincioasele hori (lumeşti, păgâneşti) şi ruşinoasele cântări din gură.

Cauzele pentru care se numeşte nunta Taină. Sfinţii Teologi zic: Nunta se numeşte Taină: 1. Pentru drăgăstoasa unire într-un suflet a bărbatului şi a femeii; 2. Pentru că nunta este închipuirea duhovniceştii unirii a lui Hristos cu Biserica, precum zice Pavel: *"Taina aceasta mare este, iar eu zic de Hristos şi de Biserică"* (Efs. 5, 32); şi 3. Pentru că nunta are întru sine Dumnezeiescul Dar precum îl au şi celelalte Taine. Prin Taina nunţii dezleagă pe bărbat şi pe femeie de păcatul curviei, după cum pocăinţa şi Sf. Maslu dezleagă pe om de păcate. *"Pentru izbăvirea de curvie fiecare bărbat să-şi aibă femeia sa şi fiecare femeie să-şi aibă bărbatul său"* (Efs. 5, 26-27).

Muzicanţii, cântecele curveşti şi jocurile, se împotrivesc Tainei Nunţii creştineşti. Socotind bine şi creştineşte, aflăm că muzicanţii lumeşti, jocurile şi cântecele din gură, se împotrivesc celor trei pricini binecuvântate de mai sus şi vatămă Taina Nunţii. Organele, jocurile şi cântecele din gură, vatămă iubita unire într-un suflet a bărbatului şi a femeii, prin aţâţarea josnicelor patimi dobitoceşti. Mirele văzând alte femei acolo şi jucând cu ele, se trage cu sufletul

şi cu inima la dragostea şi pofta acelora; mai cu seamă când acestea se întâmplă să fie mai tinere şi mai frumoase decât mireasa lui. Asemenea şi mireasa, văzând alţi bărbaţi şi jucând cu ei, se trage cu sufletul şi cu inima spre dragostea şi pofta lor, când aceştia se întâmplă să fie mai tineri şi mai frumoşi decât mirele ei. Astfel, acolo unde nunta este spre unirea sufletelor, a bărbatului şi a femeii într-un singur corp, cu drăceştile muzici, cu jocurile şi cu cântecele curveşti, se face despărţirea sufletului acestei uniri, a bărbatului şi a femeii.

Muzicile lumeşti, jocurile şi cântecele din gură, care se fac la nuntă, se împotrivesc şi vatămă închipuirea duhovniceştii uniri, a lui Hristos cu Biserica. Cum? Ascultă tu, ori şi care vei fi Mire (ori naş, ori nuntaş), orice nuntă: Hristos a sfinţit şi a curaţit Biserica cu Sfântul Botez "ca pe Ea să o sfinţească curăţind-o cu baia apei (Botezului, apoi) prin cuvânt" (Efs. 5, 26-27) iar tu bărbatul Mire, chemând la nunta ta lăutari, fluiere şi muzici, şi lăsând a se face jocuri şi cântece curveşti din gură la casa ta, în loc să cureţi şi să sfinţeşti pe Mireasa şi femeia ta, tu o întinezi, şi te faci şi pe tine asemena ei necurat. Hristos a întemeiat întru Sine preaslăvita şi frumoasa Biserică, fără să aibă vreo zbârcitură ori întinăciune, sau vreo pată, precum adevereşte Apostolul, zicând: *"Ca să o pună înainte pe Ea Lui slăvită Biserică, neavând întinăciune, nici prihană, sau altceva de acest fel; ci să fie Sfântă şi fără prihană"* (Efs. 5, 26-27); iar tu Mire şi bărbate, cu organele, horele şi cântecele curveşti, pe care le laşi să se facă la nuntă strici podoaba, frumuseţea şi slava Miresei, soţiei tale şi o arăţi pe ea urâtă, neslăvită, cu multe pete şi întinăciuni, ba te faci chiar şi tu asemenea cu ea, urât şi fără podoabă.

Hristos a iubit atât de mult Biserica, încât pentru dragostea ei S-a dat pe Sine la moarte. *"Bărbaţilor, iubiţi-vă femeile voastre, precum şi Hristos a iubit Biserica, şi pe Sine S-a dat pentru dânsa"* (Efs. 5, 25); iar tu, bărbate, nu-ţi iubeşti femeia ta cu aceiaşi dragoste adevărată; ci o urăşti, căci dacă ai iubi-o într-adevăr, n-ai aduce la nunta ta acele sataniceşti pricini vătămătoare sufletului ei, adică: muzicile, jocurile şi cântecele curveşti din gură. Ce zic? Chiar nici tu pe tine însuţi nu te iubeşti într-adevăr, ci îţi eşti un vrăjmaş nepriceput pentru că laşi să se facă la casa ta acelea care-ţi vatămă sufletul.

În scurte cuvinte: câte beţii, câte neorânduieli, câte răutăţi laşi să se facă la nunta ta, omule, toate acelea se abat şi se aduc la duhovniceasca nuntă a lui Hristos şi a Bisericii, a Căruia nuntă chip şi icoană este nunta ta. Marele Vasile zice: "Cinstea sau necinstea Icoanei, trece la chipul cel dintâi" (Cuv. despre Sf. Duh cap. 18); şi Dumnezeiescul Hrisostom zice pentru nuntă: "Dacă nu te ruşinezi de nuntă, ruşinează-te măcar de Hristos şi de Biserică, al Cărui chip este nunta, şi nu aduce organe şi jocuri la aceasta. Nu cumva nunta este teatru? Taină este Nunta şi închipuire de mari lucruri (a lui Hristos şi a Bisericii) (Efs. 5, 22-33); şi dacă nu te cucerniceşti de această Sf. Taină, cucerniceşte-te

măcar de Cel ce este chipul acesteia... La tainele elinilor, păgânilor, idolatrilor sunt jocurile; iar la Tainele noastre Sfinte e tăcerea şi buna rânduială, evlavia şi cucernicia. Mare Taină se săvârşeşte aici! Afară deci curvele, afară cei pângăriţi... Mir este nunta; deci pentru ce bagi putoarea mocirlei în alcătuirea mirului (adică în locul unde se săvârşeşte nunta)? Toate trebuie să fie pline de întreagă înţelepciune, toate cu cucernicie, toate cu podoabă. Acum văd însă din cotră: săriţi asemenea cămilelor şi cailor (Ier. 5, 7-9; 13, 22-27); pentru aceasta vreau a curăţi Nunta, încât s-o aduc la cinstea cea potrivită ei, şi să astup gura ereticilor şi a păgânilor fiindcă s-a ocărât Darul lui Dumnezeu, rădăcina (tainei) renaşterii noastre... Spune-mi mie, tu săvârşeşti Taină Sfântă şi chemi pe diavolul?" (Omilia 12 la ep. c. Colosenie).

Organele, jocurile şi cântecele din gura care se fac la nuntă, strică şi se împotrivesc Darului ce-l are Taina Nunţii, al cărei scop este a dezlega şi a depărta de la păcatul curviei pe bărbat şi pe femeie. Aceste drăceşti muzici, jocuri şi cântece curveşti, silesc nunta să se facă nu dezlegarea curviei şi a păcatului, ci chiar înlesnire, pricină şi prilej curviei, preacurviei şi altor păcate. Din cauza acestora au nu se face la nunţi atâtea curvii ascunse, atâtea tainice preacurvii în inimă? Nu curvesc cu pofta sufletului - precum a zis Domnul - (Mt. 5, 28) şi muzicanţii, lăutarii şi cei care joacă şi cei care cântă din gură? Nu preacurvesc cu mintea lor cei ce se adună la nuntă şi privesc cu iscodire feţele fetelor, femeilor, şi ascultă acele curveşti şi amoroasele cântece şi se prind de mâini în joc ori pe delături?... Dar celelate păcate care se fac la nunţi din cauza lăutarilor, jocurilor, cântecelor curveşti, a necuviincioaselor cuvinte a celor neruşinaţi glumeţi, neruşinoasele cuvinte ale beţivilor, curveştile împodobiri ale hainelor, femeiasca ungere a mirosurilor şi a parfumului şi a celorlalte mii de neorânduieli?... Pentru aceea... nunţile creştinilor celor de astăzi, pentru nepotrivitele şi necuviincioasele lucruri ce se fac la nuntă, se primejduieşte să nu mai fie Taină Sfântă, taină plină de dar şi cinstită, precum şi este ea cu adevărat şi precum hotărăşte Sf. Biserică a lui Hristos; ci devine o ceremonie păgânească, idolatră şi elinească, necuviincioasă şi necinstită, o meşteşugire şi mreajă a vrăjmaşului de obşte, cu care adună pe oameni spre a-i face să păcătuiască şi să se muncească.

Nunta se cade să fie păzită de orice neorânduieli. O! Cine nu va plânge şi cine nu se va tângiu? Care din creştinii adevăraţi nu se vor îndurera văzând cum diavolul a întors lucrurile pe dos, şi Tainele cele mântuitoare ale creştinilor le-a transformat în organe ale răutăţii şi pierzării lor, şi mai ales nunta, care trebuia mai mult decât toate să fie păzită de orice neorânduială! Nunta s-a cinstit mai întâi de Dumnezeu cu facerea Sa: *"Că bărbat şi femeie i-au făcut pe ei";* şi cu binecuvântarea lui: "Creşteţi şi vă înmulţiţi şi umpleţi pământul" (Fac. 1, 27-28). Nunta s-a cinstit pe urmă de Hristos prin Sfânta Sa venire la

Nunta din Cana şi cu începutul minunilor Sale. *"Acestea* (zice) *a fost începătură minunilor lui Iisus în Cana Galileei"* (Ioan 2, 11), fiindcă nunta este începutul înmulţirii şi al moştenirii oamenilor. Prin nuntă toată lumea se uneşte şi se ţine, şi fără nuntă toată lumea avea să fie neregulată. Nunta este pricina firească şi rădăcină a tuturor oamenilor. Deci, dacă Nunta şi rădăcina se fac sfinte, sfinte vor fi şi mlădiţele, adică oamenii cei născuţi din nuntă, precum zice Pavel: *"Şi de este rădăcina sfântă, sunt şi ramurile"* (Rom. 11, 16); iar dacă nunta şi rădăcina se fac necurate şi sălbatice, necurate vor fi şi ramurile, adică cei născuţi din acele păgâneşti nunţi. Socotesc că asta-i pricina, pentru care cei mai mulţi din oamenii de astăzi sunt plecaţi spre păcat, deoarece se nasc din nunţi păcătuite, necurăţite şi idolatrizate (1 Cor. 10, 7).

Precum la celelalte Taine nu se fac jocuri şi cântece din organe, aşa nu se cade să se facă nici la Nuntă. Iubiţi creştini, cred că aţi înţeles acum că la nunţile d-voastră nu se cade să cânte lăutari, muzicanţi, nici să joace nici să cânte cântece din gură! Şi aceasta o puteţi înţelege încă mai lămurit din cele următoare: Şapte sunt tainele credinţei noastre celei soborniceşti şi ortodoxe, cu care se numără şi nunta: Botezul, Mirul, Liturghia, Preoţia, Mărturisirea, Maslul şi Nunta. Acum, de ar fi fost cuviincios şi după lege, a cânta din organe şi a dănţui şi a cânta lumeşte la nuntă, care este una din cele şapte Taine, trebuia să se facă aceasta şi la Botez, la Mir, la Preoţie, la Liturghie, adică şi la celelalte şase Taine.

Când se botează creştinii, nu cântă lăutarii, nici joacă, nici cântă cântece curveşti din gură, nici când se miruiesc, nici când se împărtăşesc, nici când primesc Preoţia, nici când se mărturisesc, nici când fac Maslu. Aşadar, nici când se însoară nu se cade de asemenea să cânte lăutarii, nici să joace şi să cânte din gură. Că dacă era, ca să cânte din organe la nuntă şi să facă hore şi cântece, una din două e de nevoie să urmeze: Sau că nunta nu este Taină, după cum sunt şi celelalte şase; sau că şi la celelalte şase Taine asemenea se cade a cânta din organe şi a juca şi a cânta din gură, pentru că de o potrivă sunt toate tainele. Însă amândouă aceste sunt la fel nepotrivite şi rele. Prin urmare, nu se cuvine creştinilor să cânte din organe, să joace şi să cânte din gură la nunţile lor.

Nunta însoţeşte pentru totdeauna. Pildă a însoţirii celei iubite şi nedespărţite, au fost cele două preaiubite însoţiri, pe care ni le pune istoria de faţă: Capaneu şi Evandi în Elada; şi Plantie şi Orestila din Italia care aveau atâta dragoste şi unire între ei, încât, când a murit Capaneu şi-i ardeau trupul lui în foc ca să nu se împută (precum era atunci obiceiul la elini), soţia sa, Evandi, nesuferind despărţirea bărbatului ei, a alergat singură şi s-a arucat în foc şi a ars împreună cu Capaneu. Şi iarăşi, fiindcă a murit mai înainte Orestila, şi-i ardeau trupul ei, Plantie bărbatul său, s-a aruncat pe sine în foc şi a ars împreună cu Orestila; şi astfel a ars femeia în flacăra bărbatului ei şi bărbatul

în flacăra femeii. Şi după cum au fost nedespărţiţi în viaţă, aşa au rămas nedespărţiţi şi la moarte. A căutat moartea să-i despartă, însă iubirea şi dragostea i-a păzit împreună. Las să ia pildă creştinii cei însuraţi de la aceşti păgâni, ca să nu se osândească mai rău decât neamurile în ziua Judecăţii. Căci dacă elinii păzeau atâta dragoste în însoţirea lor, cu toate că nunta lor nu era taină sfântă, cu cât mai mult sunt datori creştinii să se iubească pururea reciproc, adică să aibă unire şi dragoste către femeile lor, şi femeile către bărbaţi acum când nunta lor este Taină Dumnezeiască şi Sfântă? Creştinii sau creştinele nu trebuie să se arunce în moarte ca acei păgâni; ci să trăiască în strânsă legătură sfântă a Tainei Nunţii, în toată viaţa lor pământească; iar după moartea unuia din soţi, cel rămas să facă tot ce-i stă în putinţă pentru salvarea din osândă a sufletului repausatului. Aşa-i creştineşte, aşa să urmeze. De divorţ nici vorbă. Cel despărţit e bine a trăi singuratic pururea pentru folosirea sufletului său şi a sufletelor neamului său, ori în lume ori în mănăstire, cum vrea şi cum poate (Prel. după "Hristoitia").

35. Am jucat...?

"Toate jocurile le-a făcut dracul", zice Sf. Pravilă Bisericească (P.B.G. 97). Jocurile, ca cele ce aprind şi duc pe creştini şi creştine la imoralitate, se pedepsesc după faptele rele ce le-au produs, d. ex.: prin joc au ajuns la aprinderi josnice, necurăţie, curvie, etc., se canonisesc cu canoanele acelor păcate: aprinderea josnică, necurăţie, curvie, etc.

Horile, cântecele curveşti şi jocurile-s pompele Satanei. Pentru aceasta cu toată dreptatea se cade a numi cineva cântecele lăutarilor, jocurilor şi cântecele din gură, şcoala Satanei, căci Satana şi diavolul este cel dintâi învăţător, iar slujitorii lui, dracii, sunt subînvăţători. Cei dintâi şcolari însă, sunt cei ce cântă cu vioarele şi cu alte instrumente muzicale, iar elevi şi eleve sunt bărbaţii şi femeile care joacă şi cântă din gură. Lecţiile care se predau la şcoala aceasta, sunt: desfrânarea şi neruşinarea, ruşinoasele cuvântări şi nebuneştile grăiri, curviile şi preacurviile, sodomiile şi orice alt păcat. Se cade încă a numi cineva cântecele şi jocurile sport (întrecere) şi luptă a diavolului; iar loc al nevoinţei sataniceşti şi stadie, este casa în care se lucrează şi se săvârşeşte acestea, şi răsplătitor dătător de cununi, care stă pe scaunul cel înalt al casei este diavolul. Privitori ai sportului sunt toţi dracii care privesc şi se bucură; iar luptători şi nevoitori sunt jucătorii şi cei ce cântă din organe şi din gură, fie bărbaţi fie femei. Şi oricine din aceştia cântă din organe, sau joacă, sau cântă din gură mai bine decât altul şi-l întrece, primeşte în loc de cunună păcatul şi veşnica muncă. Pentru aceasta prea potrivit şi prea înţelepţeşte a zis hotărâtor Dumnezeiescul Ioan Gura de Aur, că unde se fac hore şi orchestre, acolo negreşit este şi diavolul. "Eu îndrăznind, dau pe faţă că, unde este joc, dans, acolo e şi diavolul;

şi că, curvia nu numai înverşunaţi face, ci şi ucigători de nevinovaţi" (Mt. 14).

Mai departe, acest Sfânt Părinte zice: "Ce faci, nepriceputule om? Tu chemând la casa ta lăutari şi făcând jocuri, te faci al doilea Irod, pentru că imitezi pe Irod acela şi aduci la masa ta, ca o altă Irodiadă, femei şi bărbaţi jucători!! Că deşi pe Ioan nu-l omori, dar cu adevărat, omori mădularele lui Hristos, adică atâtea şi atâtea suflete ale celor ce joacă şi a celor ce stau la masa ta şi privesc, ceea ce este şi mai rău. Pentru că acel diavol, care atunci prin jocul Salomiei a ucis pe Ioan, acelaşi şi acum, prin jocuri, ucide sufletele celor ce stau şi privesc. Că deşi nu se ucide Ioan, ci mădularele lui Hristos, care lucru este cu mult mai înfricoşat. Nu cap pe tipsie cer cei care joacă acum, ci sufletele celor ce stau şi privesc, că deşi nu stau de faţă fata Irodiadei, ci stă diavolul care juca atunci prin aceea, şi acum joacă prin aceştia, şi sufletele celor adunaţi prinzându-le şi robindu-le, fuge" (Om. 48 la Matei). Într-alt loc, acest Hrisostom, loc de curvăsărie numeşte casa acelui om, care aduce curve în ea şi joacă: "Loc de curvie ţi s-a făcut casa ta, patimă şi strechie, şi nu-i ruşine să năimeşti aceste dezmierdări?" (Cuv. 1 la ep. c. Colos.).

Acestea ştiindu-le, fraţii mei creştini, preaiubiţi şi multdoriţi, încetaţi pentru dragostea lui Dumnezeu şi pentru Sângele lui Iisus Hristos, Cel ce a murit pentru a noastră mântuire, încetaţi, vă rog, de la aceste cântări din organe, jocuri şi cântece din gură lumeşti, fiindcă acestea sunt lucrurile diavolului şi paguba vieţii voastre, şi sunt pierzătoare sufletului vostru; sunt lucruri şi fapte nu ale creştinilor, care sunt ucenicii lui Iisus Hristos şi fiii luminii şi moştenitori Împărăţiei Cerurilor, ci sunt lucruri şi fapte ale elinilor, ale evreilor, ale turcilor, ale necredincioşilor şi ale păgânilor, care sunt întunecaţi de înşelăciunea diavolului, şi nu ştiu nici ce cugetă nici ce lucrează... Dacă până acum aţi fost dedaţi la astfel de sataniceşti şi păgâneşti îndeletniciri, de astăzi înainte însă lăsaţi-vă de acestea şi urâţi-le pe ele. Când cineva dintre creştini vă îndeamnă silindu-vă a vă duce la casa lui ca să cântaţi din organe, sau să jucaţi şi să cântaţi cântece curveşti ori să priviţi măcar acolo, păziţi-vă cu dinadinsu-l şi nu-l ascultaţi, măcar stăpânitor de-ar fi, măcar vreunul din cei sfinţiţi, sau şi mirean; fiindcă ei nu pot să vă ajute în ziua Judecăţii sau să vă scape din muncă.

Voi, Creştinilor, când v-aţi botezat în sfânta scăldătoare, în Numele Sfintei Treimi, aţi dat făgăduinţă înaintea lui Dumnezeu şi a Îngerilor şi a oamenilor, ca să vă întoarceţi şi să urîţi toate aceste lucruri diavoleşti, şi de ce acum călcaţi făgăduinţele voastre? Vrei să te adeverezi creştine cum că te-ai făgăduit la Sf. Botez să nu cânţi din organe, nici să joci, nici să cânţi din gură? Ascultă: Când tu te botezi mărturiseşti înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor aceste cuvinte: *"Mă lepăd de Satana şi de toate lucrurile lui şi de toată cinstea lui"...*

Ce va să zică: *"Mă lepăd?"* Răspunde Sf. Chiril al Ierusalimului şi zice că, va să zică: Eu răstorn şi stric tocmeala aceea şi învoiala ce a făcut-o Adam,

şi împreună cu Adam toată firea omenească la sfatul diavolului, ca să calce porunca lui Dumnezeu să mănânce din rodul pomului cunoştinţei. Această tocmeală eu o stric prin Sf. Botez, pe care-l primesc. Scuip toată slava Satanei şi puterea lui, lepăd prietenia şi unirea lui, mă întorc şi urăsc toate lucrurile lui, adică orice fel de păcat. Mă întorc şi urăsc toată pompa lui.

Şi care este pompa şi slava Satanei? Este înconjurarea răutăţilor care îl însoţesc, adică: teatrele, feluritele cântece din organe, drăceştile jocuri, dănţuirile demonice, sataniceştile cântări din gură, alergările de cai, sporturile şi altele asemenea. După ce ai făgăduit acestea, încă ai mărturisit şi ai zis că: *"Mă împreun cu Hristos?"* Ce va să zică: *"Mă împreun cu Hristos?"* Răspunde acelaşi Sfânt Chiril în învăţăturile lui pentru cei chemaţi şi zice că, va să zică: "Eu fac tocmeală şi făgăduinţă să fiu rob al lui Hristos, să mă supun poruncilor Lui şi să săvârşesc voia Sa". Aceasta o hotărăsc şi Sfinţii Apostoli în Aşezămintele lor (c. III cap. 18) zicând: *"Deci, cel botezat să fie străin de necredinţă, nelucrător către păcat, prieten iubit lui Dumnezeu, vrăjmaş diavolului, lepădat de Satana, de puterea şi de înşelăciunea lui, neîntinat, curat, cuvios, iubitor de Dumnezeu, fiul lui Dumnezeu"*.

Creştinii să curețe zilele sfinte de jocuri şi cântece curveşti. Aţi auzit, fraţilor, ce înfricoşate mărturisiri şi făgăduinţe aţi dat la Sf. Botez? Deci, aceste făgăduinţe să le pomeniţi totdeauna şi să nu le uitaţi; pentru că deşi le veţi uita voi, dar Dumnezeu nu le uită, fiindcă le are scrise în cartea sa, şi de acolo este cu neputinţă să se şteargă vreodată, ba încă aveţi să daţi seama pentru ele în ziua Judecăţii. Cu acestea are să vă judece Înfricoşatul Judecător şi să vă zică: *"Voi v-aţi făgăduit la Sf. Botez să urâţi pe diavolul şi toate lucrurile, cinstea şi slava lui, şi de ce n-aţi păzit făgăduinţa voastră? Robi vicleni, din gura voastră vă voi judeca. Deci, legându-le lor mâinile şi picioarele, luaţi-i pe ei şi-i aruncaţi întru întunericul cel mai dinafară"* (Mt. 22, 13). O! jalnică întâmplare! O! pagubă vrednică de plâns! Drept aceea, ca să nu pătimiţi şi voi, fraţii mei, această osândă, când auziţi muzici şi jocuri şi cântece lumeşti, astupaţi-vă urechile, fugiţi ca de foc de la casa aceea şi de locul unde se joacă. Şi dacă diavolul şi gândul cel rău din inimă vă sileşte şi vă zice: "Duceţi-vă şi voi de priviţi", nu-l ascultaţi, ci ziceţi-i: "Noi am dat făgăduinţă lui Dumnezeu să urâm aceste locuri şi să fugim de pompa Satanei, şi făgăduinţa noastră este scrisă în Cartea lui Dumnezeu. Şi deci, cum putem, noi ticăloşii, să o călcăm şi să ne pedepsim pentru aceasta? Mergi înapoia noastră Satano şi răule gând, nu te vom asculta ca să ne mai ducem acolo".

Dar ce zic unii? "Bine, în alte zile nu se cade să cânte cineva şi să joace, dar când este praznic şi sărbătoare, când vin Paştile, când sunt zilele luminilor, când este ziua lăsatului de carne, atunci cum să arătăm bucuria şi veselia noastră? Cum să arătăm că prăznuim şi lăsăm sec de carne? Fără numai să

tragem cu puşca şi să cântăm versuri în cinstea sărbătoarii noastre şi întru bucuria sufletelor noastre". Acestea sunt pricini nebuneşti, pe care le pun înainte unii. Ascultaţi nepricepuţilor oameni, cei ce pricinuiţi unele ca acestea: Serbările şi praznicile Sfinţilor nu s-au făcut pentru alt scop, fără numai spre a se aduna la acestea creştinii ca să asculte isprăvile Sfinţilor care se prăznuiesc, şi după puterea lor, să-i imite şi să urmeze acelora; şi aşa, să primească în sufletul lor evlavie, îndreptare şi luare-aminte cu amănuntul în viaţa lor. Aceasta o arată şi prea aurita limbă a lui Gură de Aur, zicând: "Praznic este arătarea lucrurilor bune, suflet evlavios şi viaţă cu scumpătate" (Cuv. 28 la 1 Cor.).

Deci, dacă tu, creştine, nu faci în acest fel la praznicile Sfinţilor; ci chemi muzicanţi şi joci şi cânţi din gură, nu mai slăveşti, nici cinsteşti pe Sfinţii cei sărbătoriţi, ci mai mult îi necinsteşti. Aşa anticreştineşte petrecând, tu faci acele lucruri pe care le urăsc Sfinţii şi se întorc despre ele; pentru că nu urmezi Sfinţilor, ci urmezi păgânilor. Ce zic? Tu cu organele, cu jocurile şi cu cântecele care le întrebuinţezi în sărbători, nu cinsteşti pe sfinţi, ci, cinsteşti şi slăveşti pe diavolul, şi te faci următor nu Sfinţilor, ci diavolilor.

De asemenea şi Paştile se fac, ca să-şi aducă aminte creştinii, cum Fiul lui Dumnezeu, cu Patimile Lui, cu Crucea, cu Moartea şi cu Sfântă Învierea Sa, i-a răscumpărat din mâna diavolului, şi i-a izbăvit din iad; i-a slobozit din moarte, le-a dăruit învierea şi Împărăţia Cerurilor. Creştinii, prin credincioşie, vieţuire şi petrecere curat creştinească, să mulţumească pentru toate aceste faceri de bine şi dăruiri, lui Hristos Dumnezeu, Care S-a răstignit, a pătimit a murit şi a înviat pentru dragostea lor. Creştinii la Paşti nu se cade a trage cu puşca nici a face jocuri, baluri, serate şi alte petreceri anticreştineşti în zilele Paştilor, nici la alte sărbători luminate (Vezi pe larg "Hristoitia" o.c. pg. 42-47).

Sportul e un idol modern. *Lumea se întoarce la păgânism.* Mă aflam într-o casă care avea "Radio". Tocmai se auzea un meci de fotbal, la care asistau vreo 30.000 de oameni. Ei bine, ce am auzit acolo, a fost o grozăvie: Strigăte, vociferări, fluierături, aplauze. Un ceas de vreme n-au mai contenit. Parcă acolo, era un mare balamuc, iar nebunii erau puşi pe foc ca să poată striga cât mai tare.

Mi-am zis: Dacă o astfel de "slujbă" se face la stadioane, atunci ea nu poate fi numită decât păgânătate, şi dacă cei ce o fac sunt creştini, cu atât mai rău. Asta înseamnă că lumea "creştină" s-a întors la păgânism, iar "Sportul" (mult preţuit şi de păgânii de odinioară) fiind unul din idolii pe care-i are. Plăcerea de a vedea: dinţi, fălci şi nasuri rupte pe la box, ori picioare rupte şi capete sparte pe la fotbal şi de a auzi răgetele sălbatice pe la arene, este asta o plăcere curată şi creştinească? Niciodată. Câte picioare nu se rup la fotbal, câte capete sparte! Nu demult, un tânăr sportiv a încetat din viaţă, de pe urma rănilor primite.

Dar astea sunt nimica. În alte părţi, sportivii rău supăraţi, trag cu revorverul

cum ai trage într-un nor de ciori lăsate peste vie.

Se mai spune că sportul înfrăţeşte popoarele. Vorbă să fie. Un gazetar din Bucureşti, scria mai anii trecuţi, că întâlnirea a două echipe într-o ţară vecină, era să ducă, nici mai mult nici mai puţin, decât la un conflict diplomatic; înfruntarea sportivă luase proporţiile unui adevărat război. Un teren sportiv, într-o singură Duminică, scoate la iveală o sumedenie de neroni, când sărmana istorie, timp de mai multe mii de ani, n-a fost în stare să dea decât unul singur.

Sportul a creat o nouă religie, un nou cult: Cultul trupului Creştinul ştie însă că Dumnezeu nu Se bucură de puterea calului şi nu-şi găseşte plăcere în picioarele omului (Ps. 147, 10). Vrei să faci "Sport?" Citeşte 1 Corinteni 9, 24-27, şi învaţă "alergarea" despre care scrie în ep. c. Filipeni 3, 12-13, şi vei ajunge la cea mai bună ţintă: "În cer" (După calendarul F. Creştină).

36. Am jucat cărţi, biliard, popice, table, rişcă, prâsnel, etc., prin care m-am păgubit sufleteşte pe mine şi pe aproapele meu?

"Nimeni dintre clerici, ori laici, să nu se mai joace în ghioci iar de se va vădi cineva facând una ca aceasta, de va fi cleric, să se caterisească, iar de va fi laic să se afurisească" (Sin. VI ec. 50 cu tâlc. lui; R.B.O.R. art. 45-48). Jocul de noroc, sub orice formă şi cu orice fel de scop de câştig nedrept şi jefuitor, prin care se exploatează naivitatea altuia, se canoniseşte ca şi furtul şi uciderea (Prav. Bis. Ier. N. Sache. pg. 174). Episcopul, Preotul, Diaconul, jucând în cărţi... sau dându-se beţiei, ori să înceteze, ori să se caterisească: iar ipodiaconul, citeţul şi cântăreţul, asemenea făcând, ori înceteze ori afurisească-se. Aşijderea şi mireanul (Apost. 42; 43).

Şi-a pierdut: postul, onoarea şi viaţa. Un englez din familie foarte bună, distins publicist şi filozof, a fost încredinţat de către statul englez să ţină o mulţime de conferinţe morale. Conferinţele nu s-au ţinut, pentru că omul acesta era în mrejele jocului de cărţi, unde îşi petrecea nopţile de-a rândul. Din cauza acestui joc de cărţi, decăzuse atât de mult, încât nu numai că îşi pierdu postul ce i se încredinţase, ci şi onoarea, ba chiar fu silit să-şi părăsească şi ţara.

Jocul de noroc a înebunit-o şi a ucis-o. O femeie bătrână, sub greutatea supărărilor continue, căzu într-o acută boală mintală. De mai mulţi ani trăia într-o mansardă departe de lume şi de familia sa. Într-un moment de luciditate îşi recunoscu nebunia, care o făcea să aştepte câştigul unui milion prin lozuri de loterie. În jocul acesta prostesc a cheltuit nu mai puţin decât câteva sute de mii lei. Şi spre a mă convinge, scoase un teanc gros de bilete de loterie, pe care arătându-mi-le îmi zise: "Totul am jertfit pentru jocul acesta: bani, giuvaiere, albituri şi haine. Nu mi-am reţinut decât o batistă şi un şal. Vai! în ce stare m-a adus acest nefericit joc? Şi totuşi, sunt setoasă după acele momente fericite, când înfrigurată de dorul câştigului, aşteptam câştigul principal".

Această femeie sărmană, muri în cea mai neagră mizerie trupească şi su-

fletească (O.M.P. ist. 446 şi 447).

Feriţi-vă de masa satanei. Nu jucaţi la jocurile de noroc, care sunt dăunătoare şi vă vatămă de moarte, la care nebunia îi îndeamnă pe oameni şi nu mintea, unde nu găseşte nici un pic de adevăr, ci numai un furnicar nesfârşit de minciuni. Acolo soarta se schimbă foarte repede, căci într-o clipă oamenii se văd din bogaţi, săraci; din săraci bogaţi şi apoi iarăşi săraci ca mai înainte; acolo norocul se schimbă cu fiecare aruncătură de zar, şi de mersul jocului atârnă şi mersul şi starea jucătorilor. Toată averea lor o întind pe mesele de joc, făcând din joc o primejdie şi din primejdie un joc căci fiecare joc e pentru ei pieirea şi ruina. Acolo nu se aud decât glasurile nelămurite ale câştigătorilor, care se bucură, şi ale celor care, pierzând, se întristează. S-ar putea spune că acolo se pierde mai curând viaţa decât banii, căci între sorţii jocului şi moarte, nu e decât un pas şi ceea ce e şi mai rău, e faptul că o greşeală de o clipă, are urmări pentru o veşnicie. Mulţi din fraţii noştri, pe care binefacerile luminii i-ar fi putut îndrepa a-şi petrece, repausul şi vremea neocupată, în lucruri mai de folos şi societăţii şi sufletului lor, îşi trec nopţi în şir, de veghe în case de pierzare, într-un aer de nesuportat şi o încordare nimicitoare la mesele de joc. Şi spun gazetele, pe ici pe colo, că de la un timp, urmaşele moaşei Eva, într-o înfrigurată luptă spre a dovedi, că au fost făcute nu din coasta lui Adam ci din ţeasta capului lui, au adăugat fumului de tutun şi încercării viţei lui Noe, patima jocului de noroc, părăsind căminul, de multe ori sub motivul unor adunări pioase ori cu scopuri de milă creştină, spre a se reîntoarce la ore târzii, în prada neliniştii, din calea gheenii. Iar în satele de muncitori prinşi în munca câmpului, haimanale de maidan ori foşti slujbaşi spoiţi de meşteşugul de a se iscăli, deschid minţilor curate căile pierzării.

Tu, fratele nostru, fereşte-te. Ţie ţi-a lăsat Domnul mai bună cale, mai dreaptă muncă, mai frumoasă cunună. Să te rogi pentru tine şi să-ţi câştigi, ca Pavel, ale tale cu munca ta, să dai celor mai nevoiaşi din prisoasele tale. Sfinţii Apostoli afurisesc pe mireanul ce se zăboveşte cu table (Can 42 Apst.) şi tot aşa şi Părinţii Bisericii (Can. 50 sin. 2-lea). Fugi deci de Sodoma şi cântă în Sion (P. M. Ionescu pg. 308).

Să nu fie iertat nimănui din cei ce fac parte din cler sau din Monahi, a merge la alergare de cai, ca să privească, nici a petrece la scenice, jocuri, nici să asculte la femeieştile cântece. Iar de se va chema vreunul din aceştia (ce servesc în Biserica lui Dumnezeu) la nuntă, când vor intra muzicanţii sau cântăreţii cântecelor curveşti şi de jocuri, spre amăgire, să se scoale şi îndată să se ducă de acolo; aşa poruncind învăţătura Părinţilor noştri; iar dacă cineva din aceştia s-ar prinde întru aceasta, sau să înceteze, sau să se caterisească (Sin. VI ec. 24).

Desăvârşit opreşte aceasta Sfântul şi Iecumenicul Sinod pe cei ce se zic "Mimi" (măscărici) şi teatrele acestora, privirile vânăturilor şi jocurile cele după scenă a se face. Iar dacă cineva canonul acesta l-ar defăima şi către unele

din acestea s-ar da, de va fi cleric să se cateriseaseă; iar de va fi mirean să se afuriseaseă (Sin. VI ec. can. 51).

Nimeni dintre clerici şi laici să nu mai joace în ghioci (chive, cotica, cărţi, dame, etc.) iar de se va vădi cineva făcând unele ca acestea, de va fi cleric să se caterisească; iar de va fi laic să se afurisească.

Cei ce joacă sau privesc la jocuri, alergări de cai, etc. Clericii pierd Darul; iar mirenii cad sub afurisanie (P.M.B. VI. ec. 50, 51 cu tâlcul; VI ec. 62 cu tâlcul; P.M.B. 386 gl. 61 cu tâlcul; canoanele Molitfelnicului; Nomocanon, etc.)

Din Sfânta zi a Învierii lui Hristos Dumnezeului nostru, până la Duminica Nouă, toată săptămâna se cuvine a o petrece creştinii credincioşi nelipsit în Sf. Biserică, cu Psalmi şi cu laude şi cu cântări Duhovniceşti, veselindu-se şi serbând întru Hristos şi luând aminte la citirea Dumnezeieştilor Scripturi şi desfătându-se cu Sfintele Taine. Că aşa vom fi cu Hristos în veci, şi împreună înălţaţi. În aceste zile nicidecum să nu se facă: alergări de cai, nici jocuri, nici benchetuiri (VI ec. şi tâlc. Laod. 29 cu tâlc. şi nota).

Sfinţii Părinţi şi Dascălii luminaţi ai Bisericii, arată clar că, creştinii care mai ales în Sfintele Duminici şi în sărbători se adună prin cârciumi şi pe teritoriile diavolului, unde joacă, chefuiesc, se îmbată şi fac felurite blestemăţii, se despart de Hristos, se taie din corpul Bisericii Sale, şi se unesc cu Satana şi cu slugile lui, prăbuşindu-se în bezna întunericului înfernal, în iadul vremelnic şi veşnic.

Sf. Efrem Sirul strigă creştinilor pasionaţi după jocuri şi petrecerile anticreştineşti: *"Unde sunt cântările celui străin* (ale diavolului) *acolo este urgia lui Dumnezeu şi vaiul este răsplătirea râsului* (Lc. 6, 24-26).

Unde sunt sfinţitele cărţi şi citirile, acolo este veselia drepţilor şi mântuirea auzitorilor; iar unde sunt alăute şi hori (jocuri) *acolo este întunecarea bărbaţilor şi a femeilor şi praznicul diavolului"*. Sfintele canoane afurisesc pe jucători... Sf. Nichifor Mărturisitorul zice: *"Se cade creştinului să nu întrebuinţeze serbarea Duminicii şi a celorlalte sărbători la beţii şi la jocuri, la cântece drăceşti şi la tulburări; ci să meargă la Sf. Biserică, să asculte Dumnezeieştile cuvinte, să citească Sfintele Scripturi şi să facă şi alte fapte bune"*. Purtătorul de Dumnezeu Ignatie, în epistola către Magnesieni, zice: *"Fiecare din noi să serbeze Duhovniceşte, cu cugetarea Legii Sfinte, bucurându-se, nu întru odihna trupului, nu în jocuri şi în plesnete, ca cei fără de minte"*. Sf. Ambrozie zice că: *"Zilele sărbătorilor nu se cade a le face noi sărbători de înverşunare"*.

Sfintele Aşezăminte apostoleşti zic: *"Nu dăm voie vouă în zilele Duminicilor nici a face ceva necinstit" nici a grăi deşertăciuni. Că zice Dumnezeiasca Scriptură: "Slujiţi Domnului cu frică şi vă bucuraţi Lui cu cutremur"* (Ps. 2, 9) şi, veseliile voastre trebuie a se face cu frică şi cu cutremur". Sf. Ambrozie Episc. Mediolanului, arată că: *"Femeia gătită* (pentru jocuri şi amăgirea bărbaţilor) *este casa tuturor dracilor din iad"*. Sf. Ioan Gură de Aur, arată că: *"Unde sunt jocurile lumeşti acolo e*

adunarea tuturor dracilor, şi diavolul sare în mijloc".

Porunca Dumnezeiască ne grăieşte destul de clar să serbăm zilele Sfinte, zicând: *"Sfinţeşte ziua Domnului..."*; iar Mântuitorul zice: *"Cel ce nu este cu Mine, împotriva mea este, şi cel ce n-adună cu Mine risipeşte"* (Ieş. 20, 8; Mt. 12, 30).

Toate Duminicile, praznicile împărăteşti şi sărbătorile de peste an, se serbează prin repaus de alte lucrări şi petrecând în îndeletniciri Duhovniceşti, precum: Mergerea la Sf. Biserică spre rugăciune şi ascultarea Cuvântului lui Dumnezeu, acasă prin citirea cărţilor folositoare de suflet pentru buna educare a familiei, prin facerea de bine a celor nevoiaşi, prin cercetatea bolnavilor, mai ales a celor fără ajutor, şi prin alte fapte bune, (deci nu cu jocuri, benchetuiri şi prăznuiri păgâneşti, etc.) căci sărbătorile sunt destinate de Biserică anume pentru cultura spirituală şi pentru îmbunătăţirea moravurilor (Regul. Sf. bi. Ort. române p. ţinerea sărbăt. din cursul anului, sancţionat cu Decretul Regal Nr. 1391 din 3 Iulie, publ. în Monit. Of. Nr. 156 din 18 Iulie 1874).

"Nu se cuvine creştinii mergând la nunţi să cânte în organe (instrumente muzicale), ori să joace, ci cu cinste să cineze, ori să prânzească (ospăteze), precum se cade creştinilor." "Nu se cade cei ieraticeşti (sfinţiţi), ori clerici, a privi pe la nunţi şi ospeţe, a privi la spectacole (jocuri, cântece curveşti, glume şi felurite hasmodii) ci mai înainte de a intra muzicanţii (lăutarii), să se scoale şi să se ducă de acolo" (Laod. 53; 54).

"Vai de cei care se scoală de dimineaţă şi umblă după băutură beţivă, şi stau până noaptea târziu, înfierbântându-se la băut vin... flautul şi vinul le veselesc ospeţele, dar nu se îngrijesc de lucrurile Domnului! Ochii lor privesc la femeile altora, gurile lor grăiesc îndărătnicii (cântece curveşti, glume şi măscăriciuni) *iar inimile lor zămislesc păcate"* (Is. 5, 11-12; Prov. S. 22, 33).

Jocul a tăiat capul Sf. Ioan Botezătorul. Eu ori de câte ori aud sau citesc despre "petreceri împreunate cu joc" (fireşte până la ziuă) mă ia o groază, gândindu-mă că odinioară jocul a tăiat capul Sfântului Ioan Botezătorul.

Duhul jocului este moartea (cea sufletească, şi de multe ori şi cea trupească). După jocul de la balul lui Irod, a rămas un mort. Vai, ce de "morţi" rămân şi azi după jocuri. După fiecare "petrecere împreunată cu dans până în zori", rămân morţi şi răniţi. Jocul a tăiat capul lui Ioan. Jocul omoară şi azi.

Jocul aduce moarte trupească şi sufletească. O fată tânără îşi făcea de cap, cercetând toate balurile şi petrecerile, neascultând de părinţii ei. Într-o iarnă îşi făcu o haină nouă de mătase, anume pentru balurile de la Crăciun şi Botez. Dar cum haina era subţire, iar fata voia să fie făloasă, se răci şi căzu într-o boală de moarte. De pe patul morţii, văzându-şi haina de bal, zise suspinând: "Iată,acesta este preţul sufletului meu" (Pr. I. Trifa ist. 43 şi 130)

Regele jucăuş, maimuţa şi papagalul. "Împăratul bizantin Mihail al III-lea supranumit "beţivul" (842-867 d. Hs.) suferea de boala acestor apucături, ca şi

multă lume din toate ramurile societăţii vremurilor noastre. Obişnuia, aşa cum apucase şi el de la alţii, să-şi petreacă viaţa în chefuri, jocuri felurite, petreceri anticreştineşti, dezmăţ şi alte blestemăţii, deşi era împărat şi se numea creştin. Ori de câte ori se întorcea de la acele petreceri anticreştineşti, sătul de păcatele sale, obişnuia a zice: "Am petrecut admirabil". Împăratul acesta, pasionat după boala acestei apucături rele, avea în palatul său un papagal, care auzindu-l des, se obişnuise să zică şi el deodată cu împăratul: "Am petrecut admirabil". Tot acolo în palat, împăratul mai avea şi o maimuţă, la care ţinea foarte mult.

Într-una din zile împăratul a plecat iarăşi la o petrecere aşa cum apucase şi se obişnuise. În lipsa lui din palat, papagalul plictisindu-se de şedere, s-a apucat să necăjească maimuţa. Atunci deodată s-a făcut ceartă şi încăierare între cei doi paznici ai palatului împărătesc. Lupta s-a dat pe cele mai scumpe canapele ale camerei imperiale. Ghiarele papagalului şi ale maimuţei au sfâşiat canapelele, făcându-le jurubiţe. De acolo au trecut cu războiul lor pe birou, unde au sfârtecat aşternutul, hârtiile, au răsturnat călimările cu cerneală şi tot ce au întâlnit în calea lor. Atunci deodată intrară în cameră, grăbit ca de obicei, împăratul. Cei doi luptători, după cum erau obişnuiţi, au ieşit înaintea lui, strigând cât le lua gura: "Am petrecut admirabil".

Maimuţa şi papagalul din istorioara aceasta, suntem chiar noi, aceia care ne pierdem vremea vieţii aceşteia cu feluritele petreceri anticreştineşti, în dezmierdări şi dezmăţ, iar sufletul, care-i partea cea mai aleasă, zestrea cea mai preţioasă a fiinţei noastre, îl ţinem îmbrăcat în zdrenţuita haină a păcatelor, şi ne mai şi lăudăm în gura mare, fără nici o ruşine de oameni şi fără de nici o frică de Dumnezeu: "Ne-am petrecut amdirabil!" Îmbrăcăm trupul după moda lumii înşelătoare şi ne dezmierdăm pântecele cu feluritele mâncăruri şi băuturi, ne pierdem vremea cu felurite vorbe putrede, cântece curveşti, jocuri, dans, baluri, serate, jocuri de cărţi, table şi alte blestemăţii, iar sufletul îl lăsăm părăsit de Darul lui Dumnezeu, flămând, însetat, lipsit de cuvântul Divin, despuiat de Harul lui Dumnezeu, îmbrăcat în zdrenţe, plin de bubele păcatelor şi apoi ne mai şi lăudăm satisfăcuţi ca împăratul Mihail beţivúl şi papagalul cu maimuţa: "Ne-am petrecum admirabil...".

Iată, privesc cu sufletul pe multe doamne, domnişoare, femei şi fete, muncindu-se mult înaintea oglinzilor din casele lor, mai mari ori mai mici, ca să se facă mai frumoase. Nu le place cum le-a creat Dumnezeu. Nu le place chipul ce le-au dat Dumnezeu, şi după şoapta cuiva, care tot le gâdilă la urechi, îşi strică chipul făcut de Dumnezeu, spre a-şi face altul mai frumos, zic ele. Tot întorcându-se înaintea oglinzilor, văd că sprincenele nu-s la moda zilei, apoi necaz, dezgust... Am să le dau pe pustii sprincenele astea, că nu-s aşa cum vreau eu!" Zis şi făcut. Le rad ori le smulg, până rămâne peilea ca-n palmă. Apoi iau condeiul şi trag alte sprincene, artificiale, în locul celor naturale, ar-

cuite, cosite până către urechi, ori îndreptate spre colţurile frunţii, ca cornițele de căpriță. Acum se privesc în oglindă mai satisfăcute, că şi-au adus sprincenele mai la moda zilei. Repede i-au pămătuful şi-şi spoiesc faţa, apoi îşi dau umerii obrajilor cu culoare cărămizie, etc. Îşi roşesc buzele cu ruj, îşi fac unghiile mâinilor, altele îşi fac chiar unghiile picioarelor!...

Tot acolo înaintea oglinzilor, se îmbracă aşa fel ca nici decum să nu fie acoperite cuviincioas, după chipul Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria şi după al Sfintelor Femei, precum ni le pun înainte Icoanele zugrăvite şi sfinţite după dreptarul ortodoxiei. Capul gol, gâtul şi pieptul gol, mâinile până deasupra coatelor şi picioarele până deasupra genunchilor dezgolite... că aşa le cere lumea şi le vrea păcatul sau capcana diavolului. Astfel semigoale, îşi agaţă cercei în urechi, inele în degete, brăţări la mâini, mărgele, salbe, coliere împrejurul gâtului, piepteni cu pietre de sticlă sclipitoare în părul capului, panglici, etc. Deci, aşa transformate, potrivnic şi sfidător bunei-cuviinţe cu care s-a îmbrăcat Maica Preacurată şi Sf. Femei, acele false creştine, apărând în public şi la petreceri anticreştineşti drept după chipul idolilor egipteni şi ale altor neamuri păgâne, se încurajează unele pe altele lăudându-se: "M-am împodobit admirabil", sau: "Te-ai împodobit admirabil!" Ori: "Ne-am împodobit admirabil!"

Sfintele Femei, străbunele noastre, bunicile şi mamele noastre, ba chiar şi creştinele cu bun simţ din vremurile noastre, până după războiul mondial (1916-1918) se ruşinau a se lăsa chiar şi noaptea cu capul, pieptul, mâinile şi picioarele dezgolite. Şi astăzi? Am ajuns să vedem ce n-a văzut neam de neamul nostru românesc creştin Ortodox. Am ajuns să vedem partea femeiască umblând dezgolite, după moda idolilor egipteni, prin case şi ogrăzi, pe drumuri şi străzi, pe uliţe şi pe la răspântii, prin pieţe, pe la adunări publice, ba chiar şi în Bisericile lui Dumnezeu. O, vremuri! O lume! cum te-ai mai prăbuşit tu cu propria ta voinţă şi sârguinţă în infernul vremelnic şi veşnic! Chipurile acestea văzute în idolii păgânilor de pe pereţii columnelor, de pe bolţile capiştelor egiptenilor, etc., le vedeam acum vreo 40 de ani, vii şi naturale în paiaţele şi actriţele de pe la circuri şi teatre; azi am ajuns să vedem aceste chipuri idoleşti în carne şi oase, răsfăţându-se pe drumuri, pe străzi, în public, ba chiar şi în bisericile lui Dumnezeu!!! Lumea aceasta, care abandonează buna-cuviinţă şi sfinţenia Maicii Domnului, a Sf. Femei, Muceniţe, Cuvioase, a străbunelor noastre şi a creştinelor pioase, acoperite peste tot cuviincios, e o Sodomă şi Gomoră, alergătoare în gura iadului vremelnic şi veşnic.

Schimonosirile şi goliciunea aceasta, ce apare cu atâta îndrăzneală în public, e lucrarea stăpânitorului întunericului, reclama desfrâului, laţurile diavolului, prăpăstiile pacatului şi capcanele iadului vremelnic şi veşnic. Noi Sfinţiţii Liturghisitori ai Dumnezeiescului Altar, din acest loc Sfânt, avertizăm pe fiii şi

fiicele Ortodoxiei, dornici de mântuire, să părăsească apucăturile rele, idolatre; precum odinioară Îngerii Domnului pe Lot, zicându-i: "Scoală-te, ia-ţi femeia şi cele două fete şi ieşi grabnic de aici, ca să nu piei şi tu cu nelegiuirile cetăţii acesteia. Mântuind mântuieşte-ţi sufletul tău! Să nu te uiţi înapoi, nici să te opreşti în câmp. Fugi la munte, ca să nu pieri cu ei împreună".

Iubiţi fii şi fiice ai Ortodoxiei creştine! Ieşiţi din prăpăstiile viciilor şi fugiţi la munţii virtuţilor creştineşti, intraţi în cetatea credincioşiei şi vieţuirii curat creştineşti, după Dreptarul Ortodoxiei Divine, ca să scăpaţi de prăpădul ce vine în curând peste Sodoma şi Gomora lumii acesteia, care: crede, vieţuieşte şi-şi petrece anticreştineşte. Vestea cea bună a îndemnului la mântuire să nu vi se pară glumă, aşa cum s-a părut ginerilor lui Lot, ca nu cumva dezamăgirea sub focul mâniei Dumnezeieşti, să vă umple de groază cumplită, după care urmează pierzarea vremelnică şi veşnică. Cei care ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc, vor merge la viaţă; iar cei ce-l aud şi-l nesocotesc vor merge în piezare.

Locurile jocurilor sunt teritoriul diavolului... Tertulian (Sec. II) ne istoriseşte despre o creştină, care nu se reţinea nici de la cele mai imorale jocuri. Odată, cu ocazia unui astfel de joc, diavolul puse stăpânire pe sufletul ei şi ea căzu jos, greu îmbolnăvindu-se. Preotul chemat la capul muribundei, a cunoscut îndată că diavolul o stăpâneşte şi prin rugăciuni căuta să o scape. În decursul rugăciunii diavolul se răsti la Preot: "De ce mă alungi? am dreptul să o stăpânesc, pentru că acest suflet se rătăcise pe pământul împărăţiei mele, şi l-am aflat în teritoriul lui" (O.M.P. ist. 448). Iubiţi cititori! Nu cumva şi din fraţiile voastre v-aţi rătăcit careva pe acest teritoriu al împărăţiei drăceşti? Gândiţi-vă bine!Şi de-i aşa întorceţi-vă la Domnul.

Există oare focul iadului? "Drept să-ţi spun, eu nu cred în focul iadului, şi chiar dacă m-ar convinge cineva că există acest foc, totuşi, niciodată nu mi-ar fi frică de el". Aşa se lăuda un tânăr, însetat după distracţii şi petreceri tinereşti, în faţa Duhovnicului său. Într-una din seri s-a dus cu o seamă de prieteni la un bal, unde a dansat până noaptea târziu! Sala de petreceri era la etaj. Deodată s-a auzit un strigăt: "Foc"; şi toţi s-au îngrămădit pe treptele scării, unii peste alţii, îmbulzindu-se şi rostogolindu-se în mod înspăimântător. Ţipete! strigăte sfâşietoare, gemete, sânge, oase rupte, bucăţi de carne, mormane de cadavre...!!!

Focul care produsese atâta panică l-a stins un copilandru doar cu pălăria lui. Cât de cutremurat s-a simţit Duhovnicul, când după o trecere de timp s-a pomenit că-i bate la uşă un tânăr cu un picior de lemn, care îl întâmpină cu vorbele: "Acum cred, taică părinte, în focul iadului. L-am văzut cu ochii mei şi m-a pătruns până la os, deşi nu m-au atins nici măcar scânteiele lui!"

Iubite cititor! Dacă un foc ce a putut fi stins de pălăria unui copil, a produs atâta prăpăd, închipuie-ţi ce înspăimântător trebuie să fie focul cel nestins al iadului!!

Nici bunătatea lui Dumnezeu nu-l poate stinge. Aşadar, nu glumi cu focul cel veşnic al iadului; ci îndreptează-ţi grabnic viaţa stricată (Pr. M. Ionescu pg. 298-299).

37. Am cântat cântece curveşti?

Ştiind noi creştinii că acestea precum şi jocuriule, măscăriciunile, prăznuirile păgâneşti cu cortegiul lor de blestemăţii sunt lucrurile diavolului, de care am făgăduit la primirea Sf. Botez că ne lepădăm, să păzim şi această făgăduinţă, împreună cu celelalte, ca să avem parte cu Domnul Hristos. De asemenea să mai lepădăm de la noi şi cântecele curveşti, împreună cu măscăriciunile, care umplu de duh demonicesc pe cei ce le grăiesc. "Pentru aceasta şi toţi Sf. Apostoli opresc ca nici un creştin să nu cânte cântece curveşti şi păgâneşti, ca nu cumva în loc de a intra Duhul cel Sfânt în inima lor, să intre duh demonicesc şi curvesc; că aşa zic şi aşezămintele lor: "Nici în ziele Duminicii cele ale veseliilor, dăm voie vouă oarecare necistit, ori a grăi, ori a face, că zice oareunde Scriptura: "Slujiţi Domnului cu frică şi vă bucuraţi Lui cu cutremur" (Ps. 2, 9). Şi veseliile voastre cu frică şi cu cutremur trebuie a se face, că, creştinul cel credincios (ba şi cel necredincios), nici cântare păgânească e slobod a zice, nici cântece curveşti, fiindcă se va întâmpla lui prin cântare a pomeni de numele idolilor (dragostelor desfrânate) cele demoniceşti, şi în locul Sfântului Duh să intre într-însul duhul cel viclean" (Cartea V-a, cap. 10, din Aşezăminte, vezi Tom. II. tâlc. Teofilact. pg. 396 la ep. c. Efes. 5, 19).

38. Am vorbit măscăriciuni?

Desăvârşit opreşte Sfântul şi Ecumenicul sinod, pe cei ce se zic "Mimi" (sau măscărici) şi spectacolele acestora şi privirile vânăturilor (lupta fiarelor unele cu altele, sau fiarele cu oamenii osândiţi, precum pe cei sfinţiţi, Monahi şi clericii Bisericii de la vânătoare) jocurile şi gingăşiturile cele necistite care se fac de bărbaţi ori femei pe scenă la teatru. Iar dacă cineva canonul acesta ar defăima, şi către cele oprite pe sineşi s-ar da, de va fi cleric să se caterisească; iar de va fi mirean să se afurisească (Sin. 6 ec. 51; 24; 62; 66; Cart. 17; 70).

Actorii mântuiţi. Sf. M. Porfirie era pe vremea împ. Aurelian, din cetatea Efesului. El a fost crescut în teatru, împreună cu actorii. El mergea pe urma Comitului Alexandriei, cu care împreună a şi mers la Cesaria. Odată închipuind Sf. Botez creştinesc, s-a botezat de un alt actor mincinos, făţărnicindu-se acela că este Episcop. Amândoi luau în râs şi-şi băteau joc de Tainele noastre creştineşti. După ce s-a botezat acesta, s-a îmbrăcat şi cu haină albă, după obiceiul celor ce se botează. Atunci, o, minune! A primit desăvârşit Legea creştinească cu Darul Domnului nostru Iisus Hristos-Dumnezeu. După ce s-a botezat, s-au arătat înaintea lui Îngerii lui Dumnezeu, care l-au învăţat să se închine spre răsărit, şi să însemneze (să facă) pe frunte şi peste tot trupul lui

Cinstita Cruce. Pentru aceasta din asemenea minune, mulţi au crezut în Hristos. Şi prin nor fiind botezaţi (acei păgâni care au crezut în Hristos şi s-au lepădat de idolatria lor), s-au apropiat la Sf. Biserică. Comitul acela văzând cele ce se făceau, a poruncit Sfântului Porfirie să lepede credinţa creştinească, dar el n-a vrut. Pentru aceasta i-a tăiat capul, şi aşa, a luat fericitul cununa muceniciei (Minei 4 noiembrie).

39. Am râs neoprit şi fără de socoteală?

"Râsului i-am zis nebunie... Că precum este troznetul spinilor sub căldare, aşa este râsul nebunilor..." (Ecl. 2, 2; 7, 7). "Nebunul când râde, îşi înalţă glasul său; iar omul cuminte abia încet va zâmbi" (Is. Sirah 21, 22). *"Vai vouă celor ce râdeţi acuma, că veţi plânge şi vă veţi tângui"* (Lc. 6, 25).

Dracii se bucură de cei ce râd. Se spunea pentru Avva Pamvo, că niciodată nu zâmbia a râde faţa lui. Deci, într-una din zile, vrând dracii să-l facă să râdă, au legat de un lemn o pană şi o purtau făcând gălăgie şi zicând: "Alli! Alli!" Şi văzându-i Avva Pamvo a râs; iar dracii au început a juca, zicând: "Ha! Ha! Pamvo a râs!" Iar el răspunzând, a zis lor: "N-am râs, ci mi-am făcut râs de neputinţa voastră, că atâţia fiind, purtaţi o pană" (Pateric. o.c. pg. 195, 12).

40. În Duminici şi sărbători m-am dus la cârciumă, petreceri şi nunţi cu lăutari, unde am mâncat, am băut şi am jucat?

Dacă vreun cleric (ipodiacon, citeţ şi cântăreţ bis.) se va vădi mâncând în cârciumă, să se afurisească, afară numai dacă aflându-se în călătorie şi neaflând în altă parte pentru a găzdui, va intra în vreo casă de oaspeţi (hanuri) de nevoie, pentru a se odihni (Apost. 54; 42; 43; VII ec. 22; Laod. 24; Cart. 47; 69).

41. Am umblat din casă în casă fără de treabă şi acolo mi-am pornit gura spre multe feluri de vorbe netrebnice, smintitoare şi pierzătoare de Suflet?

"Femeile dedate la plăceri, măcar că trăiesc, dar sunt moarte... ele se fac vinovate de faptul că îşi calcă credinţa cea dintâi. Totodată se deprind să umble fără nici o treabă din casă în casă; şi nu numai că sunt leneşe (în a cunoaşte şi a lucra cele duhovniceşti, care încununează pe femeile creştine), dar sunt şi limbute şi iscoditoare şi vorbesc ce nu trebuie vorbit" (1 Tim. 5, 6, 12-13; comp. Mt. 12, 35-37; Efs. 4, 29).

42. M-am căsătorit cu femeie de altă lege?

Căsătoria între Creştinul Ortodox şi evreu, sau de oricare altă lege, e oprită, tot aşa e oprită şi căsătoria între el şi eretici (adventişti, papistaşi, baptişti, etc.). În cazul când o căsătorie de acestea s-a făcut înainte de a ajunge unul din cei căsătoriţi să fie eretici, sau înainte de a veni celălalt la Ortodoxie, şi ei totuşi, voiesc să trăiască împreună, cu gândul ca partea

Ortodoxă să aducă la adevăr pe cealaltă, în orice caz partea Ortodoxă să ţină bine minte că îşi ia mare răspundere înaintea lui Dumnezeu pentru sufletele copiilor ce se vor naşte din această căsătorie, şi să-şi dea toată silinţa, ca cel puţin ei să fie crescuţi în credinţa cea adevărată, Creştină Ortodoxă (a).

"Nu este iertat bărbatului Ortodox să se însoţească cu femeie eretică, nici femeie Ortodoxă să se căsătorească cu bărbat eretic; ci de s-ar şi vădi despre cineva că a făcut aşa ceva, căsătoria să se considere nulă, şi însoţirea nelegiuită să se dezlege; căci nu trebuie a se uni cele neamestecate, nici să se împreune oaia cu lupul, nici starea păcătoşilor cu părtaşii lui Hristos; iar dacă va călca cineva cele hotărâte de noi, să se afurisească. Dacă însă unii găsindu-se încă în necredinţă, şi nefiind încă număraţi în turma Ortodocşilor s-au însoţit prin căsătorie legiuită, şi apoi unul, alegând binele, a venit la lumina adevărului, iar celălalt se ţine de legătura rătăcirii, nealegând a privi razele Dumnezeieşti (dar necredincioasa (soţie) consimte să trăiască cu (soţul) cel credincios, sau viceversa, (cel necredincios cu cea credincioasă), să nu se despartă, după Dumnezeiescul Apostol; fiindcă bărbatul necredincios se sfinţeşte prin femeia (credincioasă), şi femeia necredincioasă se sfinţeşte prin bărbat (credincios)" (b).

"Cine îşi va însura feciorii sau îşi va mărita fetele într-altă credinţă, unii ca aceia să aibă pocanie 5 ani; aşijderea şi Preoţii care îi vor cununa, şi aceia să aibă pocanie 3 ani afară din Biserică" (P.B.G. p. 100, 32).

Legile civile din adâncă vechime, pe cei ce făceau sânge amestecat, îi pedepsea cu moartea (Comp. P.M.B. gl. 211 şi 212).

43. Nu m-am îngrijit nici ostenit a salva din desfrânare pe cei căzuţi în prăpastiile acestui păcat?

Pentru salvarea celor căzuţi în păcatul acesta, ni se cere o abilă precauţie, îndemânare şi dragoste Sfântă. Aceasta o vedem în convorbirea Mântuitorului cu Samarineanca, ce păcătuise cu şase bărbaţi, cât şi cu alte păcătoase şi păcătoşi, pe care i-a scos din prăpastia păcatelor şi a făcut dintr-înşii vase de bună treabă ale Împărăţiei Sale Mesianice. Aşa cu multă înţelepciune a lucrat pentru mântuirea feluriţilor păcătoşi Sf. Biserică Creştină a Lui, prin: Sf. Apostoli, Ierarhi, Preoţi şi Dascăli luminaţi ai săi. Cei ce ascultă ostenindu-se bine, se mântuiesc, se curăţesc şi se sfinţesc. *"În casa mare nu sunt numai vase de aur şi de argint, ci şi de lemn şi de lut, şi unele sunt spre cinste, iar altele spre*

(a) Vezi nomocanonul XII, 2, 13. A se vedea mai pe larg aceste lucruri în: "Dreptul bisericesc oriental" de Dr. N. Milaş, Episcop al Zarei, în cap: "Inpedimentele relative pentru căsătorie, care stau în afara de inpedimentul înrudirii, (art. 166).

(b) 1 Cor. 7, 14; Dr. N. Milas. can. 72 Trulan 72 sin. 6 ec. Vezi şi tâlcul acestui canon, pg. 446, 450 comp. can. 10 Laod; 21 Cartagen; 14 sin. 4 ec. şi tâlcul lor.

necinste. Deci, de se va curăţi cineva pe sine dintru acestea, va fi vas de cinste, sfinţit şi de bună treabă Stăpânului, spre tot lucrul bun gătit" (2 Tim. 2, 20-21).

Avva Ioan Colov salvează o creştină decăzută. Se spunea pentru Avva Ioan, că unei tinere i-au murit părinţii şi a rămas orfană. Numele ei era Paisia. Deci, a socotit ea să-şi facă gazdă de străini casa sa, spre primirea Părinţilor Schitului. A rămas dar aşa primind pe străini vreme multă şi odihnind pe Părinţi; iar după o vreme, după ce a cheltuit lucrurile, a început a fi lipsită. Deci, s-au lipit de dânsa nişte oameni răzvrătiţi şi au schimbat-o din socoteala cea bună. Şi de aceea a început a petrece rău, încât a ajuns ea ca să şi curvească. Au auzit Părinţii şi foarte s-au mâhnit. Şi poftind pe Avva Ioan Colov, i-au zis: "Am auzit pentru sora aceea că petrece rău, şi ea când putea şi-a arătat dragostea ei către noi, iar acum şi noi să arătăm către dânsa dragoste şi s-o ajutăm. Deci, osteneşte-te până la dânsa, şi după înţelepciunea ce ţi-a dat-o Dumnezeu, economiseşte cele pentru dânsa". Deci, a venit Avva Ioan la dânsa şi a zis bătrânei portăriţe: "Spune stăpânei tale, că am venit eu". Iar ea l-a izgonit zicând: "Voi dintru început aţi mâncat cele ale ei şi iată că este săracă". I-a zis Avva Ioan: "Spune-i că am să o folosesc foarte". Iar slugile ei zâmbind, îi zic lui: "Dar ce ai să-i dai, că vrei să te întâlneşti cu dânsa?" Iar el le-a răspuns: "Ce trebuie să ştiţi voi ce am să-i dau ei?"

Drept aceea suindu-se bătrâna, ia spus pentru dânsul. Şi îi zice ei cea tânără: Aceşti călugări de-a pururi umblă pe lângă Marea Roşie şi găsesc mărgăritare". Împodobindu-se dar, a zis să-l aducă la dânsa. Deci, după ce s-a suit, apucând ea mai înainte a stat pe pat. Şi venind Avva Ioan a stat aproape de dânsa. Şi căutând în faţa ei, i-a zis: "Pentru ce ai defăimat pe Iisus, de ai venit la aceasta?" Iar ea auzind, a îngheţat cu totul; şi plecând în jos capul său, Avva Ioan, a început a plânge foarte. Şi a zis ea lui: "Avvo, ce plângi?" Iar după ce a căutat, iarăşi s-a plecat în jos plângând şi i-a zis ei: "Văd că Satana joacă în faţa ta şi nu voi plânge?" Iar ea auzindu-l, i-a zis lui: "Este pocăinţă, Avvo?" Îi zice ei: "Este". Îi zice lui: "Ia-mă unde vrei". Îi zice ei: "Să mergem". Şi s-a sculat să meargă după dânsul. Şi a luat seama Avva Ioan, că nimic n-a pus la rânduială, nici a grăi ceva pentru casa sa. Şi s-a mirat mult.

Deci, după ce a ajuns în pustiu, s-a făcut seară şi făcând din nisip un căpătâi mic şi însemnând chipul Crucii, i-a zis: "Dormi aici". Şi făcându-şi şi lui puţin mai departe şi împlinindu-şi rugăciunile, s-a culcat. Iar pe la miezul nopţii deşteptându-se, vede o cale luminoasă de la cer până la dânsa întărită, şi a văzut pe Îngerii lui Dumnezeu ducându-i Sufletul. Drept aceea, sculându-se şi mergând la dânsa, a mişcat-o cu piciorul. Iar după ce a văzut că a murit, s-a aruncat pe sine cu faţa la pământ, rugându-se lui Dumnezeu, şi a auzit: că un ceas al pocăinţei ei, s-a primit mai presus decât pocăinţa a multora, care zăbovesc şi nu arată fierbinţeala unei pocăinţe ca a acesteia (Pateric. o.c. pg. 105-106).

44. M-am căsătorit în aceleaşi timp cu două femei? M-am căsătorit cu altă femeie pe câtă vreme nu eram divorţat de cea dintâi?

Dumnezeu a rânduit ca o femeie să poată fi căsătorită în acelaşi timp numai cu un bărbat, şi un bărbat numai cu o singură femeie (Fac. 2, 22; Mt. 5, 32; 19, 9; 1 Cor. 7, 4; Nomocanon 13, 2; can. 48 Apost. şi tâlc.; Sf. Vasile can. 9, 77 şi 80; 3 Neo-Kesaria; 87 sin. 6 ec.). Căsătoria a doua de acest fel se desface, căci e mai rea decât curvia. Acel soţ care a încheiat o căsătorie fără să ştie că cea dintâi n-a fost dezlegată (credea că soţia sau soţul au murit în război sau altă parte, etc.) nu are mare canon; dar căsătoria a doua nu mai are nici o valoare şi trebuie să se despartă (Can. 46 Sf. Vas. 93 sin. 6 ec. cu tâlcul lor).

Poligamia este un păcat urâcios, potrivnic Legii Creştineşti, atunci când un bărbat îşi ia două sau mai multe femei, cununându-se cu ele prin acte false, d.p. cu una dintr-un loc, cu alta în alt loc mai depărtat ş.a.m.d. "Cel ce se va cununa cu două femeie şi să fie amândouă vii, acela face prepus să fie eretic, drept aceea, trebuie să-l întrebe ce gând are despre taina cununiei care este de o ţine Biserica, şi de se va găsi să fie eretic, atunci se va certa cu moartea" (P.M.B. gl. 237.) "Nici un Vlădică sau Patriarh nu poate, cu nici un chip, să slobozească pe vreun bărbat să-şi ia două femei, sau femeia să-şi ia doi bărbaţi" (P.M.B. gl. 237; Sf. Vas. 50; 80; Prav. Bis. Ier. N. Sachelarie).

Păţania lui Samson. Odinioară Samson a venit în Gaza şi văzând o femeie curvă, a intrat la ea, să mănânce şi să găzduiască. Filistenii aflând aceasta, au închis porţile şi au pus pază puternică în jurul casei, ca a doua zi să-l prindă. Deşteptându-se din somn după miezul nopţii, Samson s-a sculat, a împrăştiat paznicii, a smuls porţile cu uşiori şi încuietori cu totul, le-a luat în spate şi le-a suit pe vârful unui deal vecin, băgând spaima în filisteni. Mai târziu Samson s-a întovărăşit cu o altă filisteancă, anume Dalila. Aceasta, prin şiretenia ei diabolică, folosindu-se de slăbiciunea lui, şi aflând în ce stătea puterea lui uriaşă, pe când dormea el, i-a tăiat perii capului, şi l-a dat în mâna filistenilor, care i-au scos ochii şi l-au batjocorit, punându-l a învârti la o râşniţă în temniţă. După câtăva vreme crescându-i iar părul capului, fiind adus de boierii filistenilor într-o casă mare, unde se adunaseră spre a jertfi idolului lor Dagon pentru prinderea acestui puternic potrivnic al lor, Samson îşi răzbună asupră-le, apucând în braţe amândoi stâlpii, pe care era întărită casa, şi zguduindu-i cu putere, a surpat casa, omorând sub dărâmături 3000 din fruntaşii filistenilor. Acolo s-a prăpădit şi el (Jud. 13-16).

45. Am preacurvit spiritualiceşte?

Precum orice femeie care se împreună cu bărbaţi străini, afară de soţul ei legiuit, este preacurvă, aşa şi creştinii, parte bărbătească şi femeiească, care, nesocotind legământul făcut la Sf. Botez, a crede şi a vieţui după Dreptarul Ortodoxiei, se abat la alte credinţe şi vieţuiri eterodoxe şi idolatre, preacurvesc

spiritualiceşte, sunt nişte preacurvari sufleteşti. Preacurvia aceasta spirituală e mult mai mare şi mai grea decât preacurvia trupească, cu cât e mai mare şi mai preţios sufletul decât trupul. Pentru astfel de preacurvii spirituale, abateri de la dreapta credinţă la idolatrii, a pedepsit Dumnezeu pe poporul Său cu cumplite bătăi, robii, primejduiri şi nefericiri. "Acestea zice Domnul Savaot, Dumnezeul lui Israil: Îndreptaţi-vă căile şi faptele voastre şi vă voi lăsa să trăiţi în locul acesta! Nu vă necăjiţi în cuvintele amăgitoare: "Aici este Biserica Domnului, Biserica Domnului, Biserica Domnului". Iar dacă vă veţi îndrepta cu totul căile şi faptele voastre, dacă veţi face judecată cu dreptate între om şi pârâşul lui; dacă nu veţi strâmtora pe străini, pe orfan şi pe văduvă, nu veţi vărsa sânge nevinovat în locul acesta şi nu veţi merge după alţi dumnezei spre pieirea voastră, atunci vă voi lăsa să trăiţi în locul acesta şi pe pământul acesta, pe care l-am dat părinţilor voştri, din neam în neam.

Iată, vă nădăjduiţi în cuvinte amăgitoare, care nu vă vor aduce folos. Cum? Voi furaţi, ucideţi şi faceţi adulter; juraţi mincinos, tămâiaţi pe Baal şi umblaţi după alţi dumezei, pe care nu-i ştiţi. Şi apoi veniţi şi staţi dinaintea Mea în Casa Mea, asupra căreia s-a chemat Numele Meu, şi ziceţi: "Sunteţi mântuiţi", ca apoi să faceţ iar toate ticăloşiile acelea? Casa aceasta, asupra căreia s-a chemat Numele Meu, n-a ajuns ea oare în ochii voştri peşteră de tâlhari? Iată, Eu am văzut aceasta zice Domnul.

Mergeţi deci la locul Meu din Şilo, unde am fost hotărât Eu mai înainte să petreacă Numele Meu, şi vedeţi ce-am făcut Eu cu dânsul, pentru necredinţa poporului Meu Israil! Şi acum, de vreme ce aţi făcut toate faptele acestea, zice Domnul, şi Eu v-am grăit azi dimineaţă şi n-aţi ascultat, v-am chemat şi n-aţi răspuns, de aceea şi cu Casa aceasta, asupra căreia s-a chemat Numele Meu, şi în care voi nădăjduiţi, şi cu locul pe care vi l-am dat vouă şi părinţilor voştri, voi face tot aşa, cum am făcut cu Şilo; vă voi lepăda de la Faţa Mea cum am lepădat pe toţi fraţii voştri, toată seminţia lui Efraim.

Tu însă nu te ruga pentru acest popor şi nu înălţa rugăciuni şi cereri pentru dânşii, nici nu mijloci înaintea Mea, căci nu te voi asculta. Nu vezi tu ce fac ei prin cetăţile Iudei şi pe uliţele Ierusalimului? Copiii adună lemne, iar părinţii aţâţă focul, şi femeile frământă aluatul ca să facă turte pentru zeiţa cerului, şi să săvârşească turnarea în cinstea altor dumnezei, pentru ca să Mă amărască pe Mine. Dar oare pe Mine Mă amărăsc ei - zice Domnul - şi nu pe sine înşişi, spre ruşinea lor? De aceea, aşa zice Domnul Dumnezeu: "Iată se revarsă mânia Mea asupra locului acestuia, asupra oamenilor şi dobitoacelor, asupra copacilor, ţarinei şi rodurilor pământului, şi se vor aprinde şi nu se vor mai stinge...".

Aşa zice Domnul pentru poporul acesta (idolatrizat): "Pentru că le place să rătăcească alergând cu picioarele încoace şi încolo (abătându-se din calea vieţii pe căile pierzării, la jocuri idolatrizatoare) şi nu-şi stăpânesc picioarele,

de aceea n-are Domnul bunăvoinţă către dânşii, pomeneşte acum fărădelegile lor şi numeşte păcatele lor". Apoi Domnul mi-a spus: "Tu să nu te rogi pentru poporul acesta spre binele lui. De vor posti, nu voi auzi strigarea lor; de vor înălţa ardere de tot şi dar, nu voi primi, ci cu sabie, cu foame şi cu molimă îi voi pierde". Atunci am zis: Doamne, Dumnezeule, iată, proorocii le grăiesc: "Nu veţi vedea sabia, şi foamete nu va fi la voi, ci voi da în locul acesta pace necontenită". Iar Domnul mi-a răspuns: "Proorocii proorocesc lucruri mincinoase în Numele Meu; Eu nu i-am trimis, nici nu le-am dat poruncă şi nici nu le-am grăit; ci ei vă vestesc vedenii mincinoase, ghicituri, descântături şi închipuiri ale inimii lor". De aceea aşa zice Domnul despre prooroci: "Ei proorocesc în Numele Meu, dar Eu nu i-am trimis. Ei zic: "Sabia şi foametea nu va fi în ţara aceasta", dar de sabie şi de foamete vor pieri aceşti prooroci, şi poporul căruia au proorocit ei, va fi risipit pe uliţele Ierusalimului de foamete şi de sabie, şi nu va fi cine să-i îmgroape, pe ei şi pe femeile lor, pe fiii lor şi pe fiicele lor, căci Eu voi vărsa asupra lor răutatea lor..." (Ier. 7, 3-20; 14, 10-16; comp. Iez. 8; 9; 14; 16; 23; ş.a.).

Această preacurvie spirituală la cei intraţi în Creştinism, o înfierează aspru şi Sf. Ap. Iacob, zicând: *"De unde sunt războaie şi sfezi între voi? Au nu de aici, din dezmierdările voastre, care se oştesc întru mădulările voastre? Poftiţi şi nu aveţi; ucideţi şi pizmuiţi, şi nu puteţi dobândi; vă sfădiţi şi faceţi războaie, şi nu aveţi, pentru că nu cereţi. Cereţi şi nu luaţi, pentru rău cereţi ca întru diezmierdările voastre să cheltuiţi. Preacurvarilor şi preacurvelor, au nu ştiţi că dragostea lumii acesteia vrajbă este către Dumnezeu? Deci, oricare va vrea să fie prieten lumii, vrăjmaş lui Dumnezeu se face"* (Iac. 4, 1-4).

Rămâi statornic în credinţa creştină ortodoxă. Marele fizician Alexandru Volta fiind întrebat asupra credinţei sale religioase de Silvio Pellico, care se simţea asaltat de necredinţă, i-a răspuns: "Iubitul meu, eu de asemenea am fost neliniştit de îndoială în tinereţe şi mult timp după aceea, însă deşi dârz contra credulităţii şi decis a căuta adevărul prin experienţă - cu toate că trăiam în secolul în care domnea filozofia - prezenţa Creatorului totdeauna mi se impunea cu putere. Mai târziu, am vrut să cercetez cu grijă doctrinele acelora care combat credinţa în numele ştiinţei, însă n-am găsit nimic care ar putea justifica ateismul. Mai mult încă: dacă raţiunea nu poate nega pe Dumnezeu, conştiinţa mi-l descoperă".

Şi când Pellico i-a obiectat, că tutuşi sunt oameni care, deşi cred în Dumnezeu, nu cred în practicile religioase, savantul i-a răspuns: "Te înşeli! Eu îmi cufund privirea mea în Sf. Evanghelie, ca şi în ceruri; şi eu cred adevărul misterelor credinţei, în păcatul original, în Întruparea lui Dumnezeu, în răscumpărarea Sf. Cruci, singura nădejde şi mântuire a omenirii" (D-ca Ort. Nr. 37-38, a. X).

SĂ NE FERIM DE ORICE NECURĂŢIE

ânduiala pusă de Dumnezeu omului, e o ordine sau o Lege Divină, care aduce cu sine, celor ce o păzesc cu sfinţenie, multă bogăţie Duhovnicească, puteri de sus, luminare, bărbăţie, glorie, succes în tot binele, o adevărată fericire vremelnică şi veşnică. Cei ce păzesc această ordine Divină sunt binecredincioşi şi virtuoşi.

Una dintre strălucitele virtuţi creştineşti, este şi virtutea înfrânării pentru păzirea şi conservarea curăţiei. Această virtute pune în o minunată rânduială viaţa adevăraţilor creştini, privitor la curăţia plăcerilor trupeşti. Fiecare creştin, parte bărbătească şi femeiască din toate vârstele şi treptele societăţii, se poate păzi curat pe sine, prin: 1) Necurmata reamintire că Dumnezeu e pretutindeni de faţă; 2) Străjuirea uşilor omeneşti prin care intră păcatul: ochii şi urechile, cu supravegherea vigilentă a tuturor pornirilor inimii, prin care păcatul pătrunde într-însa. 3). Ferirea înţeleaptă de petreceri necuviincioase, de adunări anticreştineşti, de tablouri şi ilustrate obscene, şi de cărţi rele, romane sau reviste otrăvitoare sufletelor, care aţâţă poftele necurate. 4) Marea luare-aminte de sine când venim în atingere cu feţe de sex deosebit. 5) Cumpătarea, trezvia şi munca regulată, cu mintea sau cu capul. 6) Cercetarea cuvântului lui Dumnezeu. 7) Gândirea la Preacurata şi pururea Fecioara Maria, Maica Domnului nostru Iisus Hristos Dumnezeu, la Sfinţii feciorelnici ai N. şi V. Testament: Abel, Ilie, Elisei, Daniil, cei trei tineri, Sf. Ioan Botezătorul, Sf. Ap. şi Ev. Ioan feciorelnicul şi alţi mulţi minunaţi patroni ai curăţiei trupeşti şi sufleteşti, unită cu omorârea poftelor rele şi răstignirea trupului.

Dumnezeieasca Scriptură şi Sf. Tradiţie ne dau multe sfaturi foarte ziditoare şi mult folositoare în acest scop, din care arătăm şi noi câteva aici, spre edificarea statornică a celor dornici de mântuire: "*Cunoscând eu* (zice Solomon) *că nu voi fi în alt chip înfrânat de nu-mi va da Dumnezeu, şi aceasta era a Înţelepciunii, a şti al cui este acest Dar. Şi m-am rugat lui Dumnezeu, şi m-am* umilit înaintea Lui..." (Înţ. S. 8, 21). "...Dar pentru mulţimea arătărilor (descoperirilor), *ca să nu mă înalţ, datu-mi-s-a mie imbolditor trupului îngerul Satanei, ca să mă bată peste obraz, ca să nu mă înalţ. Pentru aceasta de trei ori am rugat pe Dumnezeu ca să-l depărteze de la mine, dar El mi-a zis: "Destul îţi este ţie Darul Meu, că puterea Mea întru neputinţă se desăvârşeşte. Pentru aceasta binevoiesc întru neputinţe, întru defăimări, în nevoi, în goane, în strâmtorări pentru Hristos, căci când slăbesc atunci sunt mai tare..."* (2 Cor. 12, 7-10). "*Cel desfrânat din pruncie, slugă va fi, şi mai târziu îi va părea rău de aceasta...*" (Is. Sir. 18, 27). "*Omul înţelept, întru toate se teme, şi în zilele păcatelor se fereşte*

de greşeală" (Prov. S. 29, 21). *"Ştiu că nu locuieşte în mine, adică în trupul meu, ce este bun, că a voi se află în mine, iar a face binele nu aflu. Că nu fac binele pe care-l voiesc, ci răul pe care nu-l voiesc, acela fac. Şi de fac aceasta care nu voiesc eu, iată nu fac eu aceasta, ci păcatul care locuieşte întru mine. Aflu drept aceea, legea mie, celui ce voiesc să fac binele, că ce este rău la mine se află. Deşi împreună mă înveselesc cu Legea lui Dumnezeu după omul dinăuntru; dar văd o altă lege întru mădularele mele, oştindu-se împotriva legii minţii mele, dându-mă pe mine rob legii păcatului, care este întru mădularele mele. Ticălos om sunt eu! Cine mă va izbăvi de trupul morţii acesteia? ... Deci dar, eu însu-mi, cu mintea mea slujesc Legii lui Dumnezeu; iar cu trupul* (mă văd împins a sluji) *legii păcatului"* (Rom. 7, 18-25). *"Totuşi, îmi chinuiesc trupul meu şi-l supun robiei, ca nu cumva altora propovăduind, însumi să mă fac netrebnic"* (1 Cor. 9, 27). "Ticălos este - zice Sf. Clim. Alex. - acela ce se teme numai de ochii oamenilor şi crede că ar fi ascuns dinaintea lui Dumnezeu (Pedag. 2, 10; comp. Is. Sir. 33, 24-28). Păstorul Herma ne istoriseşte că; Vede o fată scăldându-se în Tibru şi luând seama la frumuseţea ei, zice întru sine: "Cât aşi fi de fericit să am o soţie aşa de frumoasă şi cinstită!" Numai atâta a gândit, şi totuşi, s-a găsit vinovat, căci i se zice: "În inima ta s-a suit pofta răului!" Şi el se pocăieşte... (Scr. Păr. Apostolici Vol. I, vedenia I, pg. 209-212;). Sf. Maica noastră Biserică tot aşa ne învaţă, a ne pocăi de astfel de fapte şi înclinări poftitoare de păcate, la rugăciunile de seara, zicând: *"S-au frumuseţe străină de am văzut şi cu dânsa mi-am rănit inima..."* *(Orologiu)*. Despre contactul cu persoane de sex deosebit, găsim în Herma un tablou atrăgător al relaţiilor frăţeşti între persoanele de ambele sexe, al pudoarei şi castităţii, de care trebuie a fi însufleţite unele către altele (Asemănarea IX 10-11; pg. 284-285). De asemenea Sf. Ambrozie descrie pe fecioarele creştine astfel: "În mijlocul chinurilor, aruncate la fiare şi tauri furioşi, ce le azvârleau în aer, ele mai mult se îngrijeau de pudoare decât de chinuri şi de viaţă. Aşa d.p. Perpetua (Sec. III-a 23 martie), sora Sf. Grigore Nisul (Sec. IV), care făcând o bubă rea la piept, n-a fost chip a o îndupleca cineva să se arate doctorului, şi pentru castitatea sa, s-a învrednicit de o vindecare minunată. Sf. M. Epraxia preferă moarte pentru a se păzi curată (V. Sf. 21 ian.), Xenia (V. Sf. 7 febr.), Fecioara Teodora e scăpată de la păgâni de Didim ostaşul, schimbându-şi hainele (Prolog. 27 mai); cuv. Gheorghe Hozevitul s-a smuls cu putere din ghiarele femeii desfrânate, care se dezgolise, silindu-l să curvească cu ea (V. Sf. 3 oct.); Sf. Lucia fecioara, băgată în casa de curvăsărie, s-a păzit curată cu Dar Divin (V. Sf. şi Prolog 13 dec.) Sf. Mihail Monahul refuzând pe împărăteasa curvă, suferi chinuri pentru a-şi păzi fecioria (Prolog. 23 mai). S. M. Nichita fiind legat şi neputând altfel scăpa de o curvă, ce-l silea a păcătui cu ea, îşi muşcă limba, şi umplându-şi gura cu sânge, o scuipă în faţă, şi aşa scăpă de dânsa(Teatron Politicon pg. 204). Aşijderea a facut şi Sepeos Creştinul

pentru a scăpa...(Mesalina). Tot astfel a scăpat şi un alt tânăr Creştin (V. Sf. 15 ian.). Un Părinte Ieromonah din Tebaida a fugărit o curvă cu un tăciune aprins, cu foc (Politicon 203; D.O. a. IX, Nr. 49-52). Un călugăr bătrân auzind că o femeie s-a apropiat de Sf. Mânăstire, a ieşit cu toiagul s-o fugărească,strigând: "Ajutaţi-mă, fraţilor, că au venit aici tâlharii să ne jefuiască (Pateric 311,35). O fecioară fiind căsătorită cu forţa de către părinţii săi, a capacitat pe soţul ei a trăi toată viaţa lor în feciorie (Prol. 8 Apr. şi Min. 50 a Maicii Domnului). Sf. Tomaida preferă mai bine a fi ucisă cu sabia de socrul ei, decât a păcătui cu el, şi astfel a primit cununa muceniciei (Prol. 14 Apr.). Unui ciubotar, ce trăia în feciorie cu soţia sa, prin rugăcuni i se deschideau singure uşile Bisericii, pentru a intrá şi a se ruga într-însa în miezul nopţii, după care se închideau iarăşi... Aşijderea fericitului Nichita Hartularie (Prol. 27 Mai). Un copil credincios, care nu vorbea cu nici o femeie decât în faţa mamei sale, n-a putrezit şi s-a pus cu sicriul în Sf. Biserică (Min. 281 a Maicii Domnului). Sf. M. Anastasia ascultând sfatul bun al Stariţei sale îşi păzeşte fecioria cu însăşi preţul vieţii (V. Sf. 29 oct.). Sf. Ioan Hrisostom în tratatul 13 p. Preoţie, vorbeşte foarte educativ despre păzirea şi îngrijirea fecioarelor din Biserică, etc. etc.

Sf. Biserică Ortodoxă Creştină, punând mare preţ pe feciorie, a avut şi are în sânul ei feciori şi fecioare, văduvi şi văduve, persoane devotate a vieţui în curăţie toată viaţa lor. Aceasta o arată şi Sf. Ioan Teologul în Apocalips, zicând: *"Am văzut un Miel stând pe Muntele Sionului, şi cu El 144.000 care aveau Numele Tatălui Său scris pe frunţile lor. Şi am auzit glas din cer... "Aceştia sunt care cu femei nu s-au întinat, că sunt feciorelnici. Aceştia sunt care merg după Miel ori unde se va duce. Aceştia sunt cumpăraţi din oameni, pârgă lui Dumnezeu şi Mielului. Şi în gura lor nu s-a aflat vicleşug, că nevinovaţi sunt înaintea Scaunului lui Dumnezeu"* (Apc. 14, 1-5 comp. Mt. 25, 1-11).

Deşi mulţi prihănesc în felurite forme, viaţa aceasta feciorelnică, sau curată, consfinţită lui Dumnezeu, totuşi Dumnezeiasca Scriptură şi Sf. Tradiţie, o încuviinţează în mai multe locuri. *"Mai bine este a nu avea prunci şi a avea bunătate, că nemurirea este întru pomenirea ei, că şi la Dumnezeu se cunoaşte bunătatea ei şi la oameni"* (Înţ. Sol. 4, 1). *"Dar peste dar este femeia ruşinoasă şi nici o cumpănire nu este vrednică Sufletului celui înfrânat* (Is. Sir. 26, 17). *"Fericiţi cei curaţi cu inima că aceia vor vedea pe Dumnezeu"* (Mt. 5, 2). Omul trupesc nu primeşte cele ce sunt ale Duhului lui Dumnezeu, că nebunie sunt lui şi nu le poate înţelege... (1 Cor. 2, 14). Feric. Augustin înfierează pe potrivnicii fecioriei şi ai curăţiei, zicând: "Ce pretinzi tu să vezi răsăritul soarelui cu ochi bolnavi?! Dacă ochii tăi sunt curaţi acea lumină este o plăcere; iar dacă sunt bolnavi, ea este un chin. Câte fericiri a numărat Domnul în care a zis: "Că aceea vor vedea pe Dumnezeu?! Iar când vine la curăţia inimii, făgăduieşte privirea lui Dumnezeu. Cu ce ochi?... (Efs. 1, 17-23). Ascultaţi:

"Frumusețea și meritele feciorei- zice Sf. Ioan Hrisostom - sunt absolute și veșnice, pe când meritele căsătoriei sunt numai relative"; iar feric. Augustin arată că: "Castitatea feciorei și a văduviei, e mai de preț decât a căsătoriei". Sf. Ap. Pavel arătând superioritatea feciorei și a castității, zice: *"Au nu știți că trupul vostru este lăcaș Duhului Sfânt care este întru voi, pe care aveți de la Dumnezeu și nu sunteți ai voștri? Voi sunteți cumpărați cu preț. Proslăviți dar pe Dumnezeu în trupul vostru și în Duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu..."* (1 Cor. 6, 19-20; 3, 16-17).

Fericitul Augustin explicând aceste cuvinte prin o frumoasă asemănare, zice: "Trupurile noastre se înnoiesc și se sfințesc cu Harul lui Hristos, cum ai înnoi un lăcaș vechi al idolilor și l-ai preface în altar al adevăratului Dumnezeu. Mai întâi surpi idolii și înlături orice urmă de păgânătate, apoi îl închini adevăratului Dumnezeu și-l sfințești, spre o întrebuințare mai bună. Așa și noi, trebuie să surpăm patimile ce domnesc înăuntrul nostru ca niște idoli în capiști, nu însă și membrele trupului nostru; pe acestea suntem datori a le întrebuința spre un scop Sfânt și a nu le lăsa să slujească poftei celei rele, etc. (Serm. 158 n. 2). Privitor la feciorie Sf. Vasile cel Mare zice: "Toate simțirile celor ce viețuiesc în feciorie, trebuie a fi feciorelnice" (De Vergin. 4, 7, 15, 20). De asemenea și Sf. Climent Alexandrinul zice: "Nici noaptea nu trebuie să fie cineva fără de rușine, sub cuvânt că e întuneric. Pudoarea trebuie să strălucească în inimi ca o făclie" (Ped. 2, 10). Sf. Ambrozie lăudând această virtute morală, ne învață să-i dăm o formă creștinească, punând-o în relief din temerea de a nu displace lui Dumnezeu, de ai Cărui ochi infinit de curați, suntem datori mai mult a ne feri de a-i răni (supăra) decât de ai tuturor oamenilor la un loc, chiar când suntem singuri... Precum un trandafir se deosebește de spini prin floarea ce el poartă, așa și omul împodobit cu virtutea castității, se deosebește de cel ce nu are această aleasă podoabă. Să prețuim această floare mai mult decât toate cununile pământești; căci dânsa ne face plăcuți lui Dumnezeu și oamenilor, iar fără aceasta, orice însușiri bune am avea, nu se socotesc întru nimic (Golescu). Marea deosebire dintre feciorie și căsătorie o arată Sf. Ap. Pavel, zicând: *"Cel necăsătorit, grijește de ale Domnului, cum va plăcea Domnului; iar cel căsătorit, grijește de ale lumii, cum va plăcea femeii. Se deosebește femeia și fecioara. Cea necăsătorită grijește de ale Domnului, cum v-a plăcea Domnului ca să fie sfântă și cu trupul și cu sufletul; iar cea căsătorită se grijește de ale lumii, cum va plăcea bărbatului"* (1 Cor. 7, 32-34). Sf. Ciprian, grijindu-se mult de fecioare, zice: "Vorbim acum despre fecioare, pentru care avem grija cu atât mai mare, cu cât ele sunt mai de laudă. Fecioarele sunt floarea sadului Bisericii, podoaba și frumusețea Darului sufletesc, partea mai de frunte a turmei lui Hristos (în comparație se înțelege cu Creștinii care viețuiesc în castitatea văduviei și a căsatoriei) (De habitu virgin c. 3). "Cunosc însumi - zice Sf. I.

Hrisostom - fecioare plăpânde, care duc o viaţă aspră şi înfrânată, îşi chinuiesc trupul cu veşmintele aspre, care odinioară nu putea afla încălţăminte destul de aleasă; iar acuma umblă desculţe, au drept pat o mână de paie, şi petrec mai toată noaptea în priveghere... Ele lucrează necontenit la lână şi la alte lucruri grele. Ele au grijă de bolnavi, îi duc de mână, îi spală pe picioare. Multe dintre ele slujesc chiar la bucătărie. Atâta putere are focul Dumnezeiesc al lui Hristos, de care sunt ele pătrunse, şi atât e de mare zelul inimii lor, ce covârşeşte toate puterile firii" (Omilia 3 Efs.). Aceasta o arată şi feric. Ieronim, zicând: "Într-adevăr, cel ce petrece întru feciorie, fără familie, fără încurcături lumeşti, ca Păstor bisericesc sau ca simplu creştin, vieţuieşte numai pentru credinţa sa, şi sufletul său, înălţat mai presus de trup şi sânge, este cel mai capabil a duce o viaţă asemenea cu a Îngerilor din Cer, ascultând la picioarele Domnului ca Maria, sau slujind aproapelui ca Marta" (Ep. 55). Plutarh arată că un motiv de a îngropa de vii vestalele care şi-au pierdut cinstea, este, că oamenii le priveau preasfinte ca să poată ridica zilnic mâna asupra lor; iar feric. Ieronim aduce un şir de fecioare păgâne, care se bucurau de mare cinste la cei vechi. "Fiul lui Dumnezeu Iisus Hristos Mântuitorul nostru - zice Sf. Atanasie c. M. - Care pentru iubirea de oameni S-a făcut Om... pe lângă alte nenumărate binefaceri ce ne-a arătat, a binevoit încă să ne înveţe a ne asemăna cu îngerii prin practicarea fecioriei. Pentru aceasta Biserica obişnuieşte a da numele de "Mireasa lui Hristos" fiicelor creştine, ce profesează această virtute. Păgânii văzându-le nu s-ar putea opri de a nu le admira ca pe nişte lăcaşuri vii ale cuvântului, căci această virtute admirabilă şi cerească, nu se află cu adevărat în nici o parte, ca la noi creştinii" (Apol. de Const. Imper.). "Fecioria - zice Sf. Vasile cel Mare - nu stă atât în trup, cât mai vârtos în suflet...". Creştinii deci nu se mulţesc cu fecioria vestalelor, căci nu-i destul a păzi trupul curat, ci mai întâi sufletul trebuie păzit de păcat şi atunci el luminează şi sfinţeşte şi trupul, cum soarele face să strălucească norul după care el stă. La vestale nu era aşa (Comp. Ambros. De virgin. I, 1 ...după Dr. Arh. Atanasie Mironescu M.T.M. o.c. pg. 538-549). Fecioria este aur veritabil, iar căsătoria este argint. Cine poate şi se sileşte să câştige aurul acesta preţios, câştige-l; iar cei care nu pot face aceasta, să rămână la arginul căsătoriei, ca să nu se păgubească mai greu.

Aducându-ne aminte de pedeaspa aspră a celor 23.000 israeliţi loviţi cu moarte năpraznică într-o singură zi (1 Cor. 10,7-8; comp. Ieş. 32; Num. 25; Fac. 6; 19; 38; Jud. 20; 2 Împ. 13, ş. a.), pentru desfrânarea în pustiu cu fetele moabiţilor; de căderea lui David în preacurvie cu Versavia şi uciderea soţului ei Urie (2 Împ. 11); de căderea lui Solomon în idolatrie din cauza femeilor străine (3 Împ. 11; 12), să ne silim zilnic ori a câştiga aurul preţios al fecioriei; ori a rămâne, după lege, la argintul căsătoriei în Domnul.

Să ne ferim de desfrânare. În porunca VII-a a Decalogului, Dumnezeu opreşte cu desăvârşire desfrânarea, adică toată necumpătarea. Şi pentru că necumpătarea se naşte din gânduri, din vorbe şi din faptele care-s contra simţului de ruşine, Dumnezeu a oprit şi opreşte: gândurile, vorbele, şi faptele acelea, de care ne-am ruşina înaintea părinţilor, învăţătorilor, Preoţilor, crescătorilor şi a tuturor oamenilor de cinste. De ce? Petru că din gânduri rele se nasc vorbe tot atât de rele, din care izvorăsc fapte înjositoare, care răpesc din fiinţa celor ce le săvârşesc: curăţia, nevinovăţia, cinstea şi fericirea, sting frumuseţea, prăpădesc puterile corporale, înăbuşesc facultăţile spirituale; iar pe cele căzute le degradează până la cea mai josnică treaptă, încât ele devin dispreţuite pretutindeni. O astfel de icoană mult grăitoare o avem în parabola fiului risipitor (Lc. 15), care neascultând de părinţii săi, a pornit pe căi rele, s-a depărtat de învăţăturile părinţilor, a pierdut însuşirile sale fizice, morale şi spirituale. După acea risipă nebunească, pierdere sau despuiere de bunătăţile cu care fusese înzestrat, a fost părăsit şi de prietenii cei mai intimi, de părinţi, fugărit de păcatul său din casele cinstite, şi silit a se ocupa cu lucrul cel mai înjosit (a păzi porcii) pentru a-şi agonisi o mizerabilă hrană, spre a-şi întreţine viaţa de azi pe mâine. El s-a făcut dispreţuit nu numai înaintea oamenilor, dar şi înaintea mult Milostivului Dumnezeu, pentru că Darurile Dumnezeieşti cu care fusese înzestrat: puterile corporale şi spirituale, le-a întrebuinţat numai spre a se degrada pe sine şi spre a înjosi demnitatea omenească.

Împotriva acestei porunci păcătuiesc toţi acei şi acelea care în gândul şi sufletul lor se ocupă cu lucruri deşarte, cu ochiul privesc tablouri ilustrate şi statuete păcătoase, urâte, provocatoare de păcat; cu limba vorbesc cuvinte necumpătate, putrede, curveşti şi scârnave; cu urechile ascultă cântece curveşti, glume şuchiate, vorbe de ruşine; cu mâinile scriu sau închipuiesc lucruri afară de buna cuviinţă; cu picioarele umblă pe căi rătăcite, necinstite, şi aleargă pe căile pierzării: la jocuri, baluri, serate, adunări nocturne, prăznuiri anticreştineşti, petreceri păgâneşti, benchetuiri, beţii, hoţii, ucideri, etc., cu corpul se dedau trândăviei sau moliciunii; cu gustul se azvârlă în luxul seducător şi ucigător de suflete; îşi petrec (sau mai bine zis, îşi pierd vremea) citind carţi cu cuprins dubios şi demoralizator; în petreceri trec peste hotarele rânduielilor creştineşti; calcă marginile buneicuviinţe, care pentru orice creştin şi creştină, este cea mai aleasă podoabă. Aceşti depăşiţi peste hotarele sfaturilor Sf. Biserici Creştine Ortodoxe şi strechiaţi pe teritoriile diavolului, mai ales în zilele Sfinte, în toate cugetările, vorbele, paşii, mişcările, poftele şi lucrările lor, manifestează: nestatornicie, uşurătate, fluturătate, contraziceri şi alte felurite oscilări asemenea, prin care se fac: nesuferiţi, ridicoli şi nefericiţi pentru toată viaţa lor. Pentru a se feri oricare persoană, parte bărbătească sau femeiască, de aceste necuviinţe, se cere fiecăruia în parte: supunere, temere

de Dumnezeu şi păzirea poruncilor Lui, ascultarea de sfaturile bune ale Părinţilor trupeşti şi duhovniceşti, ocupaţie serioasă cu lucrul de mână şi intelectual, prin căutarea celor necesare casei, cu citirea Dumnezeieştilor Scripturi, a Sf. cărţi, a revistelor religioase, care cultivă mintea, înobilează inima, edifică înălţător sufletul, şi înalţă pe practicanţi la nivelul acela prin care creştinii şi creştinele se înaripează uimitor, de pe care devin nişte făclii luminătoare, în familie şi în societate, nişte factori importanţi în comunitate, în Biserică, în patria lor şi în lumea întreagă.

Într-o noapte o femeie vârstnică privea în lumea asta, pe cât de maiestuoasă pe atâta de dezgustătoare pentru dânsa, pentru că ea, înaintea sa, nu vedea decât erori comise, constatări părinteşti călcate în picioare, şi un viitor mai nefericit decât îşi putea închipui mintea omenească. Părinţii ei murise de mult: prietenii ei de mai înainte, care o încântaseră cu vorbe dulci şi mângietoare, o părăsise, prietenele ei, devenite mame cinstite şi duioase, o depărtară, şi ea era uitată de toţi, expusă sărăciei, buneivoinţe şi graţiei omenşti. Ea era disperată de tot şi neaflând nici un mijloc de scăpare, nici un ajutor, izbucni în lacrimi şi exclamă: "Unde sunteţi voi, tinereţelor? Unde sunteţi voi, ispititorilor cu miere pe buze şi cu otravă în inimi? Bunii mei părinţi, unde sunteţi voi? De ce m-aţi părăsit atât de timpuriu şi m-aţi lăsat pradă acestei lumi înşelătoare? Mai veniţi la mine, sfătuiţi-mă încă odată, învăţaţi-mă, mustraţi-mă, şi eu le voi primi pe toate, le voi asculta pe toate, vă voi urma în toate, în toate! Şi iată că tinereţile s-au întors; părinţii au înviat, prietenele erau încă ale ei, erau împrejurul patului ei şi plângeau împreună cu dânsa, care veniseră să o cerceteze, căci ea era bolnavă. Cele văzute erau numai un vis şi ea era încă tânără. Cuvintele acelea, ea le exclamase cu atâta putere, intonare şi disperare, că părinţii, casnicii şi prietenile sale înotau în lacrimi şi suspinau împrejurul ei. Trezindu-se, pe de o parte încă disperată şi nesigură, pe de altă parte plină de nedumerire şi veselă că ea nu este acea nefericită cum se visase, a suspinat şi a plâns încă mai mult, şi cuprinzând pe maica sa, pe tatăl său şi pe prietenele sale, a zis: "Iubiţilor părinţi! Voi încă vieţuiţi! Eu încă sunt tânără! Prietenele mele sunt în vârsta mea! Dar cele văzute în vis, foarte uşor ar putea deveni fapte şi în privinţa mea, precum sunt ele fapte în privinţa altora, care au fost indiferente. Mulţumesc Ţie, Dumnezeule, că încă pot lucra, că părinţii mei vieţuiesc, că eu sunt iubită de amicile mele şi încă nu sunt părăsită de oamenii cinstiţi! Doamne, Te voi asculta, şi poruncile şi sfaturile părinţilor mei, vor fi poruncile şi sfaturile Tale, şi nimeni nu va fi în stare a mă abate de pe calea virtuţii, care este podoaba şi cununa cea mai preţioasă a fecioarei, a femeiei şi a maicii!"

Iată, iubiţilor, ce vis înfricoşat şi cât de uşor putea să fie şi adevărat; ba la câte fete şi femei uşuratice nu sunt poate chiar fapte cele văzute de aceasta în visul ei! Fiilor şi fiicelor, feciori şi fecioare şi tineret creştin! Voi toţi care

sunteţi în vârstă fragedă: părinţii, maicile, binevoitorii şi crescătorii voştrii încă trăiesc, prietenii şi prietenile voastre vă împresoară; ascultaţi, învăţaţi şi vă siliţi, prin credincioşie şi vieţuire creştinească, după Dreptarul Ortodoxiei, a avea înaintea voastră pe Dumnezeu, temeţi-vă a mai călca poruncile Lui şi ziceţi împreună cu Psalmistul: *"Doamne, întoarce ochii mei ca să nu vadă deşertăciune... Pune, Doamne, pază gurii mele şi uşă de îngrădire împrejurul buzelor mele... Paşii mei îndreptează-i după Cuvântul Tău; ca să nu mă stăpânească toată fărădelegea... Mâinile Tale m-au făcut şi m-au zidit, înţelepţeşte-mă şi mă voi învăţa poruncile Tale"* (Ps. 118, 37; 140, 2; 118, 133, 73).

Mâinile mamei. O mamă săracă avea un copil rău. Apucase cu cârciuma. Într-o noapte chefui, se îmbătă, jucă în cărţi, se bătu şi fură. Fu judecat la închisoare lungă şi grea, pe care avea dreptul să o poată răscumpăra cu o sumă mare de bani. El scrise din temniţă: "Mamă dragă, fie-ţi milă de mine, plăteşte pedeapsa şi mă scoate de aici". Mama ce era să facă? Ce nu face o inimă de mamă? Căută de lucru în dreapta şi în stânga, la câmp, la fabrică, la spălat, etc. şi pe urmă plăti banii şi îşi scăpă feciorul din temniţă. Când acesta ajunse acasă, s-aplecă să sărute mâinile mamei, dar ce văzu? Mâinile mamei erau pline de răni şi de sânge. "Ce-i cu mânile d-tale, mamă dragă?" "Fiule iubit - răspunse mama - rănile acestea le-am căpătat lucrând cu zi cu noapte pentru banii cu care te-am eliberat". Fiul se înfioră de acest lucru. Îl străpunse până la inimă rănile mamei şi din acea clipă nu mai păcătui. De câte ori se apropia de el ispita păcatului, se gândea la mâinile mamei, pline de răni şi sânge.

În acest chip sunt şi mâinile scumpului nostru Mântuitor. Sunt pline de rănile şi Sângele cu care ne-a răscumpărat din temniţa morţii. Fiul cel căit n-a mai păcătuit după ce a înţeles mâinile sângerate ale mamei sale. Aşa trebuie să facem şi noi, căci Iisus Hristos, Domnul nostru, n-a venit numai să sângereze pentru păcatele noastre, ci să ne şi oprească de la păcat. Iisuse Hristoase, Scumpul meu Mântuitor! Sărut Sfintele Tale mâini, care au sângerat de atâtea ori pentru păcatele şi ticăloşiile mele. Le sărut şi eu, şi făgăduiesc că le voi cruţa de alte sângerări. De câte ori se vor apropia ispitele de mine, mă voi gândi la scumpele Tale mâini pline de Sânge şi mă voi opri de la păcat (Pr. I. Trifa. Ist. 412).

Iubit tineret, creştin Ortodox! Când privesc la voi şi la lumea aceasta prefăcută şi grabnic înşelătoare, mult mai mult mă gândesc şi mă frământ decât vă pot exprima aici... Voi încă sunteţi fără de experienţă, de aceea şcoala şi Biserica prin învăţători şi preoţi, iar casa părintească prin părinţi, crescători şi prieteni binevoitori, vă vin în ajutor, vă sfătuiesc, vă învaţă, uneori chiar vă mustră. Toate acestea nu le fac în folosul lor propriu, ci în folosul vostru, pentru voi, pentru viitorul vostru, pentru fericirea voastră vremelnică şi veşnică. Lucraţi, educaţi-vă, luminaţi-vă până ce este timp, căci noi toţi suntem oameni

muritori. Multe din cele de astăzi se pot schimba până mâine, şi nu numai unul sau una din voi poate se va vedea odată a exclama: "Părinţilor iubiţi, mai veniţi la noi! D-lor Învăţători şi Dascăli luminaţi, mai învăţaţi-ne! Sfinţiţi Liturghisitori, mai adăpaţi-ne din Apa cea vie a Cuvântului Dumnezeiesc şi ne hrăniţi sufletele cu Pâinea Cerească, cea vie, Care S-a pogorât din Cer, că iată ne sfârşim... Învăţaţi-ne, predicaţi-ne" ...Toate sunt schimbătoare şi trecătoare, dar părerea de rău este apăsătoare şi durabilă pe viaţă. "Ascultaţi deci din vreme ce vă învaţă părinţii voştrii trupeşti şi duhovniceşti, după Dumnezeu, şi nu părăsiţi sfaturile Maicii voastre spirituale - Sf. Biserică Ortodoxă - ca să vă fie bine vremelnic şi veşnic. Scrieţi sfaturile bune pe tabla inimii voastre şi le prindeţi în jurul grumazului vostru. Acestea când veţi merge vă vor conduce; când veţi fi culcaţi vă vor supraveghea; când vă veţi trezi, ele vor vorbi cu voi; când veţi alerga, nu veţi rătăci; când veţi umbla, nu vă veţi abate. Sfatul Păriţilor voştri buni şi luminaţi este candelă, şi învăţătura cea bună a Mamei voastre e lumină călăuzitoare la bine. Cunună preţioasă pentru capetele voastre vor fi învăţăturile lor, şi lanţuri de aur împrejurul grumazului vostru vor fi îndemnurile lor bune. Înţelepciunea fie "sora voastră!" Mintea "prietena voastră", iubirea de părinţi "însoţitorul vostru" şi temerea de Dumnezeu "maica voastră" iar păzirea poruncilor Divine "fraţii voştrii", căci acestea sunt mai preţioase decât mărgăritarele. În dreapta lor e lungimea zilelor voastre; iar în stânga lor avuţiile voastre, onoarea şi fericirea voastră. De le veţi părăsi şi ele vă vor părăsi şi nu se vor mai întoarce; iar de vă veţi lipi de dânsele, ele vă vor însoţi pururea. În acest scop: gândul, cuvântul, lucrul şi vieţuirea noastră să fie numai după plăcerea lui Dumnezeu, şi astfel vom spori în tot binele.

În pustiuri locuieşte Satana. Multă lume se îngrozeşte când trece noaptea prin locuri pustii, pe lângă o moară, casă, şură părăsită, temându-se a nu le ieşi înainte de acolo diavoli. Alţii se tem a se sui noaptea în podul casei, ba le este frică a ieşi chiar şi din tinda casei lor... Sărmanii! Ei se tem de frică, unde nu e frică; iar de pustia păcatelor, în care e sălăşluit diavolul, nu se tem, ba încă se ostenesc până la sacrificu pentru a intra în întunecoasa împărăţie a lor...! "Bunul Dumnezeu - zice Sf. Ioan Gură de Aur - l-a închis pe Satana, ca pe un hoţ şi tâlhar, într-un loc pustiu şi neumblat. Acest pustiu şi loc de şedere, destinat diavolului pentru zăcere şi locuirea în el, nimic alta nu este decât păcatul. Dacă nu ne-ar vedea călătorind prin pustiul păcatelor, diavolul n-ar cuteza să se apropie de noi, căci nu vine diavolul cu păcatul la noi; ci noi ne ducem la el...". Vrem să scăpăm de răutăţile dracilor? Să fugim grabnic din pustiurile păcatelor...

CUPRINS

***Îndreptător credinței și chip blândeților, învățător înfrânării te-a arătat pe tine turmei tale, adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai câștigat cu smerenia cele înalte, cu sărăcia cele bogate. Părinte Ierarhe Nicolae, roagă pe Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.* (Tropar)**

ISBN 973 – 97746 – 0 – 1